

OBSAH :

strana

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
A.1	Úvod	5
A.1.1	Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi	5
A.1.2	Riešiteľský kolektív	5
A.1.3	Zoznam príloh ÚPN-O	5
A.2	Dôvody obstarania ÚPN-O Blatnica	6
A.3	Hlavné ciele rozvoja územia	7
A.4	Zhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie	8
A.4.1.	Všeobecne	8
A.4.2	Zhodnotenie ÚPN-SÚ Blatnica koncept riešenia	9
A.4.3.	Zhodnotenie doplnku ÚPN-SÚ Blatnica (1998) v pracovnom znení	9
A.4.4	Zhodnotenie urbanistickej štúdie Obytno – rekreačná zóna Blatnica Sebeslavce	10
A.4.5	Zhodnotenie urbanistickej štúdie priestorovej regulácie polyfunkčnej centrálnej zóny Blatnica	11
A.5	Údaje o súlade riešenia so zadaním a súborným stanoviskom z prerokovania konceptu	12
A.6	Výsledky variantných riešení	12
A.7	Súpis použitých územnoplánovacích podkladov a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení	12
A.7.1	Podklady	12
A.7.2	Výstupy z relevantných podkladov s dopadom na riešené územie	13
B.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	16
B.1	Vymedzenie riešeného územia	16
B.1.1	Základné údaje charakterizujúce územie obce	16
B.1.2	Vymedzenie riešeného územia v ÚPN-O	20
B.1.3	Prírodné podmienky, vybrané prírodné faktory riešeného územia	21
B.2	Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	32
B.2.1	Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu VÚC – Žilinského kraja	32
B.3	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	38
B.3.1	Obyvateľstvo, ekonomické aktivity, zamestnanosť	38
B.3.2	Bytový fond	46
B.3.3.	Návrh riešenia bytového fondu a obyvateľov	47
B.4	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešeného mesta do systému osídlenia	49
B.4.1	Širšie vzťahy	49
B.5	Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	56
B.5.1	Návrh ochrany kultúrnych hodnôt	56
B.5.2	Základná koncepcia priestorového usporiadania	62
B.6	Návrh funkčného využívania územia obce	75
B.6.1	Všeobecne	75
B.6.2	Rozvoj obytnej funkcie	75
B.6.3	Rozvoj výrobnjej funkcie	77
B.6.4	Rozvoj funkcie zariadení občianskeho vybavenia, rekreácie a cestovného ruchu, telovýchovných aktivít a športových plôch	78
B.6.5	Rozvoj plôch a funkcie zelene	80
B.6.6	Určenie prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania na jednotlivých funkčných plochách	80

B.7	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie	85
B.7.1	Návrh riešenia bývania	85
B.7.2	Návrh riešenia občianskeho vybavenia	86
B.7.3	Návrh výroby a výrobných služieb	92
B.7.4	Návrh rekreácie a cestovného ruchu	97
B.8	Vymedzenie zastavaného územia mesta	104
B.9	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	104
B.9.1	Ochrana prírodných hodnôt	104
B.9.2	Ochrana povrchových a podzemných vôd a vodných zdrojov	105
B.9.3	Ochrana špecifického územia	106
B.9.4	Ochrana kultúrnych pamiatok	107
B.9.5	Ochrana pohrebísk	109
B.9.6	Špeciálna ochrana	109
B.9.7	Ochranné a bezpečnostné pásma hlavných rádov technickej a dopravnej infraštruktúry, ostatné ochranné pásma	109
B.9.8	Veterinárne ochranné pásmo	110
B.10	Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, civilnej ochrany a ochrany pred povodňami	110
B.10.1	Záujmy obrany štátu	110
B.10.2	Špeciálna ochrana	111
B.10.3	Požiarne ochrana	111
B.10.4	Civilná ochrana	112
B.10.5	Ochrana pred povodňami	113
B.11	Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny	115
B.11.1	Ochrana prírodných hodnôt, identifikácia prvkov R-ÚSES v katastri	115
B.11.2	Krajinnoekologický plán (optimálne priestorové a funkčné využívanie územia obce Blatnica) – všeobecné opatrenia a záver	132
B.12	Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	137
B.12.1	Návrh verejného dopravného vybavenia	137
B.12.2	Vodné hospodárstvo	144
B.12.3	Energetika a energetické zariadenia	150
B.12.4	Napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete	159
B.13	Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	161
B.13.1	Zásady funkčného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia	161
B.13.2	Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine	161
B.13.3	Zásady vymedzenia hraníc zastavaného územia, návrh opatrení na zachovanie a obnovenie krajinnoestetických hodnôt územia	162
B.13.4	Ochrana zložiek životného prostredia	162
B.13.5	Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie	174
B.13.6	Faktory pozitívne ovplyvňujúce životné prostredie	182
B.13.7	Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi	183
B.14	Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložísk a dobývacích priestorov	186
B.15	Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	186
B.15.1	Návrh opatrení ochrany prírody	186
B.15.2	Návrh protipovodňových a vodohospodárskych opatrení	186
B.15.3	Plochy špeciálnej ochrany	187
B.16	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde – PP a lesnom pôdnom fonde – LPF	188
B.16.1	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na PP	189
B.16.2	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na LPF	195
B.17	Celkové hodnotenie koncepcie navrhovaného riešenia	195
B.17.1	Potenciál riešeného územia z hľadiska širších súvislostí	195

B.17.2	Krajinno-ekologický a enviromentálny potenciál	196
B.17.3	Kultúrno-historický potenciál, retrospektíva osídľovania a využívania riešeného územia	197
B.17.4	Sídlný potenciál	200
B.17.5	Sociálno – ekonomický a hospodársky potenciál	201
B.17.6	Potenciál rozvoja občianskeho vybavenia vrátane rekreácie a CR	201
B.17.7	Potenciál a koncepcia rozvoja dopravy a dopravných zariadení	203
B.17.8	Potenciál a koncepcia rozvoja vodného hospodárstva	204
B.17.9	Potenciál a koncepcia rozvoja energetiky	206
B.17.10	Záver	207
NÁVRH REGULATÍVOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA, NÁVRH ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ		209
C.	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	226
C.1	Všeobecne	226
C.2	Identifikácia použitých skratiek	227
D.	DOKLADOVÁ ČASŤ	228

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 ÚVOD

A.1.1 ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

Práce na územnom pláne obce Blatnica (ďalej len „ÚPN-O Blatnica“) – časť Návrh riešenia sú vypracované v zmysle zmluvy o dielo ÚPN-O Blatnica / AAPN č.01/2016, zo dňa 24.08.2016 medzi:

objednávateľom:	Obec Blatnica Obecný úrad Blatnica 1 PSČ 038 15 Blatnica
štatutárny zástupca:	Ing. Ivica Súkeníková, starostka obce
a	
zhotoviteľom:	Ing. arch. Peter NEZVAL, autorizovaný architekt M. Šinského 7, 010 07 Žilina

A.1.2 RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Riešiteľský kolektív :

Hlavný riešiteľ	vedúci projektant:	Ing. arch. Peter NEZVAL
Urbanizmus	zodpovedný projektant:	Ing. arch. Peter NEZVAL
	spolupráca:	Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ Anna VALACHOVÁ
Doprava	zodpovedný projektant:	Ing. Roman TISO
	spolupráca:	Ing. arch. Peter NEZVAL
PP, LPF	zodpovedný projektant:	Ing. arch. Peter NEZVAL
	spolupráca:	Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ Anna VALACHOVÁ
Životné prostredie, občianska vybavenosť, priemysel, bývanie,	zodpovedný projektant:	rekreácia a cestovný ruch Ing. arch. Peter NEZVAL
		Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ
	spolupráca:	Anna VALACHOVÁ
Krajinná ekológia, KEP	zodpovedný projektant:	Peter HÁJNIK
Vodné hospodárstvo	zodpovedný projektant:	Ing. Alena KOVAL'OVÁ
Energetika	zodpovedný projektant:	Karol KOLLÁR
Digitálne spracovanie		Ing. arch. Lenka LIKAVČANOVÁ Anna VALACHOVÁ
Zástupca obstarávateľa:		Ing. arch. Viera ŠOTTNÍKOVÁ Osoba oprávnená na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 253

A.1.3 ZOZNAM PRÍLOH ÚPN-O

ÚPN-O Blatnica je spracovaný v súlade s ustanovením § 11 Zákona č. 50/76 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 12 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z., v členení na textovú a grafickú časť.

Textová časť – SPRIEVODNÁ SPRÁVA (ďalej len „SS“) obsahuje:

- A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE,
- B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU, vrátane (samostatné kapitoly v SS):
 - Vyhodnotenie budúceho možného použitia PP na stavebné a iné zámery,
 - Návrh regulatívov územného rozvoja, návrh záväzných častí,
- C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE,
- D. DOKLADOVÁ ČASŤ.

Textová časť je spracovaná v rozsahu a štruktúre stanovenej v § 12 ods. 2 – 5 Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. vrátane tabuľkovej časti. Riešenie územného plánu v textovej časti je spracované v členení podľa § 12 ods. 4 písm. a) – r) vyhlášky.

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v lokalitách nového ÚPN-O Blatnica je spracované podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Závazná časť ÚPN-O Blatnica je spracovaná v rozsahu a štruktúre stanovenej v § 12 ods. 6 písm. a) – l) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z.

Schéma záväzných častí je súčasťou sprievodnej správy, zaradená za text záväznej časti.

Grafická časť obsahuje:

- v.č.1 Výkres širších vzťahov – M 1 : 50 000**
- v.č.2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS v M 1 : 5 000 (výrez) a M 1 : 10 000**
- v.č.3 Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia v M 1 : 5 000 (výrez) a M 1 : 10 000**
- v.č.4 Výkres riešenia verejného technického vybavenia v M 1 : 5 000 (výrez) a M 1 : 10 000**
- v.č.5 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na PP - M 1 : 10 000**
- v.č.6 Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny - M 1 : 10 000**

Grafická časť ÚPN-O Blatnica je spracovaná vo farebnom prevedení, legendy jednotlivých výkresov sú spracované v členení stav – návrh – výhľad. Schéma záväzných častí je prílohou textovej časti. Mierka v.č.1 je M 1:50 000 a je spracovaný na podklade ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení. Mierka výkresov č.2., č.3., č.4., č.5. a č.6. je M 1:10 000 a rieši celé k.ú. obce, v rámci výkresov č.2., č.3. a č.4., sú riešené výrezy rozhodujúcej časti obce - miestnej časti Blatnica v M 1:5 000, zahŕňajúce súčasné zastavané územie a dotykové plochy s navrhovaným rozvojom.

Návrh riešenia ÚPN-O Blatnica je spracovaný a dodaný obstarávateľovi v troch vyhotoveniach. Navyše sú v etape Návrh riešenia ÚPN-O vydané požadované výkresy a text navyše pre potreby prerokovania podľa §13 zákona 220/2004 Z.z. pre zabezpečenie súhlasu OÚ OOP referátu pôdohospodárstva v Žiline, ďalej pre potreby vyjadrenia Hydromeliorácií š.p. a vyjadrenia VÚPaOP Banská Bystrica.

Textová časť je spracovaná vo formáte A4. Grafická časť je spracovaná vo farebnom prevedení na mapových podkladoch v príslušnej mierke, poskladaná na formát A3 a odovzdaná v tvrdých doskách. Návrh riešenia ÚPN-O Blatnica je spracovaný a odovzdaný aj na CD 1x pre obstarávateľa a 1x pre zástupcu obstarávateľa.

A.2 DÔVODY OBSTARANIA ÚPN-O BLATNICA

Dôvodom pre obstaranie ÚPD (územnoplánovacia dokumentácia) - ÚPN-O Blatnica je potreba získania aktuálneho nástroja územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce Blatnica, ktorý bude komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladiť záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v rozsahu katastrálneho územia obce.

Obec Blatnica mala v roku 1984 pôvodne rozpracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu - Územný plán sídelného útvaru Blatnica (ďalej len „ÚPN-SÚ Blatnica“) - Koncept riešenia, spracovateľom ktorého bola firma URBION Banská Bystrica a hlavným riešiteľom bol Ing. arch. J. Feriančík. V roku 1998 bol spracovaný Doplnok ÚPN-SÚ Blatnica a v roku 2001 jeho zmena riešiteľom ktorých bol ing. arch. Peter Krajč, autorizovaný architekt.

Napriek maximálnej snahe obstarávateľa a štatutárneho zástupcu obstarávateľa (OSO pre obstarávanie ÚPP a ÚPD) sa k dnešnému dňu nepodarilo vyhľadať pôvodné územnohospodárske zásady (ďalej len „ÚHZ“) a tiež ostatné časti rozpracovanej územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) v kompletnom spracovanom rozsahu vrátane schvaľovacích dokladov k týmto dokumentom.

Z ÚPD z roku 1984 v súčasnosti evidujeme len v.č. 5 Záujmové územie, z Doplnku z roku 1998 kompletnú sadu zo Zmien tohto doplnku len časť sady z roku 2001.

Uvedená rozpracovaná ÚPD v spracovanom znení nebola dopracovaná a nenadobudla právoplatnosť, z tohto dôvodu je možné konštatovať, že uvedené spracované dokumenty možno považovať len za územnoplánovací podklad (ďalej len „ÚPP“) a tak obec Blatnica nemá vypracovaný a schválený územný plán obce ako ÚPD.

Urbanistické riešenie územia obce Blatnica bolo a tiež je súčasťou nadradenej územno-plánovacej dokumentácie väčšieho územného celku - ÚPN-VÚC Žilinského kraja (ďalej len „ÚPN-VÚC ŽK“), a územnoplánovacích podkladov s vyčlenenými územia ekologickej siete GNÚSES a RÚSES Martin (SAŽP 2013).

Pôvodný rozpracovaný a neschválený ÚPN-SÚ Blatnica v spracovanom znení nezodpovedal v celom rozsahu vyššie uvedeným požiadavkám vyplývajúcich zo súčasnej platnej legislatívy v oblasti územného plánovania pre celé riešené územie, ktorým je katastrálne územie obce Blatnica. Zostatok textovej a grafická časti tiež nezodpovedá súčasným požiadavkám na rozsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie obce v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj faktu, že od rozpracovania pôvodného neschváleného ÚPD s označením ÚPN-SÚ Blatnica uplynulo už 32, resp. 18 rokov (Doplnky), pristúpila obec k obstaraniu „nového“ územného plánu obce Blatnica (ďalej len „ÚPN-O Blatnica“).

Prieskumy a rozbor ÚPN-O Blatnica (ďalej len PR+R ÚPN-O Blatnica) boli I. etapou v procese obstarávania ÚPN – O Blatnica. Ich cieľom bolo získať prehľad o súčasnom využití územia, o problémoch, ktoré sú nutné riešiť, o rozvojových a investičných zámeroch, možnostiach a limitoch územia a vzťahoch k územnoplánovacej dokumentácii vyššieho územného celku ÚPN-VÚC Žilinského kraja.

Návrh riešenia ÚPN-O Blatnica, je po PR+R Blatnica a Zadaní pre ÚPN-O Blatnica, III. etapou v obstarávaní predmetnej ÚPD obce.

V obstarávaní bude Blatnica obec zastupovať Ing. arch. Viera Šottníková, oprávnená osoba na obstarávanie územnoplánovacích dokladov a územnoplánovacích podkladov reg. č. 253 (ďalej len „OSO pre obstarávanie ÚPP a ÚPD“). Zadanie pre ÚPN-O Blatnica bude vypracované na základe PR+R ÚPN-O Blatnica ktorého súčasťou je Krajinnoekologický plán obce Blatnica (ďalej len „KEP Blatnica“).

A.3 Hlavné ciele rozvoja územia

Hlavným cieľom ÚPN-O Blatnica je riešiť optimálne možnosti rozvoja riešeného územia – katastrálneho územia obce a jeho koordinovaného funkčného usporiadania na základe zhodnotenia súčasného stavu územia a známych výhľadov, požiadaviek a rozvojových tendencií z hľadiska urbanistického, krajinného, a tiež z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia, vrátane priemetu legislatívnej ochrany prírody.

Navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica sleduje najmä tieto hlavné ciele rozvoja územia, a to nasledovne.

Vo všeobecnej rovine sú v ÚPN-O Blatnica hlavné ciele rozvoja územia stanovené nasledovne:

- navrhnuť riešenie optimálneho spôsobu využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- navrhnuť odstránenie funkčných a priestorových disproporcií,
- riešiť koordinovanie záujmov v území,
- riešiť regulovanie a koordinovanie investičných činností a záujmov,
- navrhnuť skvalitnenie životného prostredia obce,
- riešiť a zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- navrhnuť dobudovanie verejnej dopravnej, občianskej a technickej vybavenosti obce,
- rešpektovať stanovené podmienky ochrany prírodného prostredia a územia NP Veľká ,
- stanoviť podmienky činností v ochrannom pásme NP Veľká Fatra,
- stanoviť plochy pre verejnoprospešné stavby a verejnoprospešné stavby.

Okrem takto všeobecne formulovaných cieľov bolo v ÚPN-O Blatnica potrebné:

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj intenzifikáciou zastavaného územia stanoveného k 1.1.1990, ako aj návrhom nových plôch v extraviláne, vhodných pre rozvoj, pri zohľadnení záujmov poľnohospodárskej výroby a ochrany poľnohospodárskej pôdy,

- vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj rekreácie miestneho významu a regionálneho významu,
- stanoviť podmienky pre rozvoj občianskej vybavenosti,
- stanoviť podmienky pre fungovanie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- vytvoriť podmienky pre komplexné dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry v návrhovom období,
- vytvoriť predpoklady a podmienky pre optimalizáciu automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy, vrátane návrhu smerových a šírkových úprav komunikácií, návrhu peších chodníkov a vyriešenia parkovísk vo väzbe na jednotlivé funkčné plochy,
- premietnuť do nového územného plánu obce zámery nadradenej územnoplánovacej dokumentácie,
- zhodnotiť a prípadne premietnuť resp. korigovať do nového územného plánu obce schválené zámery podľa súčasných územnoplánovacích podkladov (neschválený ÚPN-SÚ Blatnica, jeho Doplnok z roku 1998 a jeho zmena z roku 2001),
- návrhové obdobie územného plánu stanoviť na obdobie do roku 2035,
- pri spracovaní Návrhu ÚPN-O Blatnica jednovariantne riešiť využitie rozvojových plôch pre funkciu bývania, občianskeho vybavenia a technickej vybavenosti.

Rozhodujúcim cieľom územného plánu je zabezpečenie územných a technických podmienok pre ďalší rozvoj obce a riešenie územia, na základe vysokého záujmu o obytnú výstavbu (hlavne vo forme IBV) do roku 2035 pre nasledovný počet obyvateľov:

Rok	Počet obyvateľov	%	Ročný prírastok v %
2011	909	100,00	-
2035	1050	115,50	4,81

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že cieľom ÚPN-O Blatnica je zabezpečiť stabilný prírastok obyvateľstva k návrhovému roku 2035 na stav v priemere cca 1050 obyvateľov, nastaviť medziročne stúpajúci počet obyvateľstva na v priemere 4,81 obyvateľa ročne (v priemere v cca 1,75 nových bytoch v zásade od roku 2011 pri uvažovanej priemernej obľobnosti 2,75 obyvateľa na byt). Týmto sa potvrdí fakt, že obec sa stáva významným a rozvíjajúcim sídlom v urbanistickom priestore stredovýchodného Turca. Uvedené údaje treba považovať za smerné.

A.4 ZHODNOTENIE DOTERAJŠEJ ÚZEMNO-PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

A.4.1 VŠEOBECNE

Obec Blatnica pôvodne mala rozpracovaný územný plán - ÚPN-SÚ Blatnica - Koncept riešenia z roku 1984, K uvedenému dokumentu, vzhľadom na odstup času 32 rokov, neexistujú schvaľovacie doklady, vrátane dokladu o schválení ÚHZ. V roku 1998 bol vypracovaný Doplnok ÚPN-O Blatnica. Ani k tomuto dokumentu obec nedisponuje dokladmi začatí obstarávania (ÚHZ) o schválení (výpis z uznesenia OZ). Uvedené dokumentácie je možné považovať len za ÚPP.

Uvedená rozpracovaná a neschválená ÚPD - ÚPN-SÚ Blatnica v spracovanom znení len smerne slúžila pri organizácii stavebného rozvoja obce od roku 1984 do roku 2016 a už naďalej neumožňuje slúžiť pre uvažovaný extenzívny a komplexný rozvoj obce Blatnica. Absentuje jeho kompletná textová a grafická a záväzná časť a hlavne podľa vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. nezodpovedá súčasným požiadavkám na rozsah a spôsob spracovania ÚPD a vzhľadom na súčasnú legislatívu je nekomplexná a nedostatočná.

„Novým“ ÚPN-O Blatnica je riešená potreba nových rozvojových plôch, hlavne pre bývanie vo forme individuálnej bytovej výstavby (ďalej len „IBV“), absentujúcu občiansku vybavenosť (ďalej len „OV“) vrátane rekreácie a cestovného ruchu (ďalej len „CR“) a prípadne výrobu – zamestnanecké plochy, pre ktoré smerné podmienky z rozpracovaného ÚPN-SÚ Blatnica v spracovanom rozsahu nevytvárajú plošno priestorové predpoklady.

Vyššie uvedené dôvody si vyžadujú zapracovanie do územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) a vyžadujú náležitosti pre riadenie výstavby a rozvoja obce územným plánom podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Z tohto dôvodu sa obec Blatnica rozhodla pre obstaranie nového územného plánu v zmysle v súčasnosti platnej legislatívy.

Doterajšie právoplatne schválené ÚPD vzťahujúce sa k územiu obce Blatnica sa tiež riešili ako územia spadajúce do dokumentácie vyššieho územného celku (ÚPN – VÚC Žilinského kraja v platnom znení, t.j. vrátane následných zmien a doplnkov č.1, č.2, č.3 a č.4).

Z uvedeného vyplýva, že za nadradenú (schválenú ÚPD) voči obci možno považovať len ÚPN-VÚC ŽK schváleného 26.05.1998 v znení následných Zmien a Doplnkov č.1, č.2, č.3 a č.4. Táto nadradená územnoplánovacia dokumentácia nepokrýva potreby nového komplexného uvažovaného extenzívneho interného rozvoja sídelnej štruktúry obce v rozsahu riešeného územia (k.ú. obce Blatnica). Aj z tohto dôvodu pristúpilo obec Blatnica k spracovaniu nového územného plánu obce s uvažovaným návrhovým rokom 2035.

A.4.2 ZHODNOTENIE ÚPN-SÚ BLATNICA KONCEPT RIEŠENIA (dokumentácia len ako ÚPP)

Neschválený ÚPN-SÚ Blatnica, spracovaný po stupeň ÚPD Koncept riešenia z roku 1984 doposiaľ plní funkciu smerného dokumentu pre riadenie územného rozvoja obce Blatnica. Predpokladá sa že ÚPN-SÚ Blatnica bol rozpracovaný v súlade s územno - hospodárskymi zásadami (ďalej len „ÚHZ“) pre ÚPN-SÚ Blatnica. Schvaľovacie dokumenty k ÚHZ sa nezachovali.

Predpokladá sa, že mierka hlavných výkresov bola M 1:2 000 (výkresy sa nezachovali). Zachovaný výkres č.5 Záujmové územie bol spracovaný v M 1:5 000 (v zmysle vtedy platnej legislatívy a praxe).

Uvedený dokument, napriek neschváleniu ako ÚPD, smerne slúžil do roku 2016 pre riadenie výstavby a funkčného využívania riešeného územia najmä však bytovej výstavby v súlade s nastavenou koncepciou a priestorovým usporiadaním. Smerne nastavené a vymedzené plochy v neschválenom ÚPN-SÚ Blatnica pre rozvoj bývania a čiastočne aj občianskej vybavenosti boli už využité pre výstavbu.

Neschválený a smerný dokument ÚPN-SÚ Blatnica, napriek zmeneným spoločenským podmienkam a značnému časovému odstuhu preukazoval v zásade optimálne rozvojové zásady a stratégiu rozvoja obce Blatnica. Vo vzťahu k dynamicky sa meniacim sociálno – ekonomickým podmienkam a potrebe poznania a akceptácie krajinnoeekologickej podstaty územia si vyžadoval dopracovanie resp. spracovanie novej ÚPD. Tiež z pribúdajúcim časom, hlavne po roku 2000 nezodpovedal v zosúdení s nadradenou ÚPD (ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení).

Dôsledky spoločenských a politických zmien po roku 1989 sa v riešenom území premietli aj do vlastníctva pozemkov (hlavne poľnohospodárskej pôdy v dotyku so zastavaným územím obce) a s tým súvisiacich tendencií jej intenzívnejšieho využívania a zmeny funkčného využívania aj pre investičný rozvoj. Okrem toho obec Blatnica eviduje aktuálne investičné zámery v riešenom území (hlavne obytno – rekreačná zóna Blatnica - Sebeslavce), ktoré síce pokrýva svojim riešením ÚPN-SÚ Blatnica, no v neschválenej ÚPD. Aj z týchto dôvodov je aktuálna potreba obstarania nového územného plánu obce nevyhnutnosťou.

V nadradenej ÚPD, v ÚPN – VÚC ŽK Zmeny a doplnky č.3, z roku 1998, bol nastavený rozvoj rekreácie a cestovného ruchu (ďalej len „rekreácia a „CR“). Blatnica sa stala:

- Sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica.
- Súčasťou AGL.RÚ - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica.

Riešené územie (k.ú. Blatnica), z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

Urbanistická koncepcia riešenia s rozvojovými plochami v pôvodnom neschválenom ÚPN-SÚ Blatnica je s korekciami premietnutá do ÚPN-O Blatnica vyplývajúcimi z koordinácie z nadradenou ÚPD (ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení), aktuálnym riešením RÚSES Martin z roku 2013 spracovaným SAŽP, z odporúčanými opatreniami z Krajinnoeekologického plánu Blatnica (ďalej len „KEP Blatnica“) a tiež z navrhovanou infraštruktúrou (napr. rýchlostná cesta R3) a tiež z dôvodu prehodnotenia niektorých navrhovaných rozvojových plôch v ich funkčnom využití a navrhovaného interného dopravného riešenia v zastavanom i rozvojovom území za hranicou súčasného zastavaného územia.

A.4.3 ZHODNOTENIE Doplnku ÚPN-SÚ BLATNICA (1998) v spracovanom znení (t.j. vrátane Zmeny Doplnku ÚPN-SÚ BLATNICA, 2001)

V roku 1998 bol spracovaný a neschválený Doplnok ÚPN-SÚ Blatnica. V roku 2001 bola spracovaná Zmena tohto Doplnku v dvoch alternatívach. Aj Zmena Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica spracovaná v alternatíve pre lokalitu 2 nebola schválená. Uvedené dokumentácie nemožno považovať za ÚPD ale len za ÚPP.

Hlavným cieľom Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica bolo riešiť nové rozvojové plochy rozvoja obce a dôvodom bolo vytvorenie podmienok pre výstavbu nových rodinných domov (ďalej len „RD“) v dvoch lokalitách obce Blatnica, v oblasti bývania vo forme IBV vo väzbe na zastavané územie obce. Doplnkovým cieľom bolo v lokalite 2 riešiť aj občiansku vybavenosť a plochy verejnej zelene.

Riešenie Doplnku ÚPN – SÚ Blatnica však nepokrývalo komplexnú potrebu riešenia zmien v rozpracovanom ÚPN-SÚ, hlavne v priemete ochrany prírody a krajiny, rozvoji absentujúcej OV, rozvoji rekreácie a CR a zosúladienie s platným znením nadradeným ÚPN-VÚC ŽK.

Súčasťou Doplnku ÚPN – SÚ Blatnica bolo aj riešenie vyhodnotenia odňatia PP.

Navrhovaná Zmena Doplnku v dvoch alternatívach riešila problematiku vysporiadania sa s trasovaním vodovodu, ktorý diagonálne križuje lokalitu 2 s väčšou (alt.1) a menšou (alt.2) prekládkou vodovodu.

Lokalita 1 bola riešená v rámci zastavaného územia na v súčasnosti nezastavaných plochách, resp. pôvodne zastavaných plochách bývalého poľnohospodárskeho dvora, na plochách s mierne svažitým územím vo väzbe na centrum obce severovýchodne od obecného úradu, kaštiela - múzea K. Plicku (kultúrna pamiatka) a kaštiela „ÚLUV“ (kultúrna pamiatka).

V lokalite bol navrhovaný park, polyfunkčné domy, dva penzióny (kapacita 40 – 60 lôžok, 20 – 40 stoličiek) a 33 RD s novým dopravným obslužným skeletom komunikácií, ktoré prepájalo územie od námestia pred obecným úradom (ďalej len „OÚ“) s lokalitou s hromadnou obytnou výstavbou (ďalej len „HBV“) umiestnenou pri Poľnohospodárskom družstve Gader (ďalej len „PD Gader“).

V tejto lokalite nebola k súčasnému obdobiu (rok 2016) umiestnená výstavba v zmysle riešenej urbanistickej koncepcie, čo je možné považovať za pozitívum. Umiestnená výstavba v uvedenej lokalite naväzujúca na centrum obce, by mala zodpovedať vyššiemu významu vo funkčnom nastavení budúceho rozvoja tejto časti obce a je vhodnejšia pre umiestňovanie OV v oblasti rekreácie a CR a absentujúcej ostatnej základnej občianskej vybavenosti (ďalej len „ZOV“) obce.

Lokalita 2 bola riešená mimo zastavaného územia na severozápadnom okraji obce vo väzbe na súčasné zastavané územie na rovinatom území. V lokalite bola výhradne navrhovaná IBV.

V tejto lokalite bolo navrhovaných 65 RD pri novonavrhovaných obslužných komunikáciách. V Zmene Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica bola alt. riešená urbanistická štruktúra tejto lokality súvisiaca s prekládkou vodovodu.

V súčasnosti už v lokalite evidujeme umiestnenú IBV. K jej umiestňovaniu smerne slúžil vyššie uvedený ÚPP. Problematika nastavenia záväzného interného skeletu tejto dielčej časti obce je riešená v novom ÚPN-O Blatnica, pričom bude nutné akceptovať už umiestnenú výstavbu, zložitosť majetkoprávneho vzťahov a tiež umiestnený vodovod križujúci lokalitu, pričom sa nevylučuje jeho návrh na prekládku.

A.4.4 ZHODNOTENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE OBYTNO – REKREAČNÁ ZÓNA BLATNICA SEBESLAVCE

Na základe výpisu z uzn. OcZ v Blatnici č.27/2013, O prerokovaní a schválení Zadania pre vypracovanie UŠ Blatnica – Sebeslavce pre žiadateľa Eximium Group s.r.o. Žilina je evidované schválené vyššie uvedené Zadanie.

Následne na základe Zadania pre vypracovanie UŠ Blatnica – Sebeslavce bola vypracovaná v 06/2013 Urbanistická štúdia Obytno – rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce.

Po vypracovaní UŠ bol spracovaný Zámer podľa zákona č. 24/2006 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie uvedenej Obytno - rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce s odporúčením ukončiť proces posudzovania vplyvov na ŽP v štádiu zisťovacieho konania a ďalšie aktivity boli navrhnuté posunúť do etáp projektovej prípravy.

V 04/2014 bola spracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie uvedenej Obytno - rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce. V súčasnosti je vydané územné rozhodnutie (č.j. 209/303/2015 zo dňa 28.12.2015 s nadobudnutím právoplatnosti od 27.01.2016) na podmieňujúce stavby – technickú infraštruktúru (VN a NN vedenia, prekládka optického kábla, vodovod, splašková kanalizácia, dažďová kanalizácia).

Riešená lokalita zámeru obytno rekreačnej zóny sa nachádza mimo súčasného zastavaného územia obce Blatnica v samostatnej m.č. Sebeslavce. Sebeslavce bola pôvodne malá samostatná osada (obec) v k.ú. Blatnica (údaj z roku 1785, osada s 10 domami a 85 obyvateľmi). V súčasnosti

v území m.č. už len evidujeme 2 RD, zostatok hospodárskych stavieb (bývalý malý pivovar) a kostolík sv. Ondreja (kultúrna pamiatka zapísaná v ÚZPF SR č.535/1). Cez územie lokality – jej juhovýchodným okrajom prechádza cesta III/2132 Mošovce – Sučany. Uvedená cesta je totožná s hranicou OP NP Veľká Fatra.

Investičný zámer rieši vo vymedzenom území rekreačno – obytnú zónu s RD a športovo rekreačný areál s penziónom. Existujúce objekty navrhuje využívať pre OV so službami a športovo – rekreačnými aktivitami v tzv. rodinnom penzióne.

Riešené územie je umiestnené mimo OP NP Veľká Fatra. Rodinné domy sú navrhované na v súčasnosti nezastavaných plochách, v mierne svažitom teréne s expozíciou svahu na východ, v lokalite s miestnym názvom Čertov Žingor.

Súčasťou riešenia je navrhovaný skelet obslužných komunikácií s navrhovanou obojstrannou zastavbou v zmysle aktuálne poskytnutého geometrického plánu s 66 RD (v posudzovaní EIA pôvodných 37 RD). Lokalita je jedným odbočením napojená na cestu III/2132. Areál rodinného penziónu bude obsluhovaný priamo z uvedenej cesty III. triedy.

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica preberá navrhované riešenie do návrhu novej ÚPD – Návrhu ÚPN-O Blatnica. Navrhuje riešiť umiestnené stavby RD a OV s pôvodným riešením v UŠ s 37 RD pre ktoré bola spracovaná a následne schválená DÚR podmieňujúcich stavieb (komunikácie a technická infraštruktúra).

A.4.5 ZHODNOTENIE URBANISTICKEJ ŠTÚDIE PRIESTOROVEJ REGULÁCIE POLYFUNKČNEJ CENTRÁLNEJ ZÓNY BLATNICA

Urbanistická štúdia priestorovej regulácie Polyfunkčnej centrálnej zóny Blatnica riešila vymedzené územie naväzujúce na centum obce (priestor okolo obecného úradu) zahŕňajúce areál ÚĽUV s pamiatkovo chránenými objektami (kaštieľ – spáva areálu ÚĽUV, kaštieľ – múzeum K. Plícku) a naväzujúce v súčasnosti nezastavané plochy s väzbou na ev. kostol.

Spracovaniu UŠ predchádzalo schválenie Zadania pre UŠ spracované v 03/2003 v zmysle vtedy platných predpisov (Zákony č. 50/1976 Zb a č.237/2000 Z.z.) schválené uzn. OcZ č.87/2004.

Uvedená UŠ v plnej miere korigovala riešenie v smerej dokumentácii Doplnku ÚPN – SÚ Blatnica – lokalite 1, kde bola riešená predovšetkým IBV, pričom OcZ dňa 21.06.2004 súhlasilo so zmenou k riešeniu v Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica v lokalite č.1. Po spracovaní UŠ však zatiaľ nebolo navrhované riešenie zapracované do ÚPD Blatnica.

Vo vymedzenom území UŠ Centrálnej zóny Blatnica riešila zapojenie uvedených pamiatok do areálu ÚĽUV s navrhovanou občianskou vybavenosťou (spoločenský altán, ubytovacie a stravovacie objekty, objekty tvorivých dielní pre umelecké remeslá, čajovňu s výrobou ľudových liečív, konferenčnou sálou s kaviarňou a reštauráciou, tenisovým kurtom, bowlingom a squash, objekty športovo – rekreačnej vybavenosti, bazénom a saunou, ovocným sado, bylinkovou záhradou), ako neverejné priestranstvá a naväzujúce okolie (ev. kostol, obchodnú vybavenosť) s verejnými priestranstvami s potenciálom umiestnenia OV (objekty OV PD Gader).

V riešenom území bola doplnená dopravná infraštruktúra obslužnými komunikáciami (poza obecný úrad) v smere na severovýchod okrajom zastavaného územia smerom k HBV komunikáciou funkčnej triedy a kategórie C2 MO 7/40 a obslužnou komunikáciou v smere od obecného úradu k ev. kostolu – D1) a rozsiahlymi pešími priestranstvami a plochami pre odstavovanie vozidiel.

Spracovateľ hodnotí uvedenú UŠ priestorovej regulácie Polyfunkčnej centrálnej zóny ako ÚPP s nadčasovým riešením, ako štúdiu s optimálnym riešeným funkčným využitím územia a vhodným návrhom dopravných väzieb a dopravnej obsluhy.

Navrhuje zapracovať navrhované riešenie do ÚPN-O Blatnica s drobnými korekciami (neriešiť možnosť umiestnenia šport zariadenia v areáli - tenis, odpalisko golfu, OV pre PD Gader za areálom ÚĽUV) a jedným zásadným navrhovaným riešením, ktorým je riešenie areálu ÚĽUV ako verejne prístupné priestranstvo.

Umiestnená OV podporí význam centra obce Blatnica s odkazom na jej históriu a tradície. Tiež je navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica s rozšírením areálu smerom na severozápad s OV (napr. s OV pre ľudové kultúrne slávnosti – amfiteáter), s verejnou zeleňou (obecný park – arborétum – botanická záhrada) a s následnou väzbou na v Návrhu ÚPN-O Blatnica „navrhovaný lesopark Plešovica“ – smerom na Blatnický hrad vrátane riešenia peších – turistických väzieb.

A.5 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM A SO SÚBORNÝM STANOVISKOM Z PREROKOVANIA KONCEPTU

Návrh ÚPN-O Blatnica je vypracovaný v súlade so spracovaným Zadaním pre ÚPN-O Blatnica (06/2017), schváleným v obecnom zastupiteľstve Blatnica (č.uzn. 642017, zo dňa 11.12.2017).

A.6 VÝSLEDKY VARIANTNÝCH RIEŠENÍ

Návrh ÚPN-O Blatnica je vypracovaný jednovariantným riešením (obec do 2000 obyvateľov) Akceptovaná je tak požiadavka vyplývajúca so Zadaním pre ÚPN-O Blatnica (viď kap.B).

A.7 SÚPIS POUŽITÝCH ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV A INÝCH PODKLADOV SO ZHODNOTENÍM ICH VYUŽITIA PRI RIEŠENÍ

A.7.1 PODKLADY

A.7.1.1 Schválená ÚPD, vzťahujúca sa k riešenému územiu

- ÚPN VÚC Žilinského kraja (združenie VÚC Žilina, 1998), záväzná časť schválená vyhlásením nariadenia vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.05.1998.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.1 (združenie VÚC Žilina, 02/2005), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK VZN č.6 zo dňa 27.04.2005.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.2 (ing. arch. Pivarčí, 07/2006), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.3 (ing. arch. Toman, 05/2008), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.4 (ing. arch. Pivarčí, 03/2011), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.

A.7.1.2 Územno-plánovacie podklady

- ÚPN-SÚ Blatnica – Koncept riešenia, URBION Banská Bystrica, ing. arch. J. Feriančík, 1984, neschválená ÚPD.
- Doplnok ÚPN-SÚ Blatnica, Návrh riešenia, ing. arch. Peter Krajč, 1998, neschválená ÚPD.
- Zmena Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica, ing. arch. Peter Krajč, 08/2001, neschválená ÚPD.
- RÚSES – regionálny územný systém ekologickej stability Martin (SAŽP 2012).
- Blatnica – Sebeslavce, Urbanistická štúdia Obytno – rekreačnej zóny, 21.06.2013, investor EXIMIUM Group s.r.o., Žilina, A.M. architects s.r.o. Bratislava, ing. arch. R. Baláži a ing. arch. Schultz.
- Obytno – rekreačná zóna Blatnica – Sebeslavce, ZÁMER podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ENVICONZULT, spol. s r.o. Žilina, 08/2013.
- Blatnica – Sebeslavce, Dokumentácia pre územné rozhodnutie, 02.04.2014, investor SEBESLAVCE s.r.o Blatnica, A.M. architects s.r.o. Bratislava, ing. arch. R. Baláži a ing. arch. Schultz.
- Urbanistická štúdia priestorovej regulácie polyfunkčnej centrálnej zóny obce Blatnica, obstarávateľ ÚLUV, ARCH. EKO s.r.o., Ing. arch. M.Gáj, ing. arch. E. Faragóová, ing. arch. M. Dovidovič, 06/2004.

A.7.1.3 Prieskumné práce

- Prieskumné práce pre ÚPN-O Blatnica - časť PR+R v teréne k.ú. Blatnica, za účelom zistenia skutočného využitia plôch, objektov technickej a dopravnej infraštruktúry, priestorových pomerov, negatívnych javov, ochrany prírody a krajiny a pod. (Ing. arch. Peter Nezval a kol., 09/2016 – 10/2016).
- Prieskumné práce pre ÚPN-O Blatnica - časť KEP v teréne, za účelom zistenia skutočného využitia plôch, stavu v krajine k.ú. Blatnica, ochrany prírody a krajiny a pod. (Peter Hájník a kol., 09/2016).

A.7.1.4 Dopravná a inžinierska dokumentácia

- Vodný plán Slovenska.
- Vodohospodárska mapa Slovenska.
- Protiovodňový plán obce Blatnica (predpokladaný rok spracovania 2011).

- Dokumentácia k rýchlostnej ceste R3 (na CD).
 - Rýchlostná cesta R3 Martin - Šášovské Podhradie, Amberg Engineering, stupeň Štúdia realizovateľnosti, 11/2015 (CD).
 - Rýchlostná cesta R3 Martin - Horná Štubňa, Ekojet, 08/2009" (výkres).

A.7.1.5 Konzultácie, ostatné podklady, mapové podklady

- STN 73 6101 – Projektovanie ciest a diaľnic.
- STN 73 6110 – Projektovanie miestnych komunikácií.
- Katastrálne mapy v mierke 1:10 000, (Obecný úrad Blatnica).
- Súpis pamiatok na Slovensku.
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – základné údaje (2011, KSŠV SR)
- Aktuálne štatistické údaje 2016 (KSŠV SR).
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku.
- Vyjadrenia dotknutých orgánov a organizácií k oznámeniu o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica, 08 – 09 / 2016.
- Atlas krajiny SR (MŽP SR, SAŽP), 2002.
- Blatnica, monografia obce, Ing.I. Súkeníková, 2010.
- Program odpadového hospodárstva obce Blatnica do roku 2015, 045/2014, Brantner Fatra s.r.o., ing. Gustiňáková, 05/2014.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Blatnica na roky 2015 - 2023, obecný úrad v Blatnici, Ing.I Súkeníková a kol., schválený OU - MT - OSZP - 2014/006943 - OH.VŠ., dňa 24.06.2014.
- Výpis z uz. OZ v Blatnici č.27/2013, O prerokovaní a schválení Zadania pre vypracovanie UŠ Blatnica – Sebeslavce pre žiadateľa Eximium Group. s.r.o. Žilina.
- Web stránka obce Blatnica.
- Stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických a fyzických osôb po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica.
- Zadanie pre ÚPN-O Blatnica, vypracované 06/2017, dopracované (výsledné znenie) 12/2017 (ing. arch Viera Šottníková, OSO pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 253), schváleným v obecnom zastupiteľstve Blatnica č. uzn. 64/2017, zo dňa 11.12.2017.
- Pripomienky k Zadaniu pre ÚPN-O Blatnica, 06-07/2017.
- Vyhodnotenie pripomienok k Zadaniu pre ÚPN-O Blatnica, 08-09/2017.
- Informácie získané z internetových zdrojov:
 - http://www.podnemapy.sk/lpis_veřejnost/viewer.htm
 - http://www.geology.sk/new/sk/sub/ms/zoz_apl
 - <http://www.enviroportal.sk/>
 - <http://www.sopsr.sk/web/>
 - <http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>
 - <http://maps.google.sk>
 - <http://www.sopsr.sk/webs/MokrSlov/>
 - <http://geo.enviroportal.sk/vu/>
 - <http://geo.enviroportal.sk/uev/>
 - <http://www.pamiatky.sk/sk/page/ochrana-pamiatok>
 - <http://charon.sazp.sk/SevesoPublic/Mapa.aspx>
 - <http://www.hlukovamapa.sk/>
 - <http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx>
 - <http://lvu.nlc.sk.org/uvod/>
 - <http://www.katasterportal.sk/kapor/>
 - <http://www.statistics.sk/>

A.7.2 VÝSTUPY Z RELEVANTNÝCH PODKLADOV S DOPADOM NA RIEŠENÉ ÚZEMIE

A.7.2.1 Výstup z R-ÚSES a KEP Blatnica

Okres Martin má vypracovaný R-ÚSES spracovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia (ďalej len „SAŽP“) v roku 2013. Pre obec Blatnica, ako súčasť prác na ÚPN-O Blatnica v etape PR+R, bol spracovaný „KEP Blatnica (12/2017).

KEP Blatnica (jeho textová a grafická časť) bol spracovaný v samostatnom elaboráte.

Do celkovej koncepcie rozvoja sídla, a to v grafickej i textovej časti, sú zapracované rozhodujúce a relevantné krajinno-ekologické výstupy z uvedeného R-ÚSES-u a KEP Blatnica,

zahŕňajúce hlavne chránené územia, biocentrá, biokoridory, priestory s vysokou krajinou diverzitou, genofondové lokality a odporúčania optimálneho funkčného využívania územia, ktoré ovplyvnia budúci celkový rozvoj riešeného územia obce Blatnica, hlavne v krajinnom priestore riešeného územia.

A.7.2.2 Výstup a záverečné zhodnotenie z ÚPN-SÚ BLATNICA koncept riešenia (dokumentácia len ako ÚPP)

Urbanistická koncepcia riešenia s rozvojovými plochami v pôvodnom neschválenom ÚPN-SÚ Blatnica je s korekciami premietnutá do ÚPN-O Blatnica vyplývajúcimi z koordinácie z nadradenou ÚPD (ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení), aktuálnym riešením RÚSES Martin z roku 2013 spracovaným SAŽP, z odporúčanými opatreniami z Krajinnoekologického plánu Blatnica a navrhovanou infraštruktúrou (napr. rýchlostná cesta R3 - výhľad) a tiež z dôvodu prehodnotenia niektorých navrhovaných rozvojových plôch v ich funkčnom využití a navrhovaného interného dopravného riešenia v zastavanom i rozvojovom území za hranicou súčasného zastavaného územia.

A.7.2.3 Výstup a záverečné zhodnotenie Doplnku ÚPN-SÚ BLATNICA (1998) v spacovanom znení (t.j. vrátane Zmeny Doplnku ÚPN-SÚ BLATNICA, 2001)

Doplnok ÚPN-SÚ Blatnica bol vypracovaný pre 2 lokality.

V riešenej lokalite 1 nebola k súčasnému obdobiu (rok 2016) umiestnená výstavba v zmysle riešenej urbanistickej koncepcie, čo je možné považovať za pozitívum.

Umiestnená výstavba v uvedenej lokalite naväzujúca na centrum obce, by mala zodpovedať vyššiemu významu vo funkčnom nastavení budúceho rozvoja tejto časti obce a je vhodnejšia pre umiestňovanie OV v oblasti rekreácie a CR a absentujúcej ostatnej základnej občianskej vybavenosti (ďalej len „ZOV“) obce.

V súčasnosti už v riešenej lokalite 2 evidujeme umiestnenú IBV. K jej umiestňovaniu smerne slúžil vyššie uvedený ÚPP.

Problematika nastavenia záväzného interného skeletu tejto dielčej časti obce je riešená v novom ÚPN-O Blatnica, pričom bude nutné akceptovať už umiestnenú výstavbu, zložitost' majetkoprávneho vzťahov a tiež umiestnený vodovod križujúci lokalitu, pričom sa nevylučuje jeho návrh na prekládku.

A.7.2.4 Výstup a záverečné zhodnotenie Urbanistickej štúdie Obytno – rekreačná zóna Blatnica - Sebeslavce

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica preberá navrhované riešenie do návrhu novej ÚPD – Návrhu ÚPN-O Blatnica.

Navrhuje riešiť umiestnené stavby RD a OV s pôvodným riešením s 37 RD pre ktoré bola spracovaná a následne schválená DÚR podmieňujúcich stavieb (komunikácie a technická infraštruktúra).

A.7.2.5 Výstup a záverečné zhodnotenie Urbanistickej štúdie priestorovej regulácie polyfunkčnej centrálnej zóny Blatnica

Spracovateľ hodnotí uvedenú ÚŠ priestorovej regulácie Polyfunkčnej centrálnej zóny ako ÚPP s nadčasovým riešením, ako štúdiu s optimálnym riešeným funkčným využitím územia a vhodným návrhom dopravných väzieb a dopravnej obsluhy.

Navrhuje zapracovať navrhované riešenie do ÚPN-O Blatnica s drobnými korekciami (nerieši možnosť umiestnenia šport zariadenia v areáli - tenis, odpalisko golfu, OV pre PD Gader za areálom ÚĽUV) a jedným zásadným navrhovaným riešením, ktorým je riešenie areálu ÚĽUV ako verejne prístupné priestranstvo.

Umiestnená OV podporí význam centra obce Blatnica s odkazom na jej históriu a tradície. Tiež je navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica s rozšírením areálu smerom na severozápad s OV (napr. s OV pre ľudové kultúrne slávnosti – amfiteáter), s verejnou zeleňou (obecný park – arborétum – botanická záhrada) a s následnou väzbou na „navrhovaný lesopark Plešovica“ – smerom na Blatnícky hrad vrátane riešenia peších – turistických väzieb.

A.7.2.6 Zhodnotenie a výstupy z ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení

ÚPN VÚC ŽK v platnom znení je v súčasnosti nadradenou záväznou ÚPD pre obec Blatnica a v budúcnosti (po schválení nového ÚPN-O Blatnica) bude najbližšou komplexnou nadradenou ÚPD, vzťahujúcou sa k ÚPN-O Blatnica. Pri riešení ÚPN-O Blatnica je nevyhnutné akceptovať záväznú časť ÚPN-VÚC ŽK.

Z ÚPN VÚC vyplývajú pre riešené územie nasledovné relevantné výstupy:

- Obec Blatnica svojou polohou a administratívnym začlenením (k.ú.Blatnica) spadá do Žilinského kraja, okresu Martin. Obec Blatnica sa nachádza sa v južnej časti Žilinského kraja.
- Obec Blatnica sa nachádza na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa definovanej v Koncepcii urbanistickej rozvoja Slovenska (ďalej len „KURS“) Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen.
- V rámci okresu Martin sa nachádza obec Blatnica mimo intenzívne urbanizovaného priestoru na severe okresu Martin, ktorý predstavuje aglomerácia obce Martin.
- Obec Blatnica, spolu so sídlami v podhorí Valkej Fatry, má popri obytnej a poľnohospodárskej funkcii stále väčší význam ako nástupný bod do rekreačného priestoru v území Valkej Fatry.
- Z hľadiska demografickej charakteristiky v období 1996 - 2008 obec Blatnica patrí medzi sídla v martinskom okrese, ktoré v absolútnej hodnote zaznamenalo jeden z vyšších prírastkov počtu obyvateľov (+73), v relatívnej hodnote (+8,73%) čomu zodpovedá index starnutia 156,20.
- Blatnica leží na dopravnej sieti krajín EÚ: Multimodálny koridor, vetva č. VI, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T (Panaeurópska dopravná sieť), súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3.
- Blatnica sa stala:
 - Sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica.
 - Súčasťou Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica.
- Riešené územie (k.ú. Blatnica), z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.
- Do riešeného územia zasahujú chránené územia a to:
 - Chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., Národný Park Veľká Fatra s NPR Padva, NPR Suchý vrch, NPR Tlstá, NPR Veľká Skalná, PR Biela Skala
 - Územia Európskej sústavy chránených území, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKUEV 0382 Turiec a Blatnický Potok, a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 033 Veľká Fatra.
 - Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov Mokrada Turca
 - Z GNÚSES a RÚSES:
 - biocentrá a biokoridory: PBc 2 Bralná Fatra, NRBC 6 Hôľna Fatra – Lysec – Borišov – Madačov, RBc 14 Blatnický Potok – Ďanovská terasa, RBk 12 Blatnický Potok, RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiná - Blatnica, RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica – Mošovce, RBk 18 Kláštor pod Znievom – Mošovce,
 - geofondové lokality: GL 178 Blatnická terasa, GL 179 Blatnica – Záhrady, GL, 181 Ekosystém Blatnického potoka, GL 182 Niva pri Blatničianke, GL 185 Zápotočie, GL 186 Slatinisko pri zápotočí, GL 191 Plešovica – Pekárová – Kozia skala – Dedošová – Nad Uhliská, GL 192 Tlstá, GL 193 Drienok, GL 194 Veľká Skalná, GL 195 Padva, GL 203 Biela Skala, GL 204 Vrátna, GL 205 Kopenčie, GL 206 Suchý vrch, GL 207 Ostredok, GL 208 Roh, GL 209 Ostriedky, GL 210 Rovne, GL 211 Predný Drobkov, GL 212 Veľké Studienky, GL 213 Smrekov, GL 214 Sedlo – Žiarec, GL 215 Ťavia skala, GL 216 Káľova studňa, GL 2017 Košariská a GL 218 Pod Krížnou.
- Riešené územie spadá do hydrologického povodia rieky Turiec (4-21-05-6871).
- Do riešeného územia zasahuje chránená vodohospodárska oblasť Veľká Fatra (ďalej len CHVO Veľká Fatra“), vyhlásené Nariadením vlády SR č.138/1973.
- Do severnej časti riešeného územia zasahujú OP II. a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou MZ SR č.662/2004 Z.z. z 25.11.2004.
- Zásobovania pitnou vodou pre obec Blatnica je riešené skupinovým vodovodom je v správe TurVod a.s. z vodných zdrojov v Blatnickej doline (59 l/s) – 7 prameňov - Prameň Vlčie Bralo, Prameň Blatnica III., Prameň Jasienok pod chatou, Prameň Jasienok nad chatou, Prameň Rakytov, Prameň Podkrahulčie a Prameň Krahulčie.
- Odvádzanie splaškových vôd pre obec Blatnica je kanalizáciou v správe TurVod a.s. na ČOV Blatnica.
- Katastrom obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenia V493 v smere Sučany – Horná Ždaňa.Riešené územie je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č.208 a z následnej VN odbočky do obce.

- V záujmovom území obce Blatnica sa v súčasnosti nachádza distribučná plynárenská sieť - VTL plynovodná prípojka pre regulačnú stanicu Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa a regulačná stanica plynu RS 600 PN 2,5/0,3.
- Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená distribučná sieť STL s prevádzkovým tlakom do 300 kPa.
- Obec Blatnica podľa ÚPN VÚC ŽK (vybraný text zo Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK č.3) je charakterizovaná:
 - v oblasti tradičných remesiel olejkárstvom - domácou výrobou prírodných liečiv,
 - ako obec, ktorá má potenciál v oblasti CR pre horský letný turizmus medzinárodného významu s územiaми NP Veľká Fatra a na OP NP Veľká Fatra na ekotóne les – bezlesie (Pod Záhorím) a lokalite Plešovica a v ekotóne les bezlesie pod Plešovicou (územie do ktorého spadá Blatnický hrad a kostolík v Sebeslavciach), ako rekreačný priestor vyššieho významu (rekreačné územie v rozptyle bez možnosti intenzívnej urbanizácie),
 - ako vytýpované územie pre kultúrne a spoločenské podujatia v subregióne Turiec pre Turčianske slávnosti folklóru (spolu s mestom Martin).
 - ako obec, ktorá leží na významnej regionálnej turistickej trase sprístupnenej cestou III/2139 Mošovce – Sučany,
 - ako sídlo ktoré plní funkciu medziokresnej väzby (Martin – Turčianske Teplice) v oblasti rekreácie a CR v interakcii sídiel Blatnica – Mošovce,
 - ako sídlo s atraktivitou pre poznávací a kultúrny turizmus (hrad Blatnica - zrúcanina, kaštieľ Blatnica – múzeum Karola Plicku s expozíciou fotografií starého Slovenska), kostol sv. Ondreja v Sebeslavciach a ostatné kultúrne pamiatky vrátane pôvodných obytných rodinných domov.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

B.1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE ÚZEMIE OBCE

B.1.1.1 Popis riešeného územia

Katastrálne územie obce Blatnica patrí výmerou k veľkým obciam. Viac ako dve tretiny k.ú. pokrývajú lesy (79,11%), ktoré sú vyvinuté na geologicky zaujímavých lokalitách Bralnej Fatry. Prírodné hodnoty územia potvrdzuje aj fakt, že celá lesná časť územia spadá do NP Veľká Fatra, kde platí 3. stupeň ochrany, jej centrálna časť zahŕňa viacero národných prírodných rezervácií, kde platí 5 stupeň ochrany. Okrem toho je Veľká Fatra zaradená do siete Natura 2000, a to ako územie európskeho významu a aj ako chránené vtáčie územie. Riešené územie sa vyznačuje veľkou výškovou členitosťou a bralným reliéfom. Celá táto časť pôsobí mimoriadne harmonicky, rekreačné zariadenia sa nachádzajú len v okrajových častiach a nepôsobia rušivým dojmom. Kaňonovité doliny Gaderská a Blatnická, množstvo jaskýň a vodopádov, bohatá flóra a súvislé nefragmentované prirodzené lesné biotopy, výskyt šeliem a dravcov zvýrazňujú nesmierne prírodné kvality územia. Historické pamiatky, ako je Blatnický hrad, starobylý kostol sv. Ondreja, archeologické lokality, dokumentujúce využívanie územia, paleontologické nálezy v množstve jaskýň, (napr. známa jaskyňa Mažarná) len potvrdzujú jedinečnosť riešeného územia.

Katastrálne územie obce Blatnica (ďalej len „k.ú. Blatnica“) sa nachádza v severozápadnej časti Slovenska v rámci Žilinského kraja, regiónu Turca, v okrese Martin. Turiec je obklopený pohoriami Malej Fatry a Veľkej Fatry a je často označovaný ako „Turčianska záhradka“.

Obec Blatnica leží na území stredného Turca, na východnom úpätí Veľkej Fatry, západne od ústia spojnice Blatnickej a Gaderskej doliny v údolí Blatnického potoka a Gaderského potoka na oboch stranách ich brehov. Blatnická a Gaderská dolina sú považované za jedny z najkrajších krasových dolín Veľkej Fatry. Obec je rozložená v polkruhu sledujúc úpätie vrchu Plešovica, pôvodne holého vrchu, na ktorom je umiestnený Blatnický hrad. Plešovica bola neskôr zalesnená - vysadením borovicami.

Názov obce Blatnica je odvodený od Blatnického potoka s dĺžkou toku cca 10 km, ktorý pramení na severozápadnom svahu Veľkého Rakytova (1142 m.n.m.). Uprostred obce sa do Blatnického potoka vlieva Gaderský potok s dĺžkou toku cca 25 km, ktorý pramení pod Krížnou (1574 m.n.m.) a tečie Gaderskou a Dedošovou dolinou. Blatnický potok preteká obcou severozápadným

smerom cez pôvodnú močaristú a blatistú údolnú krajinu a v obci Príbovce sa vlieva do Turca ako jeho pravostranný prítok.

Riešené územie z geomorfologického hľadiska leží v alpsko - himalájskej sústave, podsústave Karpaty, provincii Západné Karpaty, oblasti Fatransko – tatranskej, v celkoch Veľká Fatra a Turčianska kotlina a podcelkoch Bralná Fatra, Hôľna Fatra a Mošovská pahorkatina.

Do riešeného územia zasahuje Národný Park Veľká Fatra (ďalej len „NP Veľká Fatra“) so svojim ochranným pásmom, Chránené územia európskej siete Natura 2000 a plochy a lokality z GNÚSES a RÚSES a to:

- Chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., NP Veľká Fatra s NPR Padva, NPR Suchý vrch, NPR Tlstá, NPR Veľká Skalná, PR Biela Skala
- Územia Európskej sústavy chránených území, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKUEV 0382 Turiec a Blatnický Potok, a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 033 Veľká Fatra.
- Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov Mokrada Turca
- Z GNÚSES a RÚSES:
 - biocentrá: PBc 2 Bralná Fatra, NRbC 6 Hôľna Fatra – Lysec – Borišov – Madačov, RBc 14 Blatnický Potok – Ďanovská terasa, RBk 12 Blatnický Potok, RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiňa - Blatnica, RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica – Mošovce, RBk 18 Kláštor pod Znievom – Mošovce,
 - geofondové lokality: GL 178 Blatnická terasa, GL 179 Blatnica – Záhrady, GL 181 Ekosystém Blatnického potoka, GL 182 Niva pri Blatničianke, GL 185 Zápotočie, GL 186 Slatinisko pri zápotočí, GL 191 Plešovica – Pekárová – Kozia skala – Dedošová – Nad Uhliská, GL 192 Tlstá, GL 193 Drienok, GL 194 Veľká Skalná, GL 195 Padva, GL 203 Biela Skala, GL 204 Vrátna, GL 205 Kopenčie, GL 206 Suchý vrch, GL 207 Ostredok, GL 208 Roh, GL 209 Ostriedky, GL 210 Rovne, GL 211 Predný Drobkov, GL 212 Veľké Studienky, GL 213 Smrekov, GL 214 Sedlo – Žiarec, GL 215 Ťavia skala, GL 216 Káľova studňa, GL 2017 Košariská a GL 218 Pod Krížnou.

Riešené územie z hľadiska návrhu priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu v ÚPD - ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení spadá do Turčianskeho regiónu CR s nástupným centrom Martin, ktoré patrí do rekreačného územného celku okresu Martin s nástupným centrom Martin, rekreačného krajinného celku Veľká Fatra juh s východiskovým centrom Necpaly s rekreačnými útvarmi:

- **Sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica** (ďalej len „SVT Blatnica“). SVT Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.
- **Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica** (ďalej len „AGL.RÚ Blatnica“). AGL.RÚ Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.

Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin, spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci aglomerácie rekreačných útvarov Blatnica (ďalej len „AGL.RÚ Blatnica“).

AGL.RÚ Blatnica je, podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja, funkčného typu II. (podhorský funkčný typ) s významom M (medzinárodným), s existujúcou výmerou 270 ha a navrhovanou výmerou 300 ha, s uvedenou existujúcou dennou návštevnosťou v sezóne 600 L (leto) osôb a navrhovanou návštevnosťou 1 400 L osôb, s navrhovanou dostavbou vybavenosti v SRTS Blatnica (v rámci zastavaného územia obce a jeho dotykových plôch) pre hlavné formy rekreácie a CR – letnú pobytovú a zimnú pobytovú v horách.

Do takto vymedzeného územia aglomerácie rekreačných útvarov v riešenom území ÚPN-O Blatnica spadá:

- **Sídelné stredisko rekreácie a turizmu Blatnica** (ďalej len „SRTS Blatnica“)
- **Základňa turizmu Gader** (ďalej len „ZT Gader“)
- **Základňa turizmu Pod Záhorím** (ďalej len „ZT Pod Záhorím“)

Obec Blatnica podľa ÚPN VÚC ŽK (vybraný text zo Zmien a doplnkov ÚPN VÚC ŽK č.3) je charakterizovaná:

- v oblasti tradičných remesiel olejkárstvom - domácou výrobou prírodných liečiv,
- ako obec, ktorá má potenciál v oblasti CR pre horský letný turizmus medzinárodného významu s územiami NP Veľká Fatra a na OP NP Veľká Fatra na ekotóne les – bezlesie (Pod Záhorím) a lokalite Plešovica a v ekotóne les bezlesie pod Plešovicou (územie do ktorého spadá Blatnický hrad a kostolík v Sebeslavciach), ako rekreačný priestor vyššieho významu (rekreačné územie v rozptyle bez možnosti intenzívnej urbanizácie),
- ako vytypované územie pre kultúrne a spoločenské podujatia v subregióne Turiec pre Turčianske slávnosti folklóru (spolu s mestom Martin).
- ako obec, ktorá leží na významnej regionálnej turistickej trase sprístupnenej cestou III/2139 Mošovce – Sučany,
- ako sídlo ktoré plní funkciu medziokresnej väzby (Martin – Turčianske Teplice) v oblasti rekreácie a CR v interakcii sídiel Blatnica – Mošovce,
- ako sídlo s atraktivitou pre poznávací a kultúrny turizmus (hrad Blatnica - zrúcanina, kaštieľ Blatnica – múzeum Karola Plicku s expozíciou fotografií starého Slovenska), kostol sv. Ondreja v Sebeslavciach a ostatné kultúrne pamiatky vrátane pôvodných obytných rodinných domov.

Obec Blatnica sa nachádza v území stredného Turca, juhovýchodne približne 15 km od okresného mesta Martin. Prvá zachovaná písomná zmienka o obci Blatnica je z roku 1230.

Na území Blatnice sú zastúpené dve klimatické oblasti. Kotlinová časť patrí do miernej teplej klimatickej oblasti (M), svahy a hrebeň Veľkej Fatry patrí do chladnej klimatickej oblasti (C), najnižší bod v katastri je 454 m.n.m., stred obce 495 m.n.m., najvyšší bod Ostredok 1592 m.n.m.

Katastrálnym územím obce Blatnica, jeho západným okrajom, prechádza cesta I. triedy 1/65 (Turčianske Teplice – Martin) a cesty III. triedy III/2132 (Folkušová – Blatnica – Mošovce) a III/2139 (križovatka s I/65 – Blatnica). Výhľadovo bude západným okrajom k.ú. Blatnica prechádzať Rýchlostná cesta R3, úsek Martin – Horná Štubňa. Cez kataster obce Blatnica neprechádza železničná trať. Západne od katastra obce, katastrom obce Turčiansky Ďur prechádza žel. trať č.170 Vrútky - Zvolen. Najbližšia železničná zastávka Kláštor pod Znievom je vzdialená od obce Blatnica cca 8 km.

Obec je elektrifikovaná, plynofikovaná s distribučnou STL sieťou, má v súčasnosti vybudovaný verejný vodovod napojený na Martinský skupinový vodovod v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti a.s. Martin (ďalej len „TVS, a.s. Martin“) so zdrojmi pitnej vody (7 prameňov) v Blatnickej doline, odkiaľ je voda privádzaná do vodojemu Blatnica s objemom 800 m³. Odvádzanie splaškových vôd je splaškovou kanalizáciou v správe TVS, a.s. Martin do ČOV Blatnica. V obci je vybudované verejné osvetlenie a miestny rozhlas.

Susedí s katastrálnymi hranicami obcí spadajúcimi do Žilinského kraja – okresu Martin a to Socovce, Laskár, Karlová, Ďanová, Folkušová, Necpaly, Mošovce, okresu Ružomberok a to Liptovské Revúce, a Turčianske Teplice a to Mošovce a obcami spadajúcimi do Banskobystrického samosprávneho kraja – okresu Banská Bystrica a to Turecká a Dolný Harmanec.

Rozloha katastrálneho územia obce je 86 185 786 m² (cca 8 619 ha). V území absolútne prevláda lesný pôdny fond (ďalej len „LPF“) s celkovou výmerou 68 183 085 m² (79,11%), PP Poľnohospodárska pôda (ďalej len „PP“) predstavuje výmeru 16 018 028 m². Hustota obyvateľstva je 10,56 na km² (údaj 2015).

Podľa posledného sčítania ľudu, domov a bytov (2011) žilo v obci Blatnica 909 obyvateľov. Posledné údaje získané od štatistického úradu z 31.12.2015 vravia o počte 911 obyvateľov.

Obec Blatnica spadá do obvodu okresného mesta Martin - z hľadiska centier osídlenia podľa ÚPN-VÚC ŽK centrum prvej skupiny s celoštátnym až medzinárodným významom. Obec Blatnica sa nachádza vetve sídelnej osi zvolensko – turčianskej rozvojovej osi celoštátného významu prvého stupňa (KURS 2001) Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica - Zvolen, ktorú tvoria mestá a obce v regióne Turiec ležiace v údolí rieky Turiec, kopírujúc urbanistickú líniu reprezentovanú cestou I/65.

B.1.1.2 Priestorové členenie riešeného územia

Pri spracovaní ÚPN-O Blatnica bolo potrebné vychádzať z predpokladu, že budúci rozvoj obce bude založený na rozvoji obytnej funkcie s ohľadom na územno-technické podmienky rozvoja obce, kvality životného prostredia, jej prírodné a krajinné danosti, kultúrno-historický význam a veľkosti obce so zodpovedajúcou občianskou vybavenosťou.

Katastrálne územie obce je možné s ohľadom na existujúce funkčne rozdielne priestory rozdeliť nasledovne:

- územia Národného parku Veľká Fatra,
- územie ochranného pásma Národného parku Veľká Fatra,
- zastavané územie obce Blatnica vrátane rozvojových plôch,
- územie miestnej časti Sebeslavce,
- koridory nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry,
- územia biokoridorov vrátane vodných tokov,
- územia poľnohospodárskej a lesnej krajiny mimo NP Veľká Fatra,
- existujúce územia s rekreačným využitím a pre cestovný ruch v rámci NP Veľká Fatra,
- územia pre rekreáciu a cestovný ruch mimo plôch NP Veľká Fatra.

Pri spracovaní ÚPN-O Blatnica bolo navrhované riešenie determinované:

- v obytnom území a na príľahlých rozvojových plochách riešiť rozvoj funkcie bývania ako hlavnej funkcie a funkcie občianskej vybavenosti, rekreácie a zariadení cestovného ruchu a nezávadnej výroby ako doplnkovej funkcie,
- navrhnuť plochy a zariadenia pre šport,
- v miestnej časti Sebeslavce riešiť rozvoj v zmysle schválenej Urbanistickej štúdie pre obytno-rekreačnú funkciu,
- na území NP Veľká Fatra nezvyšovať kapacity ubytovacích zariadení, navrhovať ich skvalitnenie a skvalitnenie doplnkovej vybavenosti pre rekreáciu a cestovný ruch, pri rešpektovaní podmienok ochrany a krajiny a štatútu NP,
- rešpektovať územie a funkciu Autocampingu v riešenom území,
- v prevažnej miere rešpektovať koridory nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry,
- rešpektovať podmienku, že skládku tuhého komunálneho odpadu riešiť na existujúcej ploche riadenej skládky odpadov mimo riešeného územia,
- v poľnohospodárskej a lesnej krajine mimo NP Veľká Fatra riešiť funkciu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva pri rešpektovaní zásad ochrany prírody a krajiny,
- na území NP Veľká Fatra pri návrhu lesohospodárskych činností rešpektovať štatút Národného parku,

Katastrálne územie je v ÚPN-O Blatnica členené na nasledovné priestorové a funkčné homogénne jednotky:

- A. Zastavané územia a príľahlé rozvojové plochy**
- B. Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- C. Poľnohospodárska a lesná krajina**

Hlavná časť osídlenia, m.č. Blatnica, sa nachádza pod ústím spojnice Gaderskej a Blatnickej doliny na brehoch Gaderského a Blatnického potoka. Gaderský potok sa vlieva do Blatnického v strede obce. Rozhodujúca zástavba obce je kompaktná. Samostatné (ostatné) menšie zastavané časti tvoria pôvodná obec Sebeslavce, Autocamping, chatová osada Gader a územie Sihot' s vybavenosťou Štátnych lesov SR (ďalej len „ŠL SR“) a hradom Blatnica.

V súčasnosti územie obce Blatnica – jeho územie s umiestnenou zástavbou, v ÚPN-O Blatnica rozdeľujeme na päť základných miestnych častí spadajúcich do priestorovej a funkčnej jednotky:

- A. Zastavané územia a príľahlé rozvojové plochy ÚPN-O Blatnica člení na nasledovné miestne časti:**
- 1. miestna časť BLATNICA** (ďalej len „m.č. Blatnica“) – rozhodujúca a ťažisková časť obce s obytnou, občianskou a výrobnou výstavbou na oboch brehoch Blatnického a Gaderského potoka.
- 2. miestna časť SEBESLAVCE** (ďalej len „m.č. Sebeslavce“) - časť obce so zostatkom obytnej výstavby pôvodnej obce Sebeslavce vo vzdialenosti cca 1 250 m od severovýchodného okraja

zastavaného územia Blatnice, čiastočne zasahujúca do OP NP Veľká Fatra (územie od cesty III/2132 smerom na juhovýchod).

3. **miestna časť AUTOCAMPING** (ďalej len „m.č. Autocamping“) - časť obce v lokalite Pod Záhorím, malá rekreačná základňa vo voľnom CR umiestnená vo vzdialenosti cca 1 050 m od juhozápadného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca na území OP NP Veľká Fatra.
4. **miestna časť GADER** (ďalej len „m.č. Gader“) - časť obce s rekreačnou vybavenosťou vo voľnom CR (ubytovacie zariadenia) umiestnená v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 450 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca v celom rozsahu na území NP Veľká Fatra.
5. **miestna časť SIHOŤ** (ďalej len „m.č. Sihot“) - časť obce, malé územie v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 1950 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, so zariadeniami ŠL SR a hradom Blatnica, ležiaca v celom rozsahu na území NP Veľká Fatra.

Návrh riešenia ÚPN-O nenavrhuje ďalšiu (novú) miestnu časť. Návrh extenzívneho rozvoja obce Blatnica sa v ÚPN-O Blatnica sústreďuje do:

- **m. č. Blatnica** – prevažne s ďalšou obytňou výstavbou, dopĺňujúcou v súčasnosti absentujúcou občianskou vybavenosťou (ďalej len „OV“) a rekreačnou vybavenosťou a vybavenosťou v CR vo väzbe na súčasné zastavané územie.
- **m. č. Sebeslavce** - prevažne s obytňou výstavbou a rekreačnou vybavenosťou a malými rodinnými agrofarmami mimo OP NP Veľká Fatra vo väzbe na súčasné zastavané územie.

V ostatných miestnych častiach sa predpokladá len usmernený intenzívny rozvoj.

B. Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry

Ide o nasledovné koridory spadajúce do riešeného územia:

- Výhľadový koridor – rýchlostnej cesty R3 s ochranným pásmom 100m na obidve strany.
- Koridor - cesta 1/65s ochranným pásmom 50m na obidve strany.

C. Poľnohospodárska a lesná krajina

Ide o nasledovné krajinné priestory spadajúce do riešeného územia:

- Krajinný priestor Východ, ako územie s prevládajúcim lesným pôdnym fondom (ďalej len „LPF“) reprezentované NP Veľká Fatra a OP NP Veľká Fatra.
- Krajinný priestor Západ, ako územie s prevládajúcou poľnohospodárskou pôdou (ďalej len „PP“), ako územie mimo OP NP Veľká Fatra.

B.1.2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA V ÚPN-O

Riešené územie je vymedzené katastrálnym územím obce Blatnica. V ÚPN-O Blatnica je spracované v mierke 1:10 000 a 1:5000 (výrezy hlavnej zastavanej časti obce a príslušné plochy).

Katastrálne územie obce Blatnica susedí s katastrálnymi hranicami obcí spadajúcimi do:

Žilinského samosprávneho kraja:

- okresu Martin: Socovce, Laskár, Karlová, Ďanová, Folkušová, Necpaly, Mošovce,
- okresu Ružomberok: Liptovské Revúce,
- okresu Turčianske Teplice: Mošovce.

Banskobystrického samosprávneho kraja:

- okresu Banská Bystrica: Turecká a Dolný Harmanec.

Rozloha katastrálneho územia obce je 86 185 786 m² (cca 8 619 ha). V území absolútne prevláda lesný pôdnym fond (ďalej len „LPF“) s celkovou výmerou 68 183 085 m² (79,11%). Poľnohospodárska pôda (ďalej len „PP“) predstavuje výmeru 16 018 028 m². Hustota obyvateľstva je 10,56 na km² (údaj 2015).

Katastrálne územie obce Blatnica susedí:

- zo západu s k. ú. obcí Socovce a Laskár,
- zo severozápadu s k. ú. obce Karlová,
- zo severu s k. ú. Obcí Ďanová a Folkušová,
- zo severovýchodu s k. ú. obce Necpaly,
- z východu s k. ú. obce Liptovské Revúce,
- z juhu s k.ú. obcí Turecká a Dolný Harmanec,
- z juhu a juhovýchodu s k. ú. Obce Mošovce.

B.1.3 PRÍRODNÉ PODMIENKY, VYBRANÉ PRÍRODNÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

B.1.3.1 Geomorfologické a geologické pomery

Geomorfologické pomery

Morfologické pomery územia sú výsledkom jeho geologickej a tektonickej stavby a pôsobenia eróznno-denudačných procesov. Z morfologického hľadiska riešené územie tvoria dve rozdielne štruktúry – kotlina a pohorie. Podľa geomorfologického členenia sú v území vymedzené nasledovné morfologické jednotky:

Geomorfologické jednotky v riešenom území

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútné Západné Karpaty	Fatransko – tatranská oblasť	Veľká Fatra	Bralná Fatra
						Hôľna Fatra
					Turčianska kotlina	Mošovská pahorkatina

Mazúr, Lukniš 1986, Atlas krajiny SR 2002

V území boli vyčlenené hlavné typy reliéfu:

- kotlinový reliéf - fluviálna rovina, málo členitá hladko modelovaná rovina až kotlinová eróznno-denudačná členená pahorkatina – Turčianska kotlina,
- eróznno-denudačná vrchovina až hornatina – prevažne hladko modelovaná, bez výskytu bralných foriem – Hôľna Fatra,
- eróznno-denudačná hornatina až vysočina – vyššie časti pohorí, ostrejšie modelované s výskytom bralných foriem - Bralná Fatra.

Turčianska kotlina

Turčianska kotlina je typom hlbkej, celistvej tektonickej depresie s rázom priekopovej prepadliny, vyplnenej prevažne kvartérnymi sedimentami. Hladko modelovaný, prevažne rovinný až stredne zvlnený reliéf s terasami a náplavovými kužeľmi v podhorí v Mošovskej pahorkatine vytvára charakter esteticky a krajinársky vyváženej poľnohospodársky využívané krajiny. Začala vznikať v mladších treťohorách - v neogéne, v ktorých prebiehali mladšie fázy alpínskeho vrásnenia, sprevádzané intenzívnou sopečnou činnosťou. Vtedy ju ohraničili pohoria Malá Fatra a Veľká Fatra. V ďalšom geologickom období v neogéne, v bádene až sarmate bola od Podunajskej nížiny oddelená vyzdvihnutím Žiaru a vulkanickou činnosťou vzniknutých Kremnických vrchov.

Vodné toky, ktoré do toho času odvodňovali kotlinu juhozápadným smerom, od sarmatu zmenili smer na sever. Celá kotlina, naklonená v smere od juhu (700 m.n.m.) na sever (370 m.n.m.), sa s okolitými horstvami domodelovala v starších štvrtohorách - pleistocéne pri viacnásobnom vystriedaní ľadových dôb sprevádzaných intenzívnym mrazovým zvetrávaním a soliflukčným (pôdotokovým) prenosom materiálu. Súčasný tvar a sedimentačné prostredie kotliny boli teda dobudované iba v pliocéne a od stredného pleistocénu je riečny sedimentačný bazén jednotný a v celom rozsahu orientovaný na sever do Váhu.

Veľká Fatra

Reliéf Veľkej Fatry je značne členitý pri veľkom výškovom rozpätí a radí sa medzi vysoké hornatiny. Tvorí výrazný morfoštruktúrny celok S – J smeru, ktorý je výsledkom diferenciácie Západných Karpát v miocéne (mladšie treťohory). Pri formovaní pohoria sa uplatnili zlomy S – J smeru. Z východnej strany pásma revúckych zlomov, zo západnej zlomy oddeľujúce pohorie od Turčianskej kotliny.

V miocéne nastalo exogénne modelovanie územia – zvýraznili sa základné črty reliéfu na odolných vápencoch a dolomitoch, zintenzívnila riečna sieť, dochádzalo ku krasovateniu. Na mäkkom podklade tvorenom ílovcami, bridlicami a v kryštalinických komplexoch sa výrazne prejavila hĺbková erózia. Zdvíhom Karpát na rozhraní neogénu a pleistocénu sa vytvorila poriečna roveň, v kvartéri sa vytvorili riečne terasy a prebiehalo ďalšie modelovanie morfoštruktúry reliéfu.

V súčasnosti tvorí Veľká Fatra výrazný hrastový horský masív, ktorého najsevernejšia časť je oddelená antecedentným údolím Váhu. Ploché chrbty vnútornej časti strieda veľmi členitý reliéf v JZ a Z časti, kde na odolných vápencoch a dolomitoch zasahujú zvyšky starých denudačných rovní až po okraj pohoria. Hlboko zarezané doliny so strmými svahmi spôsobili veľkú diferenciáciu terénu. Strmé hladké trávnaté svahy a žľaby Hôľnej Fatry sú silne lavínózne.

S hôľným reliéfom ostro kontrastuje Bralná Fatra, ktorú tvoria mohutné komplexy tvrdých hornín chočského príkrovu (najmä vápence a dolomity) s prevahou bralného reliéfu so skalnými stenami, stupňami, bralnatými stráňami, vežami, skalnými oknami, tiesňavami a kaňonovitými dolinami. V západnej časti Veľkej Fatry sa zvetrávaním a eróziou vytvorili vyhľadávané pôsobivé scenérie na svahoch Gaderskej, Blatnickej či Belianskej doliny spolu s ich krasovými javmi, puklinovými, puklinovo-eróznymi alebo horizontálnymi riečnymi jaskyňami, previsovými jaskyňami alebo skalnými prevismi.

Geologické pomery

Turčianska kotlina

Terciárna výplň Turčianskej kotliny je tvorená horninami paleogénu a horninami neogénu. Sedimenty paleogénu sú prítomné hlavne vo východnej resp. severovýchodnej časti kotliny. Medzi horninami paleogénu a neogénu existuje stratigrafický hiát ako aj výrazná tektonická diskordancia. Samotná Turčianska kotlina je tvorená najmä rôznorodými štvrtohornými usadeninami, len na úpätiach okolitých pohorí vystupujú na povrch vývojovo staršie geologické vrstvy. Cykly ľadových i medziľadových dôb vytvárali náplavové terasy s rôznou nadmorskou výškou. Sedimenty kvartéru majú v Turčianskej kotline značné plošné rozšírenie, pričom určujúcim genotypom sú sedimenty terasového typu.

Veľká Fatra

Veľká Fatra je klasickou ukážkou príkrovovej stavby pohoria a na jej geologickej stavbe sa podieľajú základné tektonické jednotky ako sú taticum, krížňanský príkrov, chočský príkrov, gemericum - príkrov Tlstej. Okrem prevažujúcich vápnitých hornín (dolomity a vápence) sa uplatňujú i sliene, slienité vápence, bridlice, kremence, zlepenice, pieskovce a iné horniny. Príľahlá Turčianska kotlina leží na neogénnych horninách.

Horniny krížňanského príkrovu tvoria hlavne Hôľnu Fatru s hladkými, mätko modelovanými svahmi na menej odolných slieňovcoch, slienitých vápencoch, zlepencoch a bridliciach, ktoré budujú aj hlavný chrbát (oblasť Krížnej 1574 m n.m., Ploskej 1532 m n.m. a Ostredka 1592 m n.m.). Medzi nimi vystupujú aj odolné dolomity a vápence. Z masívneho hôľneho reliéfu takto vystupujú príkrovové trosky triasových vápencov chočského príkrovu (napr. Suchý vrch). Veľká časť týchto hrebeňov je odlesnená. Nachádza sa tu niekoľko desiatok jaskynných sústav a najvýznamnejšie jaskyne sú Mažarná, Piesková, Hubná, Guľôčková a v Belianskom krase najdlhšia jaskyňa Suchá. V niektorých kaňonovitých dolinách sa vyskytujú aj menšie či väčšie vodopády, prevažne občasného, sezónneho charakteru.

B.1.3.2 Hydrologické a hydrogeologické pomery

Podzemné vody

Podzemná voda je definovaná ako voda vyplňujúca dutiny zvodených hornín. Základnou jednotkou pre hodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Hranice hydrogeologických rajónov sa nekryjú s hranicami povodí povrchových tokov.

Katastrálne územie obce Blatnica je súčasťou hydrogeologických regiónov:

Q-P 033 Paleogén, neogén a kvartér Turčianskej kotliny - priepustnosť medzizrnová

- M 023 Mezozoikum chočského príkrovu západnej časti Veľkej Fatry - priepustnosť krasová a krasovo-puklinová

Turčianska kotlina

Bazálne súvrstvie paleogénu tvorí spolu s karbonátmi mezozoika jednotný zvodený komplex s rovnakým režimom a obehom podzemných vôd. Ílovcovo – pieskovcové súvrstvie je v dôsledku

prevahy ílovcov nízko zvodnené s obmedzeným obehom podzemných vôd viazaných na zónu zvetrávania. Popri Turci a Váhu sú vyvinuté terasy a náplavové kužele. Hydrogeologický význam sa pripisuje hlavne Martinskej (strednej) terase, ktorá je odvodňovaná do Turca. Hydrogeologicky sú významné i náplavy Valčianskeho potoka, Blatnického potoka, Necpalského potoka a Belianskeho potoka, ktorých hrúbka dosahuje 2 až 5,5 m a koeficient filtrácie sa pohybuje v rozmedzí $2,2 \cdot 10^{-5}$ až $4,3 \cdot 10^{-3} \text{ m.s}^{-1}$. Podzemná voda v aluviálnej nive Turca sa nachádza v hĺbke 3 – 4 m a kolíše v závislosti od hydrologických stavov v tokoch Turca. Generálny smer prúdenia podzemných vôd Turca je sever – juh. Dotácia podzemných vôd je výlučne viazaná na infiltráciu zrážkových vôd. Turiec od Jazernice po Košťany je drénom vodohospodársky významných karbonátových štruktúr v povodí. Turiec od Košťan po vtok do Váhu má ľavostranné prítoky z kryštalinika Malej Fatry, ktoré pri vstupe do kotliny intenzívne dotujú podložné žulové štrkopiesky. Územie je infiltračnou oblasťou martinskej minerálnej vody Fatra.

V rámci novej vodnej politiky vyplývajúcej zo smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RVS), ktorá bola premietnutá do slovenskej legislatívy, boli vymedzené útvary podzemných vôd na Slovensku pre všetky povodia, ktoré zohľadňujú komplikovanú geologickú stavbu a hydrogeologické pomery územia.

Výsledkom je vertikálne členenie vymedzených útvarov podzemných vôd na Slovensku do 3 samostatných vrstiev:

- a) Útvary podzemných vôd vo významných aluviálnych štvrtohorných (kvartérnych) sedimentoch (plytké podzemné vody) - v katastrálnom území Blatnica je vyčlenený 1 útvary:
 - SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, kde dominantné zastúpenie kolektora predstavujú aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, glacifluviálne sedimenty a proluviálne sedimenty. Priepustnosť je pórová.
- b) Útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách s doplňujúcim členením zvodnencov do 4 podkategórií: vulkanické horniny, horniny s pórovou priepustnosťou, horniny s puklinovou priepustnosťou a krasové horninové prostredie. V katastrálnom území Blatnica sú vyčlenené 2 útvary:
 - SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny. Dominantným kolektorom podzemných vôd sú jazerno-riečne sedimenty najmä piesky a štrky, menej íly, s tufmi a tufitickými ílmi, pieskovcovo-ílovcové súvrstvie. Priepustnosť je pórová a pórovo-puklinová.
 - K200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Dominantným kolektorom podzemných vôd sú vápence a dolomity. Priepustnosť je krasovo-puklinová.
- c) Útvary geotermálnych vôd (geotermálne štruktúry) predstavujúce podzemné vody hlbokých obehov s teplotou podzemnej vody nad 25°C . V katastrálnom území Blatnica je vyčlenený 1 útvary:
 - SK300110FK Turčianska kotlina dominantné zastúpenie kolektora karbonáty, stratigrafický vek kolektora mezozoikum – trias, priepustnosť kolektora puklinovo-krasová.

Povrchové vody

Širšie záujmové územie patrí do povodia ľavostranného prítoku Váhu - rieky Turiec. Povodie je súčasťou stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku, s akumuláciou v mesiacoch november až február a najvyššou vodnosťou v mesiacoch marec až máj. Ročné úhrny zrážok sú pomerne vysoké, dosahujú priemerne 900 – 1200 mm. V januári je priemerný úhrn zrážok 50 – 60 mm, v júli 100 – 120 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80 - 100. Toky v riešenom území majú podhorský charakter so zachovalým prevažne prirodzeným charakterom koryta a prítokových pomerov.

Katastrálnym územím obce Blatnica preteká Blatnický, Karlovský potok a tok Zápotočie. Tieto sú v správe Slovenského vodohodpodárskeho podniku š.p.. Vodné toky Gaderský potok, Selenec a Sviniarka v správe Lesy SR, š.p.

Tab. Vybrané vodné toky k.ú. Blatnica

Názov toku	Číslo hydrolog. poradia	Povodie	Šírka (m)	Dĺžka (km)	Plocha (ha)
Blatnický potok	4-21-05-081	Turiec	3	18,6	3,45
Gaderský potok	4-21-05-078	Blatnický potok	2	16,5	3,3
Zápotočie	4-21-05-080	Blatnický potok	1,1	4	0,44
Vrátniansky potok	4-21-05-076	Gaderský potok	1	4,1	0,41

Selenec	4-21-05-077	Gaderský potok	1	8	0,8
Karlovský potok	4-21-05-081	Blatnický potok	1,2	6,8	0,82
Jelšovec	4-21-05-081	Karlovský potok	0,5	2,8	0,14

Rozhodujúcim vodným tokom odvodňujúcim riešené územie je vodohospodársky významný vodný tok Blatnický potok a menej významné toky Karlovský potok a tok Zápotočia (v správe Slovenského vodohodpodárskeho podniku š.p.).

Blatnický potok pramení v Malej Fatre v nadmorskej výške cca 850 m.n.m. Je to pravostranný prítok Turca s dĺžkou 16,9 km, je tokom IV. rádu. Na hornom toku preteká najprv Rakytovskou dolinou, potom Blatnickou dolinou. V Turčianskej kotline silne meandruje.

Tab. Prietokové pomery Blatnického a Gaderského potoka

Por. č.	Tok	Stanica	Q_{r2007}	$Q_{max, hod, 2007}$	$Q_{min, d, 2007}$
3	Blatnický potok	Blatnica	0,229	0,424	0,162
4	Gaderský potok	Blatnica	0,873	4,952	0,436
5	Blatnický potok	Blatnica PD	1,242	4,979	0,822

Poznámka: Q_{r2007} - priemerný ročný prietok, $Q_{max, hod, 2007}$ - maximálny kulminačný prietok, $Q_{min, d, 2007}$ - minimálny denný prietok

Karlovský potok je ľavostranný prítok Blatnického potoka, meria 6,8 km a je tokom V. rádu. Od prameňa tečie najprv severovýchodným smerom, následne sprava priberá prítok prameniáci severoseverozápadne od Blatnice. Juhovýchodne od obce Príbovce sa v nadmorskej výške 431,9 m n. m. vlieva do Blatnického potoka.

Zápotočie je pravostranný prítok Blatnického potoka, meria 4 km a je tokom V. rádu. Pramení v Mošovskej pahorkatine pri osade Sebeslavce, v nadmorskej výške cca 510 m n. m. Najprv tečie severoseverozápadným smerom, potom sprava priberá Studničky a esovite sa stáča. Preteká intravilánom obce Ďanová a priamo v obci ústi v nadmorskej výške približne 444,5 m n. m. do Blatnického potoka.

Gaderský potok je najvýznamnejší, pravostranný prítok Blatnického potoka s dĺžkou 16,5 km, je tokom V. rádu. Na hornom toku preteká dolinou Rovné, v strednej časti Dedošovou dolinou a na dolnom toku kaňonovitou Gaderskou dolinou. Pramení vo Veľkej Fatre na severozápadnom svahu Krížnej v nadmorskej výške približne 1 365 m n. m. Pod hradom Blatnica na pravom brehu sa stáča na juhozápad, v ústí Gaderskej doliny sa ešte stáča na juh, vytvára oblúk prehnutý na juh a tečie intravilánom Blatnice súbežne s Blatnickým potokom.

Selenec je ľavostranný prítok Gaderského potoka, má dĺžku 8 km a je tokom VI. rádu. Preteká územím NP Veľká Fatra a v ústí Dedošovej doliny sa vlieva v nadmorskej výške cca 633 m n. m. do Gaderského potoka.

Sviniarka je krátky pravostranný prítok Gaderského potoka, meria 1 km a je tokom VI. rádu. Do Gaderského potoka sa vlieva v doline Dedošová v nadmorskej výške cca 735 m n. m. Tečie na katastrálnom území obce Blatnica a nepríberá žiadne prítoky.

Prirodzené a umelé vodné plochy

Prirodzené ani umelé vodné plochy sa v riešenom území nenachádzajú.

Geotermálne vody

Geotermálne vody sú prírodné vody, ohriate zemským teplom tak, že ich teplota po výstupe na zemský povrch je vyššia ako priemerná ročná teplota vzduchu v danej lokalite (v našich podmienkach 20°C). V okrese Martin je evidovaný 1 geotermálny zdroj v k.ú. Socovce. Priamo v riešenom území sa termálne pramene nenachádzajú.

Tab.č. Tepelno – energetický potenciál zdrojov geotermálnych vôd Turčianskej kotliny

Oblasť	Plocha (km ²)	Tep.energ.potenciál (MW)	Výdatnosť (l.s ⁻¹)
Turčianska kotlina	395,0	22,5	83,5

Zdroj: VÚVH Bratislava

Minerálne vody

Územie patrí k oblastiam bohatých na výskyt minerálnych vôd. Prírodné minerálne vody sú viazané hlavne na horninové komplexy kryštalinika a mezozoika. Priamo v k.ú. obce Blatnica sa prírodné liečivé zdroje nenachádzajú.

Do severnej časti katastrálneho územia obce Blatnica zasahuje ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004. Východná hranica ochranného pásma vedie v riešenom území po pravom okraji komunikácie vedúcej z Príbovíc až do obce Blatnica a po jej západnom okraji nadväzuje na komunikáciu pokračujúcu do Mošovíc.

Z hydrogeologického hľadiska neogénne sedimenty (martinské súvrstvie) sú tvorené nepriepustnými polohami ílov, vápnitých ílov a slieňovcov a priepustnými polohami štrkov, pieskov, karbonatických zlepcov a pieskovcov (budišské súvrstvie). Subhorizontálne uloženie týchto dvoch základných typov tvorí predpoklad na vznik artézskych horizontov, ako aj predpoklad na ich priame dopĺňanie podzemnými vodami z pohoria. Výverová oblasť v Socovciach patrí medzi zakryté, t.j. umelé oblasti vzniknuté ťažbou pomocou vrtov. Prírodná minerálna voda v lokalite Socovce patrí podľa tvorby chemického obsahu a výsledného chemického zloženia k petrogénnym, karbonátogénnym vodám.

B.1.3.3 Biota

Rastlinstvo

Podľa fytgeograficko – vegetačného členenia patrí riešené územie k.ú. Blatnica do bukovej zóny, oblasti kryštalicko-druhohornej,

- okres Turčianska kotlina, podokres severný,
- okres Malá Fatra a Veľká Fatra, podokres Veľká Fatra, obvod Bralná Fatra,
- okres Malá Fatra a Veľká Fatra, podokres Veľká Fatra, obvod Hôľna Fatra.

Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (MAGLOCKÝ, Š., IN ATLAS KRAJINY SR, 2002) sa v riešenom území nachádzajú jednotky:

- U - jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy).
- C - karpatské dubovo-hrabové lesy.
- Ct - zmiešané listnato-ihličnaté lesy v severných karpatských kotlinách.
- Qc - dubové a cerovo-dubové lesy.
- Qa - nátržníkové dubové lesy.
- F, A - bukové a jedľovo-bukové lesy.
- Fc - bukové lesy na vápencových a dolomitových podložiach.
- Pr - karpatské reliktné borovicové lesy.
- Jm - javorové lesy v horských polohách.
- PA - jedľové a jedľovo-smrekové lesy.
- Ap - smrekové lesy vysokobylinné.

Reálna vegetácia

Vegetácia kosodreviny a subalpínskeho bezlesia (hole, lavíniská, sutiny, skaly)

Kosodrevinové spoločenstvá (zväz *Pinion mugo*) sa nachádzajú nad hornou hranicou lesa vo Veľkej Fatre. Výskyt pôvodných kosodrevinových spoločenstiev je reliktný, viazaný na špecifické stanovišťa. Vo Veľkej Fatre tvorí kosodrevina reliktné porasty na niektorých vápencovo-dolomitických vrcholoch Bralnej Fatry a hlavného hrebeňa, napr. Padva, Skalná, a i. Na viacerých miestach bola umelo vysádzaná, najmä v rámci protilavínových opatrení. Takto vytvorené sekundárne porasty sa vyskytujú napr. na západnom hrebeni Ostredka.

Hôľne pásmo predstavuje sekundárne porasty, ktoré vznikli v dôsledku ľudskej činnosti, pričom najrozsiahlejšie odlesňovanie hrebeňových častí pohorí sa spája s valašskou kolonizáciou. Na takto vytvorených bezlesých plochách sa vyvinuli porasty s vysokou biodiverzitou rastlinných spoločenstiev a druhov. Druhovo najbohatšie sú vápnomilné spoločenstvá zväzov *Seslerion tatrae*, *Caricion firmae*, *Astero alpini* – *Seslerion calcariae*. V týchto spoločenstvách nájdeme druhy európskeho významu klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavnica*) a množstvo chránených druhov rastlín – nízke kríčky glaciálneho reliktu dryádka osemľupienková (*Dryas octopetala*), vrba sieťkovaná (*Salix reticulata*), z ďalších vrba alpínska (*Salix alpina*), vrba uťatá (*Salix retusa*). Jarný aspekt tvorí horec Clusiov (*Gentiana clusii*), prvosienka holá (*Primula auricula*). Na mačínové biotopy sú viazané druhy rodu lomikameň (*Saxifraga*), medzi nimi i západokarpatský endemit lomikameň trváci (*Saxifraga wahlenbergii*). Na hlbších odvápnených pôdach

a na kyslom podklade sa vyvinuli spoločenstvá nízkych kríčkov tvorené predovšetkým druhmi čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), brusnica obyčajná (*Vaccinium vitis idaea*) a sucha obojpohlavná (*Empetrum hermafroditum*). Ich súčasťou bývajú lišajníky, napr. pluzgierka islandská (*Cetraria islandica*), na vlhkých stanovištiach sa tvoria vankúše rôznych druhov rašelinníkov a iných machorastov (rody *Sphagnum* a *Polytrichum*). Spoločenstvá radu *Nardetalia* s dominantnou psicou tuhou (*Nardus stricta*) často vznikali a rozširovali sa po výrube kosodreviny na hlbokých pôdach chudobných na živiny. Okrem dominanty je ich súčasťou aj chlpaňa hájna medenočervená (*Luzula luzuloides* ssp. *Rubella*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), podbelica alpínska (*Homogyne alpina*), sedmokvietok európsky (*Trientalis europaea*), sitina niťolistá (*Juncus filiformis*) a i. Na lavínové žľaby, snehové výležiská je viazaný zväz *Adenostylon alliariae* s nápadným aspektom kvitnúcich vysokých bylín ako sú mačucha cesnačková (*Adenostyles alliariae*), kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* ssp. *Moravicum*) – európsky významný druh, mliečivec alpínsky (*Cicerbita alpina*) a i. Z druhov hŕľných biotopov ešte spomenieme *Trisetion fuscii*, *Calamagrostion arundinaceae*, *Calamagrostion variaae*, *Festucion carpaticeae* s chránenými druhmi veternica narcisokvetá (*Anemone narcissiflora*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum* ssp. *Moravicum*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*), poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*) a druh tvoriaci výrazný jarný aspekt šafran spišský (*Crocus discolor*) a i. Pre Veľkú Fatru sú typické kvetnaté lúky s lazerníkom širokolistým (*Laserpitium latifolium*), veternicou narcisokvetou (*Anemone narcissiflora*), chlpaníkom oranžovým (*Pilosella aurantiaca*), prasatnicou škvrnitou (*Trommsdorffia maculata*) a ľanom konáristým (*Linum extraaxillare*). V najvyšších častiach pohoria je zastúpené spoločenstvo *Helictotricho planiculmae-Nardetum*, s druhmi ovsica dvojrezná (*Avenula planiculmis*), dúška ozdobná sudetská (*Thymus pulcherrimus* subsp. *sudeticus*), rebríček obyčajný sudetský (*Achillea millefolium* subsp. *sudetica*), timotejka chlpatá (*Phleum hirsutum*), margaréta panónska (*Leucanthemum margaritae*), rimbaba chocholikatá (*Pyrethrum corymbosum*), pichliač belohlavý (*Cirsium eriophorum*) a v čase kvitnutia veľmi nápadným žltohlavom najvyšším (*Trollius altissimus*). K druhovo chudobnejším spoločenstvám patria porasty s metličkou krivolakou (*Deschampsia flexuosa*).

Vegetácia lesov

V lesoch môžeme sledovať zonalitu od teplomilných dubovo – bukových (*Genisto germanicae Quercion*), prevažujúcich bukových kvetnatých lesov (*Fagion*) a kyslomilných bukových lesov (*Luzulo-Fagion*) v nižších polohách cez jedľovo – bukové kvetnaté lesy (*Fagion*) po čučoriedkové (*Eu-Vaccinio-Piceonion*) a vysokobylinné (*Athyrio alpestris – Piceion*) smrečiny na hornej hranici lesa. V nižších polohách je v bučinách primiešaný dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). S narastaním nadmorskej výšky, v chladných údoliach a na severne orientovaných svahoch pribúda jedľa biela (*Abies alba*) a smrek obyčajný (*Picea abies*). Súčasťou smrečín je jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), v najvyšších polohách aj vrba popolavá (*Salix cinerea*). Na strmých sutinách sa zachovali azonálne sutinové spoločenstvá tvorené predovšetkým javorom horským (*Acer pseudoplatanus*), jaseňom štíhlým (*Fraxinus excelsior*) a lipou malolistou (*Tilia cordata*). Lesy sú sprístupnené množstvom lesných ciest a sú intenzívne lesohospodársky využívané, druhové zloženie a štruktúra lesa je značne ovplyvnená človekom.

Nelesná drevinová vegetácia

Okrem vysadených stromoradií predstavuje nelesná drevinová vegetácia sukcesné porasty a lesíky na nelesnej pôde, tvorené jelšovými a brezovými porastami, v ktorých je hlavnou drevinou jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), menej jelša sivá (*Alnus incana*), breza previsnutá (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*). Zarastaním menej prístupných mezofilných svahov a medzi vznikli neprístupné porasty krovín tvorené slivkou trnkovou (*Prunus spinosa*), lieskou obyčajnou (*Corylus avellana*), kalinou obyčajnou (*Viburnum opulus*), svibom krvavým (*Swida sanguinea*) a i. Na suchších stanovištiach s prevažne s južnou expozíciou sa v nich môžu vyskytovať druhy náročnejšie na teplo, napr. drieň obyčajný (*Cornus mas*) a javor poľný (*Acer campestre*). Travinno-bylinné porasty na vlhkých, podmäčkaných alebo sezónne zaplavovaných stanovištiach, ktoré nie sú kosené ani spásané, sú tiež postupne nahrádzané krovitými biotopmi. Sú to napr. vrbové kroviny stojatých vôd zväzu *Salicion cinereae* s dominanciou vrby popolavej (*Salix cinerea*), alebo vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek zväzu *Salicion triandrae* s hojným zastúpením vrby krehkej (*Salix fragilis*) a vrby purpurovej (*Salix purpurea*). V brehových biotopoch možno pozorovať aj fragmenty vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov alebo jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov s hojnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ktoré vo vyššie položených úsekoch tokov prechádzajú do horských jelšových lužných lesov s typickým výskytom jelše sivej (*Alnus incana*). Tieto zvyšky lužných lesov bývajú väčšinou redukované na úzke líniové útvary lemujúce brehy.

Na výrazne suchých, prevažne výslnných stanovištiach s pôdami bohatými na vápnik sa prirodzenou sukcesiou vytvárajú porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis*).

Najčastejšou zložkou sprievodnej zelene ciest sú stromoradia z ovocných drevín. Zriedkavejšie sa vyskytujú stromoradia z iných druhov alebo porasty krov zarastajúce nekosené plochy pri cestách. V regióne možno v takýchto formáciách nájsť napr. aj duby (*Quercus* sp.) alebo lipy (*Tilia* sp.). Miestami sa v podraсте stromoradií vytvorili krovité formácie z druhov slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh (*Crataegus* sp.), ruža šípková (*Rosa* sp.), baza čierna (*Sambucus nigra*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), čremcha obyčajná (*Padus avium*) a i.

Vegetácia lúk a pasienkov

Len časť súčasných lúk a pasienkov si zachovala prirodzený charakter s dominujúcimi trávami stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), traslica prostredná (*Briza media*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria caerulea*). Častý je výskyt chránených vstavačovitých ako päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), krušík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*) a i. Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápnom substráte, v ktorých tiež bývajú hojne zastúpené druhy čeľade vstavačovité (*Orchideaceae*), možno nájsť na svahoch s južnou expozíciou.

Vlhké lúky sú hlavne na nivách vodných tokov a v terénnych depresiách, napr. pri Turci a Blatnickom potoku. Reprezentujú ich spoločenstvá zväzov *Calthion*, *Molinion*, *Alopecurion pratensis*, *Magnocaricion elatae* a *Caricion davallianae*. Sú biotopmi, v ktorých sa vyskytuje napr. ostrica Davallova (*Carex davalliana*), vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), bahnička málokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), krušík neskorý (*Epipactis albensis*), krušík močiarny (*Epipactis palustris*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), prvosienka pomúčená (*Primula farinosa*), vrbica rozmarínolistá (*Salix rosmarinifolia*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria caerulea*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*) a i.

Prevažná časť lúk a pasienkov v riešenom území je intenzívne obhospodarovaná (kosenie, pastva, hnojenie, dosievanie). Druhovo sú veľmi chudobné, väčšinou s výraznou prevahou reznáčky laločnatej (*Dactylis glomerata*), trojsetu žltkastého (*Trisetum flavescens*) a kostravy červenej (*Festuca rubra* agg.), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), rasca lúčna (*Carum carvi*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*) a veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*).

Menej intenzifikované travinno-bylinné porasty s prevahou vysokosteblových tráv a bylín majú vyšší počet druhov býva cca 50. Z charakteristických druhov sa v nich vyskytuje napr. rebríček prostredný (*Achillea millefolium*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), mrvica peristá (*Brachypodium pinnatum*), zvonček konársky (*Campanula patula*), rasca lúčna (*Carum carvi*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), škarda dvojročná (*Crepis biennis*), kostrava červená (*Festuca rubra* agg.), pakost lúčny (*Geranium pratense*), boľševník borščový (*Heracleum sphondylium*), nevädzovec frygický (*Jacea phrygia*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), prvosienka jarná (*Primula veris*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), iskerník klamný (*Ranunculus auricomus*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*) a i. Ojedinele v nich rastú aj niektoré druhy z čeľade vstavačovité (*Orchidaceae*). Živé horské pasienky, ktoré bývali v minulosti využívané ako jednokosné lúky a extenzívne až polointenzívne pasienky sa vyskytujú na pomerne malej časti územia. V spoločenstve dominuje z tráv psinček tenučký (*Agrostis capillaris*) a zo širokolistých bylín ľubovník škvrnitý (*Hypericum maculatum*). K charakteristickým druhom uvedeného biotopu patrí napr. repík lekárske (*Agrimonia eupatoria*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), ostrica bledá (*Carex pallescens*), púpavec srstnatý (*Leontodon hispidus*), chlpaňa poľná (*Luzula campestris*), čiernohlávk obyčajný (*Prunella vulgaris*) a i.

Vegetácia vodných tokov, pobrežné a mokraďové spoločenstvá

Lužné lesy a vodné spoločenstvá v Turčianskej kotline sú viazané najmä na rieku Turiec, kde vyvinuli lužné spoločenstvá druhovým zložením zodpovedajúce jaseňovo – jelšovým podhorským lužným lesom, vrbovo-topoľovým nížinným lužným lesom a porasty vrb na zaplavovaných brehoch riek

a s nimi susediacich plochách.

Na naplaveninách sa každoročne obnovujú spoločenstvá tvorené chrastnicou trstovníkovitou (*Phalaroides arundinacea*) a ďalšími vysokobylinnými druhmi. V korytách vodných tokov sa vyvinuli vodné spoločenstvá zväzu *Ranunculion fluitantis* s vodnými makrofytmí napr. močiarka (*Batrachium* sp.), červenavec kučeravý (*Potamogeton crispus*), červenavec hrebatý (*Potamogeton pectinatus*) a i. Porasty s výrazným zastúpením močiarky (*Batrachium* sp.), patriace k biotopu európskeho významu Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Calitricho-Batrachion* sú typické najmä pre rieku Turiec, kde vytvárajú výrazný aspekt v čase kvitnutia. Lemy vysokých ostríc, napr. ostrice Buekovej (*Carex buekii*) sú typické pre brehy Turca.

Z bylinných brehových spoločenstiev pri väčšine vodných tokov, s významné porasty deväťsilov s deväťsilom hybridným (*Petasites hybridus*), deväťsilom bielym (*Petasites albus*), krkoškou chlpatou (*Chaerophyllum hirsutum*), pakostom hnedočerveným (*Geranium phaeum*), bodliakom lopúchovitý (*Carduus personata*) a i. V horských údoliach je ich súčasťou aj deväťsil Kablíkovej (*Petasites kablíkianus*) a štiav alpínsky (*Rumex alpinus*). Do brehových biotopov prenikajú invázne druhy, napr. netýkavka žľaznatá (*Impatiens glandulifera*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*).

Významnú zložkou krajiny z hľadiska biodiverzity sú rašeliniská a prameniská. Na prechodných rašeliniskách dominujú druhy rodu rašelinník (*Sphagnum*), z ktorých patria k vzácnym a ohrozeným napr. *Sphagnum contortum* a *Sphagnum riparium*. Z ďalších druhov sa tu vyskytujú napr. fialka močiarna (*Viola palustris*), ostrica ježatá (*Carex echinata*), ostrica sivastá (*Carex canescens*), ostrica šupinatoplodá (*Carex lepidocarpa*), chránené druhy všivec lesný (*Pedicularis sylvatica*) a rosička okrúhlostá (*Drosera rotundifolia*) a i.

Na slatinách tvorí porasty ostrica Davallova (*Carex davalliana*), ostrica prosová (*Carex panicea*), ostrica Hostova (*Carex hosteana*), ohrozená ostrica dvojdomá (*Carex dioica*), kriticky ohrozená ostrevka vápnomilná (*Sesleria cearulea*) a i. Na vysokú hladinu podzemnej vody sú viazané druhy národného významu, napr. vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), rosička anglická (*Drosera anglica*), prasličkovka pestrá (*Hippochaete variegata*), bahnička málokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), prvosienka pomúčená (*Primula farinosa*), vĺba rozmarínolistá (*Salix rosmarinifolia*) a druhy čeľade vstavačovité (*Orchidaceae*) napr. vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *Incarnata*), vstavačovec strmolistý krvavý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *haematodes*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec laponský (*Dactylorhiza lapponica*), krušík močiarny (*Epipactis palustris*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*), a i. Rašeliniská nad hornou hranicou lesa majú reliktný charakter s výskytom páperníka pošvatého (*Eriophorum vaginatum*), sitiny niťovitej (*Juncus filiformis*).

K plošne málo rozsiahlym, ale mimoriadne cenným biotopom patria prameniská, vyskytujú sa v Blatnickej a Gaderskej doline.

Živočíšstvo

Zoogeografické začlenenie územia

Na základe širšieho zoogeografického členenia paleoarktu pre terestrický biocyklus fauna riešeného územia prináleží do podkarpatského úseku provincie listnatých lesov eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti. Z hľadiska členenia pre limnický biocyklus patrí územie do stredoslovenskej časti podunajského okresu severopontického úseku pontokaspickej provincie euromediteránnej podoblasti paleoarktickej oblasti.

Bezstavovce

Vo Veľkej Fatre bolo zistených okolo 3000 druhov bezstavovcov, a to motýľov (932 druhov), chrobákov (717 druhov), dvojkrídlovcov (509 druhov), pavúkov (326 druhov). V kotline i na hrebeňoch Fatier sa nachádza vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*) a zriedkavejšie vidlochvost ovocný (*Ipheclides podalirius*), ďalej viaceré druhy babôčok, očkáne (*Erebia* sp., *Melanargia* sp., *Coenonympha* sp.) i menšie druhy, ako modráčiky, ohniváčky Popri potokoch a na vlhkých biotopoch sa nachádzajú z bystrušiek *Carabus auronitens*, európsky významný druh *C. variolosus*, *C. obsoletus*, *C. irregularis*, *C. linnei*, *C. problematicus*, a *C. hortensis* - vzácný druh pre Veľkú Fatru. Niektoré z nich sa vyskytujú na holiach (*C. arcensis*, *C. concolor*). V lesoch a na skladoch dreva sa vyskytujú fuzáče (*Rhagium inquisitor*, *Tetropium gabrieli*, *Cerambyx scopolii*, *Pogonocherus hispidus*, i známy fuzáč alpský (*Rosalia alpina*).

Obojživelníky

Z obojživelníkov (*Amphibia*) medzi rozšírenejšie druhy patrí skokan hnedý (*Rana temporaria*) a ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), európsky významný druh kunec žltobruchý (*Bombina variegata*). Ropucha zelená (*Bufo viridis*) a skokany zelené (*Rana kl. esculenta*) sa nachádzajú v stojatých vodách turčianskych nív, rosnička zelená (*Hyla arborea*) aj v mokradiach a vlhších krovínach podhorí. V bučinách, v blízkosti potokov a prameňov sa vyskytuje salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), na horských mokradiach európsky významný druh, endemický mlok karpatský (*Triturus montandoni*), v stupni smrečín a kosodreviny mlok vrchovský (*T. alpestris*).

Plazy

Z plazov sa v území vyskytuje užovka obojková (*Natrix natrix*), vzácnejšie užovka fľukaná (*N. tessellata*). Vlhšie a chladnejšie polohy vyhľadáva vretenica severná (*Vipera berus*) a jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*). V lesoch sa vyskytuje slepúch lá mavý (*Anguis fragilis*), výskyt jašterice obyčajnej (*Lacerta agilis*) sa viaže na suché bezlesie kotliny.

Vtáky

V otvorenej krajine, na väčších plochách poľí, lúk a pasienkov, dominuje hojný škovránok poľný (*Alauda arvensis*). Do spoločenstva poľných vtákov, patrí jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), a cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*). Obhospodarované lúky spolu s vlhšími kosnými lukami umožňujú hniezdiť prhl'aviarovi červenkastému (*Saxicola rubetra*) a globálne ohrozenému chrapkáčovi poľnému (*Crex crex*). Na suchších hôľnych pasienkoch, lavíniskách a okolo vystupujúcich skál hniezdi častá ľabtuška vrchovská (*Anthus spinoletta*), na vlhších a miernejších holiach menej častá ľabtuška lúčna (*A. pratensis*) a vzácny tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), vyskytujúci sa aj v kosodrevine. Mokrade a vodné toky a plochy vyhľadáávajú aj niektoré dravce, napr. vzácny kršiak rybár (*Pandion haliaetus*), bežnejšia je kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*) i vzácnejšia kaňa popolavá (*C. pygargus*) a viaceré spevavce. Vtáky nachádzajú tiež dosť voľných ekologických ník v otvorenej krajine oráčin, lúk a v súvisiacej ekotonovej vegetácii krovín a hájov.

Z dravcov ju využíva napr. myšiak severský (*Buteo lagopus*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*) a sokol kobec (*Falco columbarius*). Na skalnatých brehoch horských bystrín sa vyskytuje trasochvost horský (*Motacilla cinerea*) a vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), svrčiak zelenkavý (*Locustella naevia*), svrčiak riečny (*L. fluviatilis*), zriedkavý trsteniarik malý (*Acrocephalus schoenobaenus*) a hojný trsteniarik spevavý (*A. palustris*). Množstvom vtáčích druhov, spolu s brehmi vôd, vynikajú aj lesné okraje, remízky, medze, hájiky, sady a mimolesná vegetácia podobného charakteru. V nej hniezdi hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), krutohlav (*Jynx torquilla*), na mraveniskách často žlna zelená (*Picus viridis*) a d'atel' malý (*Dendrocopos minor*). Prevládajú tam spevavce, ako ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), penica obyčajná (*S. communis*) a penica slávikovitá (*S. borin*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibkárik spevavý (*Ph. trochilus*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), strakoš červenočrtný (*Lanius collurio*), straka čiernozobá (*Pica pica*). V urbanizovanom prostredí sídlia aj synantropne druhy, menovite bocian biely (*Ciconia ciconia*), sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), v sadoch hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*). Na budovách si stavia hniezda dáždovnik tmavý (*Apus apus*), beloritka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*) vyskytujúca sa najmä na dedinách. Ďalej sa vyskytuje trasochvost biely (*Motacilla alba*), žltouchvost domový (*Phoenicurus ochruros*).

V ornitofaune podhorských a horských lesov, sa vyskytuje bocian čierny (*Ciconia nigra*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*) i sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), častejší býva jastrab krahulec (*A. nisus*) a bežný myšiak hôrny (*Buteo buteo*),

Na celistvé a nerušené časti starých horských lesov (najmä ihličnatých) sa viažu rozdrobené vymierajúce lokálne populácie hlucháňa (*Tetrao urogallus*), lesné spevavce - oriešok hnedý (*Troglodytes troglodytes*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), spolu s pinkou lesnou. Roztrúsene sa vyskytuje žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*). V starých listnatých a zmiešaných lesoch sa uhniezďuje muchárik bielokrky (*F. albicollis*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), viazaná najmä na listnaté lesy, sýkorka čiernohlavá (*P. montanus*) viac na ihličnaté lesy, sýkorka chochlatá (*P. cristatus*), dominantná sýkorka uhliarka (*P. ater*), sýkorka belasá (*P. caeruleus*) a sýkorka veľká (*P. major*), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*) a brhlík lesný (*Sitta europaea*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), viazaná najmä na horské ihličnaté lesy. Už len lokálne zachované väčšie porasty kosodreviny popri hojnej vrchárke modrej a kolibkárikovi spevavom, vzácne obýva stehlík

čečetavý (*Carduelis flammea*), tetrov hoľniak a tiež malá populácia červenáka karmínového (*Carpodacus erythrinus*).

Cicavce

Na potokoch i riekach sa vyskytuje dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*), na podhorských mokradiach dulovnica menšia (*N. anomalus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), na vlhčinách piskor malý (*Sorex minutus*), vo vysokobylinných horských nivách piskor vrchovský (*Sorex alpinus*). Semiakvatická ohrozená vydra riečna (*Lutra lutra*) sa špecializuje na ryby a keďže umelá i prirodzená ponuka niektorých druhov vzrástla (jalec hlavatý, plotica a i.), nájdeme ju už na mnohých tokoch v Turci.

Na poliach, lúkach a pasienkoch a iných otvorených biotopoch sa vyskytuje lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), lasica hranostaj (*Mustela erminea*), kuny (*Martes*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), sovy (*Strigi*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*) a sokol myšiar (*Falco tinnunculus*). V lesoch stále žije veľká časť srncov, jeleň lesný (*Cervus elaphus*). Bežným druhom je aj sviňa divá (*Sus scrofa*). Spomedzi stredných a menších lesných šeliem sa okrem líšky vyskytuje jazvec lesný (*Meles meles*) a kuna lesná (*Martes martes*). Kamzík vrchovský alpský (*Rupicapra rupicapra rupicapra*) bol vysadený do oblasti Gaderskej doliny v šesťdesiatych rokoch minulého storočia, je pôvodom z Álp a vo Veľkej Fatre je nepôvodným a príležitostne loveným druhom.

Významným predátorom, ktorý má vo Veľkej Fatre celoročný výskyt je európsky významný druh vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Významnou skupinou živočíchov sú netopiere, s európskymi významnými druhmi, ako netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*M. bechsteini*), netopier ostrouchý (*M. blythi*), netopier brvitý (*M. emarginatus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rh. ferrumequinum*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), ukrývajúce sa v jaskyniach, kostoloch, búťľavých stromoch a pod.

B.1.3.4 Biotopy európskeho významu a národného významu

Riešené územie je mimoriadne pestré, výškovo členité, preto v ňom môžeme identifikovať množstvo biotopov, ktoré zaraďujeme medzi bežné biotopy, ale aj veľa takých, ktoré patria medzi biotopy európskeho alebo národného významu.

Biotopy európskeho významu (označené hviezdikou – *prioritný biotop)

- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*,
- *4070 Kosodrevina,
- 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty,
- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty,
- *6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých),
- *6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte,
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa,
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky,
- 6520 Horské kosné lúky,
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská,
- *7220 Penovcové prameniská,
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz,
- 8120 Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa,
- *8160 Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa,
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou,
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary,
- 9110 Kyslomilné bukové lesy,
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy,
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy,
- 9150 Vápnomilné bukové lesy,
- *9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy,
- 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy,
- *91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy.

Biotopy národného významu

- Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculion aquatilis),
- AI7 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalnatých žľabov na karbonátovom podklade,
- AI8 Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch,
- Tr6 Teplomilné lemy,
- Lk7 Psiarkové aluviálne lúky,
- Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá,
- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc,
- Ls7.4 Slatinné jelšové lesy,

B.1.3.5 Jaskyne a prírodné vodopády

Všetky jaskyne s dĺžkou alebo hĺbkou presahujúcou 2 m a vodopády, kde vodný tok pôsobením prírodných síl padá z výšky nad 3 m alebo preteká strmým kaskádovitým zrázom so sklonom nad 75° a voda v koryte pretrváva po celý rok, sú chránené priamo zo zákona 543/2002 Z.z., aj keď nie sú evidované v štátnom zozname chránených území.

Jaskyne

Jaskyne sú rôzneho typu, najčastejšie koróznokryogénne, rozsadlinovo-rútivé, puklinové, fluviokrasové, často s paleontologickými a archeologickými nálezmi. Najviac jaskýň sa nachádza v Bralnej Fatre. V k.ú. Blatnica bolo doteraz zaevidovaných 142 jaskýň.

Tab Vybrané jaskyne v k.ú. Blatnica s dĺžkou nad 10 m.

Biela jaskyňa	43 m	
Beznádejná jaskyňa	60 m	
Čertov zrázok 1	11 m	
Čertov zrázok 3	15 m	
Čakáreň	20 m	
Čertova diera	13 m	
Dedošová I.	29 m	
Diera v Štrochoch	11 m	
Dolná Mažarná	34 m	
Dolná stĺpová	22 m	
Holubacia jaskyňa	14 m	
Horná Dedošová	30 m	výskyt netopierov
Horná stĺpová	22 m	
Hubná 2	21 m	
Hubná 3	13 m	
Hubná 4	11 m	
Jaskyňa Izabely Textorisovej	134 m	
Jaskyňa na Vodkach	66 m	
Jaskyňa na Vyhni	40 m	archeologické a antropolog. nálezy
Jaskyňa nádeje	151 m	
Jaskyňa pod Muráňom	20 m	archeologické nálezy
Jaskyňa pod salašom	12 m	
Jaskyňa pod vežou	28 m	
Jelenia jaskyňa	48 m	
Lóm	62 m	paleontologické nálezy, historické nápisy
Mažarná	130 m	archeologické a antropologické nálezy, SNP
Nezábudka	12 m	koróznopriepať
Okno	37 m	archeologické nálezy
Prostredný grúň 1	17 m	
Remová	25 m	archeologické a paleontologické nálezy
Ružový previs	27 m	
Škáp 4	56 m	
Samá diera	15 m	koróznokryogénna
Skalná brána v Havranovej	16 m	
Skalná brána v Hubnej	13 m	kryogénna tunelová jaskyňa

Spáľňa	14 m	archeologické nálezy
Šikmá jaskyňa	80 m	
Tajná jaskyňa	18 m	
Vápenná 3	12 m	
Vápenná 5	18 m	
Veľké Studienky 3	19 m	
Veľký previs	12 m	kryogénna jaskyňa
Vrátna 6	30 m	
Vrátna 15	11 m	
Vrátna 16	11 m	
Štrochy (Priepastná jaskyňa)	71 m	rozsadlinová priepasť

Vodopády

V katastrálnom území Blatnica sú najznámejšie Horný padviansky a Dolný padviansky vodopád.

B.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

B.2.1 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

Pri riešení ÚPN–O Blatnica je nutné rešpektovať výstupy zo záväznej časti ÚPN-VÚC Žilinského kraja, ktorá bola odsúhlasená nariadením vlády SR č. 223/1998 dňa 26.05.1998 a v zmysle schválených Zmien a doplnkov ÚPN-VÚC ŽK č.1, č.2, č.3, č.4 a ich záväzných častí zastupiteľstvom ŽSK .Vyššou administratívno-správnou územnou jednotkou, ako riešené územie, je územie okresu Martin, ktoré spadá do žilinského kraja.

Riešeného územia sa dotýkajú hlavne nasledovné ciele rozvoja územia vyplývajúce zo schváleného ÚPN-VÚC Žilinského kraja:

Z časti 3.1. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Z bodu 1 - v oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,
- 1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov - sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyvázenej hierarchizovanej štruktúry
 - 1.16.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
 - b) zvolensko-turčiansku rozvojovú os: Banská Bystrica - Turčianske Teplice - Martin (návrh v úseku banská Bystrica – Martin),
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi obcou a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov obce a vidieka nasledovnými opatreniami:
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov obce a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

- 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.18 rešpektovať existujúce vojenské objekty a ich ochranné a bezpečnostné pásma pri novej výstavbe; jednotlivé stupne ďalšej projektovej dokumentácie prerokovať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA),
- 1.21 ďalšie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce; v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň.

Z bodu 2 – v oblasti sociálnej infraštruktúry

- 2.4 zriadiť geriatrické centrá v každom sídle okresu v súlade s vývojom chorobnosti a starnutím populácie,
- 2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov v každom sídle okresu,
- 2.6 podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení na území kraja,
- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálno - technickú základňu v regiónoch,
- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

Z bodu 3 - v oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest, a ktorý vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a rekreačnú,
- 3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým z mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a pre zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokošandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra v kapacitách, stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,
- 3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajec kú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja,
- 3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a návazného generelu cestovného ruchu previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva; podporovať tvorbu

- mikroregionálnych stratégií a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva,
- 3.11 podporovať aktivity súvisiace s rozvojom vidieckeho turizmu v podhorských oblastiach najmä na Kysuciach, Orave a v Turci,
 - 3.12 dobudovať sieť turistických informačno-propagačných centier a návštevníckych centier rekreácie a turizmu v okresných sídlach kraja a východiskových centrách cestovného ruchu,
 - 3.14 podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály.

Z bodu 4 - v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.1 biocentrá nadštátneho významu: Krivánska Malá Fatra, Vychylovka – Harvelka - Riečnica, Tlstá a Súľovské skaly,
 - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
 - 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - 4.3.2 pre lesné ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy, vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí, vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
 - 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov, zaradených medzi biokoridory, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity, ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkarské využívanie podhorských častí, s cieľom zachovania krajinársky a ekologicky hodnotných území s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitou krajinou štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec),
 - 4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality, tvoriace charakteristické krajinné panorámy,
 - 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
 - a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií, alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,

- 4.10 prispôsobovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich vodivosť a homogénnosť,
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory, pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
 - 4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na existujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
 - 4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou a na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie,
 - 4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 4.14 v turistických strediskách na území Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
 - 4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúcich obyvateľov, rozvoj športových zariadení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 127/1994 Z.z. NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činností na životné prostredie,
 - 4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Malá Fatra, Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra,
 - 4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinné - sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV,
- 4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese
 - 4.16.6 Martin pre Kláštor pod Znievom, Bystričku, Príbovce, Blatnicu, Folkušovú, Necpaly, Belú, Sklabiňu, Sklabinský Podzámok, Turčiansku Štiavničku, Podhradie, Konské, Nolčovo a Krpeľany.
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v OP NP) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru; uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovísk v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

Z bodu 5 - v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry

5.1 dopravná regionizácia

- 5.1.1 v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravno - gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno - gravitačného centra Žilina - Martin,
- 5.2 paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T
 - 5.2.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T.
 - c) rešpektovať cestnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. VI., súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3.
- 5.3 infraštruktúra cestnej dopravy
 - 5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,
 - 5.3.6 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať rýchlostnú cestu R3, cieľový stav podľa záťaže úsekov v kategórii R 24,5/120-80, v trase a úsekoch:
 - b) križovatka s cestou I/18 Martin – Horná Štubňa, súčasť doplnkovej siete TEN-T, sieť AGR čE77, trasa TEM 5.
- 5.8 infraštruktúra cyklistickej dopravy
 - 5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:
 - f) Turčianska cyklomagistrála v trase cesty III/01892 Vrútky - Lipovec - Turčianske Kľačany, v trase účelovej cesty Turčianske Kľačany - Sučany - v trase cesty III/01899 most cez Váh Sučany, v trase cesty III/01894 Sučany - Turčianska Štiavnička - Blatnica - Turčiansky Michal, v trase spevnenej poľnej cesty Turčiansky Michal - Háj, v trase ciest III/06536 a III/06537 Háj - Turčianske Teplice, v trase miestnych komunikácií a spevnených poľných ciest na území Turčianskych Teplic, v trase cesty III/06545 Turčianske Teplice - Budiš, v trase spevnených lesných ciest Budiš - Za hájom - hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja s napojením cez Prievidzu a Bojnice na Hornonitriansku cyklomagistrálu,

Z bodu 6 - v oblasti vodného hospodárstva

- 6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
 - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov,
 - 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry-východná časť, Nízke Tatry-západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy,
 - 6.1.3 povodia vodárenských tokov Ipolťica, Kamenistý potok, Demänovka (Priečny potok, Otupnianka, Zadná voda), Ľubochňanka, Nová rieka, Riečka, Mútnanka, Polhoranka, Studený potok, Turiec, Pivovarský potok, Kysuca, Stankovský potok, Oščadnica, Bystrica, Klubinský potok, Petrovička, Štiavnik,
- 6.6 zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (trasponovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :
 - 6.6.3 ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2 000 EQ vybudovaná stoková sieť, alebo sa aglomerácia nenachádza v území vyžadujúcu zvýšenú ochranu podzemných vôd, povrchových vôd, prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, zabezpečiť primeranú úroveň čistenia komunálnych odpadových vôd alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera

- ochrany recipienta, opatrenia budú realizované v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií.
- 6.6.4 zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovania a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta,
- 6.6.5 vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd,
- 6.7.3 pre aglomerácie menej ako 2 000 EO
i) Blatnica, Podhradie, dobudovanie obecných kanalizácií a ČOV,
- 6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi a dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,
- 6.13 na ochranu územia pred povodňami po dohode s ochranou prírody:
6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 „Ochrana pred povodňami“, operačný cieľ: 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami,
- 6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriameniam tokov,
- 6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami,
- 6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika,
- 6.14 rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb.

Z bodu 7 - v oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry

- 7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,
- 7.4 v energetickej náročnosti spotreby :
7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,
- 7.6 chrániť územné koridory a plochy pre vedenia a zariadenia vo výhľade po roku 2015:
7.6.11 2x110 kV vedenie Košúty - Turčianske Teplice,
- 7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,
- 7.8 zvýšiť percento plynofikácie obcí v kraji v ekonomicky efektívnych oblastiach a v územiach so zvýšenými požiadavkami na ochranu životného a prírodného prostredia (Národné parky, ich OP, CHKO a pod.),
- 7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie:
7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,
- 7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri využívaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,
- 7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK); s využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

Z bodu 8 - v oblasti odpadového hospodárstva

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do roku 2015,
- 8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia,
- 8.3 zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach, určených v územnom pláne,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov obcí, určených v ÚPD.

Z bodu 9 - v oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

Z časti 3.2. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov:

Z bodu 1 - stavby na sledovanie stavu životného prostredia

sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovísk) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

Z bodu 2 - dopravné stavby

- 2.1 stavby cestnej dopravy:
 - 2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie alternatívne I/59 a I/70, cestný ťah alternatívne I/65, II/519, III/06538 a I/14,

Z bodu 3 - technická infraštruktúra

- 3.1 vodohospodárske stavby
 - 3.1.3.3 pre aglomerácie menej ako 2 000 EO:
 - i) Blatnica, Podhradie, dobudovanie obecných kanalizácií a ČOV,
 - 3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd,
 - 3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov,
- 3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov
 - 3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov,
- 3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva, vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreačia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:
 - 3.5.2 celoštátne strediská turizmu,

Upozornenie !!!

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa §108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.136/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.199/1995 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č.175/1999 Z.z., zákona č.237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z., zákona č.553/2001 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

B.3.1 OBYVATEĽSTVO, EKONOMICKÉ AKTIVITY, ZAMESTNANOSŤ

B.3.1.1 Demografická charakteristika

Z hľadiska demografickej charakteristiky obce Blatnica možno konštatovať nasledovné:

- Podľa údajov v ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení, z hľadiska demografickej charakteristiky v období 1996 - 2008 patrila obec Blatnica medzi sídla v martinskom okrese, ktoré

v absolútnej hodnote zaznamenalo jeden z vyšších prírastkov počtu obyvateľov (+73), v relatívnej hodnote (+8,73% !!!) čomu zodpovedal index starnutia 156,20.

- Podľa sčítania obyvateľov a bytov v roku 2011 (ďalej len „SOBD 2011“) absolútne v Blatnici žilo 98,12 % obyvateľov slovenskej národnosti.
- Hustota počtu obyvateľov je stabilizovaná. V roku 2011 to bolo 10,49 obyv./ km², v roku 2015 to bolo 10,56 obyv./ km².
- Počet obyvateľov vykazuje stabilizovaný stav, v roku 2011 bývalo v obci 909 obyvateľov, v roku 2015 910 obyvateľov.

O uvedených údajoch svedčia nasledovné tabuľky poskytnuté štatistickým úradom SR (ďalej len „ŠÚ SR“) z pravidelného SOBD a priebežných ročných štatistických prehľadov o obciach v SR pre potreby spracovania a riešenia ÚPN-O Blatnica.

Bilancia obyvateľstva podľa národnosti v obciach podľa okresov

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)				Národnosť	Spolu	SVK	HUN	ROM	RUT	UKR	CZE	DEU	POL	RUS	JEW	MOR	BGR	SIL	GRC	ROU	AUT	VNM	UNK
Okresy	Obce	Obdobie	Pohlavie		Spolu	Slovenská	Maďarská	Rómska	Rusínska	Ukrajinská	Česká	Nemecká	Poľská	Ruská	Židovská	Moravská	Bulharská	Slezská	Grécka	Rumunská	Rakúska	Vietnamská	Iná a neznáma
506 Okres Martin	512079	2011	Spolu		909	892	2	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
			Muži		445	438	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
			Ženy		464	454	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
		2012	Spolu		915	897	2	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
			Muži		449	441	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
			Ženy		466	456	1	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
		2013	Spolu		901	885	2	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
			Muži		447	439	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
			Ženy		454	446	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		2014	Spolu		911	895	2	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
			Muži		450	442	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
			Ženy		461	453	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		2015	Spolu		910	894	2	0	1	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
			Muži		449	441	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
			Ženy		461	453	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4

Hustota trvale bývajúceho obyvateľstva v obciach podľa okresov

				Ukazovateľ	Hustota obyvateľstva (Osoba na kilometer štvorcový)	Rozloha (Štvorcový meter)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.) (Osoba)
Okresy	Obce		Obdobie				
506 Okres Martin	512079	Blatnica	2011		10,49	86 185 786	904
			2012		10,58	86 185 786	912
			2013		10,54	86 185 786	908
			2014		10,51	86 185 786	906
			2015		10,56	86 185 786	910,5

Prehľad stavu a pohybu trvale bývajúceho obyvateľstva podľa pohlavia v obciach podľa okresov

					Ukazovateľ	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 30.6.(1.7.) (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)	Narodení (Osoba)	Zomretí (Osoba)	Prírodný prírastok obyvateľstva (Osoba)	Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	Vystahovaní z trvalého pobytu (Osoba)	Migračné saldo (Osoba)	Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	Živonarodení (Osoba)
Okres	Obec		Pohlavie	Obdobie											
506 Okres Martin	512079	Blatnica	Spolu	2011		904	909	13	9	4	18	12	6	10	13
				2012		912	915	7	10	-3	22	13	9	6	7
				2013		908	901	7	9	-2	16	28	-12	-14	7
				2014		906	911	9	11	-2	22	10	12	10	9
				2015		910,5	910	10	10	0	13	14	-1	-1	10

Prírastok obyvateľov podľa pohlavia v obciach podľa okresov

					Ukazovateľ	Živo-narodení (Osoba)	Zomretí (Osoba)	Prírodný prírastok obyvateľstva (Osoba)	Migračné saldo (Osoba)	Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)
Okresy	Obce		Obdobie	Pohlavie						
506 Okres Martin	512079	Blatnica	2011	Spolu		13	9	4	6	10
				Muži		8	5	3	3	6
				Ženy		5	4	1	3	4
			2012	Spolu		7	10	-3	9	6
				Muži		3	7	-4	8	4
				Ženy		4	3	1	1	2
			2013	Spolu		7	9	-2	-12	-14
				Muži		4	3	1	-3	-2
				Ženy		3	6	-3	-9	-12
			2014	Spolu		9	11	-2	12	10
				Muži		3	7	-4	7	3
				Ženy		6	4	2	5	7
			2015	Spolu		10	10	0	-1	-1
				Muži		5	7	-2	1	-1
				Ženy		5	3	2	-2	0

Počet obyvateľov podľa pohlavia v obciach podľa okresov								
					Ukazovateľ	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na začiatku obdobia (Osoba)	Stredný (priemerný) stav trvale bývajúceho obyvateľstva (Osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)
Okresy	Obce		Obdobie	Pohlavie				
506 Okres Martin	512079	Blatnica	2011	Spolu		899	906	909
				Muži		439	442	445
				Ženy		460	464	464
			2012	Spolu		909	910	915
				Muži		445	448	449
				Ženy		464	462	466
			2013	Spolu		915	905	901
				Muži		449	449	447
				Ženy		466	456	454
			2014	Spolu		901	902	911
				Muži		447	447	450
				Ženy		454	455	461
			2015	Spolu		911	904	910
				Muži		450	446	449
				Ženy		461	458	461

TAB. 117 Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Blatnica				
Základné		39	96	135
Učňovské (bez maturity)		103	42	145
Stredné odborné (bez maturity)		87	47	134
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		8	13	21
Úplné stredné odborné (s maturitou)		67	112	179
Úplné stredné všeobecné		4	18	22
Vyššie odborné vzdelanie		4	7	11
Vysokoškolské bakalárske		4	18	22
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		38	44	82
Vysokoškolské doktorandské		2	2	4
Vysokoškolské spolu		44	64	108
Študijný odbor	prírodné vedy	1	2	3
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	13	6	19
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	5	5	10
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	10	5	15
	Zdravotníctvo	0	9	9
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	10	15	25
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	1	18	19

	vedy a náuky o kultúre a umení	2	2	4
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	2	0	2
	Nezistený	0	2	2
Bez školského vzdelania		82	66	148
Nezistené		6	2	8
Úhrn		444	467	911

TAB. 115 Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Blatnica			
Slovenská	438	457	895
Maďarská	0	1	1
Rusínska	1	0	1
Česká	1	3	4
Nemecká	0	1	1
Iná	1	0	1
Nezistená	3	5	8
Spolu	444	467	911

B.3.1.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva obce Blatnica možno konštatovať nasledovné:

- Podľa SOBD v roku 2011 v produktívnom veku žilo v Blatnici žilo vo veku od 0 do 14 rokov 140 obyvateľov (15,4%), produktívnom veku 635 obyvateľov (69,70 %) a 136 obyvateľov v poproduktívnom veku (14,90%).

O uvedenom údaji svedčí nasledovná tabuľka poskytnutá ŠÚ SR z pravidelného SOBD SR z roku 2011 pre potreby spracovania a riešenia ÚPN-O Blatnica.

TAB. 114 Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku

Vek	Muži						Ženy						Obyvateľstvo	
	Spolu	Slobodní	Ženatí	rozvedení	ovdovení	Nezistení	spolu	Slobodné	vydaté	Rozvedené	Ovdovené	nezistené	úhrn	%
Blatnica														
0 – 2	20	20	0	0	0	0	14	14	0	0	0	0	34	3,7
3 – 4	9	9	0	0	0	0	11	11	0	0	0	0	20	2,2
5	3	3	0	0	0	0	6	6	0	0	0	0	9	1,0
6 – 9	18	18	0	0	0	0	8	8	0	0	0	0	26	2,9
10 – 14	27	27	0	0	0	0	24	24	0	0	0	0	51	5,6
15	5	5	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	10	1,1
16 – 17	11	11	0	0	0	0	9	9	0	0	0	0	20	2,2
18 – 19	7	7	0	0	0	0	15	15	0	0	0	0	22	2,4
20 – 24	34	33	1	0	0	0	35	32	3	0	0	0	69	7,6
25 – 29	27	21	6	0	0	0	33	18	14	0	0	1	60	6,6
30 – 34	42	21	20	1	0	0	38	14	20	4	0	0	80	8,8
35 – 39	27	9	16	2	0	0	41	11	25	4	1	0	68	7,5
40 – 44	32	5	25	2	0	0	25	1	21	3	0	0	57	6,3
45 – 49	31	7	21	3	0	0	26	2	21	3	0	0	57	6,3

50 – 54	34	1	27	5	1	0	30	2	20	5	3	0	64	7,0
55 – 59	27	1	21	3	2	0	35	0	27	6	2	0	62	6,8
60 – 64	32	4	26	0	2	0	34	1	24	1	8	0	66	7,2
65 – 69	24	0	21	1	2	0	30	0	15	2	13	0	54	5,9
70 – 74	19	0	13	2	4	0	15	1	7	2	5	0	34	3,7
75 – 79	5	0	5	0	0	0	12	0	3	0	9	0	17	1,9
80 – 84	8	0	8	0	0	0	8	0	1	1	6	0	16	1,8
85 +	2	0	1	0	1	0	13	0	3	1	9	0	15	1,6
Spolu	444	202	211	19	12	0	467	174	204	32	56	1	911	100,0
0 – 5	32	32	0	0	0	0	31	31	0	0	0	0	63	6,9
6 – 14	45	45	0	0	0	0	32	32	0	0	0	0	77	8,5
Produktívny	309	125	163	16	5	0	326	110	175	26	14	1	635	69,7
Poproduktívny	58	0	48	3	7	0	78	1	29	6	42	0	136	14,9

B.3.1.3 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a zamestnanosť

Z hľadiska ekonomických aktivít obyvateľstva a nezamestnanosti v obci Blatnica možno konštatovať nasledovné:

- Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie neustále klesá, v roku v období od roku 2011 bol 56, v roku 2015 38 uchádzačov.
- Podľa SOBD v roku 2011 v produktívnom veku žilo v Blatnici žilo 635 obyvateľov (69,700 %) a 136 obyvateľov v poproduktívnom veku (14,90%).
- Počet právnických osôb v obci vykazuje stabilizovaný stav, v roku 2011 bol 16 a v roku 2015 14.
- Podľa SOBD v roku 2011 bolo z obyvateľstva v obci v produktívnom veku ekonomicky aktívnych 78,30 % a v poproduktívnom veku 2,90% obyvateľov.
- Podľa SOBD v roku 2011 odchádzalo za zamestnaním z celkového počtu 443 ekonomicky aktívnych obyvateľov z obyvateľstva v obci – 387 obyvateľov, čo predstavuje 87,36 % ekonomicky aktívnych obyvateľov.

O uvedených údajoch svedčia nasledovné tabuľky poskytnuté ŠÚ SR z pravidelného SOBD a priebežných ročných štatistických prehľadoch o obciach v SR pre potreby spracovania a riešenia ÚPN-O Blatnica.

Žilinský kraj																		Okres Martin		
Poradové číslo obce	Obec, časť obce, základná sídelná jednotka (diel ZSJ)		Matričný úrad Matričný obvod	Výmera obce v ha	Obyvateľstvo trvalo bývajúce									Hospodáriace domácnosti	Obyvané					
					spolu	Ženy	v predproduktívnom veku (0 – 14)	v poproduktívnom veku (65+)	ekonomicky aktívne						Spolu	Byty	Domy			
									odchádzajúce za prácou	pracujúce v sektore										
										primárnom	Sekundárnom	terciárnom								
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
1	Martin	512036	m	6774	57428	29815	7665	7273	27389	23610	771	8431	15656	21147	20514	3192	4428			
4	Blatnica	512079	m	8619	911	467	140	136	443	387	41	163	231	292	281	256	252			
	Blatnica	2031060			911	467	140	136	443	387	41	163	231	292	281	256	252			

Evidovaný uchádzači o zamestnanie

		2011	2012	2013	2014	2015
Blatnica	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	38	38	41	42	23
Blatnica	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	18	22	21	21	15

Právnické osoby za obce SR

		2011	2012	2013	2014	2015
Blatnica	Právnické osoby spolu	16	21	21	26	14
Blatnica	Právnické osoby ziskové	8	13	11	16	13
Blatnica	Právnické osoby neziskové	8	8	10	10	1

Fyzické osoby – podnikatelia v RO podľa právnych foriem za obce SR

		2015
Blatnica	Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	47
Blatnica	Živnostníci	46

TAB. 113 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia

Vek, pohlavie		Postavenie v zamestnaní						Ekonomicky aktívni spolu
		zamestnanci	Podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
			so zamestnancami	bez zamestnancov				
Blatnica								
15 – 19	Muži	0	0	0	0	0	1	1
	Ženy	2	0	0	0	0	0	2
	Spolu	2	0	0	0	0	1	3
20 – 24	Muži	20	0	2	0	1	3	26
	Ženy	11	0	0	0	0	5	16
	Spolu	31	0	2	0	1	8	42
25 – 29	Muži	21	0	4	0	1	0	26
	Ženy	20	0	1	0	0	1	22
	Spolu	41	0	5	0	1	1	48
30 – 34	Muži	30	0	7	0	0	5	42
	Ženy	27	0	2	0	1	2	32
	Spolu	57	0	9	0	1	7	74
35 – 39	Muži	19	3	3	0	0	0	25
	Ženy	25	2	3	0	0	1	31
	Spolu	44	5	6	0	0	1	56
40 – 44	Muži	25	0	6	0	0	1	32
	Ženy	20	0	2	0	0	0	22
	Spolu	45	0	8	0	0	1	54
45 – 49	Muži	22	2	5	0	0	0	29
	Ženy	18	2	3	0	0	3	26
	Spolu	40	4	8	0	0	3	55

50 – 54	Muži	24	0	4	0	0	4	32
	Ženy	25	1	0	0	1	1	28
	Spolu	49	1	4	0	1	5	60
55 – 59	Muži	13	1	1	1	0	2	18
	Ženy	12	0	0	1	1	1	15
	Spolu	25	1	1	2	1	3	33
60 – 64	Muži	8	1	0	0	0	2	11
	Ženy	3	0	0	0	0	0	3
	Spolu	11	1	0	0	0	2	14
65+	Muži	0	0	1	0	0	0	1
	Ženy	2	1	0	0	0	0	3
	Spolu	2	1	1	0	0	0	4
Úhrn	Muži	182	7	33	1	2	18	243
	Ženy	165	6	11	1	3	14	200
	Spolu	347	13	44	2	5	32	443
%		78,3	2,9	9,9	0,5	1,1	7,2	100,0
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych								
Muži		-	-	-	-	-	-	78,3
Ženy		-	-	-	-	-	-	60,4
Spolu		-	-	-	-	-	-	69,1
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych		-	-	-	-	-	-	2,9

TAB. 116 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Blatnica				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	19	13	32	28
Lesníctvo a ťažba dreva	7	1	8	5
Ťažba uhlia a lignitu	0	1	1	0
Výroba potravín	5	7	12	11
Výroba nápojov	1	0	1	1
Výroba odevov	0	2	2	1
Výroba kože a kožených výrobkov	4	10	14	14
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	5	2	7	5
Výroba papiera a papierových výrobkov	4	0	4	4
Tlač a reprodukcia záznamových médií	3	5	8	8
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0	1	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	1	2	3	3
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	0	1	1
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	4	0	4	3
Výroba a spracovanie kovov	3	0	3	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	21	3	24	22
Výroba elektrických zariadení	1	1	2	2
Výroba strojov a zariadení i. n.	6	2	8	7
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	24	8	32	30
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	1	2	2
Výroba nábytku	1	2	3	2

Iná výroba	0	1	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	5	1	6	5
Zber, úprava a dodávka vody	1	0	1	1
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	4	0	4	4
Výstavba budov	2	1	3	3
Inžinierske stavby	4	0	4	3
Špecializované stavebné práce	12	1	13	11
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	11	1	12	11
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	10	13	23	20
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	23	29	24
Pozemná doprava a doprava potrubím	12	1	13	11
Skladové a pomocné činnosti v doprave	6	0	6	6
Poštové služby a služby kuriérov	0	7	7	7
Ubytovanie	2	0	2	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	5	13	18	16
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	2	3	3
Informačné služby	0	1	1	0
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	3	4	4
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	0	2	2
Právne a účtovnícke činnosti	2	2	4	4
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	1	0	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	3	0	3	2
Vedecký výskum a vývoj	0	1	1	1
Reklama a prieskum trhu	2	1	3	3
Veterinárne činnosti	1	0	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	2	0	2	2
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	2	4	4
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	12	19	31	24
Vzdelávanie	5	16	21	19
Zdravotníctvo	10	21	31	28
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	1	1	1
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	0	1	1
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	1	1	0
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0	1	1
Ostatné osobné služby	0	2	2	2
Nezistené	4	4	8	6
Spolu	243	200	443	387

B.3.2 BYTOVÝ FOND

Z hľadiska bytového fondu v obci Blatnica možno konštatovať nasledovné.

Z údajov SOBD 2011 bolo v obci Blatnica v súvislosti s evidenciou domov:

Počet domov 363, z toho počet obývaných 252, počet neobývaných 107 a nezistených 4.

Počet domov postavených v nasledovných obdobiach:

- do roku 1945 47 domov,
- od roku 1946 do roku 1990 159 domov,
- od roku 1991 do roku 2000 18 domov.

Počet neobývaných domov z nasledovných dôvodov:

- zmeny vlastníctva 0 domov,
- určených na rekreáciu 86 domov,
- určených na prestavbu 5 domov,
- nespôsobilé na bývanie 8 domov,
- z iných dôvodov 8 domov.

Z údajov SOBD 2011 bolo v obci Blatnica v súvislosti s evidenciou bytov:

Počet bytov 392, z toho počet obývaných 281, z toho v bytových domoch 26, v rodinných domoch 225, obecných bytov 1, družstevných bytov 4 a iných bytov 15.

Počet neobývaných 108 bytov je z nasledovných dôvodov:

- zmeny vlastníctva 0 bytov,
- určených na rekreáciu 89 bytov,
- nespôsobilé na bývanie 8 bytov,
- z iných dôvodov 9 bytov,
- z nezistenou obývanosťou 4 byty.

Podľa „SOBD 2011 bolo v obci Blatnica evidovaných 281 obývaných bytov a 909 obyvateľov, čomu zodpovedá priemerná obložnosť bytu 3,23 obyv./byt.

B.3.3 NÁVRH RIEŠENIA BYTOVÉHO FONDU A OBYVATEĽOV

Základné demografické údaje a prognózy

Podľa údajov v ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení, z hľadiska demografickej charakteristiky v období 1996 - 2008 patrila obec Blatnica medzi sídla v martinskom okrese, ktoré v absolútnej hodnote zaznamenalo jeden z vyšších prírastkov počtu obyvateľov (+73), v relatívnej hodnote (+8,73% !!!) čomu zodpovedal index starnutia 156,20.

Z vyššie uvedených štatistických údajov demografickej charakteristiky a bytového fondu vyplýva stabilizovaný počet obyvateľov v období rokov 2011 - 2015. Pri vytvorení vhodných podmienok, sa predpokladá ďalší postupný nárast obyvateľov.

Optimistická prognóza opätovného demografického rastu v obci Blatnica vyplýva z posledných aktivít obce a zistených skutočností v PR+R ÚPN-O Blatnica a to:

- **vo vytváraní podmienok na bývanie a v poslednom období vysokého záujmu o bývanie hlavne vo forme IBV v kvalitnom životnom prostredí,**
- **z rozvoja ekonomickej základne dokladovaného etablovaním zamestnávateľských subjektov v obci v hlavne v oblasti rekreácie a CR, čo si vyžiada stabilizáciu ľudských zdrojov v obci,**
- **z podmienok pre vstup nových investorov do obce v hospodárskej základni hlavne v poľnohospodárskej výrobe a rekreácii v CR. To svedčí o pozitívnej životaschopnosti obce a tiež o vytváraní optimálnych podmienok pre jej rast a aj extenzívny rozvoj,**
- **umiestnením obce v štruktúre osídlenia nakoľko leží na významnej celoštátnej rozvojovej osi, s optimálnou dopravnou väzbou na nadradený dopravný systém nezaťažujúci negatívnymi dopadmi obytné prostredie obce no umožňujúci rozvoj a diverzifikáciu obce,**
- **vysokého záujmu o migráciu obyvateľstva do obce za kvalitným a čistým životným prostredím.**

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 mala obec 909 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Základné údaje o obyvateľstve obce Blatnica podľa údajov SOBD 2011:

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov Podľa metodiky EU		
Muži	Ženy	Celkom	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
445	464	909	140	635	136
48,95 %	51,05 %	100 %	15,40 %	69,70 %	14,09 %

Index vitality = Počet obyvateľov v predproduktívnom veku : počet obyvateľov v poproduktívnom veku . 100 =
 140 : 136 . 100 = 102,94

Na základe doterajšieho demografického vývoja a v súlade s vyššie uvedenými podmienkami s predpokladom rozvoja obce bude v súvislosti s bývaním možné predpokladať, že v roku 2035 bude mať obec Blatnica cca 1050 obyvateľov za predpokladu vytvorenia podmienok pre rozvoj IBV, prípadne aj HBV v samotnom ÚPN – O Blatnica.

Bytový fond, stav a koncepcia riešenia

Podľa SOBD 2011 bolo v obci 392 bytov, z toho 281 trvalo obývaných a 108 neobývaných (z toho 89 určených na rekreáciu!!!). Z celkového počtu bytov v obci bolo v 225 v rodinných domoch a 26 v bytových domoch, obecných bytov 1, družstevných bytov 4 a iných bytov 15.

Priemerná obložnosť bytu bola z počtu 281 evidovaných obývaných bytov a 909 obyvateľov 3,23 obyv./byt. Stav je na mierne nižšej úrovni ako je krajský priemer v ŽK (priemerná obložnosť bytov SR podľa ÚPN VÚC ŽK k 26.05.2001 bola pri celkovom počte obývaných bytov 202 389 a počte obyvateľov 692 332 3,42 obyvateľa na byt).

V návrhovom období je možné predpokladať odpad bytového fondu v počte cca 45 bytov hlavne z dôvodu súvisiacom so zmenou využívania na rekreačné účely a polyfunkčné využívanie (hlavne v centre obce a v polohách so staršou výstavbou).

Počet trvalo obývaných bytov podľa údajov v r. 2011	281
Odpad bytového fondu do r. 2035	cca 45
Zostatok bytového fondu	236
Potreba bytov v r. 2035 pri predpokladanej obložnosti 2,75 a počte cca 1050 obyv....	380
Potreba výstavby nových bytov do r. 2035	144

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj a odpad súčasného bytového fondu bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 145 bytov predovšetkým v rámci IBV, prípadne aj v nízkopodlažnej HBV.

S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania obstarávanej ÚPD je však uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

Takto naznačená akcelerácia úzko súvisí s rozvojom hospodárskej základne v oblasti rekreácie a cestovného ruchu v obci, ale hlavne s vytvorením podmienok pre zamestnanosť v rekreácii a CR, v poľnohospodárskej výrobe, výrobných a nevýrobných službách a remeselných prevádzkach priamo v obci.

Potreba nových bytov, hlavne vo forme IBV vyplýva:

- Z dôvodu že, neobývaný bytový fond z prevažne starších rodinných domov bude využívaný na rekreačné účely a polyfunkčnú výstavbu v centre obce.
- Ďalej z dôvodu, že predpokladáme postupné znižovanie obložnosti bytov (obyv./byt) zo súčasných 3,23 až na predpokladaných 2,75 obyv./byt.
- Z dôvodov, že sa taktiež sa predpokladá vytvorenie podmienok s rozvojom zamestnanosti v obci hlavne v poľnohospodárskom výrobnom sektore a sektore v CR, čo je determinované výrazným rozvojom v súvislosti s optimálnym a akcelerujúcim fungovaním poľnohospodárskej výroby a zariadení CR.
- Z dôvodu že obec Blatnica má vhodné podmienky pre obytné a životné prostredie čo predurčuje vytvoriť priestorové podmienky pre prípadnú migráciu obyvateľstva do obce.

Z grafickej časti Návrhu ÚPN-O Blatnica vyplýva potencionálny rozvoj hlavne v hraniciach súčasného zastavaného územia a na jeho okrajoch - na vhodných miestach naväzujúcich na súčasné zastavané územie, hlavne pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby.

Návrh bytového fondu a obyvateľov

Návrh lokalít s rozvojom bytového fondu vyplynul z prirodzeného krajinno-priestorového a urbanistického členenia územia obce, ktoré reprezentuje pôvodný založený systém osídlenia.

Najvyšší (rozhodujúci) rozvoj s vytváraním podmienok pre rozvoj bytového fondu je riešený v miestnej časti Blatnica, menší v miestnej časti Sebeslavce.

V obidvoch týchto polohách je riešený v priamej väzbe na obdobne využívané územie.

V návrhovom období sa počíta s odpadom bytového fondu k návrhovému roku 2035 v počte 45 bytov, z toho väčšina z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu.

Návrh riešenia bytového fondu a obyvateľov akceptuje požiadavky vyplývajúce zo schváleného Zadaní pre ÚPN-O Blatnica.

Návrh bytov

▪ Počet trvalo obývaných bytov v r. 2011	281
▪ Odpad bytového fondu do r. 2035	45
▪ Zostatok súčasného bytového fondu	236
▪ Návrh nových bytov do r. 2035 (pri obl. 2,75 obyv./byt)	144
▪ Z toho bytov v IBV	128
v HBV	16
▪ Celkový počet bytov do r. 2035	380

V Zadaní pre ÚPN-O Blatnica bola uvedená celková potreba bytov 380 pri obložnosti 2,75. V návrhu ÚPN-O Blatnica uvažujeme s návrhom nových 144 bytov, t.j. v súlade so schváleným Zadaním pre ÚPN-O Blatnica.

Návrh obyvateľov

▪ Súčasný počet obyvateľov (údaj 2011)	909
▪ Navrhovaný počet obyvateľov (pri obl. 2,75 ob./byt k roku 2035)	1050
▪ Predpokladaný prírastok obyvateľov (k roku 2035)	141

V Zadaní pre ÚPN-O Blatnica je uvedený predpokladaný počet obyvateľov k návrhovému roku 2035, 1050 obyvateľov.

Navrhovaný počet obyvateľov v ÚPN-O Blatnica je v súlade so schváleným Zadaním ÚPN-O Blatnica.

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

B.4.1 ŠIRŠIE VZŤAHY

B.4.1.1 Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Obec Blatnica svojou polohou a administratívnym začlenením spadá do Žilinského kraja, okresu Martin. Obec Blatnica sa nachádza sa južnej časti Žilinského kraja. Nachádza sa na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a má vďaka svojej polohe výrazný rozvojový potenciál. Od okresného sídla mesta Martin je obec Blatnica vzdialená cca 15 km a krajského sídla Žilina cca 45 km.

V rámci okresu Martin sa nachádza obec Blatnica mimo intenzívne urbanizovaného priestoru na severe okresu Martin, ktorý predstavuje aglomerácia obce Martin. Obec Blatnica je samostatným rozvojovým sídlom.

Obec Blatnica, spolu so sídlami položenými v podhorí Veľkej Fatry, má popri obytnej a poľnohospodárskej funkcii stále väčší význam ako nástupný bod do rekreačného priestoru v území Veľkej Fatry. Blatnica sa stala sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu a súčasťou Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica. Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

Obec Blatnica leží na dopravnej sieti krajín EÚ: Multimodálny koridor, vetva č. VI, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T (Panaeurópska dopravná sieť), súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3.

Katastrálnym územím obce Blatnica, jej západným okrajom, prechádza cesta I. triedy 1/65 (Turčianske Teplice – Martin) a riešeným územím prechádzajú cesty III. triedy III/2132 (Folkušová – Blatnica – Mošovce) a III/2139 (križovatka s I/65 – Blatnica). Výhľadovo bude západným okrajom k.ú. Blatnica prechádzať Rýchlostná cesta R3, úsek Martin – Horná Štubňa. Cez kataster obce Blatnica neprechádza železničná trať. Západne od katastra obce, katastrom obce Turčiansky Ďur prechádza

žel. trať č.170 Vrútky - Zvolen. Najbližšia železničná zastávka Kláštor pod Znievom je vzdialená od obce Blatnica cca 8 km.

Do riešeného územia zasahujú chránené územia a to:

- Chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., Národný Fark Veľká Fatra s NPR Padva, NPR Suchý vrch, NPR Tlstá, NPR Veľká Skalná, PR Biela Skala
- Územia Európskej sústavy chránených území, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKUEV 0382 Turiec a Blatnický Potok, a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 033 Veľká Fatra.
- Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov: Mokrade Turca

Riešené územie spadá do hydrologického povodia rieky Turiec (4-21-05-6871). severnej časti riešeného územia zasahujú OP II. a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou MZ SR č.662/2004 Z.z. z 25.11.2004

Do riešeného územia zasahuje CHVO Veľká Fatra, vyhlásené Nariadením vlády SR č.138/1973.

Zásobovania pitnou vodou pre obec Blatnica je riešené skupinovým vodovodom v správe TurVod a.s. z vodných zdrojov v Blatnickej doline (59 l/s, 7 prameňov) – Prameň Vlčie Bralo, Prameň Blatnica III., Prameň Jasienok pod chatou, Prameň Jasienok nad chatou, Prameň Rakytov, Prameň Podkrahulčie, Prameň Krahulčie. Odvádzanie splaškových vôd pre obec Blatnica je kanalizáciou v správe TurVod a.s. na ČOV Blatnica.

Katastrom obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenia V493 v smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č.208 a z následnej VN odbočky do obce.

V záujmovom území obce Blatnica sa v súčasnosti nachádza distribučná plynárenská sieť - VTL plynovodná prípojka pre regulačnú stanicu Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa a regulačná stanica plynu RS 600 PN 2,5/0,3. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená distribučná sieť STL s prevádzkovým tlakom do 300 kPa.

B.4.1.2 Vzájomná poloha obce a vymedzených špecifických území a ochranných pásiem určených osobitnými predpismi

Ochrana prírody a krajiny

Chránené časti prírody a ich ochranné pásma

Osobitne chránenými časťami prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov rozumieme územia začlenené v národnej sústave chránených území, kde sa uplatňuje druhý až piaty stupeň ochrany a chránené stromy, ďalej územia, ktoré boli zaradené do európskej sústavy chránených území Natura 2000 (územia európskeho významu a chránené vtáčie územia).

Do riešeného územia zasahujú nasledovné osobitne chránené územia:

- **Národný park Veľká Fatra**

Výmera NP Veľká Fatra je 40 371 ha (z toho v okrese Martin 14 767ha), ochranné pásmo NP je 26 133 ha (z toho v okrese 11 055 ha).

Vlastné územie NP zasahuje do k.ú. Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá-Dulice, Turčianske Jaseno, (mimo okres Martin ešte Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ružomberok, Ľubochňa, Mošovce, Rakša, Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká). Ochranné pásmo NP zasahuje do k.ú. Krpeľany, Turany, Nolčovo, Konské, Podhradie, Turčianska Štiavnička, Sklabinský Podzámok, Záborie, Sklabiňa, Turčianske Jaseno, Belá-Dulice, Folkušová, Blatnica, (mimo okres Martin ešte k.ú. Liptovská Osada, Ružomberok, Hubová, Ľubochňa, Stankovany, Kraľovany, Mošovce, Rakša, Háj, Turčiansky Michal, Čremošné, Dolný Harmanec, Harmanec, Staré Hory. Na území NP platí 3. stupeň ochrany, v ochrannom pásme 2. stupeň.

- **NPR Padva**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 371, výmera 325,46 ha, 5. stupeň ochrany.

- **NPR Suchý vrch**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, Necpaly, Liptovské Revúce, ev.č. štátneho zoznamu 436, výmera 288,74 ha, 5. stupeň ochrany.

- **NPR Tlstá**
Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 453, výmera 3066,04 ha, 5. stupeň ochrany.
- **NPR Veľká Skalná**
Zasahuje do k.ú. Blatnica, Mošovce, ev.č. štátneho zoznamu 469, výmera 645,23 ha,(v okrese 380,37ha), 5. stupeň ochrany.
- **PR Biela skala**
Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 827, výmera 185,07 ha, 4. stupeň ochrany.

Európska sústava chránených území Natura 2000

V riešenom území k.ú. Blatnica sa nachádzajú 2 územia európskeho významu, a to:

SKUEV 0238 Veľká Fatra

Zasahuje do k.ú. Belá-Dulice, Blatnica, Folkušová, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Mošovce, Rakša, Kraľovany, Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Dolný Harmanec, Staré Hory).

Výmera: 43 755,75 ha (z toho v okrese Martin 18 522,89 ha), stupeň ochrany 2, 3, 4, 5.

SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok

Zasahuje do k.ú. Bystrica, Ďanová, Benice, Blatnica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Martin, Príbovce, Rakovo, Socovce, Valentová, (mimo okresu Martin Dolná Štubňa, Dubové, Dvorec nad Turcom, Abramová, Blažovce, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Sklené, Slovenské Pravno, Dolný Turček, Veľký Čepčín).

Výmera: 284,16 ha (z toho v okrese Martin 144,35 ha), stupeň ochrany 2, 4.

Do riešeného územia zasahuje jedno CHVU.

Chránené vtáčie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra

Vyhlásené vyhláškou MŽP SR 194/2010 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Veľká Fatra.

Zasahuje do k.ú. Belá, Blatnica, Dulice, Folkušová, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček, Mošovce, Rakša, Dolný Harmanec, Donovaly, Harmanec, Kordíky, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok)

Výmera 47 445,01 ha, (z toho v okrese Martin 20 619,94 ha).

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov

Funkčné členenie a organizáciu riešeného územia obce Blatnica z hľadiska vodného hospodárstva ovplyvňujú nasledovne evidované plošno – priestorové javy:

Chránená vodohospodárska oblasť

Riešené územie sa nachádza v CHVO Veľká Fatra, vyhláseným Nariadením Vlády SR č. 138/1973. Jeho hranica prechádza za cestou Blatnica – Folkušová a je zakreslená v grafickej časti ÚPN-O Blatnica.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V katastrálnom území obce boli rozhodnutím ONV v Martine č. PLVH-1692/1984-Km, zo dňa 27.4.1984, stanovené ochranné pásma I. stupňa okolo vodárenských zdrojov – siedmich prameňov: Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III. s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Jasienok nad chatou s plochou 629 m², Prameň Rakytov s plochou 3252 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m², Prameň Krahulčie s plochou 1661 m². Všetky prameniská sú oplotené a vstup je zabezpečený. V pásme ochrany I. stupňa je zakázané vykonávať zemné práce narušujúce pôdny kryt, používať trhaviny a toxické látky, pásť zvieratá a akokoľvek znečisťovať krycie vrstvy.

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

Do severnej časti katastrálneho územia obce Blatnica zasahuje ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004. Východná hranica ochranného pásma vedie v riešenom území po pravom okraji komunikácie vedúcej z Príboviec až do obce Blatnica a po jej západnom okraji nadväzuje na komunikáciu pokračujúcu do Mošoviec.

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach sú ustanovené na základe výsledkov geologickej úlohy Socovce-vrt HV - 107/A (geologické práce potrebné na vyhlásenie zdroja za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody, Vandrová, 2003).

Záujmové územie Socovce je súčasťou hydrogeologického rajónu Q-P 033 paleogén, neogén a kvartér Turčianskej kotliny. Z hydrogeologického hľadiska neogénne sedimenty (martinské súvrstvie) sú tvorené nepriepustnými polohami ílov, vápnitých ílov a slieňovcov a priepustnými polohami štrkov, pieskov, karbonatických zlepcov a pieskovcov (budišské súvrstvie). Subhorizontálne uloženie týchto dvoch základných typov tvorí predpoklad na vznik artézskych horizontov, ako aj predpoklad na ich priame dopĺňanie podzemnými vodami z pohoria. Výverová oblasť v Socovciach patrí medzi zakryté, t.j. umelé oblasti vzniknuté ťažbou pomocou vrtov. Prírodná minerálna voda v lokalite Socovce patrí podľa tvorby chemického obsahu a výsledného chemického zloženia k petrogénnym, karbonátogénnym vodám.

Inundačné územie

Inundačné územie – je priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. V katastrálnom území obce Blatnica nie je legislatívne stanovené inundačné územie vodných tokov.

Správa vodných tokov - oprávnenia pri správe vodných tokov, § 49, odst.2, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky min. 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne. Katastrálnym územím obce Blatnica preteká vodohospodársky významný tok Blatnický potok a menej významné toky Karlovský potok a tok Zápotočia – v správe Slovenského vodohodpodárskeho podniku š.p.. Vodné toky Gaderský potok, Selenec a Sviniačka v správe Lesy SR, š.p..

V okolí vodných tokov je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom. V katastrálnom území obce Blatnica sú pobrežnými pozemkami pri vodohospodársky významnom vodnom toku Blatnický potok - pozemky do 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze, pri ostatných tokoch 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze.

Ochrana špecifického územia

Priestory MO SR Blatnica

Zachovať existujúce objekty Ministerstva obrany SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica spadajúce do riešeného územia (k.ú. obce Blatnica) v lokalite na Krížnej (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený vojenský objekt spojenej služby s vysielačmi. Areál MO SR je oplotený, ochranné pásmo nie je stanovené.

Ochrana kultúrnych pamiatok

V rámci riešeného územia obce Blatnica sa nachádzajú nasledujúce národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“):

Blatnický hrad č. ÚZPF 534/1 – 17, Kostol r.k. Sv. Ondreja č. ÚZPF 535, Hradisko č. ÚZPF 2193, Sídliisko jaskynné č. ÚZPF 2194, Chata pamätná – veliteľské sídlo (SNP) č. ÚZPF 3207/1-2, Pomník padlým v SNP č. ÚZPF 3208, Kostol ev. a v. č. ÚZPF 11697, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11740, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11736, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11737, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11738, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11779, Dom ľudový s hospodárskou časťou, pamätný č. ÚZPF 11743 /1-4, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11837, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11742 /1-4, Dom ľudový č.

ÚZPF 11746, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11747 /1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11751 /1-3, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11756, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11757, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11739, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11715, Kaštieľ č. ÚZPF 536, Kúria č. ÚZPF 537, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11714, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11745 /1-2, Dom ľudový č. ÚZPF 11755, Dom ľudový č. ÚZPF 11741/1-2, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11778/1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11744, Zvonica č. ÚZPF 11713.

Ďalej v k.ú. obce Blatnica sa nachádzajú nasledovné archeologické náleziská zapísané v ÚZPF ako NKP:

- Hrad Blatnica, č. ÚZPF 534/1-17
- Hradisko Plešovica, č. ÚZPF 2193/1
- Jaskyňa Na vyhni, č. ÚZPF 2194/1
- R.k. kostol sv. Ondreja, č. ÚZPF 535/1

Pre jednotlivé náleziská platí zákaz funkčného využitia na stavebné účely. Akýkoľvek zámer na nálezisku podlieha rozhodovaciemu procesu v rámci zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky.

V Centrálnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku a z odbornej literatúry sú z katastra obce Blatnica známe nasledovné archeologické náleziská:

- Jaskyňa Mažarná, osídlenie v neolite a novoveku
- Intravilán obce/Sokolče, osídlenie v púchovskej k. a stredoveku)
- Poloha Kačarová/Stredná, osídlenie v dobe laténskej
- Poloha Rovná, refúgium a historická komunikácia k nemu – d. laténska
- Poloha Na Jame, lužické pohrebisko
- Poloha Tisová, osídlenie púchovskej kultúry
- Poloha Sebeslavce, zaniknutá stredoveká osada

Špeciálna ochrana

Na území katastra obce evidujeme vyhradený priestor, slúžiaci ako vyhradenú plochu MO SR v polohe Krížna (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený oplotený objekt spojenej služby s vysielacími. V k.ú. Blatnica je nutné akceptovať existujúce objekty s oploteným areálom MO SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica v lokalite Krížna a to:

- Spojovacie stredisko Krížna- oplotený areál spojenej služby s ochranným pásom 500m (zasahuje do k.ú. Blatnica a k.ú. Turecká,

opatrenia:

B.4.1.3 Existujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, produktovodov, energetiky, spojov a väzba obce na ne

Doprava

Cestná doprava

Dopravne je Blatnica napojená na nadradený dopravný systém prostredníctvom cesty I/65 a ciest III. triedy III/2132 a III/2139. Cesta I/65 prechádza západným okrajom k.ú., cesty III. triedy priamo obcou. Komunikačnými osami obce sú cesty I. triedy I/65 (okrajovo) a cesty III. triedy III/2132 a III/2139:

- cesta prvej triedy I/65 v trase Turčianske Teplice – Blatnica – Příbovce;
- cesta tretej triedy III/2139 v trase križovatka s I/65 Karlová – Blatnica;
- cesta tretej triedy III/2132 v trase Folkušová – Blatnica – Mošovce.

Cesta I. triedy prechádza západným okrajom katastrálneho územia obce v dvoch krátkych úsekoch.

Vo výhlade bude západným okrajom k.ú. obce Blatnica prechádzať rýchlostná cesta R3 Martin – Horná Štubňa, pre ktorú bol v roku 2011 ukončený proces EIA a bolo vydané záverečné stanovisko MŽP SR č. 1867/2010-3.4/ml. V roku 2016 bola vypracovaná Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovske Podhradie“ (ďalej len „ŠR“), ktorá odporučila ďalšiu prípravu v úsekoch Martin – Rakovo a Rakovo – Mošovce variant „A modrý“ rýchlostnej cesty R3, ktorý sa

dotýka aj katastrálneho územia obce Blatnica. V zmysle výsledkov ŠR má byť však z dlhodobého hľadiska doprava v úseku Rakovo – Mošovce vedená v trase existujúcej cesty I/65. Po naplnení jej kapacity doporučuje ŠR ďalej pokračovať rýchlostnou cestou R3 vo variante „A modrý“, ktorý však nebol posúdený v rámci procesu EIA.

Železničná doprava

Riešeným územím neprechádza žel. trať. Najbližšia žel. zastávka sa nachádza vo vzdialenosti 8 km od Blatnice v Kláštore pod Znievom na žel. elektrifikovanej dvojkolejnej trati č. 170 Vrútky – Zvolen.

Cyklistická doprava, turistické trasy

Katastrálnym územím obce Blatnica prechádzajú vyznačené cykloturistické trasy (<http://www.freemap.sk/>):

- žltá trasa s číslo 8414 (z Mošoviec do Blatnice): Blatnica – Karlová – Valentová – Laskár – Socovce – Mošovce;
- červená trasa s číslo 032 (Turčianska cyklomagistrála – z Turčianskych Teplíc do Vrútok) : Turčianske Teplice – Turčiansky Michal – Mošovce – Blatnica – Folkušová – Necpaly – Belá-Dulice – Turčianske Jaseno – Horný Kalník – Dolný Kalník – Dražkovce – Záborie – Sklabíňa – Sklabinský Podzámok – Turčianska Štiavnička – Sučany – Turčianske Kľačany – Lipovec - Vrútky;

Katastrom obce Blatnica prechádzajú značené turistické trasy (<http://www.freemap.sk/>):

- modrá trasa ev. č. 2724: Konský dol ústie – Muráň – Tlstá – Vápenná dolina ústie;
- zelená trasa ev. č. 5634a: Blatnica, OÚ – Blatnica, pamätník – Ústie Juriášovej doliny – Spoj Rakytovských dolín – Sedlo pod Smrekovom – Kráľova studňa priesmyk - pokračovanie ako 5634b – Malá križna – Úplaz – Dolina Ramžiná – Salášky – Turecká – Staré hory;
- žltá trasa ev. č. 8648: Blatnica – Blatnická pamätník – Konský dol ústie – Blatnický hrad odbočka – zrúcanina Blatnica – Blatnický hrad odbočka – Vápenná dolina ústie – Dedošovská dolina – Čertova brána – Demošovská dolina – Škap – Drobkov – Gaderská dolina Veterné – Kráľova skala – Kráľova studňa priesmyk;
- žltá trasa ev. č. 8639: Muráň – sedlo Ostrá – Ostrá – sedlo Ostrá – Zadná Ostrá – Ústie Juriášovej doliny;
- zelená trasa ev. č. 5641: Tlstá – Ľubená – Bágľov kopec – Zadná Ostrá;
- červená trasa ev. č. 0870b: ... Vyšné Rudno – sedlo Príslop – Chládkové – Kľak – Svrčnicke sedlo – Vyšná Lipová – Široké – Jarabiná – sedlo Pod kopou – Mylý Lysec – Štefanová – Štefanovské sedlo – Javorina – Šoproň – Nad studeným – Ploská – Chyžky – Koniarky – Ostredok – Frčkov – Križna ...
- červená trasa ev. č. 0801, E8 (cesta hrdinov SNP): Križna – Kráľova studňa – Košarisko – Pod krásnym kopcom – Malý Šturec – Priečny vrch – sedlo Turecká cesta – sedlo Flochovej – Pod tablou – Kordické sedlo – Vyhnatová – sedlo Tunel ...
- žltá trasa ev. č. 8631: spoj Rakytovských dolín – úbočie Malého Rakytova;
- zelená trasa ev. č. 5640: Drobkov – sedlo Za Štrochmi – Ostredok;
- modrá trasa ev. č. 2773: Necpaly – dolina Horný Borišov – chata Pod Borišovom – Nad studeným – Chyžky;
- žltá trasa ev. č. 8633: odbočka z 2733 – Revúcky mlyn – Koniarky;
- žltá trasa ev. č. 8605: Chyžky – Števkovie Grúnik – Radovo – Vyšná Revúca.

Ostatná doprava

V katastrálnom území obce Blatnica sa nenachádza vodná cesta. V obci Blatnica sa nenachádza letisko. Katastrálne územie obce sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení. Západne vo vzdialenosti cca 13 km sa nachádza regionálne letisko miestneho významu Martin – Tomčany. Západne vo vzdialenosti cca 53 km sa nachádza regionálne verejné letisko, pre medzinárodnú dopravu v katastrálnom území obce Dolný Hričov.

Vodné hospodárstvo

Vodovod

Zásobovanie obce Blatnica pitnou vodou je zabezpečované z verejného skupinového vodovodu v obci v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin. Spoločne s obcou Blatnica

je zo skupinového vodovodu zásobovaná aj obec Mošovce. Vodárenské zdroje, využívané pre zásobovanie pitnou vodou sa nachádzajú v katastrálnom území obce – v Blatnickej doline. Celková kapacita vodných zdrojov je 59,1 l/s. Z tejto kapacity je cca 9,0 l/s odvedených do mesta Martin. Z prameňov je pitná voda privádzaná prírodným potrubím DN 400 do vodojemu Jahodníky s objemom 3000 m³, z ktorého sú zásobované obce Žabokreky, Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Príbovce, Rakovo a časť Martina. Z prírodného potrubia profilu DN 150 je voda privádzaná do vodojemu Blatnica s objemom 800 m³. Z tohoto vodojemu sú zásobované obce Blatnica, Mošovce, Karlová a Laskár.

Kanalizácia

Obec Blatnica je odkanalizovaná kanalizáciou profilu DN 300, ktorou sú splaškové odvádzané a čistené v ČOV nachádzajúcej sa v katastrálnom území obce.

Energetika

Elektrická energia

Katastrom obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenie V493 na smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie obce je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č. 208 a následnej VN odbočky do riešenej obce.

VN 22 kV rozvod v území je riešený vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, vrátane VN prípojných vedení pre existujúce trafostanice, okrem trafostanice T3 ktorá je pripojená na VN sieť káblom zemou. V obci sa nachádza celkom osem transformačných staníc, z toho 7 v prevedení na betónových stĺpoch a jedna stožiarová. Celkový inštalovaný výkon trafostaníc 1600 kVA.

V miestnej časti obce Sebeslavce sú vybudované 2 trafostanice v prevedení na betónových stĺpoch s inštalovaným výkonom po 100 kVA.

Plyn

V riešenom území obce Blatnica sa v súčasnosti nachádza distribučná plynárenská sieť:

- VTL prípojka pre RS Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa
- Regulačná stanica plynu RS 600 PN 2,5/ 0,3 MPa

Obec je zásobovaná zemným plynom z RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená distribučná sieť STL s prevádzkovým tlakom do 300 k Pa, miestne rozvody plynu sú vybudované z lineárneho polyetylénu PE strednej ťažkej rady. Jednotlivý odberatelia sú prepojovaný cez regulátory tlaku plynu STL/NTL, tieto sú umiestňované v múrikoch oplotenia, respektíve v pred záhradkách rodinných domov.

V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn z celkovo obývaných bytov 281 cca 141 bytov (zdroj: SODB 2011) t.j. 50,2 % domácností, objekty občianskej vybavenosti a miestne prevádzky sú na cca 85% pripojené na zemný plyn.

Teplo

Zásobovanie sa realizuje decentralizovaným spôsobom, t.j. z objektových zdrojov tepla s výkonom kotlov len pre daný objekt a bytových zdrojov UK. Objektové zdroje tepla občianskej vybavenosti sú umiestnené v združenom objekte OU, ZŠ, MŠ, Hotel Gader, Hotel v chatovej osade. Zdroje tepla sú vybudované o tepelnom výkone od cca 100 do 200 kWt s palivom zemný plyn. Ostatne objekty vybavenosti potrebu riešia lokálnymi zdrojmi na zemný plyn – gamatky, resp. elektrickou energiou.

V bytovej zástavbe potreba tepla je riešená domovými kotlami UK s palivovou základňou zemný plyn resp. pevnými palivami. Potreba tepla v obci je prevážne na báze spaľovaní zemného plynu s menším podielom pevných palív a elektrickej energie.

Elektronické komunikačné siete

Telekomunikácie

Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. územie obce Blatnica a jej miestne časti patria do SMTO Turčianske Teplice, ktoré je zahrnuté do Centra sieťovej infraštruktúry Martin (CSI MT).

V obci Blatnica je zriadená digitálna ústredňa RSU umiestnená v objekte OU za poštovou prevádzkou, na ktorú je pripojená i miestna časť Sebeslavce.

Dial'kové káble

Riešeným územím prechádza trasa oblastného optického kábla OOK v smere SMTO Turčianske Teplice – Mošovce, z ktorého je prepojená digitálna ústredňa RSU Blatnica. Trasu DK je potrebné rešpektovať, ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

TV signál. Pokrytie územia základnými TV programami je zabezpečenie televíznym vykryvačom TV vysielacom Krížava. V obci je zabezpečený i príjem satelitných programov cez parabolické antény.

Mobilná sieť. Súčasne služby mobilnej telefónnej siete v riešenom území sú nevyhovujúce zabezpečené – neúplne pokrytie územia signálmi operátorov Orange, 02, 4KA. Toho času je spracovaný zámer na výstavbu nového vysielача mobilnej siete (T-mobile), ktorý pokryje signálom celé riešené územie.

V obci je dostupný prístup k využívaniu internetu, príjem signálu je zabezpečený pevnou telekomunikačnou sieťou T-COM a ostatnými poskytovateľmi mobilnej telefónnej siete.

B.4.1.4 Vyhodnotenie vzájomných vplyvov pozitívnych a negatívnych javov širšieho územia voči obci

Pozitívne vplyvy a javy:

- doterajšia realizácia cestnej dopravnej infraštruktúry v riešenom území s optimálnymi možnosťami na jej napojenie a využívanie aj vo výhlade (R3, 1/65, III/2139, III/2132),
- doterajšia realizácia technickej infraštruktúry v riešenom území s možnosťou na jej napojenie vrátane pripravovaných investícií v návrhu a vo výhlade,
- dostatočné disponibilné plochy pre rozvoj obce vo všetkých oblastiach funkčného využívania s možnosťami napojenia na existujúce zastavané územie, (bývanie, vybavenosť, rekreácia, prípadne výroba),
- čistota prírodného prostredia pozitívne vplývajúca na životné prostredie v urbanizovaných častiach územia,
- existencia NP Veľká Fatra a jeho prírodný a rekreačný potenciál.

Negatívne vplyvy a javy:

- nedoriešené definitívne trasovanie rýchlostnej cesty R3 v úseku Martin – Turčianske Teplice ovplyvňujúce riešenie a rozvoj riešeného územia v západnej časti k.ú. Blatnica.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

B.5.1 NÁVRH OCHRANY KULTÚRNYCH HODNÔT

B.5.1.1 Kultúrna historická charakteristika, pamiatky a objekty pamiatkového záujmu na území obce

Kultúrna historická charakteristika

- Výhodná geografická poloha, priaznivé klimatické a pôdne podmienky, boli determinujúcimi činiteľmi osídľovacieho procesu Turčianskej kotliny. Územie Turca je chránené od studených vetrov horským masívmi Malej Fatry a Veľkej Fatry. Preto bolo vhodné pre osídlenie už v najstarších dobách.
- Význam Blatnice spolu s osadou Sebeslavce bol historicky spojený s hradom Blatnica a historickými hradiskami v okolí.
- Turiec bol osídlený už v neskorej dobe kamennej – eneolite (na konci 3. tisícročia p.n.l.). Z tohto najstaršieho obdobia sú dokumentované archeologické nálezy z jaskyne Mažarná ktorá sa nachádza v úbočí Tlstej, ktoré svedčia o prvom osídlení aj v chotári Blatnice.
- Súvislejšie osídlenie v Turčianskej kotline začína v strednej dobe bronzovej (1500 až 1350 p.n.l.). Z tejto etapy osídľovania Turca sa v chotári obce Blatnica, v lokalite Na Záhorí, našlo pohrebisko lužickej kultúry ktorá osídľovala údolie Turca v období rokov 1300 – 700 p.n.l.
- Z mladšej doby bronzovej (1250 – 751 p.n.l.) sa v jaskyni Mervová nad Plešovicou, dochoval nález bronzovej ihlice s tzv. pečatidlovou hlavicou.

- Územie Turca bolo domovom lužickej kultúry až do 4. stor. n. l., teda v dobe železnej, laténskej i rímskej o čom svedčia početné hradiská aj v okolí Blatnice.
- V období stretu keltskej a laténskej kultúry bol osídlený s hradiskom aj kopec Plešovica o čom dodnes svedčia viditeľné stopy hlinených valových opevnení. V tomto období (750 – 451 p.n.l.) sa ľud lužickej kultúry začal zaoberať dolovaním a spracovaním, popri medi a bronzu, železa. Dokumentujú to nálezy hradísk na Plešovici a Strednej.
- Vplyvom kultúry Keltov, Dákov a germánskych Kvádov (okolo r. 275 n.l.) sa aj v území Turca vyvíjal ľud púchovskej kultúry. V okolí Blatnice o tom svedčia sídliská Plešovica, Stredná, Vlčie Bralo, Sokolče, Dúpná, Kanský Diel a Na Vyhni. Najznámejšie boli hradiská Na Plešovici (južné temeno vrchu až po jaskyňu Dúpná), Na Strednej a Vlčie Bralo,
- V období po príchode Slovanov, po období sťahovania národov (r. 381 – 600 n.l.), bol Turiec najosídlenejšou kotlinou zo všetkých vysokopoložených kotlin Slovenska. Z tohto obdobia svedčí aj archeologický nález hrobu veľkomoravského veľmoža, ktorý vstúpil do histórie Slovenska ako tzv. blatnický nález, súčasťou ktorého bol aj Blatnický meč.
- Po vpáde uhorských kmeňov Turiec podľa dochovaných dokumentov patril do Uhorska. Turčianska kotlina poskytovala strategickú polohu na výboje do okolitého územia. Z tohto obdobia sú známe listinné dokumenty o donáciách či vlastníctve majetkov z Kláštora pod Znievom z roku 1111, z roku 1113 o občine, už v dnes zaniknutých Sebeslavciach i existencii ďalších osád.
- Prvou písomnou zmienkou o osídlení na území chotára Blatnice je listina kráľa Kolomana, kde sa spomína, že zoborskí benediktíni tu mali dedinu Solomus – Sokolčie, dnes je to jedna z častí obce.
- Hlavná cesta viedla z Ponitria popod Vyšehrad do Slovenského Pravna, alebo cez dnešný Kláštor pod Znievom k brodu pri dnešných Socovciach a pokračovala do Blatnice. Na komunikáciu pri Blatnici sa napojila cesta od Zvolena vedená cez Kremnicu a Dolnú Štubňu do Blatnice. Druhá mladšia cesta viedla zo Zvolena cez B. Bystricu Harmaneckú dolinu, Malý Šturec do Nedožier a odtiaľ dolu Turcom k Blatnici a pokračovala cez Sebeslavce, Necpaly do Sučian.
- Sebebeslavce sa spomínajú už na začiatku 13. stor., pričom archeologickým výskumom je tu doložený románsky kostol z konca 11. stor. Prvé písomné zmienky o blatnickom hrade sú od začiatku 14. stor., keď mal slúžiť na ochranu cesty „magma via“.
- Prvá písomná zmienka o Blatnici, ako zemianskej osady je datovaná z roku 1300, z obdobia keď bol majiteľom blatnického hradu Peter z Brezovice.
- Na konci prvej polovice a v druhej polovici 15. stor. trpelo územie Turca vojnovými konfliktami a prechodmi a drancovaním vojsk (1433 vyplienené a vypálené husitskými vojskami, prechody bratrských vojsk v rokoch 1453, 1462, 1471, 1472 a drancovanie vojska poľského kráľa Kazimíra Jágellovského. V tomto období k Blatnicému hradu patrili i obce – Blatnica, Sebeslavce, Malá Vieska, Ďanová, Belá, Jahodníky, Bystrica, Trebstovo, Laskár i časť sučianskeho panstva.
- Po vybudovaní „pohodlnejšej cesty“ z Ponitria cez Turiec cez Mošovce „stará cesta“ v tom čase pod menom „antiqua via“ stráca význam a s ňou aj upadá význam Blatnického hradu. Od roku 1540 sa donáciou od panovníka Ferdinanda I. sa stal hrad vlastníctvom Révayovcov, ktorí ho aj rozšírili. Od vtedy vlastnili Blatnicu Révayovci ako dedičný župani.
- I keď uhorskí panovníci v 14. a 15. stor. udelili turčianskym mestám (Martinu, Mošovciam, Sučanom a Turanom) rozličné výsady, zároveň ich spolu s hradnými panstvami darovali alebo zálohovali vplyvnej šľachte, nerozvinuli v slobodné kráľovské mestá. Obce spadali pod hradné panstvá.
- Po bitke pri Moháči (25. augusta 1526) a víťazstve tureckého vojska sa vnútorná správa Uhorska ocitla v zmätku. Rozpútal sa boj o trón medzi Jánom Zápoľským a Františkom I. Habsburským. Zápoľskovci držali veľké majetkové komplexy aj v turčianskej stolici, medzi ktoré patrilo aj časť hradného panstva v Blatnici. F. Habsburskému sa nakoniec podarilo ovládnuť Turiec a nastal príchod nových majetných rodov (Révayovci, Juštovci, Nárovci..) a s nimi majetkové zmeny. Révayovci dostali dedičnú funkciu Turčianskeho župana a patrili im aj hrady Sklabiňa a Blatnica.
- V druhej polovici 16. stor. prišli, po odchode premonštrátov, do Turca jezuiti. Boli známi výrobou a následným predajom liečivých olejčiek. Olejkárstvo sa od vtedy stalo výrazným zdrojom obživy a pri výrobe využívalo vhodné prírodné rastlinné bohatstvo. Blatnický olejkári sú známi už v 17. stor. a hlavne v 18. stor.
- Stavovské povstania proti absolutisticko – centralizačným snahám Habsburgovcov zanechali v Turčianskej stolici značné následky. Ľud trpel drancovaním cisárskych i povstaleckých vojsk.

Skončili Szatmárskym mierom v roku 1711. Skonsolidovaním pomerov v prvej pol. 18. stor. sa turčianske obce začali hospodársky zotavovať.

- Po roku 1767 sa začala v Turci urbárska regulácia (kráľovské nariadenia v urbárskom edikte z 23. januára 1767). Tereziánsky urbár sa stal právnou normou medzi zemepánom a poddanými aj v nasledujúcom storočí, bol schválený 24.júna 1772 na generálnej kongregácii Turčianskej stolice.
- Počas existencie Turčianskej župy bola Blatnica sídlom jedného z jej zo štyroch okresov. Podľa sčítania obyvateľov župy v roku 1785 žilo v Blatnici 1 015 obyvateľov (pozn. viac ako v súčasnosti r. 2015 - 911 obyv.). Pre porovnanie mal vtedy Martin 1 061 obyvateľov.
- Podľa tereziánskej urbárskej regulácie patrila najväčšia časť Blatnice Révayovcom. Na konci 17. stor. sa do obce v službách Révayovcov dostal rod Prónayovcov, získal poľnosti a postavil kúriu a neskôr i kaštieľ. V 18. stor. boli v Blatnici už dve krčmy, dva mlyny a jedna pila.
- Blatnický hrad postupne chátral, od roku 1673 bol v havarijnom stave, v roku 1772 hrad vyhořel. Súčasne začal chátrať aj kostolík v Sebeslavciach. V roku 1709 bol definitívne pririeknutý katolíkom.
- Na konci 17. stor. bola začatá výstavba kúrie, v roku 1785 bola prestavaná s prístavbou portikusu so šiestimi kanelovanými stĺpmi. V tom istom roku sa začalo s výstavbou evanjelického kostola. S výstavbou neskorobarokového kaštieľa sa začalo v 2. tretine 18. stor.
- V roku 1831 zomrelo na cholery v obci asi 200 ľudí.
- Blatnica bola známa aj rozvojom remesiel, hlavne olejkármí, kováčmi, mlynármi, šafraníkmi, debnármí (výroba sudov), kolármi a stolármi. V obci boli pily (Prónayovci mali dve vodné pily v Gaderskej doline už od konca 18. stor.), páľilo sa drevené uhlie a tiež vápno. V obci sa varilo pivo a tiež bola známa tkaním ľanových a konopných plachiet, vriec, uterákov a prikrývk.
- Revolučné udalosti v rokoch 1848 – 1849 poznačili aj Turiec. Zvádzali sa tu boje medzi košútovskými honvédmi a cisárskym vojskom (so slovenskými dobrovoľníkmi) i s pomocou ruského cárskeho vojska. Po predrevolučných rokoch neúrody a hladu, ušetrili vojnové udalosti ďalší úder (represárie, rabovačky, rekvirácie poľnohospodárskych produktov). Na druhej strane revolučné udalosti od 70. rokov 19. stor. uvoľnili cestu k rozvoju kapitalistického podnikania s rozvojom priemyselnej výroby. Prispelo k tomu najmä zrušenie poddanstva, likvidácia feudálnych výrobných vzťahov v poľnohospodárstve, základy pruskej cesty vývinu kapitalizmu, urbársky patent z roku 1853 (zrušenie feudálnych záväzkov k urbárskej pôde), bol to však zdĺhavý proces. Z tohto obdobia je známe množstvo majetkových sporov a konfliktov (často i za vojenskej asistencie) k pozemkom a to pred i po komasácii (rok 1851) či jej revízii (rok 1865).
- V roku 1873 sa v Turčianskej župe vytvorili notárske obvody. Blatnica podliehala po právomoc príbovského obvodného notára, v obci fungovalo užšie obecné zastupiteľstvo.
- Železničná trať medzi Vrútkami a Zvolenom bola otvorená v roku 1872. Poštový úrad bol založený v roku 1885 (v ktorom pracovala Izabela Textorisová – neskôr významná prvá slovenská botanička) a v roku 1887 Dobrovoľný hasičský zbor. V roku 1900 sa začala výstavba tzv. „starej dvojtriednej školy“.
- V období do 1. svetovej vojny v hospodárskom živote Blatnice najdôležitejšiu úlohu zohrávalo poľnohospodárstvo, ako hlavný zdroj obživy. Okrem iného bol uplatňovaný tzv. trojpoľný systém obrábania pôdy, prísny pasienkový poriadok a systém obhospodárenia lesov (zriadenie lesných správ a lesných obvodov), pravidlá v poľovných revíroch.
- Remeselníci aj po roku 1848 boli organizovaní v cechoch. Nakoľko sa stali cechy brzdiacou inštitúciou, nastúpil proces ich dožívania, zavŕšený zákonným článkom VIII. z 20 júna 1872 ktorým boli zrušené. V Blatnici remeslá prevádzkovali kováči, súkeníci, klobočníci, hrnčiari, hrebenári, krajčíri, mlynári, mäsiari, obchodníci – kupci a krčmári a platili daň do obchodnej komory. Okrem mlynov bol v Sebeslavciach pivovar a v domácej malovýrobe sa občania zaoberali a privyrábali tkaním ľanu a konope a povozníctvom.
- Koncom 19. stor. a začiatkom 20. stor. stále prežívala feudálna forma výmeny tovarov. Ku koncu 19. stor. aj Blatnicu postihlo vysťahovalectvo do Ameriky. V tomto období aj Blatnica zaznamenala najväčší úpadok. V roku 1857 po zásahu bleskom vyhořela skoro celá obec. Vysťahovalectvo na chvíľu zastavila v roku 1914 prvá svetová vojna.
- Po vojne bol hraný v roku 1921 prvý slovenský hraný film Jánošík, nakrútený rodákmi z obce bratmi Siakeľovcami.
- Posledné výrazné vysťahovalectvo z obce bolo počas veľkej hospodárskej krízy v 30 rokoch 20. sStor. Blatnica trpela zo sociálnych dôvodov dočasným a trvalým vysťahovalectvom do úrodnejších južných častí Slovenska, do priemyselných centier v českom pohraničí a cudziny.
- V roku 1940 začala výstavba regulácie potoka, ktorá slúži dodnes.

- Počas vojnových rokov 1940 – 1945 patrila Blatnica v rámci Slovenského štátu do novovzniknutej podtatranskej župy so sídlom v Ružomberku. S rozbitím ČSR nesúhlasila väčšina občanov, aj z tohto dôvodu boli v obci výrazné formy protifašistickej činnosti. Počas bojov v SNP bol 10. októbra 1944 horný koniec obce vypálený (17 domov a 20 humien) a obec Nemcami vyrabovaná. Ťažké vojnové časy skončili oslobodením Blatnice rumunskou armádou 10. apríla 1945.
- V povojnovom období po odmietnutí Marshallovho plánu, determinovanom suchom a neúrodou v roku 1947, nastala hlboká ekonomická a spoločensko - politická kríza. Februárové udalosti v roku 1948 rozuzlili vývoj národnej a demokratickej revolúcie počas 1. čs. republiky, prerušené počas vojny v rokoch 1940 – 1945 totalitným fašistickým režimom. Nastalo obdobie obrovských zásahov do spoločnosti, do dlhodobu formovaných vlastníckych práv. Nová politická moc cieľavedome a programovo rozbíjala starú spoločnosť, aby z jej trosiek založila novú podľa svojich predstáv. Nastalo obdobie zásahov do súkromného vlastníctva.
- Socialistický rozvoj obce Blatnica bol poznamenaný rozsiahlou výstavbou. V roku 1948 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo, v roku 1949 pravidelná autobusová doprava z Martina cez Príbovce, v roku 1950 kino, v roku 1955 zavedenie obecného rozhlasu.
- V roku 1960 zažila obec najväčšiu povodeň v histórii obce, keď boli zatopené všetky domy a ulice.
- V roku 1962 – 1963 v obci natáčal režisér Pavol Bielik druhý film „Jánošík“.
- V rokoch 1957 až 1962 sa realizovala výstavba základnej školy, v roku 1977 sa nová budova obecného úradu, v roku 1979 sa začala výstavba vodovodu z Blatnickej doliny do Martina, V roku 1984 bola distavaná materská škola, v roku 1984 dom smútku a v roku 1992 dom služieb.
- Po nežnej revolúcii v roku 1989 a vzniku samostatnej Slovenskej republiky (1993) a súvisiacich spoločenských a politických zmenách dochádza k transformácii spoločnosti na opätovný návrat k demokratickému politickému systému. Postupné obnovovanie súkromného vlastníctva spojené s privatizáciou a reštitúciami čiastočne zabrzdlili hlavne stavebný rozvoj obce. Pomaly sa však rozbieha hlavne nová bytová výstavba vo forme IBV. Jej väčší rozsah je evidentný hlavne na severozápadnom okraji obce.
- V roku 1973 bola vyhlásená Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra a 1. apríla 2002 bol vyhlásený Národný Park Veľká Fatra, ktorý pokrýva rozhodujúcu časť k.ú. Obce Blatnica.
- Blatnica je známa bohatým kultúrne - spoločenským životom naväzujúcim na pôvodné ľudové i cirkevné zvyky a obyčaje. V máloktovej obci sa nachádza také množstvo kultúrnych pamiatok ako v Blatnici.
- V roku 1984 sa začal spracovávať prvá územnoplánovacia dokumentácia obce (ÚPN-SÚ Blatnica), ktorá nebola dokončená a doteraz slúži ako smerný územnoplánovací podklad.
- V roku 2016 obec pristúpila k spracovaniu „novej“ územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN-O Blatnica). Jej potreba je predovšetkým determinovaná vysokým záujmom o bývanie v obci, aktuálnymi i dlhodobými záujmami v rozvoji vybavenosti a zameraní obce v oblasti hospodárskej základne a nevyhnutnosťou zosúladenia zámerov so záujmami ochrany prírody a krajiny, pamiatkovej ochrany a väzbami na nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

Pamiatková ochrana

V rámci riešeného územia obce Blatnica sa nachádzajú nasledujúce národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“):

V riešenom území rešpektovať a zachovať nasledovné Národné kultúrne pamiatky evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu - Blatnický hrad č. ÚZPF 534/1 – 17, Kostol r.k. Sv. Ondreja č. ÚZPF 535, Hradisko č. ÚZPF 2193, Sídliisko jaskynné č. ÚZPF 2194, Chata pamätná – veliteľské sídlo (SNP) č. ÚZPF 3207/1-2, Pomník padlým v SNP č. ÚZPF 3208, Kostol ev. a v. č. ÚZPF 11697, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11740, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11736, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11737, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11738, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11779, Dom ľudový s hospodárskou časťou, pamätný č. ÚZPF 11743 /1-4, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11837, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11742 /1-4, Dom ľudový č. ÚZPF 11746, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11747 /1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11751 /1-3, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11756, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11757, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11739, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11715, Kaštieľ č. ÚZPF 536, Kúria č. ÚZPF 537, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11714, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11745 /1-2, Dom ľudový č. ÚZPF 11755, Dom ľudový č. ÚZPF

11741/1-2, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11778/1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11744, Zvonica č. ÚZPF 11713.

Pri všetkých národných kultúrnych pamiatkach akceptovať znenie § 32 ods. 1 a 2 pamiatkového zákona „Obnova kultúrnej pamiatky podľa tohto zákona je súbor špecializovaných umelecko-remeselných činností a iných odborných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava, adaptácia alebo rekonštrukcia kultúrnej pamiatky alebo jej časti s cieľom zachovať jej pamiatkové hodnoty. Obnovou na účely tohto zákona sa rozumie aj činnosti, ktoré nepodliehajú ohláseniu ani povoleniu podľa osobitného predpisu“ a „pred začatím obnovy je vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy“. Ak vlastník začne obnovu bez právoplatného rozhodnutia o zámere obnovy, krajský pamiatkový úrad začne konanie o obnove vydaním oznámenia o začatí konania o obnove, ktoré doručí vlastníčkovi kultúrnej pamiatky, a vyzve ho, aby práce až do vydania rozhodnutia zastavil“.

Rovnako akceptovať znenie § 27 ods. 2 pamiatkového zákona „V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok“.

Ďalej v k.ú. obce Blatnica sa nachádzajú nasledovné archeologické náleziská zapísané v ÚZPF ako NKP:

- Hrad Blatnica, č. ÚZPF 534/1-17
- Hradisko Plešovica, č. ÚZPF 2193/1
- Jaskyňa Na vyhni, č. ÚZPF 2194/1
- r.k. kostol sv. Ondreja, č. ÚZPF 535/1

Pre jednotlivé náleziská platí zákaz funkčného využitia na stavebné účely. Akýkoľvek zámer na nálezisku podlieha rozhodovaciemu procesu v rámci zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky.

V Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku a z odbornej literatúry sú z katastra obce Blatnica známe nasledovné archeologické náleziská:

- Jaskyňa Mažarná, osídlenie v neolite a novoveku
- Intravilán obce/Sokolče, osídlenie v púchovskej k. a stredoveku)
- Poloha Kačarová/Stredná, osídlenie v dobe laténskej
- Poloha Rovná, refúgium a historická komunikácia k nemu – d. laténska
- Poloha Na Jame, lužické pohrebisko
- Poloha Tisová, osídlenie púchovskej kultúry
- Poloha Sebeslavce, zaniknutá stredoveká osada

V katastri obce Blatnica sa okrem uvedených známych a čiastočne skúmaných archeologických nálezísk vyskytujú viaceré miestne názvy indikujúce potencionálne archeologické náleziska – Hôrky, Hôrka, Háj, Jama, Zlatá hôrka. Absencia podrobného archeologického prieskumu v jeho katastri však nateraz nedovoľuje rozšíriť počet známych archeologických nálezísk o nové polohy. Známe početné polohy osídlené od praveku po stredovek v blízkom i vzdialenejšom okolí dovoľujú predpokladať, že v katastri obce Blatnica sa nachádzajú doteraz neznáme archeologické náleziska, resp. nálezy.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že obec Blatnica má výnimočne bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jeho katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú aj doteraz nevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. V opodstatnených prípadoch – predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Archeologické náleziská evidované ako národné kultúrne pamiatky podliehajú osobitnej ochrane podľa pamiatkového zákona a preto nie je možné ich územie využívať na akékoľvek stavebné zámery.

Podľa § 40 ods. 4 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

B.5.1.2 Zásady zachovania kultúrnych a historických hodnôt

Navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica bolo pri ochrane kultúrneho dedičstva a zachovaní kultúrnych a historických hodnôt determinované:

- rešpektovať ustanovenia zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (pamiatkový zákon),
- rešpektovať a zachovať národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), nachádzajúce sa v riešenom území, pri nakladaní s nimi rešpektovať zákon č. 49/2002 Z.z.
- všetky kultúrne a historické pamiatky a objekty navrhované na vyhlásenie za NKP regulatívmi a zastavovacími podmienkami prijateľne zakomponovať do urbanistického riešenia a tak vytvoriť podmienky pre ich udržanie a využívanie spôsobom zodpovedajúcim ich kultúrno-historickej a architektonickej hodnote,
- pri ďalšom rozvoji výstavby v rámci existujúcej pôvodnej urbanistickej štruktúry obce, vrátane adaptácie existujúcich nielen obytných stavieb, bolo potrebné nastaviť regulatívy a zastavovacie podmienky pri následných návrhoch a povoľovaní ich rekonštrukcií a prestavieb na nové funkčné riešiť zvlášť citlivý prístup. Osobitné podmienky bolo potrebné stanoviť pri stavbách a objektoch evidovaných ako NKP,
- rešpektovať centrum obce a jeho prestavbu riešiť s dôrazom na existujúce NKP vyjadrením zodpovedajúcim ich významu a hodnotám,
- rešpektovať a zachovať pamätihodnosti obce z oblasti sakrálnej architektúry,
- určiť zastavovacie podmienky pre udržanie rázu ucelených súborov stavieb s cieľom zachovania ich typického kompaktného urbanisticko-architektonického pôsobenia v uličnom priestore,
- pri umiestňovaní stavieb klásť dôraz na zachovanie pôvodnej parcelácie,
- požadovať a klásť dôraz na drobnú mierku stavieb predovšetkým v existujúcej zástavbe a v ich architektonickom riešení uplatňovať znaky typické pre architektúru regiónu, tieto zásady uplatňovať aj u novo navrhovaných súborov stavieb,
- vytvoriť podmienky pre využívanie staršieho bytového fondu, vrátane pamiatkovo chránených objektov pôvodných starších rodinných domov,
- v rozvojovej lokalite, v m. č. Sebeslavce rešpektovať existujúcu exponovanú krajinársku polohu lokality a nastaviť záväzné regulatívy a limity pre umiestňovanie nových stavieb v súlade so zásadami a urbanistickou koncepciou riešenej zóny stanovenou v Urbanistickej štúdii obytno-rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce, schválenej uznesením Obecného zastupiteľstva v Blatnici č. 36/2013 zo dňa 11.09.2013,
- zachovať vyššie uvedené archeologické náleziská a lokality známe z dostupnej evidencie nálezísk CEANS (Centrálna evidencia archeologických nálezísk Slovenska) a z odbornej literatúry,
- nastaviť regulatívy pri prípade náhodného odkrytia archeologického náleziska postupovať podľa ustanovení § 40 ods. 2) – 4) pamiatkového zákona v spojitosti s ustanovením § 127 ods. 1) a 2) zákona 50/1974 Zb. (stavebný zákon),
- rešpektovať ustanovenia § 41 ods. 4) pamiatkového zákona, na základe ktorých Krajský pamiatkový úrad (KPÚ) v spolupráci s príslušným stavebným úradom zabezpečuje podmienky archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní,

- podľa § 36 ods. 2) pamiatkového zákona pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku v CEANS je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na KPÚ,
- v územnom a stavebnom konaní rešpektovať ustanovenia § 30 ods. 4) pamiatkového zákona o postavení KPÚ v týchto konaniach. V opodstatnených prípadoch môže KPÚ úrad rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa §§ 35, 36, 38, a 39 pamiatkového zákona.

V investičnom procese predpokladáme ďalší rozvoj výstavby v existujúcej pôvodnej urbanistickej štruktúre obce, pričom dôjde k adaptáciám existujúcich stavieb, nielen pôvodne využívaných na obytné účely (pôvodné staršie rodinné domy. Takéto prestavby budú vyžadovať zvlášť citlivý prístup pri rekonštrukcii a adaptovaní nového funkčného využitia. Osobitné podmienky budú pri objektoch evidovaných ako NKP.

Z urbanistického hľadiska je pre budúcnosť dôležité pri návrhu rozvoja obce v existujúcej i navrhovanej štruktúre vychádzať z nasledujúcich podmienok:

- pri umiestňovaní stavieb klásť dôraz na zachovanie pôvodnej parcelácie,
- zastavovacími podmienkami udržať ráz ucelených súborov stavieb a tak zachovať ich typické kompaktné urbanisticko – architektonické pôsobenie v uličnom priestore,
- neumiestňovať stavby okrem zástavby na urbanisticky navrhovaných územiach v ÚPN-O Blatnica,
- klásť dôraz na drobné merítka stavieb hlavne v existujúcej zástavbe, prípadne v súboroch nových stavieb.
- vytvárať podmienky pre využívanie staršieho bytového fondu, vrátane pamiatkovo chránených objektov pôvodných starších RD.

B.5.2 ZÁKLADNÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

B.5.2.1 Súčasná krajinná štruktúra

Základné údaje

Súčasná krajinná štruktúra (ďalej len „SKŠ“) odráža aktuálny stav využitia krajiny v záujmovom území. Hodnotí sa zastúpenie a plošná rozloha jednotlivých prvkov krajinej štruktúry, ako aj ich charakter (prvky prírodné, človekom pozmenené, umelé).

Výmery v k.ú. obce Blatnica m²

Názov ukazovateľa	Údaje rok 2015
Celková výmera územia obce – obce	86 185 786
Poľnohospodárska pôda - spolu	16 003 606
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	6 753 666
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	172 925
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	9 077 015
Nepoľnohospodárska pôda – spolu	70 182 180
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	68 180 002
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	212 128
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	776 946
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	1 013 104

Územia s prevládajúcou vegetáciou a prírodnými prvkami

Lesná vegetácia

Lesné pozemky v riešenom území sú zaradené do Lesného celku Blatnica (ďalej len "LHC Blatnica"). LHC Blatnica má vypracovaný aktuálny Program starostlivosti o lesy (ďalej len "PSoL") platný na roky 2010 – 2019.

Subjekty hospodáriace v lesoch k. ú. Blatnica:

- Urbárske lesovlastnícke pozemkové spoločenstvo Blatnica, Blatnica 151.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Laskár, Príbovce 301.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Ďanová, Ďanová.
- Pozemkové spoločenstvo, Lesné a pasienkové spoločenstvo Komposesorát Folkušová, sídlo Obecný úrad Folkušová.
- Obec Blatnica.
- Lesy SR š.p., Odštepny závod Žilina, M. R. Štefánika 1, Žilina.

Výmera ochranných lesov je 5709,85 ha, sú vyhlásené predovšetkým ako lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a ako vysokohorské lesy.

Lesy osobitného určenia zaberajú výmeru 206,25 ha, sú vyhlásené v chránených územiach.

Drevinové zastúpenie v riešenom území je nasledovné:

▪ Borovica	655,32 ha	9,77 %
▪ Brest	6,52 ha	0,10 %
▪ Breza	14,22 ha	0,21 %
▪ Buk	2 652,60 ha	39,53 %
▪ Jaseň	9,23 ha	0,14 %
▪ Javor	240,98 ha	3,59 %
▪ Jedľa	219,59 ha	3,27 %
▪ Jelša	0,43 ha	0,01 %
▪ Kosodrevina	9,38 ha	0,14 %
▪ Lipa	0,03 ha	0,00 %
▪ Ostatné ihličnaté	0,94 ha	0,01 %
▪ Ostatné listnaté	0,14 ha	0,00 %
▪ Smrek	2 742,12 ha	40,87 %
▪ Smrekovec	158,40 ha	2,36 %

Lesné porasty z ekologického hľadiska predstavujú jednu z najdôležitejších zložiek krajiny predovšetkým pre ich ekologickú stabilitu, biodiverzitu, ochrannú funkciu (pôda, klíma, biota), a špeciálne funkcie (napr. výchovno-vzdelávacie, vedecko-výskumné, prírodno-ochranné a i.). Lesy tvoria najrozsiahljšiu kategóriu krajiny štruktúry. Zaberajú súvislé rozľahlé plochy Veľkej Fatry, v k.ú Blatnica je to podiel 79,11%.

Prírodný charakter si zachovali mnohé lesné spoločenstvá, sú cenným dokladom vývoja lesných spoločenstiev karpatského typu s výskytom početných vzácných a ohrozených druhov. Najmä v extrémnejších polohách, kde neboli výrazne dotknuté lesohospodárskou činnosťou, si zachovávajú prirodzené zastúpenie lesných drevín a prirodzený spôsob obnovy cestou rozpadu pralesovitých formácií.

Z lesov najväčšiu rozlohu zaberajú bukové lesy, ktoré miestami zasahujú až k súčasnej, v dôsledku intenzívneho pastierstva v minulosti značne zníženej, hornej hranici lesa. V lesných porastoch je primiešaný javor horský, javor mliečny, jaseň štíhly, jarabina vtáčia, lipa malolistá, lipa veľkolistá. Na hornej hranici lesa nachádzame aj prírodné smrečiny, v extrémnych podmienkach je vtrúsený smrekovec opadavý. Na vápencoch a dolomitoch pretrvali reliktné porasty borovice lesnej (*Pinus sylvestris*). Ide o skalné terasy, bralá a skalné rozsadliny, kde popri borovici lesnej rastie krovitá jarabina mukyňa, prípadne buk. V oblasti Tlstej sa zachovali menšie porasty dúbav. V najvyšších polohách alebo inverzných roklinách rastie kosodrevina. Na prameniskách a podmáčaných miestach sa vyskytujú brezové jelšiny.

Značné rozpätie nadmorských výšok v riešenom území od cca 350 m.n.m po 1592 m.n.m. spolu s výraznou členitosťou povrchu, teda výšková zonálnosť, podmienená zmenou makroklimy, najmä teploty a zrážok zaraďujú tunajšie lesné spoločenstvá do 6 lesných vegetačných stupňov:

3. LVS - dubovo-bukový vyskytuje sa okrajovo v najteplejších polohách Turčianskej kotliny i predhoriach Veľkej Fatry. Pôvodné porasty boli vzhľadom na dobrú dostupnosť a intenzívne osídlenie už v historických dobách odlesnené a prevažne premenené na poľnohospodársku pôdu.

4. LVS - bukový zahŕňa časti kotliny a predhoria Veľkej Fatry s menej strmými svahmi a dobrými pôdami, kde je buk v optime svojho rozšírenia a často vytvára takmer rovnorodé nezmiešané porasty. pôvodné bučiny sú z veľkej časti premenené na dnešné smrekové monokultúry. Typickým príkladom sú spodné časti mnohých veľkofatranských dolín (Kantorská, Sklabinská, Jasenská, Belianska, predhorie od Necpál až po Mošovce).

5. LVS - jedľovo-bukový plošne najrozšírenejší vo Veľkej Fatre, vystupuje v závislosti od expozície svahov až do nadmorskej výšky 1100 m. V tomto stupni je už prirodzene primiešaný aj smrek, čím sa líši od 4. lvs. Dnešné drevinové zloženie je o niečo priaznivejšie ako v nižších polohách, Na dostupných miestach v porastoch tiež prevláda smrek, jedľa ako tieňomilná drevina je na ústupe. Jedle vyžadujú postupné a pomalé odcláňanie materského porastu a neznášajú náhle zmeny mikroklimy, typické pre donedávna najviac uplatňované holorubné hospodárenie.

6. LVS - jedľovo-bukovo-smrekový vytvára pôvodnú karpatskú zmes vo vyšších polohách pohorí, s pribúdajúcou nadmorskou výškou už s ustupujúcim bukom na úkor smreka. Pri hornej hranici vo výškach okolo 1300 m vzhľadom na tvrdšie klimatické podmienky môže dochádzať k obmedzeniu výškového rastu drevín. Keďže tento stupeň je prirodzene vyvinutý v odľahlejších a vyšších polohách, často ťažšie prístupných, lesy tu ostali najviac zachované a na mnohých miestach sa ich drevinová skladba blíži prirodzenej. Takisto štruktúra týchto lesov býva diferencovanejšia, čím sa výrazne odlišuje od typických hospodárskych pestovaných lesov nižších polôh, vplyvom holorubného hospodárenia vekovo a výškovo unifikovaných. V tomto stupni je pre vysokú zachovanosť a tým i bohatú biodiverzitu lesných ekosystémov aj najväčšia koncentrácia maloplošných chránených území (napr. rezervácie Padva, Veľká Skalná, časti Tlstej).

7. LVS - smrekový. Prevláda s absolútnou dominanciou smrek, vyskytuje sa primiešaná jarabina vtáčia, javor horský a smrekovec, ktorý u nás tvorí klimatickú hornú hranicu lesa v nadmorskej výške do cca 1550 m. Na rozdiel od predošlého bol tento LVS silne negatívne ovplyvnený činnosťou človeka, ktorý najmä v časoch tzv. valašskej kolonizácie v priebehu 14. – 16. storočia odlesnil väčšinu hrebeňových častí vyšších pohorí Slovenska v snahe získať pasienky pre stáda dobytky, koní a oviec. Toto odlesnenie sa silne prejavilo predovšetkým vo Veľkej Fatre, ktorá svojím mäkkou modelovaným reliéfom hlavného hrebeňa bola ideálnym miestom na rozvoj pastierstva. Tak môžeme pozorovať fenomén tzv. druhotnej hornej hranice lesa, netypicky tvorenej bukom prevažne v 6. vegetačnom stupni, vplyvom drsnej klímy a absencii ochranného smrekového plášťa často vytvárajúceho pokrivené až zakrpatené formy. Dnešná horná hranica lesa je umelo znížená o cca 200 – 300 m. Na plochých hrebeňoch sa vytvorili typické hole s charakteristickou kvetenou. Negatíva tohto stavu sa prejavujú najmä zníženou retenčnou schopnosťou územia, rýchlejším povrchovým odtokom zrážok, rozkolísanosťou vodných tokov, vysušovaním povodia, ako aj zvýšenou frekvenciou a mohutnosťou lavín.

Zvyšky smrekového stupňa sa zachovali len fragmentálne, najmä na chudobnejších, balvanitých, plytkých alebo zamokrených pôdach nevhodných na pastvu (roztrúsene na Tlstej a pod Suchým vrchom).

8. LVS – kosodrevinový. Pôvodné kosodrevinové spoločenstvá nájdeme vo Veľkej Fatre len ostrovčekovite v strmých úžľabinách najvyšších častí hrebeňa, prípadne na vápencových a dolomitových svahoch a troskách, kde je kosodrevina kompetične silnejšia ako smrek. Vzácné sa vyskytuje aj v skalných stenách v nižších chladných polohách v dôsledku teplotnej inverzie (Necpalská dolina, Padva, Kopa). Vo väčšine prípadov dnešných porastov kosodreviny ide o umelú výsadbu v minulosti v rámci snáh o rekonštrukciu hornej hranice lesa a zabránenie vzniku lavín.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia má v poľnohospodárskej krajine nízke zastúpenie. Ide prevažne o porasty pri vodných tokoch. Sú to zvyšky lužných lesov, väčšinou redukované na úzke viac-menej líniové útvary lemujúce brehy. Zarastaním menej prístupných svahov a medzí vznikli neprístupné porasty krovín. Líniové porasty v krajine sa vytvorili aj ako sprievodná vegetácia poľných ciest. K sprievodnej zelene komunikácií patria najmä stromoradia z ovocných drevín. Zriedkavejšie sú stromoradia z iných druhov alebo porasty krov. Vyskytujú sa pri menej frekventovaných poľných cestách, na frekventovaných cestách boli z bezpečnostných dôvodov aleje odstraňované. Remízky vznikajú na plochách, ktoré nebolo možné začleniť do veľkoplošných blokov ornej pôdy. Sú porastené často len krovinami, napr. baza čierna (*Sambucus nigra*), trnky, ruža šíповá (*Rosa canina*), zob vtáčí

(*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europeus*). Niekde ide o terénne depresie na vlhkejších plochách tvorené jelšovými a breзовými porastami.

Trvalé trávne porasty

Intenzívne využívané trvalé trávne porasty pestované kvôli produkcii sena pre živočíšnu výrobu, preto sa používajú vysokoprodukčné šľachtené druhy tráv, intenzívne sa hnoja a obvykle sa 2x ročne kosia. Biodiverzita je pomerne nízka, bývajú zaburinené nitrofilnými ruderalnými druhmi (pichliače, štiavy). Vyskytujú sa na rovine v kombinácii s ornou pôdou a na miernych svahoch. Extenzívne trvalé trávne porasty patria z ekologického hľadiska medzi najcennejšie biotopy s najvyššou biodiverzitou. Na extenzívne obhospodarovanie je viazaná veľká časť vzácnych a ohrozených druhov rastlín a tiež živočíchov. Nachádzajú sa v podhorí, striedavo s lesnými porastami, aj vo vyšších polohách. Mokrade a vlhké lúky sa vyskytujú na alúviách tokov, v prameniskách, rašeliniskách, v miestach s vysokou hladinou podzemnej vody. Patria medzi najcennejšie a najohrozenejšie ekosystémy. Veľká časť bola zničená v dôsledku meliorácií. Tvorila špecifické biotopy pre rôzne druhy rastlín a živočíchov, z ktorých niektoré pre svoje úspešné rozmnožovanie potrebujú určitý čas vodné prostredie (obojživelníky). Lúky nad hornou hranicou lesa (hole) sa v minulosti využívali na letnú pastvu oviec a hovädzieho dobytku. Tieto lúky vznikali v období valašskej kolonizácie, keď sa umelo znižovala horná hranica lesa a na vzniknutých holiach sa pásol dobytok a ovce. Vyvinuli sa na nich cenné biotopy, ktoré bez tradičného obhospodarovania postupne zarastajú a hrozí im zánik.

Orná pôda a trvalé kultúry

Veľkoplošná orná pôda sa nachádza severne a západne od obce na rovine. Veľké bloky ornej pôdy na dlhých a miernych svahoch sú ohrozené extrémnou vodnou eróziou. Podstatným zásahom do spôsobu obrábania ornej pôdy bolo sceľovanie honov, likvidácia medzí, remízok a sprievodnej zelene v období intenzifikácie poľnohospodárskej veľkovýroby. Odstránením porastov v údolných nivách riek a rozptýlenej zelene realizáciou meliorácií boli narušené prirodzené väzby v ekosystéme, čo síce zvýšilo poľnohospodársku produkciu, ale na úkor ekologickej stability územia. Maloplošný úzkopásový spôsob hospodárenia na ornej pôde neprináša výraznejšie negatíva v krajine. Maloplošné orné pôdy spolu s trvalými trávnymi porastmi a nelesnou drevinovou vegetáciou sa v mozaike vyskytujú na okraji intravilánu.

Mozaikové štruktúry

V riešenom území sa nenachádzajú.

Vodné toky a plochy

Najvýznamnejším vodným tokom v území je Blatnický potok a jeho prítok Gaderský potok. Katastrálnym územím obce Blatnica pretekajú aj ďalšie menšie toky Karlovský potok a toky Zápotočie, Selenec a Sviniačka.

Blatnický potok je pravostranný prítok Turca, do ktorého ústi v Príbovcích. Celková dĺžka toku je 18,6 km, plocha povodia je 100,05 km² a priemerný prietok toku je 1,38 m³.s⁻¹. Nad obcou Blatnica priberá najvýznamnejší prítok - Gaderský potok (dĺžka 17,7 km, plocha povodia 55,0 km², prietok 0,81 m³.s⁻¹). Celý úsek pod Blatnicou je upravený vsadením priečných stupňov do koryta - sklzy z prírodného materiálu, i dosádzaním brehových porastov. Novšie úpravy toku (najmä krátke úseky so spevňovanými brehmi a napriameným korytom) zapríčiňujú väčšinou zvýšenie pozdĺžneho sklonu. Celkovo sa pozdĺžny sklon pohybuje v rozpätí 5-17 ‰. V prirodzených úsekoch má tok typický kotlinový charakter - široké zákruty až meandre s výrazne vyvinutými nárazovými a nánosovými brehmi, s prirodzenými procesmi transportu materiálu, jeho usadzovaním na nánosových brehoch a v štrkovo-piesčitých sihotiach (ostrovoch) a s miestami výraznou laterálnou eróziou nárazových brehov. Účinky týchto procesov sú však deštruktívne len na miestach s nedostatočne zachovanými a málo širokými brehovými porastmi. Potok napája MVE Ďanová a rybničné hospodárstvo Slovrýb Príbovce.

Vodné plochy sa v riešenom území nenachádzajú.

Sídelná vegetácia

Zeleň patrí k základným zložkám, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky pre život obyvateľstva, predstavuje významný prírodný prvok ľudských sídiel. Členíme ju na zeľň verejne prístupnú, vyhradenú a súkromnú. Medzi verejnú zeľň patria predovšetkým parky, zeľň na uliciach. Vyhradená zeľň je zeľň vyvinutá prirodzeným prírodným spôsobom, alebo zámerným, cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom, užívanie ktorej je obmedzené. Špeciálny význam má zeľň v areáloch

občianskej vybavenosti, ktorá je len obmedzene prístupná (napr. areály školských a predškolských zariadení, športových zariadení, cintorínov, atď.). Záhrady pri individuálnej bytovej výstavbe patria medzi súkromnú zeleň. Medzi špeciálne typy zelene patrí izolačná a ochranná zeleň, ktorá znižuje nepriaznivé pôsobenie priemyselných prevádzok na okolité územia. Ochranná zeleň je vysádzaná tiež pri diaľniciach a rýchlostných cestách.

Pri výsadbe zelene platí zásada, že mimo zastavaného územia obce sa nesmú vysadzovať nepôvodné druhy s výnimkou druhov ustanovených všeobecne záväzným predpisom – pagaštan konský (*Aesculus hippocastanea*), gaštan jedlý (*Castanea sativa*), orech kráľovský (*Juglans regia*), moruša biela (*Morus alba*) a moruša čierna (*Morus nigra*).

Prvky bez vegetácie

Medzi prvky súčasnej krajiny štruktúry (ďalej len „SKŠ“), bez prirodzenej vegetačnej pokrývky patria skalné útvary a bralá bez vegetácie, ktoré sa nachádzajú v Bralnej Fatre. Tvoria cenné prvky krajiny štruktúry.

Z antropogénnych prvkov bez vegetácie sú to všetky zastavané a spevnené plochy, napríklad cesty, parkoviská, dvory a pod. sú riešené v rámci sídelných a antropogénnych prvkov.

Sídelné a technické prvky

Rozhodujúca časť osídlenia obce Blatnica sa nachádza pod ústím spojnice Gaderskej a Blatnickej doliny na brehoch Gaderského a Blatnického potoka. Zástavba obce je kompaktná. Samostatné zastavané časti tvoria pôvodná obec Sebeslavce, Autocamping, chatová osada Gader a územie Sihoť. Základom urbanistickej kompozície sídla je líniová (historická) os sledujúca líniu Blatnického potoka, s rozvíjajúcim sa centrom v ťažisku sídla s obecným úradom, ev. kostolom, poštou, obchodnou vybavenosťou, pôvodnými kaštielmi. Priestor pre umiestnenie centra bol prirodzene vytvorený aditívnym umiestňovaním stavieb. Za kompozičnú dominantu je nutné považovať vežu ev. kostola.

Obytné a administratívne plochy

V obci Blatnica sa nachádza priemerne diverzifikovaná občianska vybavenosť, ktorú reprezentuje obecný úrad, pošta a poštová banka, evanjelický kostol, evanjelický farský úrad, kultúrne centrum, požiarna zbrojnica, materská škola, základná škola (1.-3. Trieda), športový areál, dom služieb, knižnica, predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru, Autocamping, rekreačné zariadenie v m.č. Blatnica a Gader, galéria K. Plicku, hotel Gader, pohostinstvo, niekoľko prevádzok nevýrobných služieb, cintorín a dom smútku.

Súčasťou centra obce Blatnica sú dva kaštiele, evanjelický kostol a pamätný dom Izabely Textorisovej ako kultúrne pamiatky. Súčasťou kaštiela vo vlastníctve ÚĽUV je areál ktorého súčasťou boli pôvodné, dnes už neexistujúce hospodárske stavby PD (bývalé hospodárske stavby pri kaštieli. V obci Blatnica nie je vybudované samostatné zdravotné stredisko v základnej zdravotnej starostlivosti. V budove obecného úradu je vybudovaná ambulancia všeobecného lekára kde dochádza 1x mesačne všeobecný lekár z Martina.

Priemyselné a dobývacie objekty

Pôvodné historické zameranie na poľnohospodársku rastlinnú a živočíšnu výrobu bolo postupne v menšej miere dopĺňané vznikom spočiatku remeselnej a cechovej výroby, neskôr malej priemyselnej výroby (píly, pivovary, mlyny). V súčasnosti rozhodujúcou výrobnou prevádzkou v obci je hospodársky dvor PD Gader. Okrem zázemia pre rastlinnú a živočíšnu výrobu je v areáli umiestnená aj príbuzná výroba (kŕmnych zmesí, mliečnych výrobkov a repkového oleja). Priemyselná výroba sa v súčasnosti v obci nenachádza v samostatných areáloch.

Poľnohospodárske objekty

V k.ú. Blatnica pôdu obhospodaruje PD Gader so sídlom v Karlovej. Na území obce sa nachádza hospodársky dvor agropodniku. Poľnohospodárska výroba agropodnikom, na území sídla, je zameraná predovšetkým na obhospodarovanie lúk a pasienkov a na živočíšnu výrobu. Okrem toho je v rámci areálu umiestnená výrobná kŕmnych zmesí, výroba repkového oleja, stolárska výroba a mliekareň s výrobňou mliečnych výrobkov. PD Gader má vlastnú vodnú elektrárňu umiestnenú na Blatnickom potoku V hospodárskom dvore živočíšnu výrobu reprezentuje chov 530 ks hovädzieho dobytká

Lesohospodárske a vodohospodárske objekty

V území sa na Blatnickom potoku nachádzajú dve MVE, medzi vodohospodárske zariadenie patrí derivačný kanál, ktorý privádza vodu k MVE.

Rekreačno - oddychové, športové a kultúrne - historické objekty

Na území obce Blatnica sa nachádzajú kultúrne zariadenia – Kaštieľ - múzeum Karola Plicku, Kaštieľ - areál ÚĽUV, kino – spoločenská sála (v budove hasičskej zbrojnice), knižnica (v budove domu služieb). V centre obce sa nachádza ev. kostol a. v. ktorý je zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 11697/1 ako NKP. Pri kostole sa nachádza samostatný objekt evanjelického farského úradu. V miestnej časti Sebeslavce sa nachádza r.k. kostol sv. Ondreja, ktorý je zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 535/1 ako NKP. Kaplnka sv. Ondreja slúži pre bohoslužby občanov rímskokatolíckeho vyznania.

V Blatnici sa v súčasnosti nachádza športový areál s futbalovým ihriskom. Pri Autocamping a hoteli Gader je vybudovaný tenisový kurt. V riešenom území sa nachádzajú jednotlivé samostatné rekreačné zariadenia. V miestnej časti Blatnica sa nachádza hotel Gader. Rekreačný areál reprezentuje umiestnený Autocamping pod Záhorím, ktorý tvorí samostatnú miestnu časť. V rámci Autocamping sú umiestnené ubytovňa, 3 chatky, lanové centrum a otvorené ihrisko (tenisový kurt). V Gaderskej doline sa nachádzajú v samostatnom areáli Gader rekreačné zariadenia (hotel a dve rekreačné chaty) MSM s.r.o.

Dopravné objekty a línie

Dopravne je Blatnica napojená na nadradený dopravný systém prostredníctvom cesty I/65 a ciest III. triedy III/2132 a III/2139. Cesta I/65 prechádza západným okrajom k.ú., cesty III. triedy priamo obcou. Komunikačnými osami obce sú cesty I. triedy I/65 (okrajovo) a cesty III. triedy III/2132 a III/2139. Cesta I. triedy prechádza západným okrajom katastrálneho územia obce v dvoch krátkych úsekoch. Vo výhlade bude západným okrajom k.ú. obce Blatnica prechádzať rýchlostná cesta R3 Martin – Horná Štubňa.

Energovody a produktovody

Vodárenské zdroje, využívané pre zásobovanie pitnou vodou sa nachádzajú v katastrálnom území obce – v Blatnickej doline. Z prameňov je pitná voda privádzaná prírodným potrubím DN 400 do vodojemu Jahodníky s objemom 3000 m³, z ktorého sú zásobované obce Žabokreky, Košťany nad Turcom, Turčiansky Peter, Příbovce, Rakovo a časť Martina. Z prírodného potrubia profilu DN 150 je voda privádzaná do vodojemu Blatnica s objemom 800 m³. Z tohoto vodojemu sú zásobované obce Blatnica, Mošovce, Karlová a Laskár.

Obec Blatnica je odkanalizovaná kanalizáciou profilu DN 300, ktorou sú splaškové odvádzané a čistené v ČOV nachádzajúcej sa v katastrálnom území obce. Ochranné pásmo ČOV je 100 m od súvislej zástavby v obci.

Elektrická energia Katastrom obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenie V493 na smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie obce je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č. 208 a následnej VN odbočky do obce.

Plyn Obec je zásobovaná zemným plynom z RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená distribučná sieť STL s prevádzkovým tlakom do 300 k Pa, miestne rozvody plynu sú vybudované z lineárneho polyetylénu PE strednej ťažkej rady. Odberatelia sú prepojený cez regulátory tlaku plynu STL/NTL, tieto sú umiestňované v múrikoch oplotenia, respektíve v predzáhradkách rodinných domov.

V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn z celkovo obývaných bytov 281 cca 141 bytov.

Iné objekty

Priestory Ministerstva obrany SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica Blatnica sa nachádzajú v lokalite na Krížnej (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený vojenský objekt spojovej služby s vysielacími. Areál MO SR je oplotený, ochranné pásmo nie je stanovené.

Skládky

Na území obce v súčasnej dobe je evidovaná a prevádzkovaná riadená skládka odpadu, v zmysle platných prevádzkových poriadkov. Nachádza sa v časti Závoz a slúži len na skládkovanie inertného odpadu.

B.5.2.2 Urbanistické členenie a usporiadanie územia

Zaradenie obce v sídelnej štruktúre

Obec Blatnica svojou polohou a administratívnym začlenením spadá do Žilinského kraja, okresu Martin. Obec Blatnica sa nachádza na južnej časti Žilinského kraja. Nachádza sa na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a má vďaka svojej polohe výrazný rozvojový potenciál.

Od okresného sídla mesta Martin je obec Blatnica vzdialená cca 15 km a krajského sídla Žilina cca 45 km.

V rámci okresu Martin sa nachádza obec Blatnica mimo intenzívne urbanizovaného priestoru na severe okresu Martin, ktorý predstavuje aglomerácia obce Martin. Obec Blatnica je samostatným rozvojovým sídlom.

Obec Blatnica prirodzene spadá do urbanistického obvodu okresného mesta Martin - z hľadiska centier osídlenia podľa ÚPN-VÚC ŽK centrum prvej skupiny s nadregionálnym až celoštátnym významom.

Obec Blatnica, spolu so sídlami položenými v podhorí Veľkej Fatry, má popri obytnej a poľnohospodárskej funkcii stále väčší význam ako nástupný bod do rekreačného priestoru v území Veľkej Fatry.

Blatnica sa stala sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu a súčasťou Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica. Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

Blatnica patrí medzi sídla s vyváženou polyfunkčnou štruktúrou a diverzifikovanou ekonomickou základňou.

Základné priestorové členenie a usporiadanie riešeného územia

Riešené územie možno priestorovo rozčleniť nasledovne:

- A. Zastavané územia a príľahlé rozvojové plochy.**
- B. Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- C. Poľnohospodárska a lesná krajina.**

A. Zastavané územia a príľahlé rozvojové plochy

Medzi zastavané územia a príľahlé rozvojové plochy zaraďujeme územia členené na nasledovné miestne časti:

- 1. miestna časť BLATNICA** (ďalej len „m.č. Blatnica“) – rozhodujúca a ťažisková časť obce s obytňou, občianskou a výrobnou výstavbou na oboch brehoch Blatnického a Gaderského potoka.
- 2. miestna časť SEBESLAVCE** (ďalej len „m.č. Sebeslavce“) - časť obce so zostatkom obytnej výstavby pôvodnej obce Sebeslavce vo vzdialenosti cca 1 250 m od severovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, čiastočne zasahujúca do OP NP Veľká Fatra (územie od cesty III/2132 smerom na juhovýchod).
- 3. miestna časť AUTOCAMPING** (ďalej len „m.č. Autocamping“) - časť obce v lokalite Pod Záhorím, malá rekreačná základňa vo voľnom CR umiestnená vo vzdialenosti cca 1 050 m od juhozápadného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca na území OP NP Veľká Fatra.
- 4. miestna časť GADER** (ďalej len „m.č. Gader“) - časť obce s rekreačnou vybavenosťou vo voľnom CR (ubytovacie zariadenia) umiestnená v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 450 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca v plnom rozsahu na území NP Veľká Fatra.
- 5. miestna časť SIHOŤ** - časť obce, malé územie v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 1950 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, so zariadeniami ŠL SR a hradom Blatnica, ležiaca v plnom rozsahu na území NP Veľká Fatra.

Vlastnú zástavbu možno v centrálnej časti (m.č. Blatnica) charakterizovať ako súvislú a pomerne kompaktnú. Prevažne sa nachádza v údolnej nive na oboch brehoch Blatnického a Gaderského potoka. Cez obec je vedú cesty III. triedy (III/2139 a III/2132). Menšie samostatné časti sa nachádzajú mimo tohto územia a ide o miestnu časť Sebeslavce, Autocamping, Gader a Sihoť.

V týchto samostatných miestnych častiach evidujeme skôr nesúvislú výstavbu v menších samostatných celkoch.

Súčasná umiestnená zástavba a urbanistická štruktúra v k.ú. Blatnica bola determinovaná a vychádza:

- z historického umiestnenia výstavby s pôvodnou urbanistickou štruktúrou,
- z vhodnosti využívania vymedzených území na špecifické využívanie (rekreačné využívanie – Autocampig a Gader, bývanie - Sebeslavce),
- z morfológie územia (stavby na rovine a miernom svahu),
- z obmedzení vyplývajúcich z ochrany prírody a krajiny (NP Veľká Fatra a jeho OP),
- z obmedzení vyplývajúcich z ochranných pásiem (R3 výhľad – 100 m, cesta 1/65 – 50 m, cesty III. triedy – 20 m, 400 kV vedenia – 25 m, 110 kV VN vedenia – 15 m, 22 kV VN vedenia – 10 m, VTL Plynovod do 200 mm - 4 m, STL Plynovod od 200 mm - 4 m),
- z umiestňovania stavieb (hlavne IBV), hlavne z obdobia posledných 25 rokov.

Základom urbanistickej kompozície sídla je jeho líniová (historická) os sledujúca líniu Blatnického potoka, s rozvíjajúcim sa centrom v ťažisku sídla s obecným úradom, ev. kostolom, poštou, obchodnou vybavenosťou, pôvodnými kaštielmi. Priestor pre umiestnenie centra bol prirodzeno vytvorený aditívnym umiestňovaním stavieb. V centre v súčasnosti významne rezonujú nezastavané plochy po asanácii bývalých hospodárskych stavieb poľnohospodárskeho dvora za kaštielmi (múzeum K. Plicku a ÚĽUV). Za kompozičnú dominantu je nutné považovať vežu ev. kostola.

Sídlo by malo naďalej posilňovať svoj „vidiecky charakter“, reprezentovaný samostatne stojacimi objektami pôvodnej bytovej výstavby IBV, vychádzajúc zo skompaktňovania existujúcich urbanistických štruktúr zastavaného celku v pôvodnom merítku a štruktúre vychádzajúcej z pôvodnej parcelácie. Zachoval by sa tak interný obraz obce a hodnotný krajinotvorný výraz v priestoroch umiestnenia urbanizovaných častí a celkov vo vysoko hodnotnom prírodnom krajinnom celku.

Na základe evidovaných zámerov v ÚPN-O sa nenavrhuje vznik ďalšej miestnej časti.

Extenzívny rozvoj obce Blatnica sa v ÚPN-O Blatnica sústreďí do:

- **m. č. Blatnica** – prevažne s ďalšou obytnou výstavbou, dopĺňujúcou v súčasnosti absentujúcou občianskou vybavenosťou (ďalej len „OV“) a rekreačnou vybavenosťou vybavenosťou v CR a prípadne výrobnou poľnohospodárskou vybavenosťou vo väzbe na súčasné zastavané územie.
- **m. č. Sebeslavce** - prevažne s obytnou výstavbou a rekreačnou vybavenosťou mimo OP NP Veľká Fatra vo väzbe na súčasné zastavané územie prípadne s umiestnenými malých rodinných fariem s prevládajúcou BIO rastlinnou a malou BIO živočíšnou výrobou aj na plochách OP Veľká Fatra.

V ostatných miestnych častiach sa predpokladá len usmerný intenzívny rozvoj.

B. Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry

Ide o nasledovné koridory spadajúce do riešeného územia:

- Výhľadový koridor – rýchlostnej cesty R3 s ochranným pásmom 100m na obidve strany.
- Koridor - cesta 1/65 s ochranným pásmom 50m na obidve strany.

C. Poľnohospodárska a lesná krajina

Ide o nasledovné krajinné priestory spadajúce do riešeného územia:

- Krajinný priestor Východ, ako územie s prevládajúcim lesným pôdnym fondom (ďalej len „LPF“) reprezentované NP Veľká Fatra a OP NP Veľká Fatra.
- Krajinný priestor Západ, ako územie s prevládajúcou poľnohospodárskou pôdou (ďalej len „PP“), ako územie mimo OP NP Veľká Fatra.

Uplatnené funkčné plochy v priestorovom členení územia

V riešenom území sú umiestnené a uplatňujú nasledovné plochy. Uvedené plochy sú označované tak ako v textovej i v grafickej časti ÚPN-O Blatnica.

Obytné plochy

- B1** - Obytné plochy z rodinných domov
- B2** - Obytné plochy z bytových domov

Plochy cintorínov

- C1** - Plochy cintorínov

Plochy dopravných zariadení

- D1** - Plochy a trasy nadradenej cestnej siete

Polyfunkčné plochy

- F1** - Polyfunkčné plochy – zmiešané územie bývania a občianskeho vybavenia

Lesná krajina

- L1** - Lesná krajina (s hospodárskymi lesmi a ochrannými lesmi)

Plochy občianskeho vybavenia

- O1** - Plochy občianskeho vybavenia

Pol'nohospodárska krajina

- P1** - Pol'nohospodárska krajina v údolnej nive
- P2** - Pol'nohospodárska podhorská krajina

Plochy rekreácie

- R1** - Plochy rekreácie a turizmu (zmiešané územie viazaného a voľného cestovného ruchu)
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby

Športové plochy

- Š1** - Športové plochy a zariadenia telovýchovy
- Š2** - Športové plochy pre nesúťažný šport

Plochy technickej vybavenosti

- T1** - Plochy a zariadenia technickej vybavenosti

Plochy výroby

- V1** - Plochy priemyslu (výroba, sklady, výrobné služby)
- V2** - Plochy a zariadenia poľnohospodárskej výroby (hospodárske dvory a sklady, chov hospodárskych zvierat, spracovanie poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej produkcie)
- V3** - Plochy rodinných fariem (prevládajúca rastlinná EKO produkcia)

Plochy zelene

- Z1** - Plochy verejnej parkovej zelene
- Z2** - Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň
- Z3** - Plochy súkromnej zelene

Špecifické plochy

- X1** - Špecifické plochy MO SR

Priestorové členenie jednotlivých urbanistických častí obce

A Zastavané územia a príslušné rozvojové plochy.

A.1 - miestna časť BLATNICA

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

- B1** - Obytné plochy z rodinných domov
- B2** - Obytné plochy z bytových domov
- C1** - Plochy cintorínov
- F1** - Polyfunkčné plochy – zmiešané územie bývania a občianskeho vybavenia
- O1** - Plochy občianskeho vybavenia
- R1** - Plochy rekreácie a turizmu (zmiešané územie viazaného a voľného cestovného ruchu)
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby
- Š1** - Športové plochy a zariadenia telovýchovy
- Š2** - Športové plochy pre nesúťažný šport
- T1** - Plochy a zariadenia technickej vybavenosti
- V1** - Plochy priemyslu (výroba, sklady, výrobné služby)

- V2** - Plochy a zariadenia poľnohospodárskej výroby (hospodárske dvory a sklady, chov hospodárskych zvierat, spracovanie poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej produkcie)
- Z1** - Plochy verejnej parkovej zelene
- Z2** - Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň
- Z3** - Plochy súkromnej zelene

V m.č. Blatnica a príľahlých rozvojových plochách - jadrovej urbanizovanej plochy obce je v ÚPN-O riešený predovšetkým rozvoj funkcie bývania, ďalej rozvoj základnej i vyššej občianskej vybavenosti s posilnením významu centra obce, poľnohospodárskej výroby prevažne intenzifikáciou existujúcich areálov a menším extenzívnym rozvojom, športu s dôrazom na vytvorenie podmienok pre umiestnenie absentujúcich zariadení a verejnej zelene. Na výrobných plochách je stanovená podmienka - umiestňovať prevádzky bez negatívnych vplyvov na obytné územie.

A2 - miestna časť Sebeslavce

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

- B1** - Obytné plochy z rodinných domov
- C1** - Plochy cintorínov
- O1** - Plochy občianskeho vybavenia
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby
- V3** - Plochy rodinných fariem (prevládajúca rastlinná EKO produkcia)
- Z1** - Plochy verejnej parkovej zelene
- Z2** - Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň
- Z3** - Plochy súkromnej zelene

V m.č. Sebeslavce a príľahlých rozvojových plochách - ako ubranizovanej plochy mimo jadrovej časti obce je v ÚPN-O riešený predovšetkým rozvoj funkcie bývania, ďalej rozvoj občianskej vybavenosti v CR, špecifickej poľnohospodárskej výroby - malých EKO rodinných fariem prevažne extenzifikáciou plôch naväzujúcich na zostatok pôvodnej obce. Na nových výrobných plochách rodinných EKO fariem je stanovená podmienka - umiestňovať prevádzky bez negatívnych vplyvov na obytné územie.

A3 - miestna časť Autocamping

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

- R1** - Plochy rekreácie a turizmu (zmiešané územie viazaného a voľného cestovného ruchu)
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby

V m.č. Autocamping - ako ubranizovanej plochy mimo jadrovej časti obce je v ÚPN-O riešený len intenzívny rozvoj občianskej vybavenosti v rekreácii a CR.

A4 - miestna časť Gader

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

- L1** - Lesná krajina (s hospodárskymi lesmi a ochrannými lesmi)
- R1** - Plochy rekreácie a turizmu (zmiešané územie viazaného a voľného cestovného ruchu)
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby
- Z2** - Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň

V m.č. Gader - ako ubranizovanej plochy mimo jadrovej časti obce je v ÚPN-O riešený len intenzívny rozvoj občianskej vybavenosti v rekreácii a CR.

A5 - miestna časť Sihot'

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

- L1** - Lesná krajina (s hospodárskymi lesmi a ochrannými lesmi)
- O1** - Plochy občianskeho vybavenia
- R2** - Plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby

V m.č. Sihot' - ako ubranizovanej plochy mimo jadrovej časti obce je v ÚPN-O riešený len intenzívny rozvoj špecifickej občianskej vybavenosti v rekreácii a CR s väzbou na správu LPF a NP Veľká Fatra.

B. Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry

Do týchto vymedzených plôch územia spadá nasledovná dopravná infraštruktúra:

- **Výhľadový koridor – rýchlostnej cesty R3** s ochranným pásmom 100m na obidve strany.
- **Koridor - cesta 1/65** s ochranným pásmom 50m na obidve strany.

D1 - Plochy a trasy nadradenej cestnej siete

P1 - Poľnohospodárska krajina v údolnej nive

Z2 - Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň

Riešenie akceptuje súčasný stav v trasovaní a umiestnení Koridorov nadradenej cestnej dopravy, považuje ho za stabilizovaný a tiež výhľadovo chráni koridor pre výstavbu R3.

C. Poľnohospodárska a lesná krajina

Do týchto vymedzených plôch územia spadajú nasledovné časti riešeného územia:

C.1. Krajinný priestor Východ - lesná krajina, ako územie s prevládajúcim lesným pôdnym fondom (ďalej len „LPF“) reprezentované NP Veľká Fatra a OP NP Veľká Fatra s prevládajúcimi plochami poľnohospodárskej pôdy.

C.2 Krajinný priestor Západ - poľnohospodárska krajina, ako územie s prevládajúcou poľnohospodárskou pôdou (ďalej len „PP“), ako územie mimo OP NP Veľká Fatra.

Lesnú krajinu reprezentujú súvislé plochy lesov a subalpínskych lúk nad ich hornou hranicou.

Do vymedzeného územia zasahujú Chránené územia európskej siete Natura 2000 a plochy a lokality z GNÚSES a RÚSES.

Do tohto vymedzeného územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

L1 - Lesná krajina (s hospodárskymi lesmi a ochrannými lesmi)

ÚPN-O Akceptuje Územie NP Veľká Fatra s hlavnou ochrannou funkciou prírody a krajiny ako špecifické a ucelené územie.

Poľnohospodárska krajina je tvorená prevažne plochami poľnohospodárskej pôdy, s menšími enklávami lesných a nelesných porastov mimo zastavaného územia obce a jeho miestnych častí. Do tohto územia spadajú aj vodné toky a plochy a tiež nadradená technická infraštruktúra.

Na plochách poľnohospodárskej krajiny evidujeme:

- plochy PP evidované ako orná pôda,
- plochy PP evidované ako lúky a pasienky,
- plochy LPF
- plochy nelesnej drevinovej vegetácie
- plochy vodných tokov a vodných plôch

- severozápadný segment krajiny, krajinný priestor s PP medzi severozápadným, juhozápadným a severným okrajom k. ú. obce a hranicou OP NP Veľká Fatra. Územie nespadá do OP NP Veľká Fatra. V tomto území sa nachádza a prevláda oráčinová krajina (KEK 2) na rovine a lúčnopasienkovitá krajina v podhorí (KEK3).

- podhorský segment krajiny, krajinný priestor s PP vymedzený hranicou OP NP Veľká Fatra a hranicou LPF spadajúcim do Veľkej Fatry. Územie spadá do OP NP Veľká Fatra. V tomto území sa nachádza a prevláda lúčnopasienkovitá krajina v podhorí (KEK3).

Do tejto vymedzenej časti územia spadajú nasledovné urbanistické funkčné plochy:

E1 - Poľnohospodárska krajina v údolnej nive

E2 - Poľnohospodárska podhorská krajina

ÚPN-O rieši a chráni Poľnohospodársku krajinu v rozhodujúcich segmentoch krajiny tvorenú prevažne plochami s PP so zameraním na obhospodarovanie ornej pôdy, lúk a pasienkov ako hlavnú funkciu a doplnkovo rieši v území E2 – Poľnohospodárskej podhorskej krajiny doplnkovú rekreačnú funkciu zameranú na rekreačné využívanie pre tzv. dynamické aktivity bez možnosti umiestnenia výstavy a realizáciu peších vychádzkových a turistických chodníkov, cykloturistických trás a lyžiarskych bežeckých tratí.

Urbanistická koncepcia rozvoja obce

Vlastnú zástavbu možno v centrálnej časti (m.č. Blatnica) charakterizovať ako súvislú a kompaktnú. Prevažne sa nachádza v údolnej nive na oboch brehoch Blatnického a Gaderského potoka. Cez obec je vedú cesta III. triedy (III/2139 a III/2132). Menšie samostatné časti sa nachádzajú mimo tohto územia a ide o miestnu časť Sebeslavce, Autocamping, Gader a Sihoť. V týchto samostatných miestnych častiach evidujeme súvislú výstavbu v menších samostatných celkoch.

Pri návrhu priestorovej koncepcie usporiadania a rozvoja obce Blatnica i budúceho funkčného využitia riešeného územia ovplyvnili navrhované riešenie v ÚPN-O nasledovné faktory a determinanty:

- historické umiestnenie výstavby s pôvodnou urbanistickou štruktúrou (Blatnica, Sebeslavce),
- vhodnosť využívania vymedzených území na špecifické využívanie (rekreačné využívanie – Autocamping a Gader, bývanie - Sebeslavce),
- morfológia územia (stavby na rovine a miernom svahu),
- obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny (NP Veľká Fatra a jeho OP),
- obmedzenia vyplývajúce z ochranných pásiem (R3 výhľad – 100 m, cesta 1/65 – 50 m, cesty III. triedy – 20 m, 400 kV vedenia – 25 m, 110 kV VN vedenia – 15 m, 22 kV VN vedenia – 10 m, VTL Plynovod do 200 mm - 4 m, STL Plynovod od 200 mm - 4 m),
- umiestňovanie stavieb (hlavne IBV), hlavne z obdobia posledných 25 rokov.
- relevantné navrhované riešenia v urbanistickom skelete obce s dielčimi územiami vyplývajúce z vyhodnotenia pôvodných dokumentácií ako ÚPP,
- ochrana poľnohospodárskej pôdy,
- pôvodná urbanistická štruktúra s najstaršou výstavbou v širšom území centra obce,
- záujmy ochrany pamiatok,
- záujmy ochrany prírodných hodnôt a chránených území prírody,
- existencia hospodárskeho dvora poľnohospodárskej výroby v dotyku s obytným územím,
- ochranné pásmo cintorína,
- brehové porasty okolo vodných tokov,
- predpoklady rozvoja CR a rekreácie.

Intenzívne urbanizované územie v rozhodujúcej m.č. Blatnica je vymedzené pre umiestnenie prioritne individuálnej a doplnkovo hromadnej bytovej výstavby, zariadení občianskej vybavenosti predovšetkým na disponibilných plochách v centre obce (múzeum k. Plicku, areál ÚĽUV) a tiež na rozvojových plochách, športu a výroby vo väzbe na existujúce plochy. Menší podiel zaujmú polyfunkčné plochy – zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti predovšetkým v rozvojovom území. Rekreácia a CR je sústredená na založených plochách bez ďalšieho extenzívneho rozvoja, akými sú m. č. Gader a m.č. Autocamping, ako lokalitách s optimálnymi predpokladmi pre takéto využívanie územia. Na území NP Veľká Fatra nie sú navrhované žiadne nové aktivity či plochy umiestňovaním výstavby.

Pre HBV sú akceptované súčasné plochy a riešené nové vo väzbe na súčasné v m.č. Blatnica.

Výstavba v rodinných domoch bude naďalej plniť najväčší podiel vo forme bývania v obci. ÚPN-O Blatnica akceptuje súčasné plochy a územia s výstavbou rodinných domov a navrhuje ich ďalší rozvoj predovšetkým v m.č. obce Blatnica na jej severozápadnom okraji a m.č. Sebeslavce, kde vytvára územné podmienky pre „reštart“ výstavby pôvodnej samostatnej osady.

ÚPN-O Blatnica nerieši pôvodne navrhované plochy verejnej zelene na úkor súčasnej staršej výstavby rodinných domov. Uvedená zeleň je riešená ako výhľad.

Súčasná občianska vybavenosť je akceptovaná. Novými plochami vo väzbe na existenciu existujúcej sa posilní jeho význam. V rozvojovej ploche v severozápadnej časti sú vyčlenené plochy pre podružné centrum obce s možnosťou umiestnenia OV. Pri existujúcich plochách s OV sa počíta aj s intenzívnejším využívaním infraštruktúry a pre ostatnú absentujúcu občiansku vybavenosť sa počíta aj s pripustením intenzifikácie existujúcich areálov.

Riešenie športu akceptuje súčasný areál a navrhuje nové plochy pre umiestňovanie absentujúcej vybavenosti s väzbou na existujúci areál pre súťažný i rekreačný šport. Akceptovaný a doplnený rozvoj športu je riešený aj v rekreačných lokalitách, predovšetkým v rámci Autocampingu s dôrazom na rekreačný šport.

Rozvoj výroby a výrobných služieb je možný ďalšou revitalizáciou malých existujúcich prevádzok. Hlavný rozvoj je navrhovaný vo väzbe na existujúci areál poľnohospodárskej výroby - PD Gader. V m.č. Sebeslavce je navrhované umiestnenie rodinných EKO fariem s dôrazom na rastlinnú výrobu.

Najdôležitejšie rekreačné priestory so zariadeniami v rekreácii a CR zaujímajú v urbanistickom priestore obce Blatnica s regionálnym až celoštátnym významom m.č. Gader a m.č. Autocamping. V obidvoch týchto m.č. nie je navrhovaný extenzívny rozvoj. Autocamping má dostatočné disponibilné plochy pre ďalšie intenzívnejšie využitie vymedzenej disponibilnej plochy. V krajinnom rekreačnom priestore v OP NP Veľká Fatra je navrhované rekreačné využívanie plôch bez možnosti umiestnenia výstavby (vychádzkové, cykloturistické a bežeckolyžiarske trasy).

Návrh ÚPN-O Blatnica je vypracovaný jednovariantným spôsobom.

Urbanistická kompozícia riešeného územia

Základom urbanistickej kompozície sídla je jeho líniová (historická) os sledujúca líniu Blatnického potoka, s rozvíjajúcim sa centrom v ťažisku sídla s obecným úradom, ev. kostolom, poštou, obchodnou vybavenosťou, pôvodnými kaštielmi. Priestor pre umiestnenie centra bol prirodzeno vytvorený aditívnym umiestňovaním stavieb. V centre v súčasnosti významne rezonujú nezastavané plochy po asanácii bývalých hospodárskych stavieb poľnohospodárskeho dvora za kaštielmi (múzeum K. Plicku a ÚĽUV). Za kompozičnú dominantu je nutné považovať vežu ev. kostola.

Urbanistická kompozícia riešeného územia obce Blatnica je v navrhovanom riešení ÚPN-O Blatnica založená na nasledovných zásadách.

- **Hlavnou kompozičnou osou obce v m.č. Blatnica** je os sledujúca cestu III/2139 - centrum obce s pokračovaním južným smerom popri hlavnej ceste až po vyústenie spojnice Gaderskej a Blatnickej doliny.
- **Vedľajšou kompozičnou osou v m. č. Blatnica** reprezentuje línia pozdĺž cesty III/2132, ktorá sa v centre obce križuje s hlavnou kompozičnou osou.
- **Hlavným ťažiskovým priestorom** obce v m.č. Blatnica je priestor v centre obce s existujúcou OV a kostolom a s disponibilnými plochami pre umiestnenie ďalšej občianskej vybavenosti.
- Navrhuje sa rešpektovať výškovú úroveň zástavby ťažiskového priestoru obce s dominantným postavením veže ev. kostola, nenavrhujú sa nové dominanty, ktoré by narušovali súčasnú siluetu uvedeného priestoru.
- Navrhuje sa zachovanie a doplnenie plôch verejnej zelene v kontakte s ťažiskovým priestorom obce a v rozvojovom obytnom území na plochách podružného centra s parkom a občianskou vybavenosťou.
- Navrhované plochy bývania, občianskej vybavenosti a výroby, s limitovaným výškovým riešením, sú riešené s dôrazom aby zásadným spôsobom narušil vnímaný celkový obraz obce v hodnotnom krajinnom priestore.
- Pri návrhu objektov a zariadení športu, rekreácie a cestovného ruchu bola v maximálnej miere rešpektovaná prírodná scenéria krajiny a sú stanovené zastavovacie podmienky a regulatívy pre ich optimálne zakomponovanie do okolitého prírodného prostredia.
- Navrhovaným riešením nie je narušená prírodná scenéria a krajinný obraz Veľkej Fatry.
- Pri vodných tokoch, tam kde to umožňujú priestorové pomery, je riešená obnova, doplnenie a rekonštrukcia brehových porastov.
- V krajinnom priestore je navrhované zachovanie solitérnej a skupinovej vzrastlej zelene.

Obnova, prestavba a asanácie v navrhovanom priestorovom usporiadaní obce

V ÚPN-O Blatnica sa z hľadiska obnovy, prestavby a asanácií:

- Neuvažuje sa plošnými asanáciami.
- Navrhuje sa aditívna prestavba a revitalizácia najstaršieho obytného územia obce s možnosťou polyfunkčného využívania disponibilných plôch a stavieb v tzv. zmiešanom území (bývanie a občianska vybavenosť).

- **Navrhuje vytvorenie podmienok na dotvorenie ťažiskového priestoru obce s významným podielom parkovej verejnej zelene.**

Plochy, pre ktoré je potrebné vypracovať územný plán zóny a urbanistickú štúdiu

Plochy pre ktoré navrhuje vypracovať územný plán zóny alebo urbanistickú štúdiu

Po schválení ÚPN-O Blatnica nenavrhuje obstarať a schváliť územný plán zóny (ďalej len „ÚPN-Z“. Navrhuje spracovať urbanistickú štúdiu (ďalej len „UŠ“) ako územnoplánovací podklad pre nasledovné územia s rozsiahlymi rozvojovými plochami:

- UŠ „Blatnica – sever“ (navrhované rozvojové plochy na severnom okraji obce v m.č. Blatnica).
- UŠ „Centrum obce“ (vrátane navrhovaných rozvojových plôch areálu ÚLUV s naväzujúcim navrhovaným obecným parkom).

Plochy, pre ktoré odporúča vypracovať urbanistickú štúdiu

Po schválení ÚPN-O Blatnica odporúča (nie je to záväzná podmienka ktorá vyplynie z ÚPN-O) spracovať urbanistickú štúdiu (ďalej len „UŠ“) pre nasledovné územia s menšími rozvojovými plochami:

- UŠ „Športový areál Blatnica“.
- UŠ „Blatnica – západ“ (navrhované rozvojové plochy na západnom okraji obce v m.č. Blatnica).

B.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE

B.6.1 VŠEOBECNE

V súčasnosti i v budúcnosti možno obec Blatnica charakterizovať ako samostatné sídlo s predpokladom pre prioritný rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie a doplnkový rozvoj hospodárskej základne založenej na poľnohospodárskej výrobe.

V území katastra obce Blatnica sa významne uplatňuje ochrana prírody a krajiny, ktorá čiastočne ovplyvňuje funkčné využívanie územia, hlavne v území NP Veľká Fatra.

Navrhované funkčné využitie obce je zrejmé z výkresu č.2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS, v M 1:10 000.

V zastavanom území a v mimo zastavaného územia (v kontakte za súčasnou hranicou zastavaného územia) prevláda návrh na využitie územia obytňou funkciou, s prislúchajúcimi funkciami základného a vyššieho občianskeho vybavenia a tiež s menšími plochami pre rozvoj poľnohospodárskej výroby.

Návrh riešenia funkčného využitia vychádza zo súčasného stavu a rozvojových zámerov, pri rešpektovaní obmedzení, vyplývajúcich z návrhu vyšších územníckych dokumentov (ÚPN-VÚC ŽK a jeho Zmien a doplnkov), ochranných pásiem, ekologických a krajinnoochrannárskych požiadaviek (RÚSES, KEP, NATURA), morfológie terénu a ďalších vstupov, či relevantných obmedzení v snahe o optimálne a vyvážené využitie územia.

Podrobnosť zobrazenia jednotlivých funkčných plôch zodpovedá mierke výkresov 1:10 000, zobrazená je prevládajúca funkcia. Jadrové zastavané územie reprezentuje z hľadiska priestorového usporiadania reprezentuje m.č. Blatnica. V zmysle požiadaviek vyplývajúcich zo Zadania pre ÚPN-O Blatnica je táto m.č. dokumentovaná vo výkresovej časti (výkr. č.2, č.3 a č.4) aj v M 1:5000 v tzv. výrezoch v rámci jednotlivých výkresoch.

Využitie plôch bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, výroby, zelene poľnohospodárskych plôch a lesov je podrobnejšie rozlíšené a regulované priradením regulatívov k jednotlivým funkčným plochám.

B.6.2 ROZVOJ OBYTNEJ FUNKCIE

Pri riešení problematiky rozvoja obytnej funkcie v ÚPN-O Blatnici bolo potrebné:

- **navrhnuť plochy pre bývanie predovšetkým v IBV podľa demografických prognóz do r. 2035 včítane urbanistickej rezervy a navrhnuť aj výhľadové plochy po roku 2035,**
- **pri návrhu potreby nových plôch na bývanie je potrebné vychádzať z faktu, že v súčasnosti neobývaný bytový fond v prevažne starších rodinných domoch bude využívaný na rekreačné účely a na polyfunkčnú funkciu – služby a remeslá,**

- pri návrhu potreby nových bytov je potrebné uvažovať s postupným znižovaním obložnosti bytov zo súčasných 3,23 obyv./byt na cieľových 2,75 obyv./byt v r. 2035,
- prieluky vhodné na situovanie obytnej zástavby využiť na potrebu bývania,
- návrh nových obytných plôch riešiť predovšetkým v hraniciach súčasného zastavaného územia a na jeho okrajoch v nadväznosti na súčasné zastavané územie,
- navrhovanú nízkopodlažnú HBV navrhnuť v území nadväzujúcom na jej existujúce situovanie,
- odstavovanie a parkovanie osobných vozidiel v IBV riešiť na pozemkoch rodinných domov a v časti nízkopodlažnej HBV riešiť ich potrebu na riešenom území a tiež priamo v rámci plôch pre umiestnenie bytových domov.

Rozhodujúcou plošne sa rozvíjajúcou funkciou je v obci Blatnica obytná, reprezentovaná predovšetkým individuálnou bytovou výstavbou (ďalej len „IBV“), ktorá sa uplatňuje v m. č. Blatnica a m. č. Sebeslavce. V m. č. Autocamping, Gader a Sihoť sa v súčasnosti nenachádzajú obytné stavby a v Návrhu ÚPN-O Blatnica v týchto častiach nie sú navrhované stavby s trvalým bývaním. Bývanie IBV v miestnej časti Blatnica je reprezentované IBV a dopĺňa hromadná bytová výstavba (ďalej len „HBV“) s menším rozvojom na dotkových plochách so súčasnou HBV, reprezentovaná formou nízkopodlažných bodových domov umiestnená na severnom okraji zastavaného územia (pri areáli PD Gader).

Rozvoj obytnej funkcie je navrhnutý v návaznosti na súčasné obytné plochy. Obytná funkcia predstavuje ťažiskový rozvoj v Návrhu ÚPN-O Blatnica.

Rozvoj obytnej funkcie je riešený v troch rovinách:

- na vytypovaných ucelených plochách v priamej väzbe na súčasnú výstavbu,
- dostavbou v prielukách existujúcej štruktúry,
- v rámci polyfunkčných plôch (s existujúcou i navrhovanou výstavbou).

Navrhovaný rozvoj obytnej funkcie, prostredníctvom riešených obytných plôch, prispeje ku skompaktňaniu sídla, hlavne v okrajových polohách m.č. Blatnica s už existujúcou obytnou výstavbou. Rozsah navrhovaného riešenia tejto funkcie vyplynul z pretrvávajúceho veľmi vysokého záujmu o výstavbu rodinných domov v obci, z aktuálnych demografických trendov, vytváraním podmienok súvisiacich so stabilizáciou obyvateľstva, predpokladaného zníženia obložnosti bytov (na cca 2,75 obyv./byt), úbytku staršieho bytového fondu respektíve s predpokladanou zmenou funkčného využívania na rekreačné účely a občiansku vybavenosť (cca 45 objektov). Taktiež predpoklad rozvoja obytnej funkcie s vysokou disponibilitou umiestnenia výstavby rodinných domov v obci Blatnica súvisí aj s optimálnou dostupnosťou do okresného mesta Martin (s existujúcou disponibilnou infraštruktúrou vybavenosti a pracovnými príležitosťami).

Navrhované rozvojové obytné plochy sú tiež determinované podmienkami dostupu na vybudovanú a do realizácie pripravovanú technickú infraštruktúru (min. podmieňujúce investície).

V navrhovaných obytných plochách, hlavne v m.č. Blatnica a m.č. Sebeslavce predpokladáme a pripúšťame zmiešané obytno-rekreačné využitie, hlavne v pôvodnej najstaršej obytnej výstavbe, kde môže dochádzať k postupnej prestavbe staršieho už aj často nevyužívaného bytového fondu na súkromné rekreačné objekty chalúp a víkendových rodinných domov. V rámci výstavby rodinných domov tiež pripúšťame polyfunkčné využívanie umiestňovaním neprevládajúcich prevádzok remeselnej výroby a služieb bez hygienicky negatívneho zaťaženia okolitého obytného územia. Pri takomto polyfunkčnom využití by mali prevládať funkcie a služby synergeticky pokrývajúce potreby mesta a tiež služby v súvislosti s rozvojom rekreácie, turizmu a cestovného ruchu.

Obytná funkcia reprezentovaná predovšetkým výstavbou rodinných domov sa uplatňuje len a výhradne v m.č. Blatnica a m.č. Sebeslavce.

V ÚPN-O je navrhovaný ďalší rozvoj obytnej funkcie a to:

V miestnej časti Blatnica:

- pre IBV formou prielúk v existujúcej zástavbe,
- pre IBV intenzifikáciou existujúcich obytných plôch (záhumienky, záhrady),
- pre IBV pokračovaním výstavby na severozápadnom okraji na nových plochách ktoré sú riešené v ÚPN-O Blatnica.
- pre IBV pokračovaním výstavby na severovýchodnom okraji na nových plochách ktoré sú riešené v ÚPN-O Blatnica.

V miestnej časti Sebeslavce:

- **pre IBV (RD + rekreačné RD) na novej ploche formou uceleného obytného komplexu naväzujúceho na zostatok pôvodnej obytnej výstavby v osade Sebeslavce v lokalite Čertov Žingor.**

B.6.3 ROZVOJ VÝROBNEJ FUNKCIE

V riešení ÚPN-O Blatnica bolo navrhované riešenie v súvislosti s rozvojom výrobných funkcií a hospodárskej základne determinované:

- **akceptovať skutočnosť že poľnohospodárska výroba bude naďalej rozhodujúcou,**
- **navrhnuť využívanie a intenzifikáciu výrobných prevádzok PD Gader HD Blatnica s možnosťou extenzívneho rozvoja,**
- **vytvoriť podmienky pre umiestnenie rodinných fariem v lokalitách Žingor, Čertov Žingor v m.č. Sebeslavce,**
- **vytvoriť podmienky pre vznik malých remeselníckych prevádzok nadväzujúcich na tradičné služby a remeslá v rozsahu drobnej výroby,**
- **vytváraním podmienok pre rozvoj rekreácie, cestovného ruchu a športu vytvárať podmienky pre zamestnanosť občanov obce.**

B.6.3.1 Poľnohospodárska výrobná funkcia

V k.ú. Blatnica obhospodaruje PD Gader so sídlom v Karlovej. Na území obce sa nachádza hospodársky dvor Blatnica (ďalej len „HD Blatnica“). Poľnohospodárska výroba agropodnikom, na území sídla, je zameraná predovšetkým na obhospodarovanie lúk a pasienkov a na živočíšnu výrobu. Okrem toho je v rámci areálu umiestnená výrobná krmných zmesí, výroba repkového oleja, stolárska výroba a mliekareň s výrobou mliečnych výrobkov. PD Gader má vlastnú vodnú elektrárňu umiestnenú na Blatnickom potoku.

PD Gader bude naďalej plniť súčasné významné postavenie v portfóliu výroby v sídle, vrátane prípadného extenzívneho rozvoja súčasného areálu. Obecný úrad v zámeroch uvažuje s umiestnením kompostoviska z údržby verejnej zelene v rámci areálu agropodniku.

Do Návrhu ÚPN-O Blatnica sú premietnuté súkromné zámery, ktoré vyplynuli z odpovedí po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica, so zameraním na drobnú doplnkovú poľnohospodársku výrobu. Ide o areály rodinných fariem v m.č. Sebeslavce, v lokalitách Žingor a Čertov Žingor so zameraním na pestovanie liečivých bylín a korenín, včelárstvo a prípadný drobnochov hospodárskych zvierat s návaznosťou aj na agroturistiku. Tento zámer je v súlade s:

- budovaním hospodárskej základne obce v oblasti výroby na poľnohospodárstvo ako EKO výroby,
- budovaním drobnej hospodárskej výroby ako stabilizujúceho prvku pri rozvoji vidieka,
- s budovaním a rozvojom vidieckeho sídla s trvalou životaschopnosťou a optimálnym vplyvom na tvorbu krajiny,
- s obnovením resp. zachovaním kultúrneho dedičstva v oblasti s historickým a tradičným zameraním na olejárstvo, pestovanie liečivých bylín a.p..

B.6.3.2 Lesohospodárska výrobná funkcia

Lesy tvoria rozhodujúce plochy katastrálneho územia obce a predstavujú výmeru 6 818, 00 ha. Lesy zaberajú 79,11 % územia katastra obce Blatnica.

Lesy v riešenom území sú zaradené do kategórie hospodárske lesy (818,16 ha), ochranné lesy (5 795,30 ha) a lesy osobitného určenia (204,54 ha). Lesy v k.ú. Blatnica sú zaradené do Lesného hospodárskeho celku Blatnica (ďalej len „LHC Blatnica“). LHC Blatnica má vypracovaný aktuálny Program starostlivosti o lesy (ďalej len „PSoL“) platný na roky 2010 – 2019. Vypracovala ho organizácia Lesotaxácia s.r.o., Predmestská 68, Žilina.

Hospodárenie v lesoch vykonáva viacero subjektov:

- Urbárske lesovlastnícke pozemkové spoločenstvo Blatnica, Blatnica 151.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Laskár, Príbovce 301.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Ďanová, Ďanová.
- Pozemkové spoločenstvo, Lesné a pasienkové spoločenstvo Komposesorát Folkušová, sídlo Obecný úrad Folkušová.
- Obec Blatnica.
- Lesy SR š.p., Odštepny závod Žilina, M. R. Štefánika 1, Žilina.

ÚPN-O Blatnica navrhovaným riešením neobmedzuje hospodárenie na plochách LPF.

B.6.3.3 Priemyselná výrobná funkcia

Priemyselná výroba sa v súčasnosti v obci nenachádza v samostatných areáloch. Súčasťou PD Gader HD Blatnica sú výrobné prevádzky na spracovanie poľnohospodárskych výrobkov (výroba krmných zmesí, výroba repkového oleja, výroba mliečnych výrobkov a stolárska výroba).

V ÚPN-O Blatnica sa nenavrhuje funkcia s priemyselnou výrobou z dôvodu prioritného zamerania obce na rekreáciu a CR a v oblasti výroby na poľnohospodárstvo.

B.6.3.4 Koncepcia výrobných funkcií v obci

Aktuálna hospodárska základňa zodpovedá postaveniu obce, orientovanej v histórii kontinuálne na remeslá a poľnohospodársku rastlinnú a živočíšnu výrobu. Pri ďalšom rozvoji obce sú riešené plochy pre umiestnenie poľnohospodárskych prevádzok (m.č. Blatnica) a súkromných rodinných EKO fariem (m.č. Sebeslavce).

V obci pripúšťame umiestnenie aj malej remeselnej výroby a nezávadných výrobných služieb v rámci existujúcich a navrhovaných obytných a rekreačných území v súvislosti s predpokladaným rozvojom služieb a agroturistiky.

V ÚPN-O je navrhovaný ďalší rozvoj výrobných funkcií a to:

- na existujúcej a navrhovanej ploche pre PD Gader so zameraním na rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a spracovanie poľnohospodárskych výrobkov,
- na novej rozvojovej ploche v m.č. Sebeslavce v lokalitách Žingor a Čertov Žingor so zameraním na pestovanie liečivých bylín a korenín, včelárstvo a prípadný drobný chov hospodárskych zvierat v EKO výrobe s návaznosťou aj na agroturistiku.

B.6.4 ROZVOJ FUNKCIE ZARIADENÍ OBČIANSKEHO VYBAVENIA, REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU, TELOVÝCHOVNÝCH AKTIVÍT A ŠPORTOVÝCH PLÔCH

B.6.4.1 Rozvoj funkcie zariadení občianskej vybavenosti

V návrhu ÚPN-O Blatnica bolo navrhované riešenie determinované v rozvoji zariadení občianskej vybavenosti:

- riešiť plochy pre OV na nových plochách v ÚPN-O vymedzených plochách predovšetkým v m.č. Blatnica vo väzbe na súčasné centrum obce,
- riešiť rezervovaním plôch v rozvojovom území na severozápadnom okraji obce a športového areálu,
- riešiť intenzifikáciou súčasných plôch vymedzených pre občiansku vybavenosť a v rámci existujúcich plôch,
- riešiť v rámci rozvojovej plochy na severozápadnom okraji obce,
- dimenzovať plochy a kapacity občianskej vybavenosti pre návrhový rok 2035 s primeranou rezervou, ktorá môže byť potrebná vzhľadom na rozvoj služieb a zariadení nadväzujúcich na rekreáciu a cestovný ruch,
- riešiť vzhľadom na súčasný stav dôležitú potrebu občianskej vybavenosti v centre obce na ploche bývalého hospodárskeho dvora, ktorá je súčasťou areálu ÚĽUV s kaštieľom pre nové využitie na funkcie rekreácie, cestovného ruchu a športu (napr. halové stavby pre kolektívne športy),
- riešiť možnosť umiestnenia OV v polohe širšieho centra v návaznosti na existujúce kaštiele pre zariadenia základnej občianskej vybavenosti (ZOV) a pre cestovný ruch,
- navrhnúť podmienky a možnosti zriaďovania malých penziónov a ubytovacích a stravovacích zariadení predovšetkým v zastavanom území,
- v rámci nových väčších rozvojových plôch s obytnou zástavbou riešiť aj možnosti situovania ZOV,
- v rámci existujúcich a rozvojových plôch bývania riešiť potrebu realizácie detských ihrísk.

V obci Blatnica sa nachádza priemerne diverzifikovaná občianska vybavenosť, ktorú reprezentuje obecný úrad, pošta a poštová banka, evanjelický kostol, evanjelický farský úrad, kultúrne centrum, požiarna zbrojnica, materská škola, základná škola (1.-3. trieda), športový areál, dom služieb, knižnica, predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru, Autocamping, rekreačné zariadenie v m.č. Blatnica a Gader, galéria K. Plicku, hotel Gader, pohostinstvo, niekoľko prevádzok nevýrobných služieb, cintorín a dom smútku.

Zariadenia občianskej vybavenosti sú umiestnené prevažne v centre obce v m.č. Blatnica. Táto vybavenosť v základnej rovine zodpovedá potrebám a postaveniu obce ako rozvojového sídla. Vyššia občianska vybavenosť je umiestnená v blízkom a optimálne dostupnom okresnom meste Martin.

Umiestňovanie ďalšej občianskej vybavenosti je riešené:

- **intenzifikáciou súčasných plôch vymedzených pre občiansku vybavenosť, v rámci existujúcich plôch.**
- **na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica predovšetkým v m.č. Blatnica a to vo väzbe na súčasné centrum obce (areál „ÚLUV“),**
- **na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Blatnica a to vo väzbe na existujúci športový areál,**
- **na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Blatnica a to vo väzbe na uvažovaný extenzívny rozvoj na severozápadnom okraji obce pre základnú občiansku vybavenosť (ďalej len „ZOV“),**
- **na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Sebeslavce a to vo väzbe na uvažovaný obytno – rekreačný komplex predovšetkým v oblasti CR.**

V ÚPN-O Blatnica je navrhované prioritne riešiť občiansku vybavenosť v centre obce na ploche bývalého hospodárskeho dvora PD Gader (pôvodne HD pri kaštieli), ktorá je súčasťou areálu ÚLUV s kaštieľom, absenciu zariadení rekreácie cestovného ruchu a tiež rozvoj športových plôch (halové stavby, otvorené ihriská pre kolektívne športy).

V koncepcii rozvoja ÚPN-O Blatnica uvažujeme so zachovaním súčasnej infraštruktúry a celkovým posilnením zariadení občianskej vybavenosti obchodného charakteru a služieb a to predovšetkým umožnením stavebného rozvoja existujúcich zariadení.

B.6.4.2 Rozvoj funkcie zariadení rekreácie a cestovného ruchu

Rozvoj rekreácie v k.ú. obce Blatnica bol naznačený už v pôvodnom rozpracovanom ÚPN-SÚ Blatnica (pozn. neschválená dokumentácia). Už v súčasnosti sa v riešenom území nachádzajú prevádzky a zariadenia rekreácie a CR.

Riešené územie z hľadiska návrhu priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu v ÚPD - ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení spadá do Turčianskeho regiónu CR s nástupným centrom Martin, ktoré patrí do rekreačného územného celku okresu Martin s nástupným centrom Martin, rekreačného krajinného celku Veľká Fatra juh s východiskovým centrom Necpaly s rekreačnými útvarmi:

- **Sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica (ďalej len „SVT Blatnica“). SVT Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.**
- **Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica (ďalej len „AGL.RÚ Blatnica“). AGL.RÚ Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.**

Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

AGL.RÚ Blatnica je funkčného typu II. (podhorský funkčný typ) s významom M (medzinárodným), s existujúcou výmerou 270 ha a navrhovanou výmerou 300 ha, s uvedenou existujúcou dennou návštevnosťou v sezóne 600 L (leto) osôb a navrhovanou návštevnosťou 1 400 L osôb, s navrhovanou dostavbou vybavenosti v SRTS Blatnica (v rámci zastavaného územia obce a jeho dotykových plôch) pre hlavné formy rekreácie a CR – letnú pobytovú a zimnú pobytovú v horách.

Do takto vymedzeného územia aglomerácie rekreačných útvarov v riešenom území ÚPN-O Blatnica v súčasnosti spadá:

- **Sídelné stredisko rekreácie a turizmu Blatnica (ďalej len „SRTS Blatnica“)**
- **Základňa turizmu Gader (ďalej len „ZT Gader“)**
- **Základňa turizmu Pod Záhorím (ďalej len „ZT Pod Záhorím“)**

V ÚPN-O Blatnica je zapracované navrhované členenie rekreačných útvarov. Najväčšie predpoklady pre extenzívny a intenzívny rozvoj rekreácie a CR vo voľnom i viazanom CR (rekreačné chalupy) sú riešené v SRTS Blatnica, t.j. na území súčasnej obce v m.č. Blatnica.

V ZT Gader (MSM s.r.o hotel a chaty v m.č. Gader) a ZT Pod Záhorím (Autocamping) s existujúcimi zariadeniami pre voľný CR sa nenavrhuje extenzívny rozvoj.

V súčasnosti eviduje obec Blatnica investičný zámer výstavby Obytno – rekreačnej zóny v Sebeslavciach. Uvedený developerský zámer rieši v tejto predovšetkým viazaný CR (rekreačné rodinné domy) a penzión. Za súčasť tejto základne turizmu možno považovať aj Blatnický hrad, ktorý v súčasnosti spravuje OZ Diadem, zostatok pôvodnej výstavby RD a chátrajúci kostol sv. Ondreja (ako NKP).

Z odpovedí po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O obec Blatnica registruje záujem o umiestnenie EKO rodinných fariem v lokalitách Žingor a Čertov Žingor s obmedzenou živočíšnou a rastlinnou výrobou, viažúcou sa na tradície turčianskeho regiónu a obce Blatnica (napr. pestovanie liečivých rastlín a bylín, včelárstvo) vo vzájomnej interakcii s agroturistikou (služby).

Lokalita tak bude mať predpoklady stať sa novým rekreačným útvarom spadajúcim do aglomerácie rekreačných útvarov Blatnica ako:

- **Základňa turizmu Sebeslavce (ďalej len „ZT Sebeslavce“)**

Do ÚPN-O Blatnica je zapracovaný uvedený investičný zámer a navrhuje novú ZT Sebeslavce.

B.6.5 ROZVOJ PLÔCH A FUNKCIE ZELENÉ

Ťažiskovú zeleň v zastavanej časti obce budú naďalej tvoriť záhrady s prevažne úžitkovou zeleňou. Taktiež sa na zeleni priamo v obci vysoko podieľajú a naďalej budú podieľať lipy a ostatné dlhoveké stromy, ktoré sa v rozptyle nachádzajú v zastavanom území obce na plochách verejnej i súkromnej zelene. Túto zeleň, spolu so zeleňou okolo potokov je nutné v obci chrániť a naďalej zveľaďovať. Táto zeleň má významný pozitívny vplyv na životné prostredie obce a vyvažuje obytné a životné prostredie obce atakované nadradenou dopravou prechádzajúcou katastrálnym územím.

V rámci väčších areálov navrhovanej občianskej vybavenosti a zariadení športu a rekreácie bude nutné umiestňovať plochy zelene pre umiestnenie vzrastlých a dlhovekých stromov z autochtónnych druhov drevín. Taktiež počítame so zabudovaním verejnej zelene a ulíc budúcich nových zón s výstavbou rodinných domov s uličnými stromoradiami vo verejných priestoroch.

V ťažiskovom území centra obce navrhujeme umiestnenie parkovej verejnej zelene s námestím vo väzbe na kostol, obecný úrad i ostanú občiansku vybavenosť vrátane rozvojovej plochy (areál ÚLUV s navrhovaným parkom).

Zeleň tvorí významný podiel v krajinných priestoroch katastra vo forme lesov a nelesnej vzrastlej vegetácie. V lesoch sa bude hospodáriť v zmysle schváleného LHP a odporúčaní KEP. Jedným z odporúčaní KEP-u je aj zveľaďovanie zelene – nelesnej vegetácie, situovanej hlavne pozdĺž vodných tokov.

V území sa tiež nachádzajú genofondové lokality, ktoré je nutné v zmysle záväzných dokumentov ochrany prírody a krajiny chrániť a zachovať. Osobitné postavenie zaujíma v k.ú obce NP Veľká Fatra. Vytvára rozsiahle „zelené“ zázemie obce. Hlavne plochy s lesíkmi, nelesnou drevinovou vegetáciou a polochami s TTP v podhorí umožňujú využívať túto zeleň pre nenáročné každodenné rekreačné aktivity občanov i rekreatantov v obci.

B.6.6 URČENIE PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA NA JEDNOTLIVÝCH FUNKČNÝCH PLOCHÁCH

B. 6.6.1 Obytné plochy - prípustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

B1 - Obytné plochy rodinných domov

Prípustné funkcie: bývanie v nízkopodlažných rodinných domoch (suterén + 2 nadzemné podlažia, alebo suterén + 1 nadzemné podlažie + podkrovia), základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a automobilové obslužné komunikácie a zastávky miestnej autobusovej dopravy (ďalej len „MAD“), nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad, malé ubytovacie zariadenia penzijnového typu, malé zariadenia administratívy, menšie kostoly a motlítebne, sociálne, zdravotnícke a zariadenia,

nerušiacie výrobné služby ako súčasť pozemkov rodinných domov a doplnková funkcia bývania. Na rozvojových plochách výstavby rodinných domov v m.č. Blatnica a m.č. Sebeslavce je ako doplnková funkcia možná výstavba rekreačných rodinných domov.

Nepripustné funkcie: zariadenia veľkoobchodu, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, výrobné služby, výrobné a všetky ostatné činnosti, ktoré negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, prašnosť, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.) zasahujú obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia.

Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci súkromných pozemkov, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

B2 - Obytné plochy bytových domov

Pripustné funkcie: bývanie bytových domoch, základná občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania a nerušiacich nevýrobných služieb pre obyvateľov územia, malé ihriská pre neorganizovaný šport pre obyvateľov územia, nevyhnutné plochy technického vybavenia územia, pešie, cyklistické a motorové komunikácie a zastávky MAD, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, parkovo upravená obytná zeleň, malé ubytovacie zariadenia penzijnového typu, malé zariadenia administratívy, menšie kostoly a modlitebne, sociálne, zdravotnícke a zariadenia, radové garáže pre bývajúcich obyvateľov.

Nepripustné funkcie: zariadenia pre nakladanie s odpadmi, výrobné a všetky ostatné činnosti, ktoré negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.) zasahujú obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia.

Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov bytových domov na vyhradených odstavných plochách a na miestnych verejných komunikáciách, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

Na obytných plochách zachovať a ak sú možnosti, rozširovať pôvodný stav zelene a oddychových plôch, nepovoliť výstavbu polyfunkčných objektov a bytových domov pokiaľ by došlo k narušeniu kvality bývania.

B.6.6.2 Plochy cintorínov – pripustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

C1 - Plochy cintorínov

Pripustné funkcie: hrobové miesta, pamätníky, plochy zelene, malá architektúra a mobiliár slúžiaci primárnej funkcii cintorína, pešie komunikácie súvisiace s hlavnou funkciou, dom smútku, menšie kostoly, cintorínske kaplnky, nevyhnutné plochy technického vybavenia, verejné hygienické zariadenie.

Nepripustné funkcie: bývanie v akejkoľvek podobe, ostatné zariadenia občianskeho vybavenia, výroby, skladov, dopravných zariadení a všetky druhy činností, ktoré negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo ovplyvňujú pietny charakter lokality.

B.6.6.3 Plochy dopravných zariadení – pripustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

D1 - Plochy a trasy nadradenej cestnej siete

Pripustné funkcie: dopravné a technické zariadenia diaľnice R3 a cesty 1/65, križovatky, izolačná zeleň, protihlukové steny, ČSPH, oddychové miesta na trase.

Nepripustné funkcie: v ochrannom pásme bývanie v akejkoľvek podobe. umiestnenie veľkoplošnej reklamy.

Zakazujúce využívanie: v ochrannom pásme umiestnenie veľkoplošnej a priestorovej reklamy tzv. reklamného smogu.

B.6.6.4 Polyfunkčné plochy – pripustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

F1 - Polyfunkčné plochy, zmiešané územie bývania a občianskeho vybavenia

Pripustné funkcie: bývanie, základná a vyššia občianska vybavenosť - zariadenia obchodu, verejného stravovania, ubytovania penzijnového typu, administratívy, kultúrne, sociálne a zdravotnícke zariadenia, menšie kostoly a modlitebne, nevýrobné služby, drobné a svoje okolie nerušiacie výrobné služby, nevyhnutné plochy dopravného a technického vybavenia, pešie a

cyklistické chodníky, komunikácie, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily a zastávky MAD, parkovo upravená zeleň, zeleň okrasných a úžitkových záhrad.

Neprípustné funkcie: zariadenia pre spracovanie a likvidáciu odpadov, skladovanie nebezpečných materiálov, tie výrobné a ostatné činnosti, ktoré negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.) zasahujú obytné plochy, plochy občianskeho vybavenia a verejné priestranstvá na území funkčnej plochy F1 a v jej blízkosti.

Doplňujúce ustanovenia: odstavné miesta obyvateľov musia byť riešené v rámci pozemkov bytových domov na vyhradených odstavných plochách a na miestnych verejných komunikáciách, parkovanie užívateľov zariadení komerčného vybavenia a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov.

Zachovať hodnotnú existujúcu vnútroblokovú zeleň bez možnosti zástavby.

B.6.6.5 Lesná krajina - prípustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

L1 - Lesná krajina (s hospodárskymi lesmi a ochrannými lesmi)

Prípustné funkcie: pri obhospodarovaní hospodárskych lesov vychádzať z platného programu starostlivosti o lesy pre LHC Jánošíkovo pohybové rekreačné aktivity (značkové turistické a lyžiarska bežecké trate), zber liečivých rastlín a lesných plodov v primeranom rozsahu a mimo legislatívne chránených území.

Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 o lesoch.

Doplňujúce ustanovenia: akceptovať legislatívu súvisiacu s NP Veľká Fatra, pri umiestňovaní novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z.. Pri optimálnom využívaní krajiny sa riadiť odporúčaniami vyplývajúcimi z KEP.

B.6.6.6 Plochy občianskeho vybavenia - prípustné, obmedzujúce a zakazujúce využívanie plochy

O1 - Plochy občianskeho vybavenia

Prípustné funkcie: školské zariadenia (materské školy, základné školy, ľudové školy umenia, stredné školy, odborné učilištia), ihriská, zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti (detský domov, domov dôchodcov, chránené bývanie atď.), kultúrne zariadenia (kultúrny dom, múzeum, galéria, cirkevné zariadenia (modlitebne, zborové domy atď.), obchody, stravovacie a ubytovacie zariadenia, služby, administratíva a pod., správcovské bývanie, pešie, cyklistické a automobilové komunikácie, zastávky MAD, nevyhnutné odstavné plochy pre automobily, potrebná technická vybavenosť, parkovo upravená zeleň, prvky malej architektúry.

Neprípustné funkcie: zariadenia pre nakladanie s odpadmi, výrobné a všetky ostatné činnosti s negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.)

Doplňujúce ustanovenia: na pozemkoch zariadení občianskeho vybavenia vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov.

B.6.6.7 Poľnohospodárska krajina

P1 - Poľnohospodárska krajina v údolnej nive

Prípustné funkcie: poľnohospodárska výroba veľkobloková, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie, malé plochy LPF a ostatnej nelesnej drevinovej vegetácie.

Neprípustné funkcie: akákoľvek zástavba, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.

Doplňujúce ustanovenia: akceptovať vychádzkové a cyklotrasové trate v polohe účelových komunikácií. Pri optimálnom využívaní krajiny sa riadiť odporúčaniami vyplývajúcimi z KEP.

P2 - Poľnohospodárska podhorská krajina

Prípustné funkcie: činnosti spojené s obhospodarovaním trvalých trávnych porastov v podhorských polohách a menších blokoch ornej pôdy, líniové inžinierske siete, účelové komunikácie, malé plochy LPF a ostatná nelesná drevinová vegetácia, vo vymedzených častiach výcvikové priestory MO SR.

Neprípustné funkcie: akákoľvek zástavba, činnosti s nepriaznivým vplyvom na kvalitu pôdy.

Doplňujúce ustanovenia: akceptovať vychádzkové a cyklotrasové trate v polohe účelových komunikácií, v zime bežeckolyžiarske udržiavané trate v umiestnené v krajinnom priestore, rekreačné využívanie pôch s TTP. Pri optimálnom využívaní krajiny sa riadiť odporúčaniami vyplývajúcimi z KEP.

B.6.6.8 Plochy rekreácie

R1 - Plochy rekreácie a turizmu (zmiešané územie so zariadeniami viazaného CR a voľného CR)

Prípustné funkcie: rekreačná vybavenosť (ohniská, prístrešky, lavičky, zeleň a pod.), penzióny, hotely, ubytovne, horské chaty, reštaurácie, firemné rekreačné zariadenia, účelové rekreačné zariadenia (služby, relax, oddych a zábava), individuálna chatová rekreácia (ICHR), rekreačné tábory, campingy.

Nepripustné funkcie: všetky činnosti s nepriaznivým vplyvom na rekreačnú funkciu; nepripustiť budovanie a umiestňovanie provizórnych objektov.

Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny, zakázané oplotenie pozemkov – vymedzenie pozemkov max. ohradníkmi (umožnenie pohybu lesnej zveri).

R2 - Plochy rekreácie bez umiestnenia výstavby

Prípustné funkcie: univerzálna plocha pre viacúčelové rekreačné využívanie kultúrneho - spoločenského oddychového (obecné slávnosti, verejné spoločenské podujatia, výtvarné plenéry), športovo – rekreačného (rekreačné hry, hody a dožinky) ,

Nepripustné funkcie: všetky činnosti s nepriaznivým vplyvom na rekreačnú funkciu; pripustiť budovanie a umiestňovanie provizórnych objektov na jednotlivé akcie (pódium, stánky, mobilné občerstvanie).

Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a návštevníkov riešiť na vlastnom pozemku. Rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny.

B.6.6.9 Športové plochy

Š1 – Športové plochy a zariadenia telovýchovy a športu

Prípustné funkcie: športové a telovýchovné plochy, ihriská a športové halové objekty a zariadenia, stravovacie prevádzky pre návštevníkov, ubytovacie zariadenia, športové kluby, byty správcov zariadení, garáže súvisiacich prevádzok a obslužných zariadení, odstavné a parkovacie miesta pre potreby športových zariadení a vybavenosti, pešie, cyklistické a automobilové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň, súvisiace prevádzky obchodu a služieb (predaj, požičovne a oprava športových potrieb).

Nepripustné funkcie: IBV, HBV, veľkoobchodné prevádzky, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, výrobné prevádzky a všetky ostatné činnosti s negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.).

Doplňujúce ustanovenia: na pozemkoch zariadení telovýchovy a športu vyčleniť dostatočné plochy pre parkovanie návštevníkov športových podujatí.

Š2 – Športové plochy pre nesúťažný šport

Prípustné funkcie: športové a športovo rekreačné plochy, ihriská a objekty, doplnkové stravovacie a občerstvovacie prevádzky pre návštevníkov, pešie, cyklistické a automobilové komunikácie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, parkovo upravená zeleň, súvisiace prevádzky obchodu a služieb (predaj, požičovne a oprava športových potrieb).

Nepripustné funkcie: IBV, HBV, veľkoobchodné prevádzky, zariadenia pre nakladanie s odpadmi, výrobné prevádzky a všetky ostatné činnosti s negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, nákladná doprava, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.).

B.6.6.10 Plochy technickej vybavenosti

T1 - Plochy a zariadenia technickej vybavenosti

Prípustné funkcie: plochu využívať výhradne pre technickú infraštruktúru, zariadenia a vybavenosť v oblasti vodného hospodárstva (vodojemy, ochranné pásmo vodojemu I. stupňa je dané oplatením vodojemu, čerpacie stanice, malé ČOV), energetiky (trafostanice, výmenikové stanice, regulačné stanice), telekomunikácií (vykrývače signálu).

Nepripustné funkcie: všetky ostatné funkcie.

B.6.6.11 Plochy výroby

V1 - Plochy priemyslu (drobná výroba, výrobné služby)

Prípustné funkcie: zariadenia drobnej priemyselnej výroby, sklady, manipulačné plochy, plochy dopravného a technického vybavenia, izolačná a vnútroareálová zeleň.

Neprípustné funkcie: bývanie, zariadenia občianskeho vybavenia (okrem súvisiacich služieb pre zamestnancov).

Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku, ekologické výrobných procesov bez hygienicky prípustných negatívnych vplyvov na okolité funkčné plochy. Revitalizácia nevyužívané priemyselné plochy.

V2 - Plochy a zariadenia poľnohospodárskej výroby

Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej výroby (ustajnenie hospodárskych zvierat vrátane súvisiacich zariadení, agroturistická vybavenosť, opravárenské a skladovacie objekty, služobné bývanie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, odstavné miesta a garáže, manipulačné plochy), areálová zeleň.

Neprípustné funkcie: bývanie, zariadenia občianskeho vybavenia, rekreácie.

Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku, veterinárne ochranné pásmo (ďalej len „VOP“) od ustajnenia z počtu a druhu chovaných hospodárskych zvierat nesmie zasahovať do obytného územia.

V3 - Plochy rodinných fariem (prevládajúca rastlinná EKO produkcia)

so zameraním na drobnú doplnkovú poľnohospodársku výrobu. Ide o areály rodinných fariem v m.č. Sebeslavce, v lokalitách Žingor a Čertov Žingor so zameraním na pestovanie liečivých bylín a korenín, včelárstvo a prípadný drobných hospodárskych zvierat s návaznosťou aj na agroturistiku.

Prípustné funkcie: EKO farma so zameraním na pestovanie liečivých bylín a korenín, včelárstvo, drobných hospodárskych zvierat, agroturistická vybavenosť, spracovanie produkcie, skladovacie objekty, služobné bývanie, nevyhnutné plochy technického vybavenia, odstavné miesta a garáže, manipulačné plochy, areálová zeleň, agroturistické ubytovanie.

Neprípustné funkcie: hromadné bývanie, zariadenia občianskeho vybavenia okrem súvisiacich s hlavným zameraním, rekreácia.

Doplňujúce ustanovenia: parkovanie a odstavovanie vozidiel majiteľov a zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku, veterinárne ochranné pásmo (ďalej len „VOP“) od ustajnenia z počtu a druhu chovaných hospodárskych zvierat nesmie zasahovať do obytného územia.

B.6.6.12 Plochy zelene

Z1 - Plochy verejnej parkovej zelene

Prípustné funkcie: parkovo usporiadaná a upravená vysoká a nízka zeleň, vodné plochy, pešie komunikácie a plochy, prvky malej architektúry, pamätníky, výtvarné diela, detské ihriská, nevyhnutné plochy technického vybavenia.

Neprípustné funkcie: bývanie, výroba, výrub zelene bez konzultácie s odbornou organizáciou ochrany prírody, všetky činnosti, ktoré negatívnymi vplyvmi obťažujú oddychový a rekreačný charakter plochy.

Doplňujúce ustanovenia: vymedzené plochy parkov využiť predovšetkým na zeleň, spevnené a dláždené plochy budovať v obmedzenej miere. Na plochách existujúcich a navrhovaných parkov uskutočniť pasport existujúcich drevín.

Pre každú navrhovanú alebo revitalizovanú plochu zelene zabezpečiť vypracovanie odbornej dokumentácie a pravidelnú údržbu.

Z2 – Plochy ostatnej verejnej zelene a izolačná zeleň (zeleň okolo automobilových komunikácií, brehové porasty, nelesná drevinná vegetácia).

Prípustné funkcie: vysoká a nízka zeleň založená a udržiavaná podľa jej špecifickej funkcie.

Neprípustné funkcie: všetky ostatné funkcie.

Doplňujúce ustanovenia: Na plochách existujúcej a navrhovanej zelene uskutočniť pasport existujúcich drevín.

Pre každú navrhovanú alebo revitalizovanú plochu zelene zabezpečiť vypracovanie odbornej dokumentácie a pravidelnú údržbu. Funkciu izolačnej zelene môžu plniť aj súkromné záhrady s požiadavkou umiestnenia vzrastlej – sadovej zelene).

Z3 - Plochy súkromnej zelene (záhrady, sady)

Prípustné funkcie: plochy hospodárskej a okrasnej zelene, altánky, obslužné komunikácie ihriská,

Neprípustné funkcie: všetky ostatné funkcie, ktoré negatívnymi vplyvmi (zápach, hluk, zvýšený výskyt hlodavcov a pod.) obťažujú oddychový a rekreačný charakter plochy.

Doplňujúce ustanovenia: Pripúšťa sa oplotenie funkčnej plochy.

B.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY A REKREÁCIE

B.7.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

B.7.1.1 Súčasný stav, vstupné podmienky

Podľa SOBD 2011 bolo v obci 392 bytov, z toho 281 trvalo obývaných a 108 neobývaných (z toho 89 určených na rekreáciu!!!). Z celkového počtu bytov v obci bolo v 225 v rodinných domoch a 26 v bytových domoch, obecných bytov 1, družstevných bytov 4 a iných bytov 15.

Priemerná obložnosť bytu bola z počtu 281 evidovaných obývaných bytov a 909 obyvateľov 3,23 obyv./byt. Stav je na mierne nižšej úrovni ako je krajský priemer v ŽK (priemerná obložnosť bytov SR podľa ÚPN VÚC ŽK k 26.05.2001 bola pri celkovom počte obývaných bytov 202 389 a počte obyvateľov 692 332 3,42 obyvateľa na byt).

V návrhovom období je možné predpokladať odpad bytového fondu v počte cca 45 bytov hlavne z dôvodu súvisiacom so zmenou využívania na rekreačné účely a polyfunkčné využívanie (hlavne v centre obce a v polohách so staršou výstavbou).

Počet trvalo obývaných bytov podľa údajov v r. 2011	281
Odpad bytového fondu do r. 2035	cca 45
Zostatok bytového fondu	236
Potreba bytov v r. 2035 pri predpokladanej obložnosti 2,75 a počte cca 1050 obyv....	380
Potreba výstavby nových bytov do r. 2035	144

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že s ohľadom na predpokladaný demografický vývoj a odpad súčasného bytového fondu bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 145 bytov predovšetkým v rámci IBV, prípadne aj v nízkopodlažnej HBV.

S ohľadom na stupeň a podrobnosť spracovania obstarávanej ÚPD je však uvedený počet nových bytov potrebné považovať len za smerný.

Takto naznačená akcelerácia úzko súvisí s rozvojom hospodárskej základne v oblasti rekreácie a cestovného ruchu v obci, ale hlavne s vytvorením podmienok pre zamestnanosť v rekreácii a CR, v poľnohospodárskej výrobe, výrobných a nevýrobných službách a remeselných prevádzkach priamo v obci.

Potreba nových bytov, hlavne vo forme IBV vyplýva:

- Z dôvodu že, neobývaný bytový fond z prevažne starších rodinných domov bude využívaný na rekreačné účely a polyfunkčnú výstavbu v centre obce.
- Ďalej z dôvodu, že predpokladáme postupné znižovanie obložnosti bytov (obyv./byt) zo súčasných 3,23 až na predpokladaných 2,75 obyv./byt.
- Z dôvodov, že sa taktiež sa predpokladá vytvorenie podmienok s rozvojom zamestnanosti v obci hlavne v poľnohospodárskom výrobnom sektore a sektore v CR, čo je determinované výrazným rozvojom v súvislosti s optimálnym a akcelerujúcim fungovaním poľnohospodárskej výroby a zariadení CR.
- Z dôvodu že obec Blatnica má vhodné podmienky pre obytné a životné prostredie čo predurčuje vytvoriť priestorové podmienky pre prípadnú migráciu obyvateľstva do obce.

Z grafickej časti Návrhu ÚPN-O Blatnica vyplýva potencionálny rozvoj hlavne v hraniciach súčasného zastavaného územia a na jeho okrajoch - na vhodných miestach naväzujúcich na súčasné zastavané územie, hlavne pre rozvoj individuálnej bytovej výstavby.

B.7.1.2 Navrhované riešenie k návrhovému roku 2035

Návrh lokalít s rozvojom bytového fondu vyplynul z prirodzeného krajinno-priestorového a urbanistického členenia územia obce, ktoré reprezentuje pôvodný založený systém osídlenia. Najvyšší (rozhodujúci) rozvoj s vytváraním podmienok pre rozvoj bytového fondu je riešený v miestnej časti Blatnica, menší v miestnej časti Sebeslavce. V oboch týchto polohách je riešený v priamej väzbe na obdobne využívané územie.

V návrhovom období sa počíta s odpadom bytového fondu k návrhovému roku 2035 v počte 45 bytov, z toho väčšina z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu. Návrh riešenia bytového fondu a obyvateľov akceptuje požiadavky vyplývajúce zo schváleného Zadania pre ÚPN-O Blatnica.

Návrh bytov

▪ Počet trvalo obývaných bytov v r. 2011	281
▪ Odpad bytového fondu do r. 2035	45
▪ Zostatok súčasného bytového fondu	236
▪ Návrh nových bytov do r. 2035 (pri obl. 2,75 obyv./byt)	144
▪ Z toho bytov v IBV	128
v HBV	16
▪ Celkový počet bytov do r. 2035	380

V Zadaní pre ÚPN-O Blatnica bola uvedená celková potreba bytov 380 pri obložnosti 2,75. V návrhu ÚPN-O Blatnica uvažujeme s návrhom nových 144 bytov, t.j. v súlade so schváleným Zadaním pre ÚPN-O Blatnica.

Návrh obyvateľov

▪ Súčasný počet obyvateľov (údaj 2011)	909
▪ Navrhovaný počet obyvateľov (pri obl. 2,75 ob./byt k roku 2035)	1050
▪ Predpokladaný prírastok obyvateľov (k roku 2035)	141

V Zadaní pre ÚPN-O Blatnica je uvedený predpokladaný počet obyvateľov k návrhovému roku 2035, 1050 obyvateľov. Navrhovaný počet obyvateľov v ÚPN-O Blatnica je v súlade so schváleným Zadaním ÚPN-O Blatnica.

Navrhované bytové jednotky v riešenom území podľa miestnych častí (smerné údaje):

▪ <u>V miestnej časti Blatnica</u>	106 b.j.
z toho IBV	96 b.j.
z toho HBV	10 b.j.
▪ <u>V miestnej časti Sebeslavce</u>	
len IBV	38 b.j.

B.7.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA

Návrh občianskeho vybavenia v obci Blatnica komplexne poníma sortiment a potreby týchto zariadení navrhovaných podľa zariadenia v jednotlivých skupinách:

- ŠKOLSTVO
- ZDRAVOTNÍCTVO A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ
- KULTÚRA
- ŠPORTOVÉ A REKREAČNÉ ZARIADENIA
- MALOOBCHOD
- STRAVOVANIE
- UBYTOVANIE
- NEVÝROBNÉ SLUŽBY
- ADMINISTRATÍVA

Zoznam existujúcej občianskej vybavenosti v obci Blatnica (ozn. vo výkresovej časti)

▪ ozn. vo výkr. 1	Obecný úrad Blatnica, pošta, zdravotné stredisko, Hlavné námestie
▪ ozn. vo výkr. 2	Kaštieľ, Múzeum K. Plicku
▪ ozn. vo výkr. 3	Kaštieľ, Správa areálu ÚLUV

- ozn. vo výkr. 4 Predajňa potravín COOP Jednota, Pohostinstvo u Kozáka
- ozn. vo výkr. 5 Hasičská zbrojnica, kino
- ozn. vo výkr. 6 Dom služieb, knižnica
- ozn. vo výkr. 7 Základná škola
- ozn. vo výkr. 8 Materská škola
- ozn. vo výkr. 9 Evanjelický kostol a. v., ev. farský úrad a. v.
- ozn. vo výkr. 10 r.k. kaplnka sv. Ondreja
- ozn. vo výkr. 12 Obecný park - juh
- ozn. vo výkr. 13 Bistro u Mira
- ozn. vo výkr. 14 Denný bar Skalka
- ozn. vo výkr. 15 Hotel Gader
- ozn. vo výkr. 16 Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.
- ozn. vo výkr. 17 Autocamping Pod Záhorím
- ozn. vo výkr. 18 Futbalové ihrisko
- ozn. vo výkr. 19 Štátne lesy SR, horáreň
- ozn. vo výkr. 20 Štátne lesy SR, prevádzková budova
- ozn. vo výkr. 21 Štátne lesy SR, chata
- ozn. vo výkr. 22 Cintorín
- ozn. vo výkr. 23 Kostol sv. Ondreja, cintorín Sebeslavce
- ozn. vo výkr. 26 Lovecká chata Drobkov

Zoznam navrhovanej občianskej vybavenosti v obci Blatnica (ozn. vo výkresovej časti)

- ozn. vo výkr. 11 Komunitné centrum (Kultúrne spoločenské stredisko), Bývalá evanjelická škola – návrh
- ozn. vo výkr. 24 Zberný dvor - návrh
- ozn. vo výkr. 25 Penzión Sebeslavce – návrh
- ozn. vo výkr. 27 Areál ÚĽUV - návrh
- ozn. vo výkr. 28 Obecný park (obecný sad) - návrh
- ozn. vo výkr. 29 Areál ihrísk a rekreačného športu - návrh
- ozn. vo výkr. 30 Obecný park – „Sever“ (obecný sad) - návrh
- ozn. vo výkr. 31 Obchod a služby – „Sever“ - návrh
- ozn. vo výkr. 32 Námestie – „Sever“ - návrh
- ozn. vo výkr. 33 Športovo rekreačný areál - návrh
- ozn. vo výkr. 34 Cintorín - výhľad (rezerva)
- ozn. vo výkr. 35 Detské ihrisko stred - návrh
- ozn. vo výkr. 36 Detské ihrisko východ - návrh
- ozn. vo výkr. 37 Detské ihrisko Sebeslavce - návrh
- ozn. vo výkr. 38 Športovo rekreačný areál – Autocamping - návrh
- ozn. vo výkr. 39 Rozhľadňa - vyhládka - - návrh

B.7.2.1 Školstvo a výchova

Predškolské zariadenia

- ozn. vo výkr. 8 MŠ.

V obci Blatnica sa nachádza predškolské zariadenie – materská škola v m.č. Blatnica.

Existujúce predškolské zariadenie postačuje pre súčasné potreby a v budúcnosti umožní prípadnou dostavbou (nadstavbou) pokryť vyššie potreby umiestnenia detí v predškolskom zariadení pre predškolskú výchovu, v prípade uskutočnenia navrhovanej akcelerácie rozvoja obce. V MŠ sa nachádzajú 2 triedy, v posledných rokoch navštevovalo predškolské zariadenie cca 34 - 40 detí detí, čo predstavuje optimálnych 17 - 20 detí na triedu, výučbu zabezpečoval 4 pedagogickí pracovníci. Materská škola je štátnym zariadením.

V materskej škole je umiestnená jedáleň. V školskej jedálni sa stravujú deti ZŠ i MŠ

Základné školstvo

- ozn. vo výkr. 7 ZŠ Blatnica

V obci Blatnica sa nachádza školské zariadenie – základná škola v m.č. Blatnica.

V rámci obce Blatnica existuje samostatný areál základnej školy v miestnej časti Blatnica. Nachádza sa v ťažisku zastavaného územia obce a tak optimálne pokrýva dochádzkovú vzdialenosť

pre deti. V súčasnosti plne pokrýva potreby výuky základného školstva v prvom stupni pre deti obyvateľov obce.

V poslednom období 3 triednu základnú školu pre zabezpečenie výuky prvého stupňa navštevovalo cca 30 detí, čo predstavuje cca 10 žiakov na triedu. Počet žiakov na jednu triedu je na dolnej hranici voči optimálnemu počtu 20 žiakov na triedu. Aktuálne však počet žiakov stabilizovaný. Deti na druhom stupni dochádzajú do ZŠ v Beniciach a Martine.

Súčasťou areálu je vonkajšia spevnená plocha (využívaná aj ako ihrisko pre kolektívne hry) nepokrývajúca komplexom vybavenia potreby športovej vybavenosti školy. V športovej vybavenosti školy absentuje hlavne, 250m atletická bežecká dráha, zariadenia ľahkoatletických disciplín (skoky, vrhy), univerzálna plocha pre kolektívne športy optimálne v rozsahu hádzanárskeho ihriska. Dostupnosť obecného športového areálu umožňuje v súčasnosti i v budúcnosti doplnkovo využívať vybavenosť športového areálu aj pre potreby ZŠ.

Disponibilný areál umožňuje prípadnú prístavbu a nadstavbu existujúceho objektu.

Podľa prezentovaných zámerov obstarávateľa systém výuky v ZŠ ostane bez zmeny, t.j žiaci prvého stupňa budú navštevovať ZŠ v obci a druhého stupňa dochádzaním do ZŠ v Beniciach príp. v Martine.

Stredné a iné školstvo

V obci Blatnica sa v súčasnosti nachádza zariadenie stredného a iného školstva. Disponibilné podmienky v ZŠ umožňujú v budúcnosti zriadiť Základnú umeleckú školu Blatnica (ďalej len „ZUŠ“).

B.7.2.2 Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

- ozn. vo výkr. 1 Zdravotné stredisko (ambulancia v budove Obecného úradu)

V obci Blatnica nie je vybudované samostatné zdravotné stredisko v základnej zdravotnej starostlivosti. V budove obecného úradu je vybudovaná ambulancia všeobecného lekára, kde 1x mesačne dochádza všeobecný lekár z Martina. Výdaj liekov je riešený dovozom. Detskú lekársku starostlivosť zabezpečuje lekárska ambulancia v obci Rakovo (aj pre Príbovce a Benice). V Rakove, pri zdravotnom stredisku je aj najbližšia lekáreň. V meste Martin občania obce využívajú zriadené zubné ambulancie.

Uvedené lekárske ambulancie zabezpečujú každodennú lekársku starostlivosť. Vzhľadom na počet obyvateľov v obci i pravdepodobný opätovný nárast obyvateľov, by bolo potrebné zriadenie zriadiť v obci minimálne dve stále ambulancie praktického lekára pre deti. Disponibilné priestory umožnia takéto riešenie realizovať v rámci obecného úradu či existujúcich školských zariadení, prípadne v samostatnom zariadení na disponibilných a navrhovaných plochách pre občiansku vybavenosť. Potreba vybudovania minimálne stálej ambulancie všeobecného lekára vyplýva aj z dôvodov potrieb pokrytia základnej zdravotnej starostlivosti pre neustále sa zvyšujúci počet rekreačných návštevníkov prichádzajúcich do obce.

Ústavnú zdravotnú starostlivosť a lekársku starostlivosť špecialistov zabezpečujú štátne a súkromné zdravotnícke zariadenia vybudované v okresnom meste Martin.

Obec Blatnica v súčasnosti realizuje na území obce zabezpečovanie sociálnej starostlivosti rodinnými príslušníkmi a obec pre dôchodcov zabezpečuje rozvoz stravy. S prevádzkou domova dôchodcov v správe obce sa neuvažuje.

B.7.2.3 Kultúrne zariadenia

- ozn. vo výkr. 1 Obecný úrad Blatnica info centrum, hlavné námestie
- ozn. vo výkr. 2 Kaštieľ, múzeum Karola Plicku
- ozn. vo výkr. 3 Kaštieľ, správa areál ÚĽUV – návrh,
- ozn. vo výkr. 5 Kino – spoločenská sála (v budove hasičskej zbrojnice)
- ozn. vo výkr. 6 Knižnica (v budove domu služieb)
- ozn. vo výkr. 11 Komunitné centrum (Kultúrno spoločenské stredisko) - návrh, bývalá evanjelická škola
- ozn. vo výkr. 27 Areál ÚĽUV – návrh (spoločenský altán, konferenčná /univerzálna/ sála, areál artefaktov, prírodný amfiteáter
- ozn. vo výkr. 39 Rozhľadňa /vyhliadka - návrh

V súčasnosti nie je v obci v prevádzke samostatná kultúrno - spoločenská prevádzka. Pôvodne fungovalo kino (spoločenská sála) umiestnené v budove Hasičskej zbrojnice v centre obce. Pre spoločenské podujatia sa využívajú disponibilné priestory školských zariadení a v hotela Gader.

Vybavenosť obce kultúrnymi zariadeniami je nedostatočná a v obci nie sú vytvorené optimálne priestory pre kultúrnu činnosť a využitie občanov obce i rekreujúcich návštevníkov v obci. V prípade realizácie investície v Kaštieli „ÚLUV“ by sa čiastočne doplnilo portfólio takejto vybavenosti v obci. V náväznosti na areál ÚLUV by bolo optimálne umiestniť prírodný amfiteáter, v ktorom by bolo možné realizovať pravidelné každoročné Turčianske folklórne kultúrno – spoločenské slávnosti. Disponibilný priestor pre umiestnenie takejto vybavenosti (amfiteáter) poskytuje aj areál Autocampingu.

Pre organizovanie spoločenských podujatí pre občanov bude potrebné obnoviť existujúcu neprevádzkovanú sálu v objekte Hasičskej zbrojnice, prípadne prestavbou pôvodnú ev. školu (na obecný kultúrno - spoločenský dom), ktorá sa nachádza neďaleko centra obce.

B.7.2.4 Cirkevné zariadenia

- ozn. vo výkr. **9** Evanjelický kostol, evanjelický farský úrad
- ozn. vo výkr. **10** Kaplnka sv. Ondreja
- ozn. vo výkr. **22** Cintorín, dom smútku
- ozn. vo výkr. **23** Kostol sv. Ondreja, cintorín Sebeslavce

V centre obce sa nachádza ev. kostol augsburského vyznania ktorý je zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 11697/1, ako národná kultúrna pamiatka.

Pri kostole sa nachádza samostatný objekt evanjelického farského úradu. V miestnej časti Sebeslavce sa nachádza r.k. kostol sv. Ondreja ktorý je zapísaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod č. 535/1 ako národná kultúrna pamiatka. Kaplnka sv. Ondreja slúži pre bohoslužby občanov rímskokatolíckeho vyznania.

Existujúce kostoly kapacitne vyhovujú. Stavebno – technicky a prevádzkovo vyhovujú Evanjelický kostol (pre ev. bohoslužby) a kaplnka sv. Ondreja (pre rím. kat.bohoslužby) v m.č. Blatnica. Kostol sv. Ondreja je v nevyhovujúcom stavebno – technickom stave a ako kultúrna pamiatka zapísaná v zozname NKP SR si nevyhnutne vyžaduje realizovať záchranné práce. Tento kostol umiestnený v m.č. Sebeslavce by sa mohol prevádzkovo zapojiť do opätovného pripravovaného reštartu „Sebeslaviec“ a mohol by sa stať aj atrakciou v novom ST Sebeslavce.

Do budúcnosti nie je nutné uvažovať s výstavbou nového kostola. V kostole v Sebeslavciach, po realizácii Obytno – rekreačnej zóny Blatnica Sebeslavce, odporúčame obnoviť využívanie objektu pre bohoslužby rímskokatolíckych veriacich.

TAB. 118 Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania			
Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Blatnica			
Rímskokatolícka cirkev	117	159	276
Gréckokatolícka cirkev	3	4	7
Pravoslávna cirkev	3	1	4
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	204	199	403
Evanjelická cirkev metodistická	1	2	3
Apoštolská cirkev	0	2	2
Starokatolícka cirkev	1	0	1
Kresťanské zbory	1	2	3
Ústredný zväz židovských náboženských obcí	2	0	2
Novoapoštolská cirkev	1	0	1
Bahájske spoločenstvo	1	0	1
Bez vyznania	89	78	167
Iné	3	2	5
Nezistené	18	18	36
Spolu	444	467	911

Cintorín má dostatočnú rezervu plôch na pochovávanie k návrhovému roku 2035. Priemerne sa za rok uskutoční cca 5 - 10 pohrebov, čo si nevyžiada vyžiada novú plochu cintorína. Obstarávateľ si uvedomuje rezervovanie plochy pre nový cintorín vo výhlade, čo môže ovplyvniť návrh rozvoja územia v ÚPN-O Blatnica v m.č. Blatnica a odporúča výhľadovo rezervovať územie v návaznosti na súčasný cintorín.

B.7.2.5 Telovýchova a šport, športovo - rekreačná vybavenosť

- ozn. vo výkr. 7 Základná škola – ihriská
- ozn. vo výkr. 8 Materská škola – detské ihrisko
- ozn. vo výkr. 12 Obecný park – juh – detské ihrisko
- ozn. vo výkr. 15 Tenisový kurt (Hotel Gader)
- ozn. vo výkr. 16 Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o. - ihrisko
- ozn. vo výkr. 17 Autocamping Pod Záhorím – tenisový kurt
- ozn. vo výkr. 18 Futbalové ihrisko,
- ozn. vo výkr. 28 Obecný park (obecný sad), detské ihrisko - návrh
- ozn. vo výkr. 29 Areál ihrísk a rekreačného športu - návrh
- ozn. vo výkr. 33 Športovo - rekreačný areál (atletická vybavenosť, vonkajšie ihriská, športová hala, fitness centrum) - návrh
- ozn. vo výkr. 35 Detské ihrisko – stred - návrh
- ozn. vo výkr. 36 Detské ihrisko – východ - návrh
- ozn. vo výkr. 37 Detské ihrisko – Sebeslavce - návrh
- ozn. vo výkr. 38 Športovo rekreačný areál – Autocamping – návrh (vonkajšie ihriská, telocvičňa)

V Blatnici sa v súčasnosti nachádza športový areál s futbalovým ihriskom. Pri Autocampingu a hoteli Gader sú vybudované tenisové kurty.

Športová vybavenosť v obci je nekomplexná. Okrem toho sa predpokladá, že okrem občanov športová a športovo - rekreačná vybavenosť by mohli využívať rekreujúci sa návštevníci obce.

V návrhu ÚPN-O Blatnica je navrhovaná dostatočná plocha pre umiestnenie nasledovnej športovej vybavenosti:

- univerzálnu športovú halu (univerzálna všesportová hala - telocvičňa pre kolektívne športy),
- areál otvorených ihrísk pre kolektívne loptové hry s jedným univerzálnym ihriskom a prípadne ďalšími ihriskami pre kolektívne športy (minifutbal, hádzaná, volejbal, basketbal, hokejbal, tenis, beachvolejbal, fitness dráha.....),
- atletickú dráhu so zariadeniami pre atletické disciplíny (napr. okolo futbalového štadióna atletická 4 dráha),
- univerzálnu športovo rekreačnú a detskú ihriská v rozvojovom obytnom území pre bývanie v severozápadnej časti obce v m.č. Blatnica a tiež v plánovanom rozvoji územia v m.č. Sebeslavce.
- v Autocampingu pre dobudovanie vonkajších ihrísk pre kolektívne športy, telocvičňu, fitness centrum,
- detské ihriská a malé univerzálne športové plochy v rozptyle pri OV a vo väzbe na plochy verejnej zelene (parky).

V návrhu ÚPN-O Blatnica riešime a vytvárame priestorové podmienky pre postupnú realizáciu – dokompletovanie komplexného športovo – rekreačného areálu obce, ako rozvoj súčasného areálu s futbalovým ihriskom. Tento areál by sa stal centrálnym športovým stánkom v obci. Tiež by slúžil aj pre rekreačný šport a rekreačné zázemie obce, potreby výuky telesnej výchovy ZŠ a prípadné športové aktivity v CR (sústredenia športovcov). Na túto vybavenosť by bolo možné naviazovať aj doplnkové reštauračné, rekreačné a relaxačné služby, prípadne ubytovacie služby (športové aktivity v CR).

Pre ďalšie doplnkové športovo – rekreačné zázemie a vybavenie, ÚPN-O navrhuje doplniť sieť malých športovo - rekreačných ihrísk na disponibilných plochách po celej obci (aj v rámci novej plošnej IBV a školských areálov). Hlavné však na rozvojových plochách v miestnych častiach Blatnica - severozápad a miestnej časti Sebeslavce - lokalita Čertov Žingor v rámci zámeru výstavby obytno – rekreačnej zóny (napr. pri penzióne) a v Autocampingu.

B.7.2.6 Obchod

- ozn. vo výkr. 4 Predajňa potravín COOP Jednota
- ozn. vo výkr. 6 Dom služieb
- ozn. vo výkr. 31 Obchod a služby – „Sever“ - návrh

V Blatnici sú vybudované dve obchodné prevádzky s rôznym sortimentom predaja a veľkosťou umiestnené v centre obce. Existujúce zariadenia pokrývajú v ZOV s maloobchodnou vybavenosťou (sortiment základných potravín) potreby súčasnej obce.

V súvislosti s diverzifikáciou obchodnej základne v obci Blatnica v ÚPN-O Blatnica bude nutné vytvoriť podmienky pre synergetický rozvoj maloobchodného obchodných prevádzok v obci a to:

- na navrhovaných nových plochách (napr. v rámci areálu ÚĽUV pre nepotravinársku obchodnú vybavenosť (obchody v službách CR),
- v rámci existujúcej výstavby (aj obytnej IBV), hlavne v rozvíjajúcom sa centre obce v tzv. polyfunkčných RD,
- intenzifikáciou existujúcich prevádzok,
- v rámci vymedzenej rozvojovej plochy v severozápadnej časti m.č. Blatnica.

B.7.2.7 Stravovanie

- ozn. vo výkr. 4 Pohostinstvo u Kozáka
- ozn. vo výkr. 13 Bistro u Mira
- ozn. vo výkr. 14 Denný bar Skalka (v súčasnosti mimo prevádzky)
- ozn. vo výkr. 15 Hotel Gader
- ozn. vo výkr. 16 Gader, Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.
- ozn. vo výkr. 17 Autocamping Pod Záhorím, stravovacie a občerstvovacie zariadenia - návrh
- ozn. vo výkr. 18 Športový areál, stravovacie a občerstvovacie zariadenia – zámer
- ozn. vo výkr. 25 Penzión Sebeslavce - návrh
- ozn. vo výkr. 26 Lovecká chata Drobkov
- ozn. vo výkr. 27 Areál ÚĽUV, reštaurácia 40 stol., čajovňa - návrh
- ozn. vo výkr. 29 Areál ihrísk a rekreačného športu- občerstvenie s terasou - návrh
- ozn. vo výkr. 31 Obchod a služby „Sever“, reštaurácia – bistro, cca 25 stol. - návrh
- ozn. vo výkr. 33 Športovo rekreačný areál, bufet – občerstvenie, cca 25 stol.- návrh
- ozn. vo výkr. 38 Športovo rekreačný areál – Autocamping, jedáleň cca 50 stol., bufet – občerstvenie, cca 50 stol. - návrh

Existujúce stravovacie zariadenia nepokrývajú dostatočne a sortimentne potreby obyvateľov obce a návštevníkov obce. S predpokladaným rozvojom rekreácie a voľného i viazaného CR predpokladáme synergetický vstup investorov zo súkromného sektora, ktorí pomôžu dobudovať absentujúce stravovacie zariadenia, ako samostatné prevádzky i vo väzbe na umiestňované ubytovanie. Takéto zariadenia by mali vznikať v nasledovných polohách:

- vybudovaním, prípadne rekonštrukciou vhodných nevyužívaných objektov (aj staršej IBV), a prielúk v rámci zastavaného územia obce (občerstvenie – bufety, cukrárne, bary príp. penzióny s ponukou stravovacích služieb),
- budovaním takýchto zariadení v rámci navrhovaných plôch rozvoja občianskej vybavenosti (napr. areál ÚĽUV - zámer reštaurácia, ochutnávka tradičných miestnych produktov, čajovňa....),
- budovaním takýchto zariadení v navrhovaných lokalitách s rozvojom zariadení vo voľnom cestovnom ruchu (Autocamping Pod Záhorím, Obytno – rekreačná zóna Sebeslavce),
- v rámci rozvojových plôch športového areálu (jedáleň, bufet, rýchle občerstvenie, sezónne terasy).

B.7.2.8 Ubytovanie

- ozn. vo výkr. 15 hotel Gader
- ozn. vo výkr. 16 Gader - Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.
- ozn. vo výkr. 17 Autocamping
- ozn. vo výkr. 21 Štátne lesy SR, chata (viazaný CR)
- ozn. vo výkr. 25 Penzión Sebeslavce, cca 20 lôžok - návrh

- ozn. vo výkr. **26** Lovecká chata Drobkov
- ozn. vo výkr. **16** Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.
- ozn. vo výkr. **17** Autocamping Pod Záhorím
- ozn. vo výkr. **18** Futbalové ihrisko

Zoznam navrhovanej občianskej vybavenosti v obci Blatnica (ozn. vo výkresovej časti)

- ozn. vo výkr. **27** Areál ÚĽUV, hotelové ubytovanie cca 60 lôžok
- ozn. vo výkr. **38** Športovo rekreačný areál – Autocamping, ubytovňa - chatky cca 100 lôžok

Na území obce Blatnica sa už v súčasnosti nachádzajú vyššie uvedené a zistené ubytovacie zariadenia CR v miestnych častiach Blatnica, Gader a Autocamping.

V návrhu ÚPN-O Blatnica treba počítať s akceleráciou budovania zariadení s ubytovaním hlavne vo voľnom CR. Predpokladáme aj ďalší rozvoj ubytovania vo viazanom CR (rekreačné chaupy - penzióny v pôvodných starších RD).

Rozvoj ubytovacích zariadení bude prebiehať v nasledovných priestoroch obce:

- vybudovaním, prípadnou rekonštrukciou vhodných nevyužívaných objektov a prielúk v rámci územia obce – polyfunkčné RD (ubytovanie na súkromí), penzióny v m.č. Blatnica a rozvojovej m.č. Sebeslavce,
- budovaním takýchto zariadení vo voľnom CR v uvažovaných rekreačných lokalitách – Areál kaštiela ÚĽUV, Autocamping Pod Záhorím, Sebeslavce,
- vybudovaním ubytovacieho zariadenia v rámci dobudovania komplexného športového areálu nižšej kategórie (ubytovňa nižšej kategórie).

Okrem umiestňovania ubytovacích zariadení vo voľnom CR predpokladáme ďalší rozvoj zariadení vo viazanom cestovnom ruchu na báze chalupárskej individuálnej rekreácie v miestnej časti Blatnica a m.č. Sebeslavce.

B.7.2.9 Nevýrobné a výrobné služby

- ozn. vo výkr. **1** Pošta (v budove obecného úradu)
- ozn. vo výkr. **5** Hasičská zbrojnica
- ozn. vo výkr. **6** Dom služieb,
- ozn. vo výkr. **17** Autocamping Pod Záhorím, požičovne - zámer
- ozn. vo výkr. **24** Zberný dvor - návrh
- ozn. vo výkr. **31** Obchod a služby – „Sever“ - návrh
- ozn. vo výkr. **38** Športovo rekreačný areál – Autocamping, požičovne a servis športového náradia.

V obci Blatnica uvažujeme s rozvojom nevýrobných služieb hlavne vo väzbe pre obyvateľov a na CR. Pre ich prípadný rozvoj bude potrebné v ÚPN-O Blatnica nastavujeme podmienky pre ich umiestňovanie v rámci existujúcich i navrhovaných plôch. Rozvoj týchto služieb bude prebiehať synergeticky.

B.7.2.10 Administratíva

- ozn. vo výkr. **1** Obecný úrad Blatnica
- ozn. vo výkr. **9** Evanjelický farský úrad

V centre obce je umiestnený obecný úrad, ev. farský úrad. V súvislosti s riešením ÚPN-O Blatnica nepredpokladáme riešenie nových zariadení administratívy a k nim prislúchajúcich plôch.

B.7.3 NÁVRH VÝROBY A VÝROBNÝCH SLUŽIEB

B.7.3.1 Hospodárska základňa všeobecne

Poloha a veľkosť sídla, prírodné podmienky, morfológia terénu a komunikačné väzby predurčujú v obci primeraný a zodpovedajúci rozvoj hospodárskej základne. S históriou obce Blatnica je spojené súvislé budovanie hospodárskej základne.

Pôvodné historické zameranie na poľnohospodársku rastlinnú a živočíšnu výrobu bolo postupne v menšej miere dopĺňané vznikom spočiatku remeselnej a cechovej výroby, neskôr malej priemyselnej výroby (píly, pivovary, pálenice, mlyny). V súčasnosti rozhodujúcou výrobnou prevádzkou v obci je hospodársky dvor PD Gader. Okrem zázemia pre rastlinnú a živočíšnu výrobu je v areáli umiestnená aj príbuzná a naväzujúca na prvovýrobu (výroba: kŕmnych zmesí, mliečnych výrobkov a repkového oleja).

Je nutné konštatovať súčasnú vysokú migráciu obyvateľov za prácou, tá je aj napriek rodiacej sa synergetickej diverzifikácii v existujúcich plochách (PD Gader). Vytvorenie podmienok pre koncepčnú diverzifikáciu hospodárskej základne v obci je jedným z cieľov pri nastavení rozvoja v spracovávanom ÚPN-O Blatnica. Rozhodujúcou bude naďalej poľnohospodárska výroba a hospodárska základňa v CR.

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne v obci Blatnica je v ÚPN-O riešená:

- využívať a intenzifikovať priestory pôvodného výrobného hospodárskych areálu poľnohospodárskej výroby PD Gader HD Blatnica, prípadne uvažovať aj s menším extenzívnym rozvojom,
- vytvorením podmienok pre umiestnenie rodinných agrofariem s menšou EKO poľnohospodárskou výrobou so zameraním na tradičnú výrobu v lokalitách Žingor a Čertov Žingor v m.č. Sebeslavce,
- vytvorením podmienok a podporovaním vzniku malých remeselníckych prevádzok, naväzujúcich na tradičné služby a remeslá v rozsahu drobnej výroby,
- posilovaním zamestnanosti občanov so zameraním na služby vo voľnom CR a zariadeniach rekreácie (rekreačné zariadenia uvažované v ZT Pod Záhorím - areál Autocamping, v ZT Gader – areál MSM s.r.o., hlavne však v rámci SRTS Blatnica v areáli zámeru kaštieľ ÚĽUV, zámeru dobudovania komplexného športového areálu a v prevádzkach CR rozptýlených po obci - penzióny.

Obec Blatnica bola do roku 1989, hlavne v súvislosti s umiestneným úspešne fungujúcim a výrobným PD charakterizovaná aj ako sídlo s významnou poľnohospodárskou výrobou a s tým súvisiacou zamestnaneckou základňou. Vzhľadom k výrazným politickým, kultúrno-spoločenským a sociálno-ekonomickým zmenám po roku 1989 zmena tejto charakteristiky sa zmenila len čiastočne. Prechod na trhové hospodárstvo, privatizácia, podnikateľské aktivity vytvorili podmienky na drobné podnikanie v rozsahu remeselnej malovýroby, ktoré aj v budúcnosti bude (aj popri vytváraní pracovných príležitostí v oblasti rozvíjajúceho sa CR) tvoriť základ zamestnanosti občanov v obci.

Je treba konštatovať fakt, že sa v poslednom období znižuje sa počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci.

Evidovaní uchádzači o zamestnanie

		2011	2012	2013	2014	2015
Blatnica	Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	38	38	41	42	23
Blatnica	Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	18	22	21	21	15

Právnické osoby za obce SR

		2011	2012	2013	2014	2015
Blatnica	Právnické osoby spolu	16	21	21	26	14
Blatnica	Právnické osoby ziskové	8	13	11	16	13
Blatnica	Právnické osoby neziskové	8	8	10	10	1

Fyzické osoby – podnikatelia v RO podľa právnych foriem za obce SR

		2015
Blatnica	Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	47
Blatnica	Živnostníci	46

Zoznam výrobných prevádzok, areálov a zariadení v k.ú. Blatnica

- ozn. vo výkr. **A** PD Gader (so sídlom v Karlovej), hospodársky dvor Blatnica,
- ozn. vo výkr. **B** Výrobňa kŕmnych zmesí (v areáli PD Gader).
- ozn. vo výkr. **C** Výrobňa repkového oleja (v areáli PD Gader).
- ozn. vo výkr. **D** Mliekareň, výroba mliečnych výrobkov (v areáli PD Gader).
- ozn. vo výkr. **E** Súkromné rodinné agrofarmy v m.č. Sebeslavce – návrh.

B.7.3.2 Ťažba nerastných surovín

ŠGÚDŠ po oznámení o začatí obstarávania neposkytol (neviduje ich) pre riešené územie relevantné údaje týkajúce sa:

- starých banských diel v zmysle § 35 ods.1, zákona č.44/1988,
- prieskumných území pre nevyhradený nerast,
- údaje o zosuvoch,
- údaje o skládkach odpadov,
- geotermálne údaje.

Obvodný banský úrad Banská Bystrica v priestore katastrálneho územia obce neviduje chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory.

Spracovateľ PR+R ÚPN-O Blatnica premietol do grafickej časti údaje o zosuvoch, skládkach a odpadov z nadradenej ÚPD – ÚPN VÚC ŽK, KEP Blatnica a internetu (enviroportál SR).

B.7.3.3 Poľnohospodárstvo a organizácia poľnohospodárskej výroby

Všeobecne

V k.ú. obce Blatnica evidujeme výmeru poľnohospodárskej pôdy 1600,3606 ha (16 003 606 m²). Z toho predstavuje:

- Orná pôda 6 753 666 m² (675,3666 ha)
- Záhrada 172 925 m² (17,2925 ha)
- TTP 9 077 015 m² (907,7015 ha)

Na základe týchto údajov prevládajú trvalo trávnaté porasty (ďalej len „TTP“), ktoré v prevažnej miere predstavujú kosné lúky a pasienky.

V riešenom území evidujeme existenciu hydromelioračných zariadení, údaje poskytol štátny podnik Hydromeliorácie. Tieto zariadenia boli premietnuté do grafickej časti ÚPN-O Blatnica. Podľa ich umiestnenia nemajú a ani v blízkej budúcnosti nebudú mať vplyv na plánovaný extenzívny rozvoj obce Blatnica.

Hospodárenie na PP v riešenom území je realizované v dvoch formách. Na malých plochách (záhumienky a záhrady) hospodária súkromní vlastníci PP, prevažne na plochách pri rodinných domoch a na ostatnej PP v riešenom území v prevládajúcom rozsahu PD Gader so sídlom v Karlovej.

PD Gader HD Blatnica

Rozhodujúci subjekt, ktorý obhospodaruje pôdu v obci je Poľnohospodárske družstvo Gader, hospodársky dvor Blatnica. Ten má na území obce, na severovýchodnom okraji v miestnej časti Blatnica zriadený hospodársky dvor, ktorý priamo nadväzuje na obytné územie. V tomto výrobnom agropodniku sa v súčasnosti nachádzajú:

- ozn. vo výkr. **A** PD Gader (so sídlom v Karlovej), hospodársky dvor Blatnica, hospodárske, prevádzkové a skladové priestory, ustajnenie 530 ks hovädzieho dobytku
- ozn. vo výkr. **B** Výrobňa kŕmnych zmesí (v areáli PD Gader)
- ozn. vo výkr. **C** Výrobňa repkového oleja (v areáli PD Gader)
- ozn. vo výkr. **D** Mliekareň, výroba mliečnych výrobkov (v areáli PD Gader)

PD Gader v súčasnosti hospodári na ornej pôde a trvalo trávnatých porastoch v k.ú. obce Blatnica. V súčasnosti sa zameriava na rastlinnú výrobu a živočíšnu výrobu.

Pri rastlinnej výrobe obhospodaruje v k.ú. Blatnica 1 266 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 732 ha je orná pôda a 534 ha TTP. Zameranie rastlinnej výroby je na krmoviny (plocha cca 120 ha), obilniny a repku olejnú. Repka olejná je spracovávaná v areáli PD na výrobu repkového oleja.

Živočišna výroba je zameraná výhradne na chov hovädzieho dobytku. Veterinárne ochranné pásmo nie je stanovené.

V hospodárskom dvore živočišnú výrobu reprezentuje chov:

- 530 ks hovädzieho dobytku

Pri živočišnej výrobe bude nutné, v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR“, stanoviť výpočtové veterinárne ochranné pásmo (ďalej len „VOP“) na dobytku jednotku vyplývajúce z počtu a druhu ustajnených zvierat. Pri návrhu novej obytnej výstavby VOP smerne nemá zasahovať do navrhovaného obytného územia.

Výpočet VOP:

- Pri stanovení VOP pre hovädzí dobytok ($530 \text{ ks} : 1,612 \text{ VDJ}$) = 329 m (od ustajnenia).

Súčasný areál hospodárskeho dvora PD Gader Blatnica je rozsiahly. Disponibilné plochy umožňujú intenzívnejšie využívanie súčasných plôch a infraštruktúry. Vedenie PD Gader so sídlom v Karlovej poskytl nasledovné informácie o zámeroch v rozvoji PD do budúcnosti:

- plán postaviť sklady pre objemové krmivá v oblasti výroby krmných zmesí a silážnych jám, čo si vyžiada predpokladanú extenzívnu rozvojovú plochu 0,5 až 1,0 ha.

Hlavný riešiteľ ÚPN-O Blatnica do budúcnosti pripúšťa a navrhuje v ÚPN-O Blatnica v rámci HD PD Gader v Blatnici:

- Ďalšie využívanie časti areálu pre potravinársku výrobu z produktov hospodáriaceho subjektu PD Gader (aj z iných hospodárskych dvorov PD Gader) spracovaním produkcie z rastlinnej výroby (sušené balené potraviny, balené tekutiny, exkluzívne ovocné džúsy a destiláty) i zo živočišnej výroby (mliečne výrobky, mäsové výrobky vrátane konzervovaných potravín, iných druhov objemových krmív ap.).
- Využívanie časti areálu PD Gader aj pre drobnú remeselnú výrobu so zameraním predovšetkým na drevársku výrobu a spracovanie druhotných produktov z rastlinnej poľnohospodárskej výroby (napr. slama, rastlinné vlákna, ekologické palivá ap.).
- Využívanie časti areálu PD Gader na agroturistické aktivity spojené s prevádzkami prezentujúcimi pôvodnú výrobu tradičných jedál (slovenská koliba), mini ZOO - oboru (miestne pôvodné druhy zveri), s vybudovaním objektu pre školu westwernového jazdenia a hipoterapiu (v spojení s chovom koní), s tradičnou malou farmou, prípadne vo výhľade s malým rybníkom s rybnou reštauráciou ap.

Malé rodinné farmy Sebeslavce – návrh

Po oznámení o začatí obstarávania obdržal obstarávateľ námety v ktorých bolo navrhované funkčné využitie vo vyhradených plochách (parcelách) v lokalite Žingor a Čertov Žingor spadajúcich do m.č. Sebeslavce, na umiestnenie malých rodinných fariem.

- ozn. vo výkr. **E** Súkromné rodinné agrofarmy v m.č. Sebeslavce – návrh

Zameranie fariem by bolo na EKO chov hospodárskych zvierat a EKO poľnohospodársku rastlinnú výrobu s vyššou pridanou hodnotou podľa popisu v odpovedi po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica, ako sú:

- lesné škôlky,
- pestovanie liečivých bylín,
- pestovanie korenín,
- včelárstvo,
- služby v agroturistike.

Zámery sa opierajú o zabezpečenie trvalej životaschopnosti obce, ako vidieckeho sídla v komplexe jeho ekonomických, sídelných, environmentálnych a rekreačných funkcií, posilňovaní udržateľného ekonomického potenciálu, zachovania kultúrneho dedičstva a udržiavania historicky daných tradícií typických pre región Turca.

Hlavný riešiteľ ÚPN-O Blatnica vyznačil v grafickej časti ÚPN-O Blatnica vymedzené plochy, na ktorých sa uvažuje s vyššie uvedenými zámermi, Navrhuje pri riešení regulatívy v oblasti prípadnej

živočíšnej výroby s limitovaním počtov VDJ v rozsahu pre drobných hospodárskych zvierat. Taktiež odporúča, aby hospodárenie v takýchto farmách bolo zamerané na ekologickú poľnohospodársku výrobu. Tiež odporúča, aby sa pripustil možnosť predaja produkcie a prípadne ponuka jej konzumácie v malých (rodinných) stravovacích prevádzkach ako súčasti vybavenosti týchto rodinných fariem.

B.7.3.4 Lesné hospodárstvo

Les je súvislý súbor rastlín (prevažne stromovitého vzrastu), živočíšstva a podmienok prostredia, ktoré tvoria jednotný celok.

Lesy sú jedným z najväčších bohatstiev štátu a predstavujú významnú zložku životného prostredia a krajiny, poskytujú trvalý a jediný náš obnoviteľný surovínový zdroj - drevo. Ovpływujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, vytvárajú prírodné krásy, a sú zároveň zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva. Pre tieto funkcie sa treba o les starať sústavne a cieľavedome ich ochraňovať a zveľaďovať.

Podkladom pre zabezpečenia takejto starostlivosti je riešenie v platnom Programe starostlivosti o lesy (ďalej len „PSoL“), ktorý má v riešenom území platnosť do roku 2019.

Lesné pozemky v riešenom území predstavujú výmeru 68 180 002 m² (6 818,0002 ha), ide o hospodárske lesy, ochranné lesy a lesy osobitného určenia. Lesy zaberajú 79,11 % územia katastra obce Blatnica.

V k.ú Blatnica reprezentujú lesné pozemky:

▪ Hospodárske lesy	12 %	818,16 ha
▪ Ochranné lesy	85 %	5 795,30 ha
▪ Lesy osobitného určenia	3 %	204,54 ha

Lesy sú zaradené do Lesného hospodárskeho celku Blatnica (ďalej len „LHC Blatnica“). LHC Blatnica má vypracovaný aktuálny Program starostlivosti o lesy (ďalej len „PSoL“) platný na roky 2010 – 2019. Vypracovala ho organizácia Lesotaxácia s.r.o., Predmestská 68, Žilina.

V zmysle legislatívnych noriem platí povinnosť hospodáriť vo všetkých lesoch podľa Lesného hospodárskeho plánu (ďalej len „LHP“). Pre lesné porasty na území k. ú. Blatnica platí LHP, ktorý bol vypracovaný s platnosťou do roku 2019 lesné užívateľské celky (ďalej len „LUC“). Dodržiavanie záväzných predpisov LHP kontrolujú orgány štátnej správy.

Realizáciou predpisov platného LHP je možné dosiahnuť nielen ekonomický efekt zvyšovaním prírastku, ale aj trvalé zabezpečenie všetkých ekologických funkcií.

Subjekty hospodáriace v lesoch k. ú. Blatnica:

- Urbárske lesovlastnícke pozemkové spoločenstvo Blatnica, Blatnica 151.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Laskár, Príbovce 301.
- Urbárske pozemkové spoločenstvo Ďanová, Ďanová.
- Pozemkové spoločenstvo, Lesné a pasienkové spoločenstvo Komposesorát Folkušová, sídlo Obecný úrad Folkušová.
- Obec Blatnica.
- Lesy SR š.p., Odštepny závod Žilina, M. R. Štefánika 1, Žilina.

B.7.3.5 Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

V obci Blatnica evidujeme nasledovné prevádzky priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva:

▪ ozn. vo výkr.	B	Výrobňa krmných zmesí (v areáli PD Gader HD Blatnica).
▪ ozn. vo výkr.	C	Výrobňa repkového oleja (v areáli PD Gader HD Blatnica).
▪ ozn. vo výkr.	D	Mliekárň, výroba mliečnych výrobkov (v areáli PD Gader HD Blatnica).
▪ ozn. vo výkr.	24	Zberný dvor – návrh.

V návrhu ÚPN-O Blatnica riešime problematiku hospodárskej základne v oblasti priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva:

- Pripustením umiestňovanie ďalších výrobných prevádzok na spracovanie poľnohospodárskych v existujúcom areáli PD Gader HD Blatnica, prípadne na naväzujúcich rozvojových plochách v smere na severovýchod od existujúceho areálu.

- Umožnením vytvorenia podmienok pre umiestňovanie nezávadných malých remeselníckych prevádzok, naväzujúcich na tradičné služby a remeslá v rozsahu drobnej výroby, v rámci obytných plôch (polyfunkčné využívanie plôch v rámci existujúcej a navrhovanej IBV).

B.7.4 NÁVRH REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

Na území obce Blatnica sa nachádzajú a sú navrhované nasledovné zariadenia v rekreácii a cestovnom ruchu (CR) so zameraním na dennú rekreáciu občanov obce i rekreáciu vo voľnom a viazanom CR návštevníkov obce:

Existujúce zariadenia

- ozn. vo výkr. 2 Kaštieľ, Múzeum K. Plicku
- ozn. vo výkr. 3 Kaštieľ, Správa areálu ÚLUV
- ozn. vo výkr. 4 Pohostinstvo u Kozáka
- ozn. vo výkr. 6 Dom služieb
- ozn. vo výkr. 9 Evanjelický kostol a. v., ev. farský úrad a. v.
- ozn. vo výkr. 10 r.k. kaplnka sv. Ondreja
- ozn. vo výkr. 12 Obecný park - juh
- ozn. vo výkr. 13 Bistro u Mira
- ozn. vo výkr. 14 Denný bar Skalka
- ozn. vo výkr. 15 Hotel Gader
- ozn. vo výkr. 16 Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.
- ozn. vo výkr. 17 Autocamping Pod Záhorím
- ozn. vo výkr. 18 Futbalové ihrisko
- ozn. vo výkr. 21 Štátne lesy SR, chata
- ozn. vo výkr. 23 Kostol sv. Ondreja, cintorín Sebeslavce
- ozn. vo výkr. 26 Lovecká chata Drobkov

Navrhované zariadenia

- ozn. vo výkr. 11 Komunitné centrum (Kultúrno spoločenské stredisko), Bývalá evanjelická škola – návrh
- ozn. vo výkr. 25 Penzión Sebeslavce – návrh
- ozn. vo výkr. 27 Areál ÚLUV - návrh
- ozn. vo výkr. 28 Obecný park (obecný sad) - návrh
- ozn. vo výkr. 29 Areál ihrísk a rekreačného športu - návrh
- ozn. vo výkr. 30 Obecný park – „Sever“ (obecný sad) - návrh
- ozn. vo výkr. 31 Obchod a služby – „Sever“ - návrh
- ozn. vo výkr. 32 Námestie – „Sever“ - návrh
- ozn. vo výkr. 33 Športovo rekreačný areál - návrh
- ozn. vo výkr. 35 Detské ihrisko stred - návrh
- ozn. vo výkr. 36 Detské ihrisko východ - návrh
- ozn. vo výkr. 37 Detské ihrisko Sebeslavce - návrh
- ozn. vo výkr. 38 Športovo rekreačný areál – Autocamping - návrh
- ozn. vo výkr. 39 Rozhľadňa, vyhládka - návrh

B.7.4.1 Rekreačné útvary, rekreačné zariadenia a vybavenosť

Rekreačný potenciál územia a jeho súčasné využitie pre rekreačný cestovný ruch (turizmus) a kúpeľníctvo

Riešené územie z hľadiska návrhu priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu v ÚPD – ÚPN - VÚC ŽK v platnom znení spadá do Turčianskeho regiónu CR s nástupným centrom Martin, ktoré patrí do rekreačného územného celku okresu Martin s nástupným centrom Martin, rekreačného krajinného celku Veľká Fatra juh s východiskovým centrom Necpaly s rekreačnými útvarmi:

- Sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica (ďalej len „SVT Blatnica“). SVT Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.

- **Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica (ďalej len „AGL.RÚ Blatnica“).** AGL.RÚ Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.

Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

AGL.RÚ Blatnica je funkčného typu II. (podhorský funkčný typ) s významom M (medzinárodným), s existujúcou výmerou 270 ha a navrhovanou výmerou 300 ha, s uvedenou existujúcou dennou návštevnosťou v sezóne 600 L (leto) osôb a navrhovanou návštevnosťou 1 400 L osôb, s navrhovanou dostavbou vybavenosti v SRTS Blatnica (v rámci zastavaného územia obce a jeho dotykových plôch) pre hlavné formy rekreácie a CR – letnú pobytovú a zimnú pobytovú v horách.

Do takto vymedzeného územia AGL.RÚ Blatnica v riešenom území ÚPN-O Blatnica v súčasnosti spadá:

- **Sídelné stredisko rekreácie a turizmu Blatnica (ďalej len „SRTS Blatnica“)**
- **Základňa turizmu Gader (ďalej len „ZT Gader“)**
- **Základňa turizmu Pod Záhorím (ďalej len „ZT Pod Záhorím“)**

Do ÚPN-O Blatnica je zapracované navrhované členenie rekreačných útvarov. Najväčšie predpoklady pre extenzívny a intenzívny rozvoj rekreácie a CR vo voľnom i viazanom CR (rekreačné chalupy) sú riešené v SRTS Blatnica, t.j. na území súčasnej obce.

V ZT Gader (Gader – areál MSM s.r.o hotel a chaty v m.č. Gader) a ZT Pod Záhorím (Autocamping) s existujúcimi zariadeniami pre voľný CR sa neuvažuje s extenzívnym rozvojom. V ZT Pod Záhorím sa pripúšťa intenzívny rozvoj na existujúcej disponibilnej plocha so zameraním a vytvorením podmienok pre celoročnú prevádzku.

V súčasnosti eviduje obec Blatnica investičný zámer výstavby Obytno – rekreačnej zóny v Sebeslavciach. Uvedený zámer rieši v tejto predovšetkým viazaný CR (rekreačné RD) a vo voľnom CR penzión. Za súčasť tejto ZT Sebeslavce možno považovať aj Blatnický hrad, ktorý v súčasnosti spravuje OZ Diadem.

V území je registrovaný a zo strany hlavného riešiteľa ÚPN-O pozitívne hodnotený záujem o umiestnenie EKO rodinných fariem. Lokalita má predpoklady sa stať novým rekreačným útvarom spadajúcim do aglomerácie rekreačných útvarov Blatnica ako:

- **Základňa turizmu Sebeslavce (ďalej len „ZT Sebeslavce“)**

Do ÚPN-O Blatnica obstarávateľ zapracoval uvedený investičný zámer.

Hlavné druhy rekreačných činností v k.ú obce Blatnica budú zamerané v nasledovných oblastiach:

- **vysokohorská turistika** (Veľká Fatra),
- **rekreačná turistika** (SRTS Blatnica, ZT Pod Záhorím, ZT Gader, ZT Sebeslavce - zámer),
- **cykloturistika** (značené cyklotrasy),
- **horská cykloturistika** (značené cyklotrasy),
- **hipoturistika, westernové jazdenie** (ako pripustenie agroturistiky v hospodárskom dvore PD Gader – zámer, prípadne v malých rodinných EKO farmách v m.č. Sebeslavce),
- **rekreačná bežecko lyžiarsku turistiku** (okolie ZT Pod Záhorím + okolie značené bežecko lyžiarske udržiavané stopy - zámer),
- **poznávací turizmus** (NKP v území),
- **cielenú kongresovú turistiku** (areál ÚĽUV – zámer, ochrana prírody a krajiny, remeslá a tradície a.p.),
- **kultúrno spoločenské pobyty a akcie** (folklórne a kultúrno spoločenské podujatia v m.č. Blatnica – areál ÚĽUV, obecný park, v m.č. Pod Záhorím v rámci areálu Autocamping),
- **agroturistika** (hospodársky dvor PD Gader – vytvoriť podmienky pre prípadný zámer, malé súkromné agrofarmy v m.č. Sebeslavce - zámer),
- **krátkodobé a dlhodobé rekreačné a relaxačné pobyty** (SRTS Blatnica, ZT Pod Záhorím, ZT Gader, ZT Sebeslavce - zámer),

- **tréningové vrcholové, výkonnostné a rekreačné športové pobyty** (dobudovaný športový areál),
- **zotavovacie pobyty** (ZT Gader),
- **vidiecky turizmus** (SRTS Blatnica),
- **welnees pobyty** (hotel Gader, SRTS Blatnica – zámer areál kaštiela ÚĽUV),
- **náučné chodníky, vyhládka** (okolie obce, prepoj – obec – Sebeslavce – hrad a späť).

Krajinný celok Veľkej Fatry vystupuje ako ponukový priestor pre domáci i zahraničný cestovný ruch, najmä však pre návštevníkov z juhozápadnej časti Žilinského kraja, hlavne však pre obyvateľov z vlastného územia a okresov Martin, Turčianske Teplice a Žilina.

Pri dennej návštevnosti v letnej turistickej špičke, je zabezpečenie rekreačných služieb poddimenzované, hlavne v oblasti voľného CR – nevyužíva sa potenciál, ktorý územie poskytuje. Ubytovanie pre návštevníkov v území je riešené hlavne v ZT Pod Záhorím (sezónne v Autocampingu a celoročne v ZT Gader (hotel Gader, Gader - areál MSM s.r.o). V súčasnosti začínajú poskytovať ubytovanie miestny obyvatelia na súkromí. Tento spôsob ubytovania je nutné podporovať.

V súčasnosti športovo – rekreačnú vybavenosť pre letnú turistickú sezónu viac menej reprezentujú len značené turistické chodníky a cyklotrasy. Značené turistické chodníky a cyklotrasy prispievajú k návštevnosti územia a tak zabezpečujú hlavne krátkodobú t.j. každodennú a koncotýždňovú rekreáciu.

V letnej turistickej sezóne sú využívané lesné cesty pre horské bicykle. Absentuje však komplexné označenie týchto trás s informačnými tabuľami pre rekreačných horských cykloturistov.

V zimnej turistickej sezóne sú v priestore katastra vytvorené optimálne prírodné podmienky na výkonnostné bežecké lyžovanie a turistické bežecké lyžovanie. Ako základňa pre tento charakter zimného rekreačného športu a turistiky je navrhovaná ZT Pod Záhorím (autocamping). Zimné využívanie areálu by prispelo k celoročnému využívaniu existujúceho areálu. Pre umiestnenie udržiavaných a značených bežeckolyžiarskych trás sú vytvorené optimálne geomorfologické podmienky v okolí ZT Pod Záhorím. Nástupný a cieľový priestor udržiavaných trás by bol v Autocampingu.

Územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení

Súčasný rekreačný útvary a zariadenia

Územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení úzko súvisí s nastavením rozvoja rekreácie a CR v nadradenej ÚPD v ÚPN-VÚC ŽK (riešenie v ZaD č.3 ÚPN-VÚC ŽK) platným pre riešené územie (k.ú. Blatnica), kde sú navrhované:

- **Sídelné stredisko rekreácie a turizmu Blatnica (ďalej len „SRTS Blatnica“)**
- **Základňa turizmu Gader (ďalej len „ZT Gader“)**
- **Základňa turizmu Pod Záhorím (ďalej len „ZT Pod Záhorím“)**

V ÚPN-O Blatnica bude akceptované vyššie uvedené územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení.

Navrhované nové rekreačné útvary a zariadeniami

Do navrhovaných rekreačných útvarov a zariadení bude zaradené nové (zámer ktorý vyplynul po oznámení po začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica). Ide o:

- **Základňa turizmu Sebeslavce (ďalej len „ZT Sebeslavce“)**

Evidovaný zámer obstarávateľ i hlavný riešiteľ premieta do ÚPN-O Blatnica.

Rekreačné územia a zóny

V riešenom území evidujeme rekreačné územie Veľká Fatra na ploche NP Veľká Fatra. Ide o územie s horským masívom, ktoré sa rozprestiera na ploche NP Veľká Fatra a s podhorím ktoré v prevažnej miere spadá do OP NP Veľká Fatra. Na ploche tohto územia platia pravidlá vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny t.j. bez umiestňovania nových stavieb (mimo areálu Autocampingu). Zo spracovaného ÚPN-O Blatnica a KEP Blatnica vyplynú pre toto územie ďalšie podrobnejšie krajinné - ekologické opatrenia. V zásade pôjde o obmedzené využívanie územia pre nenáročnú rekreačnú účely bez možnosti umiestňovania ďalších stavebných objektov.

V súčasnosti sú tomto území, okrem rozvíjajúcich sa ZT Pod Záhorím, ZT Gader a predovšetkým SRTS Blatnica umiestnené nasledovné zariadenia:

Značené turistické trasy prechádzajúce katastrom obce Blatnica (<http://www.freemap.sk/>).

Z obce Blatnica sa vchádza do najkrajších dolín Národného parku Veľká Fatra – Gaderskej a Blatnickej doliny i do priliehlych bočných dolín so zaujímavou skalnou scenériou. Trasy Gaderskou a Blatnickou dolinou pokračujú až na hlavný hrebeň Veľkej Fatry (Ostredok, Kráľova studňa), príp. okruhmi cez vrcholy Tlstá,(1373m), Ostrá (1256m) a Drienok.

- modrá trasa ev. č. 2724 : Kanský dol ústie – Muráň – Tlstá – Vápenná dolina ústie;
- zelená trasa ev. č. 5634a: Blatnica, ObÚ – Blatnica, pamätník – Ústie Juriášovej doliny – Spoj Rakytovských dolín – Sedlo pod Smrekovom – Kráľova studňa priesmyk - pokračovanie ako 5634b – Malá krížna – Úplaz – Dolina Ramžiná – Salášky – Turecká – Staré hory;
- žltá trasa ev. č. 8648: Blatnica – Blatnická pamätník – Kanský dol ústie – Blatnický hrad odbočka – zrúcanina Blatnica – Blatnický hrad odbočka – Vápenná dolina ústie – Dedošovská dolina – Čertova brána – Demošovská dolina – Škap – Drobkov – Gaderská dolina Veterné – Kráľova skala – Kráľova studňa priesmyk;
- žltá trasa ev. č. 8639: Muráň – sedlo Ostrá – Ostrá – sedlo Ostrá – Zadná Ostrá – Ústie Juriášovej doliny;
- zelená trasa ev. č. 5641: Tlstá – Ľubená – Bágľov kopec – Zadná Ostrá;
- červená trasa ev. č. 0870b: ... Vyšné Rudno – sedlo Príslop – Chládkové – Kľak – Svrčnicke sedlo – Vyšná Lipová – Široké – Jarabina – sedlo Pod kopou – Myľ Lysec – Štefanová – Štefanovské sedlo – Javorina – Šoproň – Nad studeným – Ploská – Chyžky – Koniarky – Ostredok – Frčkov – Krížna ...
- červená trasa ev. č. 0801, E8 (cesta hrdinov SNP): Krížna – Kráľova studňa – Košarisko – Pod krásnym kopcom – Malý Šturec – Priechy vrch – sedlo Turecká cesta – sedlo Flochovej – Pod tablou – Kordické sedlo – Vyhnatová – sedlo Tunel ...
- žltá trasa ev. č. 8631: spoj Rakytovských dolín – úbočie Malého Rakytova;
- zelená trasa ev. č. 5640: Drobkov – sedlo Za Štrochmi – Ostredok;
- modrá trasa ev. č. 2773: Necpaly – dolina Horný Borišov – chata Pod Borišovom – Nad studeným – Chyžky;
- žltá trasa ev. č. 8633: odbočka z 2733 – Revúcky mlyn – Koniarky;
- žltá trasa ev. č. 8605: Chyžky – Števkovie Grúnik – Radovo – Vyšná Revúca.

Do návrhu ÚPN-O sú zaradené nasledovné zámery:

- V súvislosti so zapojením ZT Pod Záhorím (Autocamping) vybudovať chodník a cyklochodník medzi m.č. Blatnica a m.č. Pod Záhorím v súbehu s cestou III/2132 ako značenú trasu.
- V súvislosti so zapojením zámeru s novou ZT Sebeslavce (obytno – rekreačná zóna) vybudovať chodník a cyklochodník medzi m.č. Blatnica a m.č. Sebeslavce v súbehu s cestou III/2132 a značený turistický chodník z m.č. Sebeslavce okolo kostola sv. Ondreja (kultúrna pamiatka) smerom na hrad Blatnica (kultúrna pamiatka)
- V súvislosti so zapojením SRTS Blatnica vybudovať značený turistický a náučný chodník – okruh z centra obce okolo kaštieľov (areál ÚĽUV), ev. kostola smerom na hrad Blatnica cez Sebeslavce s kostolom sv. Ondreja a na trase s navrhovanou rozhľadňou na vrchole Plešovice.
- V katastrálnom území obce Blatnica, vo väzbe na ZT Pod Záhorím, umiestniť areál lyžiarskych turistických bežeckých tratí. Areál bude umiestnený v ochrannom pásme NP Veľká Fatra. Trasy lyžiarskych tratí budú navrhované v extenzívne využívanom území najmä na lúkach a čistínach podhoria a tiež v malej miere na lesných a poľných cestách.

Značené cykloturistické trasy, ktoré prechádzajú katastrálnym územím obce a sú vyznačené ako cykloturistické trasy (<http://www.freemap.sk/>).

Katastrálnym územím obce prechádzajú značené cykloturistické trasy - trasa Gaderskou a Blatnickou dolinou, okruh popod Blatnický hrad, prípadne ďalej starou vozovou cestou v podhorí do obce Necpaly. Taktiež cestné trasy kopcovitým terénom podhoria Veľkej Fatry - Cestou Hrdinov SNP, alebo smer Mošovce – Čremošné (<http://www.freemap.sk/>):

- Žltá trasa s číslom 8414 (z Mošoviec do Blatnice): Blatnica – Karlová – Valentová – Laskár – Socovce – Mošovce;

- červená trasa s číslom 032 (Turčianska cyklomagistrála – z Turčianskych Teplíc do Vrútok) : Turčianske Teplice – Turčiansky Michal – Mošovce – Blatnica – Folkušová – Necpaly – Belá-Dulice – Turčianske Jaseno – Horný Kalník – Dolný Kalník – Dražkovce – Záborie – Sklabiňa – Sklabinský Podzámok – Turčianska Štiavnička – Sučany – Turčianske Kľačany – Lipovec - Vrútky;
 - modrá trasa s číslom 2414 (Blatnica – Blatnická dolina): Blatnica – Juriášovo – Rakytovská dolina;
 - zelená trasa s číslom 5417 (Blatnica – Gaderská dolina): Blatnica - Konský dol ústie – Blatnický hrad odbočka – Vápenná dolina – Demošovská dolina ústie – Škap – Drobkov – Gaderská dolina Veterné.
- Do návrhu ÚPN-O sú zaradené nasledovné zámery:
- Navrh súbežných samostatných cyklochodníkov s cestnými komunikáciami v riešenom území na trase č. 8414 a č. 032. (popri cestách III. triedy - III/2132 a III/2139 v k.ú obce).

Kúpeľné územia

V katastri obce Blatnica nie sú v súčasnosti evidované kúpeľné územia a ani sa voči obci nevzťahujú opatrenia súvisiace s vonkajšími kúpeľnými územiami (podľa štatútu kúpeľného miesta).

Rekreačná areály a zariadenia

Rekreačný areál a zariadenia - Blatnica ZT Gader

Gader (chatová osada Gader - MSM s.r.o.)

Na území obce Blatnica v súčasnosti nachádza Rekreačný areál Blatnica ZT Gader. ÚPN-O Blatnica rieši toto územie ako samostatnú miestnu časť obce. V súčasnosti sú vo vymedzenom území umiestnené nasledovné rekreačné zariadenia:

Vo voľnom CR:

- ozn. vo výkr. 16 Rekreačno – ubytovací komplex MSM s.r.o.

Areál sa nachádza v rámci dolnej časti Gaderskej doliny na území NP Veľká Fatra. Areál nemá rozvojové predpoklady. V zariadeniach areálu sa nachádza: Hlavná budova, apartmánové izby v hlavnej budove 2x(4-6), 1x(2-4), turistické izby 2x6. V reštaurácii s kapacitou 60 miest ku ktorej patrí aj terasa (50 miest) a salónik (40 miest) je možné zorganizovať rôzne spoločenské podujatia ako svadby, školenia, semináre, firemné i rodinné stretnutia. Relax v saune, ktorá je súčasťou komplexu.

- Dva apartmánové domy 8x(3-5) sa nachádzajú vedľa hlavnej budovy. Každý apartmánový dom sa skladá zo štyroch samostatných apartmánov s balkónom a vlastným sociálnym zariadením. Parkovanie je možné v tesnej blízkosti objektu.
- Letné chatky s lôžkovou kapacitou 36 osôb.

V areáli sa nachádza altánok s posedením, kryté ohnisko, volejbalové ihrisko a detské ihrisko s hojdačkami a preliezkami pre deti, zapožičiavanie športových potrieb a bicyklov a posilňovňa. Celková kapacita ubytovania je 62 lôžok.

Areál bude v ÚPN-O Blatnica akceptovaný, nebude navrhovaný jeho extenzívny rozvoj.

Rekreačné chaty v rozptyle

Súčasťou ZT Gader sú v súčasnosti umiestnené rekreačné zariadenia ŠL SR ako zariadenia vo viazanom CR. Ide o nasledovné objekty v Gaderskej doline a Dedošovej doline a na plochách NP Veľká Fatra:

- Gader – chata ŠL (na začiatku Gaderskej doliny).
- Gader - chata ŠL „Komes“ v lokalite Sihoť (pod hradom Blatnica).
- Lovecká Chata „Drobkov“ (Lesy SR) umiestnená pod Ostredkom na konci Dedošovej doliny, 13 lôžok v 5 izbách (2x2 + 3x3). Poskytuje sezónne ubytovanie v období od 01.05. do 15.10.
- Gader – ostatné chaty ŠL v rozptyle ďalších cca 6 objektov pre lesnú správu, lesných robotníkov (chata „Mačací zámok“, chata „Žihlavná“, Horáreň pod hradom, chata „Selenec“, chata „Horná Dedošová“, Chata „Škáp“)

Predpokladaná celková kapacita je spolu cca 45 lôžok. Spracovateľ ÚPN-O Blatnica neruša s ďalším rozvojom takýchto zariadení v území ST Gader.

Rekreačný areál a zariadenia Blatnica - ZT Pod Záhorím (Autocamping)

Na území obce Blatnica je v súčasnosti umiestnený Autocampig spadajúci ZT Pod Záhorím. ÚPN-O Blatnica rieši toto územie ako samostatnú miestnu časť obce. Vo vymedzenom území sú nasledovné rekreačné zariadenia vo voľnom CR. V areáli sa nachádza:

- bar pre 20 ľudí, čiastočne zastrešená terasa pre cca 20 osôb,
- lanový park,
- ubytovanie:
 - stanová kapacita predstavuje (40 miest á priemer 4 osoby)
 - pre karavány je k dispozícii 10 miest a 10 elektrických prípojok (á 4 osoby).
 - 3 horské chatky v celkovej kapacite 16 lôžok+6 prístelkov.
 - Chata č.1 4x lôžko + 2x prístelok,
 - Chata č.2 5x lôžko + 2x prístelok,
 - Chata č.3 7x lôžko + 2x prístelok.

Celková kapacita (vrátane stanov a karavanov) je 220 lôžok (osôb).

Areál je v ÚPN-O Blatnica akceptovaný, nie je navrhovaný jeho extenzívny rozvoj. Navrhuje sa pripustiť jeho intenzívnejšie využitie s dobudovaním nových zariadení v rekreácii a CR so zámerom jeho celoročného využívania (ubytovanie, stravovanie, športovo rekreačné a relaxačné zariadenia, služby v CR, amfiteátre ap). Smerne uvažovaný zámer rozvojovej kapacity je uvažovaný cca 100 lôžok.

Rekreačné areály a zariadenia Blatnica - SRTS Blatnica

Hotel Gader

Súčasťou SRTS Blatnica je areál hotela Gader. Zariadenie poskytuje celoročné ubytovanie. V súčasnosti sa v tomto zariadení nachádza:

- 12 dvojlôžkových a 6 trojlôžkových izieb,
- ubytovanie v 3 apartmánoch,
- reštaurácia,
- golf (driving range, putting green, chipping green),
- sauna s bazénom,
- ihrisko pre deti,
- požičovňa bicyklov,
- tenisový kurt.

Celková kapacita ubytovania v hoteli je 48 lôžok

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica akceptuje uvedené zariadenie a označuje ho ako jedno z rozhodujúcich zariadení v CR v ÚPN-O Blatnica.

Areál ÚĽUV (kaštieľ a areál a blízke okolie) - návrh

Súčasťou centra obce Blatnica sú dva kaštieľe, ev. kostol a pamätný dom Izabely Textorisovej ako kultúrne pamiatky. Súčasťou kaštiela vo vlastníctve ÚĽUV je areál ktorého súčasťou boli pôvodné, dnes už neexistujúce hospodárske stavby PD (bývalé hospodárske stavby pri kaštieli). Na vymedzené územie má ÚĽUV spracovanú ÚŠ priestorovej regulácie. V navrhovanom riešení sa v areáli uvažuje s nasledovnými objektami a využitím:

- Kaštieľ 1 – správa areálu – návrh
- Kaštieľ 2 – múzeum Karola Plicku
- Spoločenský altán s lipou – návrh
- Ubytovacie a stravovacie objekty, 60 lôžok, 40 stol. - návrh
- Objekty tvorivých dielní – návrh
- Čajovňa – výroba ľudových liečív - návrh
- Konferenčná sála, reštaurácia a kaviareň – návrh,
- Športová plocha (tenisový kurt) - návrh
- Objekty športovo – rekreačnej vybavenosti (fitness, bazén, sauna) – návrh,
- Ovocný sad (atuchťónne druhy stromov) – návrh,
- Alej (ku ev. kostolu) – návrh,
- Areál artefaktov – návrh,
- Oddychový záhradný altán – návrh

V návaznosti na areál riešila UŠ vo výhľade:

- Objekty CR pre PD Gader – nezaradené do návrhu ÚPN-O
- Golfové odpalisko - nezaradené do návrhu ÚPN-O

Celková uvažovaná kapacita ubytovania je 48 lôžok.

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica neoporučuje uvažovať s výhľadovými zariadeniami riešenými v UŠ. Na naväzujúcej ploche na severovýchodný okraj areálu rieši plochy pre ďalšiu OV v rekreácii a CR, a to napr. park – botanická záhrada - arborétum a prírodný amfiteáter.

Komplexný športový a rekreačný areál – návrh dobudovania existujúceho areálu

Súčasťou SRTS Blatnica bude aj dobudovaný športový areál s rekreačnou vybavenosťou. V dobudovanom areáli v Návrhu ÚPN-O sa uvažuje s umiestnením:

- futbalového štadióna s atletickou štvorbežeckou dráhou a atletickým vybavením pre ostatné atletické disciplíny,
- univerzálnej športovej haly (rozmer max. hádzanárske ihrisko)
- vonkajších ihrísk pre kolektívne športy (volejbal, basketbal, univerzálne ihrisko v rozmeroch hádzanej, tenisovým kurtom – mi, v zime otvorenou ľadovou plochou....),
- ubytovacím a stravovacím objektom s cca kapacitou 50 lôžok a cca 50 stol.
- parkom s altánkom (letné slávnosti),
- detským ihriskom,
- relax centrom (sauna, fitness, wellnes).

Smerne je uvažovaná kapacita cca 50 lôžok.

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica rieši vybudovanie takéhoto komplexného športovo – rekreačného areálu, ktorý by slúžil obyvateľom i návštevníkom (rekreantom) obce. Umiestnená športová vybavenosť by slúžila aj pre potreby ZŠ.

Penzióny – návrh

Súčasťou SRTS Blatnica budú aj synergeticky umiestňované penzióny v rozptyle v zastavanom území, bez návrhu konkrétnej lokalizácie.

Uvažovaná kapacita je cca 60 lôžok (cca 3 objekty á 20lôžok).

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica rieši vytvorenie podmienok umiestňovania takýchto zariadení na obytnom území obce (existujúcom i navrhovanom).

Rekreačné chalupy – návrh

Súčasťou SRTS Blatnica budú aj synergeticky umiestňované rekreačné chalupy vo viazanom CR v rozptyle po zastavanom území obce, bez návrhu konkrétnej lokalizácie. V súčasnosti je na rekreačné účely využívaných 81 objektov pôvodných, prevažne starších RD.

Uvažovaná kapacita bude v ďalších objektoch cca 160 lôžok (cca 40 objektov á 4 lôžka).

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica navrhuje vytvorenie podmienok pre umiestňovanie takýchto zariadení na obytnom území obce a to existujúcom i navrhovanom.

Rozhľadňa, vyhládka – návrh

Súčasťou SRTS Blatnica je navrhovaná Rozhľadňa umiestnená na vrchole Plešovice. Rozhľadňa bude zároveň umiestnená na turistickom /náučnom/ chodníku spájajúcim centrum obce s hradom Blatnica.

Rekreačný Sebeslavce - ST Sebeslavce - zámer

Penzión – návrh

Súčasťou ST Blatnica bude uvažovaný penzión v zmysle umiestnenia v UŠ Obytno - rekreačného komplexu Sebeslavce.

Uvažovaná kapacita je cca 20 lôžok.

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica navrhuje vytvorenie podmienok pre umiestnenie takéhoto zariadenia vo voľnom CR novom rozvojovom území obce v m.č. Sebeslavce.

Rekreačné rodinné domy – návrh

Súčasťou ST Blatnica budú uvažované rekreačné rodinné domy v zmysle umiestnenia v Urbanistickej štúdii Obytno - rekreačného komplexu Sebeslavce v počte cca 37 objektov.

Uvažovaná kapacita bude cca 148 lôžok (44 lôžka/objekt).

Spracovateľ ÚPN-O Blatnica navrhuje vytvorenie podmienok pre umiestnenie takýchto objektov vo viazanom CR novom rozvojovom území obce v m.č. Sebeslavce.

B.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

ÚPN-O Blatnica navrhuje rozšírenie súčasného zastavaného územia obce o navrhované plochy v lokalitách s navrhovanou výstavbou.

Navrhované rozšírenie je zrejmé z grafickej časti. Do zastavaného územia sú na začlenenie navrhované:

plochy pre rozvoj IBV a prislúchajúcu občiansku vybavenosť:

- v m.č. Blatnica rozvojové plochy na severozápadnom a severnom okraji riešeného územia, existujúce plochy na juhozápadnom okraji riešeného územia,
- v m.č. Sebeslavce navrhované rozvojové plochy v lokalite Čertov Žingor,

pre rekreáciu a občiansku vybavenosť v rekreačných územiach:

- celú m.č. Gader,
- celú m.č. Autocamping,

pre poľnohospodársku výrobu:

- rozvojové plochy pre umiestnenie EKO poľnohospodárskych fariem v lokalite Žingor,

pre športu a priemysel

- rozvojové plochy športového areálu a plochy naväzujúce na ČOV na severnom okraji m.č. Blatnica.

B.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

B.9.1 OCHRANA PRÍRODNÝCH HODNÔT

B.9.1.1 Chránené časti prírody a ich ochranné pásma

Osobitne chránenými časťami prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov rozumieme územia začlenené v národnej sústave chránených území, kde sa uplatňuje druhý až piaty stupeň ochrany a chránené stromy, ďalej územia, ktoré boli zaradené do európskej sústavy chránených území Natura 2000 (územia európskeho významu a chránené vtáčie územia).

Do riešeného územia zasahujú nasledovné osobitne chránené územia:

- **Národný park Veľká Fatra**

Výmera NP Veľká Fatra je 40 371 ha (z toho v okrese Martin 14 767ha), ochranné pásmo NP je 26 133 ha (z toho v okrese 11 055 ha).

- **NPR Padva**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 371, výmera 325,46 ha, 5. stupeň ochrany.

- **NPR Suchý vrch**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, Necpaly, Liptovské Revúce, ev.č. štátneho zoznamu 436, výmera 288,74 ha, 5. stupeň ochrany.

- **NPR Tlstá**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 453, výmera 3066,04 ha, 5. stupeň ochrany.

▪ **NPR Veľká Skalná**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, Mošovce, ev.č. štátneho zoznamu 469, výmera 645,23 ha,(v okrese 380,37ha), 5. stupeň ochrany.

▪ **PR Biela skala**

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 827, výmera 185,07 ha, 5. stupeň ochrany.

B.9.1.2 Európska sústava chránených území Natura 2000.

Územia európskeho významu (SKUEV)

V riešenom území k.ú. Blatnica sa nachádzajú dve územia európskeho významu:

SKUEV 0238 Veľká Fatra

Zasahuje do k.ú. Belá-Dulice, Blatnica, Folkušová, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Mošovce, Rakša, Kraľovany, Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Dolný Harmanec, Staré Hory).

Výmera: 43 755,75 ha (z toho v okrese Martin 18 522,89 ha), stupeň ochrany 2, 3, 4, 5.

SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok

Zasahuje do k.ú. Bystrica, Ďanová, Benice, Blatnica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Martin, Príbovce, Rakovo, Socovce, Valentová, (mimo okresu Martin Dolná Štubňa, Dubové, Dvorec nad Turcom, Abramová, Blažovce, Ivančiná, Jazernica, Kaľamenová, Sklené, Slovenské Pravno, Dolný Turček, Veľký Čepčín).

Výmera: 284,16 ha (z toho v okrese Martin 144,35 ha), stupeň ochrany 2, 4.

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Do riešeného územia zasahuje jedno CHVÚ.

Chránené vtáčie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra

Vyhlásené vyhláškou MŽP SR 194/2010 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Veľká Fatra.

Zasahuje do k.ú. Belá, Blatnica, Dulice, Folkušová, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček, Mošovce, Rakša, Dolný Harmanec, Donovaly, Harmanec, Kordíky, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok).

Výmera 47 445,01 ha, (z toho v okrese Martin 20 619,94 ha).

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 9.7.2003, obsahoval 38 území. V súčasnosti aktualizovaný národný zoznam obsahuje spolu 41 chránených vtáčích území, pre ktoré boli vydané platné vyhlášky.

B.9.1.3 Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V riešenom území sa nenachádzajú lokality, zapísané do Zoznamu medzinárodne významných mokradí, ani Národne významné mokrade.

B.9.2 OCHRANA POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD A VODNÝCH ZDROJOV

Funkčné členenie a organizáciu riešeného územia z hľadiska vodného hospodárstva ovplyvňujú nasledovne evidované plošno – priestorové javy:

Chránená vodohospodárska oblasť

Riešené územie sa nachádza v CHVO Veľká Fatra, vyhláseným Nariadením Vlády SR č. 138/1973. Jeho hranica prechádza za cestou Blatnica – Folkušová a je zakreslená v grafickej časti ÚPN-O Blatnica.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V katastrálnom území obce boli rozhodnutím ONV v Martine č. PLVH-1692/1984-Km, zo dňa 27.4.1984, stanovené ochranné pásma I. stupňa okolo vodárenských zdrojov – siedmich prameňov: Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III. s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Jasienok nad chatou s plochou 629 m², Prameň Rakytov s plochou 3252 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m², Prameň Krahulčie s plochou 1661 m². Všetky prameniská sú oplotené a vstup je zabezpečený. V pásme ochrany I. stupňa je zakázané vykonávať zemné práce narušujúce pôdny kryt, používať trhaviny a toxické látky, pásť zvieratá a akokoľvek znečisťovať krycie vrstvy.

Ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

Do severnej časti katastrálneho územia obce Blatnica zasahuje ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004. Východná hranica ochranného pásma vedie v riešenom území po pravom okraji komunikácie vedúcej z Príboviec až do obce Blatnica a po jej západnom okraji nadväzuje na komunikáciu pokračujúcu do Mošoviec.

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach sú ustanovené na základe výsledkov geologickej úlohy Socovce-vrt HV - 107/A (geologické práce potrebné na vyhlásenie zdroja za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody, Vandrová, 2003).

Záujmové územie Socovce je súčasťou hydrogeologického rajónu Q-P 033 paleogén, neogén a kvartér Turčianskej kotliny. Z hydrogeologického hľadiska neogénne sedimenty (martinské súvrstvie) sú tvorené nepriepustnými polohami ílov, vápnitých ílov a slieňovcov a priepustnými polohami štrkov, pieskov, karbonatických zlepcov a pieskovcov (budišské súvrstvie). Subhorizontálne uloženie týchto dvoch základných typov tvorí predpoklad na vznik artézskych horizontov, ako aj predpoklad na ich priame dopĺňanie podzemnými vodami z pohoria. Výverová oblasť v Socovciach patrí medzi zakryté, t.j. umelé oblasti vzniknuté ťažbou pomocou vrtov. Prírodná minerálna voda v lokalite Socovce patrí podľa tvorby chemického obsahu a výsledného chemického zloženia k petrogénnym, karbonátogénnym vodám.

Inundačné územie

Inundačné územie – je priľahlé k vodnému toku, zaplavované vyliatím vody z koryta, vymedzené záplavovou čiarou najväčšej známej alebo navrhovanej úrovne vodného stavu. Rozsah určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu vodného toku. V katastrálnom území obce Blatnica nie je legislatívne stanovené inundačné územie vodných tokov.

Správa vodných tokov - oprávnenia pri správe vodných tokov, § 49, odst.2, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky min. 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne. Katastrálnym územím obce Blatnica preteká vodohospodársky významný tok Blatnický potok a menej významné toky Karlovský potok a tok Zápotočia – v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p.. Vodné toky Gaderský potok, Selenec a Sviniarka v správe Lesy SR, š.p..

V okolí vodných tokov je potrebné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom. V katastrálnom území obce Blatnica sú pobrežnými pozemkami pri vodohospodársky významnom vodnom toku Blatnický potok - pozemky do 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze, pri ostatných tokoch 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze.

B.9.3 OCHRANA ŠPECIFICKÉHO ÚZEMIA

Priestory MO SR Blatnica

Akceptovať existujúce objekty Ministerstva obrany SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica spadajúce do riešeného územia (k.ú. obce Blatnica) v lokalite na Krížnej (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený vojenský objekt spojovej služby s vysielacími. Areál MO SR je oplotený, ochranné pásmo je stanovené 500 m.

B.9.4 OCHRANA KULTÚRNYCH PAMIATOK

Národné kultúrne pamiatky

V rámci riešeného územia obce Blatnica sa nachádzajú nasledujúce národné kultúrne pamiatky (ďalej len „NKP“) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len „ÚZPF“):

Číslo ÚZPF	Index	Obec	Súpisné číslo	Parcelné číslo	Unifikovaný názov NKP	Unifikovaný názov pamiatkového objektu NKP	Bližšie určenie
534	/ 1	Blatnica		1331	HRAD	VEŽA I. ZÁPADNÁ	hradné jadro
534	/ 2	Blatnica		1331	HRAD	VEŽA SCHODISKOVÁ	hradné jadro
534	/ 3	Blatnica		1331	HRAD	PALÁC HRADNÝ	hradné jadro
534	/ 4	Blatnica		1331	HRAD	VEŽA II.VÝCHODNÁ	hradné jadro
534	/ 5	Blatnica		1331	HRAD	BUDOVA I.	hradné jadro
534	/ 6	Blatnica		1331	HRAD	BAŠTA I. JUHOVÝCHODNÁ	hradné jadro
534	/ 7	Blatnica		1331	HRAD	MÚR HRADBOVÝ I.	hradné jadro
534	/ 8	Blatnica		1331	HRAD	BAŠTA II.JUŽNÁ	hradné jadro
534	/ 9	Blatnica		1331	HRAD	NÁDVORIE HRADNÉ I.	hradné jadro
534	/ 10	Blatnica		1331	HRAD	BUDOVA II.VÝCHODNÁ	Predhradie
534	/ 11	Blatnica		1331	HRAD	BUDOVA III.ZÁPADNÁ	Predhradie
534	/ 12	Blatnica		1331	HRAD	BRÁNA HRADNÁ	Predhradie
534	/ 13	Blatnica		1331	HRAD	BAŠTA III.SEVEROZÁPADNÁ	Predhradie
534	/ 14	Blatnica		1331	HRAD	MÚR HRADBOVÝ II.	Predhradie
534	/ 15	Blatnica		1331	HRAD	BUDOVA IV.SEVERNÁ	Predhradie
534	/ 16	Blatnica		1331	HRAD	NÁDVORIE HRADNÉ II.	Predhradie
534	/ 17	Blatnica		1331	HRAD	PRIEKOPA HRADNÁ	Predhradie
535	/ 1	Blatnica		840/1	KOSTOL	KOSTOL	r.k.sv.Ondreja
2193	/ 1	Blatnica		1338,1339/1-4, (1348 ?)	HRADISKO	HRADISKO	Neskúmané
2194	/ 1	Blatnica		1160	SÍDLISKO JASKYNNÉ	SÍDLISKO JASKYNNÉ	skúmané čiastočne
3207	/ 1	Blatnica		1287	CHATA PAMÄTNÁ A PAM.TAB.	CHATA PAMÄTNÁ	zrubová, veliteľská part.
3207	/ 2	Blatnica		1287	CHATA PAMÄTNÁ A PAM.TAB.	TABUĽA PAMÄTNÁ	SNP - veliteľské sídlo
3208	/ 1	Blatnica		156	POMNÍK	POMNÍK	padlí v SNP
11697	/ 1	Blatnica		791	KOSTOL	KOSTOL	ev. a. v.
11740	/ 1	Blatnica		605,606	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11736	/ 1	Blatnica	9	623	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11737	/ 1	Blatnica	11	620	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11738	/ 1	Blatnica	16	476	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11779	/ 1	Blatnica	21	626/3	SÝPKA	SÝPKA	Murovaná
11743	/ 1	Blatnica	25	612/1	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.PAMÄTNÝ	Kameň
11743	/ 2	Blatnica	25	612/1	DVOR ROĽNÍCKY	STAVBA HOSPODÁRSKA	Zrubová + murovaná
11743	/ 3	Blatnica	25	612/2	DVOR ROĽNÍCKY	SÝPKA	Murovaná

11743	/	4	Blatnica	25	612/2	DVOR ROĽNÍCKY	MÚR OHRADNÝ S BRÁNAMI	Murovaný
11837	/	1	Blatnica	25	607	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11742	/	1	Blatnica	29	500	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	kameň, tehla
11742	/	2	Blatnica	29	502	DVOR ROĽNÍCKY	SÝPKA	kameň, tehla
11742	/	3	Blatnica	29	503	DVOR ROĽNÍCKY	STODOLA	tehla, kameň, drevo
11742	/	4	Blatnica	29	500	DVOR ROĽNÍCKY	OPLOTENIE S BRÁNOU	Drevené
11746	/	1	Blatnica	39	517	DOM ĽUDOVÝ	DOM ĽUDOVÝ	Murovaný
11747	/	1	Blatnica	40	520/1,520/4	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	Kamenný
11747	/	3	Blatnica	40	522	DVOR ROĽNÍCKY	STODOLA	kameň, drevo
11747	/	4	Blatnica	40	520/2,520/3	DVOR ROĽNÍCKY	MÚR OHRADNÝ S BRÁNAMI	kameň, drevo
11751	/	1	Blatnica	108	629	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ	kameň, tehla
11751	/	2	Blatnica	108	629,632	DVOR ROĽNÍCKY	STODOLA	stĺpová, murovaná +doštená
11751	/	3	Blatnica	108	724	DVOR ROĽNÍCKY	SÝPKA	kameň, tehla
11756	/	1	Blatnica	110	16	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	zrubový omietaný
11757	/	1	Blatnica	111	15	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	zrubový omietaný
11739	/	1	Blatnica	120	732	SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11715	/	1	Blatnica	122	727	SÝPKA	SÝPKA	Murovaná
536	/	1	Blatnica	130	769/1	KAŠTIEĽ	KAŠTIEĽ	Solitér
537	/	1	Blatnica	131	770	KÚRIA	KÚRIA	
11714	/	1	Blatnica	167	72	SÝPKA	SÝPKA	Murovaná
11745	/	1	Blatnica	207	208/1	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	Kamenný
11745	/	2	Blatnica	207	208/2	DVOR ROĽNÍCKY	MÚR OHRADNÝ S BRÁNAMI	kameň, drevo
11755	/	1	Blatnica	277	79	DOM ĽUDOVÝ	DOM ĽUDOVÝ	kameň, tehla
11741	/	1	Blatnica	284	82	DOM ĽUDOVÝ A SÝPKA	DOM ĽUDOVÝ	Zrubový
11741	/	2	Blatnica	284	82	DOM ĽUDOVÝ A SÝPKA	SÝPKA	Kamenná
11778	/	1	Blatnica	294	320	DVOR ROĽNÍCKY	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	kameň, tehla
11778	/	2	Blatnica	294	320	DVOR ROĽNÍCKY	SÝPKA	kameň, tehla
11778	/	3	Blatnica	294	320	DVOR ROĽNÍCKY	MÚR OHRADNÝ S BRÁNOU	Murovaný
11778	/	4	Blatnica	294	321	DVOR ROĽNÍCKY	VČELÍN	Drevený
11744	/	1	Blatnica	295	322	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	zrubový omietaný
11713	/	1	Blatnica	475	619/2,619/3	ZVONICA	ZVONICA	Murovaná

Archeologické náleziská zapísané v ÚZPF ako NKP:

V k.ú. obce Blatnica sa nachádzajú nasledovné archeologické náleziská zapísané v ÚZPF ako NKP:

- Hrad Blatnica, č. ÚZPF 534/1-17
- Hradisko Plešovica, č. ÚZPF 2193/1
- Jaskyňa Na vyhni, č. ÚZPF 2194/1
- R.k. kostol sv. Ondreja, č. ÚZPF 535/1

V Centrálnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku a z odbornej literatúry sú z katastra obce Blatnica známe nasledovné archeologické náleziská:

- Jaskyňa Mažarná, osídlenie v neolite a novoveku,
- Intravilán obce/Sokolče, osídlenie v púchovskej k. a stredoveku),
- Poloha Kačarová/Stredná, osídlenie v dobe laténskej,
- Poloha Rovná, refúgium a historická komunikácia k nemu – d. laténska,
- Poloha Na Jame, lužické pohrebisko,
- Poloha Tisová, osídlenie púchovskej kultúry,
- Poloha Sebeslavce, zaniknutá stredoveká osada,

B.9.5 OCHRANA POHREBÍSK

Akceptovať ustanovenia zákona NR SR č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve. Z uvedeného zákona vyplýva ochranné pásmo cintorínov v m.č. Blatnica a m.č. Sebeslavce (pôvodný cintorín pri kostole sv. Ondreja), 50m od okraja pohrebísk.

B.9.6 ŠPECIÁLNA OCHRANA

Na území katastra obce evidujeme vyhradený priestor, slúžiaci ako vyhradenú plochu MO SR v polohe Krížna (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený oplotený objekt spojovej služby s vysielacími. V k.ú. Blatnica je nutné akceptovať existujúce objekty s oploteným areálom MO SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica v lokalite Krížna a to:

- Spojovacie stredisko Krížna- oplotený areál spojovej služby s ochranným pásmom 500m (zasahuje do k.ú. Blatnica a k.ú. Turecká,

opatrenia:

B.9.7 OCHRANNÉ A BEZPEČNOSTNÉ PÁSMA HLAVNÝCH RÁDOV TECHNICKEJ A DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY, OSTATNÉ OCHRANNÉ PÁSMA

B.9.7. 1 Ochranné pásma technickej infraštruktúry

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany :

- 1,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

V katastrálnom území obce Blatnica ide o pásmo ochrany 1,5 m pri verejnom vodovode aj kanalizácii.

Ochranné pásmo ČOV je 100 m od súvislej zástavby v obci.

Plynovody

Ochranné pásmo je územia bezprostredne prilahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice. V zmysle zákona č.251/ 2012 pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrany:

VTL plynovody s menovitou svetlosťou do 200 mm	- 4 m
STL plynovod D 200 – voľný terén	- 8 m
STL plynovod v zastavanom území	- 1 m
Regulačná stanica	- 8 m

Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:
VTL plynovody a prípojky vo voľnom teréne s menovitou svetlosťou do 350 mm – 20 m
STL a plynovodné prípojky vo voľnom teréne s tlakom do 0,4 MPa - 10 m
STL zastavané územie – určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní normy STN 386415, STN 736005.
Regulačná stanica - 50 m
Podľa § 57 odsek (3)
Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete.

Elektrorozvody

Ochranné pásmo je územia bezprostredne priľahlé ku elektrickému zariadeniu a vedeniu, jeho vzdialenosť je od krajných vodičov na každú stranu – Zbierka zákonov č. 251/2012 § 43 Ochranné pásma sú identifikované:

- podľa ods.1: Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorá je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.
- podľa ods.2: Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Vzdialenosť oboch rovín od krajných vodičov je pri napätí:
 - 400 kV vedenie 25 m
 - 22 kV vedenie vzdušné 10 m
 - 22 kV kábel 1m
 - 22 kV vedenie v lesných priesekoch 7 m
 - vonkajšie trafostanice 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie stožiaru
 - kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo, toto je dané samotnou stavbou TS

B.9.7 2 Ochranné pásma dopravnej infraštruktúry

Mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z. V prípade obce Blatnica sa uplatnia tieto ochranné pásma:

▪ rýchlostná cesta	100 m od osi krajného jazdného pruhu,
▪ cesty I. triedy	50 m od osi cesty,
▪ cesty III. triedy	20 m od osi cesty.

B.9.8 VETERINÁRNE OCHRANNÉ PÁSMO (VOP)

V súčasnosti nie je vyhlásené VOP agropodniku - PD Gader, ktorý sa nachádza v k.ú obce Blatnica v priamej väzbe na zastavané územie obce.

V hospodárskom dvore PD Gader živočíšnu výrobu reprezentuje chov 530 ks hovädzieho dobytku. Pri živočíšnej výrobe bude nutné, v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR“ stanoviť výpočtové veterinárne ochranné pásmo (ďalej len „VOP“) na dobyťčiu jednotku vyplývajúce z počtu a druhu ustajnených zvierat. Ochranné pásmo nemá zasahovať do navrhovaného obytného územia.

Výpočet VOP:

- Pri stanovení VOP pre hovädzí dobytok (530 ks : 1,612 VDJ) = 329 m (od ustajnenia).

B.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, CIVILNEJ OCHRANY A OCHRANY PRED POVODŇAMI

B.10.1 ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU

Na území katastra obce Blatnica sa nenachádzajú vyhradené priestory záujmov obrany štátu.

B.10.2 ŠPECIÁLNA OCHRANA

Na území katastra obce evidujeme vyhradený priestor, slúžiaci ako vyhradenú plochu MO SR v polohe Krížna (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený oplotený objekt spojovej služby s vysielacími. V k.ú. Blatnica je nutné akceptovať existujúce objekty s oploteným areálom MO SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica v lokalite Krížna a to:

- Spojovacie stredisko Krížna- oplotený areál spojovej služby s ochranným pásmom 500m (zasahuje do k.ú. Blatnica a k.ú. Turecká),

opatrenia:

- v OP zákaz umiestnenia elektronických komunikačných stavieb, zriaďovania a prevádzky vysieláčov, rádiotechnických stavieb a pod.,
- zákaz výstavby silných vysokofrekvenčných generátorov a usmerňovačov, zariadení s častým spínaním prúdu, veľkých yváracích strojov a pod.

B.10.3 POŽIARNA OCHRANA

Požiarnu ochranu v obci Blatnica zabezpečuje obecný dobrovoľný hasičský zbor a v prípade potreby je zásah realizovaný Hasičským a záchranným zborom z Martina. Zdrojom požiarnej vody je verejný vodovod a povrchová voda z vodných tokov. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a Vyhláška MV SR č. 699/2004 Z. z.

Pri návrhu ÚPN-O Blatnica bolo potrebné:

- akceptovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarom podľa zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 12/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- požiarnu vodu zabezpečovať z existujúcich rozvodov verejného vodovodu a miestnych vodných tokov,
- uvedenú problematiku riešiť v súlade s Vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
- v súlade s vyhláškou 699/2004 Z.z. navrhnúť trasovanie vodovodu tak, aby na ňom bolo možné vytvoriť odberné miesta – požiarne hydranty s týmito parametrami:
 - minimálny hydrostatický pretlak 0,25 MPa (§ 9 ods. 2 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z.),
 - maximálna vzdialenosť od stavieb na bývanie a ubytovanie skupiny A (definované v § 94 ods. 3) vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z.) 200 m, od ostatných stavieb 80 m (§ 8 ods. 9) vyhlášky 699/2004 Z.z.),
- najmenšiu dimenziu potrubia, resp. prietok, v závislosti od druhu zástavby stanoviť podľa prílohy č.1 vyhlášky č. 699/2004 Z.z., resp. tabuľky č.2 STN 920400 požiarne bezpečnosť stavieb, Zásobovanie vodou na hasenie požiarov,
- rešpektovať ustanovenia Vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť stavieb pri výstavbe a pri užívaní stavieb,
- riešiť zabezpečenie prístupových komunikácií a nástupných plôch na zásah hasičskou technikou podľa vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z.

V návrhu doporučujeme vnútornú požiarnu vodu zabezpečiť z rozvodu pitnej vody a miestnych vodných tokov.

Pri ochrane pred požiarom sa bude v obci Blatnica potrebné riadiť v súlade s ustanoveniami § 28 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov, a to:

- na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov v zmysle vyhl. MV SR č. 699/2004 Z.z.,
- na zabezpečenie prístupových komunikácií a nástupných plôch na zásah hasičskou technikou podľa vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení neskorších predpisov,
- na zabezpečenie ochrany stavieb proti povodňam podľa zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

B.10.4 CIVILNÁ OCHRANA

Obecný úrad v Blatnici má v súvislosti s plánmi ochrany obyvateľstva vypracovaný nasledovný dokument:

- Protivodňový plán obce Blatnica (predpokladaný rok spracovania 2011)

Úlohy evakuácie a ochrany zabezpečuje Obecný úrad v závislosti na skutočnej meteorologickej situácii. Ohrozenie obyvateľstva môže nastať tiež v súvislosti s požiarom v lesných masívoch, ktoré potencionálne môžu zasiahnuť hlavne zástavbu na okrajových územiach obce.

V prípade vzniku mimoriadnych udalostí spojených s únikom nebezpečnej látky, alebo veľkých požiarov budú k vykonávaniu záchranných, lokalizačných a likvidačných prác vyžiadané profesionálne jednotky štátu, ktorým zabezpečovacie a výpomocné práce budú vykonávať jednotky CO obce.

V návrhu ÚPN-O Blatnica je riešená koncepcia a umožnenie vytvorenia podmienok a zároveň podmienenie následnej výstavby v obci pre ukrytie obyvateľstva obce podľa §4 ods. 3, a § 15 ods. 1, písm. e) Zákona č. 42/1994 Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Riešenie a umožnenie vytvorenia podmienok a zároveň riadenie následnej výstavby v obci pre ukrytie obyvateľstva bude v kompetencii Obecného úradu v Blatnici a príslušných orgánov štátnej správy v oblasti civilnej ochrany (OÚ Martin, odbor krízového riadenia). V tejto oblasti CO sa v návrhu ÚPN-O Blatnica uplatňujú nasledovné regulatívy:

- pri budovaní ochranných stavieb vychádzať zo skutočnosti, že z hľadiska kategorizácie územia Slovenska vyúsťujúcej z analýzy jej územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a pre obdobie vojen a vojnového stavu patrí obec Blatnica do územného obvodu I. kategórie mimo oblasť ohrozenia.
- v rámci navrhovaných plôch IBV zabezpečiť ukrytie s kapacitou do 50 ukryvaných osôb v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne.
- v rámci umiestňovaných objektov občianskej vybavenosti zabezpečiť ukrytie podľa projektovanej kapacity na najpočetnejšiu zmenu pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti v JÚBS za dodržania ustanovení §4 ods.5 vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z.
- v následných stupňoch projektovej dokumentácie pri návrhu ochranných stavieb rešpektovať ustanovenia §4 ods.4 a 5 vyhlášky MV SR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov

Ďalej v návrhu ÚPN-O Blatnica rieši koncepciu a umožnenie vytvorenia podmienok a zároveň podmienenie následnej výstavby v obci pre spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb podľa §4 ods.3 a § 16 ods. 1 písm. e), resp. § 16 ods. 12 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Riešenie a umožnenie vytvorenia podmienok a zároveň riadenie následnej výstavby v obci pre ukrytie zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb je v kompetencii príslušných jednotlivých prevádzok ktoré sa nachádzajú na území obce Blatnica. V tejto oblasti CO sa v návrhu ÚPN-O Blatnica uplatňujú nasledovné regulatívy:

- v budove Obecného úradu zabezpečiť ukrytie pre plánovaný počet zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v JÚBS za dodržania ustanovení §4 ods. 5 vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z.
- v rámci materských škôl a základnej školy zabezpečiť ukrytie podľa prevádzkovej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti v JÚBS za dodržania ustanovení §4 ods.5 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z.
- v rámci vymedzených území pre objekty a areály výroby a podnikateľských aktivít zabezpečiť ukrytie podľa charakteru prevádzky, prevádzkovej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti v JÚBS za dodržania ustanovení §4 ods.5 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z.

Ďalej v návrhu ÚPN-O Blatnica sa rieši koncepcia a umožnenie vytvorenia podmienok zabezpečenia ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojených s ich únikom v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.533/2006 Z.z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, ktoré sa prepravujú v rámci dopravnej infraštruktúry nadradenej dopravy a to po ceste I. triedy 1/65 a vo výhlade rýchlostnej cesty R3. V obci sa

nenachádzajú prevádzky s nebezpečnými látkami a v návrhu ÚPN-O sa neumožňuje ich umiestnenie v obci.

Ďalej v návrhu ÚPN-O Blatnica sa rieši koncepcia a umožnenie zabezpečenia pre obec materiálom civilnej ochrany a humanitnej pomoci v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany. Rieši sa a umožňuje vytvorenie podmienok pre zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci pre obyvateľstvo ktoré bude v kompetencii Obecného úradu v Blatnici a príslušných orgánov štátnej správy v oblasti civilnej ochrany. V tejto oblasti CO sa uplatňujú nasledovné regulatívy:

- vychádzať z predpokladu, že do konca návrhového obdobia – roku 2030 vzrastie počet obyvateľov oproti súčasným o cca 141 obyvateľov.
- v súvislosti s rastom počtu obyvateľov vychádzať z predpokladu, že obec Blatnica zabezpečí doplnenie materiálu CO do skladov materiálu CO v súčinnosti s Obvodným úradom Žilina, odborom CO a KR Žilina a Okresným úradom Martin, odborom krízového riadenia.
- v následných stupňoch projektovej dokumentácie rešpektovať ustanovenia vyhlášky MV SR č.314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie hospodárenia s materiálom CO v znení neskorších predpisov.

Ďalej v návrhu ÚPN-O Blatnica sa rieši a umožňuje zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany. Riešenie a umožnenie vytvorenia podmienok pre zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany je v kompetencii Obecného úradu v Blatnici. V existujúcej a navrhovanej výstavbe je nutné umožniť umiestnenie informačného systému civilnej ochrany. V súlade s požiadavkami príslušných orgánov štátnej správy v oblasti civilnej ochrany.

- vychádzať zo skutočnosti, že navrhované rozvojové plochy bývania, občianskeho vybavenia a výroby budú v dosahu počuteľnosti sirén ako prostriedku varovania CO.
- z dôvodu počuteľnosti prostriedkov vyznania riešiť rozšírenie miestny rozhlas na navrhovaných plochách bývania, výroby a občianskej vybavenosti.
- v následných stupňoch projektovej dokumentácie podmieniť riešenie ustanoveniami v návrhu ÚPN-O Blatnica pre rešpektovanie ustanovení vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému CO v znení neskorších predpisov

Individuálna bytová výstavba je v návrhu ÚPN-O Blatnica navrhovaná mimo území určených na výstavbu a prevádzkovanie výrobných zón.

Výstavba v návrhu ÚPN-O Blatnica je navrhovaná mimo aktívnych zosuvných území a podmienená v územiach s potencionálnym zosuvom podrobným geologickým prieskumom.

Výstavba v návrhu ÚPN-O Blatnica je navrhovaná mimo vymedzených území ohrozovaných 50-ročnou, resp. 100-ročnou vodou. Pre katastrálne územie obce nie je spracovaná mapa povodňového ohrozenia, ktorá orientačne zobrazuje rozsah povodne znázornený záplavovou čiarou (priesečnica hladiny vody záplavy s terénom). Podľa zákona č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami § 6, ods.8, mapu povodňového ohrozenia mal zabezpečiť správca vodohospodársky významných vodných tokov do 22.12.2013. Podľa §8, ods.10 zákona č.7/2010 Z.z. obec zabezpečí vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny.

V následných stupňoch projektovej dokumentácie podmieniť riešenie ustanoveniami v návrhu ÚPN-O Blatnica pre spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva obce podľa §4 ods.3 a §15 ods.1 písm.e) Zákona č.42/1994 Z.z. a §4 Vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z.

V následných stupňoch projektovej dokumentácie podmieniť riešenie ustanoveniami v návrhu ÚPN-O Blatnica pre spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa §4 ods.3 a §16 ods.1 písm. e) resp. §16 ods. 12 Zákona č. 42/1994 Z.z. a §4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z.

B.10.5 OCHRANA PRED POVODŇAMI

Pri návrhu ochrany pred povodňami v ÚPN-O Blatnica bolo potrebné:

- **Rešpektovať skutočnosť, že Blatnický potok je lokalita zaradená do chránených území NATURA 2000, je možné pri plánovaných úpravách uvažovať iba s činnosťami, ktoré nebudú mať vplyv na chránené lokality. Nepriaznivými úpravami pre toto územie patria**

úpravy toku, umiestňovanie vodných diel a likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom nad 100 m dĺžky (oprávnenie má správca toku).

- Akceptovať že, podľa § 8 ods. 10) zákona č. 7/2010 Z.z. v rámci návrhu protipovodňových úprav v návrhu ÚPN-O Blatnica majú byť všetky záplavové čiary zobrazené na mapách povodňového ohrozenia vyznačené v ÚPN-O. Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., ako správca vodohospodársky významných tokov vodných tokov zabezpečil v súlade s príslušnou legislatívou, pre účely vyplývajúce z ustanovení Zákona o ochrane pred povodňami a súvisiacich právnych predpisov, pre potreby obce súvisiace s jeho činnosťou pri plnení úloh vo verejnom záujme, vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika s kartografickou interpretáciou v mierke 1: 10 000 s vyznačenou záplavovou čiarou pri Q_5 až Q_{1000} .
- Akceptovať že, mapa povodňového ohrozenia a Mapa povodňového rizika bola vypracovaná pre takú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorej možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika (§6 ods.1 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami).Spracovateľ zostavil podľa určitých kritérií (vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity, výskyt povodní v minulosti a pod.) oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká a určil zoznam geografických oblastí s potenciálne významným povodňovým rizikom. Obec Blatnica nebola zaradená medzi oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká.
- Akceptovať že, v súčasnosti správca toku síce spracováva aktualizáciu Prvých plánov manažmentu povodňových rizík, avšak obec Blatnica nie je zaradená ani v rámci prebiehajúcej aktualizácie medzi geografické oblasti, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko. Z toho dôvodu v súčasnosti nebudú pre obec Blatnica spracované Mapy povodňového ohrozenia a Mapy povodňového rizika.
- Akceptovať že, pri návrhu protipovodňových úprav postupovať individuálne v závislosti od charakteru toku a v záujme o zabezpečenie ochrany územia pred povodňami pri navrhovaní rozvojových aktivít rešpektovať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- Akceptovať že v rámci protipovodňovej ochrany sídla a jeho existujúceho a navrhovaného zastavaného územia je potrebné v ÚPN-O navrhnuť a vymedziť na území obce prirodzené retenčné priestory pre núdzové zvládnutie povodňových prietokov a tieto vyznačiť v grafickej a textovej časti ÚPN-O,
- Riešiť ochranu intravilánu proti zatápaniu extravilánovými vodami,
- Nenavrhovať novú zástavbu v inundačnom území miestnych tokov, prípadne navrhnuť ich adekvátnu protipovodňovú ochranu, ktorá negatívne neovplyvní odtokové pomery vodných tokov,
- Akceptovať že, v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržiavanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvyšovaný voči stavu pred realizáciou úprav a navrhovanej zástavby.

Obvodný úrad Martin, Odbor civilnej obrany a krízového riadenia, v súlade s § 14,ods.1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej obrane obyvateľstva, zverejnilo „Informáciu pre verejnosť“, v ktorej sú uvedené vodné toky, na ktorých je možné predpokladať ohrozenie povodňami a záplavami. V rámci katastrálneho územia Blatnica ide o vodný tok Blatnický potok, kde bolo evidované zaplavené územie pri dosiahnutí hladiny prevažne III. stupňa Povodňovej aktivity v okrese Martin (povodeň v roku 2010).

Koryto Blatnického potoka je v rámci intravilánu udržiavané, s menšími brehovými úpravami koryta. Je možné predpokladať, že v prípade extrémnych prítokov bude v časti intravilánu dochádzať k vybreženiu vôd z koryta. Pri ostatných vodných tokoch sa nepredpokladá ohrozenie povodňami.

Vzhľadom na skutočnosť, že Blatnický potok je lokalita, zaradená do siete chránených území NATURA 2000, je možné pri plánovaných úpravách uvažovať iba s činnosťami, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na chránené územie. Medzi činnosti s nepriaznivým vplyvom na toto územie patria aj úpravy tokov, umiestnenie vodných diel, likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom nad 100 m dĺžky (oprávnenie správca toku). V rámci protipovodňovej ochrana sídel, resp. širšieho územia, odporúčame identifikovať a vymedziť v území prirodzené retenčné priestory pre núdzové zvládnutie povodňových prietokov. Pri návrhu protipovodňových úprav postupovať individuálne – v závislosti od charakteru toku. V záujme zabezpečenie ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., ako správca vodohospodársky významných tokov vodných tokov zabezpečil v súlade s príslušnou legislatívou, pre účely vyplývajúce z ustanovení Zákona o ochrane pred povodňami a súvisiacich právnych predpisov, pre potreby obce súvisiace s jeho činnosťou pri plnení úloh vo verejnom záujme, vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika s kartografickou interpretáciou v mierke 1: 10 000 s vyznačenou záplavovou čiarou pri Q_5 až Q_{1000} . Mapa povodňového ohrozenia a Mapa povodňového rizika bola vypracovaná pre takú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorej možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika (§6 ods.1 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami). Spracovateľ zostavil podľa určitých kritérií (vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity, výskyt povodní v minulosti a pod.) oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká a určil zoznam geografických oblastí s potenciálne významným povodňovým rizikom. Obec Blatnica nebola zaradená medzi oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziko. Z toho dôvodu v súčasnosti nebudú pre obec Blatnica spracované Mapy povodňového ohrozenia a Mapy povodňového rizika.

V rámci riešenia ochrany pred povodňami sú riešené:

- **rozvojové aktivity sú riešené v súlade so zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,**
- **ochrana pred záplavami, ktoré môžu byť spôsobené vybrežovaním miestnych tokov,**
- **opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov,**
- **nie je navrhovaná nová zástavba v inundačnom území miestnych tokov a urbanistickým riešením je zabezpečená adekvátna protipovodňová ochranu navrhovanej zástavby, ktorá negatívne neovplyvní odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,**
- **sú vytvorené podmienky pre budovanie potrebných protipovodňové opatrení s dôrazom na ochranu intravilánu,**
- **odvádzanie dažďových vôd je riešené zadržaním povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby.**

B.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

B.11.1 OCHRANA PRÍRODNÝCH HODNÔT, IDENTIFIKÁCIA PRVKOV R-ÚSES V KATASTRI

B.11.1.1 Legislatívna ochrana prírody a krajiny

Chránené časti prírody a ich ochranné pásma

Osobitne chránenými časťami prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov rozumieme územia začlenené v národnej sústave chránených území, kde sa uplatňuje druhý až piaty stupeň ochrany a chránené stromy, ďalej územia, ktoré boli zaradené do európskej sústavy chránených území Natura 2000 (územia európskeho významu a chránené vtáčie územia).

Do riešeného územia zasahujú nasledovné osobitne chránené územia:

Národný park Veľká Fatra

Výmera NP Veľká Fatra je 40 371 ha (z toho v okrese Martin 14 767 ha), ochranné pásmo NP je 26 133 ha (z toho v okrese 11 055 ha).

Vlastné územie NP zasahuje do k.ú. Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá-Dulice, Turčianske Jaseno, (mimo okres Martin ešte Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ružomberok, Ľubochňa, Mošovce, Rakša, Dolný Harmanec, Staré Hory, Turecká). Ochranné pásmo NP zasahuje do k.ú. Krpeľany, Turany, Nolčovo, Konské, Podhradie, Turčianska Štiavnička, Sklabinský Podzámok, Záborie, Sklabiňa, Turčianske Jaseno, Belá-Dulice, Folkušová, Blatnica, (mimo okres Martin ešte k.ú. Liptovská Osada, Ružomberok, Hubová, Ľubochňa, Stankovany, Kraľovany, Mošovce, Rakša, Háj, Turčiansky Michal, Čremošné, Dolný Harmanec, Harmanec, Staré Hory. Na území NP platí 3. stupeň ochrany, v ochrannom pásme 2. stupeň.

Národný park bol vyhlásený vzhľadom na jedinečné prírodné bohatstvo, krásu a zachovalosť územia. Približne 85 % územia pokrývajú lesy od dubovo-bukového vegetačného stupňa až po kosodrevinový. Na nedostupných strmých svahoch sa zachovali pôvodné pralesové ekosystémy, ktoré sú len málo poznačené, alebo takmer vôbec nedotknuté ľudskou činnosťou. Pestré geologické

podložie, veľké rozpätie nadmorských výšok, členitosť terénu a rozmanité mikroklimatické pomery vytvorili vhodné podmienky pre vysokú biodiverzitu, o ktorej svedčí napr. výskyt viac ako 1000 druhov vyšších rastlín, 3000 druhov bezstavovcov a 22 biotopov európskeho významu.

NPR Padva

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 371, výmera 325,46 ha, 5. stupeň ochrany.

Silne akcentovaný reliéf prevažne s kaňonovitým charakterom a výskytom početných bizarných tvarov povrchového krasu – vežičiek, stĺpov, terás, puklín, okien a pod., ktoré sú porastené skupinou lesných typov smrekovcovej boriny. Na území rezervácie sú vyvinuté 3 lesné vegetačné stupne so 16 základnými typmi lesných fytocenóz, ktoré sa radia k živnému, javorovému a vápencovému radu. Vyskytujú sa tu početné vzácne a chránené taxóny rastlín a živočíchov.

NPR Suchý vrch

Zasahuje do k.ú. Blatnica, Necpaly, Liptovské Revúce, ev.č. štátneho zoznamu 436, výmera 288,74 ha, 5. stupeň ochrany.

Patrí k floristicky mimoriadne významným lokalitám nachádzajúcim sa v najvyšších polohách Veľkej Fatry. Je to bralnatá, vo vrcholových častiach v minulosti čiastočne odlesnená dolomiticko-vápencová kóta so skalnatým, sklonitostne mimoriadne exponovaným terénom s bohatým výskytom vápnomilnej vegetácie a zvyškami prirodzených lesných porastov 7. a 8. lesného vegetačného stupňa. Je súčasťou biotopov veľkých šeliem medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), kurovitých tetov hlucháň (*Tetrao urogallus*) a dravých vtákov. V roku 2014 bola rozšírená a boli k nej pričlenené aj cenné zachovalé pralesovité spoločenstvá so zastúpením buka, smreka, jedle, javora, bresta, jaseňa i tisu a kosodreviny v závere Zelenej doliny pod Suchým vrchom a Ostrým brdom (okres Ružomberok). Súčasťou lesného spoločenstva je zaznamenaných 42 druhov lišajníkov, 11 druhov machorastov, 11 druhov húb a 32 taxónov vyšších rastlín, patriacich medzi vzácne alebo osobitne chránené druhy. Z chránených a vzácných druhov fauny je to 82 druhov vtákov, z čoho 66 druhov v rezervácií hniezdi.

NPR Tlstá

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 453, výmera 3066,04 ha, 5. stupeň ochrany.

Územie s výskytom početných povrchových a podzemných krasových javov. Veľké prevýšenie, vápencový bralnatý reliéf a široká škála expozícií vytvorili špecifické inverzné rozmiestnenie lesných vegetačných stupňov. 3. lesný vegetačný stupeň dubovo-bukový je rozšírený fragmentálne až do výšky 1030 m n.m. a naopak kosodrevinový lesný stupeň zaberá nižšie položené trosky chočského príkrovu. Vyskytujú sa tu početné vzácne a ohrozené taxóny rastlín vrátane endemických a reliktných druhov, nových taxónov a spoločenstiev popísaných z tohto územia ako aj druhov, ktoré tu dosahujú hranicu prirodzeného rozšírenia, napr. severná hranica pre škumpu vlasatú (*Cotinus coggygria*). Cenný je aj výskyt vzácných a ohrozených druhov bezstavovcov a stavovcov.

NPR Veľká Skalná

Zasahuje do k.ú. Blatnica, Mošovce, ev.č. štátneho zoznamu 469, výmera 645,23 ha, (v okrese 388,37ha), 5. stupeň ochrany.

Zachovalé územie západokarpatského zmiešaného lesa s výskytom treťohorného reliktu tisu obyčajného (*Taxus baccata*). Južná časť budovaná dolomitmi má bralnatý charakter s bohato vyvinutými formami povrchového krasu. Severná časť s vápencovým podložíom je morfológicky menej výrazná. Pozoruhodný je výskyt vzácných a ohrozených taxónov rastlín vrátane endemických a subendemických taxónov ako aj druhov, ktoré tu dosahujú hranicu prirodzeného rozšírenia, napr. výškové maximum pre hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*). Z NPR boli popísané nové druhy bezstavovcov. Je súčasťou biotopov veľkých šeliem medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) a dravých vtákov.

PR Biela skala

Zasahuje do k.ú. Blatnica, ev.č. štátneho zoznamu 827, výmera 185,07 ha, 4. stupeň ochrany.

Ukážka zachovalého komplexu lesných spoločenstiev 5. až 7. lesného vegetačného stupňa s hodnotnými povrchovými a podzemnými krasovými javmi.

Európska sústava chránených území Natura 2000

Cieľom programu budovania sústavy NATURA 2000 je zachovanie prírodných biotopov a biotopov ohrozených druhov rastlín a živočíchov v celoeurópskom meradle. Program je postavený na prísne vedeckých princípoch na základe presne stanovených kritérií. Vychádza z poznania rozšírenia biotopov a biotopov druhov,).

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území:

- **Územia európskeho významu (vyčlenené na základe smernice rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, na ochranu ktorých sa vyčleňujú osobitné chránené územia.**
- **Chránené vtáčie územia (vyčlenené na základe Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, známa tiež ako smernica o vtákoch Birds Directive.**

Územia európskeho významu (SKUEV)

V riešenom území k.ú. Blatnica sa nachádzajú 2 územia európskeho významu.

SKUEV 0238 Veľká Fatra

Zasahuje do k.ú. Belá-Dulice, Blatnica, Folkušová, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Podhradie, Sklabinský Podzámok, Turčianska Štiavnička, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Mošovce, Rakša, Kralovany, Hubová, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany, Dolný Harmanec, Staré Hory).

Výmera: 43 755,75 ha (z toho v okrese Martin 18 522,89 ha), stupeň ochrany 2, 3, 4, 5.

Biotopy európskeho významu:

- 4070 Kosodrevina
- 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty
- 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých),
- 6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte,
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6520 Horské kosné lúky
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- 7220 Penovcové prameniská
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
- 8120 Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa
- 8160 Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy
- 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy
- 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Druhy európskeho významu:

rastliny:

črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (**Campanula serrata*), poniklec slovenský (**Pulsatilla slavica*), poniklec prostredný (**Pulsatilla subslavica*), klinček lesklý (**Dianthus nitidus*), cyklamén fatranský (**Cyclamen fatrense*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*), zvonovec ľaliolistý (*Adenophora lilifolia*),

živočích:

plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (**Rosalia alpina*), fúzač karpatský (**Pseudogaurotina excellens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), spriadač kostihojový (**Callimorpha quadripunctaria*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), mlynárik východný (*Leptidea morsei*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), *Rhysodes sulcatus*, klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*), pimplík mokradný (*Vertigo angustior*), pimplík močiarny (*Vertigo geyeri*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (**Ursus arctos*) a vlk dravý (**Canis lupus*).

SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok

Zasahuje do k.ú. Bystrica, Ďanová, Benice, Blatnica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Martin, Príbovce, Rakovo, Socovce, Valentová, (mimo okresu Martin Dolná Štubňa, Dubové, Dvorec nad Turcom, Abramová, Blažovce, Ivančina, Jazernica, Kaľamenová, Sklené, Slovenské Pravno, Dolný Turček, Veľký Čepčín).

Výmera: 284,16 ha (z toho v okrese Martin 144,35 ha), stupeň ochrany 2, 4.

Biotopy európskeho významu:

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky,
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*,
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa,
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz.

Druhy európskeho významu:

Živočích:

korýtko riečne (*Unio crassus*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), spriadač kostihojový (**Callimorpha quadripunctaria*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*), šidielko (*Coenagrion omatum*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), pľž severný (*Cobitis taenia*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), hlaváč bielo plutvý (*Cottus gobio*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), vydra riečna (*Lutra lutra*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*).

Chránené vtáacie územia

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 9.7.2003, obsahoval 38 území. V súčasnosti aktualizovaný národný zoznam obsahuje spolu 41 chránených vtáčích území, pre ktoré boli vydané platné vyhlášky. Do riešeného územia zasahuje:

Chránené vtáacie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra

Vyhlásené vyhláškou MŽP SR 194/2010 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáacie územie Veľká Fatra.

Zasahuje do k.ú. Belá, Blatnica, Dulice, Folkušová, Necpaly, Nolčovo, Podhradie nad Váhom, Turčianske Jaseno, (mimo okresu Martin k.ú. Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček, Mošovce, Rakša, Dolný Harmanec, Donovaly, Harmanec, Kordíky, Motyčky, Staré Hory, Turecká, Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok)

Výmera 47 445,01 ha, (z toho v okrese Martin 20 619,94 ha).

SKCHVU 033 Veľká Fatra sa vyhlasuje za účelom zachovania a zlepšenia biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov. Je jedným z troch najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie druhov: sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), žlna sivá (*Picus canus*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), muchárik sivý (*Muscicapa striata*),

orol skalný (*Aquila chrysaetos*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), ďateľ bieločrť (*Dendrocopos leucotos*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*) a muchárik bielokrky (*Ficedula albicollis*).

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Významný je Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Ramsarský dohovor). Predmetom Dohovoru je ochrana a trvalo udržateľné využívanie všetkých mokradí.

Najvýznamnejšie lokality sú zapísané v Zozname medzinárodne významných mokradí, tzv. ramsarských lokalít. V riešenom území je zapísaná jedna lokalita.

Mokrade Turca

Výmera: 466,89 ha (z toho v okrese Martin 338,11 ha).

Zasahuje do katastrálnych území: Benice, Bystrica, Kláštor pod Znievom, Košťany nad Turcom, Laskár, Ležachov, Martin, Příbovce, Rakovo, Slovany, Socovce, Trebstovo, Trnovo, Turčiansky Ďur, Turčiansky Peter. (k.ú. mimo okresu Martin: Abramová, Blažovce, Dolná Štubňa, Dubové, Ivančina, Jazernica, Kaľamenová, Moškovec, Sklené, Slovenské Pravno, Turček, Turčianske Teplice, Veľký Čepčín)

Plošné vymedzenie je približne podľa hranice SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok.

Rieka Turiec vytvára meandrujúce, takmer prírodné koryto s málo narušeným vodným režimom, so zachovalou vegetáciou a spolu s viacerými prítokmi podmieňuje existenciu cenných priľahlých mokradí. Vznikla mozaika mokraďových ekosystémov rôzneho typu v Turčianskej kotline. Lokalita je významná z hľadiska diverzity bentických organizmov, rýb, mokraďových spoločenstiev, biogeografického, hydrologického aj krajinárskeho.

Kritériá a dôvody zaradenia medzi ramsarské lokality:

- reprezentatívny, zriedkavý a jedinečný príklad prírodného a prírodnému blízkeho typu mokradí v oblasti Západných Karpát
- v území žije veľké množstvo vzácných, zraniteľných a/alebo ohrozených druhov rastlín, živočíchov a ich spoločenstiev
- lokalita má mimoriadny význam pre udržiavanie biologickej rozmanitosti vnútorných Západných Karpát
- v lokalite sa pravidelne vyskytujú významné počty hniezdiacich vodných vtákov, migrujúcich a zimujúcich vtákov, ale aj rýb, obojživelníkov a cicavcov
- v rieke a prítokoch sa vyskytujú významné populácie pôvodných druhov rýb a ich vývojových štádií, je neresiskom a odchovňou mlade týchto rýb.

Národne významné mokrade

Zaraďujeme sem mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Sú to mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok, lokality charakteristické pre Slovensko z hľadiska botanického, zoologického, limnologického alebo hydrologického, najmä prírodné a prírode blízke mokrade charakteristické pre väčší biogeografický celok (napr. Západné Karpaty). Do tejto kategórie patria tiež mokrade s podstatnou úlohou hydrologickou, biologickou alebo ekologickou v prirodzenom fungovaní veľkého povodia. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska.

Národne významné mokrade v k.ú. Blatnica

Názov	k.ú.	Výmera (ha)
Blatničianka (4,7 km + 1,6 km úsek)	Blatnica, Ďanová, Rakovo, Příbovce	23,00
Blatnická dolina	Blatnica	8,000
Selenec- alúvium potoka po Padvu	Blatnica	3,00

Regionálne mokrade

Do kategórie mokradí regionálneho významu patria lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). V riešenom území nie sú vymedzené.

Lokálne mokrade

K mokradiam lokálneho významu zaraďujeme menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov.

Názov	k.ú.	Výmera (ha)
Niva Gaderského potoka	Blatnica	10,00
Sebeslavce	Blatnica	0,02

Priemet územného systému ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES (GNÚSES) SR bol schválený uznesením Vlády SR č. 319/1992. Vyčlenené boli nadregionálne biocentrá, v rámci nich jadrá a prechodné zóny. V rámci spracovania Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS 2001) bol ako podklad vypracovaný aktualizovaný GNÚSES, v ktorom boli biocentrá a biokoridory na základe nových poznatkov prehodnotené a doplnené a boli v ňom tiež premietnuté návrhy vyplývajúce z odporúčaní regionálnych RÚSES (spracovaných v rokoch 1993-1995).

Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (SAŽP, 2013). Miestny územný systém ekologickej stability nebol spracovaný.

V zmysle dokumentácie RÚSES sú v území vyčlenené nasledovné prvky ekologickej siete:

Biocentrá

PBc 2 Bralná Fatra

Kategória: provinciálne biocentrum.

Rozloha: 5881 ha.

Príslušnosť k.ú. : Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá – Dulice.

Charakteristika: Rozľahlý karbonátový horský masív s rozšírenými a výraznými prvkami bralného a krasového reliéfu so špecificky vyvinutými a rozmanitými lesnými spoločenstvami. Súčasťou sú aj horné toky dvoch významných potokov (Gaderský a Blatnický). Lesné spoločenstvá sú vyvinuté od dubovo-bukového po smrekový vegetačný stupeň (vápencovými bučínami, jedľobučínami i reliktnými borinami, borinami s ostrovčekovitým výskytom dubov a vzácných typov sutinových lesných spoločenstiev, výskyt *Pinus mugo*, výskyt treťohorného reliktu tisu obyčajného). spoločenstiev skalných previsov. Významné sú mozaiky xerotermofilnej trávno-bylinovej vegetácie. Unikátna je druhová diverzita fauny a flóry. Bolo tu popísaných viacero nových rastlinných spoločenstiev, výskyt viacerých vzácných druhov lišajníkov a machorastov. početné vzácne a ohrozené taxóny rastlín vrátane endemických a reliktných druhov, biotopy veľkých šeliem a dravých vtákov.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: Súčasťou je NP Veľká Fatra, NPR Tlšť, NPR Padva, NPR Veľká Skalná, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKCHVU 033 Veľká Fatra, GI 191, 192, 193, 194, 195.

Ohrozenia:

- neusmernená turistika a CR,
- výstavba zariadení stacionárnej rekreácie a CR,
- nevhodné lesohospodárske zásahy,
- zmeny drevinového zloženia,
- výsadba nepôvodnej kosodreviny,
- poškodzovanie jaskýnných a skalných ekosystémov,
- pri previsových biotopoch poškodzovanie nepôvodným kamzíkom.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- usmernený turistický ruch,
- vylúčenie stavebných a iných technických zásahov (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR),
- kontrola a manažment sukcesných procesov,
- usmerňovanie lesného a poľovného obhospodarovania na miestach výskytu hodnotných biotopov,

- selektívne odstraňovanie nepôvodných borovicových, smrekových a iných porastov na vytýpovaných lokalitách,
- používať jemnejšie hospodárske spôsoby (podrastový, účelový), menšie obnovné prvky, šetrnejšie technológie približovania,
- na miestach výskytu hodnotných biotopov ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie,
- dôsledná ochrana jaskynných ekosystémov.

NRBc 6 Hôľna Fatra - Lysec – Borišov - Madačov

Kategória: nadregionálne biocentrum.

Rozloha: 7206 ha.

Príslušnosť k.ú. : Blatnica, Belá – Dulice, Necpaly, Turčianske Jaseno.

Charakteristika: Bralnaté dolomiticko-vápencové hrebene a vrcholy so skalnatým, sklonitostne mimoriadne exponovaným terénom s bohatým výskytom vápnomilnej vegetácie a zvyškami prirodzených lesných porastov. Vo vrcholových častiach boli v minulosti čiastočne odlesnené. Rozsiahle hole a hôľne trávno-bylinové fytocenózy, s výskytom rozptýlených zákrpkov smreka sú dominujúcim krajinným prvkom vytvoreným človekom. Sú biotopom množstva chránených a ohrozených druhov rastlín a vo veľkom rozsahu a diverzite sú vyvinuté zvlášť na hlavnom veľkofatranskom chrbte od Borišova po Krížnu. V hlboko zarezaných bočných dolinách čiastočne kaňonovitého charakteru s krasovými útvarmi sa vyskytujú rozľahlé komplexy zachovalých lesných fytocenóz 5. až 8. lesného vegetačného stupňa, ktoré majú pralesovitý charakter. Rastlinstvo reprezentujú unikátne reliktné zoskupenia Západných Karpát zahŕňajúce endemické taxóny, vyskytuje sa i reliktný tis obyčajný. Ojedinelosť ekologických podmienok potvrdzuje aj výskyt veľkého počtu živočíšnych druhov montánneho pásma Západných Karpát. Územie je súčasťou biotopov veľkých šeliem, kurovitých (mimoriadne významnou generačnou lokalitou tetra hľadáča) a dravých vtákov.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: NPR Lysec, NPR Madačov, NPR Borišov, PP Perlová jaskyňa, PR Biela skala, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKCHVU 033 Veľká Fatra, GL 145, 146, 148, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 214, 216, 217, 218.

Ohrozenia:

- erózia a iné rušivé vplyvy nadmernej turistiky, skialpinizmu, snežných skútrov, bicyklov, terénnych motoriek a pod.,
- zber lesných plodov,
- zanechávanie pasenia na holiach,
- vysádzanie kosodreviny a iných drevín (vrátane nepôvodných) na holiach, v lavínových žľaboch, na snehových výležiškách, príp. iné opatrenia v rámci tzv. rekonštrukcie hornej hranice lesa,
- šírenie nepôvodnej vysadenej kosodreviny na plochách, kde jej výsadba poškodzuje biotopy európskeho a národného významu.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- opravami a údržbou turistických chodníkov zabezpečiť usmernenie pohybu turistov,
- zabezpečiť dodržiavanie návštevného poriadku národného parku,
- na vybraných lokalitách v subalpínskom stupni podporovať usmernenú pastvu oviec,
- zamedziť výsadbe kosodreviny, smreka a iných nepôvodných drevín v hôľnom stupni, plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu alebo usmernené pasenie,
- na vytýpovaných lokalitách (v záveroch lavínových žľabov a na plochách s vysokou diverzitou) zabezpečiť likvidáciu nepôvodnej kosodreviny, vysadeného smreka a iných drevín,
- brániť šíreniu vysadenej kosodreviny do okolitých biotopov.

RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa

Kategória: regionálne biocentrum.

Rozloha: 144 ha.

Príslušnosť k.ú. : Rakovo, Príbovce, Ďanová, Blatnica

Charakteristika: Najcennejšie úseky prirodzeného toku Blatnického potoka, vrátane brehových porastov, Ďanovského rybníka a príľahlých terás. Biocentrum sa skladá z dvoch častí, ktoré sú oddelené intravilánom obce Ďanová. Územie sa vyznačuje mimoriadne vysokou biodiverzitou. Významné sú veľmi dobre vyvinuté krovito-stromovité brehové porasty s prevahou vrby krehkej s vysokou druhovou bohatosťou krovinného a bylinového poschodia, ďalej slatiniskové lúky

(čiastočne narušené výstavbou zariadenia Slovyb a melioráciami), hrany a stráne terasy s juhozápadnou orientáciou so zvyškami dubohrabín a xerothermofilnými tránobylinovými fytoocenózami, rybník s nesúvislými úzkymi lehami litorálnych fytoocenóz.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: SKUEV 0382 (časť), GL 132, 133, 134, 180, 181, 182.

Ohrozenia:

- narušenie vodného režimu,
- sukcesia, ruderalizácia,
- zmena druhového zloženia dubovo-hrabových porastov (výsadba *Picea abies*),
- znečisťovanie odpadmi,
- invázne druhy.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- vylúčenie výrubov v brehových porastoch,
- likvidácia porastov inváznych druhov,
- pri výstavbe a údržbe ciest minimalizovať zásahy do ekosystémov vodných tokov,
- pri výstavbe vodovodov a kanalizácií zmierniť dopady realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biocentrá,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti toku,
- zahrnúť lúčne a slatinné biotopy do bežného obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín a kosením,
- zabrániť výstavbe, ťažbe sedimentov, odvodňovaniu a podobným zásahom,
- realizovať opatrenia na zlepšenie vodného režimu lokalít,
- zabrániť rozšľapavaniu a eutrofizácii plôch priehonmi dobytku (občasné extenzívne prepasenie však paušálne nevylučovať),
- zachovávať pôvodné druhové zloženie lesíkov podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu.

Biokoridory

RBK 12 Blatnický potok

Kategória: regionálny biokoridor.

Príslušnosť k.ú.: Blatnica, Ďanová, Rakovo.

Dĺžka, výmera: Dĺžka 8,3 km, výmera 717 ha.

Charakteristika: hydricko - terestrický biokoridor, tvorený vodným tokom Blatnického potoka a rozľahlým územím poľnohospodárskej krajiny v priestore medzi Blatnicou a Folkušovou. Prepája PRBc 2 Bralná Fatra, RBc14 Blatničianka – Ďanovská terasa a NRBc3 Turiec. Horný tok Blatnického potoka je súčasťou PRBc 2 Bralná Fatra. Celková dĺžka Blatnického potoka je 18,6 km, plocha povodia je 100,05 km² a priemerný prietok toku je 1,38m³.s⁻¹. Nad obcou Blatnica priberá najvýznamnejší prítok - Gaderský potok (dĺžka 17,7 km, plocha povodia 55,0 km², prietok 0,81 m³.s⁻¹). Celkovo sa pozdĺžny sklon pohybuje v rozpätí 5-17 ‰. V prirodzených úsekoch má tok typický kotlinový charakter - široké zákruty až meandre s výrazne vyvinutými nárazovými a nánosovými brehmi, s prirodzenými procesmi transportu materiálu, jeho usadzovaním na nánosových brehoch a v štrkovo-piesčitých sihotiach (ostrovoch) a s miestami výraznou laterálnou eróziou nárazových brehov. Účinky týchto procesov sú však deštruktívne len na miestach s nedostatočne zachovanými a málo širokými brehovými porastmi. Potok napája VN Ďanová a rybníčné hospodárstvo Slovyb Príbovce. Územie medzi obcami Blatnica a Folkušová je charakteristické pestrou krajinou štruktúrou, s obhospodaroványmi aj extenzívne využívanými lúkami a pasienkami, lesíkmi, brehovými porastami, medzami so skupinovou NDV a alejami popri cestách. Významný biokoridor pre vysokú zver.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok (súčasť biocentra), GL 185, 186.

Ohrozenia:

- regulácia tokov v intravilánoch, absencia brehových porastov,
- šírenie inváznych druhov rastlín,
- výstavba v blízkosti toku,
- pripravovaná výstavba rýchlostnej cesty R3.

Konfliktné uzly:

- existujúce bariéry – MVE na toku v obci Blatnica a v Ďanovej,
- križovanie s cestami, železnicou a elektrickým vedením.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- odstrániť alebo spriechodniť existujúce bariéry a zamedziť vytváraniu nových,
- revitalizovať regulované vodné toky, znižovať bariérový efekt umelo upravených brehov,
- odstraňovať porasty inváznych druhov,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov,
- zmierniť dopady výstavby dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridorov (podchody, navádzacie zábrany, odstraňovanie bariér),
- pri výstavbe vodovodov a kanalizácií zmierniť dopady realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridoru.

RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiňa – Blatnica

Kategória: regionálny biokoridor.

Príslušnosť k.ú.: Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá - Dulice, Turčianske Jaseno, Záborie, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok

Dĺžka, výmera: Dĺžka 15,4 km, výmera 356 ha.

Charakteristika: Ekotónový biokoridor, vedie od RBk 10 okrajom masívu Veľkej Fatry od Sklabine až po RBk 11 medzi Blatnicou a Folkušovou, dotýka sa PRBc 2 Bralná Fatra. Tvoria ho okraje súvislých lesov a kontaktná časť poľnohospodárskej krajiny – lúky, polia a mozaiky nelesnej drevinovej vegetácie.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality OP NP Veľká Fatra, NP Veľká Fatra

Ohrozenia:

- sukcesia lúk a pasienkov,
- lesné hospodárstvo, výstavba lesných ciest,
- eutrofizácia a ruderalizácia, šírenie inváznych druhov rastlín,
- tvorba nelegálnych skládok odpadov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- obnoviť obhospodarovanie trávnatých plôch (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami,
- udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín.

RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica – Mošovce

Kategória: regionálny biokoridor.

Príslušnosť k.ú.: Blatnica.

Dĺžka, výmera: Dĺžka 1,7 km, výmera 36 ha.

Charakteristika: krátke pokračovanie ekotónového biokoridoru RBk 16 s podobnou štruktúrou okrajom Veľkej Fatry po hranice okresu Turčianske Teplice (kde pokračuje).

Legislatívna ochrana, genofondové lokality NP Veľká Fatra.

Ohrozenia, konfliktné uzly:

- sukcesia lúk a pasienkov
- lesné hospodárstvo, výstavba lesných ciest
- eutrofizácia a ruderalizácia, šírenie inváznych druhov rastlín
- tvorba nelegálnych skládok odpadov

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- obnoviť obhospodarovanie trávnatých plôch (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami
- udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín

RBk 18 Kláštor pod Znievom - Mošovce

Kategória: regionálny biokoridor

Príslušnosť k.ú.: Kláštor pod Znievom, Socovce, Turčiansky Ďur, Blatnica

Dĺžka, výmera: Dĺžka v riešenom území 9,7 km, výmera 577 ha.

Charakteristika: terestrický biokoridor na hranici s okresom Turčianske Teplice. Prepája pohoria Veľká Fatra a Lúčanská Fatra cez husto obývanú Turčiansku kotlinu. Územie biokoridoru tvoria najmä zvyšky lesíkov, intenzívnych a extenzívnych trvalých trávnych porastov, polia a nelesná drevinová vegetácia v mozaikovej štruktúre, ktorá poskytuje úkryty zveri počas migrácie. Predstavuje jeden z mála možných prechodov pre väčšie cicavce. Spája PRBc2 Bralnú Fatru s NRBC 3 Turiec a napája sa na RBC 10 Dielnice.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 177.

Ohrozenia:

- zmena obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy,
- výstavba a oplocovanie pozemkov v trase biokoridoru,
- znečisťovanie, najmä v blízkosti sídiel,
- šírenie inváznych druhov.

Konfliktné uzly:

- hustá sieť dopravnej a technickej infraštruktúry – cesty, železnica, elektrické vedenia,
- príprava výstavby rýchlostnej cesty R3.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- trvaloudržiateľné obhospodarovanie, rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk,
- doplniť plochy nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž vodných tokov, aleje v okolí poľných ciest, remízok v poliach,
- zmierniť bariérový efekt existujúcej aj navrhovanej dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúce priechodnosť a funkčnosť biokoridorov (podchody, navádzacie zábrany, odstraňovanie bariér,
- v priestore biokoridoru obmedziť výstavbu a oplocovanie pozemkov,
- odstraňovať invázne druhy.

Regionálne významné genofondové lokality

Uvedený je popis lokality, výskyt biotopov, výskyt významných druhov rastlín a živočíchov (uvedené sú len latinské názvy), ohrozenia a negatívne faktory, ktoré môžu spôsobovať degradáciu genofondovej lokality.

Skupiny biotopov (komplexy) a kód manažmentových opatrení:

1. Komplexy rašeliniskových biotopov (manažmentové opatrenia A1).
2. Komplexy biotopov vodných tokov, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie (manažmentové opatrenia A2).
3. Komplexy biotopov subalpínskeho pásma, vrátane kosodreviny (manažmentové opatrenia A3).
4. Komplexy skalných biotopov (manažmentové opatrenia A4).
5. Komplexy biotopov suchomilných lúk a pasienkov (manažmentové opatrenia A5).
6. Komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín (manažmentové opatrenia A6).
7. Komplexy biotopov dubových a dubovo-hrabových lesov (manažmentové opatrenia A7).
8. Komplexy biotopov bukových a zmiešaných bukových lesov (manažmentové opatrenia A7).
9. Komplexy biotopov jedľových a smrekových lesov (manažmentové opatrenia A7).

Manažmentové opatrenia:

A1 starostlivosť o komplexy rašeliniskových biotopov (rašeliniská, slatiny, prameniská, podmáčané plochy)

Patria sem biotopy : Ra1, Ra3, Ra6, Ra7, Vo3, Lk6, Pr3, Vo1, Vo5, Kr8, Lk4, Lk10, Lk11,, Ls7.4, Ls7.1.

Opatrenia:

- zahrnúť tieto biotopy do bežného obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín a kosením,
- zabrániť výstavbe, ťažbe sedimentov, odvodňovaniu a podobným zásahom v okolí lokalít,
- zabrániť rozšľapavaniu a eutrofizácii plôch priehonmi dobytky (občasné extenzívne prepasenie však paušálne nevylučovať),
- na najcennejších plochách zabezpečiť hydrologický a hydrogeologický výskum a navrhnúť a realizovať opatrenia na zlepšenie vodného režimu lokalít,
- eliminovať invázne druhy rastlín v okolí.

A2 starostlivosť o komplexy biotopov vodných tokov a plôch, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie

Do tejto skupiny biotopov zahrňujeme biotopy: Vo2, Vo4, Vo7, Vo8, Vo9, Br1, Br2, Br4, Br5, Br6, Br7, Br8, Kr8, Kr9, Lk6, Lk7, Lk8, Lk9, Lk10, Lk11, Ls1.1, Ls1.2, Ls1.3, Ls1.4, Vo6, Pr2.

Opatrenia:

- zákaz ťažby štrku v riečišti Turca a Váhu (ak povoľovať ťažbu, tak hlavne jemnozrnných sedimentov vyplavených z priehrad),
- vylúčiť výrub v brehových biotopoch Turca a mimo koryta aj popri Váhu a ich významnejších prítokoch, s výnimkou odstraňovania vývrátov, suchých a dolámaných stromov alebo konárov krov, ktoré zasahujú do vody, výrub v koryte a brehových porastoch Váhu a prítokov minimalizovať,
- odstrániť, resp. spriechodniť existujúce bariéry (hate na Turci) a zabrániť vytváraniu nových,
- pri výstavbe a opravách lesných ciest a doprave dreva minimalizovať zásahy do ekosystémov vodných tokov (vrátane brehových porastov) umiestňovaním lesných ciest mimo nich, kvalitnou výstavbou ciest a ich odvodnením (odrážky, premostenia, priepusty)
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov (v prípade NPR Turiec a ďalších významných tokov len vo vzdialenosti 500 m a viac), ani inak nenarušovať brehové porasty vodných tokov,
- odporúčať výsadbu brehových porastov (aspoň línií) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením aj v intravilánoch tam, kde je to z priestorového hľadiska možné,
- dôkladne dodržiavať zákon o odpadoch, vrátane sankcií, pri vydávaní súhlasov na uskladnenie prebytočnej zeminu uprednostniť zdevastované územia a intravilány,
- vytipovať štrkoviská, ktoré bude vhodné ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- mŕtve ramená a ťažobné jamy nevyužívať na chov rýb a rybolov, ak si takéto využitie vyžaduje úpravy brehov a zásahy do porastov, ktoré by mali za následok zničenie a/alebo poškodenie mokradových biotopov európskeho a národného významu,
- usmerniť letné rekreačné využitie stojatých vôd s ohľadom na citlivé biotopy a druhy,
- eliminovať porasty invázných druhov,
- zachovať brehové porasty v štruktúre lesa – v rámci prieskumov PSoL je potrebné zmapovať brehové porasty a v PSoL ich chrániť pred výrubom, výstavbou lesných ciest a pod.

A3 starostlivosť o komplexy biotopov subalpínskeho pásma , vrátane kosodreviny Patria sem biotopy Kr4, Kr10, AI1, AI2, AI3, AI4, AI5, AI6, AI7, AI8, AI9, Lk2, Tr8, Pr1

Opatrenia:

- zabrániť rozširovaniu stredísk CR do cenných subalpínskych biotopov,
- opravami a údržbou turistických chodníkov zabezpečiť usmernenie pohybu turistov,
- zabezpečiť dodržiavanie návštevného poriadku národných parkov,
- na vybraných lokalitách v subalpínskom stupni umožňovať/podporovať usmernenú pastvu oviec,
- monitorovať komerčný zber lesných plodov a kontrolovať pôvod lesných plodov u predajcov,
- neumožniť výsadbu kosodreviny, smreka a iných nepôvodných drevín v hôľnom stupni, plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu alebo regulovanú pastvu s ohľadom na zachovanie kvality biotopov,
- na vytipovaných lokalitách - v záveroch lavínových žľabov a na plochách s vysokou diverzitou zabezpečiť likvidáciu nepôvodnej kosodreviny, vysadeného smreka a iných drevín,
- brániť šíreniu vysadenej kosodreviny do okolitých biotopov.

A4 Starostlivosť o komplexy skalných biotopov Patria sem biotopy Sk1, Sk2, Sk3, Sk4, Sk5, Sk6, Sk7, Sk8, Pi5.

Opatrenia:

- usmerňovať turistický ruch,
- údržbou turistických chodníkov zabráňovať poškodzovaniu a zošľapávaniu citlivých biotopov,
- regulovať horolezecké a skalolezecké aktivity,
- monitorovať a kontrolovať územia pracovníkmi stráže prírody,
- usmerňovať lesné a poľovné obhospodarovanie na miestach výskytu hodnotných biotopov,
- selektívne odstraňovať nepôvodné borovicové, smrekové a iné porasty na vytipovaných lokalitách.

A5 Starostlivosť o komplexy biotopov suchomilných lúk a pasienkov

K biotopom suchomilných lúk a pasienkov patria Pi5, Kr1, Kr2, Tr1, Tr5, Tr1, Tr6.

Opatrenia:

- zabezpečiť pravidelné obhospodarovanie a zabraňovať sukcesii,
- pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny,
- lúky kosiť minimálne raz ročne,
- pasienky vypásť rovnomerne,
- doplniť starostlivosť o pasienky o vykášanie nedopaskov po ukončení pasienia,
- realizovať aspoň občas obkážanie krovinatých lesných plášťov a lúčnych/pasienkových krovín až po ich okraj, aby sa nerozrastali a nezmenšovali výmeru lúk,
- prekladať košariská, čím sa zabráni erózii pôdy a následnej ruderalizácii,
- eliminovať porasty inváznych druhov rastlín.

A6 Starostlivosť o komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín

Medzi komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín zaradíme biotopy Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Kr7, Tr7, Pr2

Opatrenia:

- zabezpečiť obhospodarovanie aj na menej dostupných plochách
- rovnomerné vypásanie pasienkov
- kosenie lúk minimálne raz ročne
- zabraňovať sukcesii, pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny,
- doplniť starostlivosť o pasienky o vykášanie nedopaskov po ukončení pasienia,
- obkážať kroviny lesných plášťov až po ich okraj, aby sa nerozrastali a nezmenšovali výmeru lúk,
- upravovať intenzitu využívania napájadí - zabrániť erózii v ich okolí,
- prekladať košariská, čím sa zabráni erózii pôdy a následnej ruderalizácii,
- eliminovať porasty inváznych druhov rastlín,
- obmedzovať lieskové a trnkové kroviny a zachovávať borievkové porasty prepásaním.

A7 Starostlivosť o komplexy lesných biotopov

K biotopom dubových a dubovo-hrabových lesov patria Ls2.1, Ls2.3, Ls3.1, Ls3.3, Ls3.5, Ls4.

K biotopom bukových a zmiešaných bukových lesov patria Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls6.2.

K biotopom jedľových a smrekových lesov patria Ls8, Ls9.1, Ls9.2, Ls 6.2.

Opatrenia:

- zachovávať pôvodné druhové zloženie podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- nezvyšovať intenzitu a rozsah zásahov v lesoch ochranných a osobitného určenia,
- ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov, ako i stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre (najmä hrubé),
- na mieste vyrúbaných nepôvodných smrekových monokultúr obnovovať listnatý alebo zmiešaný les s ponechávaním prirodzeného zmladenia,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie,
- rekultivovať lesné sklady a lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby,
- v prípade výskytu prírodnej disturbancie (napríklad vetrový či snehový polom, žer podkôrníkov a pod.) v území s 5. resp. 4. stupňom ochrany územie ponechať bez zásahu, neodstraňovať padlé a vyschnuté stromy (zásahy povoliť len v nárazníkovej zóne za hranicami týchto území),
- v prípade výrubu zabezpečiť obnovu zo zdrojov miestnej proveniencie a v štruktúre blízkej prirodzenej,
- realizovať opatrenia, ktoré zlepšujú vekovú i priestorovú štruktúru porastov, približujú ich drevinové zloženie prirodzenému,
- zabezpečiť ponechanie časti hmoty hrubších a časti živých hrubých stromov na dožitie a rozklad,
- používať jemnejšie hospodárske spôsoby (podrastový, účelový), menšie obnovné prvky, šetrnejšie technológie približovania.

Tab. Regionálne významné genofondové lokality

178 pôv. č. 150	Blatnická terasa k.ú. Karlová, Blatnica	6 A6	Hrany a strány terasy so zvyškami xerofilných fytocenóz s výskytom <i>Festuca rupicola</i> , <i>Bromus monocladus</i> , <i>Sesleria uliginosa</i> , <i>Thesium linophyllum</i> , <i>Veronica spicata</i> , <i>Genista pilosa</i> i s teplomilnou arachnofaunou. Biotopy: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte. Ohrozenie: sukcesia.
179 pôv. č.14 9	Blatnica – Záhrady k.ú. Blatnica	1,2 A1, A2	Nivná mokraď s fytocenózami zväzu <i>Phragmites</i> a zvyškami ustupujúceho <i>Caricion davallianae</i> (o. i. prítomnosť <i>Tetragonolobus siliculosus</i>) s výskytom <i>Emberiza schoeniclus</i> , <i>Saxicola rubetra</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Perdix perdix</i> , <i>Micromys minutus</i> . Biotopy: Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (<i>Phragmites</i>), Ra7 Sukcesne zmenené slatiny. Ohrozenie: narušenie vodného režimu, sukcesia.
181 pôv. č. 139	Ekosystém Blatnickéh o potoka k.ú. Príbovce, Ďanová	2 A2	Veľmi dobre vyvinuté krovito-stromovité brehové porasty s prevahou vrby krehkej s vysokou druhovou bohatosťou krovinného a bylinového poschodia. Rastliny: <i>Fontinalis antipyretica</i> , <i>Carex spp.</i> , <i>Molinia arundinacea</i> , <i>Geranium palustre</i> , <i>Thalictrum aquilegifolium</i> , <i>Aconitum variegatum</i> , <i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Lycopus europaeus</i> , <i>Lunaria rediviva</i> , <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Scrophularia umbrosa</i> , <i>Valeriana sambucifolia</i> . Živočchy: ryby Hucho hucho, <i>Thymallus thymallus</i> , <i>Salmo trutta trutta m. fario</i> , <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Lota lota</i> , <i>Cottus poecilopus</i> , plazy <i>Natrix natrix</i> , vtáky <i>Falco subbuteo</i> , <i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Streptopelia turtur</i> , <i>Remiz pendulinus</i> , <i>Muscicapa striata</i> , <i>Ficedula hypoleuca</i> , <i>Saxicola rubetra</i> , <i>Cinclus cinclus</i> , cicavce <i>Micromys minutus</i> , <i>Neomys fodiens</i> , <i>Mustela erminea</i> , <i>Lutra lutra</i> . Biotopy: Br1 Štrkové lavice bez vegetácie, Br2 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, Br4 Horské vodné toky a ich drevinná vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix elaeagnos</i>), Br6 Brehové porasty devätsilov, Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek, Br8 Bylinné brehové porasty tečúcich vôd, Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (<i>Ranunculus aquatilis</i>), Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou, Vo9 Ruderalizované porasty v zamokrených depresiách na poliach a na obnažených dnách rybníkov, Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 Sukcesne zmenené slatiny, Lk4 Bezkolencové lúky, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (<i>Phragmites</i>), Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy. Ohrozenie: narušenie vodného režimu, sukcesia, znečisťovanie odpadmi.
182 nová	Niva pri Blatničian ke k.ú. Ďanová, Blatnica	2 A2	Veľmi dobre vyvinuté krovito-stromovité brehové porasty s prevahou <i>Salix fragilis</i> s vysokou druhovou bohatosťou krovinného a bylinového poschodia. Rastliny: <i>Fontinalis antipyretica</i> , <i>Carex spp.</i> , <i>Molinia arundinacea</i> , <i>Geranium palustre</i> , <i>Thalictrum aquilegifolium</i> , <i>Aconitum variegatum</i> , <i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Lycopus europaeus</i> , <i>Lunaria rediviva</i> , <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Scrophularia umbrosa</i> , <i>Valeriana sambucifolia</i> . Živočchy: ryby Hucho hucho, <i>Thymallus thymallus</i> , <i>Salmo trutta trutta m. fario</i> , <i>Phoxinus phoxinus</i> , <i>Lota lota</i> , <i>Cottus poecilopus</i> , plazy <i>Natrix natrix</i> , vtáky <i>Falco subbuteo</i> , <i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Streptopelia turtur</i> , <i>Remiz pendulinus</i> , <i>Muscicapa striata</i> , <i>Ficedula hypoleuca</i> , <i>Saxicola rubetra</i> , <i>Cinclus cinclus</i> , cicavce <i>Micromys minutus</i> , <i>Neomys fodiens</i> , <i>Mustela erminea</i> , <i>Lutra lutra</i> . Biotopy: Br1 Štrkové lavice bez vegetácie, Br2 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, Br4 Horské vodné toky a ich drevinná vegetácia s vrbou sivou (<i>Salix elaeagnos</i>), Br6 Brehové porasty devätsilov, Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek, Br8 Bylinné brehové porasty tečúcich vôd, Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd, Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (<i>Ranunculus aquatilis</i>), Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou, Vo9 Ruderalizované porasty v zamokrených depresiách na poliach a na obnažených dnách rybníkov, Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 Sukcesne zmenené slatiny, Lk4 Bezkolencové lúky, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (<i>Phragmites</i>), Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy. Ohrozenie: narušenie vodného režimu, sukcesia, znečisťovanie odpadmi.
185 pôv. č. 145	Zápotočia k.ú. Ďanová	2 A2	Zachovaný úsek s vyvinutým brehovým porastom s prevahou vrby v stromovom poschodí, prirodzený charakter toku, výskyt <i>Astacus astacus</i> , hniezdenie <i>Turdus pilaris</i> . Biotopy: Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, fragmenty biotopov Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (<i>Phragmites</i>). Ohrozenie: eutrofizácia.
186 pôv. č. 146	Slatinisko pri Zápotočí k.ú. Ďanová, Blatnica	2 A2	Slatiniskové fytocenózy zväzu <i>Caricion davallianae</i> s výskytom <i>Carex hostiana</i> , <i>C. paniculata</i> , <i>Pinguicula vulgaris</i> , <i>Primula farinosa</i> , <i>Triglochin palustre</i> , <i>Molinia caerulea</i> agg., <i>Valeriana officinalis</i> , <i>V. dioica</i> , <i>Eriophorum latifolium</i> . Biotopy: Ra7 Sukcesne zmenené slatiny, Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Kr8 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (<i>Phragmites</i>). Ohrozenie: sukcesia, eutrofizácia.
191 pôv. č.	Plešovica – Pekárova – Kozia	4,5,8 A4, A5, A7	Rozľahlý areál viac-menej prirodzenej bralnatu-lesnej krajiny na karbonátových stráňach Gaderskej a Dedošovej doliny a v hrebeňových polohách s rozšírenými xeromezofilnými a xerofilnými vápencovými bučinami a borinami s ostrovčekovitým výskytom dubov

256+ 277+ 278	skala - Dedošová – Nad Uhliská k.ú. Blatnica, Folkušová Necpaly		a s mozaikou (i väčšími plochami na starých požiariskách) xerothermofilnej travnobylinnej vegetácie (prevaha spoločenstiev s <i>Carex humilis</i>) a s výskytom vzácných spoločenstiev skalných previsov. Rastliny: <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Cotinus coggygria</i> , <i>Papaver dubium</i> , <i>Chenopodium foliosum</i> , <i>Cynoglossum officinale</i> , <i>Arabis nova</i> , <i>Chimaphila umbellata</i> , <i>Aster alpinus</i> , <i>Anthericum ramosum</i> , <i>Buphthalmum salicifolium</i> , <i>Cephalanthera ensifolia</i> , <i>Dianthus hungaricus</i> , <i>Erysimum witmannii</i> , <i>Galium anisophyllum</i> , <i>Genista pilosa</i> , <i>Gypsophila repens</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Pulsatilla slavica</i> , <i>Seseli elatum</i> , <i>Amelanchier ovalis</i> , <i>Quercus petraea</i> , <i>Q. robur</i> , <i>Sorbus sp. div.</i> , <i>Pinus mugo</i> . Živočíchy: vzácná teplomilná fauna mäkkýšov, motýľov, pavúkov i iných nestavovcov, významné druhy dravcov a sov (o. i. <i>Glaucidium passerinum</i> , <i>Aegolius funereus</i>), tetraonidy, <i>Cyprinus europaeus</i> , <i>Corvus corax</i> , veľké šelmy, centrum rozšírenia introdukovaného kamzíka, refúgiá poľovnej zveri. Pekárová je karbonátový skalný vrchol s obrubou vápencových bučín, vzácných typov sutinových lesných spoločenstiev s výskytom <i>Quercus robur</i> , <i>Sorbus sp. div.</i> , bezlesných sutín i travnobylinových xerothermofilných fytocenóz s prevahou <i>Carex humilis</i> . Skalné fytocenózy na vrcholových skalách sú výrazne xerothermné (<i>Allium ochroleucum</i> , <i>Cotoneaster albaunicus</i> , <i>Globularia cordifolia</i> , <i>Cypripedium repens</i> , <i>Inula ensifolia</i> , <i>Lactuca perennis</i> , <i>Linum flavum</i> , <i>Pilosella macrantha</i> , <i>Sedum album</i>), podobne ako jazyky bezlesých sutín s dominanciou <i>Vincetoxicum hirundinaria</i> . Živočíchy: <i>Falco tinnunculus</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Phoenicurus ochruros</i> . Plešovica predstavuje skalnatú J stráž s nesúvislými porastami <i>Pinus sylvestris</i> , nepôvodnej <i>Pinus nigra</i> i krovín a s druhovo bohatými travnobylinovými kalcifilnými xerothermofilnými fytocenózami s výskytom <i>Biscutella laevigata</i> , <i>Buphthalmum salicifolium</i> , <i>Dianthus hungaricus</i> , <i>Erysimum witmannii</i> , <i>Galium anisophyllum</i> , <i>Genista pilosa</i> , <i>Globularia cordifolia</i> , <i>Primula auricula</i> , <i>Pulsatilla slavica</i> , <i>Seseli elatum</i> , <i>Vincetoxicum hirundinaria</i> , pokusné pestovanie vybraných vzácných druhov veľkofaunarskej flóry. Živočíchy: zimný výskyt <i>Prunella collaris</i> .
192 pôv. č. 241	Tlstá k.ú. Blatnica, Folkušová, Necpaly	4,5,8 A4, A5, A7	NPR Tlstá. Rozľahlý karbonátový horský masív s rozšírenými a výraznými prvkami bralného a krasového (jaskyne) reliéfu so špecificky vyvinutými a rozmanitými lesnými spoločenstvami (od dubovo-bukového po smrekový vegetačný stupeň, významné sú hlavne reliktné boriny a porasty s dubom) a hlavne skalnými a s nimi súvisiacimi nelesnými spoločenstvami a veľmi vysokou druhovou bohatosťou (najmä spoločenstvá pod skalnými prevismi a spoločenstvá s <i>Carex humilis</i>), pričom na úpätiach sa vyskytujú aj menšie slatiniská so <i>Sesleria uliginosa</i> . Bolo tu popísaných viacero nových rastlinných spoločenstiev. Rastliny: výskyt viacerých vzácných druhov lišajníkov a machorastov i vzácných a významných druhov vyšších rastlín: <i>Papaver taticum</i> , <i>Adenophora liliifolia</i> , <i>Amelanchier ovalis</i> , <i>Stipa joannis</i> , <i>Podospermum laciniatum</i> , <i>Trogopogon dubius</i> , <i>Cortusa matthioli</i> , <i>Campanula chochleariifolia</i> , <i>Gentiana clusii</i> , <i>Leontopodium alpinum</i> , <i>Pinguicula alpina</i> , <i>Androsace villosa</i> , <i>Asperula neilreichii</i> , <i>A. tinctoria</i> , <i>Senecio capitatus</i> , <i>Globularia cordifolia</i> , <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> , <i>Botrychium lunaria</i> , <i>Bromus monocladus</i> , <i>Koeleria tristis</i> , <i>Pinguicula alpina</i> , <i>Dianthus nitidus</i> , <i>Rhodax rupifragus</i> , <i>Gypsophila repens</i> , <i>Hieracium villosum</i> , <i>Carex approximata</i> , <i>C. brachystachys</i> , <i>Coronilla coronata</i> , <i>C. vaginalis</i> , <i>Hippocrepis comosa</i> , <i>Cynoglossum officinale</i> , <i>Malaxis monophyllos</i> , <i>Phyllitis scolopendrium</i> , <i>Poa alpina</i> , <i>Saxifraga adscendens</i> , <i>Carex rupestris</i> , <i>Aster alpinus</i> , <i>Dianthus hungaricus</i> , <i>Anthericum ramosum</i> , <i>Pulsatilla slavica</i> , <i>Ranunculus oreophilus</i> , <i>R. alpestris</i> , <i>Rosa pimpinellifolia</i> , <i>Thesium alpinum</i> , <i>Campanula elliptica</i> , <i>Pilosella macrantha</i> , <i>Androsace lactea</i> , <i>Listera cordata</i> , <i>Valeriana tripteris</i> , <i>Hackelia deflexa</i> , <i>Sisymbrium austriacum</i> , <i>S. strictissimum</i> , <i>Galium spurium</i> ssp. <i>vaillantii</i> , <i>Fumaria schleicheri</i> , <i>Cotoneaster tomentosus</i> , <i>Bellidiastrum michelii</i> , <i>Thalictrum minus</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Teucrium montanum</i> , <i>Cephalanthera rubra</i> , <i>Epipactis atrorubens</i> , <i>Thesium alpinum</i> , <i>Primula minima</i> , <i>Jovibarba sobolifera</i> , <i>Seseli elatum</i> , <i>Platanthera bifolia</i> , <i>Gentiana cruciata</i> , <i>Corallorhiza trifida</i> , <i>Aconitum variegatum</i> , <i>Cephalanthera damasonium</i> , <i>Epipactis helleborine</i> , <i>Listera ovata</i> , <i>Neottia nidusavis</i> , <i>Gymnadenia conopsea</i> , <i>G. odoratissima</i> , <i>Dactylorhiza fuchsii</i> , <i>D. majalis</i> . Živočíchy: veľmi vzácna fauna mäkkýšov, motýľov, pavúkov (<i>Leptyphantes improbatus</i>), významné druhy dravcov a sov, tetraonidy, <i>Tichodroma muraria</i> , veľké šelmy, netopiere (zimoviská vo viacerých jaskyniach: <i>Myotis myotis</i> , <i>Rhinolophus hipposideros</i> , <i>Barbastella barbastellus</i> , <i>Eptesicus nilssonii</i>), refúgiá poľovnej zveri. Biotopy: Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou, Sk4 Karbonátové sutiny v montánnom až alpskom stupni, Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolinnom stupni, Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary, Pr3 Penovcové prameniská, Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz, Ra7 Sukcesne zmenené slatiny.
193 pôv. č. 279	Drienok k.ú. Blatnica, Mošovce	4,8 A4, A7	Výrazný vrchol s úbočiami osídlenými vápencovými bučinami, jedľobučinami i reliktnými borinami a s enklávami xerothermofilných skalných i travnobylinových fytocenóz, ale tiež s výskytom <i>Pinus mugo</i> (výrazná expozičná klíma). Rastliny: <i>Koeleria tristis</i> , <i>Trifolium rubens</i> , <i>Allium ochroleucum</i> , <i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> , <i>Asperula tinctoria</i> , <i>Biscutella laevigata</i> , <i>Buphthalmum salicifolium</i> , <i>Cephalanthera ensifolia</i> , <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Cytisus nigricans</i> , <i>Epipactis atrorubens</i> , <i>Galium boreale</i> , <i>Goodyera repens</i> , <i>Melittis melissophyllum</i> , <i>Pulsatilla slavica</i> , <i>Soldanella carpatica</i> , <i>Gentianella fatrae</i> , <i>Taxus baccata</i> . Živočíchy: teplomilné druhy mäkkýšov, z vtákov tetraonidy, dravce, sovy, <i>Dendrocopos leucotos</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , <i>F. parva</i> , <i>Phoenicurus phoenicurus</i> , veľké šelmy, poľovná zver.
194 pôv. č. 239	Veľká Skálná k.ú. Blatnica, Mošovce	4,8 A4, A7	NPR Veľká Skálná. Málo narušené prírode blízke lesné spoločenstvá bučín, jedľových bučín a reliktných kalcifilných borín s enklávami travnobylinných fytocenóz (obvyčajne xerothermofilných), na dnách dolínok aj významných slatiniskových typov. Rastliny: <i>Carex pilosa</i> , <i>Asperula neilreichii</i> , <i>Epipogium aphyllum</i> , <i>Inula conyzia</i> , <i>Allium ochroleucum</i> , <i>Aquilegia vulgaris</i> , <i>Arctostaphylos uva-ursi</i> , <i>Asperula tinctoria</i> , <i>Biscutella laevigata</i> ,

			Buphthalmum salicifolium, Campanula serrata, Carex approximata, Carex lepidocarpa, Cephalanthera ensifolia, Cypridium calceolus, Cytisus nigricans, Epipactis atrorubens, Galium boreale, Goodyera repens, Lithospermum officinale, Melittis melissophyllum, Primula farinosa, Pulsatilla slavica, Soldanella carpatica, Gentianella fatrae, Taxus baccata. Živočíchy: teplomilné druhy mäkkýšov, vzácny druh vážky Cordulegaster boltoni, z obojživelníkov Triturus alpestris, T. montandoni, z vtákov tetraonidy, dravce, sovy, Alcedo atthis, Picus canus, Dendrocopos leucotos, Ficedula albicollis, F. parva, významné druhy drobných zemných cicavcov, veľké šelmy, poľovná zver.
195 pôv. č. 240	Padva k.ú. Blatnica	4, 5, 8 A4, A5, A7	NPR Padva. Rozsiahle pralesovité porasty bučín, jedľobučin i bukojedľosmrečín s druhovo bohatými lesnými bylinovými synúziami a ostrovkami reliktných borín s výskytom Taxus baccata, Empetrum hermaphroditum, Cypridium calceolus, Cortusa matthioli, Leontopodium alpinum, Pulsatilla slavica, Soldanella carpatica a ďalších významných druhov. Živočíchy: pralesové druhy mäkkýšov a entomofauny, tetraonidy, dravce, sovy, daňovce, veľké šelmy, poľovná zver.
203 pôv. č. 250	Biela Skala k.ú. Blatnica, Necpaly	4, 8, 9 A4, A7	PR Biela skala. Väčší komplex stredne starých až starých vápencových bučín, jedľobučin i smrečín s prvami bralného reliéfu a s výskytom lesnej i skalnej travinnobylinnej vegetácie s významnými druhmi rastlín. Endemity a subendemity: Soldanella carpatica, Carex sempervirens ssp. tatorum, Ranunculus pseudomontanus, Festuca tatrae, Thymus carpathicus, Galium anisophyllum, Campanula serrata, Minuartia globularia cordifolia, Ranunculus oreophilus, Carex brachystachys, Pinguicula alpina, Arabis soyeri ssp. jacquini, Arctostaphylos uva-ursi, Achillea millefolium ssp. sudetica, Allium ochroleucum, A. victorialis, Anthericum ramosum, Aquilegia vulgaris, Campanula cochlearifolia, Gentiana clusii, Coeloglossum viride, Coronilla vaginalis, Cortusa matthioli, Cystopteris montana, Gentiana asclepiadea, Delphinium elatum ssp. elatum, Epipactis atrorubens, Gymnadenia conopsea, Hesperis nivea, Hieracium villosum, H. bupleuroides, Kerneria saxatilis, Laserpitium archangelica, Lilium martagon, Listera ovata, Minuartia langii, Parnassia palustris, Primula auricula, Pyrethrum clusii, Ranunculus nemorosus, R. oreophilus, R. pseudomontanus, Salix silesiaca, Thalictrum minus, Thesium alpinum, Thymus carpathicus, Trollius altissimus, Valeriana sambucifolia, Veronica fruticans. Živočíchy: tetraonidy, veľké šelmy, refúgiá poľovnej zveri.
204 pôv. č. 251	Vrátna k.ú. Blatnica	4, 8, 9 A4, A7	Staršie horské lesy významné z hľadiska tetraonidov, pri dne doliny výrazné formy bralného reliéfu s hniezdiskami Cinclus cinclus, Motacilla cinerea.
205 pôv. č. 252	Kopenčie k.ú. Blatnica, Necpaly	3 A3	Hôľne a ostrovčekovito aj skalné druhovo bohaté travinnobylinné kalcifilné fytocenózy s výskytom viacerých významných druhov rastlín. Živočíchy: Anthus spinoletta, Alauda arvensis, Phoenicurus ochruros.
206 pôv. č. 253	Suchý vrch k.ú. Blatnica	3,4,9 A3, A4, A7	NPR Suchý vrch. Bralnatý vrchol s významnými skalnými a hôľnymi fytocenózami, s prítomnosťou vzácných druhov rastlín: Arctostaphylos uva-ursi, Anemone narcissiflora, Aster bellidiflorus, Bartsia alpina, Campanula elliptica, Carex brachystachys, Globularia cordifolia, Huperzia selago, Kerneria saxatilis, Leontopodium alpinum, Lycopodium annotinum, Minuartia kitaibelii, Pinguicula alpina, Poa alpina, Ranunculus pseudomontanus, Scilla bifolia, Sesleria tatrae, Sorbus chamaemespilus, Veronica aphylla, Vicia oreophila, Salix alpina, Carex rupestris, Saussurea discolor, Empetrum hermaphroditum, Saxifraga adscendens, Astragalus australis. Živočíchy: významné druhy horskej entomofauny, chladnomilné druhy chrobákov, zo stavovcov Lacerta vivipara, Aegolius funereus, Picus canus, Picoides tridactylus, Monticola saxatilis, Prunella collaris.
207 pôv. č. 254	Ostredok k.ú. Blatnica	3 A3	Travinnobylinné hôľne fytocenózy s výskytom Hieracium alpinum
208 pôv. č. 247	Roh k.ú. Blatnica	8,9 A7	Stredne staré horské lesy významné z hľadiska tetraonidov.
209 pôv. č. 246	Ostriedky k.ú. Blatnica	8,9 A7	Staré horské lesy významné z hľadiska tetraonidov.
210 pôv. č. 245	Rovne k.ú. Blatnica	3 A3	Travinnobylinné hôľne fytocenózy polygenetických žľabov, odkryvov karbonátových hornín i okrajov lesa s výskytom Astragalus penduliflorus, Erysimum hungaricum, Aconitum variegatum, Campanula serrata, Gentiana asclepiadea, Lilium martagon, Scrophularia scopolii, Conioselinum tataricum, Rhodiola rosea.
211 pôv. č. 249	Predný Drobnok k.ú. Blatnica	4,8,9 A4, A7	Staré horské lesy s častými formami bralného reliéfu i s krasovými javmi (vyvieracka) a zodpovedajúcou horskou kalcifilnou vegetáciou, významné z hľadiska tetraonidov.
212 pôv. č. 248	Veľké Studienky k.ú. Blatnica	4,8 A4, A7	Staré horské lesy s častými formami bralného reliéfu a zodpovedajúcou horskou kalcifilnou vegetáciou, významné z hľadiska tetraonidov.
213 pôv. č.	Smrekov k.ú. Blatnica	3, 9 A3, A7	Vrcholové spoločenstvá kosodreviny a smrečín na karbonátovom podklade s fragmentami vzácných xerofilných travinnobylinných skalných fytocenóz s výskytom významných druhov rastlín: Carex rupestris, Primula auricula, Allium ochroleucum, Festuca tatrae, Campanula

236			cochleariifolia, Gentiana clusii, Galium anisophyllum, Jovibarba hirta ssp. glabrescens, Minuartia langii, Thesium alpinum, Arctostaphylos uva-ursi, Saxifraga caesia, Salix alpina, Pinus mugo, Sorbus chamaemespillus. Živočích: Ursus arctos.
214 pôv. č. 235	Sedlo – Žiarec k.ú. Blatnica, Mošovce	9 A7	Staré rôznoveké (sčasti viacposchodové) prirodzené bukovo-jedľovo-smrekové a smrekové lesy s výskytom Carex pilosa, Dentaria glandulosa a značným významom z hľadiska tetraonidov.
215 pôv. č. 242	Ťaví skala k.ú. Blatnica	4,8 A4, A7	Prirodzené staré horské lesy s výraznými prvkami bralného reliéfu, chladnomilnými fytoocenózami zväzu Caricion firmae a s výskytom viacerých významných druhov rastlín a živočíchov.
216 pôv. č. 243	Kráľova studňa k.ú. Blatnica	3,4,8 A3, A4, A7	Rôznoveké staré lesné porasty na hornej hranici, skalné i čiastočne narušené trávno-bylinové hôľne fytoocenózy s výskytom charakteristických druhov vápencovej horskej flóry a významných druhov entomofauny (Buprestidae) v starých lesných porastoch.
217 pôv. č. 244	Košariská k.ú. Blatnica	8, 9 A7	Prirodzené staré horské lesy významné z hľadiska tetraonidov.
218 nová	Pod Križnou k.ú. Blatnica	3 A3	Jeden z najväčších zachovalých porastov Salix silesiaca. Biotopy: Kr4 Spoločenstvá subalpínskych krovín Ohrozenie: sukcesia.

Biotopy európskeho významu a národného významu

Riešené územie je mimoriadne pestré, výškovo členité, preto v ňom môžeme identifikovať množstvo biotopov, ktoré zaradujeme medzi bežné biotopy, ale aj veľa takých, ktoré patria medzi biotopy európskeho alebo národného významu.

Biotopy európskeho významu (označené hviezdíčkom – *prioritný biotop):

- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion
- *4070 Kosodrevina
- 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travnobylinné porasty
- 6190 Dealpínske travnobylinné porasty
- *6210 Suchomilné travnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých),
- *6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte,
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6520 Horské kosné lúky
- 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
- *7220 Penovcové prameniská
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
- 8120 Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa
- *8160 Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9140 Javorovo-bukové horské lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- *9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9410 Horské smrekové lesy
- 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy
- *91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

Biotopy národného významu

- Vo7 Makrofytná vegetácia plytkých stojatých vôd (Ranunculion aquatilis)
- A17 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalnatých žlabov na karbonátovom podklade
- A18 Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch
- Tr6 Teplomilné lemy

- Lk7 Psiarkové aluviálne lúky
- Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá
- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc
- Ls7.4 Slatinné jelšové lesy

Jaskyne a prírodné vodopády

Jaskyne

Jaskyne a prírodné vodopády Všetky jaskyne s dĺžkou alebo hĺbkou presahujúcou 2 m a vodopády, kde vodný tok pôsobením prírodných síl padá z výšky nad 3 m alebo preteká strmým kaskádovitým zrázom so sklonom nad 75° a voda v koryte pretrváva po celý rok, sú chránené priamo zo zákona 543/2002 Z.z., aj keď nie sú evidované v štátnom zozname chránených území.

Jaskyne sú rôzneho typu, najčastejšie koróznokryogénne, rozsadlinovo-rútivé, puklinové, fluviokrasové, často s paleontologickými a archeologickými nálezmi. Najviac jaskýň sa nachádza v Bralnej Fatre. V k.ú. Blatnica bolo doteraz zaevidovaných 142 jaskýň.

Tab Vybrané jaskyne v k.ú. Blatnica s dĺžkou nad 10 m.

Biela jaskyňa	43 m	
Beznádejná jaskyňa	60 m	
Čertov zrázok 1	11 m	
Čertov zrázok 3	15 m	
Čakáreň	20 m	
Čertova diera	13 m	
Dedošová I.	29 m	
Diera v Štrochoch	11 m	
Dolná Mažarná	34 m	
Dolná stĺpová	22 m	
Holubäcia jaskyňa	14 m	
Horná Dedošová	30 m	výskyt netopierov
Horná stĺpová	22 m	
Hubná 2	21 m	
Hubná 3	13 m	
Hubná 4	11 m	
Jaskyňa Izabely Textorisovej	134 m	
Jaskyňa na Vodkach	66 m	
Jaskyňa na Vyhni	40 m	archeologické a antropolog. Nálezy
Jaskyňa nádeje	151 m	
Jaskyňa pod Muráňom	20 m	archeologické nálezy
Jaskyňa pod salašom	12 m	
Jaskyňa pod vežou	28 m	
Jelenia jaskyňa	48 m	
Lóm	62 m	paleontologické nálezy, historické nápisy
Mažarná	130 m	archeologické a antropologické nálezy, SNP
Nezábudka	12 m	korózná priepasť
Okno	37 m	archeologické nálezy
Prostredný grúň 1	17 m	
Remová	25 m	archeologické a paleontologické nálezy
Ružový previs	27 m	
Škáp 4	56 m	
Samá diera	15 m	koróznokryogénna
Skálna brána v Havranovej	16 m	
Skálna brána v Hubnej	13 m	kryogénna tunelová jaskyňa
Spáľňa	14 m	archeologické nálezy
Šikmá jaskyňa	80 m	
Tajná jaskyňa	18 m	
Vápenná 3	12 m	
Vápenná 5	18 m	
Veľké Studienky 3	19 m	
Veľký previs	12 m	kryogénna jaskyňa
Vrátna 6	30 m	
Vrátna 15	11 m	
Vrátna 16	11 m	
Štrochy (Priepastná jaskyňa)	71 m	rozsadlinová priepasť

Vodopády

Na území k.ú. Blatnica sú najznámejšie Horný padviansky a Dolný padviansky vodopád.

B.11.2 KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN (OPTIMÁLNE PRIESTOROVÉ A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA OBCE BLATNICA)

Návrh ekologicky optimálneho využívania územia je výsledkom konfrontácie navrhovaných aktivít, vyhodnotených podľa miery ich vhodnosti so súčasnou krajinou štruktúrou. Grafickým výsledkom tohto procesu je výsledná mapa ekologicky optimálneho priestorového usporiadania a využívania územia (Krajinnoekologický plán).

Alternatívny ekologický výber bol vykonaný párovým porovnávaním pri tvorbe komplexných jednotiek. Priorita je daná prvku s najväčším absolútnym stupňom významnosti.

B.11.2.1. Krajinnoekologický plán

Riešené územie je rozčlenené do krajinnoekologických komplexov (KEK) vzhľadom na krajinnoekologické podmienky a okolité väzby a vzťahy, ako i s prihliadnutím na spoločenské potreby a nároky v území a historický spôsob využívania krajiny. Každý KEK je charakterizovaný z hľadiska krajinnej štruktúry, výskytu pozitívnych a negatívnych javov, je zhodnotený jeho potenciál a navrhnuté konkrétne krajinnoekologické a ekostabilizačné opatrenia na optimalizáciu jeho využívania.

Optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využitie katastrálneho územia je vyjadrené v grafickej prílohe Krajinnoekologický plán (samostatný elaborát).

Vyčlenené boli nasledovné krajinnoekologické komplexy (KEK):

Krajinnoekologický komplex č. 1	Zastavané územie obce a kontaktná zóna
Krajinnoekologický komplex č. 2	Oráčinová krajina na rovine
Krajinnoekologický komplex č. 3	Lúčnopasienkárská mozaikovitá krajina v podhorí
Krajinnoekologický komplex č. 4	Blatnická dolina s 3.stupňom ochrany
Krajinnoekologický komplex č. 5	Bralná Fatra s 5. stupňom ochrany
Krajinnoekologický komplex č. 6	Gaderská dolina a podvrcholové polohy Veľkej Fatry
Krajinnoekologický komplex č. 7	Hôľna krajina v najvyšších polohách Veľkej Fatry

Krajinnoekologický komplex č. 1 Zastavané územie obce a kontaktná zóna

Urbanizovaná krajina vidieckeho typu s hlavnou funkciou bývania a doplnkovou rekreačnou funkciou. Zastavané územie sa rozvíjalo aditívnym spôsobom, nachádza sa v nive na sútoku Blatnického a Gaderského potoka vo vyústení do Turčianskej kotliny. Toky v zastavanom území sú regulované.

Pôdy v doline sú prevažne rendziny, v kotline čierne, sprievodne luvizeme a kambizeme, sklonitosť územia je 0 - 3°, príkon slnečného žiarenia stredný, v hornej časti zastavaného územia nižší.

Urbanizované územie zahŕňa existujúce zastavané plochy bývania s príslušnými záhradami, vybavenosti, služieb, športu a kontaktné územie s potenciálom na zástavbu. Na väčšine územia sa nachádzajú rodinné domy so záhradami, občianska vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra. Súčasťou je aj hospodársky dvor PD s chovom hovädzieho dobytku. Zastúpenie verejnej zelene je stredné, predstavujú ju brehovité porasty lemujúce miestne toky, sídlo harmonicky dopĺňa zeleň záhrad a brehových porastov.

Krajina je vhodná na bývanie, záhrady, služby, drobné výrobné a nevýrobné aktivity, občiansku vybavenosť, rekreačnú vybavenosť, nevhodná na zriaďovanie rozsiahlejších priemyselných areálov. Územie má potenciál na intenzifikáciu využitia existujúceho zastavaného územia, je záujem ho rozšíriť, predovšetkým smerom na severozápad.

Krajinnoekologický komplex č. 2 Oráčinová krajina na rovine

Polnohospodárska oráčinová krajina na nive, so sklonom 0 - 3°, príkon slnečného žiarenia stredný, na východne orientovaných miernych svahoch v podhorí vyšší. Pôdy pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové na podloží zvetralín pieskovcovo-slieňovitých hornín, rendziny, sprievodne luvizeme, na substrátoch zo zvetralín pevných karbonátových hornín. V blízkosti hranice s k.ú Mošovce čierne glejové, sprievodne čierne typické a gleje. Pôdovorné substráty tvoria karbonátové a nekarbonátové aluviálne sedimenty karbonátových hornín. Orné pôdy sú veľmi kvalitné, veľkoplošné s veľmi nízkym zastúpením zelene, patria prevažne k chráneným BPEJ, v okolí

sídla sa nachádzajú aj maloplošné pásové polia. Zasahuje sem časť ochranného pásma minerálnych zdrojov Socovce. V území sa nachádzajú zvyšky mokraďových ekosystémov vymedzených ako genofondové lokality GL 178, GL 179.

V kontaktej zóne s pohorím v ochrannom pásme NP Veľká Fatra sa nachádzajú aj trvalé trávne porasty, umiestnený je tu Autocamping Blatnica. Vodné toky sú regulované, pôdy čiastočne meliorované s odvodňovacími kanálmi, ktoré oddeľujú jednotlivé bloky poľnohospodárskej pôdy. Nachádza sa tu ekotónový biokoridor na styku s lesnými komplexami. Súčasťou poľnohospodárskej krajiny je tiež terestrický biokoridor na hranici s k.ú. Mošovce. Prepája pohoria Veľká Fatra a Lúčanská Malá Fatra cez husto obývanú Turčiansku kotlinu. Územie biokoridoru tvoria najmä zvyšky intenzívnych a extenzívnych trvalých trávnych porastov, polia a nelesná drevinová vegetácia v mozaikovej štruktúre, ktorá poskytuje úkryty zveri počas migrácie. Predstavuje jeden z mála možných prechodov pre väčšie cicavce.

Krajina je vhodná na pokračovanie poľnohospodárskej činnosti, využitie na zástavbu je možné len v okrajových častiach po vyčerpaní disponibilných plôch v intraviláne obce. Vhodné by bolo zvýšiť zastúpenie nelesnej drevinovej vegetácie a upraviť veľkosť blokov ornej pôdy.

Krajinnoekologický komplex č. 3 Lúčnopasienkárskaa mozaikovitá krajina v podhorí

Zvlnená podhorská mozaikovitá krajina s prevažujúcim lúčnopasienkárskym využívaním, s vysokým zastúpením nelesnej drevinovej vegetácie, pretkaná malými vodnými tokmi, na svahoch s prevažujúcimi sklonmi 3 – 7°, niekde až 7 – 12°.

Pôdy sú prevažne kambizeme pseudoglejové, sprievodne pseudogleje, lokálne gleje na podloží zo zvetralín rôznych hornín, často podmäčkané s výskytom mokraďí. Pôdy boli čiastočne meliorované. Územie je charakteristické pestrou krajinou štruktúrou, s obhospodarovanými aj extenzívne využívanými lúkami a pasienkami, lesíkmi, brehovými porastami, medzami so skupinovou NDV a alejami popri cestách.

Celé územie patrí do významného hydricko - terestrického biokoridoru RBK 12, ktorý tvorí vodný tok Blatnického potoka a rozľahlé územie poľnohospodárskej krajiny v priestore medzi Blatnicou a Folkušovou. Najcennejšie sú úseky prirodzeného toku Blatnického potoka (Ramsarská lokalita aj územie európskeho významu), ktorý sa vyznačuje mimoriadne vysokou biodiverzitou. Významné sú veľmi dobre vyvinuté krovito-stromovité brehové porasty s prevahou vrby krehkej s vysokou druhovou bohatosťou krovinného a bylinového poschodia a slatiniskové lúky. V prirodzených úsekoch má tok typický kotlinový charakter - široké zákruty až meandre s výrazne vyvinutými nárazovými a nánosovými brehmi, s prirodzenými procesmi transportu materiálu, jeho usadzovaním na nánosových brehoch a v štrkovo-piesčitých sihotiach (ostrovoch) a s miestami výraznou laterálnou eróziou nárazových brehov.

V území sa nachádzajú zvyšky zaniknutej obce Sebeslavce, kontaktné územie s lesnými masívmi patrí do ochranného pásma NP Veľká Fatra.

Územie je vhodné na zachovanie krajiny štruktúry s využitím pre extenzívne poľnohospodárstvo, extenzívnu agroturistiku bez zásahov do ekosystémov. Zvlášť nevhodné je uvažovať s výstavbou satelitných lokalít bývania a rekreácie mestského typu, ktoré môžu vidiecky charakter s výrazným „genius loci“ narušiť a pri nevhodnom urbanisticko – architektonickom riešení i úplne zničiť. Jedinečnosť územia podporuje aj blízkosť hradu Blatnica a starobylého kostolíka sv. Ondreja.

Krajinnoekologický komplex č. 4 Blatnická dolina s 3. stupňom ochrany

Územie predstavuje dolinu horského potoka s úzkou nivou a priľahlé prevažne severne orientované svahy s nižším príkonom slnečného žiarenia. Sklon doliny predstavuje 7 – 12°, sklonitosť priľahlých svahov je často nad 25°. Pôdy tvoria dominantné rendziny kambizemné a kambizeme sutinové, sprievodne rendziny litozemné a rendziny sutinové na substrátoch zo zvetralín pevných karbonátových hornín. Vegetačný pokryv tvoria zmiešané a listnaté lesy, zaradené do kategórie ochranný les. V území sa nachádzajú kvalitné vodné zdroje pre obec Blatnica aj pre mesto Martin a viaceré obce v okrese. Vodné zdroje majú vymedzené ochranné pásma 1. a 2. stupňa. Blatnický potok patrí medzi vodohospodársky významné vodné toky.

Celé územie patrí do NP Veľká Fatra, kde platí 3. stupeň ochrany.

Vhodné využitie je zachovať krajinnú štruktúru a doterajšie vodoochranné a prírodoochranné funkcie, s primeraným rekreačným využitím tzv. „mäkkými“ formami cestovného ruchu.

Krajinnoekologický komplex č. 5 Bralná Fatra s 5. stupňom ochrany

Rozľahlý karbonátový horský masív s rozšírenými a výraznými prvkami bralného a krasového reliéfu so špecificky vyvinutými a rozmanitými lesnými spoločenstvami. Silne akcentovaný reliéf

prevažne s kaňonovitým charakterom a výskytom početných bizarných tvarov povrchového krasu – vežičiek, stĺpov, terás, puklín, okien a pod., s výskytom početných povrchových a podzemných krasových javov. Veľké prevýšenie, vápencový bralnatý reliéf a široká škála expozícií vytvorili špecifické inverzné rozmiestnenie lesných vegetačných stupňov. Na nedostupných strmých svahoch sa zachovali pôvodné pralesové ekosystémy, ktoré sú len málo poznačené, alebo takmer vôbec nedotknuté ľudskou činnosťou. Pestré geologické podložie, veľké rozpätie nadmorských výšok, členitosť terénu a rozmanité mikroklimatické pomery vytvorili vhodné podmienky pre vysokú biodiverzitu. Pôdy predstavujú dominantné rendziny výluhované, kambizemné a organogénne, kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme karbonátové a rendziny sutinové na substrátoch zvetralín pevných karbonátových hornín.

Lesné spoločenstvá sú vyvinuté od dubovo-bukového po smrekový vegetačný stupeň (vápencovými bučinami, jedľobučinami i reliktnými borinami, borinami s ostrovčekovitým výskytom dubov a vzácných typov sutinových lesných spoločenstiev, výskyt *Pinus mugo*, výskyt treťohorného reliktu tisu obyčajného), spoločenstiev skalných previsov. Veľká časť lesov patrí k ochranným a k lesom osobitného určenia. Významné sú mozaiky xerotermofilnej trávno-bylinovej vegetácie. Unikátna je druhová diverzita fauny a flóry (podrobnejšie viď v popise genofondových lokalít, začlenených do tohto krajinného celku). Z tokov je významný prítok Gaderského potoka Selenec.

Územie patrí k srdcu NP Veľká Fatra, je začlenené ako územie európskeho významu, chránené vtáčie územie, provincionálne biocentrum. Vymedzené sú tu 3 národné prírodné rezervácie (Padva, Tlstá, Veľká Skalná). Na celom území platí 5 stupeň ochrany.

Územie má bezzásahový režim hospodárenia, je potrebné ho akceptovať a ponechať priestor a čas na prirodzený vývoj lesných a nelesných ekosystémov.

Krajinoekologický komplex č. 6 Gaderská dolina a podvrcholové polohy Veľkej Fatry.

Kajinoekologický komplex bol vyčlenený najmä na základe zaradenia územia do 3 stupňa ochrany. Gaderská dolina a jej príslušné masívy Plešovice s Blatnickým hradom, Pekárovej, Kozej skaly, Dedošovej, Plavej predstavujú južne až západne orientované svahy so sklonitosťou aj nad 25°. Pôdy zastupujú dominantné rendziny výluhované a kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme karbonátové a rendziny sutinové na substrátoch zvetralín pevných karbonátových hornín. Morfológicky výrazné sú skalné útvary, v hlboko zarezaných bočných dolinách čiastočne kaňonovitého charakteru s krasovými útvarmi. Vyskytujú sa rozľahlé komplexy zachovalých lesných fytoocenóz ktoré majú pralesovitý charakter. Výrazné je zastúpenie ochranných lesov. Rastlinstvo reprezentujú unikátne reliktné zoskupenia Západných Karpát. Ojedinelosť ekologických podmienok potvrdzuje aj výskyt veľkého počtu živočíšnych druhov montánneho pásma Západných Karpát. Územie je súčasťou biotopov veľkých šeliem, kurových (mimoriadne významnou generačnou lokalitou tetra hlučáňa) a dravých vtákov. Súčasťou sú aj toky horských potokov (Gaderský, Sviniarka, Vrátnanský potok a ich menšie prítoky. V území je vymedzená PR Biela Skala s 5. stupom ochrany a viacero významných genofondových lokalít.

V Gaderskej doline sa nachádza základňa cestovného ruchu Gader.

Vhodné využitie predstavuje zachovanie súčasnej krajiny štruktúry a využívanie na mäkký cestovný ruch.

Krajinoekologický komplex č. 7 Hôľna krajina v najvyšších polohách Veľkej Fatry

Bralnaté dolomiticko-vápencové hrebene a vrcholy so skalnatým, sklonitostne mimoriadne exponovaným terénom s bohatým výskytom vápnomilnej vegetácie a zvyškami prirodzených lesných porastov. Vo vrcholových častiach boli v minulosti čiastočne odlesnené. Pôdy tvoria kambizeme typické kyslé, sprievodne rendziny výluhované na substrátoch zvetralín slienitých vápencov a slieňovcov.

Rozsiahle hole a hôľne trávno-bylinové fytoocenózy, s výskytom rozptýlených zákrpkov smreka sú dominujúcim krajinoformným prvkom vytvoreným človekom. Sú biotopom množstva chránených a ohrozených druhov rastlín a vo veľkom rozsahu a diverzite sú vyvinuté zvlášť na hlavnom veľkofatranskom chrbte. Územie je súčasťou biotopov veľkých šeliem medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), kurových tetra hlučáň (*Tetrao urogallus*) a dravých vtákov.

Na území platí 3. stupeň ochrany, len v NPR Suchý vrch platí 5. stupeň. V oblasti Krížnej je vybudované zariadenie MO SR.

Územie je vhodné na zachovanie súčasnej krajiny štruktúry a funkčného využitia ako územie ochrany prírody a krajiny a na mäkký cestovný ruch.

B.11.2.2. Návrh ekostabilizačných opatrení

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení (urbanistických, agrotechnických, lesohospodárskych a iných. Navrhujú sa druhy ekostabilizačných opatrení, ktoré sú priamo smerované na jednotlivé vyčlenené krajinnokoekologické komplexy s prihliadnutím na ich predpokladané využívanie.

Krajinnokoekologický komplex č. 1 Zastavané územie obce a kontaktná zóna

- V zastavanom území zachovať všetky architektonicky a kultúrno-historicky cenné stavby ako súčasť národnej a regionálnej histórie, nepovoľovať ich rušivé prestavby, prístavby a ďalšie znehodnocovanie.
- Rešpektovať všetky pamiatkovo chránené objekty.
- V blízkosti historických pamiatok zosúladiť funkčné využitie územia a prispôbiť ich funkci príľahlych objektov (kúria a kaštieľ), neuvažovať s výstavbou IBV.
- Znižovať znečistenie ovzdušia z lokálnych zdrojov.
- Eliminovať výskyt invázných druhov rastlín.
- Zachovať vzrastlú zeleň, doplniť zeleň sídla v návaznosti na biokoridory.
- Revitalizovať opustené a degradované priestory.
- Nové rekreačné objekty prispôbiť merítku obce a jej vidieckemu charakteru.
- Nové lokality výstavby riešiť tak, aby bolo možné doplniť priestor verejnou zeleňou (parky, parčíky) a sprievodnou zeleňou komunikácií.

Krajinnokoekologický komplex č. 2 Oráčinová krajina na rovine

- Trvaloudržateľné obhospodarovanie ornej pôdy s ohľadom na vymedzenie ochranného pásma minerálnych vôd Socovce.
- Zmenšiť bloky veľkoplošnej ornej pôdy.
- Doplniť plochy nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž vodných tokov, aleje v okolí poľných ciest, remízok v poliach.
- V priestore biokoridoru obmedziť výstavbu a oplocovanie pozemkov.
- Odstraňovať invázne druhy.

Krajinnokoekologický komplex č. 3 Lúčnopasienkárska mozaikovitá krajina v podhorí

- Neuvažovať s budovaním nových sídelných častí vo voľnej krajine bez návaznosti na existujúce zastavané územie a vnášaniu nepôvodných a nevhodných prvkov do vidieckeho prostredia.
- Udržiavať poľnohospodárske využívanie krajiny, najmä živočíšnu ekologickú výrobu ako nástroj menežovania krajiny a zabrániť jej opúšťaniu a spustnutiu, na tento účel povoliť zriaďovanie malých EKO a BIO fariem so zameraním na pestovanie liečivých bylín, včelárstvo, drobnochovateľstvo a podobne.
- Vylúčenie výrubov v brehových porastoch, minimalizovať zásahy do ekosystémov vodných tokov.
- Zahnúť lúčne a slatinné biotopy do bežného obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín a kosením.
- Nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu.

Krajinnokoekologický komplex č. 4 Blatnická dolina s 3. stupňom ochrany

- Rešpektovať vymedzené ochranné pásma vodných zdrojov.
- Rešpektovať ochranné lesy a súčasnú štruktúru krajiny
- Zintenzívniť obnovu a údržbu turistických chodníkov v exponovaných lokalitách, aby sa zabránilo zošľapávanie okolitých biotopov.
- Eliminovať aktivity, poškodzujúce biotopy (motokros, cyklokros, skútre, štvorkolky, horolezectvo, nadmerná turistika).

Krajinnokoekologický komplex č. 5 Bralná Fatra s 5. stupňom ochrany

- Manažovať a usmerňovať turistický ruch s cieľom chrániť najcitlivejšie ekosystémy a druhy.
- Neuvažovať v územiach s 5. stupňom ochrany s realizáciou zaistených horolezeckých ciest, tzv feraty.
- Zintenzívniť obnovu a údržbu turistických chodníkov v exponovaných lokalitách, aby sa zabránilo zošľapávanie okolitých biotopov.

- Eliminovať aktivity, poškodzujúce biotopy (motokros, cyklokros, skútre, štvorkolky, horolezectvo)
- Kontrola a manažment sukcesných procesov na horských lúkach a pasienkoch.
- Usmerňovanie lesného a poľovného obhospodarovania na miestach výskytu hodnotných biotopov.
- Dôsledná ochrana jaskynných ekosystémov.

Krajinnoekologický komplex č. 6 Gaderská dolina a podvrcholové polohy Veľkej Fatry s 3. až 5. stupňom ochrany

- Vylúčenie stavebných a iných technických zásahov (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR).
- Selektívne odstraňovanie nepôvodných porastov na vytypovaných lokalitách.
- Používať jemnejšie hospodárske spôsoby (podrastový, účelový), menšie obnovné prvky, šetrnejšie technológie približovania.
- Na miestach výskytu hodnotných biotopov ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov.
- Nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie.
- Dôsledná ochrana jaskynných ekosystémov.

Krajinnoekologický komplex č. 7 Hôľna krajina v najvyšších polohách Veľkej Fatry

- Opravami a údržbou turistických chodníkov zabezpečiť usmernenie pohybu turistov.
- Zabezpečiť dodržiavanie návštevného poriadku v národnom parku.
- Na vybraných lokalitách v subalpínskom stupni podporovať usmernenú pastvu oviec.
- Zamedziť výsadbe kosodreviny, smreka a iných nepôvodných drevín v hôľnom stupni, plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu alebo usmernené pasenie.
- Na vytypovaných lokalitách (v záveroch lavínových žľabov a na plochách s vysokou diverzitou) zabezpečiť likvidáciu nepôvodnej kosodreviny, vysadeného smreka a iných drevín.
- Brániť šíreniu vysadenej kosodreviny do okolitých biotopov.

B.11.2.3. Všeobecné ekostabilizačné opatrenia, aplikovateľné v každom type krajiny

Opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno – historických zdrojov

- Rešpektovať všetky pamiatkovo chránené objekty.
- Zachovávať miestne ľudové tradície a podporovať komunitnú vidiecku spoločnosť a jej súdržnosť.
- V zastavanom území zachovať všetky architektonicky a kultúrno-historicky cenné stavby ako súčasť národnej a regionálnej histórie, nepovoľovať ich rušivé prestavby, prístavby a ďalšie znehodnocovanie.
- Zosúladiť funkčné využitie územia v blízkosti historických pamiatok a prispôsobiť ich funkcií príslušných objektov (kúria a kaštieľ), neuvažovať s výstavbou IBV.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- Podporovať konverziu palivovej základne na tuhé palivá na palivá s nízkou produkciou splodín (plyn).
- Dôsledne doržiavať zákon a o odpadoch a predchádzať vzniku nelegálnych skládok odpadu.
- Monitorovať výskyt invázných druhov rastlín, so špeciálnym zreteľom na výskyt boľševníka obrovského, ktorý má preukázateľne negatívne zdravotné následky pri manipulácii s čerstvou rastlinou, zistené nálezy okamžite eliminovať.
- Neuvažovať s výstavbou na plochách s výskytom zosuvov, a to ani stabilizovaných a potenciálnych pre nebezpečenstvo ich aktivizácie.

Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

- Dôsledne doržiavať ustanovenia zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, týkajúce sa ochrany drevín.
- Nové lokality výstavby riešiť tak, aby bolo možné doplniť priestor verejnou zeleňou (parky, parčíky) a sprievodnou zeleňou komunikácií.
- Údržbu drevín (orezávanie) realizovať s ohľadom na druh dreviny, vyhnúť sa drastickým zásahom.

Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- a) Zosúladiť rekreačné aktivity so záujmami ochrany prírody
 - v chránených územiach prehodnotiť vplyv rekreácie a v prípade potreby prijať obmedzujúce opatrenia,
 - zintenzívniť obnovu a údržbu turistických chodníkov v exponovaných lokalitách, aby sa zabránilo zošľapávanie okolitých biotopov,
 - eliminovať aktivity, poškodzujúce biotopy (motokros, cyklokros, skútre, štvorkolky, horolezectvo, nadmerná turistika),
 - monitorovať a kontrolovať územia s výskytom cenných biotopov pracovníkmi stráže prírody,
 - neuvažovať v územiach s 5. stupňom ochrany s realizáciou zaistených horolezeckých ciest, tzv feraty.
- b) Zmierniť dopady výstavby dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúce priechodnosť a funkčnosť biokoridorov
 - využiť rekonštrukcie a údržby ciest I. a III. triedy k doplneniu technických opatrení, ktoré budú zabezpečovať priechodnosť biokoridorov,
- c) spriechodniť existujúce migračné bariéry na vodných tokoch
 - MVE pod Blatnicou.

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

- Revitalizovať regulované vodné toky, znižovať bariérový efekt umelo upravených brehov , minimalizovať zásahy do koryta.
- Neuvažovať s budovaním nových sídelných častí vo voľnej krajine bez návaznosti na existujúce zastavané územie a vnášaniu nepôvodných a nevhodných prvkov do vidieckeho prostredia.
- Udržiavať poľnohospodárske využívanie krajiny, najmä živočíšnu ekologickú výrobu ako nástroj menežovania krajiny a zabrániť jej opúšťaniu a spustnutiu.

B.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

B.12.1 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

B.12.1.1 Napojenie územia na nadradenú dopravnú sieť

Z nadradenej cestnej siete prechádzajú katastrom obce Blatnica cesty I. triedy I/65 a cesty III. triedy III/2132 a III/2139.

Cesta I/65 patrí do hlavnej cestnej siete SR a z celoslovenského hľadiska je významnou komunikáciou nadregionálneho významu spájajúca jednotlivé regióny Slovenska, t.j. Žiliny, Martina až po Žiar nad Hronom - po mimoúrovňovú križovatku s cestou R1 v Šášovskom Podhradí.

Cesta I/65 v hodnotenom úseku má nevyhovujúci technický stav najmä čo sa týka stavebno-technického stavu vozovky (cesta I/65 bola budovaná ako tzv. panelová cesta), prechádza priamo cez sídelný útvar Martin, kde je doprava v dôsledku umiestnenia častých úrovňových križoviek spomaľovaná, čím dochádza k zvyšovaniu negatívnych vplyvov z dopravy pre obyvateľstvo okresného sídla, ako aj jeho návštevníkov. Potreba navrhovanej činnosti v regióne Turca je nutná aj z hľadiska súčasného preťaženia a kolízneho stavu súčasnej cesty I/65, na ktorú sú napájané ďalšie komunikácie II. a III. triedy, ktoré spájajú jednotlivé obce regiónu s okresnými sídlami Martin a Turčianske Teplice, ako aj prepájajú samotný región Turca so susednými regiónmi Žilinského kraja. Uvedené skutočnosti poukazujú na vhodnosť ako aj zvýšenú potrebu výstavby navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku Martin – Horná Štubňa.

Rýchlostná cesta R3 bude vo výhľade súčasťou siete rýchlostných ciest SR ustanovených v uznesení vlády SR č. 161/2001 Z.z. Rýchlostný ťah R3 je v koncepcii rýchlostných ciest definovaný ako ťah štátna hranica MR/SR – Šahy – Krupina – Zvolen – Žiar nad Hronom – Turčianske Teplice – Martin – Kľačany – Dolný Kubín – Trstená – štátna hranica SR/PR. Aktualizácia nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest odsúhlasený uznesením vlády SR č. 253/2003 podporuje navrhované cestné koridory (D1 až D4, resp. R1 až R5) v KURS 2001 (ďalej len „Koncepcia územného rozvoja Slovenska“), ktoré vytvárajú dobrý predpoklad pre rozvoj sídelnej štruktúry a zabezpečujú rovnocennú dostupnosť všetkých krajských centier a ostatných významných sídelných rozvojových pólov k európskym nadradeným cestným trasám, ako aj k aglomeráciám európskeho významu.

B.12.1.2 Organizácia dopravy

Cestná doprava

Komunikačnými osami riešeného územia sú cesty I. triedy I/65 (okrajovo) a cesty III. triedy III/2132 a III/2139:

- cesta prvej triedy I/65 v trase Turčianske Teplice – Blatnica – Príbovce;
- cesta tretej triedy III/2139 (III/6547) v trase križovatka s I/65 Karlová – Blatnica;
- cesta tretej triedy III/2132 (III/018 94) v trase Folkušová – Blatnica – Mošovce.

Cesta I. triedy prechádza západným okrajom katastrálneho územia obce v dvoch krátkych úsekoch.

Komunikačné osi obce Blatnica dopĺňa sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3, ktoré umožňujú priamu obsluhu objektov. Obslužné komunikácie predstavujú jednopruhovú obojsmernú komunikáciu s nespevneným povrchom (štrk) alebo so spevneným povrchom (živica, panely), šírky cca 3,00 - 3,50 m, bez výhybní alebo obslužné komunikácie dvojpruhové obojsmerné so spevneným povrchom (živica), šírky cca 5 – 6 m.

Dopravný systém obsluhy územia týmito komunikáciami sa v maximálnej miere prispôbil existujúcej zástavbe.

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Rozvoj prepravných vzťahov a ich objemov

Najlepší obraz o intenzitách a zložení dopravných prúdov poskytujú výsledky celoštátnych sčítaní, ktoré organizuje Slovenská správa ciest každých päť rokov. K dispozícii sú výsledky sčítaní z rokov 2005 a 2010.

Cesta I/65			Sčítací úsek 91 280		
Rok	Okres	T	O	M	S
2005	Turčianske teplice	1467	4565	8	6040
2010	Turčianske teplice	2155	5344	10	7509
Nárast :		688	779	2	1469

Cesta III/2132			Sčítací úsek 95 260		
Rok	Okres	T	O	M	S
2005	Martin	22	200	6	228
2010	Martin	77	423	11	511
Nárast :		55	223	5	283

Legenda :

T – nákladné automobily a prívesy; O – osobné a dodávkové automobily; M – motocykle; S – súčet všetkých automobilov a prívesov.

Na intenzite dopravy a zložení dopravných prúdov uvedených v prehľadných tabuľkách na príslušných cestách a sčítacích úsekoch je vidno nárast dopravného zaťaženia, ktorého veľkosť bude znížená vybudovaním rýchlostnej cesty R3.

Návrh riešenia

Obecné zastupiteľstvo v Blatnici na svojom zasadnutí 26.06.2013 prerokovalo a schválilo Zadanie pre vypracovanie urbanistickej štúdie „Obytno – rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce“. V súvislosti s vybudovaním tejto zóny bude treba realizovať nové dopravné napojenie z cesty III/2132, na ktoré bude naväzovať sieť komunikácií zabezpečujúcich dopravnú obsluhu uvažovanej zóny.

Katastrálnym územím obce Blatnica bude prechádzať pripravovaná rýchlostná cesta R3 Martin – Horná Štubňa. Študované variantné riešenie 5 trás rýchlostnej cesty R3 bolo rozpracované

do 3 variantov – variant A (modrý), variant B (žltý), variant C (červený). Všetky navrhované varianty sú výhľadovo navrhnuté v šírkovom usporiadaní R24,5/120 (plný profil - štvorpruh, smerovo rozdelený).

Z výsledkov dopravného inžinierskeho prieskumu (Dopravoprojekt a.s., 2008) pre kapacitné posúdenie variantne navrhovanej rýchlostnej cesty R3 vyplývalo, že:

- bez vybudovania rýchlostnej cesty R3 nebude súčasná cesta I. triedy (I/65) vyhovovať výhľadovým dopravným nárokom,
- varianty A, B a C budú vyhovovať v kategórii R24,5/120 pre posudzované obdobia v roku 2017, 2027 a 2037 (v kategórii R11,5/120 nebudú vyhovovať už na začiatku posudzovaného obdobia r. 2017).

Uvažovaný rozvoj cestnej siete:

Stanovisko NDS:

- Národná diaľničná spoločnosť (NDS) konštatuje, že katastrálnym územím obce Blatnica prechádza pripravovaná rýchlostná cesta R3 Martin – Horná Štubňa, pre ktorú bol v roku 2011 ukončený proces EIA a bolo vydané záverečné stanovisko MŽP SR č. 1867/2010-3.4/ml.
- V roku 2016 bola vypracovaná Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovske Podhradie“ (ďalej len „ŠR“), ktorá odporučila ďalšiu prípravu v úsekoch Martin – Rakovo a Rakovo – Mošovce variant „A modrý“ rýchlostnej cesty R3, ktorý sa dotýka aj katastrálneho územia obce Blatnica. V zmysle výsledkov ŠR má byť však z dlhodobého hľadiska doprava v úseku Rakovo – Mošovce vedená v trase jestvujúcej cesty I/65. Po naplnení jej kapacity doporučuje ŠR ďalej pokračovať rýchlostnou cestou R3 vo variante „A modrý“, ktorý však nebol posúdený v rámci procesu EIA.
- Na základe vyššie uvedeného NDS požaduje do návrhovej časti územného plánu zapracovať variant rýchlostnej cesty R3 v zmysle vydaného záverečného stanoviska MŽP SR č. 1867/2010-3.4/ml a zároveň do výhľadovej časti územného plánu zapracovať aj odporúčaný variant rýchlostnej cesty R3 „A modrý“ v zmysle odporúčaní ŠR. Pre úsek Martin – Rakovo v súčasnosti prebieha proces EIA – zisťovacie konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. Predpoklad vydania rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní je 10/2016.
- NDS ďalej neodporúča navrhovať nové lokality bývania v ochrannom pásme pripravovanej rýchlostnej cesty R3. NDS v súvislosti s uvedeným upozorňuje, že budúcim funkčným využitím navrhovaných lokalít s funkciou bývania, môže byť narušený komfort bývania budúcou prevádzkou rýchlostnej cesty R3 v tejto lokalite. V prípade, že sa funkčné plochy v blízkom okolí rýchlostnej cesty plánujú využiť na bývanie, je nevyhnutné venovať pozornosť posúdeniu objektivizácie hluku a prípadné prekročenie prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí následne eliminovať návrhom opatrení výhrade na strane investora budúcej zástavby. Upozorňujeme, že dodatočné protihlukové opatrenia nebude možné nárokovať u správcu rýchlostnej cesty.

Stanovisko SSC:

- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, zmysle STN 6110;
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 6110.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry je potrebné rešpektovať ÚPN VÚC ŽK v platnom znení s nasledovnými ustanoveniami týkajúcimi sa riešeného územia v záväznej časti :

Z bodu 5 - v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry

5.1 dopravná regionizácia

- 5.1.1 v návrhovom i výhľadovom období realizovať opatrenia, stabilizujúce pozíciu Žilinského kraja v dopravné - gravitačnom regióne Severozápadné Slovensko; v tejto súvislosti premyslene a koordinovane uprednostňovať dopravné stavby podporujúce efektívnu dopravnú obsluhu územia Severozápadného Slovenska ako

jedného kompaktného územia, vrátane podpory funkcie dopravno - gravitačného centra Žilina - Martin,

5.2 paneurópska dopravná infraštruktúra ITF a TEN-T

5.2.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra (ďalej len ITF, ktoré je nástupníckou organizáciou Európskej konferencie ministrov dopravy CEMT) a dopravných sietí TEN-T.

c) rešpektovať cestnú infraštruktúru alokovanú v trase multimodálneho koridoru č. VI., súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3.

5.3 infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy - definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraňujú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja,

5.3.6 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať rýchlostnú cestu R3, cieľový stav podľa záťaže úsekov v kategórii R 24,5/120-80, v trase a úsekoch:

b) križovatka s cestou I/18 Martin – Horná Štubňa, súčasť doplnkovej siete TEN-T, sieť AGR čE77, trasa TEM 5.

Parametre navrhovaných miestnych komunikácií:

Obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať. Tieto komunikácie zaradujeme medzi verejnoprospešné stavby.

V riešení ÚPN-O navrhujeme v rozvojových územiach systém miestnych komunikácií (MK) v príslušnej funkčnej triede a kategórii. Ide o navrhované miestne komunikácie obslužné, funkčnej triedy C3.

Navrhované obslužné komunikácie v rozvojových územiach budú mať šírkové parametre komunikácii totožné s komunikáciami, na ktoré naväzujú v ich predĺžení alebo budú mať min. parametre v zmysle navrhovaných kategórií :

Jednopruhová obojsmerná MK s krajinicami a výhybňami s obmedzením do 100 m (bez obrubníkov) :

Funkčná trieda :	Kategória :	Parametre :	
		jazdný pruh (m)	nespevnená časť krajnice (m)
C3	MOK 4,0/30 (modifikovaná)	1 x 3,00	2 x 0,50

Dvojpruhová obojsmerná MK s krajinicami (bez obrubníkov) :

Funkčná trieda :	Kategória :	Parametre :	
		jazdný pruh (m)	nespevnená časť krajnice (m)
C3	MOK 7,0/30	2 x 2,75	2 x 0,75

Obslužné komunikácie sú navrhované ako komunikácie dvojpruhové, obojsmerné vzájomne zokruhané. V prípade, že komunikácia je jednopruhová a dlhšia ako 50 m a je ukončená slepo, uvažuje sa s realizáciou otočky, resp. otáčacieho kladiva.

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce Blatnica priamo neprechádzajú železničná trať. Západne vo vzdialenosti cca 7 km prechádza železničná trať č. 170 Vrútky – Zvolen katastrom obce Turčiansky Ďur. Najbližšia železničná zastávka je vo vzdialenosti cca 8 km v katastri obce Kláštor pod Znievom.

Vodná doprava

V katastrálnom území obce sa nenachádza vodná cesta.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne komunikácie obce Blatnica.

Katastrálnym územím obce prechádzajú značené cykloturistické trasy - trasa Gaderskou a Blatnickou dolinou, okruh popod Blatnický hrad, prípadne ďalej starou vozovou cestou v podhorí do obce Necpaly. Taktiež cestné trasy kopcovitým terénom podhoria Veľkej Fatry - Cestou Hrdinov SNP, alebo smer Mošovce – Čremošné (<http://www.freemap.sk/>):

- žltá trasa s číslo 8414 (z Mošoviec do Blatnice) : **Blatnica** – Karlová – Valentová – Laskár – Socovce – Mošovce;
- červená trasa s číslo 032 (Turčianska cyklomagistrála – z Turčianskych Teplíc do Vrútok) : Turčianske Teplice – Turčiansky Michal – Mošovce – **Blatnica** – Folkušová – Necpaly – Belá-Dulice – Turčianske Jaseno – Horný Kalník – Dolný Kalník – Dražkovce – Záborie – Sklabiňa – Sklabinský Podzámok – Turčianska Štiavnička – Sučany – Turčianske Kľačany – Lipovec - Vrútky;
- modrá trasa s číslom 2414 (Blatnica – Blatnická dolina) : **Blatnica** – Juriášovo – Rakytovská dolina;
- zelená trasa s číslom 5417 (Blatnica – Gaderská dolina) : **Blatnica** - Kanský dol ústie – Blatnický hrad odbočka – Vápenná dolina – Demošovská dolina ústie – Škap – Drobkov – Gaderská dolina Veterné.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry je potrebné rešpektovať ÚPN VÚC ŽK v platnom znení s nasledovnými ustanoveniami týkajúcimi sa riešeného územia v záväznej časti :

Z bodu 5 - v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry

5.8 infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.8.1 v návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:

- f) Turčianska cyklomagistrála v trase cesty III/01892 Vrútky - Lipovec - Turčianske Kľačany, v trase účelovej cesty Turčianske Kľačany - Sučany - v trase cesty III/01899 most cez Váh Sučany, v trase cesty III/01894 Sučany - Turčianska Štiavnička - Blatnica - Turčiansky Michal, v trase spevnenej poľnej cesty Turčiansky Michal - Háj, v trase ciest III/06536 a III/06537 Háj - Turčianske Teplice, v trase miestnych komunikácií a spevnených poľných ciest na území Turčianskych Teplíc, v trase cesty III/06545 Turčianske Teplice - Budiš, v trase spevnených lesných ciest Budiš - Za hájom - hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja s napojením cez Prievidzu a Bojnice na Hornonitriansku cyklomagistrálu,

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území obce Blatnica sa nachádzajú obslužné dopravné zariadenia, ktoré sú zastúpené vo forme autobusových zastávok, parkovísk pri objektoch občianskeho vybavenia.

Letecká doprava

V obci Blatnica sa nenachádza letisko. Katastrálne územie obce sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

Juhozápadne vo vzdialenosti cca 13 km sa nachádza letisko miestneho významu zabezpečujúce poľnohospodárske práce (posyp, resp. postrek) v k.ú. Dolná Štubňa. Letisko by malo umožniť využitie aj pre rekreačné účely na tzv. vyhliadkové lety.

Severne vo vzdialenosti cca 17 km sa nachádza regionálne letisko miestneho významu Martin – Tomčany.

Severozápadne vo vzdialenosti cca 56 km sa nachádza regionálne verejné letisko Žilina, pre medzinárodnú dopravu v katastrálnom území obce Dolný Hričov.

Pešie trasy a verejné priestranstvá

Chodec je vo väčšine prípadov vedený v rámci obslužných komunikácií málo zaťažených (v stiesnených šírkových pomeroch).

V návrhu ÚPN-O Blatnica sa uvažuje s vedením jednostranného chodníka súbežne s cestou III. triedy (III/2132) do m.č. Pod Záhorím, m.č. Sebeslavce, s cestou III. triedy (III/2139) v smere k caste a pozdĺž obslužných komunikácií v existujúcej zástavbe a rozvojových územiach tam, kde to priestorové možnosti dovoľujú.

Z uvedeného vyplýva umožniť návrh vybudovania samostatných peších chodníkov a cyklochodníkov popri ceste III triedy, a to:

- centrum obce - chodník + cyklochodník popri III/2132 Blatnica – Sebeslavce hranicu s k.ú. Folkušová
- centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2132 Blatnica – križovatka k Autocampingu Pod Záhorím - hranica s k. ú. Mošovce.
- centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2139 Blatnica – hranica s k.ú. Karlová / s výhľadovým pokračovaním k autobusovej zastávke prímestskej HD pri ceste I/65.

Statická doprava

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku.

Odstavenie vozidiel bytových domov je riešené formou spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

Parkovanie vozidiel pri objektoch občianskeho vybavenia (Obecný úrad + Pošta + Zdravotné stredisko + Múzeum K. Plicku, Evanjelický kostol, záchytné parkovisko pred vstupom do Gaderskej a Blatnickej doliny, chatová osada – Gader (MSM s.r.o.), nákupné stredisko COOP Jednota, Gaderská mliekareň, areál družstva, Autocamping, hotel Gader****, ZŠ, MŠ) je riešená formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru, prípadne len na trávnatých plochách (cintorín + ihrisko).

Potrebné nápočty a situovanie odstavňových a parkovacích stojísk pre uvažované objekty bývania a vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné realizovať v zmysle „STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií“ pre výhľadový stupeň automobilizácie.

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe v rozvojových územiach bude zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku. Pre potreby rodinných domov je uvažované, že na 1 RD pripadajú 2 odstavňové stojiská na vlastnom pozemku v zmysle STN 73 6110/Z2, február 2015.

Značené pešie turistické trasy

Z obce Blatnica sa vchádza do najkrajších dolín **NP Veľká Fatra – Gaderskej a Blatnickej doliny** i do príľahlých bočných dolín so zaujímavou skalnou scenériou. Trasy Gaderskou a Blatnickou dolinou pokračujú až na hlavný hrebeň **Veľkej Fatry (Ostredok, Kráľova studňa)**, príp. okruhmi cez vrcholy **Tlstá, (1373 m), Ostrá (1256 m) a Drienok**.

Katastrom obce Blatnica prechádzajú značené turistické trasy (<http://www.freemap.sk/>):

- modrá trasa ev. č. 2724 : Kanský dol ústie – Muráň – Tlstá – Vápenná dolina ústie;
- zelená trasa ev. č. 5634a : **Blatnica, ObÚ – Blatnica, pamätník** – Ústie Juriášovej doliny – Spoj Rakytovských dolín – Sedlo pod Smrekovom – Kráľova studňa priesmyk - pokračovanie ako 5634b – Malá krížna – Úplaz – Dolina Ramžiná – Salášky – Turecká – Staré hory;
- žltá trasa ev. č. 8648 : **Blatnica** – Blatnická pamätník – Kanský dol ústie – Blatnický hrad odbočka – zrúcanina Blatnica – Blatnický hrad odbočka – Vápenná dolina ústie – Dedošovská dolina – Čertova brána – Demošovská dolina – Škap – Drobkov – Gaderská dolina Veterné – Kráľova skala – Kráľova studňa priesmyk;
- žltá trasa ev. č. 8639 : Muráň – sedlo Ostrá – Ostrá – sedlo Ostrá – Zadná Ostrá – Ústie Juriášovej doliny;
- zelená trasa ev. č. 5641 : Tlstá – Ľubená – Bágľov kopec – Zadná Ostrá;
- červená trasa ev. č. 0870b : ... Vyšné Rudno – sedlo Príslop – Chládkové – Kľak – Svrčnicke sedlo – Vyšná Lipová – Široké – Jarabiná – sedlo Pod kopou – Myľy Lysec – Štefanová – Štefanovské sedlo – Javorina – Šoproň – Nad studeným – Ploská – Chyžky – Koniarky – Ostredok – Frčkov – Krížna ...
- červená trasa ev. č. 0801, E8 (cesta hrdinov SNP) : Krížna – Kráľova studňa – Košarisko – Pod krásnym kopcom – Malý Šturec – Priechy vrch – sedlo Turecká cesta – sedlo Flochovej – Pod tablou – Kordické sedlo – Vyhnatová – sedlo Tunel ...
- žltá trasa ev. č. 8631 : spoj Rakytovských dolín – úbočie Malého Rakytova;

- zelená trasa ev. č. 5640 : Drobkov – sedlo Za Štrochmi – Ostredok;
- modrá trasa ev. č. 2773 : Necpaly – dolina Horný Borišov – chata Pod Borišovom – Nad studeným – Chyžky;
- žltá trasa ev. č. 8633 : odbočka z 2733 – Revúcky mlyn – Koniarky;
- žltá trasa ev. č. 8605 : Chyžky – Števkovie Grúnik – Radovo – Vyšná Revúca.

Hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava obce Blatnica je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina, prevádzka Martin. Na autobusových zastávkach sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce po ceste III. triedy (III/2132) a po miestnej komunikácii (v smere centrum obce – Gaderská dolina).

Linka prímestskej dopravy je vedené katastrom obce linkou č. 506416 Martin – Príbovce – Blatnica a späť s autobusovými zastávkami: Blatnica - Sebeslavce, Blatnica – cintorín, Blatnica - dvor RD, Blatnica - Dom služieb; Blatnica - horný koniec, Blatnica - konečná.

Izochróna pešej dostupnosti od existujúcich autobusových zastávok o polomere 500 m zatiaľ pokrýva dostupnosť autobusových zastávok v rámci intravilánu obce v dostatočnej miere.

Ochranné pásma

Vplyv dopravy na obytné územie obce je jednoznačne negatívny, intenzita dopravy na hlavných cestách už dávno prekročila intenzitu prijateľnú z pohľadu životného prostredia. Hlukové zaťaženie, ktoré produkuje doprava prechádzajúca obcou po týchto cestách prekračuje hodnotu 50 dB(A) povolenú pre obytné prostredie Vyhláškou Ministerstva Zdravotníctva SR. Dopravné zaťaženie ciest I. a III. triedy ako aj hluková záťaž popri týchto cestách na okolitú zástavbu sa zníži vybudovaním rýchlostnej cesty R3.

Mimo zastavaného územia, alebo územia určeného k zastavaniu, sú na ochranu ciest a premávky na nich určené ochranné pásma definované v Zákone o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z. V prípade obce Blatnica sa uplatnia tieto ochranné pásma:

- rýchlostná cesta : 100 m od osi krajného jazdného pruhu,
- cesty I. triedy 50 m od osi krajného jazdného pruhu,
- cesty III. triedy : 20 m od osi cesty.

Po realizácii obytno – rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce bude upravené ochranné pásmo cesty III/2132, ktoré bude posunuté mimo zastavané územie tejto zóny.

Izofóna prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ je pre navrhované obytné územie uvažované na výstavbu IBV (lokalita Blatnica - Sebeslavce) tesne v dotyku s cestou III/2132 má vypočítanú vzdialenosť hodnotu 11,2 m od osi cesty III/2132. Vzhľadom na vypočítanú (orientačnú) vzdialenosť, doporučujeme realizovať protihlukové opatrenia (izolačnú zeleň, protihlukové omietky, výplne otvorov so zvýšenou hlukovou izoláciou, ...).

Koncepcia rozvoja dopravy

- existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať,
- novonavrhované komunikácie na plochách IBV riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s obrátiskom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhé, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhé, jednosmerné,
- v zmysle ÚPN – VÚC Žilinského kraja treba zabezpečiť územnú rezervu chrániť územný koridor rýchlostnú komunikáciu R3,
- nápočty parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti riešiť v projektových dokumentáciách pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5,

- **dobudovanie jednostranného pešieho chodníka v niektorých častiach obce, súbežne s cestami III. triedy tam, kde to priestorové možnosti dovoľia,**
- **mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101, v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, zmysle STN 6110;**
- **mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101; v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 6110.**
- **umožniť vybudovanie samostatných peších chodníkov a cyklochodníkov popri ceste III triedy, a to:**
 - **centrum obce - chodník + cyklochodník popri III/2132 – Blatnica - Sebeslavce - hranica s k.ú. Folkušová**
 - **centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2132 – Blatnica - Autocamping Pod Záhorím - hranica s k. ú. Mošovce.**
 - **centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2139 Blatnica – hranica s k.ú Karlová (s výhľadovým pokračovaním cez k.ú Karlová k autobusovej zastávke prímestskej HD pri ceste I/65)**
- **umožniť dobudovanie značených turistických chodníkov napojených na súčasné trasy, a to:**
 - **centrum obce - cez Plešovicu - hrad Blatnica,**
 - **centrum obce - chodník popri III/2132 – Sebeslavce,**
 - **Sebeslavce - kostol sv. Ondreja – hrad Blatnica,**
 - **centrum obce - chodník popri ceste III/2132 – Autocamping Pod Záhorím.**
- **umožniť využívať územie so sezónnymi udržiavanými bežeckolyžiarskymi stopami, a to:**
 - **v okolí Autocampu využívajúc plochy lúk a účelových komunikácií, v údolí Blatnickej a Gaderskej doliny v trasách značených cyklotrás.**

B.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.12.2.1 Širšie vzťahy

Východiskový stav

Na základe spracovania dostupných podkladov získaných v rámci prípravných prác obstarávateľa, konzultácií, rokovaní so zástupcami obce a informácií od správcu vodohospodárskej infraštruktúry a prieskumov v teréne je možné v rámci súhrnného zhodnotenia predchádzajúcich prieskumov a rozborov k ÚPN-O konštatovať nasledujúce skutočnosti :

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obce Blatnica pitnou vodou je zabezpečované z verejného skupinového vodovodu v obci v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin. Spoločne s obcou Blatnica je zo skupinového vodovodu zásobovaná aj obec Mošovce. Vodárenské zdroje sa nachádzajú priamo v katastrálnom území obce, v Blatnickej doline. Celková kapacita vodných zdrojov je 59,1 l/s. Z tejto kapacity je zásobovaná časť Martina a ďalšie obce v južnej časti okresu Martin.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec Blatnica je odkanalizovaná kanalizáciou profilu DN 300, ktorou sú splaškové vody odvádzané do ČOV nachádzajúcej sa v katastrálnom území obce. Ochranné pásmo ČOV je 100 m od súvislej zástavby v obci. ČOV je v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin

Ochrana územia pred povodňami

Rozhodujúcim vodným tokom odvodňujúcim riešené územie obce Blatnica je vodohospodársky významný vodný tok Blatnický potok. Menej významnými tokmi sú Karloveský potok a tok Zápotočia. Vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p..

Návrh riešenia

ÚPN obce Blatnica z hľadiska širších vzťahov:

- rešpektuje systém zásobovania pitnou vodou prostredníctvom Martinského skupinového vodovodu, v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.,
- rešpektuje vodárenské zdroje pre zásobovanie obce pitnou vodou v Blatnickej doline,
- rešpektuje prírodné diaľkovodné potrubie DN 400 z vodárenského zdroja v Blatnickej doline do vodojemu Jahodníky v Martine,
- rešpektuje prírodné potrubie DN 150 z vodárenského zdroja v Blatnickej doline a vodojem v obci Blatnica s objemom 800 m³, do ktorého je voda privádzaná,
- rešpektuje kanalizačnú sieť – tlakovú kanalizáciu profilu DN 100 a gravitačnú kanalizáciu profilu DN 300 a DN 315 s čistením splaškových vôd v ČOV Blatnica,
- rešpektuje existujúce vodohospodárske zariadenia, vrátane ich ochranných pásiem
- rešpektuje zrealizované brehové úpravy Blatnického potoka.

B.12.2.2 Vodárenské zdroje

Východiskový stav

Vodárenské zdroje v Blatnickej doline tvorí 7 prameňov. Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m² a Prameň Krahulčie s plochou 1661 m², pre ktoré boli rozhodnutím ONV v Martine stanovené ochranné pásma I. stupňa.

Návrh riešenia

ÚPN obce Blatnica z hľadiska vodárenských zdrojov:

- rešpektuje využívanie existujúceho vodárenského zdroja v Blatnickej doline, s celkovou kapacitou 59,1 l/s na hromadné zásobovanie pitnou vodou.

B.12.2.3 Zásobovanie pitnou vodou

Východiskový stav

Zásobovanie obce Blatnica pitnou vodou je zabezpečované z verejného skupinového vodovodu v obci v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin. Spoločne s obcou Blatnica je zo skupinového vodovodu aj obec Mošovce. Vodárenské zdroje sa nachádzajú priamo v katastrálnom území obce, v Blatnickej doline. Celková kapacita vodných zdrojov je 59,1 l/s. Z tejto kapacity je zásobovaná časť Martina a ďalšie obce v južnej časti okresu Martin. Z prameňov je prírodným potrubím DN 150 pitná voda privádzaná do vodojemu Blatnica s objemom 800 m³, z ktorého sú zásobované obce Blatnica, Mošovce, Karlová a Laskár. Na prírodnom potrubí sa nachádzajú prerušovacie komory a za poslednou sa rozdeľujú na dve vetvy. Potrubím DN 400 je voda vedená do Martina, do vodojemu Jahodníky s objemom 3 000 m³ a vetva DN 150 je privádzaná do vodojemu Blatnica. Vodárenské zdroje v Blatnickej doline tvorí 7 prameňov. Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m² a Prameň Krahulčie s plochou 1661 m², pre ktoré boli rozhodnutím ONV v Martine stanovené ochranné pásma I. stupňa.

V obci Blatnica je vybudovaná rozvodná vodovodná sieť profilu DN 100 v dĺžke 5,9 km. V roku 2015 bolo na verejný vodovod napojených 915 obyvateľov, čo je 100% obyvateľov Blatnice. Pre miestnu časť Sebeslavce bolo vydané ÚR o umiestnení stavby „Blatnica – Sebeslavce obytno-rekreačná zóna, časť VN NN distribučné vedenia, Prekládka optického telekomunikačného káblového vedenia, Vodovod a splašková kanalizácia, Dažďová kanalizácia“. V zmysle tohto rozhodnutia bude časť Sebeslavce zásobovaná pitnou vodou z vodovodnej vetvy profilu DN 110, ktorá bude napojená na existujúci vodovod DN 100 na križovatke ciest pri Dome smútku v Blatnici. Z dôvodu nedostatočného hydrostatického tlaku je na trase navrhnutá automatická tlaková stanica osadená v samostatnej šachte.

Návrh riešenia

Existujúci Martinský skupinový vodovod v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. navrhujeme rozšíriť vo väzbe na navrhovaný územný rozvoj, resp. zásobovanie vodou riešiť z individuálnych zdrojov.

Potreba pitnej vody.

Výpočet potreby vody je stanovený v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z..

Potreba vody pre obyvateľov a občiansku vybavenosť

V prípade naplnenia predpokladov demografického vývoja a obložnosti bytov 2,75, bude potrebné v návrhovom období vytvoriť podmienky pre výstavbu cca 380 bytov. Návrh predpokladá, že na verejný vodovod bude v roku 2035 napojených cca 1050 obyvateľov.

Bytový fond: 150 l/os x deň
Občianska vybavenosť: 80 l/os x deň
Spolu: 175 l/os x deň

Priemerná denná potreby vody:

$$Q_{pO} = 1\,050 \text{ ob.} \times 175 \text{ l/d} = 183\,750 \text{ l/d} = 2,12 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{mO} = Q_{pO} \times k_d = 183\,750 \text{ l/d} \times 1,6 = 294\,000 \text{ l/d} = 3,39 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody: Q_{hO}

$$Q_{hO} = 294\,000 \text{ l/d} \times 1,8 = 529,2 \text{ l/d} = 6,11 \text{ l/s}$$

Potreba vody pre zariadenia cestovného ruchu:

Ubytovanie (230 lôžok, vyťaženosť 70%)

$$Q_d = 230 \text{ lôžok} \times 500 \text{ l/lôžko/deň} = 115\,000 \text{ l/d}$$

Stravovanie (125 stoličiek pre obrátkovosť 2 jedlá na smenu = 250 jedál na smenu – 7 zamestnancov)

$$Q_d = 7 \text{ zamestnancov} \times 200 \text{ l/zam./deň} = 1\,400 \text{ l/d}$$

Športové centrum:

Návštevníci (200 návštevníkov a 100 dní/rok – 20 l/návšt./deň)

$$Q_d = 200 \text{ návšt.} \times 20 \text{ l/návšt./deň} = 4\,000 \text{ l/d}$$

Celkom pre cestovný ruch ($k_d=2,0$)

$$Q_{d, CR} = 120\,400 \text{ l/d} = 1,39 \text{ l/s}$$

$$Q_{d, CR, max} = 240\,800 \text{ l/d} = 2,8 \text{ l/s}$$

Celková potreba pitnej vody (pre rok 2035):

$$Q_d = Q_{pO} + Q_{d, CR} = 183\,750 + 120\,400 = 304\,150 \text{ l/d} = 5,51 \text{ l/s}$$

$$Q_{d, max} = Q_{pO, max} + Q_{d, CR, max} = 294\,000 + 240\,800 = 534\,800 \text{ l/d} = 6,2 \text{ l/s}$$

Akumulácia vody

Potrebná minimálna akumulácia vody je 60 % z maximálnej dennej potreby t.j.:

$$V_{min} = 0,6 \times 534\,800 = 320\,880 \text{ m}^3.$$

Potrebná minimálna akumulácia je 60% z maximálnej dennej potreby t.j. minimálne 321 m³. Kapacita vodojemu Blatnica s objemom 2x400 m³ bude pre návrhové obdobie dostatočná.

Návrh zásobovania pitnou vodou uvádza nasledujúca tabuľka:

Miestna časť	Spôsob zásobovania pitnou vodou v návrhovom období
Rekreačný areál a zariadenia Blatnica - ZT Pod Záhorím (Autocamping)	Rozšírením existujúceho verejného vodovodu profilu DN100.
Rekreačný areál a zariadenia Blatnica – SRTS Blatnica HotelGader Areál ÚĽUV Komplexný športový a rekreačný areál Penzióny a chalupy (v zastavanom území) Penzióny a chalupy (v rozptyle)	Z existujúcej vodovodnej siete profilu DN 100 Z existujúcej vodovodnej siete profilu DN 100 Rozšírením existujúceho verejného vodovodu profilu DN 100 Z existujúcej vodovodnej siete profilu DN 100 Individuálne z lokálnych zdrojov
Sebeslavce	Rozšírením navrhovanej vodovodnej siete profilu DN 110 (v zmysle UŠ Sebeslavce)

Návrh riešenia

ÚPN obce Blatnica z hľadiska zásobovania pitnou vodou:

- akceptuje koncepciu zásobovania pitnou vodou, ktorá vychádza z „Programu rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
- rešpektuje systém zásobovania pitnou vodou prostredníctvom SKV Martin v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.,
- rešpektuje trasy existujúcich potrubí verejného vodovodu, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. v platnom znení,
- rešpektuje vodárenské zdroje v Blatnickej doline s celkovou kapacitou 59,1 l/s,
- rešpektuje vodojem Blatnica s objemom 800 m³,
- rešpektuje diaľkové prírodné potrubie DN 400 do vodojemu Jahodníky (Martin),
- rešpektuje prírodné potrubie DN 150 do vodojemu Blatnica,
- rešpektuje rozvodnú vodovodnú sieť v obci profilu DN100,
- navrhuje rozšírenie verejného vodovodu potrubiami profilu DN 100a DN 110 do lokalít územného rozvoja,
- rozvojové lokality mimo dosahu verejného vodovodu (nad rámec ekonomickej výhodnosti budovania verejného vodovodu) – chaty a chalupy v rozptyle - navrhuje zásobovať pitnou vodou individuálne z lokálnych zdrojov,
- nové rozvodné vodovodné potrubia situovať do verejných priestranstiev resp. miestnych komunikácií a zelených pásov s možnosťou ich zokruhovania,
- navrhuje realizovať rekonštrukciu kapacitne nevyhovujúcej vodovodnej siete (po upresnení reálnej potreby vody) aj pre potreby požiarnej vody na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov v zmysle vyhl. MV SR č. 699/2004 Z.z.,
- v prípade, že v niektorej novej lokalite nebude posudzovaná tlaková výška v najvyššom mieste odberu vody vyhovovať požiadavkám platnej legislatívy, bude potrebné situáciu riešiť dotláčaním,
- akceptuje zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy (STN 73 6822, STN 75 2102 atď.).

Návrh zásobovania pitnou vodou je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Blatnica vo výkrese č. 4 v mierke 1:10 000. Navrhované vodovodné zariadenia sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnom článku Záväznej časti ÚPN-O Blatnica.

B.12.2.4 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Východiskový stav

Obec Blatnica je odkanalizovaná kanalizáciou profilu DN 300, ktorou sú splaškové vody odvádzané do ČOV nachádzajúcej sa v katastrálnom území obce. Ochranné pásmo ČOV je 100 m od súvislej zástavby v obci. ČOV je v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Martin. Potrubia

stôk sú situované v miestnych obslužných a zberných komunikáciách, v cestách III. triedy a v zelených pásoch. V miestach, kde nebolo doteraz možné vybudovať kanalizačnú sieť sa používajú žumpy. V roku 2015 bolo na kanalizáciu napojených 457 obyvateľov, čo predstavuje cca 50 % obyvateľov obce.

Pre miestnu časť Sebeslavce bolo vydané ÚR o umiestnení stavby „Blatnica – Sebeslavce obytno-rekreačná zóna, časť VN NN distribučné vedenia, Prekládka optického telekomunikačného káblového vedenia, Vodovod a splašková kanalizácia, Dažďová kanalizácia“. V zmysle tohto rozhodnutia budú z časti Sebeslavce odpadové vody z rodinných a rekreačných domov a objektov občianskej vybavenosti odvádzané splaškovou kanalizáciou. Hlavné vetvy budú zaústené do prečerpávacej šachty z dôvodu výškových pomerov v riešenej zóne. Tlaková splašková kanalizácia profilu DN 100 od čerpacej šachty po napojenie na kanalizáciu v obci Blatnica v celkovej dĺžke 1525 m. Gravitačná splašková kanalizácia je navrhnutá v profile DN 315, v dĺžke 81,5 m.

Odvádzanie dažďových vôd je riešené vsakovaním, resp. sú odvádzané rigolmi do vodných tokov pretekajúcich územím obce. V m. č. Sebeslavce budú dažďové vody z komunikácií odvádzané dažďovou kanalizáciou do vodného toku kanalizačným potrubím DN 300 v dĺžke 910 metrov a DN 400 v dĺžke 191 metrov s plastovými šachtami DN 1000.

Návrh riešenia

V návrhu odvádzania a zneškodňovania splaškových vôd ÚPN obce Blatnica sú zohľadnené vodohospodárske zámery ÚPN VÚC Žilinského kraja a vodohospodárska koncepcia odvádzania splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s., s čistením v ČOV Blatnica. V miestnych častiach, kde by budovanie kanalizácie bolo ekonomicky neefektívne, bude likvidácia splaškových odpadových vôd riešená malými ČOV, resp. individuálne - vodotesnými žumpami.

Návrh odvádzania splaškových vôd uvádza nasledujúca tabuľka:

Miestna časť	Spôsob odvádzania a zneškodňovania splaškových vôd v návrhovom období
Rekreačný areál a zariadenia Blatnica - ZT Pod Záhorím (Autocamping)	Samostatná ČOV
Rekreačný areál a zariadenia Blatnica – SRTS Blatnica HotelGader Areál ULUV Komplexný športový a rekreačný areál Penzióny a chalupy (v zastavanom území) Penzióny a chalupy (v rozptyle)	Rozšírením existujúcej kanalizácie profilu DN 300 Z existujúcej kanalizácie profilu DN 300 Rozšírením existujúcej kanalizácie profilu DN 300 Z existujúcej kanalizácie profilu DN 300 Samostatné ČOV, resp.individuálne – žumpy
Sebeslavce	Rozšírením navrhovanej kanalizácie profilu DN 315 (v zmysle UŠ Sebeslavce)

ÚPN - O Blatnica z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- koncepcia odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd akceptuje „Program rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
- rešpektuje súčasný systém odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou s čistením v ČOV Blatnica
- navrhuje rozšírenie existujúcej kanalizácie profilu DN 300 a DN 315 (v miestnej časti Sebeslavce) vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- navrhuje splaškové vody z chalúp a penziónov v rozptyle likvidovať v samostatných ČOV resp. individuálne vo vlastných zariadeniach,
- navrhuje pri nedostatočnej kapacite čerpacích staníc (po reálnom stanovení množstva splaškových vôd) vykonať ich rekonštrukciu,
- do verejnej kanalizácie odvádzat iba odpadové vody spĺňajúce limity kanalizačného poriadku v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 55/2004 – príloha č.3,

- **odvádzanie vôd z povrchového odtoku riešiť samostatnou kanalizáciou, vsakovaním, resp. zaústením do vodných tokov, v prípade potreby riešiť prečistenie na čistiacich zariadeniach,**
- **rešpektuje trasy existujúcich potrubí verejnej kanalizácie a príslušných vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.,**
- **akceptuje zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy.**

Návrh rozšírenia splaškovej kanalizácie je zakreslený v grafickej časti ÚPN-O Blatnica vo výkrese č. 4 v mierke 1:10 000. Rozšírenie splaškovej kanalizácie a malej ČOV, sú špecifikované ako verejnoprospešné stavby a sú uvedené v príslušnom článku v kapitole Závaznej časti ÚPN-O Blatnica.

B.12.2.5 Vodné toky, nádrže, úprava odtokových pomerov

Východiskový stav

Povrchové vody

Širšie záujmové územie patrí do povodia ľavostranného prítoku Váhu - rieky Turiec. Povodie je súčasťou stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku, s akumuláciou v mesiacoch november až február a najvyššou vodnosťou v mesiacoch marec až máj. Ročné úhrny zrážok sú pomerne vysoké, dosahujú priemerne 900 – 1200 mm. V januári je priemerný úhrn zrážok 50 – 60 mm, v júli 100 – 120 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80 - 100. Toky v riešenom území majú podhorský charakter so zachovalým prevažne prirodzeným charakterom koryta a prietokových pomerov.

Rozhodujúcim vodným tokom odvodňujúcim riešené územie obce Blatnica je vodohospodársky významný vodný tok Blatnický potok. Blatnický potok pramení vo Veľkej Fatre v nadmorskej výške cca 850 m.n.m. Je to pravostranný prítok Turca s dĺžkou 16,9 km, je tokom IV. rádu. Na hornom toku preteká najprv Rakytovskou dolinou, potom Blatnickou dolinou a v Turčianskej kotline silne meandruje. Menej významnými tokmi sú Karloveský potok a tok Zápotočia. Vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p.

Odtokové pomery

V rámci katastrálneho územia Blatnica, podľa Okresného úradu v Martine, odboru civilnej ochrany a krízového riadenia, možným vodným tokom ohrozujúcim obec pred povodňami a záplavami je Blatnický potok, kde bolo v roku 2010 evidované zaplavené územie pri dosiahnutí hladiny prevažne III. stupňa povodňovej aktivity. Koryto Blatnického potoka je v rámci intravilánu udržiavané, s menšími brehovými úpravami koryta. Je možné predpokladať, že v prípade extrémnych prítokov bude v časti intravilánu dochádzať k vybreženiu vôd z koryta. Pri ostatných vodných tokoch sa ohrozenie povodňami nepredpokladá.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., ako správca vodohospodársky významných tokov vodných tokov zabezpečil v súlade s príslušnou legislatívou, pre účely vyplývajúce z ustanovení Zákona o ochrane pred povodňami a súvisiacich právnych predpisov, pre potreby obce vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového s vyznačenou záplavovou čiarou pri Q_5 až Q_{1000} . Mapa povodňového ohrozenia a Mapa povodňového rizika bola vypracovaná pre takú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko. Obec Blatnica nebola zaradená medzi oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká.

Návrh riešenia

ÚPN obce Blatnica z hľadiska vodných tokov a odtokových pomerov navrhuje:

- **komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia, zníženie erózneho účinku vody - úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamiam tokov,**
- **dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,**
- **vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce,**

- prípadná protipovodňová ochrana nesmie ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodného toku,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k výrazným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- realizovať pravidelnú údržbu vodných tokov, súčasťou ktorých bude aj revitalizácia korýt,
- prípadné križovania infraštruktúry s vodnými tokmi riešiť v zmysle STN 73 6822.

B.12.3 ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

B.12.3.1 Elektrická energia

Súčasný stav

Širšie vzťahy

Prenosová ZVN sústava 400 kV

Riešeným územím obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenie V493 na smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie obce je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č. 208 a následnej VN odbočky do riešenej obce.

Distribučná VN 22 kV sieť

Do riešeného územia obce je vedené 22 kV vedenie číslo 208, vyvedené z transformovne 110/22 kV ŽOS Vrútky s prepojením do VE Kraľovany.

Zdroje elektrickej energie v riešenom území

Na potoku Blatnica sú realizované dve MVE (malá vodná elektráreň) do výkonu 35 kW, vyrobená elektrická energia je vyvedená do sekundárnej NN siete.

Riešené územie

Jadrová zástavba obce Blatnica je zabezpečovaná z 9 transformačných staníc v prevedení ako stožiarové a stĺpové. Miestna časť Sebeslavce bude zásobovaná z dvoch trafostaníc (dokumentácia pre územné rozhodnutie), miestna časť Autokemping z 1 trafostanice. Miestna časť "Gader" je bez trafostanice, je zásobovaná z trafostanice T3 po NN kábli zemou, miestna časť "Sihoť" je zásobovaná NN káblom zemou od trafostanice T9, situovanou pod m.č. Sebeslavce.

Návrh riešenia

Základné údaje o riešenom území

V súčasnosti v riešenom území obce Blatnica je využívaný zemný plyn komplexne a predpokladá sa jeho používanie i v návrhovom období roku 2035, čo má a bude mať vplyv na potreby v zásobovaní územia elektrickou energiou.

Vstupné údaje	E t a p a	
	Stav	Rok 2035
m.č. Blatnica		
Byty:		
trvalo obývané byty – stav	281	281
odpad bytovej zástavby		-45
zostatok z roku z roku 2012		236
návrh bytov rok 2035		106
Spolu byty	281	342
Občianska vybavenosť:		
označenie	Stav : 1,2,3,4,5,6,7,8,13,14,15,	Návrh: 11,27,31,33, 3x Penzióny
Výroba:		
označenie	A, B, C, D	24

m.č. Sebeslavce		
Byty	-	38
Občianska vybavenosť		Penzion 20 lôž.
		Centrum služieb v CR 50 stol.
		Prevádzková budova (2x)
m.č. Autokemping		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	17. ATC Pod Záhorím	38. Rozšírenie ATC
m.č. Gader		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	16. Rekr. ubytovací komplex	-
m.č. Sihot'		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	19. 20, 21	

- príkon pre byty : stav - 2,0 až 2.2 kW / b.j.
- návrh - 2,4 kW/ b.j.
- príkon pre súčasnú vybavenosť cca 25% z potreby bytov
- výroba á 50 až 80 kW/ha

Výpočet elektrického príkonu podľa druhu odberu a územného členenie

Obec Blatnica - druh odberu	kW	
	Stav	2035
Miestna časť Blatnica		
1. Byty stav : 281 b.j. / odpad 45 b.j.	562	519
návrh : 106 b.j.		254
S p o l u	562	773
2. Občianska vybavenosť		
existujúca spolu (cca 25% z potreby bytov)	140	190
navrhované zariadenia:		
11- Komunitné centrum - spoloč. činnosť	-	20
27- Areál ÚĽUV	-	70
31- Obchod a služby	-	25
33- Šport. rekreačný areál	-	70
Penzióny (tri objekty po 20 lôžok)	-	15
S p o l u	140	390
3. Výroba		
Existujúce prevádzky :		
A- PD Gader, hospodársky dvor	40	40
B- Výrobná krmných zmesí - rozšírenie	30	40
C- Výrobná repkového oleja - rozšírenie	30	40
D- Mliekareň	100	100
Návrh : Zberný dvor TKO	-	16
S p o l u	200	236
Celkom m.č. Blatnica	822	1299
pri koef. súčasnosti 0,8	660	1040
Miestna časť Sebeslavce		
1. Byty : stav.	-	
návrh 38 b.j. (vrátane el. vykurovania)	-	340
2. Občianska vybavenosť		
existujúca :	-	-
návrh : Penzión 20 lôžok	-	60
Služby v CR 50 lôžok	-	25
Prevádzková budova Agrofarmy (2 objekty)	-	30
S p o l u	-	115
Celkom m.č. Sebeslavce	-	455

Miestna časť Autocamping		
2. Občianska vybavenosť		
existujúca : 17. ATC Pod Záhorím	50	50
návrh : 38. Rozšírenie ATC	-	90
Celkom m.č. Autokemping	50	140
Miestna časť Gader		
2. Občianska vybavenosť stav :		
16. Rekreačno-ubytovací komplex MSM	90	90
Miestna časť Sihot'		
2. Občianska vybavenosť stav :		
19. Horáreň ŠL	15	15
20. Prevádzková budova ŠL	10	10
21. Chata ŠL	20	20
Celkom m.č. Sihot'	45	45
Sumárne údaje podľa miestnych častí		
Byty - Blatnica	562	773
- Sebeslavce	-	340
- Autocamping	-	-
Spolu byty	562	1113
Vybavenosť - Blatnica	140	390
- Sebeslavce (el. kurenie)	-	100
- Autocamping	50	140
- Gader	90	90
- Sihot'	45	45
Spolu vybavenosť	325	765
Výroba - Blatnica	200	236
Riešené územie celkom :	1087	1821
Maximálne zaťaženie územia pri koef. 0.85 - 0,8	870	1450

Požiadavka územia na transformačný výkon podľa členenia odberu odberu v kVA

Blatnica	Stav kVA		Návrh kVA - rok 2035	
	Inštalovaný Výkon	Potreba Územia	Inštalovaný výkon	Potreba Územia
m.č. Blatnica	2060	830	2370	1310
m.č. Sebeslavce	100	50	600	450
m.č. ATC	100	50	250	140
m.č. Gader	-	90	-	90
m.č. Sihot'	-	45	-	45
S p o l u	2260	1065	3220	2035

Transformačné stanice 22/0,4 kV

Označenie TS		Výkon v kVA		Prevedenie TS	Miestny názov
Stav	Návrh	Stav	Etapa 2035		
Miestna časť Blatnica					
T1		400	400	4-stĺpová	Základná škola
T2		250	250	stožiarová	Dvor PD
T3		400	400	4-stĺpová	Vyšný koniec
T4	zrušiť	100	-	2-stĺpová	Jednota
T5		250	250	2-stĺpová	Kostol
T6		250	250	2-stĺpová	MŠ
T7	zrušiť	160	-	4-stĺpová	Hotel Gader
T8		250	250	3-stĺpová	Dvor PD

	T13	-	400	kiosk	Výstavba IBV + vybavenosť
	T14	-	160	kiosk	Výstavba IBV
	T15	-	250	kiosk	Výstavba IBV
Miestna časť Sebeslavce					
	T9	100	160	2-stĺpová	Sihoť
	T10	rekonštr.	100	2-stĺpová	Obytno-rekreačná zóna
	T11	-	400	kiosk	Obytno-rekreačná zóna
Miestna časť ATC					
	T12	rekonštr.	100	2, stĺpová	Rozšírenie ATC

Návrh riešenia elektrifikácie

ZVN vedenie 400 kV

V návrhovom období do roku 2035 je potrebné rešpektovať existujúce elektrické ZVN zariadenia s ich ochranným pásmom.

VN vedenie 22 kV

V zmysle dokumentácie pre územné rozhodnutie Blatnica - Sebeslavce a návrhu ÚPN-O Blatnica pre jadrovú časť obce a ostatné urbanizované miestne časti sa navrhujú demontáže, úpravy a nová výstavba elektrických zariadení VN:

- demontáž VN vedenia v miestnej časti Blatnica (jadrové územie obce) na uvoľnenie územia pre navrhovanú výstavbu bytov, športového areálu, obchodu a služieb, jeho náhrada VN káblom v trase VN – T13 – T15 - T1 - vyústenie do VN,
- premiestnenie vyššie uvedeného vedenie do polohy západne od navrhovanej výstavby,
- preloženie úseku VN vedenia pri trafostanici T8,
- demontáž trafostaníc T7, T4 vrátane VN prípojok,
- VN kábelové prípojky pre navrhované trafostanice T13, T14, T15.

V miestnej časti Sebeslavce sa preberá návrh z dokumentácie pre územné rozhodnutie " Obytno - rekreačnej zóny Blatnica-Sebeslavce" na preložky VN vedení a nová výstavba zariadení:

- demontáže vzdušného VN vedenia prechádzajúceho cez plochu výstavby IBV a jeho náhrada VN káblom zemou,
- výstavba trafostaníc T10 (kiosk), T11 (stĺpová) vrátane VN kábelového napojenia.

Trafostanice

Miestna časť Blatnica

- výstavba nových kioskových trafostaníc T13, T14, T15 (náhrada za zrušené T4, T7),
- demontáž stožiarových trafostaníc T4, T7

Miestna časť Sebeslavce

- výstavba trafostanice T11 - 400 kVA (kiosk), rekonštrukcia T10 - 160 kVA (stĺpová)

Miestna časť Autocamping

- rekonštrukcia trafostanice T12 na 250 kVA

Sekundárny rozvod

- elektrické NN rozvody v navrhovanej zástavbe sa budú realizovať káblami zemou, v rozptýlenej
- zástavbe na okrajových územiach vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, čo pre daný charakter rozptýlenej IBV zástavby je vyhovujúce,
- existujúcu vzdušnú NN sieť v jadrovom území postupne prebudovať na jednoduchú mrežovú kábelovú sieť,
- rozvod pre verejné osvetlenie s kábelovou NN sieťou budovať kábelovým rozvodom s výmenou za úsporne osvetľovacie telesa, v okrajových častiach územia budovať vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch NN,
- z navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť vývody do existujúcej NN siete.

Ochranné pásma

V riešenom území sa nachádzajú elektrické vedenia a zariadenia pri ktorých je potrebné rešpektovať ich ochranné pásmo od krajných vodičov na každú stranu:

400 kV vedenie	25 m
22 kV vedenie vzdušné	10 m
22 kV kábel v zemi	1 m
22 kV závesný kábel	1 m
stožiarová trafostanica od konštrukcie	10 m
kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo	

Poznámka :

Pri prekládke energetických zariadení je potrebné toto riešiť v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. § 45 „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“, v ktorom sa uvádza:

- Náklady na preložku elektroenergetického zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.
- SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj realizátora.

B.12.3.2 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Širšie vzťahy

V riešenom území obce Blatnica sa v súčasnosti nachádza distribučná plynárenská sieť:

- VTL prípojka pre RS Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa
- Regulačná stanica plynu RS 600 PN 2,5/ 0,3 MPa

Riešené územie

Obec je zásobovaná zemným plynom z RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená sieť STL s pretlakom do 300 k Pa, rozvody plynu sú vybudované z lineárneho polyetylénu PE strednej ťažkej rady. Odberatelia sú prepojený cez regulátory tlaku plynu STL/NTL. V súčasnosti je v obci pripojených na zemný plyn z celkovo obývaných bytov 281 cca 141 bytov (zdroj : SODB 2010) t.j. 50,2 % domácností, ostatne objekty vybavenosti a miestne prevádzky sú na cca 85% pripojené na zemný plyn.

Návrh

Navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica nárast potrieb zemného plynu rieši z existujúcich plynárenských zariadení v obci Blatnica – STL plynovod 0,3 MPa.

Základne údaje o riešenom území

V súčasnosti v riešenom území obce Blatnica je využívaný zemný plyn komplexne a predpokladá sa jeho používanie i v návrhovom období roku 2035.

Vstupné údaje	E t a p a	
	Stav	Rok 2035
m.č. Blatnica		
Byty :		
trvalo obývané byty – stav	281	281
odpad bytovej zástavby		-45
zostatok z roku z roku 2012		236
z toho plynifikované	141 b.j.	141
návrh bytov k roku 2035		106
Spolu plynifikované byty	141 b.j.	247

Občianska vybavenosť :		
označenie	Stav : 1 ,2,3,4,5,6,7,8,13,14,15,	Návrh: 11,27,31,33, Penzióny 3x
Výroba :		
označenie objektov	A, B, C, D	24
m.č. Gader	16-Rekreačno-ubytovací komplex MSM	
m.č. Sebeslavce - bez prívodu ZPN		
m.č. Autokemping - bez prívodu ZPN		
m.č. Sihot' - bez prívodu ZPN		

Priemerný odber plynu na b.j.:

- existujúci – 1,07 m³/h a 2140 m³/r
- navrhovaný – 1,60 m³/h a 3500 m³/r
- odbery plynu pre vybavenosť a prevádzky cca 15 % z potreby bytov
- ICHR objekty nebudú pripájané na zemný plyn
- výroba odhad á 3 m³/ hod./ha - 6,0 tis. m³/r./ha

Bilancia zemného plynu

Druh odberu	Stav		Rok 2035	
	m ³ /h	tis.m ³ /rok	m ³ /h	tis.m ³ /rok
Miestna časť Blatnica				
1. Byty				
Stav 141 b.j..	150	302	150	302
Návrh na plynifikáciu 106 b.j.	-	-	170	371
S p o l u	150	302	320	673
2. Občianska vybavenosť				
Existujúca spolu (odhad)	25	45	25	45
Navrhovaná :				
11- Komunitné centrum	-	-	4	7,5
27- Areál ULUV	-	-	15	29,3
31- Centrum Severozápad	-	-	5,6	11,2
33- Športový areál	-	-	22	43
- Penzióny 3x20 lôžok	-	-	10,2	19,5
S p o l u vybavenosť	25	45	81,8	155,5
3. Výroba				
Existujúce prevádzky	20	40	20	40
Navrhovaná výroba :				
24- Zberný dvor TKO	-	-	2	4
S p o l u	20	40	22	44
Miestna časť Blatnica spolu	195	387	413,6	853
Miestna časť Gader (odhad)				
16-Rekreačno-ubytovací komplex MSM	20	40	20	40
ÚPN-O Blatnica celkom	215	427	446,2	912,5

Poznámka: Do miestnych častí Sebeslavce, ATC a Sihot' sa neuvažuje prívodom zemného plynu - nenachádzajú sa v efektívnom dosahu miestnych rozvodov plynu.

Návrh riešenia plynifikácie

Návrh plynifikácie rešpektuje vybudované plynárenské zariadenia obce s STL sieťou do 0,3 MPa, regulačnej stanice plynu RS 600 PN 2,5/ 0,3 MPa a VTL prípojky pre RS Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa.

Využitie zemného plynu sa navrhuje komplexne, t.j. na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej

vody a na varenie. Súčasne objekty v zástavbe budú plynofikované na cca 80%, nová výstavba bytov a občianskej vybavenosti v miestnej časti Blatnica na 100%. Body napojenia nových vetiev plynu na existujúce plynovody a technické parametre budú určené pri zahájení výstavby v danej lokalite. STL rozvod 0,3 MPa vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku plynu STL/NTL.

Do ostatného územia s miestnymi časťami Sebeslavce, Autocamping a Sihoť nové rozvody zemného plynu sa nenavrhujú rozširovať, existujúca a plánovaná výstavba sa nenachádza v efektívnom dosahu existujúcich miestnych rozvodov plynu.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásmo je územia bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplotenia regulačnej stanice. V zmysle zákona č.251/ 2012 pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrany:

- VTL plynovody s menovitou svetlosťou do 200 mm - 4 m
- STL plynovod D 200 – voľný terén - 4 m
- STL plynovod v zastavanom území - 1 m
- Regulačná stanica - 8 m

Bezpečnostné pásmo slúži na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu:

- VTL plynovody a prípojky vo voľnom teréne s menovitou svetlosťou do 350 mm - 20 m
- STL a plynovodné prípojky vo voľnom teréne s tlakom do 0,4 MPa - 10 m
- STL v zastavanom území určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní normy STN 386415, STN 736005.
- Regulačná stanica, filtračné stanice, armatúrové uzly - 50 m

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete. Rešpektovať trasu ochrany plynovodov – kably katódovej ochrany

B.12.3.3 Zásobovanie teplom

Súčasný stav

Zásobovanie sa realizuje decentralizovaným spôsobom, t.j. z objektových plynových zdrojov tepla (výkon kotlov len pre daný objekt) a domových zdroj UK (bytová zástavba RD). Objektové zdroje tepla občianskej vybavenosti sú situované v objektoch OU, ZŠ, MŠ, Hotel Gader a Rekreačno-ubytovací komplex MSM, s výkonom plynových kotolní len pre daný objekt.

V miestnej časti ATC a Sihoť potreba tepla je riešené elektrickou energiou a drevnými palivami. Do priestoru Sebeslavce nie je privedený zemný plyn.

Návrh

Vstupné údaje	E t a p a	
	Stav	Rok 2035
m.č. Blatnica		
Byty :		
trvalo obývané byty – stav	281	281
odpad bytovej zástavby		-45
zostatok z roku z roku 2012		236
návrh bytov rok 2035		106
Spolu byty	281	342
Občianska vybavenosť :		
označenie	Stav : 1 ,2,3,4,5,6,7,8,13,14,15,	Návrh: 11,27,31,33, 3x Penzióny po 20 lôžok
Výroba :		
označenie	A, B, C, D	24
m.č. Sebeslavce		
Byty	-	38

Občianska vybavenosť		Penzión 20 lôž.
		Centrum služieb v CR 50 stol.
		Prevádzková budova (2x)
m.č. Autokemping		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	17. ATC Pod Záhorím	38. Rozšírenie ATC
m.č. Gader		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	16. Rekr. ubytovací komplex	-
m.č. Sihot'		
Byty	-	-
Občianska vybavenosť	Obj. 19. 20, 21	

- merná potreba tepla na b.j. 14 kW/ hod. - 108 GJ/rok
- príkon pre vybavenosť a výrobu podľa merných ukazovateľov:
- stoličky 0,580 kW/h - 4,170 GJ/rok
- lôžka 0,693 kW/h - 4,956 GJ/rok
- 1 m3 obstaného priestoru 0,33 kW/h - 0236 GJ/rok

Výpočet potrieb tepla pre etapu 2035

Druh odberu	Stav		Návrh 2035		Paliva
	MW	GJ	MW	GJ	
Miestna časť Blatnica					
1. Byty stav : 281 b.j. / odpad 48 b.j.	3,93	30348	3,26	25164	ZPN, PP
návrh : 106 b.j.	-	-	1,48	11440	ZPN
S p o l u	3,93	20348	4,74	36604	
2. Občianska vybavenosť					
existujúca (cca 20% z potreby bytov)	0,78	4070	0,78	4070	ZPN, PP
navrhované zariadenia:					
11- Komunitné centrum - spol. činnosť	-	-	0,11	780	ZPN
27- Areál ÚĽUV	-	-	0,12	850	ZPN
31- Obchod a služby	-	-	0,05	325	ZPN
33 - Šport. rekreačný areál	-	-	0,16	1245	ZPN
3x Penzióny (po 20 lôžok)	-	-	0,06	390	ZPN
S p o l u	0,78	4070	1,28	7660	
3. Výroba					
existujúce prevádzky :					
A- PD Gader, hospodársky dvor	0,05	360	0,05	360	ZPN
B- Výrobná krmných zmesí - rozšír.	0,04	280	0,06	430	ZPN
C- Výrobná repkového oleja - rozšír.	0,04	280	0,06	430	ZPN
D- Mliekareň	0,05	360	0,05	360	ZPN
Návrh : Zberný dvor TKO	-	-	0,02	175	ZPN
S p o l u	0,18	1280	0,24	1755	
Celkom m.č. Blatnica	4,89	25698	6,26	46019	
Miestna časť Sebeslavce					
1. Byty : stav.	-	-	-	-	
návrh 38 b.j.	-	-	0,53	4104	EE, DO
2. Občianska vybavenosť					
Existujúca	-	-	-	-	
návrh : Penzión 20 lôžok	-	-	0,02	170	EE, DO
Služby v CR 50 lôžok	-	-	0,04	320	EE, DO
Budova Agrofarmy (2 objekty)	-	-	0,04	320	EE, DO
S p o l u	-	-	0,1	800	
Celkom m.č. Sebeslavce	-	-	0,63	4904	
Miestna časť Autokemping					
2. Občianska vybavenosť					

existujúca : 17. ATC Pod Záhorím	0,05	360	0,05	360	EE, P-B
návrh : 38. Rozšírenie ATC	-	-	0,35	2100	EE, P-B
Celkom m.č. Autokemping	0,05	360	0,4	2460	
Miestna časť Gader					
2. Občianska vybavenosť stav :					
16. Rekreačno-ubytovací komplex	0,16	1150	0,16	1150	ZPN
Miestna časť Sihot'					
2. Občianska vybavenosť stav :					
Objekty Štatných lesov č.19. 20, 21	0,06	380	0,06	380	EE, DO
Celkom m.č. Sihot'	0,06	380	0,06	380	
Sumárne údaje podľa miestnych častí					
Byty - Blatnica	3,93	20348	4,74	36604	
- Sebeslavce	-	-	0,53	4104	
Spolu byty	3,93	20348	5,27	40708	
Vybavenosť - Blatnica	0,78	4070	1,28	7660	
- Sebeslavce	-	-	0,1	800	
- Autokemping	0,05	360	0,4	2460	
- Gader	0,16	1150	0,16	1150	
- Sihot'	0,06	380	0,06	380	
Spolu vybavenosť	1,05	5960	2	12450	
Výroba - Blatnica	0,18	1280	0,24	1755	
Riešené územie celkom :	5,16	27588	7,51	54913	
Korekčný súčiniteľ 0,87	4,49	24000	6,53	47775	

Návrh riešenia

Zásobovanie obce Blatnica teplom sa navrhuje v ÚPN-O ponechať decentralizovaným systémom z objektových kotolní, ktoré riešia potrebu zástavby občianskej vybavenosti, objektových zdrojov tepla a domových kotolní UK IBV zástavby.

Hlavným vykurovacím médiom pre riešenie potrieb tepla v miestnych častiach Blatnica a Gader bude zemný plyn a dostupné ekologické paliva (drewný odpad – resp. pelety, elektrina) ako doplnkové. Vykurovacie médium v miestnej časti Sebeslavce a Sihot' budú elektrická energia v kombinácii s drewnými palivami. Miestna časť ATC bude riešená elektrickou energiou v kombinácii s kvapalným plynom Propán - Bután, kde bude potrebné vybudovať zásobník na kvapalný plyn s potrebou cca 21,0 ton/rok. Kapacita objemu zásobníka bude určená v ďalšom stupni projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb. V prevádzkach kde bude výroba zameraná na spracovanie dreva, sa odporúča pri riešení potrieb tepla využiť drewný odpad z výroby.

Tepelný výkon plynových kotolní v m.č. Blatnica, pre objekty navrhovanej občianskej vybavenosti je odhadovaný, tento bude definitívne určený v ďalšej projektovej dokumentácii jednotlivých stavieb.

V navrhovanej etape ÚPN-O odporúča sa zamerať na využívanie slnečnej energie konvertormi pre prípravu teplej vody, taktiež podporovať všetky iniciatívy využívania netradičných druhov energií na získavanie tepelnej energie, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

V budúcnosti sa ponechávajú využívať dostupne miestne palivá najmä v okrajových častiach územia, kde absentujú rozvody plynu.

Z celkovej potreby tepla v etape rok 2035 cca 54,00 tis GJ sa navrhuje riešiť 85,8% zemným plynom a ostatná potreba cca 14,2% - drewnom (odpadové drevo, resp. priemyselné upravené), elektrickou energiou a kvapalným plynom P-B.

Rozvoj využívania elektriny ako zdroja tepla sa navrhuje len pre plánovanú výstavbu v m.č. Sebeslavce, kde nie je predpoklad rozšírenia STL siete. SPP-D v súčasnosti nemá v riešenom území vlastne rozvojové zámery.

Ochranné pásma

V riešenom území sa nenachádzajú a neplánujú žiadne tepelné rozvody vyžadujúce si ochranné pásmo v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.

B.12.4 NAPOJENIE ÚZEMIA NA TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

B.12.4.1 Elektronické komunikačné siete

Súčasný stav

Pošta

Pošta organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum RPC Prievidza. Slovenská pošta, šp neuvažuje v blízkej budúcnosti s realizáciou významnejších poštových objektov v riešenom území. Poštové služby sú zabezpečované prevádzkou, ktorá je umiestnená v združenom objekte Obecného úradu. Donáška poštových zásielok v jej spádovom území je riešená poštovými doručovateľmi.

Telekomunikácie

Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. územie obce Blatnica a jej miestne časti patrí do SMTO Turčianske Teplice, ktoré je zahrnuté do Centra sieťovej infraštruktúry Martin (CSI MT). V obci Blatnica je zriadená digitálna ústredňa RSU umiestnenou v objekte OU, na ktorú sú pripojené i ostatne miestna časti riešené v ÚPN O. V celom obvode telefónnom obvode platí miestna telefónna prevádzka.

Miestna telefónna sieť v centre obce je vybudovaná káblami zemou, do ostatných častí zástavby sieť je riešená závesnými káblami.

Diaľkové káble

Riešeným územím prechádza trasa oblastného optického kábla OOK na smere SMTO Turčianske Teplice – Mošovce, z ktorého je prepojená digitálna ústredňa RSU Blatnica. Trasu DK je potrebné rešpektovať, ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

Ostatné slaboprúdové zariadenia

Príjem základných televíznych programov je zabezpečený televíznym vykryvačom TVV Krížava, cez parabolické antény i príjem satelitných programov.

Služby operátorov mobilnej siete Orange, O2, 4KA sú nevyhovujúce - neúplné pokrytie územia, je spracovaný zámer na výstavbu vysielača T-mobile, ktorý vykryje signálom celé riešené územie.

Sieť miestneho rozhlasu (MR) je riešená vzdušným rozvodom v súbehu s miestnymi komunikáciami, signál je zabezpečený z rozhlasovej ústredne situovanej v objekte obecného úradu.

Príjem internetu je zabezpečený telekomunikačnou sieťou T-COM a ostatnými poskytovateľmi mobilnej telefónnej siete.

Návrh

Základné údaje riešeného územia

U k a z o v a t e ľ	E t a p a	
	Stav	Rok 2035
m.č. Blatnica		
počet obyvateľov	909	1050
počet bytov celkom	281	281
odpad bytového fondu		-45
zostatok bytového fondu		236
navrhované byty		106
spolu byty	281	342
počet objektov vybavenosti a výroby	15	15 +8
m.č. Sebeslavce		
počet obyvateľov	-	105
počet bytov	-	38
počet objektov vybavenosti	-	4
m.č. Autocamping		
počet objektov vybavenosti	2	2 + 3
m.č. Gader		
počet objektov vybavenosti	2	2
m.č. Sihot'		
počet objektov vybavenosti	3	3

počet staníc na navrhované byty		1 až 1,5/b.j.
počet staníc na objekt vybavenosti		2-3 HTS
počet staníc na plochu výroby (odhad)		5-10 HTS

Pošta

Pre poštovú prevádzku v obci Blatnica nie sú známe žiadne rozvojové zámery, v poskytovaní poštových služieb sa zamerať na zvyšovanie ich kvality. Rozvoj poštovej prevádzky je plne v kompetencií Slovenská pošta, a. s. a Regionálne poštové centrum RPC Prievidza.

Telekomunikácie

Telefonizácia

Výpočet HTS pre rozvojové aktivity v území do roku 2035

ÚPN - O Blatnica	Počet obyvateľov	P o č e t H T S		
		bytové	nebytové	s p o l u
byty - návrh 106 b.j.	1050	155	-	155
vybavenosť + výroba		-	50	50
Spolu		155	50	205
m.č. Sebeslavce	105	-	-	-
m.č. Autocamping		-	-	-
m.č. Gader		-	-	-
nárast HTS k roku 2035		155	50	205

Pre zabezpečenie nárastu telefonizácie riešeného územia v roku 2035 s výsledným počtom cca 205 HTS pre novú výstavbu bytov, vybavenosti a rozšírenia výrobných aktivít je potrebné riešiť:

- rozšírenie kapacity digitálnej ústredne RSU Blatnica o predpokladaný nárast zriaďovania hlavných telefónnych staníc cca 264 HTS, z toho bytových staníc 200, telefónnych staníc cca 264 HTS, z toho bytových staníc 200,
- súčasný miestny telefónny rozvod riešený závesným káblovým vedením postupne nahradzovať káblovou telekomunikačnou sieťou,
- v miestnych častiach Sebeslavce, Gader, ATC a Sihot' nenavrhujú sa nové telekomunikačné siete (hovorová služba a internet bude zabezpečené mobilnými operátormi).

Pripojovanie telefónnych účastníkov v sústredenej zástavbe IBV a objekty vybavenosti (Blatnica) pripájať cez káblové prípojkové skrine, bytovú zástavbu v rozptyle z účastníckych stĺpových rozvádzačov závesným káblovým vedením. Body napojenia novej zástavby budú určené v podmienkach pri začatí územného konania výstavby konkrétnej lokality (požiadavka ST, a.s.). Rešpektovať zámer ST, a.s. na rozšírenie portfólia služieb o dátové služby, ktoré budú určené hlavne pre podnikateľský segment a pre domácnosti, ktoré budú využívať pripojenie na internet.

Telekomunikačne napojenie plánovanej zástavby v m.č. Sebeslavce bude riešené poskytovateľmi mobilnej siete (hovorová služba a internet).

Ostatné slaboprúdové zariadenia

ÚPN-O Blatnica navrhuje budovať verejnú elektronickú komunikačnú sieť VEKS. Samotné body napojenia na sieť VEKS budú určené na požiadanie, pričom samotné budovanie tejto siete v obci bude závisieť od počtu zákazníkov. Celá sieť bude riešená optickým závesným káblom po podporných bodoch elektrickej NN sietí. Sieťou VEKS sa v obci navrhuje riešiť signál miestneho rozhlasu, signál pre káblovú TV a pripojenia na internet.

Diaľkové káble

Riešeným územím prechádza trasa oblastného optického kábla OOK na smere SMTO Turčianske Teplice – Mošovce, z ktorého je prepojená digitálna ústredňa RSU Blatnica. Trasu DK je potrebné rešpektovať, ochranné pásmo je 1 m od krajného kábla na každú stranu.

B.13. KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.13.1 ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA VO VZŤAHU K EKOLOGICKEJ ÚNOSNOSTI ÚZEMIA

Urbanistická koncepcia rozvoja obce, navrhnutá v ÚPN-O Blatnica, rieši rozvoj obce vyváženým spôsobom vo vzťahu k celkovej ekologickej únosnosti územia.

V súvislosti s poľnohospodárstvom sa v primeranom rozsahu zasahuje do plôch obhospodarovaných ako PP, ktoré zodpovedá hospodárskemu postaveniu a funkcii sídla v danom mikroregióne s historickou väzbou a potenciálom pre poľnohospodársku rastlinnú aj živočíšnu výrobu. Navrhované zábery priamo naväzujú na súčasné zastavané územie obce, s cieľom celkového skompaktovania urbanistickej štruktúry rozvojového významu sídla.

V rámci navrhovaných obytných plôch uvažujeme s vysokým podielom verejnej a súkromnej zelene.

Rozvoj je primerane sústredený na plochách PP nižšej bonity, a tiež v hraniciach zastavaného územia, resp. v priamej väzbe na zastavané územie.

V súvislosti s lesným hospodárstvom, územný plán rešpektuje LHP resp. PSOL a do neho premietnuté opatrenia, v súvislosti s ochranou prírody (RÚSES, KEP,...). V území sa neuvažuje so záberom LPF.

Napriek vhodným danostiam územia pre rozvoj cestovného ruchu regionálneho až celoštátneho významu, v územnom pláne je prioritou postavená na ochrane prírody obmedzením aktivít (nenavrhovaním nových aktivít) cestovného ruchu v územiach s vyšším stupňom ochrany (NP Veľká Fatra). Navrhované aktivity a budovanie rekreačného zázemia v rekreácii a CR sú sústredené v prevažnej miere do vlastnej obce (m.č. Blatnica) a lokalít s už etablovanou rekreáciou pre viazaný a voľný cestovný ruch (m.č. Autocamping) bez návrhu extenzívneho rozvoja.

Navrhovaný stavebný rozvoj v podstatnej miere rozvíja predovšetkým obytnú funkciu vo forme IBV a k nej prislúchajúcu občiansku vybavenosť, čo negatívne neovplyvní kvalitu životného prostredia.

S rozvojom plôch nezávadnej výroby sa uvažuje v časti územia v kontakte s obdobným funkčným využívaním (ČOV, PD Gader) a s obmedzením kontaktu s obytným územím a tiež na existujúcich plochách s intenzívnejším využívaním areálov výroby.

B.13.2 NÁVRH OPATRENÍ NA ELIMINÁCIU ALEBO OBMEDZENIE STRESOVÝCH PRVKOV V KRAJINE

Riešené územie obce Blatnica je v súčasnosti minimálne zasiahnuté stresovými prvkami v krajine. V dotyku s obytným územím v súčasnosti nie je navrhovaná rýchlostná cesta R3 ani cesta I. triedy či žel. trať, na území obce sa nachádza významný hospodársky dvor poľnohospodárskej výroby (PD GADER HD Blatnica). V riešenom území sa neetablovali priemyselné a výrobné prevádzky. Je riešený primeraný rozvoj plôch pre poľnohospodársku výrobu a minimálny pre výrobu a výrobné služby.

B.13.2.1 Opatrenia v súvislosti s dopravou:

- Súčasťou realizácie úseku výhľadovej rýchlostnej cesty R3 voči obytnému územím budú prípadné protihlukové opatrenia (obytné plochy vo vzdialenosti cca 1 500 m od okraja obce v m.č. Blatnica).
- Do ochranného pásma cesty I. triedy a rýchlostnej cesty R3 ÚPN-O Blatnica nenavrhujeme umiestňovať novú obytnú výstavbu (obytné plochy vo vzdialenosti cca 1 500 m od okraja obce v m.č. Blatnica).
- Dopravná obsluha súvisiaca s etablovaním nových prevádzok poľnohospodárskej výroby vo väzbe na HD Gader je riešená mimo existujúcu a navrhovanú obytnú výstavbu obce Blatnica.

B.13.2.2 Opatrenia v súvislosti s výrobou:

- Nové malé priemyselné a poľnohospodárske výrobné prevádzky sú umiestňované mimo obytných území, v prípade kontaktu s týmto územím oddelené izolačnou zeleňou, resp. záhradami či inou výstavbou.
- Pri umiestňovaní výrobných prevádzok v navrhovaných a existujúcich plochách akceptovať okolité obytné územie a neumiestňovať v areáli nové prevádzky, ktoré budú mať negatívny dopad na životné a obytné prostredie (hluk, zápach, prašnosť, emisie...).
- Pri chove hospodárskych zvierat v areáli hospodárskeho dvora PD Gader a rodinných farmách v m.č. Sebeslavce vypočítané veterinárne ochranné pásmo od ustajnenia podľa

druhu hospodárskych zvierat nesmie zasahovať do existujúceho a navrhovaného obytného územia (akceptované je VOP 329m). V ochrannom pásme realizovať izolačnú zeleň.

B.13.3 ZÁSADY VYMEDZENIA HRANÍC ZASTAVANÉHO ÚZEMIA, NÁVRH OPATRENÍ NA ZACHOVANIE A OBNOVENIE KRAJINNOESTETICKÝCH HODNÔT ÚZEMIA

Do zastavaných území sú v ÚPN-O Blatnica začlenené navrhované obytné plochy, plochy občianskej a rekreačnej vybavenosti a výrobné plochy. Tie negatívne neovplyvnia ani v jednom z navrhovaných priestorov krajinno-estetické hodnoty územia.

Navrhovaná urbanistická štruktúra kladie dôraz na skompaktovanie územia a zachovanie merítka zástavby. Tiež je kladený dôraz na zachovanie pôvodnej urbanistickej štruktúry, hlavne v území historického jadra obce, kde sa nachádza pôvodná zástavba.

Pri umiestňovaní novej obytnej a rekreačnej výstavby v existujúcich a rozvojových územiach je kladený dôraz na skompaktovanie týchto urbanistických celkov sídla s návrhom zvýšeného podielu obytnej (parky, areálová zeleň pri OV) a vyhradenej zelene (záhrady).

Pre neurbanizované územie s PP (orná pôda, pasienky, kosné lúky) a LPF (lesy) stanovil – odporúča spracovaný krajinno-ekologický plán (ďalej len „KEP“) optimálne podmienky využívania územia, ktoré boli premietnuté do riešenia ÚPN-O Blatnica. Tieto podmienky bude nutné späť premietnuť aj do PSOL.

V KEP bol tiež kladený dôraz na zachovanie a obnovenie krajinno-estetických hodnôt katastrálneho územia obce Blatnica, hlavne v súvislosti s priemetom požiadaviek legislatívnej ochrany prírody, a tiež lokálnych opatrení (napr. doprovodná zeleň vodných tokov, podmienené rekreačné využívanie krajiny, vodné ekosystémy a pod.).

B.13.4 OCHRANA ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

B.13.4.1 Voda

Základným právnym dokumentom v oblasti vody je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na:

- všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine,
- zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd,
- účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd,
- manažment povodí a zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek,
- znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha,
- zabezpečenie funkcií vodných tokov,
- bezpečnosť vodných stavieb.

Tento zákon upravuje práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb k vodám a nehnuteľnostiam, ktoré s nimi súvisia pri ich ochrane, účelnom a hospodárnom využívaní, oprávnenia a povinnosti štátnej vodnej správy a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Nakladanie s vodami, §17, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Okrem všeobecnej ochrany vôd vyplývajúcej zo zákona č. 364/2004 Zb. o vodách sa na riešené katastrálne územie vzťahuje aj regionálna ochrana. Riešené územie sa nachádza v CHVO Veľká Fatra, vyhláseným Nariadením Vlády SR č. 138/1973. Jeho hranica prechádza v súbehu s cestou Blatnica – Folkušová a je zakreslená v grafickej časti.

Podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. nie je k.ú obce Blatnica zaradené do zoznamu zraniteľných a citlivých oblastí v zmysle § 81 ods. 1 pís. b) zákona č. Z.z. o vodách.

Ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov

Všeobecné povinnosti, §30, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

- 1) Ten, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu.

- 2) Vlastník, správca alebo nájomca (ďalej len „vlastník“) poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabráňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.
- 3) Orgán štátnej vodnej správy môže uložiť vlastníkom poľnohospodárskych a lesných pozemkov vykonať opatrenia smerujúce k splneniu povinností uvedených v odseku 2.

Sprísnená - špeciálna ochrana vyplývajúca z § 19 zákona o vodách stanovením pásiem hygienickej ochrany (PHO) sa vzťahuje na všetky využívané zdroje pitnej vody v zmysle vodoprávneho rozhodnutia, ktoré vydáva príslušný vodohospodársky orgán.

V katastrálnom území obce boli rozhodnutím ONV v Martine č. PLVH-1692/1984-Km, zo dňa 27.4.1984 stanovené ochranné pásma I. stupňa okolo vodárenských zdrojov – 7 prameňov: Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III. s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Jasienok nad chatou s plochou 629 m², Prameň Rakytov s plochou 3252 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m², Prameň Krahulčie s plochou 1661 m². Všetky prameniská sú oplotené a vstup je zabezpečený. V pásme ochrany I. stupňa je zakázané vykonávať zemné práce narušujúce pôdny kryt, používať trhaviny a toxické látky, pásť zvieratá a akokoľvek znečisťovať krycie vrstvy.

Do severnej časti katastrálneho územia obce Blatnica zasahuje ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004. Východná hranica ochranného pásma vedie v riešenom území po pravom okraji komunikácie vedúcej z Príbovíc až do obce Blatnica a po jej západnom okraji nadväzuje na komunikáciu pokračujúcu do Mošovíc.

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach sú ustanovené na základe výsledkov geologickej úlohy Socovce-vrt HV - 107/A (geologické práce potrebné na vyhlásenie zdroja za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody, Vandrová, 2003).

Inundačné územie

Inundačné územie je vymedzené záplavovou čiarou povodne. V katastrálnom území obce Blatnica nie je legislatívne stanovené inundačné územie vodných tokov.

Správa vodných tokov

Oprávnenia pri správe vodných tokov, § 49, odst.2, zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky.

V katastrálnom území obce Blatnica sú pobrežnými pozemkami pri vodohospodársky významnom vodnom toku Blatnický potok - pozemky do 6 m od brehovej čiary, resp vzdušnej päty hrádze, pri ostatných tokoch 5 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze.

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

Chemické zloženie povrchových a podzemných vôd riešeného územia podmieňuje celý rad primárnych a sekundárnych faktorov. Rozhodujúcim primárnym faktorom je chemické zloženie vôd z atmosferických zrážok a vôd z povrchového odtoku. Sekundárne faktory sú spojené s antropogénnou činnosťou. Problémom ostávajú lokality, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu a odpadové vody sú vypúšťané priamo do vodných tokov. Riziko ohrozenia podzemných vôd je nízke (Atlas krajiny SR, 2002).

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia vôd.

Odtokové pomery

Širšie záujmové územie patrí do povodia ľavostranného prítoku Váhu - rieky **Turiec** (číslo hydrologického povodia 4-21-05-6871). Turiec pramení v Kremnických vrchoch v nadmorskej výške 1090 m.n.m. a do rieky Váh sa vlieva pri Vrútkach. Dĺžka toku je 77,4 km a priemerný prietok v profile Martin je 10,77 m³/s. Celková plocha povodia je 934 km². Prietokové charakteristiky rieky Turiec: $Q_{355}=3,485$ m³/s, $Q_{270}=5,740$ m³/s, $Q_A=11,06$ m³/s.

Katastrálnym územím obce Blatnica preteká vodohospodársky významný tok Blatnický potok a menej významný Karlovský potok a tok Zápotočia – v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p.. Vodné toky Gaderský potok, Selenec a Sviňarka v správe Lesy SR, š.p..

Vo všetkých prípadoch ide o podhorský typ tokov so zachovalým prevažne prirodzeným charakterom koryta a prietokových pomerov.

Povodie je súčasťou stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku, s akumuláciou v mesiacoch november až február a najvyššou vodnosťou v mesiacoch marec až máj.

Ročné úhrny zrážok sú pomerne vysoké, dosahujú priemerne 900 – 1200 mm. V januári je priemerný úhrn zrážok 50 – 60 mm, v júli 100 – 120 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou je 80 - 100.

B.13.4.2 Ovzdušie

Podľa teplotných a vlhkostných kritérií (LAPIN A KOL. IN ATLAS KRAJINY SR 2002) sú v sledovanom území zastúpené dve klimatické oblasti. Kotlinová časť patrí do mierne teplej (M) klimatickej oblasti s dvoma okrskami, svahy a hrebeň Veľkej Fatry patria do chladnej klimatickej oblasti (C), tiež s dvoma okrskami.

Kotlinový / dolinový okrsok je mierne teplý, vlhký s chladnou zimou. Vrchovinový okrsok je studený horský, veľmi vlhký. Vo východných častiach územia je zastúpená klíma chladnej (C) klimatickej oblasti. Východné svahy Veľkej Fatry spadajú do mierne chladného a veľmi vlhkého okrsku, vrcholové polohy patria do chladného horského a veľmi vlhkého okrsku.

Teplota

Pre územie Turčianskej kotliny podľa ŠŤASTNÝ A KOL. (ATLAS KRAJINY SR, 2002) za roky 1961 až 1990 sú uvádzané priemerné teploty v januári od - 3 do - 4 °C, zonálne na okrajoch kotliny - 4 až - 5 °C. Priemerná teplota v júli za uvedené obdobie dosahuje 16 až 18 °C, na okrajoch 14 až 16 °C. Priemerná ročná teplota sa za roky 1961 až 1990 pohybuje v rozsahu 7 až 8 °C, v úzkej zóne po krajoch 6 až 7 °C. V údolných častiach sa počet vyskytujúcich letných dní pohybuje okolo 30 až 40 dní, vo vrcholových častiach sa takmer nevyskytujú.

Zrážky

Zrážky patria k významným faktorom, ktorý značne ovplyvňuje hydrogeologické pomery v území, pričom zrážková činnosť sama závisí na mnohých okolnostiach (stav atmosféry, reliéf, výškové pomery, členitosť, prúdenie vzduchu, klíma) a patrí k časovo a priestorovo k najpremenlivejším meteorologickým prvkom. Počet dní so snehovou pokrývkou sa v sledovanom území za roky 1961 – 1990 pohybuje od 60 do 80 dní za rok na väčšine územia, vo vrcholových polohách je to však až od 80 do 100 dní ročne. Celkové ročné úhrny zrážok sa v tom istom období pohybujú od 700 do 800 mm ročne, lokálne až do 1000 mm ročne. V uvedenom období dosahujú priemerné úhrny zrážok na väčšine územia za január 50 až 60 mm, na okrajoch územia 60 až 70, miestami až 80 mm, za júl sa tieto hodnoty pohybujú v okrajových častiach územia v rozsahu 80 – 100 mm, v centrálnej časti dosahujú 60 až 80 mm.

Osobitný význam majú snehové zrážky, ktorých podiel na celkovom množstve zrážok veľmi významne vzrastá s nadmorskou výškou. V polohách nad 1 300 m. n. m. možno pozorovať sneženie v priebehu celého roka. Súvislá snehová pokrývka trvá vo Veľkej Fatre 80-130 dní, avšak rozdiely podľa rokov sú značné a môžu sa vyskytnúť prípady, keď snehová prikrývka i v nižších polohách trvá extrémne dlho, alebo sa naopak nevytvorí. Najväčšia snehová pokrývka je obvyčajne v januári. V stredných polohách sa maximálny výskyt posúva na február, keď snehová pokrývka dosahuje 30-50 cm. V súčasnosti sú známe trendové zmeny bilančných úhrnov zrážok pre celé povodie, kotlinu a pohoria za obdobie 1901-1990. Z analýz vyplynulo, že v celom povodí dochádza k úbytku ročných bilančných hodnôt zrážok o 5 % , pričom výraznejšie zmeny boli zaznamenané v kotline.

Vietor

Turčianska kotlina, v s ohľadom na geografické a geomorfologické danosti sa radí medzi kotliny s nevhodnými rozptylovými podmienkami. Jedná sa o pomerné úzku vysočinnú kotlinu, výrazne ohraničenú vrstvami, zvažujúcu sa z juhu na sever, kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časté inverzné stavy ovzdušia. Sledovaná oblasť je charakteristická veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 2 m.s⁻¹, čo predstavuje až 74 % týchto situácií v roku a 30- 36 % je veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m.s⁻¹až bezvetrie. Prevládajúce smery vetra, ktoré podmieňujú pohyby vzdušných mäs zohrávajú dôležitú úlohu aj pri distribúcií zrážok. V hlavnej časti kotliny prevládajú vetry severného, južného a západného smeru, v časti kotliny v údolí Váhu zase východo - západného smeru.

Tab. Priemerné hodnoty prevládajúcich smerov vetra v stanici Martin v rokoch 1999-2008 (v %)

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
20,54	9,95	5,68	3,7	18,78	7,14	5,42	3,71	25,08

Tab. Rýchlosť vetra nameraná na meteorologickej stanici Martin

pozorované Obdobie	Rýchlosť vetra [m.s ⁻¹]												Rok	Vegetač obd.(IV-IX)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1997-2008	1,8	2,0	2,0	1,7	1,7	1,5	1,3	1,1	1,2	1,3	1,5	1,6	1,6	1,4

Hodnotenie ochrany ovzdušia a návrh opatrení v ÚPN-O Blatnica

1. Vplyv prenosu znečisťujúcich látok zo susediacich území
 Do riešeného územia (k.ú. Blatnica) nezasahuje prenos produkujúcich emisií zo susediacich území. Najbližšie takéto územie evidujeme v k.ú. mesta Martin. Hranica znečistenia látkou PM₁₀ s rozlohou 68 km² končí na hranici k.ú. Martin.

Návrh opatrení:

- v súvislosti s navrhovaným riešením v ÚPN-O Blatnica sa neuplatňujú opatrenia.

2. Hodnotenie jednotlivých navrhovaných spôsobov vykurovania a ich vplyv na ovzdušie
 Zásobovanie obce Blatnica teplom sa navrhuje v ÚPN-O ponechať decentralizovaným systémom z blokových plynových kotolní, ktoré riešia potrebu zástavby HBV a občianskej vybavenosti, objektových zdrojov tepla a domových kotolní.

Hlavným vykurovacím médiom pre riešenie potrieb tepla jadrovej časti obce (m.č. Blatnica) a ostatnej zástavby príľahlej k jadrovému územiu (m.č. Sebeslavce, m.č. autocamping) bude prijateľné médium - zemný plyn a dostupné ekologické palivá (drevený odpad – resp. pelety, elektrina) ako doplnkové. Dostupné ekologické palivá, ako vykurovacie médium, sa uplatnia na ploche rekreačného areálu Gader a rekreačného územia Autocamping.

Nové plynové kotolne budú realizované v navrhovanej občianskej vybavenosti a rozvojových výrobných plochách.

ÚPN-O odporúča zamerať na využívanie slnečnej energie konvertormi pre prípravu teplej vody, taktiež podporovať všetky iniciatívy využívania netradičných druhov energií na získavanie tepelnej energie, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

V budúcnosti sa ponechávajú využívať ostatné palivá najmä v okrajových častiach územia, kde absentujú rozvody plynu.

Z celkovej potreby tepla k návrhovému roku 2035 cca 54,00 tis GJ sa navrhuje riešiť 85,8% zemným plynom a ostatná potreba cca 14,2% - drevom (odpadové drevo, resp. priemyselné upravené) a elektrickou energiou.

Rozvoj využívania elektriny ako zdroja tepla sa nenavrhuje v bytovej zástavbe a občianskej vybavenosti, kde sú dostupne rozvody plynárenskej siete. S rozšírením využitia elektrickej energie pre potreby tepla sa navrhuje len v rekreačných priestoroch (rekreačná vybavenosť).

Návrh opatrení:

- Za hlavné vykurovacie médium v území naďalej považovať ekologicky prijateľné médium - zemný plyn.
- V rekreačných oblastiach a územiach mimo dostupu rozvodov zemného plynu uvažovať s ekologickým palivom akými sú elektrická energia a doplnkovým palivom založeným na báze drevnej hmoty.
- Podporovať využívanie netradičných zdrojov, vysokoekologických zdrojov tepelnej energie (napr. slnečné konventory, tepelné čerpadlá).

3. Posúdenie technických možností a návrh opatrení využitia alternatívnych zdrojov energie v jednotlivých lokalitách a častiach riešeného územia

OBYTNÉ ÚZEMIA

m.č. Blatnica

- Podporovať umiestnenie slnečných konventorov na plochých a šikmých strechách rodinných domov.
- Podporovať umiestnenie slnečných konventorov na rozsiahlejších plochách striech občianskej vybavenosti a priemyselnej výstavby.
- Podporovať umiestnenie tepelných čerpadiel pri jednotlivých umiestnených stavbách.
- Umožniť len ako doplnkový zdroj vykurovania palivá na báze drevnej hmoty.

m.č. Sebeslavce

- Podporovať umiestnenie slnečných konventorov na plochých a šikmých strechách rodinných domov a ostatnej umiestňovanej výstavbe.
- Podporovať umiestnenie tepelných čerpadiel pri jednotlivých umiestnených stavbách rodinných domov a ostatnej umiestňovanej výstavbe.

REKREAČNÉ PRIESTORY

m.č. Gader, m.č. Autocamping

- Podporovať umiestnenie slnečných konventorov na plochách striech rekreačnej výstavby.
- Podporovať umiestnenie tepelných čerpadiel pri jednotlivých umiestnených stavbách.
- Umožniť len ako doplnkový zdroj vykurovania palivá na báze drevnej hmoty (uprednostnenie elektrickej energie).
- Neumožniť umiestnenie slnečných konventorov tzv. malých slnečných elektrární na nezastavaných rekreačných plochách (tzv. stavebný smog v hodnotnom krajinnom priestore).

POLNOHOSPODÁRSKA KRAJINA

- Napriek technickým možnostiam nemožno umiestnenie slnečných konventorov na plochách tzv. slnečných elektrární a veterných elektrární na plochách poľnohospodárskej krajiny, nakoľko ÚPN-O ich hodnotí ako tzv. stavebný smog v hodnotnom krajinnom prostredí k.ú. obce, hlavne však v OP NP Veľká Fatra.

ÚZEMIE NÁRODNÉHO PARKU VEĽKÁ FATRA

- Napriek technickým možnostiam neumožniť umiestnenie veterných elektrární na plochách NP Veľká Fatra.

4. Posúdenie rozptylových podmienok

Sledovaná oblasť je charakteristická veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 2 m.s⁻¹, čo predstavuje až 74 % týchto situácií v roku a 30- 36 % je veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m.s⁻¹až bezvetrie. V hlavnej časti kotliny prevládajú vetry severného, južného a západného smeru, v časti kotliny v údolí Váhu zase východo - západného smeru.

Návrh opatrení:

- Vsúvislosti s navrhovaným riešením v ÚPN-O Blatnica neumožňuje umiestnenie stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia s potenciálnou produkciou emisií.
- Realizovať opatrenia na znižovanie imisí od stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia,

5. Hodnotenie predpokladaného množstva emisií z novej výstavby a návrh súvisiacich opatrení v navrhovanom urbanistickom rozvoji

ÚPN-O Blatnica navrhuje primeraný urbanistický rozvoj obce zodpovedajúci postaveniu obce ako samostatného rozvojového sídla stredovýchodnej časti Turčianskej kotliny. Vzhľadom na geografické umiestnenie sídla, klimatické pomery a prioritné riešenie územia v súvislosti so zvýšenou ochranou prírody a krajiny (NP Veľká Fatra), nie sú v riešenom území navrhované a prípustné prevádzky a zariadenia so stredným a veľkým zdrojom znečistenia ovzdušia. Umiestnenie výrobných prevádzok v lokalite v areáli PD Gader je v dostatočnom odstupe od existujúcej a navrhovanej obytnej výstavby a zároveň mimo smeru prevládajúcich vetrov. ÚPN-O Blatnica nastavuje v záväznej časti regulatívy, ktoré podmieňujú výstavbu s potenciálom vypúšťania emisií škodlivých látok do ovzdušia opatreniami na prevádzkovanie, čistenie a zachytávanie emisií. Vzhľadom na to že nie je známy konkrétny investor a údaje o výrobnej prevádzke nie je možné posúdiť množstvo potenciálne produkovaných emisií.

Návrh opatrení:

- V riešenom území neuvažovať s budovaním stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Uvažovať s plynom, ako hlavným vykurovacím médiom v obci.
- Všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom. Na území obce neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia.

- Pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v areáli PD Gader, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti ochrany ovzdušia pred prípadnými negatívnymi vplyvmi ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny.
- Využívaním progresívnych technológií znižovať objem emisií vypúšťaných do ovzdušia, rešpektovať ustanovenia § 22 a 23 zákona 478/2002 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov.
- neuvažovať na území obce so zariadením na spaľovanie a spoluspaľovanie odpadov.
- kontrolovať dodržiavanie povolených limitov na vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia pre evidované zdroje znečisťovania ovzdušia.

B.13.4.3 Pôda

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Ochrane pôdných zdrojov podliehajú pôdy zaradené podľa kódu BPEJ do skupiny kvality 1 – 4 a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie. Takéto pôdy sa v území nevyskytujú.

Od 1. 4. 2013 sa zavádza osobitná ochrana najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v danom konkrétnom katastrálnom území, pričom takáto pôda je identifikovaná pre každé konkrétne katastrálne územie podľa kódu BPEJ. Cieľom je chrániť relatívne najkvalitnejšiu pôdu v každom katastrálnom území tak, aby do kategórie chránených pôd spadalo 30% jeho výmery. Výška odvodu za odňatie sa potom stanoví diferencovane podľa zaradenia príslušného chráneného kódu BPEJ do jednej z 9 skupín kvality.

Pôdne typy

Pôdny fond v riešenom území tvoria najmä čiernice, fluvizeme, luvizeme, kambizeme, regozeme, rendziny, pseudogleje a gleje.

V oblasti lokalít Kopanice, Hriská sa nachádzajú luvizeme typické a luvizeme pseudoglejové, sprievodne rendziny na substráte sprašové hliny a zvetraliny pevných karbonátových hornín.

V lokalitách Záhrady, Niže poľa boli zaznamenané prevažne čiernice typické karbonátové, sprievodne čiernice černoziemné, pelické a glejové karbonátové, lokálne organozeme typické a glejové nasýtené až karbonátové. Pôdotvorným substrátom sú karbonátové aluviálne sedimenty. Zrnitostne sú stredne ťažké, hlboké až stredne hlboké (v nive Turca). Pôdna reakcia je slabo alkalická.

V blízkosti hranice s k.ú Mošovce sa nachádzajú čiernice glejové, sprievodne čiernice typické a gleje. Pôdy sú značne humózne (3-4 % i viac humusu), zrnitostne stredne ťažké s variabilnými pôdnymi vlastnosťami. Pôdotvorné substráty tvoria karbonátové a nekarbonátové aluviálne sedimenty.

Kambizeme pseudoglejové nasýtené, sprievodné pseudogleje typické, lokálne gleje sa rozprestierajú v lokalitách Záhrady, Vantové. Sú to pôdy s ochrickým A horizontom, často i s viac alebo menej výrazným mramorovaným B horizontom, zrnitostne stredne ťažké, mierne kyslé, hlboké. Pôdny substrát tvoria zvetraliny rôznych hornín.

Široký pás v lokalitách Hofierske, Krajiny, Boriny, Kolísky, Záhrady, Zákutie, Mokradná tvoria rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme karbonátové. Pôdy sú často značne skeletnaté. Pôdotvorný substrát tvoria sutinové zvetraliny pevných karbonátových hornín

V lokalitách Dlhý luh, Plešovica, Pod Plešovicou pôdy zastupujú rendziny výluhované a rendziny organozemné, sprievodne litozeme karbonátové, čo sú pôdy s neutrálnou pôdnou reakciou, stredne hlboké až plytké, skeletnaté. Pôdotvorný substrát tvoria zvetraliny pevných karbonátových hornín.

V masívoch Tlstej a Ostrej, dolinách Gaderského a Blatnického potoka sú dominantné rendziny výluhované a kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme karbonátové a rendziny sutinové na substrátoch zvetralín pevných karbonátových hornín. Sú to pôdy s neutrálnou až slabo kyslou pôdnou reakciou hlavne v povrchovej časti pôdneho profilu, skeletnaté, prevažne stredne hlboké až plytké.

Vrcholové polohy Hoľnej Fatry pokrývajú kambizeme typické kyslé, sprievodne rendziny výluhované na substrátoch zvetralín slienitých vápencov a slieňovcov. Pôdy sú kyslé až mierne kyslé, zrnitostne stredne ťažké, často skeletnaté, prevažne stredne hlboké.

Ako poľnohospodárska pôda v území sa využívajú predovšetkým úrodné čiernice, fluvizeme a luvizeme, kambizeme na miernych svahoch sa využívajú prevažne ako trvalé trávne porasty, lesnú pôdu tvoria zasa prevažne rendziny, litozeme a kyslé kambizeme.

Tab. Zastúpenie pôdných typov na poľnohospodárskej pôde v riešenom území

Číslo HPJ	Pôdny typ (subtyp)	Charakteristika
03	FMm	Fluvizeme typické karbonátové, ťaté
20	Čam	Čiernice typické, prevažne karbonátové, ťaté
29	CAm, ČA G	Čiernice typické a čiernice glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách
33	ČA	Čiernice (typ) plytké na aluviálnych sedimentoch, plytké, stredne ťažké ťažké (veľmi ťažké)
56	LMg až PGI	Luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké
57	PGm	Pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
87	RAm, RAK	Rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
88	RMm až RMp	Regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedozeme erodované, alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo íloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
90	RAm	Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
92	RAm	Rendziny typické na výrazných svahoch 12 - 25 °, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
94	GL	Gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké
00	-	Pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. V riešenom území sa vyskytujú nasledovné druhy pôd:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 – ťažké pôdy,
- 4 – veľmi ťažké pôdy,
- 5 – stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnatohlinité).

Stredne ťažké pôdy sú najrozšírenejším pôdnym druhom sú zaradené hlavne fluvizeme, ale aj čiernice, pseudogleje a kambizeme (na horninách kryštalinika). V kategórii stredne ťažkých (hlinitých) pôd nájdeme pôdy zaradené do všetkých pôdných typov výnimkou sú regozeme. Stredne ťažké pôdy sú najkvalitnejšie z hľadiska úrodnosti aj ekologickej hodnoty, majú priaznivú štruktúru, optimálne hospodária s vodou aj živinami.

Ťažké pôdy (ílovitohlinité) sa nachádzajú hlavne na úpätí Veľkej Fatry. Ťažké pôdy sú vo všeobecnosti považované za menej úrodné, ale ich nižšia agronomická hodnota je zapríčinená najmä sťaženou obrábateľnosťou. Ťažké pôdy bývajú zamokrené, nedostatočne prevzdušnené, so zlou štruktúrou a nízkou infiltračnou schopnosťou.

Chránené pôdy

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny. Ochrane pôdných zdrojov podliehajú pôdy zaradené podľa kódu BPEJ do skupiny kvality 1 – 4 a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie. Pôdy, zaradené do skupiny kvality 1 - 4 sa v území nevyskytujú.

Od 1.4. 2013 sa zavádza osobitná ochrana najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v danom konkrétnom katastrálnom území, pričom takáto pôda je identifikovaná pre každé konkrétne katastrálne územie podľa kódu BPEJ.

V zmysle Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z.z, ktoré je platné od 1.4.2013 sa za chránené pôdy v k.ú. Blatnica považujú pôdy s kódom BPEJ: **0720043, 0733065, 0756002, 0803003, 0820003, 0820043, 0829203, 0856202, 0857203.**

B.13.4.4 Biota

Do komplexného riešenia ÚPN–O Blatnica sú premietnuté zásady vyplývajúce z odporúčaní krajinnno-ekologického plánu (KEP) a priemet R-ÚSES-u.

Tieto zásady z uvedených dokumentov tvoria základnú kostru ochrany a rozvoja bioty v území. Okrem takto legislatívne stanovených opatrení s vyčlenením území v územnom pláne sú zakomponované ďalšie návrhy, ktoré v rámci celkového rozvoja sídla, a hlavne v jeho zastavanej časti, uvažujú s trvalo udržateľným rozvojom obce, kde sú vo vzájomnom súlade riešené potreby súvisiace s investíciami a rozvoj bioty.

Podrobný popis ochrany bioty vrátane prijatých legislatívnych opatrení je podrobne popísaný v príslušnej kapitole tejto Spravidnej správy (viď kap. B.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov).

Priemet opatrení v územnom systéme ekologickej stability

Generel nadregionálneho ÚSES (GNÚSES) SR bol schválený uznesením Vlády SR č. 319/1992. Vyčlenené boli nadregionálne biocentrá, v rámci nich jadrá a prechodné zóny. V rámci spracovania Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (ďalej len „KURS 2001“) bol ako podklad vypracovaný aktualizovaný GNÚSES, v ktorom boli biocentrá a biokoridory na základe nových poznatkov prehodnotené a doplnené a boli v ňom tiež premietnuté návrhy vyplývajúce z odporúčaní regionálnych RÚSES (spracovaných v rokoch 1993-1995). V riešenom území v aktualizácii GNÚSES bola prehodnotená kategória biocentra Krivánska Fatra (z provincionálneho na biosférické).

Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (SAŽP, 2013). Miestny územný systém ekologickej stability nebol spracovaný.

V zmysle dokumentácie RÚSES sú v území vyčlenené nasledovné prvky ekologickej siete v ktorých sú navrhované nasledovné opatrenia.

Biocentrá

PBc 2 Bralná Fatra

Kategória: provinciálne biocentrum.

Rozloha: 5881 ha.

Príslušnosť k.ú. : Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá – Dulice.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: Súčasťou je NP Veľká Fatra, NPR Tlstá, NPR Padva, NPR Veľká Skalná, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKCHVU 033 Veľká Fatra, GI 191, 192, 193, 194, 195.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- usmernení turistický ruch,
- vylúčenie stavebných a iných technických zásahov (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR),
- kontrola a manažment sukcesných procesov,
- usmerňovanie lesného a poľovného obhospodarovania na miestach výskytu hodnotných biotopov,
- selektívne odstraňovanie nepôvodných borovicových (napr. Plešovica v kontakte so zastavaným územím v m. č. Blatnica), smrekových a iných porastov na vytýpaných lokalitách – zapracovať do PSOL,
- používať jemnejšie hospodárske spôsoby (podrastový, účelový), menšie obnovné prvky, šetrnejšie technológie približovania,
- na miestach výskytu hodnotných biotopov ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie,
- dôsledná ochrana jaskýnných ekosystémov.

NRBc 6 Hôľna Fatra - Lysec – Borišov - Madačov

Kategória: nadregionálne biocentrum.

Rozloha: 7206 ha.

Príslušnosť k.ú. : Blatnica, Belá – Dulice, Necpaly, Turčianske Jaseno.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: NPR Lysec, NPR Madačov, NPR Borišov, PP Perlová jaskyňa, PR Biela skala, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKCHVU 033 Veľká Fatra, GL 145, 146,

148, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 214, 216, 217, 218.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- opravami a údržbou turistických chodníkov zabezpečiť usmernenie pohybu turistov,
- zabezpečiť dodržiavanie návštevného poriadku národného parku,
- na vybraných lokalitách v subalpínskom stupni podporovať usmernenú pastvu oviec,
- zamedziť výsadbe kosodreviny, smreka a iných nepôvodných drevín v hľňnom stupni, plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu alebo usmernené pasenie,
- na vytypovaných lokalitách (v záveroch lavínových žľabov a na plochách s vysokou diverzitou) zabezpečiť likvidáciu nepôvodnej kosodreviny, vysadeného smreka a iných drevín,
- brániť šíreniu vysadenej kosodreviny do okolitých biotopov.

RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa

Kategória: regionálne biocentrum.

Rozloha: 144 ha.

Príslušnosť k.ú. : Rakovo, Příbovce, Ďanová, Blatnica

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: SKUEV 0382 (časť), GL 132, 133, 134, 180, 181, 182.

Ekostabilitačné a manažmentové opatrenia:

- vylúčenie výrubov v brehových porastoch,
- likvidácia porastov invázných druhov,
- pri výstavbe a údržbe ciest minimalizovať zásahy do ekosystémov vodných tokov,
- pri výstavbe vodovodov a kanalizácií zmierniť dopady realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biocentra,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti toku,
- zahrnúť lúčne a slatinné biotopy do bežného obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín a kosením,
- zabrániť výstavbe, ťažbe sedimentov, odvodňovaniu a podobným zásahom,
- realizovať opatrenia na zlepšenie vodného režimu lokalít,
- zabrániť rozšľapavaniu a eutrofizácii plôch priehonmi dobytku (občasné extenzívne prepasenie však paušálne nevylučovať),
- zachovávať pôvodné druhové zloženie lesíkov podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu.

Biokoridory

RBk 12 Blatnický potok

Kategória: regionálny biokoridor.

Príslušnosť k.ú.: Blatnica, Ďanová, Rakovo.

Dĺžka, výmera: Dĺžka 8,3 km, výmera 717 ha.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok (súčasť biocentra), GL 185, 186.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- odstrániť alebo spriechodniť existujúce bariéry a zamedziť vytváraniu nových,
- revitalizovať regulované vodné toky, znižovať bariérový efekt umelo upravených brehov,
- odstraňovať porasty invázných druhov,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov,
- zmierniť dopady výstavby dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridorov (podchody, navádzacie zábrany, odstraňovanie bariér),
- pri výstavbe vodovodov a kanalizácií zmierniť dopady realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridoru.

RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabaňa – Blatnica

Kategória: regionálny biokoridor.

Príslušnosť k.ú.: Blatnica, Folkušová, Necpaly, Belá - Dulice, Turčianske Jaseno, Záborie, Sklabíňa, Sklabinský Podzámok
Dĺžka, výmera: Dĺžka 15,4 km, výmera 356 ha.
Legislatívna ochrana, genofondové lokality OP NP Veľká Fatra, NP Veľká Fatra

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- obnoviť obhospodarovanie trávnatých plôch (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami,
- udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín.

RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica – Mošovce

Kategória: regionálny biokoridor.
Príslušnosť k.ú.: Blatnica.
Dĺžka, výmera: Dĺžka 1,7 km, výmera 36 ha.
Legislatívna ochrana, genofondové lokality NP Veľká Fatra.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- obnoviť obhospodarovanie trávnatých plôch (kosenie, pasenie), zabrániť zarastaniu drevinami
- udržiavať rozvoľnenú štruktúru ekotónu – mozaiku trávnatých plôch, krovín a vyšších drevín

RBk 18 Kláštor pod Znievom - Mošovce

Kategória: regionálny biokoridor
Príslušnosť k.ú.: Kláštor pod Znievom, Socovce, Turčiansky Ďur, Blatnica
Dĺžka, výmera: Dĺžka v riešenom území 9,7 km, výmera 577 ha.
Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 177.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- trvaloudržateľné obhospodarovanie, rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk,
- doplniť plochy nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž vodných tokov, aleje v okolí poľných ciest, remízok v poliach,
- zmierniť bariérový efekt existujúcej aj navrhovanej dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúce priechodnosť a funkčnosť biokoridorov (podchody, navádzacie zábrany, odstraňovanie bariér,
- v priestore biokoridoru obmedziť výstavbu a oplocovanie pozemkov,
- odstraňovať invázne druhy.

Regionálne významné genofondové lokality

Uvedený je popis lokality, výskyt biotopov, výskyt významných druhov rastlín a živočíchov (uvedené sú len latinské názvy), ohrozenia a negatívne faktory, ktoré môžu spôsobovať degradáciu genofondovej lokality.

Skupiny biotopov (komplexy) a kód manažmentových opatrení:

1. Komplexy rašeliniskových biotopov (manažmentové opatrenia A1).
2. Komplexy biotopov vodných tokov, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie (manažmentové opatrenia A2).
3. Komplexy biotopov subalpínskeho pásma, vrátane kosodreviny (manažmentové opatrenia A3).
4. Komplexy skalných biotopov (manažmentové opatrenia A4).
5. Komplexy biotopov suchomilných lúk a pasienkov (manažmentové opatrenia A5).
6. Komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín (manažmentové opatrenia A6).
7. Komplexy biotopov dubových a dubovo-hrabových lesov (manažmentové opatrenia A7).
8. Komplexy biotopov bukových a zmiešaných bukových lesov (manažmentové opatrenia A7).
9. Komplexy biotopov jedľových a smrekových lesov (manažmentové opatrenia A7).

Manažmentové opatrenia:

A1 starostlivosť o komplexy rašeliniskových biotopov (rašeliniská, slatiny, prameniská, podmáčané plochy)

Patria sem biotopy : Ra1, Ra3, Ra6, Ra7, Vo3, Lk6, Pr3, Vo1, Vo5, Kr8, Lk4, Lk10, Lk11,, Ls7.4, Ls7.1.

Opatrenia:

- zahrnúť tieto biotopy do bežného obhospodarovania a udržiavať ich výrubmi sukcesných drevín a kosením,
- zabrániť výstavbe, ťažbe sedimentov, odvodňovaniu a podobným zásahom v okolí lokalít,
- zabrániť rozšľapavaniu a eutrofizácii plôch priehonmi dobytky (občasné extenzívne prepasenie však paušálne nevylučovať),
- na najcennejších plochách zabezpečiť hydrologický a hydrogeologický výskum a navrhnuť a realizovať opatrenia na zlepšenie vodného režimu lokalít,
- eliminovať invázne druhy rastlín v okolí.

A2 starostlivosť o komplexy biotopov vodných tokov a plôch, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie

Do tejto skupiny biotopov zahrňujeme biotopy: Vo2, Vo4, Vo7, Vo8, Vo9, Br1, Br2, Br4, Br5, Br6, Br7, Br8, Kr8, Kr9, Lk6, Lk7, Lk8, Lk9, Lk10, Lk11, Ls1.1, Ls1.2, Ls1.3, Ls1.4, Vo6, Pr2.

Opatrenia:

- zákaz ťažby štrku v riečišti Turca a Váhu (ak povoľovať ťažbu, tak hlavne jemnozrnných sedimentov vyplavených z priehrad),
- vylúčiť výrubu v brehových biotopoch Turca a mimo koryta aj popri Váhu a ich významnejších prítokoch, s výnimkou odstraňovania vývrátov, suchých a dolámaných stromov alebo konárov krov, ktoré zasahujú do vody, výrubu v koryte a brehových porastoch Váhu a prítokov minimalizovať,
- odstrániť, resp. spriechodniť existujúce bariéry (hate na Turci) a zabrániť vytváraniu nových,
- pri výstavbe a opravách lesných ciest a doprave dreva minimalizovať zásahy do ekosystémov vodných tokov (vrátane brehových porastov) umiestňovaním lesných ciest mimo nich, kvalitnou výstavbou ciest a ich odvodnením (odrážky, premostenia, priepusty)
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov (v prípade NPR Turiec a ďalších významných tokov len vo vzdialenosti 500 m a viac), ani inak nenarušovať brehové porasty vodných tokov,
- odporúčať výsadbu brehových porastov (aspoň línií) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením aj v intravilánoch tam, kde je to z priestorového hľadiska možné,
- dôkladne dodržiavať zákon o odpadoch, vrátane sankcií, pri vydávaní súhlasov na uskladnenie prebytočnej zeminy uprednostniť zdevastované územia a intravilány,
- vytipovať štrkoviská, ktoré bude vhodné ponechať na prirodzenú sukcesiu,
- mŕtve ramená a ťažobné jamy nevyužívať na chov rýb a rybolov, ak si takéto využitie vyžaduje úpravy brehov a zásahy do porastov, ktoré by mali za následok zničenie a/alebo poškodenie mokradňových biotopov európskeho a národného významu,
- usmerniť letné rekreačné využitie stojatých vôd s ohľadom na citlivé biotopy a druhy,
- eliminovať porasty inváznych druhov,
- zachovať brehové porasty v štruktúre lesa – v rámci prieskumov PSoL je potrebné zmapovať brehové porasty a v PSoL ich chrániť pred výrubom, výstavbou lesných ciest a pod.

A3 starostlivosť o komplexy biotopov subalpínskeho pásma , vrátane kosodreviny

Patria sem biotopy Kr4, Kr10, AI1, AI2, AI3, AI4, AI5, AI6, AI7, AI8, AI9, Lk2, Tr8, Pr1

Opatrenia:

- zabrániť rozširovaniu stredísk CR do cenných subalpínskych biotopov,
- opravami a údržbou turistických chodníkov zabezpečiť usmernenie pohybu turistov,
- zabezpečiť dodržiavanie návštevného poriadku národných parkov,
- na vybraných lokalitách v subalpínskom stupni umožňovať/podporovať usmernenú pastvu oviec,
- minitorovať komerčný zber lesných plodov a kontrolovať pôvod lesných plodov u predajcov,
- neumožniť výsadbu kosodreviny, smreka a iných nepôvodných drevín v hĺbňom stupni, plochy ponechať na prirodzenú sukcesiu alebo regulovanú pastvu s ohľadom na zachovanie kvality biotopov,
- na vytipovaných lokalitách - v záveroch lavínových žľabov a na plochách s vysokou diverzitou zabezpečiť likvidáciu nepôvodnej kosodreviny, vysadeného smreka a iných drevín,
- brániť šíreniu vysadenej kosodreviny do okolitých biotopov.

A4 Starostlivosť o komplexy skalných biotopov

Patria sem biotopy Sk1, Sk2, Sk3, Sk4, Sk5, Sk6, Sk7, Sk8, Pi5.

Opatrenia:

- usmerňovať turistický ruch,
- údržbou turistických chodníkov zabráňovať poškodzovaniu a zošľapávaniu citlivých biotopov,
- regulovať horolezecké a skalolezecké aktivity,
- monitorovať a kontrolovať územia pracovníkmi stráže prírody,
- usmerňovať lesné a poľovné obhospodarovanie na miestach výskytu hodnotných biotopov,
- selektívne odstraňovať nepôvodné borovicové, smrekové a iné porasty na vytýpaných lokalitách.

A5 Starostlivosť o komplexy biotopov suchomilných lúk a pasienkov

K biotopom suchomilných lúk a pasienkov patria Pi5, Kr1, Kr2, Tr1, Tr5, Tr1, Tr6.

Opatrenia:

- zabezpečiť pravidelné obhospodarovanie a zabráňovať sukcesii,
- pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny,
- lúky kosiť minimálne raz ročne,
- pasienky vypásť rovnomerne,
- doplniť starostlivosť o pasienky o vykásanie nedopaskov po ukončení pasienia,
- realizovať aspoň občas obkásanie krovinatých lesných plášťov a lúčnych/pasienkových krovín až po ich okraj, aby sa nerozrastali a nezmenšovali výmeru lúk,
- prekladať košariská, čím sa zabráni erózii pôdy a následnej ruderalizácii,
- eliminovať porasty inváznych druhov rastlín.

A6 Starostlivosť o komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín

Medzi komplexy biotopov mezofilných lúk, pasienkov a krovín zaraďujeme biotopy Lk1, Lk3, Lk5, Lk6, Kr7, Tr7, Pr2

Opatrenia:

- zabezpečiť obhospodarovanie aj na menej dostupných plochách,
- rovnomerné vypásanie pasienkov,
- kosenie lúk minimálne raz ročne,
- zabráňovať sukcesii, pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny,
- doplniť starostlivosť o pasienky o vykásanie nedopaskov po ukončení pasienia,
- obkásť kroviny lesných plášťov až po ich okraj, aby sa nerozrastali a nezmenšovali výmeru lúk,
- upravovať intenzitu využívania napájadiel - zabrániť erózii v ich okolí,
- prekladať košariská, čím sa zabráni erózii pôdy a následnej ruderalizácii,
- eliminovať porasty inváznych druhov rastlín,
- obmedzovať lieskové a trnkové kroviny a zachovávať borievkové porasty prepásaním.

A7 Starostlivosť o komplexy lesných biotopov

K biotopom dubových a dubovo-hrabových lesov patria Ls2.1, Ls2.3, Ls3.1, Ls3.3, Ls3.5, Ls4.

K biotopom bukových a zmiešaných bukových lesov patria Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls6.2.

K biotopom jedľových a smrekových lesov patria Ls8, Ls9.1, Ls9.2, Ls 6.2.

Opatrenia:

- zachovávať pôvodné druhové zloženie podľa zloženia potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- nezvyšovať intenzitu a rozsah zásahov v lesoch ochranných a osobitného určenia,
- ponechávať dostatočné množstvá starých porastov i jednotlivých starých a dutinových stromov, ako i stojace a ležiace mŕtve drevo v dostatočnom objeme a štruktúre (najmä hrubé),
- na mieste vyrúbaných nepôvodných smrekových monokultúr obnovovať listnatý alebo zmiešaný les s ponechávaním prirodzeného zmladenia,
- nenarušovať ťažkými mechanizmami pôdu, podrast a bylinné poschodie,
- rekultivovať lesné sklady a lesné cesty, ktoré vznikli pre účely ťažby,

- v prípade výskytu prírodnej disturbancie (napríklad vetrový či snehový polom, žer podkôrníkov a pod.) v území s 5. resp. 4. stupňom ochrany územie ponechať bez zásahu, neodstraňovať padlé a vyschnuté stromy (zásahy povolíť len v nárazníkovej zóne za hranicami týchto území),
- v prípade výrubu zabezpečiť obnovu zo zdrojov miestnej proveniencie a v štruktúre blízkej prirodzenej,
- realizovať opatrenia, ktoré zlepšujú vekovú i priestorovú štruktúru porastov, približujú ich drevinové zloženie prirodzenému,
- zabezpečiť ponechanie časti hmoty hrubších a časti živých hrubých stromov na dožitie a rozklad,
- používať jemnejšie hospodárske spôsoby (podrastový, účelový), menšie obnovné prvky, šetrnejšie technológie približovania.

Regionálne významné genofondové lokality (GL):

GL 178 Blatnická terasa, GL 179 Blatnica – Záhrady, GL, 181 Ekosystém Blatnického potoka, GL 182 Niva pri Blatničianke, GL 185 Zápotočie, GL 186 Slatinisko pri zápotočí, GL 191 Plešovica – Pekárová – Kozia skala – Dedošová – Nad Uhliská, GL 192 Tlstá, GL 193 Drienok, GL 194 Veľká Skálná, GL 195 Padva, GL 203 Biela Skala, GL 204 Vrátna, GL 205 Kopenčie, GL 206 Suchý vrch, GL 207 Ostredok, GL 208 Roh, GL 209 Ostriedky, GL 210 Rovne, GL 211 Predný Drobkov, GL 212 Veľké Studienky, GL 213 Smrekov, GL 214 Sedlo – Žiarec, GL 215 Ťavia skala, GL 216 Káľova studňa, GL 2017 Košariská a GL 218 Pod Krížnou.

B.13.5 FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.13.5.1 Hluk a vibrácie

Hluková záťaž predstavuje významný problém, ktorý môže limitovať využitie územia, najmä pre rekreačné a obytné účely.

Hlavným zdrojom hlučnosti v riešenom území je hluk z cestnej dopravy.

Zastavané územie v k.ú. Blatnica nie je zatiaľ zaradené medzi problémové lokality, kde sú prekročené povolené hodnoty indikátorov hluku.

Hlukové zaťaženie, ktoré produkuje doprava prechádzajúca obcou po cestách I. a III. triedy prekračuje hodnotu 50 dB(A) povolenú pre obytné prostredie Vyhláškou Ministerstva Zdravotníctva SR. Dopravné zaťaženie ciest I. a III. triedy, ako aj hluková záťaž popri týchto cestách sa zníži výhľadovým vybudovaním rýchlostnej cesty R3.

Podľa vyhlášky MZ SR č. 14/1997 Z. z. o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií je najvyššia prípustná hladina hluku (ekvivalentná, maximálna) daná základnou hladinou hluku $L_{az}/L_{az} = 50$ sB(A)/ a korekciami zohľadňujúcimi miestne podmienky (spôsob využitia územia) a denný čas v (prípade maximálnej hladiny hluku aj korekciou zohľadňujúcou povahu hluku). Na základe uvedeného je hygienická norma hluku pre obytné zóny sídelných útvarov 50 - 65 dB(A) v dennom čase a 40 - 55 dB(A) v nočnom čase, pre zmiešané zóny 60 - 70 dB(A) v dennom čase a 50 - 60 dB(A) v nočnom čase a pre prírodné rezervácie 40 dB(A) v dennom čase a 30 dB(A) v nočnom čase.

Po výhľadovej realizácii rýchlostnej cesty R3 sa vytvorí predpoklad zvýšeného počtu pohybu tranzitnej dopravy, no nepredpokladáme dramatické zvýšenie hlučnosti z cestnej dopravy, nakoľko súčasťou diela výstavby R3 budú aj protihlukové opatrenia a vzdialenosť od okraja rozvojového územia obce s umiestnenou obytnou výstavbou bude min. 1 500 m. Taktiež v súčasnosti zaťažované územie hlukom z ciest I/65 sa výhľadovo zníži, nakoľko podstatnú časť tranzitnej dopravy prevezme R3. S rozvojom obytnej výstavby hlukovo zaťaženom území v k.ú. obce Blatnica v dotyku s cestou I/65 a výhľadovo umiestnenou rýchlostnou cestou R3 neuvažuje nakoľko vzdialenosť od okraja rozvojového územia obce s umiestnenou obytnou výstavbou bude min. 1 500 m. Odstup existujúceho zastavaného územia obce a uvažovaných plôch od uvedených komunikácií prechádzajúcich (trasovaných) na západnom okraji katastra obce je dostatočný (min. 1 500 m).

Po realizácii obytno – rekreačnej zóny Blatnica – Sebeslavce bude upravené ochranné pásmo cesty III/2132, ktoré bude posunuté mimo zastavané územie tejto časti rozvojového územia obce. Izofóna prípustnej hodnoty 50 dB pre referenčný časový interval „noc“ je, pre obytné územie uvažované na výstavbu IBV (lokalita Blatnica - Sebeslavce), tesne v dotyku s cestou III/2132 a má vypočítanú vzdialenosť hodnotu 11,2 m od osi cesty III/2132. Vzhľadom na vypočítanú (orientačnú) vzdialenosť, doporučujeme realizovať protihlukové opatrenia pri výstavbe v dotyku s touto cestou (protihlukové omietky, výplne otvorov, ...).

B.13.5.2 Zápach, exhaláty

Úroveň zápachu sa hodnotí len subjektívne. Zápach vzniká pri poľnohospodárskej výrobe (živočišna výroba, výroba kompostov, silážne jamy, poľné hnojiská a pod.). V k.ú. Blatnica sa nachádza PD Gader s HD Blatnica. V HD živočišnú výrobu reprezentuje chov 530 ks hovädzieho dobytku (výpočtové VOP je 329 m), v rámci areálu je umiestnená výrobná krmných zmesí, výroba repkového oleja, stolárska výroba a mliekareň s výrobňou mliečnych výrobkov. Zápach zo skládky inertného odpadu sa nevyskytuje a nie sú známe ďalšie iné faktory, ktoré by mohli výrazne ovplyvniť úroveň zápachu.

Opatrenia

- neumiestňovať v riešenom území prevádzky produkujúce zápach a exhaláty.
- Akceptovať vypočítané VOP 329m (530 ks HD). V prípade zmeny či rozšírenia chovu vypočítané VOP nesmie zasahovať do navrhovaného obytného územia obce.

B.13.5.3 Znečistenie ovzdušia

Hodnotenie kvality ovzdušia vykonáva SHMU. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje v súčasnosti znečistenie ovzdušia časticami PM₁₀. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty.

Na základe nameraných koncentrácií znečisťujúcich látok a pomocou modelovania boli vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia. Do oblasti riadenia kvality bolo zaradené katastrálne územie mesta Martin pre znečisťujúcu látku PM₁₀, čo predstavuje rozlohu územia 68 km². Ide o o priemyselnú oblasť, so zastúpením strojárnej výroby, existenciou teplárne a intenzívnou automobilovou dopravou. Hranica vymedzenej oblasti nezasahuje na územie k.ú. Blatnica.

Kvalita ovzdušia v oblasti záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi strednými a malými zdrojmi, ktoré eviduje obecny úrad a patria tam najmä vykurovacie zdroje pre občiansku vybavenosť. Malé zdroje predstavujú lokálne kúreniská. Úroveň znečistenia ovzdušia v záujmovom území je nízka, územie nie je zaťažené ani emisiami z intenzívne prevádzkovaných cestných ťahov.

Veľké zdroje znečistenia sa v území nenachádzajú, stredné a malé zdroje eviduje.

Opatrenia

- dodržať PSOL,
- realizovať opatrenia na znižovanie imisí od stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- zabezpečiť pravidelnú údržbu komunikácií, hlavne po zimnom období odstrániť zostatkový posypový materiál.

B.13.5.4 Svahové deformácie - zosuvy

Padanie úlomkov a blokov

Padanie úlomkov a blokov sa vyskytuje sa v Bralnej Fatre.

Zosuvy

Tektonické porušenie a vysoký reliéf sú faktormi podporujúcimi tvorbu zosuvov. Z hľadiska vývoja svahových deformácií sú atmosferické zrážky jedným z najvýznamnejších prírodných faktorov. Infiltráciou zrážkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa hydrogeologické pomery vo svahu.

V území sa evidujú:

- aktívne zosuvy – 1 lokalita, výrazny aktívny zosuv je evidovaný v lokalite pod cestou Blatnica – Folkušová,
- potenciálne zosuvy – 5 lokalít, ktoré sú lokalizované v podhorí medzi Blatnicou a Folkušovou a 1 lokalita v oblasti Skalnej,
- stabilizované zosuvy – 2 lokality medzi Blatnicou a Ďanovou a 2 lokality v oblasti Skalnej.

Okrem prirodzených faktorov dôležitú úlohu pri aktivizácii svahových pohybov má aj činnosť človeka. Sem patrí najmä budovanie líniových ciest a iných stavieb v hornatom teréne, prípadne na úpätí svahov, čo má za následok podkopanie, resp. narezanie svahov, a tým aktivizáciu stabilizovaných alebo potenciálnych zosuvov.

Riziká

- výskyt potenciálnych, stabilizovaných a aktívnych zosuvov môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP SR vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych, stabilizovaných a aktívnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom aktívnych zosuvov nie sú vhodné pre stavebné účely.

Opatrenia

- dodržať navrhované odporúčania užívania pôdy navrhované v KEP,
- podmieniť výstavbu v takomto území (stabilizovaných a potenciálnych zosuvov) podrobným inžiniersko geologickým prieskumom a akceptovaním prípadných opatrení súvisiacich so zakladaním stavieb v tomto území,
- neumiestňovať výstavbu do území s aktívnymi zosuvmi.

B.13.5.5 Erózia – akumulačné javy

Medzi erózia – akumulačné javy zaraďujeme eróziu vo všetkých jej formách, abráziu, povodne a záplavy. Vznikajú pôsobením vody na povrch zeme.

Vodná erózia

Pod vodnou eróziou pôdy rozumieme proces odstraňovania pôdy a najvrchnejších vrstiev materskej horniny vodou v kvapalnom skupenstve. Vo všeobecnosti rozlišujeme vodnú eróziu plošnú a líniovú. Ľudské zásahy do prírodného prostredia ovplyvňujú prirodzené erózne procesy. V niektorých prípadoch môžu jej intenzitu znižovať, ale väčšinou ľudská činnosť spôsobuje jej urýchlenie.

Najväčšiu intenzitu vodnej erózie môžeme pozorovať na miestach, ktoré sú bez vegetačnej pokrývky, čo v danom území predstavujú orné pôdy. V kombinácii s vyššou sklonitosťou hrozí až extrémny odnos pôdy. Na územiach, ktoré sú pokryté lesmi alebo trávnatými porastmi sú prejavy vodnej erózie slabé. Charakter stanovištných podmienok je však na týchto miestach taký, že v prípade odstránenia týchto porastov by boli ohrozené silnou eróziou. Preto je veľmi dôležité zachovať ich kompaktnosť a uvážene realizovať činnosti spôsobujúce zásah do územia. Plochy ohrozenia eróziou na poľnohospodárskej pôde v 4 kategóriách (bez erózie, stredná, silná a extrémna erózia) sú vyznačené v samostatnom elaboráte KEP Blatnica.

Opatrenia

- riešenie naznačujú odporúčania z KEP.

Veterná erózia

Veterná erózia sa v riešenom území nevyskytuje.

Erózia vodných tokov

Prirodzená vodná erózia je viazaná predovšetkým na toky, a to už od ich pramennej oblasti. V podstate sa uplatňuje takmer na celom území regiónu, ktorý je z hľadiska recentných pohybov v zdvihovom režime. Horná časť tokov je modelovaná pomerne strmo, s tvarom dolín do V. Odnos uvoľneného materiálu býva počas prítokových vôd, kedy je unášacia schopnosť toku vysoká. V obdobiach s nízkym stavom vody dochádza k prechodnej akumulácii zvetraných a gravitačne napadaných usadenín v celom zrnitostnom spektre až do veľkosti blokov. Bočná erózia tokov sa uplatňuje pomerne intenzívne vzhľadom na bystrinný charakter tokov, kde hlavne počas vysokých prietokov je narušovaná stabilita brehov. V spodnej časti tokov dochádza k prechodnej akumulácii (štrky a piesky) no celkove prevláda erózia a odnos.

Opatrenia

- riešenie naznačujú odporúčania z KEP.

Pôdna erózia

V minulosti orbou po vrstevnici a následným zberom kameňa a jeho ukladaním na hranách pozemkov sa vytvárali antropogénne terasy, ktoré kopírovali terén, okraje sa spevňovali ovocnými drevinami. Táto špecifická krajinná štruktúra, ktorá umožňovala využívanie strmých svahov, zabraňovala splavovaniu ornice sa prejavila ako vysokoúčinné protierózne a protipovodňové opatrenie.

Intenzívnou výmoľovou eróziou je riešené územie porušené do značnej miery. Výmole a rokliny dosahujú hĺbku aj 2 - 3 m, vznikajú na poľných a lesných cestách, ktoré sa postupne zmenili na hlboké úvozy. Výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytká, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.). V niektorých zosuvoch hlboké ryhy drénujú zosuvné masy a prispievajú tak k ich stabilizácii.

Opatrenia

- akceptovať riešenia ktoré naznačujú odporúčania z KEP,
- akceptovať LHP (PSOL).

B.13.5.6 Ohrozenie územia záplavami

Povodeň je prírodný proces, počas ktorého voda dočasne zaplaví zvyčajne nezaplavené územie. Povodne sú stálou súčasťou kolobehu vody v prírode, pričom sú extrémnym hydrologickým javom, ktorý sa vyskytoval v minulosti, vyskytuje sa v súčasnosti a bude sa vyskytovať aj v budúcnosti. Vzniku povodní sa nedá zabrániť. Povodňové riziko vzniká vtedy, keď povodňová vlna zasiahne územie, na ktorom žijú a pracujú ľudia a začne ich ohrozovať, čiže môže mať nepriaznivé dôsledky na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo alebo hospodársku činnosť. Riziko ohrozenia záplavami sa zvyšuje extrémnymi klimatickými prejavmi (dlhodobé suchá, prívalové zrážky, dlhodobý dážď...).

Podľa mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika (spracoval Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., zverejnené na <http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx>) sa riešené územie nenachádza v oblasti, kde hrozia povodne.

Podľa údajov OÚ Martin, odbor krízového riadenia, (Informácie pre verejnosť, 2013) patrí Blatnický potok medzi toky, ktoré môžu spôsobiť povodne a patrí medzi toky, ktoré sa vybrežili v roku 2010 pri rozsiahlych povodniach. Počet ohrozených obyvateľov v Blatnici je 18.

V plánoch manažmentu povodňového rizika je potrebné realizovať opatrenia na zníženie objemu odtoku prostredníctvom zásahov do povodia a do koryt vodných tokov. Ide najmä o:

Opatrenia

V plánoch manažmentu povodňového rizika je potrebné realizovať opatrenia na zníženie objemu odtoku prostredníctvom zásahov do povodia a do koryt vodných tokov. Ide najmä o:

- optimalizáciu spôsobu obrábania pôdy a optimalizáciu spôsobov a druhovej skladby výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
- úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
- permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v intravilánoch obcí. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami)
- v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievanie vody na územia vedľa vodných tokov,
- je nevyhnutné realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami,
- najlacnejším a najjednoduchším opatrením na ochranu pred povodňami je prevencia založená v zastavení výstavby na miestach, o ktorých je známe, že sú ohrozované povodňami. Tento cieľ je možné dosiahnuť najmä nástrojmi racionálneho územného plánovania.

B.13.5.7 Znečistenia povrchových a podzemných vôd

Chemické zloženie povrchových a podzemných vôd riešeného územia podmieňuje celý rad primárnych a sekundárnych faktorov. Rozhodujúcim primárnym faktorom je chemické zloženie vôd z atmosferických zrážok a vôd z povrchového odtoku. Sekundárne faktory sú spojené s antropogénnou činnosťou. Problémom ostávajú lokality, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu

a odpadové vody sú vypúšťané priamo do vodných tokov. Riziko ohrozenia podzemných vôd je nízke (Atlas krajiny SR, 2002).

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia vôd. Medzi lokálne zdroje znečistenia je možné zaradiť splachy z komunikácií, najmä v zimných mesiacoch a pri topení snehu, z dôvodu posypu vozovky môžu byť zvýšené hodnoty BSK₅, mineralizácie, obsahu dusičnanov, amoniaku, vápnika, železa, síranov. V prípade úniku ropných látok môžu byť prekročené limity mikropolutantov (NEL).

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečistenia vôd, v obci je vybudovaná kanalizačná sieť DN 300 s čistením na ČOV v Blatnici.

B.13.5.8 Seizmicita

Podľa mapy „Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity“ (Schenk a kol. in Atlas krajiny SR, 2002) sa časť riešeného územia spadajúca do horských oblastí Veľkej Fatry nachádza v pásme, v ktorom maximálna intenzita seizmických otrasov nepresiahne hodnotu 7° stupnice makroseizmickej intenzity MSK-64. Kotlinová časť riešeného k.ú. je zaradená do pásma 6 - 7° stupnice MSK-64. Podľa mapy „Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží“ patrí riešené územie do oblasti, v ktorom hodnota špičkového zrýchlenia na skalnom podloží dosahuje hodnotu 1,00 – 1,29.

Opatrenia

- pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb riešiť stavebné konštrukcie, ktoré sú schopné eliminovať uvedené seizmické ohrozenie.

B.13.5.9 Radónové riziko

Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón (²²²Rn) a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok. Pri výstavbe budov je preto vhodné realizovať radónový prieskum, v prípade zistenia zvýšeného množstva plynného radónu vykonať opatrenia proti jeho vnikaniu do budov.

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ Atlasu krajiny Slovenskej republiky je riešené územie k.ú. Blatnica zaradené prevažne v kategórii nízke radónové riziko (kotlinová časť územia) a stredné radónové riziko (hornatá časť územia, a menšia lokality medzi Karlovským potokom a Blatnickým potokom).

Riziká

- stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP SR vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Opatrenia

- pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb v území so stredným radónovým rizikom navrhovať a riešiť stavebné konštrukcie, ktoré sú schopné eliminovať uvedené radónové riziko.

B.13.5.10 Kontaminácia pôd a horninového prostredia

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A1, teda pôdy nekontaminované. Poľnohospodárske pôdy v oblasti podľa obsahu cudzorodých látok, nepresahujú najvyššie povolené hodnoty množstiev nežiaducich látok v pôde určenej k pestovaniu poľnohospodárskych plodín.

Zdrojom kontaminácie pôd a horninového prostredia sú najmä skládky odpadov a environmentálne záťaž, ako i emisie z automobilovej dopravy. Lokálne kontaminácie hrozia v prípade havárií pri preprave nebezpečných látok a pri výstavbe a z činností v priemyselnej výrobe.

Opatrenia

- pri realizácii stavieb zabrániť kontaminácii z havárií,

- pri poľnohospodárskej činnosti prijať opatrenia tzv. ekologického hospodárenia,
- pri priemyselnej a remeselnej výrobe stavieb zabrániť kontaminácii z činnosti a havárií,

B.13.5.11 Environmentálne záťaž

Environmentálne záťaž sú evidované v Registri environmentálnych záťaž, ktorý obsahuje údaje z celého územia Slovenska. Environmentálne záťaž sú zoradené podľa ich relatívnej rizikovosti na život a zdravie obyvateľov a na biodiverzitu a prírodu. Register je členený na:

- REZ - časť A (pravdepodobné environmentálne záťaž),
- REZ - časť B (environmentálne záťaž),
- REZ - časť C (sanované a rekultivované lokality).

V riešenom území nie sú evidované. Nablížšie sa nachádza sanovaná / rekultivovaná environmentálna záťaž v Mošovciach, ktorú predstavuje uzavretá a zrekultivovaná skládka TKO.

Opatrenia

- zabrániť umiestneniu prevádzky s potencionálnym ohrozením environmentálnou záťažou,
- pravidelný monitoring územia.

B.13.5.12 Skládky odpadov

Na území obce v súčasnej dobe je evidovaná a prevádzkovaná riadená skládka odpadu, v zmysle platných prevádzkových poriadkov. Nachádza sa v časti Závoz a slúži len na skládovanie inertného odpadu.

názov skládky	trieda skládky	prevádzkovateľ skládky	celk. kapacita v cca m ³	rok ukonč. Prevádzky	Poznámka
Blatnica-Závoz	I	Obecný úrad Blatnica	14 458	2 027	umiestnená v terénnej depresii, pomerne dobre pohľadovo oddelená od krajiny, oplotená.

Najväčšími dôsledkami vplyvu skládok odpadov na životné prostredie sú:

- poškodenie životného prostredia, či už priamo (záberom pôdy, znečistením), alebo nepriamo (zmenami hladiny podzemnej vody, pôdnej štruktúry, budovaním prístupových ciest, oplotenia, drenážnych systémov, pohybom mechanizmov),
- únik znečistenia zo skládok,
- zemné práce, výkopy, zábery pôdy,
- zápach je najčastejšou príčinou obťažovania obyvateľstva blízko skládok.

Nebezpečné pre životné prostredie sú nelegálne skládky odpadov, ktoré sa vytvárajú v opustených lokalitách, popri cestách a vodných tokoch. Ide obvykle o rozmerný komunálny a stavebný odpad, ich súčasťou bývajú aj nebezpečné odpady z domácnosti a priemyslu. Lokality, v ktorých sa vyskytujú nie sú chránené pred prenikaním škodlivín do spodných, alebo povrchových vôd. Nelegálne skládky je povinný odstraňovať vlastník pozemku.

V riešenom území boli evidované dve nelegálne skládky, v súčasnosti sú odvezené.

Opatrenia

- pravidelný monitoring územia,
- sanovať nelegálne vyniknuté skládky.

B.13.5.13 Poškodenie vegetácie

Lesné porasty s prevažujúcou drevinou smrekom sú poškodzované lykožrútkami, mykózami a oslabené porasty podliehajú vetrom, čím dochádza k veterným kalamitám. V území majú porasty drevinové zloženie blízke prirodzenej potenciálnej vegetácii, väčšinou zaradené do ochranných lesov, sú relatívne stabilné, monokultúry smreku sa vyskytujú v menšom rozsahu.

K poškodzovaniu vegetácie začleňujeme aj ohrozovanie pôvodných biotopov inváznymi druhmi rastlín patrí k nim napr. boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zlatobyl (*Solidago*, sp.), boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), slnečnica hluznatá (*Helianthus tuberosus*). Najčastejším ohniskom šírenia sú sídla

s čiernymi skládkami organického odpadu zo záhrad. Koridor pre šírenie invázných druhov vytvárajú vodné toky, cesty a železnice. Obľúbené stanovišťa sú obnažené brehy vodných tokov a odvodňovacích kanálov, ruderalne plochy, a na nelegálnych skládkach. Povinnosť ničiť invázne druhy rastlín má v zmysle zákona 543/2002 Z.z. vlastník, či užívateľ pozemku.

V území boli zaregistrované invázne druhy rastlín v doline Gaderského a Blatnického potoka a v zastavanom území obce.

Opatrenia

- riadiť sa naznačenými opatreniami v KEP,
- hospodáriť na plochách LPF podľa PSOL
- ničiť invázne druhy rastlín vlastníckmi ai užívateľmi pozemkov.

B.13.5.14 Lavíny

Za snehovú lavínu označujeme náhle uvoľnenie snehovej hmoty gravitačnou silou a jej následný zosuv po dráhe dlhšej ako 50 m. V snehovej pokrývke prebiehajú mechanické a fyzikálne procesy. Pre vznik lavíny je potrebné, aby svah spĺňal podmienky pre vznik lavíny a súčasne snehová pokrývka vykazovala prítomnosť potenciálnej nestabilnej vrstvy. Za lavínový svah sa pokladá každý svah so sklonom cez 30 stupňov. Lavíny tak padajú najčastejšie na svahoch od 30 – do 60 stupňov.

Výrazne lavínózne územia sa nachádzajú vo vrcholových polohách Veľkej Fatry v oblasti Kráľovej studne, Krížnej a Ostredka.

Opatrenia

- realizovať protilavínové zábrany na potenciálnych lavínóznych svahoch,
- obmedziť pohyb skialpinistov free ride lyžiarov v lavínóznych územiach.

B.13.5.15 Stresové javy

Primárne stresové prvky a javy, napr. objekty bývania, rekreácie, priemyslu, ťažby, poľnohospodárstva, dopravy a pod. spôsobujú priamy úbytok prírodných ekosystémov Trvalým negatívnym pôsobením spôsobujú degradáciu pôvodných ekosystémov v okolí a vytvárajú bariérový efekt pre živé organizmy. Negatívny vplyv osídlenia, priemyslu, ťažby a pod. sa prejavuje plošným záberom pôdy, degradáciou ekosystémov, dochádza k zmene krajinskej štruktúry, sídla produkujú emisie (vykurovanie, doprava), odpady (znečistenie okolia), ohrozenie zdrojov pitnej vody, generujú hluk.

Bariérové prvky

Dopravné plochy a línie. Negatívny vplyv dopravných systémov, kde sú zaradené cestné a železničné koridory, účelové komunikácie, dopravné plochy a parkoviská spočíva v bariérovom efekte (fragmentácia biotopov), hluku, prašnosti a produkcií emisií. V riešenom území sa nenachádzajú silne zaťažované dopravné komunikácie, bariérový účinok je len mierny.

Elektrické vedenia. Katastrom obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenie V493 na smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie obce je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č. 208 a následnej VN odbočky do obce.

Negatívny vplyv rozvodov elektrického vedenia pozostáva s vplyvom na krajinu, kde dochádza k fragmentácii krajiny a s vplyvom na vtáctvo (dravce). Pri určitom type vedenia (najčastejšie 22 kV s tromi vodičmi), sa stožiare nazývajú „stĺpy smrti“. Pri love dravce vyhľadávajú tieto stĺpy a môžu krídlami spojiť dva neizolované vodiče, čím dochádza k výboju, ktorý ich popáli, alebo usmrť. Ako opatrenia je potrebné inštalovať funkčné zábrany, ktoré znemožnia dravcom sadieť na tieto stĺpy.

Bariéry na vodných tokoch. Na ekologickú stabilitu negatívne vplyva regulácia vodných tokov, napriamovanie, skanalizovanie, prehradzovanie tokov a zmena prirodzeného režimu odtoku. Za výrazne negatívne prvky a javy sú považované najmä migračné neprekonateľné bariéry pre vodné živočíchy, predovšetkým pre ryby. Ryby ako migrátory podnikajú protiprúdové a poprúdové potravne, teritoriálne a neresové ťahy. Migrácie sú inštinkívne, narušením ich hydrických koridorov dochádza k postupnému oslabovaniu populácií až vymiznutiu z územia z rôznych dôvodov.

Medzi negatívne dopady regulácie vodných tokov patrí:

- obmedzenie prívodu vody do priľahlých alúvií,
- zmena druhového zloženia flóry a likvidácia mokradňových ekosystémov,

- sústredenie prietoku do jedného koryta, odrezanie bočných ramien a meandrov,
- odstraňovanie stromového a krovinatého porastu,
- celkové zníženie plochy postihnutého toku,
- kratšie trvanie záplav a vyššie povodňové vlny a hladiny vôd,
- zmena prietoku a zvýšená rýchlosť prúdenia vody prinášajúca drastické zmeny vodnej bioty,
- zmena biotopov a následná redukcia populácií vodných bezstavovcov, ktoré sú najdôležitejšou zložkou potravy väčšiny potočných a riečnych druhov rýb, pokles počtu druhov rýb,
- podstatná redukcia alebo celková eliminácia produkcie rýb v postihnutom úseku,
- čiastočné alebo úplné odstránenie prekážok na dne a pobreží, ktoré sú osobitne významné pre teritoriálne druhy rýb ako prirodzené úkryty a pre migrujúce druhy ako neresiská a pod.,
- výstavba stupňov ako súčasť regulácie, ktoré narušujú kontinuitu toku a zabraňujú prirodzenej migrácii vodných organizmov,
- narušenie homeostázy systému a jeho samočistiacej schopnosti, ktorá je významná z hľadiska odstraňovania znečisťujúcich látok.

Tab. Bariéry na Blatnickom potoku

Názov	Výška	Popis
MVE pod Blatnicou	0,5	Betónovo kamenný cca 15 m sklz pod odberom vody do MVE. Migračná bariéra väčšinou priechodná
Stupeň Píla v Ďanovej	2,5	Neprekonateľná migračná bariéra pre všetky ryby

B.13.5.16. Meliorácie

Vybuďovali sa v snahe získať obhospodarovateľnú pôdu v čo najväčšej výmere. Ekologické dôsledky, najmä strata biodiverzity sú zjavné doteraz. Zaniklo mnoho mokradí, prirodzených vodných tokov, došlo k vysušeniu a degradácii ornej pôdy. Mnohé melioračné zariadenia majú zníženú funkčnosť, ich prípadnú obnovu je potrebné riešiť s ohľadom na ekologické podmienky.

V k.ú. Blatnica sú evidované nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- odvodňovací kanál 01 (evid. č. 5306 277 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1977 o celkovej dĺžke 0,310 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Ďanová Blatnica“,
- odvodňovací kanál 02 (evid. č. 5306 032 002), ktorý bol vybudovaný v roku 1931 o celkovej dĺžke 4,888 km v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Ďanová“,
- odvodňovací kanál krytý B (evid. č. 5306 296 007) o celkovej dĺžke 0,068 km,
- odvodňovací kanál krytý C (evid. č. 5306 296 008) o celkovej dĺžke 0,600 km, ktoré boli vybudované v roku 1982 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov a ÚT Ďanová - Necpaly“,
- odvodňovací kanál 01 (evid. č. 5306 079 001) o celkovej dĺžke 2,400 km,
- odvodňovací kanál 02 (evid. č. 5306 079 005) o celkovej dĺžke 1,000 km, ktoré boli vybudované v roku 1938 a v r. 1977 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov JRD Karlová“.

V k.ú. Blatnica je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom v lokalitách na hranici s k.ú. Mošovce, v povodí Karlového potoka, na plochách v blízkosti potoka Zápotočie na severe k.ú.

Opatrenia

- zachovať funkčnosť existujúcich hydromelioračných zariadení.

B.13.5.17 Nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Akceptovať stratégiu vyplývajúcu z Metodického usmernenia MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovaniu prehrievania stavieb napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou a tienením transparentných výplní,

- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- zabezpečiť prispôsobenie výberu drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení od kontaktných hraníc obce do príľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v mimo zastavaného územia obce,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia,
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran,

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- v menších obciach a samostatných miestnych častiach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
- v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- v súlade s návrhom územného plánu podporovať budovanie vodných plôch na území obce.

Opatreniami voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľadom na životné prostredie,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajiny pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v mimo zastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území obce,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- v prípade že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
- usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

B.13.6 FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

- Existencia NP Veľká Fatra v blízkom krajinnom priestore obce.
- Vysoký podiel ostatnej zelene v k.ú. obce.
- Existencia genofondových lokalít a území s vysokou biodiverzitou v dotyku so zastavaným územím.
- Komplexné riešenie technickej infraštruktúry, vrátane zámeru odvádzania odpadových vôd a plynofikácie obce.
- Návrh nových plôch verejnej a izolačnej zelene do obytno – rekreačného urbanistického priestoru sídla.

B.13.7 NÁVRH ZÁSAD A OPATRENÍ PRE NAKLADANIE S ODPADMI

B.13.7.1. Nakladanie s odpadmi

Nakladanie s odpadmi a spôsob ich zneškodňovania na území obce Blatnica určuje schválený Program odpadového hospodárstva obce Blatnica (ďalej len „POH obce Blatnica“) pod č. OU – MT – OSZP – 2014 / 006943 – OH.Vš do roku 2015 spracovaný v 05/2014, ktorý je spracovaný v súlade s požiadavkami stanovenými v legislatívnych predpisoch SR a EÚ, so zákonom č. 223/2001 Z.z. O odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc. Na základe tohto zákona obec zodpovedá za vytvorenie podmienok s nakladaním s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi.

Obsah Programu je zostavený podľa požiadaviek § 1 – 4 Vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Zákona o odpadoch a zodpovedá Osnove programu obce uvedenej v prílohe č.4 vyššie uvedenej vyhlášky.

Program je vypracovaný v súlade s cieľmi a opatreniami stanovenými v Programe odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2011 - 2015, ktorý schválila vláda SR uznesením č. 69 na svojom zasadnutí dňa 22.02.2012. POH SR bol vypracovaný v súlade s požiadavkami trvalo udržateľného rozvoja a je základným koncepčným dokumentom rozvoja odpadového hospodárstva v SR a východiskovým dokumentom pre vypracovanie programov odpadového hospodárstva nižšieho stupňa, t.j. POH kraja.

Na POH SR nadväzujú POH jednotlivých krajov. Východiskom pre vypracovanie Programu odpadového hospodárstva obce Blatnica na roky 2011 – 2015 je Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja, ktorý je strategickým dokumentom a určuje smerovanie odpadového hospodárstva na vytýčené obdobie 2011 – 2015 na regionálnej úrovni. Závazná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2011 – 2015 bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Okresného úradu Žilina č. 1/2014 z 10.1.2014. POH ZASK nadobudol účinnosť dňom 15.2.2014.

Predložený Program má na zreteli hierarchiu a ciele odpadového hospodárstva podľa § 3 zákona o odpadoch. Obsahuje analýzu súčasného stavu odpadového hospodárstva na území obce, pre ktorú sa program vydáva, a tiež aj opatrenia, ktorých cieľom je minimalizácia vplyvu odpadov na zdravie ľudí a životné prostredie. Okrem plnenia cieľov recyklácie a zhodnocovania odpadov kladie dôraz najmä na predchádzanie vzniku odpadov.

V zmysle aktuálnej platnej legislatívy obce do 1000 obyv. a s množstvom vyprodukovaného KO do 350 ton/rok nemusia mať spracovaný POH.

B.13.7.2. Vyhodnotenie predchádzajúceho POH

Posledný POH obce Blatnica bol platný do roku 2005. Obci Blatnica nebolo možné vyhodnotiť, nakoľko bolo v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve uchovávať evidenciu o odpadoch 5 rokov.

B.13.7.3. Popis komunálnych odpadov

Komunálne odpady sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri činnosti fyzických osôb a odpady podobných vlastností a zloženia, ktorých pôvodcom je právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, okrem odpadov vznikajúcich pri bezprostrednom výkone činností tvoriacich predmet podnikania alebo činnosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa. Za odpady z domácností sa považujú aj odpady z nehnuteľností slúžiacich fyzickým osobám na ich individuálnu rekreáciu, napr. zo záhrad, chát, chalúp, alebo na parkovanie alebo uskladnenie vozidla používaného pre potreby domácností, najmä z garáží, garážových stojísk a parkovacích stojísk. Komunálnymi odpadmi sú aj všetky odpady vznikajúce v obci pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú majetkom obce alebo v správe obce a taktiež pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov a ďalšej zelene na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení (§ 2 ods. 14 zákona o odpadoch).

Tak v obci Blatnica ako aj v celom Žilinskom kraji dominuje zneškodňovanie komunálneho odpadu skládkovaním, aj keď je to najmenej ekologický spôsob nakladania s odpadom. Dôvodom je pomerne výhodná cena skládkovania a dostatok skládkovacích kapacít v regióne na jednej strane a nedostatok zariadení na dotriedňovanie a spracovanie jednotlivých zložiek komunálneho odpadu (ak neberieme do úvahy zariadenia lokálneho významu, ktoré nie sú súčasťou na seba nadväzujúcich integrovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadmi) a väčšia finančná náročnosť separovaného zberu na strane druhej.

B.13.7.4. Triedený zber komunálnych odpadov

Triedený zber komunálnych odpadov je zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Ide teda o činnosť, pri ktorej pôvodca odpadov oddelí určitú časť odpadu – zložku komunálneho odpadu a ďalej s ňou nakladá podľa všeobecne záväzného nariadenia obce a zavedeného systému triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov.

Cieľom triedeného zberu je vyzbierať čo najväčšie množstvo zhodnotiteľných odpadov, ktorými je možné nahradiť primárne surovinné zdroje, tým znížiť množstvo skládkovaných komunálnych odpadov, šetriť životné prostredie a chrániť zdravie obyvateľstva. Úroveň triedeného zberu komunálnych odpadov je závislá najmä od environmentálneho správania sa občanov. Je dôležité, aby každý občan pochopil naliehavosť problematiky odpadového hospodárstva a začal sa dobrovoľne správať v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva.

V zmysle § 39, ods.16 zákona o odpadoch platí v Slovenskej republike pre obce povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov pre:

- papier, plasty, kovy, sklo,
- biologicky rozložiteľné komunálne odpady okrem tých, ktorých pôvodcom je prevádzkovateľ kuchyne,

Okrem týchto základných piatich zložiek je obec podľa zákona o odpadoch povinná zaviesť alebo umožniť triedený zber viacerých zložiek komunálneho odpadu. Ide o zber:

- objemných odpadov (§ 39, ods.5 zákona o odpadoch),
- oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín (§ 39 ods. 5),
- drobných stavebných odpadov (§ 39 ods. 5),
- elektroodpadov z domácností (§ 54),
- použitých batérií a akumulátorov (§48),
- odpadových olejov (§ 42),
- biologicky rozložiteľných odpadov zo zelene (§ 18 ods.4 m) zákona o odpadoch; tento odpad je od 1.1.2006 zakázané zneškodňovať – ukladať na skládky a spaľovať.

B.13.7.5. Zo záväznej časti Programu odpadového hospodárstva vyplýva

Záväzná časť POH je strategickým dokumentom určujúcim smerovanie odpadového hospodárstva na území obce Blatnica do roku 2015. Vzhľadom na to že ešte nie je schválený POH do nasledujúceho obdobia ostáva naďalej v platnosti POH do roku 2015.

Do záväznej časti programu sú premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva a cieľové smerovanie nakladania s určenými druhmi odpadov (prúdy odpadov), ako aj opatrenia na ich dosiahnutie.

Hierarchia a ciele odpadového hospodárstva SR sú určené zákonom o odpadoch (viď § 3 zákona o odpadoch). Hierarchia odpadového hospodárstva je záväzná. Ide v nej o záväzné poradie priorit s cieľom predchádzania alebo znižovania nepriaznivých vplyvov vzniku odpadov:

- predchádzanie vzniku odpadu,
- príprava na opätovné použitie,
- recyklácia,
- iné zhodnocovanie, napríklad energetické,
- zneškodňovanie odpadov.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. Dôležitým hľadiskom je tiež obmedzovanie využívania primárnych zdrojov a ich nahrádzanie druhotnými surovinami získanými z odpadov.

V odpadovom hospodárstve je potrebné uplatňovať princípy blízkosti, sebestačnosti a pri vybraných prúdoch odpadov okrem všeobecného princípu „znečisťovateľ platí“, aj rozšírenú zodpovednosť výrobcov za odpady, ktoré vzniknú z ich výrobkov.

Pri budovaní infraštruktúry odpadového hospodárstva je potrebné uplatňovať požiadavku najlepších dostupných techník (BAT) alebo najlepších environmentálnych postupov (BEP).

Strategickým cieľom odpadového hospodárstva v SR je odklonenie odpadov od skládkovania, resp. znižovanie množstva odpadov ukladaných na skládky. K tomu je potrebné na všetkých úrovniach, vrátane výrobcov, pôvodcov odpadov, miest a obcí:

- prijať opatrenia na predchádzanie vzniku odpadov, znižovanie nebezpečných vlastností odpadov a na podporu opätovného použitia výrobkov,

- zaviesť integrované systémy nakladania s odpadmi v danom území, ktoré by boli spojené s racionálnym využitím energie vyrobenej z odpadov v tomto území,
- zaviesť podporu používania materiálov získaných z recyklovaných odpadov na výrobu výrobkov a zlepšenie trhových podmienok pre takéto materiály,
- zvýšiť mieru materiálového a energetického zhodnocovania odpadov.

B.13.7.6. Údaje o systéme zberu KO a drobných stavebných odpadov a o zabezpečení triedeného zberu KO v obci Blatnica

Obec Blatnica sa snaží zabezpečiť svojim obyvateľom čo možno najkomfortnejšie podmienky pre nakladanie s komunálnymi odpadmi, no najmä pre separáciu ich jednotlivých zložiek.

Systém zberu zmesového komunálneho odpadu (ďalej len „ZKO“) a separovaného zberu (ďalej len „SZ“) v obci je stanovený platným Všeobecne záväzným nariadením obce Blatnica č. 1/2016 o nakladaní so ZKO a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území Obce Blatnica, schváleného dňa 19.9.2016 uznesením č. 38/2016.

Zmesový komunálny odpad

ZKO občania uskladňujú do 110, 120, 1100 - litrových zberných nádob. Interval vývozu je podľa nastaveného harmonogramu obce Blatnica 1x za dva týždne. Vývoz zabezpečuje spoločnosť Brantner Fatra, s.r.o., Robotnícka 20, 036 01 Martin.

Drobný stavebný odpad, biologicky rozložiteľný odpad a objemný odpad

Zber objemového odpadu zabezpečuje obec 2 x ročne v jarnom a jesennom období. Obyvatelia obce Blatnica vtedy môžu vykladať objemný odpad do pristavených veľkokapacitných kontajnerov. Vývoz realizuje Brantner Fatra s.r.o. Martin.

V priebehu celého roka sú k dispozícii 2 veľkokapacitné kontajnery na Zbernom dvore na zber objemného odpadu, kompostovisko na zber biologického odpadu veľkokapacitný kontajner na drobný stavebný odpad, domček na papier, kontajnery na plasty, sklo, šatstvo sú umiestnené aj po obci.

Každý vlastník, resp. užívateľ /fyzická osoba/ zelenej plochy je povinný biologicky rozložiteľný odpad zo zelene skompostovať. Je zakázané biologicky rozložiteľný odpad ukladať do zberných nádob. Na zbernom dvore je k dispozícii kompostovisko na biologický odpad.

Separovaný zber

Separovane sa na území obce Blatnica zbierajú nižšie uvedené vytriedené zložky KO:

- sklo
- plasty
- papier výkup 2 x ročne
- viacvrstvé kombinované materiály
- kovy (kovové obaly)
- jedlé oleje a tuky výkup 2 x ročne

Na separovaný zber slúžia špeciálne zberné nádoby s nasledovnými určením:

- zelená nádoba – sklo biele a farebné
- žltá nádoba – plasty
- domček v ZD – papier
- Zberné suroviny Mošovce výkup – kovy a kovové obaly
- zberné vrecia na plasty.

Zberné nádoby na separované zložky sú umiestnené na verejných priestranstvách tak, aby boli zohľadnené optimálne donáškové a prepravné vzdialenosti.

V rodinných domoch sa plasty zbierajú do vriec aj do kontajnerov. Obyvatelia ukladajú jednotlivé zložky do vriec a tie sú následne odvážané podľa aktuálneho zvozového harmonogramu. Harmonogram sa zverejňuje spôsobom v obci obvyklým (vytlačenými letákmi, novinami, miestnym rozhlasom a na internetovej stránke obce Blatnica).

Separované zložky odpadu plasty, sklo, z 1100 litrových kontajnerov sa vyvážajú 1 x mesačne podľa harmonogramu spoločnosťou Brantner. Zber plastov do vriec z rodinných domov sa zbiera 1 x mesačne podľa harmonogramu spoločnosťou Brantner Fatra, Martin.

Sklo sa vyváža 1 x mesačne zo zvonov podľa harmonogramu.

Elektroodpad z domácností a odpad z domácností s obsahom škodlivín (NO) sa zbiera 2 krát do roka do kontajnera pristaveného pred obecným úradom.

Konkrétne opatrenia na zvýšenie množstva komunálnych odpadov vyzbieraných v systéme triedeného komunálneho odpadu

Na dosiahnutie cieľov stanovených pre komunálne odpady, biologicky rozložiteľné komunálne odpady a ďalšie prúdy odpadov stanovené v aktuálnom krajskom POH. V obci Blatnica je potrebné nasledovné opatrenia:

- aby občania si urobili vlastné kompostoviská vhodné na domáce kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov z údržby záhrad
- dobudovať stojiská pre kontajnery na separované zložky KO,vydláždiť
- prostredníctvom internetovej stránky obce, letákov a článkov v mestských novinách informovať obyvateľov o správnom spôsobe nakladanie s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi, najmä o správnom postupe kompostovania biologického odpadu zo záhrad,
- dostupnými prostriedkami motivovať obyvateľov k dôslednému triedeniu odpadov v mieste ich vzniku, zvyšovať zapojenie verejnosti do triedeného zberu informačnou, osvetovou a propagačnou činnosťou,
- informovať obyvateľov o označovaní obalov a o význame značiek na obaloch, ktorých cieľom je správne nakladanie s nimi po ich použití a ich správne triedenie v systéme separovaného zberu,
- edukatívnymi činnosťami zameranými na predchádzania vzniku odpadov a správne nakladanie s nimi vplývať na tvorbu a upevňovanie ekologických návykov u detí.

B.14 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽÍSK A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

ŠGÚDŠ po oznámení o začatí obstarávania neposkytol (neviduje ich) pre riešené územie relevantné údaje týkajúce sa:

- starých banských diel v zmysle § 35 ods.1, zákona č.44/1988,
- prieskumných území pre nevyhradený nerast,
- údaje o zosuvoch,
- údaje o skládkach odpadov,
- geotermálne údaje.

Obvodný banský úrad Banská Bystrica v priestore katastrálneho územia obce neviduje chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory.

Spracovateľ PR+R ÚPN-O Blatnica premietol do grafickej časti údaje o zosuvoch, skládkach a odpadov z nadradenej ÚPD – ÚPN VÚC ŽK , KEP Blatnica a internetu (enviroportál SR).

B.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

B.15.1 NÁVRH OPATRENÍ OCHRANY PRÍRODY

Zvýšenú ochranu si vyžadujú plochy súvisiace s návrhom ochrany území stanovených R-ÚSES-om s prevzatím do riešenia ÚPN-O Blatnica. V grafickej časti sú vyznačené územia vyžadujúce zvýšenú ochranu. Ide o plochy na PP a LPF. V samostatnej kapitole boli podrobne popísané jednotlivé územia, a to:

- biocentrá
- genofondové lokality
- biokoridory
- hodnotná vzrastlá zeleň

Tieto ekologicky hodnotné územia treba chrániť pred poškodením, nevhodnými zásahmi, respektíve zničením, napríklad odvodnením, zasypaním a inými protiochranskými aktivitami.

B.15.2 NÁVRH PROTIPOVODŇOVÝCH A VODOHOSPODÁRSKYCH OPATRENÍ

Ochrana pred povodňami

Obvodný úrad Martin, Odbor civilnej obrany a krízového riadenia, v súlade s § 14,ods.1 písm. p) a § 15a zákona Národnej rady SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej obrane obyvateľstva, zverejnilo „Informáciu pre verejnosť“, v ktorej sú uvedené vodné toky, na ktorých je možné predpokladať

ohrozenie povodňami a záplavami. V rámci katastrálneho územia Blatnica ide o vodný tok Blatnický potok, kde bolo evidované zaplavené územie pri dosiahnutí hladiny prevažne III. stupňa Povodňovej aktivity v okrese Martin (povodeň v roku 2010).

Koryto Blatnického potoka je v rámci intravilánu udržiavané, s menšími brehovými úpravami koryta. Je možné predpokladať, že v prípade extrémnych prítokov bude v časti intravilánu dochádzať k vybreženiu vôd z koryta. Pri ostatných vodných tokoch sa nepredpokladá ohrozenie povodňami.

Vzhľadom na skutočnosť, že Blatnický potok je lokalita, zaradená do siete chránených území NATURA 2000, je možné pri plánovaných úpravách uvažovať iba s činnosťami, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na chránené územie. Medzi činnosťami s nepriaznivým vplyvom na toto územie patria aj úpravy tokov, umiestnenie vodných diel, likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom nad 100 m dĺžky (oprávnenie správcu toku). V rámci protipovodňovej ochrany sídel, resp. širšieho územia, odporúčame identifikovať a vymedziť v území prirodzené retenčné priestory pre núdzové zvládnutie povodňových prietokov. Pri návrhu protipovodňových úprav postupovať individuálne – v závislosti od charakteru toku. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., ako správca vodohospodársky významných tokov vodných tokov zabezpečil v súlade s príslušnou legislatívou, pre účely vyplývajúce z ustanovení Zákona o ochrane pred povodňami a súvisiacich právnych predpisov, pre potreby obce súvisiace s jeho činnosťou pri plnení úloh vo verejnom záujme, vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika s kartografickou interpretáciou v mierke 1:10 000 s vyznačenou záplavovou čiarou pri Q_5 až Q_{1000} . Mapa povodňového ohrozenia a Mapa povodňového rizika bola vypracovaná pre takú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorej možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika (§6 ods.1 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami). Spracovateľ zostavil podľa určitých kritérií (vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity, výskyt povodní v minulosti a pod.) oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká a určil zoznam geografických oblastí s potenciálne významným povodňovým rizikom. Obec Blatnica nebola zaradená medzi oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká Z toho dôvodu v súčasnosti nebudú pre obec Blatnica spracované Mapy povodňového ohrozenia a Mapy povodňového rizika.

V rámci riešenia ochrany pred povodňami je akceptované a riešené:

- rozvojové aktivity sú riešené v súlade so zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- ochrana pred záplavami, ktoré môžu byť spôsobené vybrežovaním miestnych tokov,
- opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov,
- nie je navrhovaná nová zástavba v inundačnom území miestnych tokov a urbanistickým riešením je zabezpečená adekvátna protipovodňová ochranu navrhovanej zástavby, ktorá negatívne neovplyvní odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,
- sú vytvorené podmienky pre budovanie potrebných protipovodňových opatrení s dôrazom na ochranu intravilánu,
- odvádzanie dažďových vôd je riešené zadržaním povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby.

B.15.3 PLOCHY ŠPECIÁLNEJ OCHRANY

Na území katastra obce evidujeme vyhradený priestor, slúžiaci ako vyhradenú plochu MO SR v polohe Krížna (1 574 m.n.m.), kde je umiestnený oplotený objekt spojovej služby s vysielačmi. V k.ú. Blatnica je nutné akceptovať existujúce objekty s oploteným areálom MO SR vo vojenskej správe Agentúry správy majetku Detašovaného pracoviska Stred Banská Bystrica v lokalite Krížna a to:

- Spojovacie stredisko Krížna- oplotený areál spojovej služby s ochranným pásom 500m (zasahuje do k.ú. Blatnica a k.ú. Turecká,

opatrenia:

- v OP zákaz umiestnenia elektronických komunikačných stavieb, zriaďovania a prevádzky vysielačov, rádiatechnických stavieb a pod.,
- zákaz výstavby silných vysokofrekvenčných generátorov a usmerňovačov, zariadení s častým spínaním prúdu, veľkých yváracích strojov a pod.

B.16 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDE

V riešenom území Blatnica sa nachádza 1 600,3606 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 375,3666 ha ornej pôdy, 17,2925 ha záhrad a 907,7015 ha trvalých trávnatých porastov. Lesné pozemky majú celkovú výmeru 6 818,0002 ha, z toho hospodárske lesy zaberajú plochu 818,16 ha, ochranné lesy 5 795,30 ha a lesy osobitného určenia zaberajú plochu 204,54 ha.

S ohľadom na obmedzené možnosti situovania novej výstavby v súčasných hraniciach intravilánu sa riešenie rozvoja obce do roku 2035 nezaobíde bez záberov poľnohospodárskej pôdy v extraviláne.

Pri riešení uvedenej problematiky v rámci ÚPN-O Blatnica bolo potrebné:

- vychádzať zo zásad ochrany PP pri nepoľnohospodárskom použití a navrhnúť a vyhodnotiť budúce rozvojové zámery obce z hľadiska ochrany PP tak, aby rešpektovali zásady uvedené v § 12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2001 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- rešpektovať nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z., ktoré stanovuje za chránenú poľnohospodársku pôdu v k.ú. Blatnica s kódom BPEJ: 0720043, 0733065, 0756002, 0803003, 0820003, 0820043, 0829203, 0856202 a 0857203, pričom je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že s ohľadom na rozsah a polohu chránenej pôdy sa ďalší rozvoj obce bez niektorých záberov plôch nezaobíde,
- chránenú poľnohospodársku pôdu navrhovať na stavebné a iné zábery len v nevyhnutných prípadoch,
- prípadné použitie chránenej poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zábery bolo potrebné dostatočne zdôvodniť,
- navrhovať riešenia, ktoré sú z hľadiska ochrany PP najvhodnejšie v porovnaní s inými riešeniami pri zohľadnení všetkých aspektov reálnosti navrhovanej zástavby,
- prednostne využiť na zástavbu pozemky v zastavanom území obce, pozemky okolo vybudovaných inžinierskych sietí a pozemky v prielukách existujúcej zástavby,
- čo najmenej narušovať organizáciu PP, neobmedzovať prístupnosť a obrábateľnosť pozemkov, zabrániť drobeniu pozemkov, zabezpečiť prístup na neprípustné hony v prípade rozdelenia honov návrhom na vybudovanie účelových komunikácií,
- kvantifikovať plochy kontaminovaných poľnohospodárskych pozemkov podľa stupňa kontaminácie na základe výsledkov pôdoznaleckého prieskumu, ak sa v riešenom území nachádzajú,
- vyhodnotiť existujúce a navrhované chránené územia a ich ochranné pásma z pohľadu zákonných obmedzení obhospodarovania poľnohospodárskych pozemkov a ich dopadu na efektívnosť poľnohospodárskej výroby,
- vo výkrese záberov PP zabezpečiť potvrdenie hraníc BPEJ a potvrdenie o zaradení PP do BPEJ podľa 7 miestneho kódu BPEJ od VÚP a OP v Banskej Bystrici,
- stavebné zámery a iné zámery na poľnohospodárskej pôde je potrebné vyhodnotiť podľa § 5 ods. 1), 2), 3), a 4) vyhlášky MP SR č. 508/2004,
- dodržiavať zásady ochrany lesných pozemkov a všeobecné záujmy lesného hospodárstva bez záberov a trieštenia lesných pozemkov a zabezpečením prístupu k nim,
- rešpektovať štatút NP Veľká Fatra a zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny pri návrhu podmienok obhospodarovania lesných porastov na jeho území,
- rešpektovať Program starostlivosti o lesy (PSOL), ktorý má v riešenom území platnosť do roku 2019 (Lesotaxácia s.r.o. Žilina - lesy v rámci k.ú. Blatnica patria do Lesného hospodárskeho celku Blatnica (LHC Blatnica) s povinnosťou hospodáriť podľa Lesného hospodárskeho plánu,
- pri spracovaní ÚPN-O dbať na ochranu LPF a postupovať v súlade s § 5 a § 6 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch pri dodržaní § 4 uvedeného zákona,
- pri návrhu novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa 50 m od hranice lesných pozemkov v súlade s ustanovením § 10 ods. 1) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch,
- predbežne neuvažovať so záberom LPF v návrhu ÚPN-O Blatnica, v prípade vážnej potreby záberu minimalizovať plochu záberu.

B.16.1 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde (ďalej len „PP“) je dokumentované v novom ÚPN-O Blatnica ako:

- Prehľad nových stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Navrhované vyhodnotenie jednotlivých lokalít je označené v prehľadnom postupe, čo je dokumentované aj vo výkresovej časti (v.č. 5).

B.16.1.1 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v ÚPN-O

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v lokalitách nového ÚPN-O Blatnica je spracované podľa zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

Pre spracovanie záberov pôdy boli použité podklady z Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava, pracovisko Banská Bystrica.

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín:

5 – 0820003, 0820043, 0720043

6 – 0829203,

7 – 0733065

Tieto pôdy patria medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. Blatnica podľa nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z.

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín:

7 – 0887213, 0894404, 0888203

8 – 0890462, 0988403, 0833065, 0890462, 0890262

9 – 0892683,

Tieto pôdy ne patria medzi najkvalitnejšie pôdy v k.ú. Blatnica podľa nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z.

Dotknuté lokality určené pre iné ako poľnohospodárske využitie patriace do k.ú. Blatnica sú zaradené podľa kódov do týchto klimatických regiónov:

- **07 – mierne teplý, mierne vlhký**, suma priemerných denných teplôt nad 10 °C za rok je 2500 – 2200, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 215.

- **08 – mierne chladný, mierne vlhký**, suma priemerných denných teplôt nad 10 °C za rok je 2200 – 2000, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 208.

- **09 – chladný, vlhký**, suma priemerných denných teplôt nad 10 °C za rok je 2000 – 1 800, dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C je 202.

V dotknutých lokalitách sa na pôdotvorných substrátoch vyvinuli nasledovné typy pôd:

- **03 FMm** – fluvizeme typické karbonátové, ťažké.
- **20 CAm** – čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké.
- **29 CAm, CA G** – čiernice typické a čiernice glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách.
- **33 CA** – čiernice (typ) plytké na aluviálnych sedimentoch, plytké, stredne ťažké ťažké (veľmi ťažké).
- **56 LMg až PGI** – luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké.
- **57 PGm** – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké).
- **87 RAm, RAK** - rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- **88 RMm až RMP** - Regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedozeme erodované, alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo íloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- **90 RAm** - Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké.
- **92 RAm** - Rendziny typické na výrazných svahoch 12 - 25 °, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

- 94 GL - Gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké.
- 00 - Pôdy na zrúchoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy).

Dotknuté lokality sú z hľadiska zrnitosti pôdy zaradené do nasledujúcich kategórií (7. miesto kódu):

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 – ťažké pôdy,
- 4 – veľmi ťažké pôdy,
- 5 – stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnatohlinité).

Kategórie zrnitosti pôdy vychádzajú z Novákovej klasifikačnej stupnice zrnitosti.

VYHODNOTENIE ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v **19** - tých lokalitách (ozn. 1 – 19), čo je zdokumentované v tabuľke – Prehľad nových stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Celková výmera lokalít v tomto variante nového ÚPN-O Blatnica je:

- 55,96 ha, z toho 29,99 ha je záber poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle zákona č. 58/2013 Z.z. je z celkovej poľnohospodárskej pôdy záber osobitne chránenej poľnohospodárskej pôdy“ ÚPN-O Blatnica:

- 6,53 ha.

Uvedená pôda sa nachádza v navrhovaných lokalitách č.1, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17.

- Lokalita č.1 - je určená pre umiestnenie komunikácií, cyklochodník a chodník popri ceste III/2132 úsek Blatnica – hranica s k. ú. Mošovce.
- Lokalita č.2 - je určená pre umiestnenie PV (polyfunkčná výstavba) v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.3 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba) a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.4 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba) a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.5 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), OV (občianska vybavenosť), rekreačný šport a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.6 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), PV (polyfunkčná výstavba), verejnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.7 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), rekreačný šport, verejnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.8 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), izolačnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.9 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), izolačnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.10 - je určená pre umiestnenie športového areálu, OV (občianska vybavenosť), malú priemyselnú prevádzku a výrobné služby, izolačnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.11 - je určená pre umiestnenie rozšírenie hospodárskeho dvora PD Gader v m.č. Blatnica
- Lokalita č.12 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), HBV (hromadná bytová výstavba), izolačnú zeleň a komunikácie v m.č. Blatnica.
- Lokalita č.13 - je určená pre umiestnenie komunikácií, cyklochodník a chodník popri ceste III/2139 Blatnica – hranica s k.ú. Karlová.
- Lokalita č.14 - je určená pre umiestnenie komunikácií, cyklochodník a chodník popri ceste III/2132 úsek Blatnica – Sebeslavce.
- Lokalita č.15 - je určená pre umiestnenie komunikácií, cyklochodník a chodník popri ceste III/2132 úsek Sebeslavce – hranica s k.ú. Folkušová.
- Lokalita č.16 - je určená pre umiestnenie IBV (individuálna bytová výstavba), PV (polyfunkčná výstavba), izolačnú a verejnú zeleň a komunikácie v m.č. Sebeslavce.
- Lokalita č.17 - je určená pre umiestnenie PV (polyfunkčná výstavba), OV (občianska vybavenosť), izolačnú zeleň, rekreačný šport, malý poľnohospodársky výrobný dvor - EKO farmu a komunikácie v m.č. Sebeslavce.
- Lokalita č.18 - je určená pre malý poľnohospodársky výrobný dvor – EKO farmu a komunikácie v m.č. Sebeslavce.
- Lokalita č.19 - je určená pre poľnohospodársky výrobný dvor – EKO farmu a komunikácie v m.č. Sebeslavce.

ZDÔVODNENIE ZÁBEROV POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY

Obec Blatnica svojou polohou a administratívnym začlenením spadá do Žilinského kraja, okresu Martin. Obec Blatnica sa nachádza na južnej časti Žilinského kraja. Nachádza sa na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a má vďaka svojej polohe výrazný rozvojový potenciál. Od okresného sídla mesta Martin je obec Blatnica vzdialená cca 15 km a krajského sídla Žilina cca 45 km.

V rámci okresu Martin sa nachádza obec Blatnica mimo intenzívne urbanizovaného priestoru na severe okresu Martin, ktorý predstavuje aglomerácia obce Martin. Obec Blatnica je samostatným rozvojovým sídlom.

Obec Blatnica, spolu so sídlami položenými v podhorí Veľkej Fatry, má popri obytnej a poľnohospodárskej funkcii stále väčší význam ako nástupný bod do rekreačného priestoru v území Veľkej Fatry. Blatnica sa stala sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu a súčasťou Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica. Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

Obec Blatnica má výhodnú polohu z hľadiska dopravných koridorov (R3 - výhľad, I/65), čo má vysoký význam z hľadiska dostupnosti a logistických predpokladov v území.

V štruktúre osídlenia bude obec plniť predovšetkým funkciu bývania, rekreácie celoštátneho významu, hospodárskeho centra významným poľnohospodárskym výrobným hospodárskym dvorom (Gader Blatnica) s úzkou väzbou na okresné mesto Martin. Obec, ako jedno z mála sídel v okrese Martin, zaznamenáva rast populácie.

Z hľadiska demografickej charakteristiky obce Blatnica možno konštatovať nasledovné:

- Podľa údajov v ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení, z hľadiska demografickej charakteristiky v období 1996 - 2008 patrila obec Blatnica medzi sídla v martinskom okrese, ktoré v absolútnej hodnote zaznamenalo jeden z vyšších prírastkov počtu obyvateľov (+73), v relatívnej hodnote (+8,73% !!!) čomu zodpovedal index starnutia 156,20.

Jedným z cieľov územného plánu je zabezpečiť stabilný prírastok obyvateľstva k návrhovému roku 2035 na stav v priemere cca 1050 obyvateľov, nastaviť medziročne stúpajúci počet obyvateľstva na v priemere 4,81 obyvateľa ročne (v priemere v cca 1,75 nových bytoch v zásade od roku 2011 pri uvažovanej priemernej obložnosti 2,75 obyvateľa na byt). Týmto sa potvrdí fakt, že obec sa stáva významným a rozvíjajúcim sídlom v urbanistickom priestore stredovýchodného Turca.

Optimistická prognóza opätovného demografického rastu v obci Blatnica vyplýva z posledných aktivít obce a zistených skutočností v PR+R ÚPN-O Blatnica a to:

- vo vytváraní podmienok na bývanie a v poslednom období vysokého záujmu o bývanie hlavne vo forme IBV v kvalitnom životnom prostredí,
- z rozvoja ekonomickej základne dokladovaného etablovaním zamestnávateľských subjektov v obci v hlavne v oblasti poľnohospodárskej výroby (HD) a rekreácie a CR, čo si vyžiada stabilizáciu ľudských zdrojov v obci,
- z podmienok pre vstup nových investorov do obce v hospodárskej základni hlavne v poľnohospodárskej výrobe a rekreácii v CR. To svedčí o pozitívnej životaschopnosti obce a tiež o vytváraní optimálnych podmienok pre jej rast a aj extenzívny rozvoj,
- umiestnením obce v štruktúre osídlenia nakoľko leží na významnej celoštátnej rozvojovej osi, s optimálnou dopravnou väzbou na nadradený dopravný systém nezaťažujúci negatívnymi dopadmi obytné prostredie obce no umožňujúci rozvoj a diverzifikáciu obce,
- vysokého záujmu o migráciu obyvateľstva do obce za kvalitným a čistým životným prostredím.

Spracovanie ÚPN-O tak rieši:

Z dlhodobého hľadiska (k návrhovému roku 2035) ďalší rozvoj a potreby obce v komplexnom funkčnom zložení vyplývajúceho z analýzy vyhodnotených potrieb.

Návrh budúceho možného použitia PP na stavebné a iné zámery aj na osobitne chránených plochách PP je riešený z nasledovných dôvodov:

1. Absenciou schválených extenzívnych plôch na dlhodobý a trvalo udržateľný rozvoj obytnej výstavby.

Súčasný dynamický a ďalší predpokladaný rozvoj obce vyvoláva potreby riešenia súvisiacich problémov pre zabezpečenie stabilizácie obyvateľstva a vytvorenie podmienok pre možnú migráciu obyvateľov do obce, vyplývajúcu z nárastu pracovných príležitostí v službách v CR či poľnohospodárskej výrobe a s tým súvisiacu nevyhnutnú potrebu riešiť individuálnu bytovú výstavbu (prevládajúca IBV a v menšej miere HBV). Súčasný stav, v situácii keď obec nemala nastavený rozvoj absenciou územného plánu, je neudržateľný a neumožňuje pokryť potreby súvisiace s rozvojom bytovej výstavby intenzifikáciou výstavby v súčasnom zastavanom území i mimo zastavané územie vo väzbe na súčasné zastavané územie.

V miestnej časti Blatnica, ako rozhodujúcej urbanistickej časti sídla, sa rieši prevažne potreba pre umiestnenie bývania IBV prevažne vo forme izolovaných rodinných domov o ktorých výstavbu je v riešenom území výrazný záujem. Táto výstavba sa naviaže na obdobne využívané obytné plochy. V riešených lokalitách je navrhovaný rozvoj v priamej väzbe na súčasné zastavané územie.

V miestnej časti Sebeslavce, ako sekundárnej urbanistickej – miestnej časti časti sídla, sa rieši prevažne potreba pre umiestnenie bývania IBV prevažne vo forme izolovaných rodinných domov a rekreačných rodinných domov o ktorých výstavbu je v riešenom území výrazný záujem. Táto výstavba reflektuje na doterajšie spracované a odsúhlasené územnoplánovacie podklady (UŠ) a tiež následne spracované a schválené DÚR podmieňujúcich stavieb infraštruktúry. Navrhovaná extenzívna výstavba sa naviaže na zostatkové obdobne využívané obytné plochy a zároveň sa principiálne obnoví existencia pôvodnej zaniknutej samostatnej obce Sebeslavce. V lokalitách je navrhovaný rozvoj v priamej väzbe na súčasné zastavané územie.

2. Absenciou schválených extenzívnych plôch na dlhodobý a trvalo udržateľný rozvoj poľnohospodárskej výroby v hlavnom HD PD Gader a nových malých hospodárskych dvorov súkromných EKO fariem

Okrem obytných plôch sa riešia plochy pre ďalší rozvoj hospodárskej základne obce. Okrem obytných plôch sa rieši potreba rozvoja PD Gader a plochy pre drobnú výrobu a výrobné služby v m.č. Blatnica, súkromných hospodárskych dvorov malých EKO fariem v m.č. Sebeslavce. Návrh tohto rozvoja reflektuje na požiadavky vyplývajúce z oznámení po začatí obstarávania ktoré boli premietnuté aj do schváleného Zadaní pre ÚPN-O Blatnica.

S rozvojom bývania, rekreácie, služieb a súvisiacou zamestnanosťou občanov a stabilizáciou ľudských zdrojov úzko súvisí riešenie dvorov poľnohospodárskej výroby predovšetkým na plochách s optimálnou dostupnosťou dopravnej obsluhy (Sebeslavce) a v prípade PD Gader na naväzujúcich plochách súčasného HD.

Pre Blatnicu, ako samostatné rozvojové sídlo je nevyhnutné vytvárať hospodárskeho podmienky rozvoja v zázemí poľnohospodárskej výroby aj pre takýto druh výstavby, ktorá naväzuje na pôvodnú historickú tradíciu. Vzhľadom na absenciu vhodných plôch v zastavanom území obce sa tak vytvárajú podmienky pre extenzívny rozvoj tejto funkcie.

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne v obci Blatnica je v ÚPN-O riešená:

- využívať a intenzifikovať priestory pôvodného výrobného hospodárskych areálu poľnohospodárskej výroby PD Gader HD Blatnica, prípadne uvažovať aj s menším extenzívnym rozvojom,
- vytvorením podmienok pre umiestnenie rodinných agrofariem s menšou EKO poľnohospodárskou výrobou so zameraním na tradičnú výrobu v lokalitách Žingor a Čertov Žingor v m.č. Sebeslavce,
- vytvorením podmienok a podporovaním vzniku malých remeselníckych prevádzok, naväzujúcich na tradičné služby a remeslá v rozsahu drobnej výroby,
- posilovaním zamestnanosti občanov so zameraním na služby vo voľnom CR a zariadeniach rekreácie (rekreačné zariadenia uvažované v ZT Pod Záhorím - areál Autocamping, v ZT Gader – areál MSM s.r.o., hlavne však v rámci SRTS Blatnica v areáli zámeru kaštieľ ÚLUV, zámeru dobudovania komplexného športového areálu a v prevádzkach CR rozptýlených po obci - penzióny.

3. Absenciou schválených extenzívnych plôch na rozvoj občianskej vybavenosti v súvislosti s riešením absentujúcej OV a vytvárajúcich podmienky pre novú OV súvisiacu s nárastom obyvateľov. Do týchto plôch vstúpia aj budúci investori v oblasti rozvoja v rekreácii a cestovnom ruchu, pre ktoré má obec vysoké územné predpoklady.

Okrem obytných a nových zamestnaneckých plôch v poľnohospodárskej výrobe sa riešia plochy pre ďalší rozvoj OV a CR. V rámci extenzívnych rozvojových plôch na severnom okraji v m.č. Blatnica ÚPN-O vytvára plošno priestorové predpoklady pre umiestnenie obecného subcentra s možnosťami pre umiestnenie ďalšej ZOV a OV obce a prípadne zariadení CR. M.č. Blatnica vo svojom zastavanom i naväzujúcom rozvojovom území zaujíma významné postavenie ako základňa v CR.

Uvedená výstavba bude mať pozitívny dopad na stabilizáciu obyvateľstva, ekonomickú činnosť v obci v mikroregióne v I. sektore, a tiež na riešenie hospodárskej základne v oblasti zázemia poľnohospodárskej výroby v obci. Obec Blatnica má značne limitované možnosti rozvoja, nakoľko osobitne chránené pôdy priamo nadväzujú na zastavané územie. Ak sa má obec dlhodobo rozvíjať ako významné rozvojové sídlo v mikroregióne stredovýchodného Turca, je nevyhnutné nastaviť rozvoj aj na takto chránených pôdach a nevyhnutnosť riešiť návrh ich nepoľnohospodárskeho využitia.

Exaktné odôvodnenie záberov v jednotlivých lokalitách (v zátvorke plocha osobitne chránenej pôdy):

Lokalita č.3 (0,65 ha), **č.4** (0,19 ha), **č.12** (1,10 ha), **č.16** (2,05 ha) - sú určené pre rozvoj bývania (IBV), ako súbor plôch na okraji súčasného zastavaného územia. Tieto prevažne drobné rozvojové plochy obce z hľadiska celkovej urbanistickej koncepcie:

- sú plochy (minimálne plochy) vhodné predovšetkým pre umiestnenie IBV a OV (mimo plochy č.6 kde by bolo možné umiestniť aj HBV) a vytvoria možnosť pre trvalo udržateľný rozvoj bytovej výstavby pre stabilizáciu občanov v obci. Absentujúce byty znemožňujú len žiadanú migráciu obyvateľov do obce,
- predstavujú minimálny podiel osobitne chránenej pôdy spolu v 4 lokalitách 3,99, rozhodujúca chránená pôda ostáva v naväzujúcom území zo scelených plôch obhospodarovaných PD Gader,
- pomáhajú v riešení skompaktovania sídla,
- lokality č.2 a č.12, sa nachádzajú v súčasnom zastavanom území.

Lokalita č.1 (0,11ha), **č.13** (0,11 ha), **č.14** (0,13 ha) a **č.15** (0,05 ha)- sú určené pre komunikácie – súbežné chodníky a cyklochodníky popri cestách III. triedy so zvýšeným pohybom chodcov a cyklistov k ostatným zastavaným miestnym častiam obce (Sebeslavce, Autocamping) a významnej zastávke pri ceste I/65 pre dopravnú obsluhu obce vo väzbe na prímestskú HD. Cyklochodníky sú navrhované v polohách cyklistických magistral regionálneho a subregionálneho významu.

- v súčasnosti okrajové plochy PP v kontakte s existujúcimi cestami, čiastočne nevhodné poloha pre využívanie PP,
- rozvoj podporí stredisko CR a turizmu celoštátneho významu Blatnica.

Lokalita č.11 (0,35 ha), - je určená pre rozšírenie areálu HD poľnohospodárskej výroby – PD Gader

- plocha naväzuje priamo na súčasný areál PD Gaderl,
- lokalita sa nachádza na okraji sceleného lánu.

ÚPN-O Blatnica - prehľad nových stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita Číslo	Katastrálne Územie	Funkčné Využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. Pôdy	
				celkom v ha	z toho			
					kód/skupina BPEJ			Výmera lok. v ha
1	Blatnica	komunikácie	0,73	0,73	0820043 / 5	0,11	-	PD Gader
					0890262 / 8	0,62		
2	Blatnica	Polyf. výstavba	0,36	0,18	0833065 / 8	0,18	-	Súkr.

3	Blatnica	IBV + komunikácie	3,10	1,55	0833065 / 8	0,90	-	Súkr.
					<u>0820043 / 5</u>	0,65		
4	Blatnica	IBV + komunikácie	0,94	0,47	0833065 / 8	0,28	-	Súkr.
					<u>0820043 / 5</u>	0,19		
5	Blatnica	IBV, OV, šport + komunikácie	4,20	2,20	0833065 / 8	2,20	-	Súkr.
6	Blatnica	IBV, PV + Komunikácie	6,86	3,43	0833065 / 8	3,43	-	Súkr. + PD
7	Blatnica	IBV + Komunikácie	3,16	0,96	0833065 / 8	0,96	-	Súkr. + PD
8	Blatnica	IBV, zeleň + komunikácie	4,30	2,15	0833065 / 8	2,15	-	Súkr. + PD
9	Blatnica	IBV, zeleň + komunikácie	2,66	1,33	0833065 / 8	1,33	-	Súkr., PD,
10	Blatnica	Šport, OV, priem., zeleň + komunikácie	3,30	2,50	0833065 / 8	2,50	-	Súkr., PD,.
11	Blatnica	Rozšírenie areálu PD	1,24	1,24	0833065 / 8	0,11	-	PD Gader
					0888203 / 7	0,78		
					<u>0820003 / 5</u>	0,35		
12	Blatnica	IBV, HBV + zeleň komunikácie	2,40	1,20	<u>0820003 / 5</u>	1,10	-	Súkr.
					0892683 / 9	0,10		
13	Blatnica	komunikácie	0,89	0,89	0833065 / 8	0,28	-	Súkr. + AFG
					<u>0733065 / 7</u>	0,11	-	
					<u>0720043 / 5</u>	0,50	Okraj odvod.	
14	Blatnica	komunikácie	0,66	0,66	0892683 / 9	0,04	-	PD Gader
					0890462 / 8	0,48		
					<u>0829203 / 6</u>	0,13		
					0894404 / 7	0,01		
15	Blatnica	komunikácie	0,76	0,74	<u>0829203 / 6</u>	0,05	-	Súkr.
					0894404 / 7	0,11	-	
					0887213 / 7	0,07	-	PD Gader
					0890462 / 8	0,51	Okraj odvod.	
16	Blatnica	IBV, PV, zeleň komunikácie	15,06	6,60	0890462 / 8	0,00	-	Súkr.
					<u>0829203 / 6</u>	2,05		
					0988403 / 8	3,38		
					088203 / 7	1,17		
17	Blatnica	PV, OV, špotr, poľnohosp. Súkr. farma + komunikácie	2,56	1,46	0887213 / 7	0,00	-	Súkr.
					0894404 / 7	0,17		
					<u>0829203 / 6</u>	1,29		
18	Blatnica	Poľnohosp. súkr. farma + komunikácie	1,47	0,90	0894404 / 7	0,47	-	Súkr
					0890462 / 8	0,15		
					0887213 / 7	0,28		
19	Blatnica	Poľnohosp. súkr. farma + komunikácie	1,33	0,80	<u>0894404 / 7</u>	0,80		Súkr.
Celkom lokality			55,96	29,99		29,99		

B.16.2 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA LESNEJ PÔDE

V ÚPN-O Blatnica nie je navrhované trvalé vyňatie lesného pozemku. Hospodárske lesy sú z lesníckeho hľadiska normálne obhospodarované, vzťahujú sa na ne len obmedzenia dané lesným zákonom a hospodári sa na základe schváleného lesného hospodárskeho plánu a programu starostlivosti o lesy (PSOL).

B.17 CELKOVÉ HODNOTENIE KONCEPCIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

B.17.1 POTENCIÁL RIEŠENÉHO ÚZEMIA Z HĽADISKA ŠIRŠÍCH SÚVISLOSTÍ

Návrh ÚPN-O odráža postavenie obce ležiacej na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen celoštátneho významu, jeho výhodnú polohu z hľadiska optimálneho dostupu na nadradený dopravný systém koridorov (R3 - výhľad, 1/65, žel. trať č.170) v území s vysokou tradíciou poľnohospodárskej výroby a s rekreačným potenciálom celoštátneho významu determinovaným existenciou NP Veľká Fatra zasahujúceho do k.ú. riešeného územia.

Obec Blatnica svojou polohou a administratívnym začlenením spadá do Žilinského kraja, okresu Martin. Obec Blatnica sa nachádza sa južnej časti Žilinského kraja. Nachádza sa na vetve dôležitej zvolensko – turčianskej rozvojovej osi prvého stupňa Martin – Turčianske Teplice – Banská Bystrica – Zvolen a má vďaka svojej polohe výrazný rozvojový potenciál. Od okresného sídla mesta Martin je obec Blatnica vzdialená cca 15 km a krajského sídla Žilina cca 45 km.

V rámci okresu Martin sa nachádza obec Blatnica mimo intenzívne urbanizovaného priestoru na severe okresu Martin, ktorý predstavuje aglomerácia obce Martin. Obec Blatnica je samostatným rozvojovým sídlom.

Obec Blatnica, spolu so sídlami položenými v podhorí Vaľkej Fatry, má popri obytnej a poľnohospodárskej výrobnnej funkcii stále väčší význam, ako nástupný bod do rekreačného priestoru v území Veľkej Fatry. Blatnica sa stala sídlom významným pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu a súčasťou Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica. Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

Obec Blatnica leží na dopravnej sieti krajín EÚ: Multimodálny koridor, vetva č. VI, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T (Panaeurópska dopravná sieť), súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3.

Katastrálnym územím obce Blatnica, jej západným okrajom, prechádza cesta I. triedy 1/65 (Turčianske Teplice – Martin) a riešeným územím prechádzajú cesty III. triedy III/2132 (Folkušová – Blatnica – Mošovce) a III/2139 (križovatka s I/65 – Blatnica). Výhľadovo bude západným okrajom k.ú. Blatnica prechádzať Rýchlostná cesta R3, úsek Martin – Horná Štubňa. Cez kataster obce Blatnica neprechádza železničná trať. Západne od katastra obce, katastrom obce Turčiansky Ďur prechádza žel. trať č.170 Vrútky - Zvolen. Najbližšia železničná zastávka Kláštor pod Znievom je vzdialená od obce Blatnica cca 8 km.

Do riešeného územia zasahujú chránené územia a to:

- Chránené územia v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., Národný Park Veľká Fatra s NPR Padva, NPR Suchý vrch, NPR Tlstá, NPR Veľká Skalná, PR Biela Skala
- Územia Európskej sústavy chránených území, SKUEV 0238 Veľká Fatra, SKUEV 0382 Turiec a Blatnický Potok, a Chránené vtáčie územie SKCHVÚ 033 Veľká Fatra.
- Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov: Mokrade Turca

Riešené územie spadá do hydrologického povodia rieky Turiec (4-21-05-6871). Do severnej časti katastrálneho územia obce Blatnica zasahuje ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004. Do riešeného územia zasahuje CHVO Veľká Fatra, vyhlásené Nariadením vlády SR č.138/1973.

Zásobovania pitnou vodou pre obec Blatnica je riešené skupinovým vodovodom v správe TurVod a.s. z vodných zdrojov v Blatnickej doline (59 l/s, 7 prameňov) – Prameň Vlčie Bralo, Prameň Blatnica III., Prameň Jasienok pod chatou, Prameň Jasienok nad chatou, Prameň Rakytov, Prameň Podkrahulčie, Prameň Krahulčie. Odvádzanie splaškových vôd pre obec Blatnica je kanalizáciou v správe TurVod a.s. na ČOV Blatnica.

Riešeným územím obce Blatnica prechádza vonkajšie nadzemné ZVN 400 kV elektrické vedenie V493 na smere Sučany – Horná Ždaňa. Riešené územie obce je zásobované elektrickou energiou zo 110 kV uzla Tepláreň Martin po 22 kV vedení č. 208 a následnej VN odbočky do riešenej obce. Do riešeného územia obce je vedené 22 kV vedenie číslo 208, vyvedené z transformovne 110/22 kV ŽOS Vrútky s prepojením do VE Kľačany.

V riešenom území obce Blatnica sa v súčasnosti nachádza distribučná plynárenská sieť, VTL prípojka pre RS Blatnica DN 100 PN 2,5 MPa regulačná stanica plynu RS 600 PN 2,5/ 0,3 MPa. Obec je zásobovaná zemným plynom z RS 600 Blatnica z ktorej je vyvedená sieť STL s pretlakom do 300 k Pa, rozvody plynu sú vybudované z lineárneho polyetylénu PE strednej ťažkej rady.

B.17.2 KRAJINNO – EKOLOGICKÝ A ENVIROMENTÁLNY POTENCIÁL

Výsledok navrhovaného riešenia ÚPN-O Blatnica potvrdzuje skutočnosť, že súčasná organizácia štruktúrálnych prvkov krajiny v zásade zohľadňuje a rešpektuje existenciu chránených území, chránené územia podľa medzinárodných dohovorov, základné krajinoekologické danosti, podmienky či enviromentálny potenciál katastrálneho územia. Navrhované riešenie len koriguje menšie kolízne plochy v organizácii krajiny, detailnejšie špecifikuje optimálne možnosti funkčného využívania riešeného priestoru a navrhuje urbanistické riešenie s elimináciou a obmedzeniami stresových faktorov vyplývajúcich z nadradenej dopravy.

Najzávažnejšie nároky spoločnosti na krajinu katastra (poľnohospodárska výroba) sú „usporiadané“ tak, aby bezozvyšku a bez stretov záujmov kopírovali krajinoekologické podmienky a potenciál územia katastra.

Do zastavaných území sú v ÚPN-O Blatnica začlenené navrhované obytné plochy, plochy občianskej a rekreačnej vybavenosti a menšie rozvojové plochy hospodárskych dvorov poľnohospodárskej výroby. Tie negatívne neovplyvnia ani v jednom z navrhovaných priestorov krajinnno-estetické hodnoty územia.

Navrhovaná urbanistická štruktúra kladie dôraz na skompaktnenie územia v jeho súčasnej urbanistickej štruktúre (miestne časti) a zachovanie merítka zástavby – typického (pôvodného) vidieckeho sídla. Navrhovaná výstavba priamo naväzuje na existujúcu.

Do riešeného územia zasahujú:

Z osobitne chránených území

Národný park Veľká Fatra

NPR Padva

NPR Suchý vrch

NPR Tlstá

NPR Veľká Skalná

PR Biela skala

Z Európskej sústavy chránených území Natura 2000

Územia európskeho významu (SKUEV)

SKUEV 0238 Veľká Fatra

SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok

Chránené vtáčie územia

Chránené vtáčie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra

Z území chránených podľa medzinárodných dohovorov

Mokrade Turca

Z priemetu územného systému ekologickej stability

Biocentrá

PBc 2 Bralná Fatra

NRBc 6 Hôľna Fatra - Lysec – Borišov - Madačov

RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa

Biokoridory

RBk 12 Blatnický potok

RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiňa – Blatnica

RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica – Mošovce

RBk 18 Kláštor pod Znievom - Mošovce

Z regionálne významných genofondových lokalít

GL 178 Blatnická terasa, GL 179 Blatnica – Záhrady, GL 181 Ekosystém Blatnického potoka, GL 182 Niva pri Blatničianke, GL 185 Zápotočia, GL 186 Slatinisko pri Zápotočí, GL 191 Plešovica – Pekárová, Kozia Skala, Dedošová, Nad Uhliská, GL 192 Tlstá, GL 193 Drienok, GL 194 Veľká Skálna, GL 195 Padva, GL 203 Biela Skala, GL 204 Vrátna, GL 205 Kopeničie, GL 206 Suchý Vrch, GL 207 Ostredok, GL 208 Roh, GL 209 Ostredky, GL 210 Rovne, GL 211 Predný Drobkov, GL 212 Veľké Studienky, GL 213 Smrekov, GL 214 Sedlo – Žiarec, GL 215 Ťavia Skala, GL 216 Kráľova Studňa, GL 217 Košariská, GL 218 Pod Krížnou.

B.17.3 KULTÚRNO – HISTORICKÝ POTENCIÁL ÚZEMIA, RETROSPEKTÍVA OSÍDL'OVANIA A VYUŽÍVANIA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Výhodná geografická poloha, priaznivé klimatické a pôdne podmienky, boli determinujúcimi činiteľmi osídľovacieho procesu Turčianskej kotliny a tým aj Blatnice. Poloha v rámci Turčianskej kotliny a zázemie lesov a pohoria, limitované možnosti trasovania komunikačných ciest, viedli v celom období osídľovania ku kontinuálnemu umiestneniu sídla počas jeho existencie od najstarších čias až do súčasnosti. Počas celej svojej histórie bola Blatnica radené medzi typické vidiecke podanské dediny s obmedzenými privilégiami a výsadami, pričom jej história pôvodne úzko súvisela s existenciou Blatnicého hradu.

Návrh ÚPN-O nastavuje nový rozvoj sídla kontinuálne naväzujúci na hospodárske poľnohospodárske výrobné tradície a jej aktuálne zaradenie v rekreácii a cestovnom ruchu využívajúc kultúrno – historický potenciál a prírodné podmienky s polohou vo väzbe na NP Veľká Fatra.

Retrospektíva osídľovania a využívania riešeného územia

- Turiec bol osídlený už v neskorej dobe kamennej – eneolite (na konci 3. tisícročia p.n.l.). Z tohto najstaršieho obdobia sú dokumentované archeologické nálezy z jaskyne Mažarná ktorá sa nachádza v úbočí Tlstej, ktoré svedčia o prvom osídlení aj v chotári Blatnice.
- Súvislejšie osídlenie v Turčianskej kotline začína v strednej dobe bronzovej (1500 až 1350 p.n.l.). Z tejto etapy osídľovania Turca sa v chotári obce Blatnica, v lokalite Na Záhorí, našlo pohrebisko lužickej kultúry ktorá osídľovala údolie Turca v období rokov 1300 – 700 p.n.l.
- Z mladšej doby bronzovej (1250 – 751 p.n.l.) sa v jaskyni Mervová nad Plešovicou, dochoval nález bronzovej ihlice s tzv. pečatidlou hlavice.
- Územie Turca bolo domovom lužickej kultúry až do 4. stor. n. l., teda v dobe železnej, laténskej i rímskej o čom svedčia početné hradiská aj v okolí Blatnice.
- V období stretu keltskej a laténskej kultúry bol osídlený s hradiskom aj kopec Plešovica o čom dodnes svedčia viditeľné stopy hlinených valových opevnení. V tomto období (750 – 451 p.n.l.) sa ľud lužickej kultúry začal zaoberať dolovaním a spracovaním, popri medi a bronzu, železa. Dokumentujú to nálezy hradísk na Plešovici a Strednej.
- Vplyvom kultúry Keltov, Dákov a germánskych Kvádov (okolo r. 275 n.l.) sa aj v území Turca vyvíjal ľud púchovskej kultúry. V okolí Blatnice o tom svedčia sídliská Plešovica, Stredná, Vlčie Bralo, Sokolče, Dúpna, Kinský Diel a Na Vyhni. Najznámejšie boli hradiská Na Plešovici (južné temeno vrchu až po jaskyňu Dúpna), Na Strednej a Vlčie Bralo,
- V období po príchode Slovanov, po období sťahovania národov (r. 381 – 600 n.l.), bol Turiec najosídlenejšou kotlinou zo všetkých vysokopoložených kotlin Slovenska. Z tohto obdobia svedčí aj archeologický nález hrobu veľkomoravského veľmoža, ktorý vstúpil do histórie Slovenska ako tzv. blatnický nález, súčasťou ktorého bol aj Blatnický meč.
- Po vpáde uhorských kmeňov Turiec podľa dochovaných dokumentov patril do Uhorska. Turčianska kotlina poskytovala strategickú polohu na výboje do okolitého územia. Z tohto obdobia sú známe listinné dokumenty o donáciách či vlastníctve majetkov z Kláštora pod Znievom z roku 1111, z roku 1113 o občine, už v dnes zaniknutých Sebeslavciach i existencii ďalších osád.
- Prvou písomnou zmienkou o osídlení na území chotára Blatnice je listina kráľa Kolomana, kde sa spomína, že zoborskí benediktíni tu mali dedinu Solomus – Sokolče, dnes je to jedna z častí obce.
- Hlavná cesta viedla z Ponitria popod Vyšehrad do Slovenského Pravna, alebo cez dnešný Kláštor pod Znievom k brodu pri dnešných Socovciach a pokračovala do Blatnice. Na komunikáciu pri Blatnici sa napojila cesta od Zvolena vedená cez Kremnicu a Dolnú Štubňu do Blatnice. Druhá mladšia cesta viedla zo Zvolena cez B. Bystricu Harmaneckú dolinu, Malý Šturec do Nedožier a odtiaľ dolu Turcom k Blatnici a pokračovala cez Sebeslavce, Necpaly do Sučian.

- Sebebeslavce sa spomínajú už na začiatku 13. stor., pričom archeologickým výskumom je tu doložený románsky kostol z konca 11. stor. Prvé písomné zmienky o blatnickom hrade sú od začiatku 14. stor., keď mal slúžiť na ochranu cesty „magma via“.
- Prvá písomná zmienka o Blatnici, ako zemianskej osady je datovaná z roku 1300, z obdobia keď bol majiteľom blatnického hradu Peter z Brezovice.
- Na konci prvej polovice a v druhej polovici 15. stor. trpelo územie Turca vojnovými konfliktami a prechodmi a drancovaním vojsk (1433 vyplienené a vypálené husitskými vojskami, prechody bratrských vojsk v rokoch 1453, 1462, 1471, 1472 a drancovanie vojska poľského kráľa Kazimíra Jágellovského. V tomto období k Blatnicému hradu patrili i obce – Blatnica, Sebeslavce, Malá Vieska, Ďanová, Belá, Jahodníky, Bystrička, Trebstovo, Laskár i časť sučianskeho panstva.
- Po vybudovaní „pohodlnejšej cesty“ z Ponitria cez Turiec cez Mošovce „stará cesta“ v tom čase pod menom „antiqua via“ stráca význam a s ňou aj upadá význam Blatnického hradu. Od roku 1540 sa donáciou od panovníka Ferdinanda I. sa stal hrad vlastníctvom Révayovcov, ktorí ho aj rozšírili. Od vtedy vlastnili Blatnicu Révayovci ako dedičný župan.
- I keď uhorskí panovníci v 14. a 15. stor. udelili turčianskym mestám (Martinu, Mošovciam, Sučanom a Turanom) rozličné výsady, zároveň ich spolu s hradnými panstvami darovali alebo záložovali vplyvnej šľachte, nerozvinuli v slobodné kráľovské mestá. Obce spadali pod hradné panstvá.
- Po bitke pri Moháči (25. augusta 1526) a víťazstve tureckého vojska sa vnútorná správa Uhorska ocitla v zmätku. Rozpútal sa boj o trón medzi Jánom Zápoľským a Františkom I. Habsburským. Zápoľskovci držali veľké majetkové komplexy aj v turčianskej stolici, medzi ktoré patrilo aj časť hradného panstva v Blatnici. F. Habsburskému sa nakoniec podarilo ovládnuť Turiec a nastal príchod nových majetných rodov (Révayovci, Juštovci, Nárovci..) a s nimi majetkové zmeny. Révayovci dostali dedičnú funkciu Turčianskeho župana a patrili im aj hrady Sklabiňa a Blatnica.
- V druhej polovici 16. stor. prišli, po odchode premonštrátov, do Turca jezuiti. Boli známi výrobou a následným predajom liečivých olejčiek. Olejkárstvo sa od vtedy stalo výrazným zdrojom obživy a pri výrobe využívalo vhodné prírodné rastlinné bohatstvo. Blatnický olejkári sú známi už v 17. stor. a hlavne v 18. stor.
- Stavovské povstania proti absolutisticko – centralizačným snahám Habsburgovcov zanechali v Turčianskej stolici značné následky. Ľud trpel drancovaním cisárskych i povstaleckých vojsk. Skončili Szatmárskym mierom v roku 1711. Skonsolidovaním pomerov v prvej pol. 18. stor. sa turčianske obce začali hospodársky zotavovať.
- Po roku 1767 sa začala v Turci urbárska regulácia (kráľovské nariadenia v urbárskom edikte z 23. januára 1767). Tereziánsky urbár sa stal právnou normou medzi zemepánom a poddanými aj v nasledujúcom storočí, bol schválený 24.júna 1772 na generálnej kongregácii Turčianskej stolice.
- Počas existencie Turčianskej župy bola Blatnica sídlom jedného z jej zo štyroch okresov. Podľa sčítania obyvateľov župy v roku 1785 žilo v Blatnici 1 015 obyvateľov (pozn. viac ako v súčasnosti r. 2015 - 911 obyv.). Pre porovnanie mal vtedy Martin 1 061 obyvateľov.
- Podľa tereziánskej urbárskej regulácie patrila najväčšia časť Blatnice Révayovcom. Na konci 17. stor. sa do obce v službách Révayovcov dostal rod Prónayovcov, získal poľnosti a postavil kúriu a neskôr i kaštieľ. V 18. stor. boli v Blatnici už dve krčmy, dva mlyny a jedna píla.
- Blatnický hrad postupne chátral, od roku 1673 bol v havarijnom stave, v roku 1772 hrad vyhorel. Súčasne začal chátrať aj kostolík v Sebeslavciach. V roku 1709 bol definitívne pririeknutý katolíkom.
- Na konci 17. stor. bola začatá výstavba kúrie, v roku 1785 bola prestavaná s prístavbou portikusu so šiestimi kanelovanými stĺpmi. V tom istom roku sa začalo s výstavbou evanjelického kostola. S výstavbou neskorobarokového kaštieľa sa začalo v 2. tretine 18. stor.
- V roku 1831 zomrelo na cholera v obci asi 200 ľudí.
- Blatnica bola známa aj rozvojom remesiel, hlavne olejkármi, kováčmi, mlynármi, šafraníkmi, debnármi (výroba sudov), kolármi a stolármi. V obci boli pily (Prónayovci mali dve vodné pily v Gaderskej doline už od konca 18. stor.), páliť sa drevené uhlie a tiež vápno. V obci sa varilo pivo a tiež bola známa tkaním ľanových a konopných plachiet, vriec, uterákov a prikrývok.
- Revolučné udalosti v rokoch 1848 – 1849 poznačili aj Turiec. Zvádzali sa tu boje medzi košúťovskými honvédmi a cisárskym vojskom (so slovenskými dobrovoľníkmi) i s pomocou ruského cárskeho vojska. Po predrevolučných rokoch neúrody a hladu, ušetrili vojnové udalosti ďalší úder (represárie, rabovačky, rekvirácie poľnohospodárskych produktov). Na druhej strane revolučné udalosti od 70. rokov 19. stor. uvoľnili cestu k rozvoju kapitalistického

podnikania s rozvojom priemyselnej výroby. Prispelo k tomu najmä zrušenie poddanstva, likvidácia feudálnych výrobných vzťahov v poľnohospodárstve, základy pruskej cesty vývinu kapitalizmu, urbársky patent z roku 1853 (zrušenie feudálnych záväzkov k urbárskej pôde), bol to však zdĺhavý proces. Z tohto obdobia je známe množstvo majetkových sporov a konfliktov (často i za vojenskej asistencie) k pozemkom a to pred i po komasácii (rok 1851) či jej revízii (rok 1865).

- V roku 1873 sa v Turčianskej župe vytvorili notárske obvody. Blatnica podliehala po právomoc príbovského obvodného notára, v obci fungovalo užšie obecné zastupiteľstvo.
- Železničná trať medzi Vrútkami a Zvolenom bola otvorená v roku 1872. Poštový úrad bol založený v roku 1885 (v ktorom pracovala Izabela Textorisová – neskôr významná prvá slovenská botanička) a v roku 1887 Dobrovoľný hasičský zbor. V roku 1900 sa začala výstavba tzv. „starej dvojtriednej školy“.
- V období do 1. svetovej vojny v hospodárskom živote Blatnice najdôležitejšiu úlohu zohrávalo poľnohospodárstvo, ako hlavný zdroj obživy. Okrem iného bol uplatňovaný tzv. trojpoľný systém obrábania pôdy, prísny pasienkový poriadok a systém obhospodárenia lesov (zriadenie lesných správ a lesných obvodov), pravidlá v poľovných revíroch.
- Remeselníci aj po roku 1848 boli organizovaní v cechoch. Nakoľko sa stali cechy brzdiacou inštitúciou, nastúpil proces ich dožívania, zavŕšený zákonným článkom VIII. z 20 júna 1872 ktorým boli zrušené. V Blatnici remeslá prevádzkovali kováči, súkeníci, klobučníci, hrnčiari, hrebenári, krajčíri, mlynári, mäsiari, obchodníci – kupci a krčmári a platili daň do obchodnej komory. Okrem mlynov bol v Sebeslavciach pivovar a v domácej malovýrobe sa občania zaoberali a privyrábali tkaním ľanu a konope a povožníctvom.
- Koncom 19. stor. a začiatkom 20. stor. stále prežívala feudálna forma výmeny tovarov. Ku koncu 19. stor. aj Blatnicu postihlo vysťahovalectvo do Ameriky. V tomto období aj Blatnica zaznamenala najväčší úpadok. V roku 1857 po zásahu bleskom vyhořela skoro celá obec. Vysťahovalectvo na chvíľu zastavila v roku 1914 prvá svetová vojna.
- Po vojne bol hraný v roku 1921 prvý slovenský hraný film Jánošík, nakrútený rodákmi z obce bratmi Siakelovcami.
- Posledné výrazné vysťahovalectvo z obce bolo počas veľkej hospodárskej krízy v 30 rokoch 20. stor. Blatnica trpela zo sociálnych dôvodov dočasným a trvalým vysťahovalectvom do úrodnejších južných častí Slovenska, do priemyselných centier v českom pohraničí a cudziny.
- V roku 1940 začala výstavba regulácie potoka, ktorá slúži dodnes.
- Počas vojnových rokov 1940 – 1945 patrila Blatnica v rámci Slovenského štátu do novovzniknutej podtatranskej župy so sídlom v Ružomberku. S rozbitím ČSR nesúhlasila väčšina občanov, aj z tohto dôvodu boli v obci výrazné formy protifašistickej činnosti. Počas bojov v SNP bol 10. októbra 1944 horný koniec obce vypálený (17 domov a 20 humien) a obec Nemcami vyrabovaná. Ťažké vojnové časy skončili oslobodením Blatnice rumunskou armádou 10. apríla 1945.
- V povojnovom období po odmietnutí Marshallovho plánu, determinovanom suchom a neúrodou v roku 1947, nastala hlboká ekonomická a spoločensko - politická kríza. Februárové udalosti v roku 1948 rozuzlili vývoj národnej a demokratickej revolúcie počas 1. čs. republiky, prerušené počas vojny v rokoch 1940 – 1945 totalitným fašistickým režimom. Nastalo obdobie obrovských zásahov do spoločnosti, do dlhodobu formovaných vlastníckych práv. Nová politická moc cieľavedome a programovo rozbíjala starú spoločnosť, aby z jej trosiek založila novú podľa svojich predstáv. Nastalo obdobie zásahov do súkromného vlastníctva.
- Socialistický rozvoj obce Blatnica bol poznamenaný rozsiahlou výstavbou. V roku 1948 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo, v roku 1949 pravidelná autobusová doprava z Martina cez Pribovce, v roku 1950 kino, v roku 1955 zavedenie obecného rozhlasu.
- V roku 1960 zažila obec najväčšiu povodeň v histórii obce, keď boli zatopené všetky domy a ulice.
- V roku 1962 – 1963 v obci natáčal režisér Pavol Bielik druhý film „Jánošík“.
- V rokoch 1957 až 1962 sa realizovala výstavba základnej školy, v roku 1977 sa nová budova obecného úradu, v roku 1979 sa začala výstavba vodovodu z Blatnickej doliny do Martina, V roku 1984 bola distavaná materská škola, v roku 1984 dom smútku a v roku 1992 dom služieb.
- Po nežnej revolúcii v roku 1989 a vzniku samostatnej Slovenskej republiky (1993) a súvisiacich spoločenských a politických zmenách dochádza k transformácii spoločnosti na opätovný návrat k demokratickému politickému systému. Postupné obnovovanie súkromného vlastníctva spojené s privatizáciou a reštitúciami čiastočne zabrzдили hlavne stavebný rozvoj

obce. Pomaly sa však rozbieha hlavne nová bytová výstavba vo forme IBV. Jej väčší rozsah je evidentný hlavne na severozápadnom okraji obce.

- V roku 1973 bola vyhlásená Chránená krajinná oblasť Veľká Fatra a 1. apríla 2002 bol vyhlásený Národný Park Veľká Fatra, ktorý pokrýva rozhodujúcu časť k.ú. Obce Blatnica.
- Blatnica je známa bohatým kultúrne - spoločenským životom naväzujúcim na pôvodné ľudové i cirkevné zvyky a obyčaje. V máloktovej obci sa nachádza také množstvo kultúrnych pamiatok ako v Blatnici.
- V roku 1984 sa začal spracovávať prvá územnoplánovacia dokumentácia obce (ÚPN-SÚ Blatnica), ktorá nebola dokončená a doteraz slúži ako smerný územnoplánovací podklad.
- V roku 2016 obec pristúpila k spracovaniu „novej“ územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN-O Blatnica). Jej potreba je predovšetkým determinovaná vysokým záujmom o bývanie v obci, aktuálnymi i dlhodobými záujmami v rozvoji vybavenosti a zameraní obce v oblasti hospodárskej základne a nevyhnutnosťou zosúladenia zámerov so záujmami ochrany prírody a krajiny, pamiatkovej ochrany a väzbami na nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu.

ÚPN-O navrhuje rešpektovať a zachovať nasledovné Národné kultúrne pamiatky evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu - Blatnický hrad č. ÚZPF 534/1 – 17, Kostol r.k. Sv. Ondreja č. ÚZPF 535, Hradisko č. ÚZPF 2193, Sídliisko jaskynné č. ÚZPF 2194, Chata pamätná – veliteľské sídlo (SNP) č. ÚZPF 3207/1-2, Pomník padlým v SNP č. ÚZPF 3208, Kostol ev. a v. č. ÚZPF 11697, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11740, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11736, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11737, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11738, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11779, Dom ľudový s hospodárskou časťou, pamätný č. ÚZPF 11743 /1-4, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11837, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11742 /1-4, Dom ľudový č. ÚZPF 11746, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11747 /1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11751 /1-3, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11756, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11757, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11739, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11715, Kaštieľ č. ÚZPF 536, Kúria č. ÚZPF 537, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11714, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11745 /1-2, Dom ľudový č. ÚZPF 11755, Dom ľudový č. ÚZPF 11741/1-2, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11778/1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11744, Zvonica č. ÚZPF 11713.

Navrhované riešenie v ÚPN-O Blatnica vytvára optimálne podmienky pre kontinuálne pokračovanie trvalo udržiavateľného rozvoja riešeného územia.

B.17.4 SÍDELNÝ POTENCIÁL

V ÚPN-O Blatnica je návrhom zabezpečený stabilný prírastok obyvateľstva k navrhovému roku 2035 na stav cca 1050 obyvateľov a nastavený stúpajúci počet obyvateľstva na v priemere o 4,81 obyvateľa ročne, v priemere v 1,75 nových bytoch pri uvažovanej priemernej obľobnosti 2,75 obyvateľa na byt. Týmto sa potvrdzuje fakt, že obec sa stáva rozvíjajúcim obytným sídlom, zaujímavým miestom pre bývanie, miestom vytvárajúcim podmienky pre migráciu do obce.

Návrh lokalít s rozvojom bytového fondu vyplynul z prirodzeného krajinnopriestorového a urbanistického členenia územia obce, ktoré reprezentuje pôvodný založený systém osídlenia. Najvyšší (rozhodujúci) rozvoj s vytváraním podmienok pre rozvoj bytového fondu je riešený v miestnej časti Blatnica, menší v miestnej časti Sebeslavce. V obidvoch týchto polohách je riešený v priamej väzbe na obdobne využívané územie.

V súvislosti s sídelným potenciálom je navrhované

V navrhovom období sa počíta s odpadom bytového fondu k navrhovému roku 2035 v počte 45 bytov, z toho väčšina z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu a následným využívaním na rekreačné účely – rekreačné chalupy. Návrh riešenia bytového fondu a obyvateľov akceptuje požiadavky vyplývajúce zo schváleného Zadania pre ÚPN-O Blatnica.

Návrh bytov

▪ Počet trvalo obývaných bytov v r. 2011	281
▪ Odpad bytového fondu do r. 2035	45
▪ Zostatok súčasného bytového fondu	236
▪ Návrh nových bytov do r. 2035 (pri obl. 2,75 obyv./byt)	144
▪ Z toho bytov v IBV	128
▪ v HBV	16
▪ Celkový počet bytov do r. 2035	380

Návrh obyvateľov

▪ Súčasný počet obyvateľov (údaj 2011)	909
▪ Navrhovaný počet obyvateľov (pri obl. 2,75 ob./byt k roku 2035)	1050
▪ Predpokladaný prírastok obyvateľov (k roku 2035)	141

B.17.5 SOCIÁLNO – EKONOMICKÝ A HOSPODÁRSKY POTENCIÁL

Obec Blatnica bola do roku 1989, hlavne v súvislosti s umiestneným úspešne fungujúcim a významným výrobným poľnohospodárskym podnikom charakterizované aj ako sídlo s významnou výrobnou a s tým súvisiacou zamestnaneckou základňou. Poloha a veľkosť sídla, prírodné podmienky, morfológia terénu a komunikačné väzby predurčujú v obci primeraný a zodpovedajúci rozvoj hospodárskej základne. S históriou obce Blatnica je spojené súvislé budovanie hospodárskej základne.

Pôvodné historické zameranie na poľnohospodársku rastlinnú a živočíšnu výrobu bolo postupne v menšej miere dopĺňané vznikom spočiatku remeselnej a cechovej výroby, neskôr malej priemyselnej výroby (píly, pivovary, pálenice, mlyny). V súčasnosti rozhodujúcou výrobnou prevádzkou v obci je hospodársky dvor PD Gader. Okrem zázemia pre rastlinnú a živočíšnu výrobu je v areáli umiestnená aj príbuzná a naväzujúca na prvovýrobu (výroba: kŕmnych zmesí, mliečnych výrobkov a repkového oleja).

Je nutné konštatovať súčasnú vysokú migráciu obyvateľov za prácou, tá je aj napriek rodiacej sa synergetickej diverzifikácii v existujúcich plochách (PD Gader). Vytvorenie podmienok pre koncepcnú diverzifikáciu hospodárskej základne v obci je jedným z cieľov pri nastavení rozvoja v spracovávanom ÚPN-O Blatnica. Rozhodujúcou bude naďalej poľnohospodárska výroba a hospodárska základňa v CR.

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne v obci Blatnica

- využívať a intenzifikovať priestory pôvodného výrobného hospodárskych areálu poľnohospodárskej výroby PD Gader HD Blatnica, prípadne uvažovať aj s menším extenzívnym rozvojom,
- vytvorením podmienok pre umiestnenie rodinných agrofariem s menšou EKO poľnohospodárskou výrobou so zameraním na tradičnú výrobu v lokalitách Žingor a Čertov Žingor v m.č. Sebeslavce,
- vytvorením podmienok a podporovaním vzniku malých remeselníckych prevádzok, naväzujúcich na tradičné služby a remeslá v rozsahu drobnej výroby,
- posilovaním zamestnanosti občanov so zameraním na služby vo voľnom CR a zariadeniach rekreácie (rekreačné zariadenia uvažované v ZT Pod Záhorím - areál Autocamping, v ZT Gader – areál MSM s.r.o., hlavne však v rámci SRTS Blatnica v areáli zámeru kaštieľ ULUV, zámeru dobudovania komplexného športového areálu a v prevádzkach CR rozptýlených po obci - penzióny.

B.17.6 POTENCIÁL ROZVOJA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA VRÁTANE REKREÁCIE A CR

V súčasnosti je v obci v nevyhnutnej základnej vybavenosti rozvinutá základňa zariadení občianskej vybavenosti. Tieto zariadenia sú umiestnené prevažne v centre - najstaršej časti obce. Táto vybavenosť plne nezodpovedá potrebám a postaveniu obce ako rozvojového sídla na ležiaceho priamo sekundárnej vetve významnejšej celoštátnej rozvojovej osi Slovenska.

V obci Blatnica sa nachádza priemerne diverzifikovaná občianska vybavenosť, ktorú reprezentuje obecný úrad, pošta a poštová banka, evanjelický kostol, evanjelický farský úrad, kultúrne centrum, požiarna zbrojnica, materská škola, základná škola (1.-3. trieda), športový areál, dom služieb, knižnica, predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru, Autocamping, rekreačné zariadenie v m.č. Blatnica a Gader, galéria K. Plicku, hotel Gader, pohostinstvo, niekoľko prevádzok nevýrobných služieb, cintorín a dom smútku.

Zariadenia občianskej vybavenosti sú umiestnené prevažne v centre obce v m.č. Blatnica. Táto vybavenosť v základnej rovine zodpovedá potrebám a postaveniu obce ako rozvojového sídla. Vyššia občianska vybavenosť je umiestnená v blízkom a optimálne dostupnom okresnom meste Martin.

V koncepcii rozvoja ÚPN-O Blatnica sa zachováva súčasná infraštruktúra a rieši celkové posilnenie zariadení občianskej vybavenosti obchodného charakteru, služieb, športu zodpovedajúce potrebám obce, ale aj v súvislosti s rozvojom rekreácie a CR.

Koncepcia riešenia občianskeho vybavenia v ÚPN-O

- intenzifikáciou súčasných plôch vymedzených pre občiansku vybavenosť, v rámci existujúcich plôch.
- na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica predovšetkým v m.č. Blatnica a to vo väzbe na súčasné centrum obce (areál „ÚĽUV“),
- na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Blatnica a to vo väzbe na existujúci športový areál,
- na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Blatnica a to vo väzbe na uvažovaný extenzívny rozvoj na severozápadnom okraji obce pre základnú občiansku vybavenosť (ďalej len „ZOV“),
- na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica v m.č. Sebeslavce a to vo väzbe na uvažovaný obytný – rekreačný komplex predovšetkým v oblasti CR.

V ÚPN-O Blatnica je navrhované prioritne riešiť občiansku vybavenosť v centre obce na ploche bývalého hospodárskeho dvora PD Gader (pôvodne HD pri kaštieli), ktorá je súčasťou areálu ÚĽUV s kaštieľom, absenciou zariadení rekreácie cestovného ruchu a tiež rozvoj športových plôch vo väzbe na súčasný športový areál (halové stavby, otvorené ihriská pre kolektívne športy).

V koncepcii rozvoja ÚPN-O Blatnica uvažujeme so zachovaním súčasnej infraštruktúry a celkovým posilnením zariadení občianskej vybavenosti obchodného charakteru a služieb a to predovšetkým umožnením stavebného rozvoja existujúcich zariadení.

Umiestňovanie ďalšej občianskej vybavenosti v ÚPN-O

- intenzifikáciou súčasných plôch vymedzených pre občiansku vybavenosť, v rámci obytného územia,
- pripustením zmeny pôvodného funkčného využitia – prevažne staršieho bytového fondu, na objekty s funkčným využitím na občiansku vybavenosť s prevládajúcim zameraním na CR,
- na nových vymedzených plochách riešených v ÚPN-O Blatnica.

Rozvoj funkcie zariadení rekreácie a cestovného ruchu

Riešené územie z hľadiska návrhu priestorových jednotiek rekreácie a CR regionálneho a vyššieho významu v ÚPD - ÚPN-VÚC ŽK v platnom znení spadá do Turčianskeho regiónu CR s nástupným centrom Martin, ktoré patrí do rekreačného územného celku okresu Martin s nástupným centrom Martin, rekreačného krajinného celku Veľká Fatra juh s východiskovým centrom Necpaly s rekreačnými útvarmi:

- Sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu Blatnica (ďalej len „SVT Blatnica“). SVT Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.
- Aglomerácie rekreačných útvarov - priestorové jednotky rekreácie a CR s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla Blatnica (ďalej len „AGL.RÚ Blatnica“). AGL.RÚ Blatnica má v subregionálnom záujmovom území medzinárodný význam.

Riešené územie z hľadiska návrhu rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Martin spadá do rekreačného krajinného celku Veľká Fatra – juh, rekreačného priestoru Blatnica (ID 6.7.) v rámci AGL.RÚ Blatnica.

AGL.RÚ Blatnica je funkčného typu II. (podhorský funkčný typ) s významom M (medzinárodným), s existujúcou výmerou 270 ha a navrhovanou výmerou 300 ha, s uvedenou existujúcou dennou návštevnosťou v sezóne 600 L (leto) osôb a navrhovanou návštevnosťou 1 400 L osôb, s navrhovanou dostavbou vybavenosti v SRTS Blatnica (v rámci zastavaného územia obce a jeho dotykových plôch) pre hlavné formy rekreácie a CR – letnú pobytovú a zimnú pobytovú v horách.

Do takto vymedzeného územia aglomerácie rekreačných útvarov v riešenom území ÚPN-O Blatnica v súčasnosti spadá:

- Sídlné stredisko rekreácie a turizmu Blatnica (ďalej len „SRTS Blatnica“)
- Základňa turizmu Gader (ďalej len „ZT Gader“)
- Základňa turizmu Pod Záhorím (ďalej len „ZT Pod Záhorím“)

V ÚPN-O Blatnica je zapracované navrhované členenie rekreačných útvarov. Najväčšie predpoklady pre extenzívny a intenzívny rozvoj rekreácie a CR vo voľnom i viazanom CR (rekreačné chalupy) sú riešené v SRTS Blatnica, t.j. na území súčasnej obce v m.č. Blatnica.

V ZT Gader (MSM s.r.o hotel a chaty v m.č. Gader) a ZT Pod Záhorím (Autocamping) s existujúcimi zariadeniami pre voľný CR sa nenavrhuje extenzívny rozvoj.

V súčasnosti eviduje obec Blatnica investičný zámer výstavby Obytno – rekreačnej zóny v Sebeslavciach. Uvedený developerský zámer rieši v tejto predovšetkým viazaný CR (rekreačné rodinné domy) a penzión. Za súčasť tejto základne turizmu možno považovať aj Blatnický hrad, ktorý v súčasnosti spravuje OZ Diadem, zostatok pôvodnej výstavby RD a chátrajúci kostol sv. Ondreja (ako NKP).

Z odpovedí po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O obec Blatnica registruje záujem o umiestnenie EKO rodinných fariem v lokalitách Žingor a Čertov Žingor s obmedzenou živočíšnou a rastlinnou výrobou, viažúcou sa na tradície turčianskeho regiónu a obce Blatnica (napr. pestovanie liečivých rastlín a bylín, včelárstvo) vo vzájomnej interakcii s agroturistikou (služby).

Lokalita tak bude mať predpoklady stať sa novým rekreačným útvarom spadajúcim do aglomerácie rekreačných útvarov Blatnica ako:

- **Základňa turizmu Sebeslavce (ďalej len „ZT Sebeslavce“)**

Do ÚPN-O Blatnica je zapracovaný uvedený investičný zámer a navrhuje novú ZT Sebeslavce.

B.17.7 POTENCIÁL A KONCEPCIA ROZVOJA DOPRAVY A DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ

Z nadradenej cestnej siete prechádzajú katastrom obce Blatnica cesty I. triedy I/65 a cesty III. triedy III/2132 a III/2139.

Cesta I/65 patrí do hlavnej cestnej siete SR a z celoslovenského hľadiska je významnou komunikáciou nadregionálneho významu spájajúca jednotlivé regióny Slovenska, t.j. Žiliny, Martina až po Žiar nad Hronom - po mimoúrovňovú križovatku s cestou R1 v Šášovskom Podhradí.

Potreba navrhovanej činnosti v regióne Turca je nutná aj z hľadiska súčasného preťaženia a kolízneho stavu súčasnej cesty I/65, na ktorú sú napájané ďalšie komunikácie II. a III. triedy, ktoré spájajú jednotlivé obce regiónu s okresnými sídlami Martin a Turčianske Teplice, ako aj prepájajú samotný región Turca so susednými regiónmi Žilinského kraja. Uvedené skutočnosti poukazujú na vhodnosť ako aj zvýšenú potrebu výstavby navrhovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku Martin – Horná Štubňa.

Rýchlostná cesta R3 bude súčasťou siete rýchlostných ciest SR ustanovených v uznesení vlády SR č. 161/2001 Z.z. Rýchlostný ťah R3 je v koncepcii rýchlostných ciest definovaný ako ťah štátna hranica MR/SR – Šahy – Krupina – Zvolen – Žiar nad Hronom – Turčianske Teplice – Martin – Kraľovany – Dolný Kubín – Trstená – štátna hranica SR/PR. Aktualizácia nového projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest odsúhlasený uznesením vlády SR č. 253/2003 podporuje navrhované cestné koridory (D1 až D4, resp. R1 až R5) v KURS 2001 (ďalej len „Koncepcia územného rozvoja Slovenska“), ktoré vytvárajú dobrý predpoklad pre rozvoj sídelnej štruktúry a zabezpečujú rovnocennú dostupnosť všetkých krajských centier a ostatných významných sídelných rozvojových pólov k európskym nadradeným cestným trasám, ako aj k aglomeráciám európskeho významu.

Rozvoj obce Blatnica sa bude z hľadiska dopravného komunikačného systému riadiť nasledovnou koncepciou:

- existujúce miestne komunikácie, ktoré svojimi šírkovými parametrami nevyhovujú obojsmernej premávke a s ohľadom na okolitú zástavbu nemôžu byť ďalej rozširované, riešiť ako jednosmerné, vzájomne zokruhované,
- obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú v malej miere miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí, preto z hľadiska životnosti vozovky by bolo treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať,
- novonavrhované komunikácie na plochách IBV riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie alebo ako komunikácie slepé s obrátkom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné,
- v zmysle ÚPN – VÚC Žilinského kraja treba zabezpečiť územnú rezervu chrániť územný koridor rýchlostnú komunikáciu R3,

- nápočty parkovacích stojísk pre objekty bývania a vybavenosti riešiť v projektových dokumentáciách pre konkrétne objekty v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5,
- dobudovanie jednostranného pešieho chodníka v niektorých častiach obce, súbežne s cestami III. triedy tam, kde to priestorové možnosti dovoľia,
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101, v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, zmysle STN 6110;
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101; v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 6110.
- umožniť vybudovanie samostatných peších chodníkov a cyklochodníkov popri ceste III triedy, a to:
 - centrum obce - chodník + cyklochodník popri III/2132 – Sebeslavce s pokračovaním po hranicu s k.ú. Folkušová
 - centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2132 – Autocamping Pod Záhorím / hranica s k. ú. Mošovce.
 - centrum obce - chodník + cyklochodník popri ceste III/2139 Blatnica – hranica s k.ú. Karlová / s výhľadovým pokračovaním k autobusovej zastávke prímestskej HD pri ceste I/65.
- umožniť dobudovanie značených turistických chodníkov napojených na súčasné trasy, a to:
 - centrum obce - cez Plešovicu - hrad Blatnica,
 - centrum obce - chodník popri III/2132 – Sebeslavce,
 - Sebeslavce - kostol sv. Ondreja – hrad Blatnica,
 - centrum obce - chodník popri ceste III/2132 – Autocamping Pod Záhorím.
- umožniť využívať územie so sezónnymi udržiavanými bežeckolyžiarskymi stopami, a to:
 - v okolí Autocampingu využívajúc plochy lúk a účelových komunikácií,
 - v údolí Blatnickej a Gaderskej doliny v trasách značených cyklotrás.

B.17.8 POTENCIÁL A KONCEPCIA ROZVOJA VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Na území obce sú už v súčasnosti vytvorené optimálne podmienky pre fungovanie vodného hospodárstva. Pre nastavený rozvoj v ÚPN-O vyhovuje vybudovaná nadradená infraštruktúra a umožňuje jej rozšírenie.

ÚPN obce Blatnica z hľadiska zásobovania pitnou vodou:

V katastrálnom území obce Blatnica je zásobovanie pitnou vodou zabezpečované prostredníctvom SKV Martin, v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Vodárenský zdroj – pramene v Blatnickej doline sa nachádzajú v katastrálnom území obce Blatnica. Pre akumuláciu vody slúži VDJ s objemom 800 m³, z ktorého je voda privádzaná do rozvodnej siete profilu D100. Existujúca akumulácia vo vodojeme kapacitne vyhovuje.

ÚPN obce Blatnica z hľadiska zásobovania pitnou vodou:

- akceptuje koncepciu zásobovania pitnou vodou, ktorá vychádza z „Programu rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
- rešpektuje systém zásobovania pitnou vodou prostredníctvom SKV Martin v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.,
- rešpektuje trasy existujúcich potrubí verejného vodovodu, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. v platnom znení,
- rešpektuje vodárenské zdroje v Blatnickej doline s celkovou kapacitou 59,1 l/s,
- rešpektuje vodojem Blatnica s objemom 800 m³,
- rešpektuje diaľkové privodné potrubie DN 400 do vodojemu Jahodníky (Martin),
- rešpektuje privodné potrubie DN 150 do vodojemu Blatnica,
- rešpektuje rozvodnú vodovodnú sieť v obci profilu DN100,
- navrhuje rozšírenie verejného vodovodu potrubiami profilu DN 100 a DN 110 do lokalít územného rozvoja,

- rozvojové lokality mimo dosahu verejného vodovodu (nad rámec ekonomickej výhodnosti budovania verejného vodovodu) – chaty a chalupy v rozptyle - navrhuje zásobovať pitnou vodou individuálne z lokálnych zdrojov,
- nové rozvodné vodovodné potrubia situovať do verejných priestranstiev resp. miestnych komunikácií a zelených pásov s možnosťou ich zokruhovania,
- navrhuje realizovať rekonštrukciu kapacitne nevyhovujúcej vodovodnej siete (po upresnení reálnej potreby vody) aj pre potreby požiarnej vody na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov v zmysle vyhl. MV SR č. 699/2004 Z.z.,
- v prípade, že v niektorej novej lokalite nebude posudzovaná tlaková výška v najvyššom mieste odberu vody vyhovovať požiadavkám platnej legislatívy, bude potrebné situáciu riešiť dotlačaním,
- akceptuje zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy (STN 73 6822, STN 75 2102 atď.).

ÚPN obce Blatnica z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

V obci Blatnica je vybudovaná verejná kanalizačná sieť profilu DN 300 s čistením splaškových vôd v ČOV Blatnica v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Odvádzanie dažďových vôd je riešené vsakovaním, resp. sú odvádzané rigolmi do vodných tokov pretekajúcich riešeným územím. V návrhu uvažujeme s delenou kanalizáciou.

ÚPN obce Blatnica z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- akceptuje „Program rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
- rešpektuje súčasný systém odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou s čistením v ČOV Blatnica
- navrhuje rozšírenie existujúcej kanalizácie profilu DN 300 a DN 315 (v m.č. Sebeslavce) vo väzbe na uvažovaný územný rozvoj,
- navrhuje splaškové vody z chalúp a penziónov v rozptyle likvidovať v samostatných ČOV resp. individuálne vo vlastných zariadeniach,
- navrhuje pri nedostatočnej kapacite čerpacích staníc (po reálnom stanovení množstva splaškových vôd) vykonať ich rekonštrukciu,
- do verejnej kanalizácie odvádzat iba odpadové vody spĺňajúce limity kanalizačného poriadku v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 55/2004 – príloha č.3,
- odvádzanie vôd z povrchového odtoku riešiť samostatnou kanalizáciou, vsakovaním, resp. zaústením do vodných tokov, v prípade potreby riešiť prečistenie na čistiacich zariadeniach,
- rešpektuje trasy existujúcich potrubí verejnej kanalizácie a príslušných vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.,
- akceptuje zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy.

ÚPN obce Blatnica z hľadiska vodných tokov a odtokových pomerov navrhuje:

Širšie záujmové územie patrí do povodia rieky Turiec. Rozhodujúcim vodným tokom odvodňujúcim riešené územie obce Blatnica je vodohospodársky významný vodný tok Blatnický potok. Menej významnými tokmi sú Karloveský potok a tok Zápotočia. Vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p.

Koryto Blatnického potoka je v rámci intravilánu udržiavané, s menšími brehovými úpravami koryta. Obec Blatnica nebola zaradená medzi oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká.

ÚPN obce Blatnica z hľadiska vodných tokov a odtokových pomerov navrhuje:

- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia, zníženie erózneho účinku vody - úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamiam tokov,
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce,
- prípadná protipovodňová ochrana nesmie ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodného toku,

- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k výrazným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- realizovať pravidelnú údržbu vodných tokov, súčasťou ktorých bude aj revitalizácia korýt,
- prípadné križovania infraštruktúry s vodnými tokmi riešiť v zmysle STN 73 6822.

B.17.9 POTENCIÁL A KONCEPCIA ROZVOJA ENERGETIKY

Na území obce sú už v súčasnosti vytvorené podmienky pre optimálne fungovanie energetickej infraštruktúry. Pre nastavený rozvoj v ÚPN-O vyhovuje vybudovaná nadradená infraštruktúra a umožňuje jej rozšírenie.

V ÚPN-O Blatnica z hľadiska technickej vybavenosti s elektrickou energiou.

V návrhovom období do roku 2035 je potrebné rešpektovať existujúce elektrické ZVN zariadenia s ich ochranným pásmom.

Pri spracovaní ÚPN-O Blatnica boli do navrhovaného riešenia prevzaté relevantné vstupy vyplývajúce z dokumentácie pre územné rozhodnutie " Obytno rekreačná zóna Blatnica - Sebeslavce" v platnom znení, kde boli prevzaté navrhované elektrické zariadenia - trafostanice, navrhované demontáže VN vedení a ich náhrada a ich náhrada navrhovanými zariadeniami.

V zmysle návrhu ÚPN-O Blatnica sa navrhujú demontáže, preložky a nová výstavba VN káblového vedenia:

- demontáž VN vedenia v miestnej časti (MČ) Blatnica na uvoľnenie územia pre navrhovanú výstavbu bytov a vybavenosti , jeho náhrada VN káblom v trase VN – T13- T15- T1- vývod na VN.
- demontáž VN vedenia do novej polohy v m.č. Sebeslavce a jeho náhrada VN káblom v trase VN -T10 - T11 - vývod na VN
- VN kábel do trafostanice T14

Z navrhovaného riešenia a DÚR zóny Blatnica - Sebeslavce v platnom znení sa preberajú do návrhu ÚPN-O Blatnica nasledovné plánované a navrhované trafostanice:

m.č. Blatnica – T13, T14, T15, (všetky v prevedení kiosk), stožiarová trafostanica T4, T7 bude zrušená - nahradené navrhovanými T13, T15

m.č. Sebeslavce - T10 (betónové stĺpy) , T11 (kiosk)

m.č. Autocamping - rekonštrukcia stĺpovej T12.

V sekundárnom rozvode:

- elektrické NN rozvody v navrhovanej zástavbe sa budú realizovať káblami zemou, v rozptýlenej zástavbe na okrajových územiach vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, čo pre daný charakter rozptýlenej IBV zástavby je vyhovujúce,
- existujúcu vzdušnú NN sieť v jadrovom území Blatnice postupne prebudovať na jednoduchú mrežovú káblovú sieť,
- rozvod pre verejné osvetlenie s káblovou NN sieťou budovať káblovým rozvodom s výmenou za úsporné osvetľovacie telesá, v okrajových častiach územia budovať vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch NN,
- z navrhovaných trafostaníc je potrebné riešiť vývody do existujúcej NN siete.

V ÚPN-O Blatnica z hľadiska technickej vybavenosti v oblasti zásobovanie plynom

Návrh plynifikácie rešpektuje vybudované plynárenské zariadenia obce s STL sieťou do 0,3 MPa, jednej regulačnej stanice plynu RS I- 600 m³/h.

Využitie zemného plynu sa navrhuje komplexne, t.j. na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie. Súčasne objekty v zástavbe budú plynifikované na cca 80%, nová výstavba bytov a navrhovaná vybavenosť sa navrhuje na cca 100% plynifikáciu. Body napojenia nových vetiev plynu na existujúce plynovody a technické parametre budú určené pri zahájení výstavby v danej lokalite. STL rozvod 0,3 MPa vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku plynu STL/NTL.

Nové rozvody zemného plynu sa navrhujú rozširovať do lokalít s plánovanou výstavbou bytov a občianskej vybavenosti. Navrhované miestne časti Sebeslavce, Autokemping a Sihoľ sa neuvažujú na plynifikáciu, nenachádzajú sa v efektívnom dosahu miestnych rozvodov plynu.

V ÚPN-O Blatnica z hľadiska technickej vybavenosti zásobovaní teplom

Zásobovanie obce Blatnica a jej miestnych častí teplom sa navrhuje v ÚPN-O ponechať decentralizovaným systémom z objektových kotolní, ktoré riešia potrebu zástavby, občianskej vybavenosti a miestnych výrobných prevádzok a domových kotolní UK IBV zástavby. Hlavným vykurovacím médiom pre riešenie potrieb tepla jadrovej časti obce a v m.č. Gader bude zemný plyn, v ostatnej zástavbe (m.č. Sebeslavce, Sihot') budú dostupné ekologické palivá (drevný odpad – resp. pelety, elektrina a kvapalný plyn Propán-Bután v ATC.) ako doplnkové.

Nové plynové kotolne budú realizované v navrhovanej občianskej vybavenosti (m.č. Blatnica). Tepelné výkony plynových kotolní sú odhadované, tieto budú definitívne určené v následnej projektovej dokumentácii jednotlivých stavieb. V prevádzkach kde bude výroba zameraná na spracovanie dreva, sa odporúča pri riešení potrieb tepla využiť drevný odpad z výroby.

V navrhovanom riešení ÚPN-O odporúča sa zamerať na využívanie slnečnej energie konvertormi pre prípravu teplej vody, taktiež podporovať všetky iniciatívy využívania netradičných druhov energií na získavanie tepelnej energie, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

V budúcnosti sa ponechávajú využívať ostatné palivá najmä v okrajových častiach územia, kde absentujú rozvody plynu.

Z celkovej potreby tepla v etape rok 2035 cca 154,00 tis GJ sa navrhuje riešiť 85,8% zemným plynom a ostatná potreba cca 14,2% - drevom (odpadové drevo, resp. priemyselné upravené), elektrickou energiou a kvapalným plynom P-B. Rozvoj využívania elektriny ako zdroja tepla sa nenavrhuje tam, tam kde sú dostupné rozvody plynárenskej siete. S rozšírením využitia elektrickej energie + upravená drevná hmota pre potreby tepla sa navrhuje len v miestnej časti Sebeslavce.

V ÚPN-O Blatnica z hľadiska technickej vybavenosti v oblasti elektronických komunikačných sietí

Pre zabezpečenie telefonizácie riešeného územia v roku 2035 s výsledným počtom cca 265 HTS (nárast HTS k roku 2035), z toho bytových staníc 200 a nebytových staníc 64 pre novú výstavbu je potrebné riešiť:

- Rozšírenie kapacity digitálnej ústredne RSU Blatnica o predpokladaný nárast zriaďovania hlavných telefónnych staníc cca 265 HTS
- Súčasný miestny telefónny rozvod riešený závesným káblovým vedením postupne nahradzovať káblovou telekomunikačnou sieťou.
- V priestoroch bez telefónnej siete m.č. Sebeslavce- Gader- Sihot'- Autokemping , hovorová služba bude zabezpečená sieťou mobilných operátorov.

ÚPN-O Blatnica navrhuje

- budovať verejnú elektronickú komunikačnú sieť VEKS optickým závesným káblom
- modernizáciu rozvodu miestneho rozhlasu s napojením na sieť VEKS,
- budovanie KTV a monitoring priestranstiev sieťou VEKS
- akceptovať trasy telekomunikačných káblov.

B.17.10 ZÁVER

Navrhované riešenie zohľadňuje význam a polohu obce Blatnica, ako aj predpokladaný demografický vývoj. Návrh nových funkčných plôch v riešenom území čiastočne rešpektuje najlepšie poľnohospodárske pôdy, plne rešpektuje lesy a legislatívne chránené časti krajiny, prvky územného systému ekologickej stability, genofondové lokality, ostatné významné krajinotvorné prvky akými sú napr. brehové porasty a hodnotná vzrastlá zeleň.

Ďalšia plynofikácia prinesie zlepšenie kvality ovzdušia, realizácia rozšírenia navrhovanej splaškovej kanalizácie zlepší kvalitu povrchových vôd. Odstránenie týchto závad v území bude mať pozitívny vplyv na kvalitu životného prostredia a tiež vzhľad obce, respektíve krajiny.

Ďalší pozitívny vplyv na rozvoj obce prinesie výhľadová výstavba rýchlostnej cesty R3, pričom jej poloha voči k.ú. obce a zastavaným územiam jednotlivých miestnych častí nebude mať negatívny vplyv na jej obytné a životné prostredie.

Nové rozvojové plochy riešia plochy pre obytnú výstavbu, občiansku vybavenosť, hlavne vo forme športu, obchodu a služieb. Navrhované plochy skompaktia celkovú urbanizáciu priestoru obce v jej pôvodnej štruktúre. Nové plochy sú navrhované v dosahu existujúcej technickej infraštruktúry a dopravnej obsluhy územia, s cieľom minimalizovať podmieňujúce investície pre výstavbu. Návrh doplnenia a kvalitatívneho zlepšenia zariadení občianskeho vybavenia sleduje zlepšenie podmienok,

hlavne pre športovo-rekreačné využitie občanov a v oblasti obchodu a služieb. Realizáciou investičných zámerov v týchto oblastiach vybavenosti vzrastie počet pracovných miest, čo tiež priaznivo ovplyvní súčasnú vysokú mieru v dochádzaní za prácou mimo obce.

Osobitné postavenie v rozvoji obce zaujme nová navrhovaná rekreačná vybavenosť, čím sa podporí rozvoj voľného cestovného ruchu na území obce ale aj rekreácie vo viazanom CR. Sú navrhované rozvojové plochy buď vo väzbe na už v súčasnosti zastavané územie (m.č. Blatnica, m.č. Autocamping), alebo využívajú aktuálne navrhovaný potenciál (m.č. Sebeslavce).

Navrhované podmienky pre rozvoj hospodárskej základne v poľnohospodárskej výrobe zhodnocujú potenciál sídla, historické tradície a vytvárajú podmienky pre jeho ďalší strategický hospodársky rast.

Celkovo možno navrhované riešenie hodnotiť ako vhodné a primerané, ktoré vytvára podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj obce Blatnica.

NÁVRH REGULATÍVOV ÚZEMNÉHO ROZVOJA, NÁVRH ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ

Článok 1

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

- (1) Katastrálne územie je členené na nasledovné priestorovo a funkčne homogénne jednotky:
- a) **Blatnica – Zastavané územia a príslušné rozvojové plochy:**
- a1) **m.č. (miestna časť) Blatnica** – rozhodujúca a ťažisková časť obce s obytnou, občianskou a výrobnou výstavbou na oboch brehoch Blatnického a Gaderského potoka,
 - a2) **m.č. Sebeslavce** – časť obce so zbytkom výstavby pôvodnej obce Sebeslavce s doplnenou obytnou a, rekreačnou a EKO výrobnou výstavbou vo vzdialenosti cca 1250m od severovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, čiastočne zasahujúca do OP NP Veľká Fatra,
 - a3) **m.č. Autocamping** – časť obce v lokalite Pod Záhorím ako malá rekreačná základňa vo voľnom CR umiestnená vo vzdialenosti cca 1 050 m od juhozápadného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca na území OP NP Veľká Fatra,
 - a4) **m.č. Gader** – časť obce s rekreačnou vybavenosťou vo voľnom CR umiestnená v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 450 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, ležiaca v plnom rozsahu na území NP Veľká Fatra,
 - a5) **m.č. Sihot'** – časť obce, malé územie v Gaderskej doline vo vzdialenosti cca 1 950 m od juhovýchodného okraja zastavaného územia Blatnice, so zariadeniami ŠL SR a hradom Blatnica, ležiaca v plnom rozsahu na území NP Veľká Fatra.
- b) **Blatnica – Koridory nadradenej dopravnej infraštruktúry:**
- b1) výhledový koridor rýchlostnej cesty R3 s ochranným pásmom 100 m na obidve strany,
 - b2) koridor cesty 1/65 s ochranným pásmom 50 m na obidve strany.
- c) **Blatnica – poľnohospodárska a lesná krajina:**
- c1) krajinový priestor Východ, ako územie s prevládajúcim lesným pôdnym fondom (ďalej len „LPF“), reprezentovaný územím NP Veľká Fatra a OP NP Veľká Fatra,
 - c2) krajinový priestor Západ, ako územie s prevládajúcou poľnohospodárskou pôdou (ďalej len „PP“, ako územie mimo OP NP Veľká Fatra
- (2) Využívanie územia v priestorovo a funkčne homogénnych jednotkách:
- a) **ozn. B1 - Plochy s prevládajúcou obytnou výstavbou IBV**
- a1) základné funkcie: obytná (prevažne v rodinných domoch),
 - a2) doplnkové funkcie: rekreačná (ubytovanie, rekreačné RD), záhrady, detské ihriská, športovo-rekreačné plochy, poľnohospodárska malovýroba, verejná zeleň, základná občianska vybavenosť,
 - a3) spôsob zástavby: novostavby, prestavby existujúcej výstavby (modernizácie, prístavby, nadstavby) so zohľadnením výstavby v okolitom území, max. výška zástavby IBV - 2NP, OV (aj služby) - 3NP, (vrátane využiteľného podkrovia), komunikácie na úrovni terénu,
 - a4) kompozičné zásady: bez nových dominant, uličný priestor s verejnou zeleňou (stromoradia) hlavne v novej výstavbe,
- b) **ozn. B2 - Plochy s prevládajúcou obytnou výstavbou HBV**
- b1) základné funkcie: obytná (prevažne bytových domoch),
 - b2) doplnkové funkcie: rekreačná (penzióny, ubytovne), verejná zeleň, vyhradená zeleň, detské ihriská, športovo-rekreačné plochy, základná občianska vybavenosť,
 - b3) spôsob zástavby: novostavby v prielukách, modernizácia existujúcej výstavby so zohľadnením výstavby v okolitom území, max. výška 4NP (vrátane podkrovia) komunikácie v úrovni terénu,
 - b4) kompozičné zásady: bez dominant, nízkopodlažné bodové bytové domy
- c) **ozn. C1 – Cintorín**
- c1) základné funkcie: pochovávanie, pietne miesto, verejná zeleň
 - c2) spôsob zástavby: klasické hrobové miesta, urnový háj a urnové steny, oplotenie, dom smútku, drobná architektúra, komunikácie v úrovni terénu,
 - c3) kompozičné zásady: len dominantné uplatnenie vzrastlej zelene z dlhovekých drevín,
 - c4) krajinno - ekologické zásady: parkový charakter areálu.
- d) **ozn. D1 – Plochy na trasách nadradenej cestnej siete (R3 - výhled, 1/65)**
- d1) základné funkcie: cestná doprava v príslušnom zaradení do funkčnej triedy a kategórie,

- d2) doplňkové funkcie: obslužné plochy a komunikácie, izolačná zeleň, protihlukové stavby,
d3) spôsob zástavby: R3 výhľad – rezervovanie plôch pre novostavby, mosty, viadukty, ekodukty, modernizácia 1/65,
d4) kompozičné zásady: bez súbežných reklamných plôch, priehľadné protihlukové steny,
d5) krajinno ekologické zásady: izolačná zeleň z autochtónnych druhov, jej pravidelná údržba.
- e) **ozn. F1 – Polyfunkčné plochy – zmiešané územie bývania a občianskeho vybavenia**
e1) základné funkcie: obytná (prevažne rodinné domy, doplnkovo bytové domy), občianska vybavenosť, prednostne polyfunkčné domy s bývaním, nezávadná remeselná výroba a služby,
e2) doplňkové funkcie: rekreačná (ubytovanie), verejná a vyhradená zeleň, detské ihriská,
e3) spôsob zástavby: novostavby, modernizácia existujúcej výstavby so zohľadnením okolitej výstavby, max. výška 3NP (vrátane podkrovia) komunikácie v úrovni terénu,
e4) kompozičné zásady: bez nových dominant, uličný priestor s verejnou zeleňou,
e5) krajinno ekologické zásady: parková verejná zeleň, autochtónne druhy drevín a rastlín,
- f) **ozn. L1 - Plochy LPF - Lesná krajina**
f1) základná funkcia: hospodárska - lesné hospodárstvo, ochranná a ekologická - NP Veľká Fatra, NPR Padva, NPR Suchý Vrch, NPR Tlšť, NPR Veľká Skalná, PR Biela Skala a NPP Perlová Jaskyňa
f2) doplňkové funkcie: rekreačná – len značené chodníky,
f3) spôsob zástavby: len účelové komunikácie, značené turistické chodníky a existujúce povolené rekreačné zariadenia v CR, povolené hospodárske a účelové stavby správy LPF, povolené zariadenia špeciálnej ochrany,
f4) kompozičné zásady: len prírodné dominanty,
f5) krajinno ekologické zásady: akceptovať NP Veľká Fatra, hospodáriť podľa LHP a PSOL, rešpektovať ochranu prírody identifikované v RÚSES,.
- g) **ozn. O1 – Plochy občianskeho vybavenia**
g1) základné funkcie: občianska vybavenosť, verejná zeleň,
g2) doplňkové funkcie: vyhradená zeleň, ostatná zeleň, rekreačné ihriská, hromadný parking, nevýrobné služby, nezávadná remeselná výroba,
g3) spôsob zástavby: novostavby v prielukách, modernizácia existujúcej výstavby (prestavby, prístavby, nadstavby) so zohľadnením výstavby v okolitom území, max. výška zástavby 3NP (vrátane využiteľného podkrovia), komunikácie v úrovni terénu, námestia v subcentrách,
g4) kompozičné zásady: bez nových dominant, uličný priestor s verejnou zeleňou, námestia v subcentrách
g5) krajinno - ekologické zásady: parková verejná zeleň, autochtónne druhy drevín a rastlín.
- h) **ozn. P1 – Územie poľnohospodárskej krajiny v údolnej nive**
h1) základná funkcia: poľnohospodárka rastlinná výroba - orná pôda, kosné lúky, pasienky,
h2) doplňkové funkcie: sezónne ustajnenie, ekologická identifikovaná RÚSES, rekreačná – turistika, cyklotrasy, vychádzkové trasy,
h3) spôsob zástavby: bez výstavby mimo objektov technickej a dopravnej infraštruktúry, turistických chodníkov, sezónneho ustajnenia,
h4) kompozičné zásady: bez architektonických dominant, bez reklamných pútačov na PP,
h5) krajinno - ekologické zásady: rešpektovať RÚSES,
- i) **ozn. P2 – Územie poľnohospodárskej podhorskej krajiny**
i1) základná funkcia: poľnohospodárstvo - rastlinná výroba, orná pôda, kosné lúky, pasienky, EKO poľnohospodárska výroba,
i2) doplňkové funkcie: sezónne ustajnenie, ekologická - územia identifikované RÚSES, malé plochy LPF a nelesná vegetácia, rekreačná – rekreačné územia a vychádzkové a turistické pešie trasy, bežecko lyžiarske trasy, agroturistika, cyklotrasy,
i3) spôsob zástavby: bez výstavby mimo objektov technickej infraštruktúry, účelových komunikácií, turistických chodníkov, vyhliadkových veží,
i4) kompozičné zásady: bez architektonických dominant, bez reklamných pútačov na PP,
i5) krajinno - ekologické zásady: rešpektovať RÚSES.
- j) **ozn. R1 – Plochy rekreácie a turizmu, zmiešané územie viazaného a voľného CR**
j1) základné funkcie: rekreácia - ubytovanie, stravovanie, nevýrobné služby a vybavenosť vo verejných i neverejných zariadeniach v turizme a CR,
j2) doplňkové funkcie: plochy verejnej zelene a vyhradenej zelene, rekreačné plochy bez výstavby, agroturistické zariadenia a služby, kultúrno- spoločenské zariadenia

- j3) spôsob zástavby: novostavby a modernizácie existujúcej výstavby (prestavby, prístavby, nadstavby) – samostatne stojace bez oplotenia, max. výška 4NP (vrátane podkrovia), komunikácie a dopravná obsluha v úrovni terénu, športovo- rekreačné stavby, vodné plochy prírodného charakteru, plochy verejnej a vyhradenej zelene,
- j4) kompozičné zásady: bez architektonických dominánt, zeleň min. 25%,
- j5) krajinné ekologické zásady: rešpektovať RÚSES, autochtónne druhy rastlín a drevín, parkovo upravená zeleň
- k) ozn. R3 – Rekreačné územia** (plochy rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby)
- k1) základné funkcie: poľnohospodárska na TTP a v zimnej sezóne aj na ornej pôde,
- k2) doplňkové funkcie: rekreačná - univerzálne rekreačné plochy prírodného charakteru, zázemie pre agroturistické zariadenia a služby,
- k3) spôsob zástavby: účelové komunikácie, turistické chodníky, bez umiestnenia iných stavieb,
- k4) krajinné ekologické zásady: rešpektovať RÚSES.
- l) ozn. Š1 – Športové plochy a zariadenia telovýchovy**
- l1) základné funkcie: športová - zariadenia a vybavenosť pre súťažný a rekreačný šport,
- l2) doplňkové funkcie: nevýrobné služby - ubytovanie, stravovanie a občerstvenie, relax a rehabilitácia, servis náradia v telovýchove, bývanie - správa zariadení,
- l3) spôsob zástavby: novostavby a modernizácie existujúcej výstavby (prestavby, prístavby, nadstavby), vonkajšie športové plochy, samostatne stojace objekty a halové stavby max. 3NP resp. 12m, areálová verejná zeleň, komunikácie a dopravná obsluha,
- l4) kompozičné zásady: bez architektonických dominánt, zeleň min. 25% plochy areálu,
- l5) krajinné ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín, pravidelná údržba.
- m) ozn. Š2 – Športové plochy pre nesúťažný šport**
- m1) základné funkcie: športová zariadenia pre nesúťažný a rekreačný šport, detské ihriská,
- m2) doplňkové funkcie: parková verejná zeleň, služby - občerstvenie a sociálne zázemie,
- m3) spôsob zástavby: novostavby a modernizácie zariadení, obslužné komunikácie
- m4) kompozičné zásady: bez architektonických dominánt, stavby do 2NP (vrátane podkrovia),
- m5) krajinné ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín, pravidelná údržba.
- n) ozn. T1 – Plochy a zariadenia technickej vybavenosti**
- n1) základné funkcie: zariadenia infraštruktúry technickej vybavenosti,
- n2) doplňkové funkcie: vyhradená izolačná zeleň,
- n3) spôsob zástavby: novostavby, prestavby a modernizácie, oplotenie areálu, komunikácie,
- n4) krajinné ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín, pravidelná údržba.
- o) ozn. V1 – Plochy priemyslu (drobná výroba, výrobné služby)**
- o1) základné funkcie: výrobná – drobná nezávadná priemyselná výroba,
- o2) doplňkové funkcie: výrobné služby, administratíva, ubytovanie pracovníkov,
- o3) spôsob zástavby: novostavby, modernizácie existujúcich stavieb, max. výška zástavby - 3NP (12m) (technologické a technické stavby môžu byť vyššie), areálová zeleň, obslužné komunikácie,
- o4) kompozičné zásady: bez dominánt,
- o5) krajinné ekologické zásady: areálová zeleň izolačná a po obvode prevádzky.
- p) ozn. V2 – Plochy a zariadenia poľnohospodárskej výroby**
- p1) základné funkcie: poľnohospodárska výroba - hospodársky dvor, veľkochov hospodárskych zvierat, údržba techniky,
- p2) doplňkové funkcie: výroba – remeselná, výrobné služby, sklady - krmív a poľnoпродуктов, agroturistické zariadenia, administratíva, ubytovanie pracovníkov, spracovanie a predaj poľnoпродуктов,
- p3) spôsob zástavby: prevažne modernizácie existujúcich stavieb, novostavby, max. výška zástavby - 2NP, halové stavby 9m (technologické a technické stavby môžu byť vyššie),
- p4) kompozičné zásady: - bez architektonických dominánt, zeleň min. 15% areálu
- p5) krajinné ekologické zásady: - izolačná zeleň po obvode areálu, areálová zeleň,
- r) ozn. V3 – Plochy rodinných fariem poľnohospodárskej výroby** (prevládajúca rastlinná EKO produkcia)
- r1) základné funkcie: drobná poľnohospodárska EKO výroba - hospodársky dvor, drobnochov hospodárskych zvierat, údržba techniky,
- r2) doplňkové funkcie: výroba – remeselná, výrobné služby, sklady - krmív a poľnoпродуктов, agroturistické zariadenia, administratíva, ubytovanie pracovníkov, spracovanie predaj poľnoпродуктов,

- r3) spôsob zástavby: novostavby, max. výška zástavby - 2NP,
r4) kompozičné zásady: - bez architektonických dominánt, zeleň min. 15% areálu
r5) krajinno ekologické zásady: - izolačná zeleň po obvode areálu, areálová zeleň.
- s) **ozn. Z1 – Plochy verejnej parkovej zelene**
s1) základné funkcie: parková zeleň, komunikácie, vodné toky a plochy,
s2) doplňkové funkcie: oddychové a relaxačné plochy, detské ihriská, výtvarné dotvorenie,
s3) spôsob zástavby: úrovňová a vzrastlá zeleň, pešie komunikácie a priestranstvá,
s4) kompozičné zásady: - len dominantné pôsobenie parkovo upravenej zelene,
s5) krajinno ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín, pravidelná údržba,
- t) **ozn. Z2 – Plochy ostatnej verejnej zelene, izolačná zeleň** (zeleň okolo komunikácií, brehové porasty, nelesná drevinová vegetácia)
t1) základné funkcie: prírodná zeleň mimo plôch na PP a LPF, nábrežná zeleň,
t2) doplňkové funkcie: izolačná zeleň, doprovodná zeleň okolo komunikácií,
t3) spôsob zástavby: bez výstavby mimo nevyhnutných a príp. detských ihrísk,
t4) kompozičné zásady: - len dominantné pôsobenie udržiavanej zelene,
t5) krajinno ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín, pravidelná údržba,
- u) **ozn. Z3 – Plochy súkromnej zelene** (záhrady, sady),
u1) základné funkcie: vyhradená zeleň, úžitková zeleň, záhrady, drobná poľnohospodárstvo,
u2) doplňkové funkcie: oddychové a relaxačné plochy, okrasná zeleň,
u3) spôsob zástavby: bez výstavby mimo prípustného oplotenia a peších komunikácií,
u4) krajinno ekologické zásady: autochtónne druhy rastlín a drevín (aj úžitkovej zelene),

Článok 2

Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky

- (1) **Na obytných plochách, ozn. B1** (územia s prevládajúcou obytňou výstavbou rodinných domov)
a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných domoch, rekreačné rodinné domy, základná občianska vybavenosť vrátane výrobných a nevýrobných služieb, ktorá nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu bývania, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám obytného územia, verejná zeleň vrátane ihrísk pre deti a neorganizovaný šport, záhrady pri rodinných domoch.
b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
c) Doplňujúce ustanovenia: Drobnochov umožniť za podmienky dodržania hygienických predpisov.
- (2) **Na obytných plochách, ozn. B2** (územia s prevládajúcou obytňou výstavbou bytových domov)
a) Prípustné funkcie: bývanie v bytových domoch, základná občianska vybavenosť vrátane výrobných a nevýrobných služieb, ktorá nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu bývania, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám obytného územia, verejná zeleň vrátane ihrísk pre deti a neorganizovaný šport, radové garáže pre bývajúcich obyvateľov.
b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
c) Doplňujúce ustanovenia: v existujúcom obytňom území zachovať, prípadne rozšíriť plochy zelene a neumožniť výstavbu akýchkoľvek objektov, ktoré by znížili kvalitu bývania z hľadiska hygienických parametrov.
- (3) **Na plochách cintorínov, ozn. C1**
a) Prípustné funkcie: plochy pre pochovávanie a ostatné prislúchajúce vybavenie ktoré spolu s obslužnými komunikáciami a verejnou zeleňou zodpovedá pietnemu charakteru územia.
b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
c) Doplňujúce ustanovenia: Akceptovať ustanovenia zákona č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve.
- (4) **Na plochách a trasách nadradenej cestnej siete, ozn. D1**
a) Prípustné funkcie: dopravné a technické zariadenia prislúchajúce rýchlostnej ceste R3 (výhľad) a ceste 1/18.
b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
c) Doplňujúce ustanovenia: priehľadnou protihlukovou ochranou umožniť vnímanie krajiny.
- (5) **Na polyfunkčných plochách, ozn. F1**
a) Prípustné funkcie: bývanie v rodinných a bytových domoch, základná a vyššia občianska vybavenosť vrátane výrobných a nevýrobných služieb, ktorá nebude mať nepriaznivý vplyv na

- kvalitu bývania a prevádzku OV, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám polyfunkčného územia, verejná zeleň vrátane ihrísk pre deti a neorganizovaný šport, záhrady,
- b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie
 - c) Doplňujúce ustanovenia: Drobnochov umožniť za podmienky dodržania hygienických predpisov, zachovať hodnotnú vzrastlú zeleň.
- (6) Na plochách lesnej krajiny, ozn. L1**
- a) Prípustné funkcie: lesy s pravidlami hospodárenia a užívania stanovenými v LHP a PSOL, rekreácia po značených turistických chodníkoch a lyžiarsko-bežeckých trasách a cyklotrasách.
 - b) Neprípustné funkcie: činnosti uvedené v § 31 zákona č. 326/2005 o lesoch.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: akceptovať legislatívu súvisiacu s NP Veľká Fatra.
- (7) Na plochách občianskeho vybavenia, ozn. O1**
- a) Prípustné funkcie: základná a vyššia občianska vybavenosť vrátane výrobných a nevýrobných služieb, ktorá nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu bývania a prevádzku občianskeho vybavenia, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám občianskej vybavenosti, verejná zeleň vrátane ihrísk pre deti a neorganizovaný šport, vyhradená zeleň, hromadné parkovacie plochy a parkovacie domy.
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: zachovať hodnotnú vzrastlú zeleň.
- (8) Na plochách poľnohospodárskej krajiny v údolnej nive, ozn. P1**
- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárska rastlinná výroba veľkobloková, líniové inžinierske siete a účelové komunikácie, ostatné plochy nelesnej drevinovej vegetácie, malé plochy LPF a vodné toky a plochy,
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie,
 - c) Doplňujúce ustanovenia: akceptovať umiestnenie vychádzkových a cyklotrasových tratí aj v polohe účelových komunikácií.
- (9) Na plochách poľnohospodárskej podhorskej krajiny, ozn. P2**
- a) Prípustné funkcie: činnosti spojené s obhospodarovaním PP vo forme TTP a menších blokov ornej pôdy, územia so zvýšenou ochranou prírody a krajiny vymedzené v RÚSES, líniové inžinierske siete a účel. komunikácie, malé plochy LPF a ost. plochy neles. drev.vegetácie a vodné toky.
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: akceptovať umiestnenie vychádzkových a cyklotrasových tratí aj v polohe účelových komunikácií a v zime bežecolyžiarskych udržiavaných tratí, rekreačné využívanie plôch TTP a v zimnom období aj ornej pôdy
- (10) Na plochách rekreácie a turizmu, ozn. R1, (zmiešané územie voľného a viazaného CR)**
- a) Prípustné funkcie: zariadenia vo voľnom CR a zariadenia vo viazanom CR (mimo ICHR), ktoré nebudú mať nepriaznivý vplyv na kvalitu rekreácie, ihriská pre deti a neorganizovaný šport, verejná a vyhradená zeleň, dopravné a tech. vybavenie slúžiace potrebám rekreačného územia.
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie a všetky ostatné činnosti ktoré negatívnymi vplyvmi ohrozujú prírodné a rekreačné prostredie.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: rekreačné objekty situovať tak, aby nerušili prírodnú scenériu a charakter okolitej krajiny, zakázané je oplotenie pozemkov, pričom sa pripúšťa ich vymedzenie ohradníkmi, ktoré umožňujú pohyb lesnej zveri,
- (11) Na plochách rekreácie bez umiestnenia nadzemnej výstavby, ozn. R2,**
- a) Prípustné funkcie: poľnohospodárske využívanie TTP, univerzálna prírodná plocha pre viacúčelové rekreačné využívanie a agroturistickú činnosť bez umiestnenia výstavby.
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: zosúladiť využívanie územia so základnou funkciou územia ktorou je poľnohospodárske využívanie TTP, pri využívaní územia na rekreačné činnosti primerane zabezpečiť nevyhnutné sociálne a hygienické zázemia akcií a súvisiacu údržbu poriadku.
- (12) Na športových plochách a zariadeniach telovýchovy, ozn. Š1,**
- a) Prípustné funkcie: vybavenosť súťažného športu a súvisiace zariadenia vrátane prislúchajúcich nevýrobných služieb, ktoré nebudú mať nepriaznivý vplyv na kvalitu okolitého obytného územia, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám umiestnenej vybavenosti, verejná zeleň.
 - b) Neprípustné funkcie: ostatné funkcie.
 - c) Doplňujúce ustanovenia: v existujúcom území zachovať, prípadne rozšíriť plochy zelene.

(13) Na športových plochách pre nesúťažný šport, ozn. Š2,

- a) Prípustné funkcie: vybavenosť nesúťažného a rekreačného športu a súvisiace zariadenia prislúchajúcich nevýrobných služieb, ktoré nebudú mať nepriaznivý vplyv na kvalitu okolitého obytného územia, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám umiestnenej vybavenosti, verejná zeleň, detské ihrisko.
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie.
- c) Doplňujúce ustanovenia: v rozvojovom území zachovať hodnotnú vzrastlú zeleň,

(14) Na plochách a zariadeniach technickej vybavenosti, ozn. T1,

- a) Prípustné funkcie: plochy zariadení technickej infraštruktúry,
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie.
- c) Doplňujúce ustanovenia: neumiestňovať nové objekty na opticky exponovaných miestach.

(15) Na plochách priemyslu, ozn. V1,

- a) Prípustné funkcie: zariadenia drobnej priemyselnej výroby, výrobných a nevýrobných služieb, ktoré neprekročia hygienicky prípustné limity voči okolitému obytnému územiu, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám umiestnených zariadení, izolačná zeleň.
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.
- c) Doplňujúce ustanovenia: v území umiestňovať ekologické výrobné procesy s hygienicky prípustnými vplyvmi na okolité funkčné plochy rekreácie, bývania a chránenú prírodu. Výrobné prevádzky nesmú prekračovať stanovené a limitné hodnoty hluku a prašnosti vo vzťahu k blízkemu obytnému územiu. Pri prevádzkovaní výroby dodržiavať vyhlášku č.237/2009 Z.z. a vyhlášku č.549/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov (obmedzenia v oblasti hluku, infrazvuku a vibrácií).

(16) Na plochách areálu a zariadeniach poľnohospodárskej výroby, ozn. V2,

- a) Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej výroby súvisiace prevádzky, agroturistická vybavenosť, služobné ubytovanie, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám umiestnených prevádzok, izolačná zeleň.
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.
- c) Doplňujúce ustanovenia: veterinárne ochranné pásmo (v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR“) od ustajnenia ktoré vyplýva z počtu a druhu chovaných hospodárskych zvierat nesmie zasahovať do obytného územia.

(17) Na plochách poľnohospodárskych rodinných fariem, ozn. V3,

- a) Prípustné funkcie: zariadenia poľnohospodárskej drobnej rastlinnej a živočíšnej EKO výroby súvisiace prevádzky, agroturistická vybavenosť, služobné bývanie a služobné ubytovanie, dopravné a technické vybavenie slúžiace potrebám umiestnených prevádzok, izolačná zeleň.
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie ktoré nesúvisia s hlavnou funkciou.
- c) Doplňujúce ustanovenia: veterinárne ochranné pásmo (v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR“) od ustajnenia ktoré vyplýva z počtu a druhu chovaných hospodárskych zvierat nesmie zasahovať do obytného územia.

(18) Na plochách verejnej parkovej zelene, ozn. Z1,

- a) Prípustné funkcie: parkovo usporiadaná a upravená zeleň, vodné plochy a toky a prislúchajúce pešie komunikácie, malá architektúra, výtvarné diela, detské ihriská a technické vybavenie,
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie,
- c) Doplňujúce ustanovenia: spevnené plochy budovať v obmedzenej miere. Pre plochy zelene zabezpečiť vypracovanie odbornej dokumentácie a pravidelnú údržbu.

(19) Na plochách ostatnej verejnej zelene a izolačnej zelene ozn. Z2,

- a) Prípustné funkcie: izolačná a ostatná zeleň, vodné plochy a toky a z širších súvislostí umiestnené komunikácie a technické vybavenie,
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie,
- c) Doplňujúce ustanovenia: na prislúchajúcich plochách zelene zabezpečiť pravidelnú údržbu.

(20) Na plochách súkromnej zelene, ozn. Z3,

- a) Prípustné funkcie: plochy súkromnej zelene s prislúchajúcim prevádzkovým zázemím a oddychovými zariadeniami,
- b) Nepripustné funkcie: ostatné funkcie,
- c) Doplňujúce ustanovenia: pripúšťa sa oplatenie funkčnej plochy.

Článok 3

Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia územia

- (1) Prednostne situovať občiansku vybavenosť do rozvíjajúceho centra obce.
- (2) Umožniť zhodnotenie existujúcich areálov modernizáciou, prístavbami a nadstavbami, pokiaľ to disponibilné podmienky umožňujú, s cieľom rozšíriť poskytovanie služieb a vybavenosti.
- (3) Umožniť dobudovanie hlavného obecného športového areálu absentujúcimi objektami halových športov, ihriskami pre kolektívne športy a súvisiacou vybavenosťou a službami, ako areál pre súťažný a nesúťažný šport.
- (4) Umožniť výstavbu v polohe areálu ÚĽUV prednostne pre zariadenia rekreácie a cestovného ruchu.
- (5) Umožniť výstavbu centra obchodu a služieb ako ZOV na rozvojovej polohe na severozápadnom okraji obce.
- (6) Umožniť aditívne dobudovanie vybavenosti v m.č. Autocamping.
- (7) V súvislosti s diverzifikáciou obchodu, nevýrobných služieb, služieb v CR v stravovaní a ubytovaní, umožniť synergetické umiestňovanie takýchto zariadení prednostne na navrhovaných polyfunkčných plochách, centre obce a doplnkovo na obytných plochách.
- (8) Pri urbanistickom riešení rozvojových lokalít s rozsiahlym bývaním podmienených spracovaním ÚPN-Z alebo UŠ-Z riešiť ihriská pre nesúťažný šport a deti.

Článok 4

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia územia

- (1) V návrhovom a výhľadovom období chrániť územný koridor a vo výhľadovom období realizovať rýchlostnú cestu R3.
- (2) Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101, v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, zmysle STN 6110
- (3) Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101; v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 6110.
- (4) V návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry ciest I. až III. triedy - definovanú pasportom SSC „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ - ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia obce.
- (5) Potrebné nápočty a situovanie odstavných a parkovacích stojísk pre objekty vybavenosti budú riešiť projektové dokumentácie pre konkrétne objekty. Nápočty je potrebné riešiť v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie.
- (6) Novonavrhované obslužné komunikácie riešiť ako dvojpruhové, obojsmerné, vzájomne zokruhované komunikácie, alebo ako komunikácie slepé s obratiskom. V prípade stiesnených priestorových pomerov komunikácie riešiť ako jednopruhové, obojsmerné s výhybňami alebo jednopruhové, jednosmerné.
- (7) Rešpektovať súčasnú a navrhovanú polohu autobusových zastávok v k.ú. obce.
- (8) Súbežné chodníky realizovať okolo hlavných obslužných komunikácií, umiestňovať ich hlavne popri komunikáciách so zvýšeným pohybom vozidiel (cesty III. triedy). Šírkové usporiadanie peších trás je potrebné navrhnuť v zmysle STN 736110.
- (9) Akceptovať umiestnenie a vedenie vychádzkových trás, cyklotrás predovšetkým v polohách poľných a lesných ciest.

- (10) Pokiaľ je v grafickej časti naznačený vnútorný skelet obslužných komunikácií v rámci navrhovaných rozvojových plôch, považovať ho za smerný.
- (11) Pri projektovej príprave nových komunikácií i ich rekonštrukcií je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- (12) V prípade umiestnenia výstavby na územiach ohrozených hlukom z automobilovej dopravy s vyššou ako je najvyššia prípustná hodnoty hladiny hluku riešiť príslušné protihlukové opatrenia na náklady investora navrhovanej výstavby v zmysle zákona č.335/2007.
- (13) V prípade návrhu výstavby v OP ciest I. triedy požiadať v etape povoľovacieho konania príslušný OÚ ODaPP o výnimku podľa §11, ods. 2) cestného zákona.
- (14) Cyklotrasy neumiestňovať na cestu I. triedy. V prípade súbežnej trasy ich viesť po samostatnom cyklochodníku v súbehu s uvedenou cestou.

Článok 5

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného technického vybavenia územia

(1) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia v oblasti vodného hospodárstva.

- a) v oblasti zásobovania pitnou a úžitkovou vodou:
 - a1) akceptovať koncepciu zásobovania pitnou vodou ktorá vychádza z „Programu rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
 - a2) rešpektovať systém zásobovania pitnou vodou prostredníctvom SKV Martin v správe TURVOD Martin, a.s.,
 - a3) rešpektovať vodárenský zdroj – pramene v Blatnickej doline - v k.ú. Blatnica s kapacitou 59,1 l/s,
 - a4) rešpektovať vodojem s objemom 800 m³,
 - a5) rešpektovať prírodné potrubie DN 400 (do Martina),
 - a6) rešpektovať existujúce zásobné potrubie a rozvodnú sieť v obci profilu DN 150 a DN 100,
 - a7) rozšíriť verejný vodovod potrubiami DN100 a DN 110 do lokalít územného rozvoja,
 - a8) rozvojové lokality mimo dosahu verejného vodovodu (nad rámec ekonomickej výhodnosti budovania verejného vodovodu) zásobovať pitnou vodou z lokálnych zdrojov,
 - a9) realizovať rekonštrukciu kapacitne nevyhovujúcej vodovodnej siete (po upresnení reálnej potreby vody) aj pre potreby požiarnej vody na zabezpečenie stavieb vodou na hasenie požiarov v zmysle vyhl. MV SR č. 699/2004 Z.z.,
 - a10) akceptovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy (STN 73 6822, STN 75 2102 atď.).
- b) v oblasti odvádzania odpadových, užitých a dažďových vôd:
 - b1) pri odvádzaní odpadových, užitých a dažďových vôd vychádzať z „Programu rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca“,
 - b2) rešpektovať súčasný systém odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou s čistením v ČOV Blatnica,
 - b3) rozšíriť existujúcu splaškovú kanalizáciu DN 300 a DN 315 vo väzbe na navrhovaný územný rozvoj,
 - b4) splaškové vody pre objekty v rozptyle likvidovať v samostatných ČOV, resp. individuálne vo vlastných zariadeniach,
 - b5) pri nedostatočnej kapacite čerpacích staníc (po reálnom stanovení množstva splaškových vôd) vykonať ich rekonštrukciu,
 - b6) odvádzanie vôd z povrchového odtoku riešiť delenou kanalizáciou, vsakovaním, resp. zaústením do vodných tokov, v prípade potreby prečistené na čistiacich zariadeniach,
 - b7) rešpektovať trasy existujúcich potrubí verejnej kanalizácie a príslušných vodohospodárskych objektov, vrátane ich ochranných pásiem v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.,
 - b8) akceptovať zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy.
- c) v oblasti vodných tokov:
 - c1) komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a

zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh; úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamiam tokov,

- c2) dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržať v území akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahy, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- c3) vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu mesta, príp. protipovodňová ochrana nesmie ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodného toku,
- c4) prípadná protipovodňová ochrana nesmie ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodného toku,
- c5) realizovať pravidelnú údržbu vodných tokov, súčasťou ktorých bude aj revitalizácia korýt,

(2) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenie územia v oblasti zásobovania elektrickou energiou

- a) Rešpektovať existujúcu trasu 400 kV a 22 kV vedení, vrátane ochranných pásiem.
- b) Akceptovať navrhované riešenie VN rozvodov a prípojok vrátane riešenia návrhu trafostaníc,
- c) Súčasnú vzdušnú sekundárnu sieť v jadrovom území postupne nahrádzať NN káblami zemou , pri verejnom osvetlení riešiť rekonštrukciu s úspornými osvetľovacími telesami.
- d) Neuvažovať s ďalším nárastom elektrický vykurovaných bytov v jadrovom území.
- e) V súlade s ustanoveniami § zákona č. 543/2002 Z.z. pri rekonštrukcií a výstavbe vzdušných VN vedení použiť také technické opatrenia ktoré bránia usmrčovaniu vtákov.

(3) Zásady a regulatívy umiestnenie verejného technického vybavenia územia v oblasti zásobovania zemným plynom a teplom

- a) Zásobovanie jadrovej časti obce (m.č. Blatnica) a m.č. Gader riešiť z STL siete do 0,3 MPa. Ostatne miestne časti nebudú plynofikované.
- b) Zemný plyn využívať komplexne t.j. na vykurovanie, varenie a prípravu TUV.
- c) Z dôvodu nárastu odberov ZPN do roku 2035 prehodnotiť STL plynárenskú sústavu 0,3 MPa.
- d) Potrebu tepla riešiť decentralizovaným systémom domovými zdrojmi tepla s palivovou základňou zemný plyn (m.č. Blatnica a m.č. Gader), v ostatných častiach použiť iné dostupné paliva (napr. na báze dreva, elektriny a plyn Propán- Butan).
- e) Pri získavaní energií využívať aj slnečnú energiu a netradičné druhy (napr, tepelné čerpadlo).

(4) Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia v oblasti telekomunikácií

- a) Rešpektovať navrhované trasy siete m.t.s., prestavbu závesnej káblovej siete za úložné káble zemou. Rozšíriť m.t.s. do navrhovaných rozvojových území.
- b) Zabezpečiť zvýšenie kapacity RSU obce Blatnica o predpokladaný nárast o cca 265 vývodných párov pre riešené územie a rozšírenie portfólia služieb o dátové služby v území.
- d) Budovať verejnú elektronickú komunikačnú sieť VEKS závesným optickým káblovým rozvodom.
- e) Riešiť náhradu súčasného rozvodu miestneho rozhlasu, monitorovanie verejných priestranstiev zo siete VEKS.
- f) Rešpektovať trasy káblov diaľkovej a miestnej siete vrátane ich ochranných pásiem. Pri križovaní a v súbehu s inými podzemnými vedeniami rešpektovať STN 73 6005.

(5) Zásady a regulatívy v oblasti civilnej ochrany

- a) Pri spracovaní projektovej dokumentácie navrhovaných stavieb v zmysle zámerov ÚPN-O riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa §4 ods. 3, a § 15 ods. 1, písm. e) Zákona č. 42/1994 Zb. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a §4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO.
- b) Pri spracovaní PD navrhovaných stavieb v zmysle zámerov ÚPN-O riešiť spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb podľa §4 ods.3 a §16 ods.1 písm. e), resp. §16 ods.12 zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO.
- c) V obci vytvoriť podmienky pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojených s ich únikom v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.533/2006 Z.z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok, ktoré sa prepravujú po ceste I. triedy I/65 a vo výhľade po rýchlostnej ceste R3.

- d) V obci vytvoriť podmienky pre zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitnej pomoci v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom CO.
- e) V obci riešiť a vytvoriť podmienky ktoré umožnia zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v súlade s ustanoveniami vyhlášky MV SR č.388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému CO.
- f) IBV umiestňovať mimo území určených na výstavbu a prevádzku výrobných zón.
- g) IBV umiestňovať mimo zosuvných území, respektíve podmieniť výstavbu v takýchto územiach podrobným geologickým prieskumom a riadením sa pri výstavbe v tomto území technickými podmienkami stanovenými z tohto geologického prieskumu.
- h) Akúkoľvek výstavbu umiestňovať mimo vymedzených území ohrozovaných 50-ročnou, resp. 100-ročnou vodou. Pre katastrálne územie obce nie je spracovaná mapa povodňového ohrozenia, ktorá orientačne zobrazuje rozsah povodne znázornený záplavovou čiarou (priesečnica hladiny vody záplavy s terénom). Podľa zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami §6, ods.8, mapu povodňového ohrozenia zabezpečí správca vodohospodársky významných vodných tokov do 22.12.2013. Podľa §8, ods.10 zákona č.7/2010 Z. z. mesto následne zabezpečí vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce.
- i) V následných stupňoch projektovej dokumentácie riešiť spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva mesta podľa §4 ods.3 a §15 ods.1 písm. e) Zákona č.42/1994 Z.z. a §4 Vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z.
- j) V následných stupňoch PD spôsob a rozsah ukrytia zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti právnických a fyzických osôb riešiť podľa §4 ods.3 a §16 ods.1 písm. e) resp. §16 ods. 12 Zákona č. 42/1994 Z.z. a §4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z.
- k) V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákom č.7/2010 Z.z. o ochrane pod povodňami.

(6) Zásady a regulatívy v oblasti záujmov obrany štátu

- a) pri realizácii plánovaných rozvojových projektov v riešenom území:
 - a1) nezasahovať do existujúcich vojenských objektov a zariadení umiestnených v k.ú Blatnica, neobmedzovať a iným spôsobom neohrozovať ich činnosť,
 - a2) zabezpečiť stálu prejazdnosť (obslužnosť) záujmových komunikácií ozbrojených síl a to vo výhlade po rýchlostnej ceste R3 a ceste I/65 v min. šírke jazdného pruhu 3,5 m,

Článok 6

Zásady a regulatívy zachovania kultúrno-historických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

- (1) Pri hospodárení na PP a LPF, a tiež pri využívaní krajinného priestoru v súvislosti s rekreačným využívaním rešpektovať zákon č. 543/2002 Z.z. O ochrane prírody. V chránených územiach a ich ochranných pásmach, vo vymedzených plochách a prvkoch, a tiež významných biotopoch usmerňovať činnosť v zmysle platnej legislatívy orgánov štátnej ochrany prírody a krajiny a orgánov štátnej správy.
- (2) Rešpektovať biotopy európskeho významu a genofondové lokality v riešenom území, ako aj územia s výskytom cenných druhov živočíchov a rastlín. V prípade nevyhnutnosti vykonania obmedzených zásahov do územia biotopov postupovať podľa zákona č. 543/2002 Z.z.
- (3) Rešpektovať migračné trasy voľne žijúcich živočíchov v územiach terestrických biokoridorov. hydrické biokoridory pôvodnú pobrežnú vegetáciu tokov vrátane jej revitalizácie autochtónnymi druhmi. V maximálnej miere zachovať skupinovú a líniovú nelesnú drevinnú vegetáciu a podporovať jej doplnenie, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a umožní prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a migráciu živočíšnych druhov.
- (4) Na plochách, ktoré nie sú určené na zástavbu, vylúčiť devastácie zásahy, ktoré by mohli spôsobiť zhoršenie existenčných podmienok a biotickej integrity týchto ekosystémov. Zabezpečiť monitoring a následný manažment pre udržanie prirodzeného charakteru jednotlivých ekosystémov systému ekologickej stability a odstraňovať invázne druhy rastlín.

- (5) Inundačné pásma vodných tokov posilniť vegetačnými úpravami v rozsahu a zložení potenciálnych biotopov. Ponechať a chrániť existujúce fragmenty močiarnej a vlhkomilnej vegetácie v kontaktnej aluviálnej nive ako významné refúgia fauny a flóry.
- (6) Chrániť a budovať plochy sídelnej zelene v zastavanom území mesta. Pri navrhovaných výsadbách verejnej zelene použiť autochtónne druhy drevín a rastlín. Pri zásahoch do verejnej zelene sa riadiť normou STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie.
- (7) Nepripustiť v riešenom území možnosť umiestnenia fotovoltaiických elektrární.
- (8) Rešpektovať nasledovné legislatívne vymedzené veľkoplošné a maloplošné územia ochrany prírody a krajiny ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do riešeného územia:
- Národný Park Veľká Fatra – NP Veľká Fatra, 3 až 5. stupeň ochrany (OP NP Veľká Fatra 2. stupeň ochrany).
 - Národné prírodné rezervácie – NPR Padva, NPR Suchý vrch, NPR Tlstá, NPR Veľká Skalná s 5. stupňom ochrany
 - Prírodná rezervácia - PR Biela Skala, 4. stupeň ochrany.
- (9) Rešpektovať nasledné vyhlásené chránené územia Natura, ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do riešeného územia:
- Územia európskeho významu SKUEV 0238 Veľká Fatra a SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok.
 - Chránené vtáčie územie SKCHVU 033 Veľká Fatra.
- (10) Rešpektovať nasledovné prvky kostry Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES), ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do riešeného územia:
- Biocentrá: Provinciónálne biocentrum PBc 2 Bralná Fatra, Nadejionálne biocentrum NRBC 6 Hôlna Fatra – Lysec – Borišov - Madačov, Regionálne biocentrum RBc 14 Blatnický potok – Ďanovská terasa,
 - Biokoridory: Regionálny biokoridor RBk 12 Blatnický potok, Regionálny biokoridor RBk 16 Ekotón Veľkej Fatry Sklabiná – Blatnica, Regionálny biokoridor RBk 17 Ekotón Veľkej Fatry Blatnica - Mošovce, Regionálny biokoridor RBk 18 Kláštor pod Znievom – Mošovce.
 - Regionálne významné genofondové lokality (GL): GL 178 Blatnická terasa, GL 179 Blatnica – Záhrady, GL 181 Ekosystém Blatnického potoka, GL 182 Niva pri Blatničianke, GL 185 Zápotočie, GL 186 Slatinisko pri zápotočí, GL 191 Plešovica – Pekárová – Kozia skala – Dedošová – Nad Uhľiská, GL 192 Tlstá, GL 193 Drienok, GL 194 Veľká Skalná, GL 195 Padva, GL 203 Biela Skala, GL 204 Vrátna, GL 205 Kopenčie, GL 206 Suchý vrch, GL 207 Ostredok, GL 208 Roh, GL 209 Ostriedky, GL 210 Rovne, GL 211 Predný Drobkov, GL 212 Veľké Studienky, GL 213 Smrekov, GL 214 Sedlo – Žiarec, GL 215 Ťavia skala, GL 216 Káľova studňa, GL 2017 Košariská a GL 218 Pod Krížnou.
- (11) Pri hydrických biokoridoroach zachovať pôvodnú morfológiu toku, nezasahovať do hydrologického režimu tokov, zabezpečiť pôvodnú pobrežnú vegetáciu v celej dĺžke tokov.
- (12) Podporovať doplnenie mimo lesnej drevinovej vegetácie a jej rovnomerné rozmiestnenie v krajine tak, aby umožňovala prepojenie jednotlivých významných krajinných prvkov a umožňovala migráciu živočíšnych druhov medzi nimi. Zachovať prirodzený charakter vodných tokov, chrániť existujúcu sprievodnú vegetáciu.
- (13) Rešpektovať a chrániť v k.ú obce z hľadiska ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a ďalších chránených území:
- Vodárenské zdroje v Blatnickej doline - 7 prameňov. Prameň Vlčie Bralo s plochou 4 361 m², Prameň Blatnica III s plochou 214 m², Prameň Jasienok pod chatou s plochou 839 m², Prameň Podkrahulčie s plochou 560 m² a Prameň Krahulčie s plochou 1661 m² s celkovou kapacitou 59,1 l/s na hromadné zásobovanie pitnou vodou, pre ktoré boli rozhodnutím ONV v Martine stanovené ochranné pásmo I. stupňa.
 - Ochranné pásmo II.a III. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 662/2004 Z.z. z 25. novembra 2004, ktoré zasahuje do severnej časti k. ú. obce Blatnica.
- (14) Pri ochrane kultúrneho dedičstva je potrebné:
- rešpektovať a zachovať nasledovné Národné kultúrne pamiatky evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu - Blatnický hrad č. ÚZPF 534/1 – 17, Kostol r.k. Sv. Ondreja č. ÚZPF 535, Hradisko č. ÚZPF 2193, Sídliisko jaskynné č. ÚZPF 2194, Chata pamätná – veliteľské sídlo (SNP) č. ÚZPF 3207/1-2, Pomník

- padlým v SNP č. ÚZPF 3208, Kostol ev. a v. č. ÚZPF 11697, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11740, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11736, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11737, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11738, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11779, Dom ľudový s hospodárskou časťou, pamätný č. ÚZPF 11743 /1-4, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11837, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11742 /1-4, Dom ľudový č. ÚZPF 11746, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11747 /1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11751 /1-3, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11756, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11757, Sýpka kamenná č. ÚZPF 11739, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11715, Kaštieľ č. ÚZPF 536, Kúria č. ÚZPF 537, Sýpka murovaná č. ÚZPF 11714, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11745 /1-2, Dom ľudový č. ÚZPF 11755, Dom ľudový č. ÚZPF 11741/1-2, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11778/1-4, Dom ľudový s hospodárskou časťou č. ÚZPF 11744, Zvonica č. ÚZPF 11713.
- b) rešpektovať ustanovenia zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
 - c) rešpektovať a zachovať národné kultúrne pamiatky (NKP) zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), nachádzajúce sa v riešenom území, pri nakladaní s nimi rešpektovať zákon č. 49/2002 Z.z.
 - d) všetky kultúrne a historické pamiatky a objekty navrhované na vyhlásenie za NKP udržiavať a využívať spôsobom zodpovedajúcim ich kultúrno-historickej a architektonickej hodnote. Keďže sa predpokladá ďalší rozvoj výstavby v rámci existujúcej pôvodnej urbanistickej štruktúry obce, vrátane adaptácie existujúcich nielen obytných stavieb, je potrebné vyžadovať pri návrhoch a povoľovaní ich rekonštrukcií a prestavieb na nové funkčné využitie zvlášť citlivý prístup. Akceptovať osobitné podmienky stanovené príslušným pamiatkovým úradom pri stavbách a objektoch evidovaných ako NKP,
 - e) rešpektovať centrum obce a jeho prestavbu riešiť s dôrazom na existujúce NKP vyjadrením zodpovedajúcim ich významu a hodnotám,
 - f) rešpektovať centrum obce a jeho prestavbu riešiť s dôrazom na existujúce NKP vyjadrením zodpovedajúcim ich významu a hodnotám,
 - g) zachovať a udržať ucelený ráz súborov stavieb v historickej – najstaršej časti obce s cieľom zachovania ich typického kompaktného urbanisticko-architektonického pôsobenia v uličnom priestore,
 - h) pri umiestňovaní stavieb klásť dôraz na zachovanie pôvodnej parcelácie,
 - i) pri umiestňovaní, rekonštrukciách a prestavbách stavieb, predovšetkým v existujúcej zástavbe, klásť dôraz na drobnú mierku stavieb, a v ich architektonickom riešení uplatňovať znaky typické pre architektúru regiónu, tieto zásady uplatňovať aj u novo navrhovaných súborov stavieb,
 - j) vytvárať podmienky pre využívanie staršieho bytového fondu, vrátane pamiatkovo chránených objektov pôvodných starších rodinných domov.
 - k) rešpektovať a zachovať archeologické náleziská zapísané v ÚZPF ako národné kultúrne pamiatky - Hrad Blatnica č. ÚZPF 534/1-17, Hradisko Plešovica č. ÚZPF 2193, Jaskyňa Na vyhni č. ÚZPF 2194, Kostol r.k. Sv. Ondreja č. ÚZPF 535.
 - l) rešpektovať a zachovať archeologické náleziská evidované v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk a v odbornej literatúre - Jaskyňa Mažarná, osídlenie v neolite a novoveku, Intravilán obce/Sokolče, osídlenie v púchovskej kultúre a v stredoveku, Poloha Kačarová/Stredná, osídlenie v dobe laténskej, Poloha Rovná, refúgium a historická komunikácia k nemu – doba laténska, Poloha Na Jame, lužické pohrebisko, Poloha Tisová, osídlenie púchovskej kultúry, Poloha Sebeslavce, zaniknutá stredoveká osada.
 - m) v prípade náhodného odkrytia archeologického náleziska postupovať podľa ustanovení §40 ods. 2–4 pamiatkového zákona v spojitosti s ustanoveniami §127, ods. 1) a 2) stavebného zákona,
 - n) rešpektovať ustanovenia §41 ods. 4) pamiatkového zákona na základe ktorých krajský pamiatkový úrad v spolupráci s prísl. stavebným úradom zabezpečuje podmienky archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní,
 - o) podľa § 36 ods. 2 pamiatkového zákona pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku v CEANS je vlastní, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad,
 - p) v územnom a stavebnom konaní rešpektovať ustanovenia §30 ods.4 pamiatkového zákona o postavení KPÚ v týchto konaniach. V opodstatnených prípadoch môže Krajský pamiatkový úrad rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa §35 ods.7), §36 ods.2) a 3) a §39 ods.1) Pamiatkového zákona.
- (15)** V súvislosti s urbanistickou kompozíciou riešeného územia v navrhovanom riešení ÚPN-O akceptovať nasledovné zásady:

- a) za hlavné kompozičné osi považovať súčasné trasy ciest III. triedy, III/2139 (III/6547) v trase križovatka s I/65 Karlová – Blatnica a cestu III/2132 (III/018 94) v trase Folkušová – Blatnica – Mošovce,
- b) za vedľajšie kompozičné osi považovať ulice napájajúca sa v zastavanom území na cesty III/2139 a III/2132,
- c) za hlavný ťažiskový priestor obce považovať priestor centra obce pred Obecným úradom) zahŕňajúce areál ÚĽUV s pamiatkovo chránenými objektami (kaštieľ – spáva areálu ÚĽUV, kaštieľ – múzeum K. Plicku) a nadväzujúce v súčasnosti nezastavané plochy s väzbou na ev. kostol,
- d) za dominantu územia obce považovať Blatnický hrad,

Článok 7

Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

(1) V oblasti ochrany ovzdušia

- a) V riešenom území neuvažovať s budovaním stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Uvažovať s plynom, ako hlavným vykurovacím médiom v obci.
- b) Všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom. Na území mesta neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia.
- c) Vplyv emisnej záťaže dopravy na okolitú obytnú a rekreačnú výstavbu korigovať výsadbou zelene na plochách izolačnej zelene pozdĺž týchto komunikácií v obytnom a rekreačnom území. Rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 o ovzduší.
- d) Pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v areáli PD Gader, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti ochrany ovzdušia pred prípadnými negatívnymi vplyvmi ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny.

(2) V oblasti ochrany podzemných a povrchových vôd

- a) Rešpektovať ustanovenia zák. č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a nakladanie s vodami realizovať v zmysle §17 zákona. Likvidáciu odpadových vôd riešiť dobudovaním verejnej kanalizácie na existujúcich plochách a vybudovaním na navrhovaných rozvojových plochách s cieľom napojenia všetkých objektov na verejnú kanalizáciu.
- b) Revitalizovať korytá a brehy vodných tokov vrátane doplnenia brehových porastov.
- c) V rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol navýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod.
- d) Všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom.

(3) V oblasti ochrany pred hlukom a vibráciami

- a) Pri prevádzkovaní telovýchovných a športové zariadení, rekreačných podujatí v obci na plochách športu a rekreácie regulovať a usmerňovať činnosť tak aby nepriaznivo neovplyvňovala okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§22, ods.2, zákona č.355/2007 Z.z.).
- b) Pri realizácii nových komunikácií a rekonštrukciách ciest je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavkách na objektivizácii hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- c) V existujúcich a navrhovaných výrobných zónach neprekračovať stanovené hodnoty prašnosti hluku, vibrácií a svetlom nad prípustnú mieru, t.j. dodržiavať §22 ods.2 Zákona č.355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(4) V oblasti ochrany pred účinkami zápachu

- a) Pri umiestnení veľkochovu hospodárskych zvierat v riešenom území akceptovať vzorec ktorým je stanovené veterinárne ochranné pásmo na dobyčiu jednotku vypočítané v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR.
- b) V riešenom území vo väzbe na obytné a rekreačné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali uvedené územia.

- c) Pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v areáli PD Gader, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti pred účinkami zápachu pred prípadnými negatívnymi vplyvmi ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny.

(5) V oblasti odpadov

- a) Dôsledne zabezpečiť v riešenom území realizáciu triedeného zberu odpadu, s cieľom zníženia odpadov vyvázaných na zmluvne zabezpečenú skládku. Zariadenia na recykláciu, využívanie a zneškodňovanie odpadu naďalej riešiť mimo územia mesta, podľa schváleného programu odpadového hospodárstva.
- b) Rešpektovať v území ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov:
- b1) zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu pre každú domácnosť v objektoch IBV, a jednotlivé areály s HBV, OV a ostatné prevádzky v obci, s potenciálom produkcie biologicky rozložiteľného odpadu, kompostér pre medziuskladnenie tohto druhu odpadu a zabezpečiť jeho pravidelný odvoz na zhodnotenie,
- b2) pravidelný odvoz, zhodnotenie a zneškodňovanie oddelených zložiek vytriedených komunálnych odpadov a tiež drobných stavebných odpadov a nebezpečných odpadov.
- b3) v katastrálnom území riešiť postupnú sanáciu a rekultiváciu skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží, prednostne skádky v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia a prvky miestneho systému ekologickej stability a tiež zamedziť znečisťovaniu brehov tokov a iných priestorov odpadmi.

(6) V oblasti prírodnej rádioaktivity

- a) Vhodnosť a podmienky využitia územia s výskytom stredného a vysokého radónového rizika je potrebné posúdiť podľa Zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

(7) V oblasti stratégie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

- a) Akceptovať stratégiu vyplývajúcu z Metodického usmernenie MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

(8) V oblasti rizík využitia územia s evidovanými zosuvmi

- a) Nenavrhovať a neumiestňovať výstavbu v lokalitách aktívnych zosuvov. V lokalitách potenciálnych a stabilizovaných zosuvov podmieniť výstavbu podrobným inžiniersko geologickým prieskumom.

(9) V oblasti obmedzenia negatívnych vplyvov na bývanie pracovné a životné prostredie:

- a) V prípade umiestnenia objektov občianskej vybavenosti v riešenom území akceptovať podmienku nenarušenia pohody a kvality bývania v dotykovom obytnej zóne, napr. zásobovaním či samotnou prevádzkou.
- b) V prípade umiestnenia aj funkcie drobnej občianskej vybavenosti v stavbách s bývaním (bytových domoch a rodinných domoch) akceptovať podmienku umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia.
- c) Zabezpečiť posúdenie možného negatívneho vplyvu ovplyvňujúceho kvalitu a pohodu bývania zo zdrojov existujúcich a navrhovaných činností a prevádzok na zdravie obyvateľov v navrhovanej obytnej výstavbe z komunikácií nadradenej dopravy a prevádzok výrobného charakteru.
- d) V areáli hospodárskeho dvora PD Gader a malých rodinných EKO fariem v m.č. Sebeslavce neumiestňovať služby a prevádzky, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na kvalitu a pohodu bývania okolitej existujúcej a navrhovanej výstavby a mohli by byť zdrojom škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia a tiež neumiestňovať prevádzky, ktoré sa vzhľadom na charakter činnosti a spôsob prevádzky vzájomne vylučujú.

(10) V ostatných oblastiach:

- a) rešpektovať ochranné pásmo cintorínov, v ochrannom pásme nepovoľovať ani umiestňovať budovy definované v §15 ods.7, zákona NR SR č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve.

Článok 8

Vymedzenie zastavaného územia

- (1) Zastavané územie predstavujú plochy súčasne zastavaného územia, rozšírené o navrhované plochy v súlade s riešením v grafickej časti vo výkrese v.č.5 - Výkres vyhodnotenia dôsledkov stavebných zámerov a iných zámerov na PP a LPF v M 1:10 000.

Článok 9

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

- (1) Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení:
- a) Verejné vodovody a verejné kanalizácie, 230/2005 Z. z., §19 ods.2. Pásma ochrany sú v zmysle zákona č.442/2002 Z.z. vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany:
 - a1) 1,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii do priemeru 500 mm.
 - b) Ochranné pásmo vodojemu definované oplatením.
- (2) Oprávnenia pri správe vodných tokov, určuje §49 ods.2 zákona č.364/2004 Z.z. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca toku využívať pobrežné pozemky a v rámci ktorého sa môžu realizovať aj protipovodňové a vododrážne opatrenia. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi odsúhlasí so správcom toku. Rozvojové aktivity musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. Vodohospodársky významné vodné toky sú stanovené Prílohou č.1 Vyhlášky 211/2005 (MŽPSR, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov).
- a) Pobrežnými pozemkami v riešenom území sú pozemky od brehovej čiary:
 - a1) do 10 m pri vodohospodársky významnom toku Blatnického,
 - a2) do 5 m pri ostatných tokoch.
- (3) V zmysle zákona 251/2012 Z.z. rešpektovať ochranné pásma od krajných vodičov (káblov) na každú stranu, resp. od elektrických staníc:
- a) 400 kV vedenie 25 m
 - b) 22 kV vedenie vzdušné 10 m
 - c) 22 kV kábel v zemi 1 m
 - d) 22 kV závesný kábel 1 m
 - e) stožiarová trafostanica od konštrukcie 10 m
 - f) kioskové trafostanice nevyžadujú ochranné pásmo.
- (4) V zmysle zákona č.251/2012 pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrán:
- a) Ochranné pásmo je územia bezprostredne priľahlé ku plynárenskému zariadeniu a plynovodu, jeho vzdialenosť je od osi plynovodu na každú stranu, alebo od oplatenia regulačnej stanice:
 - a1) STL plynovod a prípojky do DN 200 - 4 m
 - a2) STL plynovod a prípojky od DN 201 do 500 - 8 m
 - a3) STL plynovod v zastavanom území - 1 m
 - a4) Regulačná stanica, filtračná stanica, armatúrové uzly - 8 m
 - b) Bezpečnostné pásma slúžia na zamedzenie, respektíve zmiernenie účinkov prípadných porúch, havárií plynárenských zariadení. Pásmo ochrany je od osi plynovodu na každú stranu.
 - b1) STL a plynovodné prípojky vo voľnom teréne - 10 m
 - b2) STL zastavané územie – určuje dodávateľ plynu pri rešpektovaní normy STN 386415, STN 736005.
 - b3) Regulačná stanica, filtračná stanica, armatúrové uzly - 50 m.
- (5) V zmysle zákona 251/2012 Z.z. rešpektovať ochranné pásma od telekomunikačných káblov
- a) telekomunikačný kábel 1,5 m.
- (6) Pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 – Priestorová úprava vedení technickej infraštruktúry.
- (7) Rešpektovať ochranné pásmo cestných dopravných systémov mimo zastavaného územia súvislou zástavbou (Zákon o pozemných komunikáciách - Zákon č. 135/61 Z.z. v znení zákona č. 524/2003 Z.z.):
- a) pre diaľnicu a rýchlostnú komunikáciu 100 m od osi krajného jazdného pruhu,
 - b) pre cestu I. triedy 50 m od osi cesty na obe strany (mimo zastavané územie),

- (8) Rešpektovať ochr. pásmo cintorínov 50 m, v ochrannom pásme nepovoľovať ani umiestňovať budovy definované v §15 ods.7, zákona NR SR č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve.
- (9) Výstavba v území stabilizovaných a potenciálnych zosuvov je podmienená inžiniersko geologickým prieskumom.
- (10) Vhodnosť a podmienky stavebného využitia riešeného územia zaradeného do oblasti z nízkym a so stredným radónovým rizikom je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.
- (11) Pri umiestňovaní novej výstavby rešpektovať ochranné pásmo lesa v súlade s ustanovením § 10 ods.1) zákona č. 326/2005 Z.z..

Článok 10

Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny

- (1) Plochy pre verejnoprospešné stavby predstavujú plochy potrebné pre realizáciu verejnoprospešných stavieb uvedených v čl.12 Zoznam verejnoprospešných stavieb vrátane dočasných záberov pozemkov.
- (2) Plochy pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov budú realizované na plochách územného rozvoja mesta v navrhovanom zastavanom území.
- (3) Plochy pre chránené časti krajiny sú uvedené v čl.6 body (8), (9) a (10).

Článok 11

Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny

- (1) V zmysle navrhovaného riešenia urbanistického rozvoja mesta nie je potrebné obstaráť územný plán zóny.
- (2) Pre nasledovné časti obce je potrebné s ohľadom na rozsah jednotlivých navrhovaných lokalít obstaráť urbanistickú štúdiu pre vymedzené časti územia:
 - a) UŠ Blatnica - sever (navrhované rozvojové plochy na severnom okraji obce v m.č. Blatnica).
 - b) UŠ Blatnica – centrum obce (navrhované rozvojové plochy vo väzbe na centrum obce vrátane areálu ÚĽUV a navrhovaný park s ihriskami v m.č. Blatnica).
- (3) Pre nasledovné časti obce sa odporúča s ohľadom na rozsah jednotlivých navrhovaných lokalít obstaráť urbanistickú štúdiu pre vymedzené časti územia:
 - a) UŠ Blatnica - západ (navrhované rozvojové plochy na severnom okraji obce v m.č. Blatnica).
 - b) UŠ Blatnica – športový areál obce (navrhované rozvojové plochy vo väzbe na existujúci športový areál v m.č. Blatnica).

Článok 12

Zoznam verejnoprospešných stavieb

Dopravné verejnoprospešné stavby

- (1) **D1**- Rekonštrukcia existujúcich ciest I. triedy, miestnych komunikácií, vrátane verejných odstavňových plôch a výstavba a rekonštrukcia účelových komunikácií na navrhovanú funkčnú triedu a kategóriu.
- (2) **D2**- Výstavba nadradenej dopravnej infraštruktúry - rezerva plôch pre umiestnenie rýchlostnej cesty R3, vrátane súvisiacich komunikácií dopravnej obsluhy týchto komunikácií, rekonštrukcie existujúcich dotknutých stavieb (obslužné, účelové komunikácie, podjazdy ap.), navrhovaných mostných objektov a viaduktov a ekoduktov.
- (3) **D3**- Výstavba samostatných chodníkov a súbežných chodníkov pre peších a cyklistov popri automobilových komunikáciách a miestnych komunikáciách so zvýšeným pohybom vozidiel.

Vodohospodárske verejnoprospešné stavby

- (4) **V1** - rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete v obci do lokalít územného rozvoja.
- (5) **V2** - rozšírenie splaškovej kanalizácie do lokalít územného rozvoja.
- (6) **V3** - samostatné malé ČOV v lokalitách mimo dosahu splaškovej komunikácie.
Energostavby – verejnoprospešné stavby pre zásobovanie elektrickou energiou, plynom a a teplom
- (7) **E1** - Prepojovací VN kábel v trase:VN-T13-T15-T1-VN, dĺžka cca 1,5 km, VN-T10-T11-VN, dĺžka cca 0,55 km, VN káblová prípojka k T14 dĺžka 0,1 km
- (8) **E2** - Výstavba trafostaníc: T13, T14, T15 – m.č. Blatnica, m.č. Sebeslavce T10, T11
- (9) **E3** - Demontáž vzdušných VN vedení v území kde prekážajú navrhovanej výstavbe v dĺžke cca 1,30 km.
- (10) **E4** - Rekonštrukcia súčasnej trafostanice T10,T12 s osadením väčších transformátorov.
- (11) **E5** - Rozšírenie STL siete 300 kPa do plôch s navrhovanou výstavbou v celkovej dĺžke cca 3,30 km.

Telekomunikačné stavby

- (12) **T1** - Rozšírenie kapacity RSU na kapacitu cca 205 Pp.
- (13) **T2** - Výstavba káblovej m.t.s. do plôch s novou plánovanou zástavbou, a prestavba vzdušnej m.t.s. za úložné káble v zemi.
- (14) **T3** - Výstavbe verejno elektronickej siete VEKS, modernizácia resp. kompletná výmena miestneho rozhlasu, zriadenie káblovej TV (s pripojením zo siete VEKS).

Ostatné

- (15) **O1**- Dobudovanie hlavného športového areálu obce s absentujúcimi verejnými športovými stavbami halových objektov a vonkajších ihrísk a súvisiacou prevádzkovou a sociálnou vybavenosťou.
- (16) **O2**– Realizácia verejnej športovo – rekreačnej vybavenosti a detských ihrísk v rámci rozvojových obytných plôch obce.
- (17) **O3**– Revitalizácia verejných priestranstiev centra obce.
- (18) **O4**– Revitalizácia verejnej zelene a realizácia navrhovej verejnej zelene v rozvojových plochách

C. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

C.1 VŠEOBECNE

V súvislosti so spracovaním územného plánu obce Blatnica boli k dispozícii nasledovné dokumenty, z ktorých boli čerpané doplňujúce údaje, a z ktorých boli následne zapracované relevantné informácie do riešenia:

- ÚPN VÚC Žilinského kraja (združenie VÚC Žilina, 1998), záväzná časť schválená vyhlásením nariadenia vlády SR č. 223/1998 zo dňa 26.05.1998.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.1 (združenie VÚC Žilina, 02/2005), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK VZN č.6 zo dňa 27.04.2005.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.2 (ing. arch. Pivarčí, 07/2006), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.3 (ing. arch. Toman, 05/2008), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.
- ÚPN VÚC Žilinského kraja - zmeny a doplnky č.4 (ing. arch. Pivarčí, 03/2011), záväzná časť schválená zastupiteľstvom ŽSK.
- ÚPN-SÚ Blatnica – Koncept riešenia, URBION Banská Bystrica, ing. arch. J. Feriančík, 1984, neschválená ÚPD.
- Doplnok ÚPN-SÚ Blatnica, Návrh riešenia, ing. arch. Peter Krajč, 1998, neschválená ÚPD.
- Zmena Doplnku ÚPN-SÚ Blatnica, ing. arch. Peter Krajč, 08/2001, neschválená ÚPD.
- RÚSES – regionálny územný systém ekologickej stability Martin (SAŽP 2012).
- Blatnica – Sebeslavce, Urbanistická štúdia Obytno – rekreačnej zóny, 21.06.2013, investor EXIMIUM Group s.r.o., Žilina, A.M. architects s.r.o. Bratislava, ing. arch. R. Baláži a ing. arch. Schultz.
- Obytno – rekreačná zóna Blatnica – Sebeslavce, ZÁMER podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ENVICONZULT, spol. s r.o. Žilina, 08/2013.
- Blatnica – Sebeslavce, Dokumentácia pre územné rozhodnutie, 02.04.2014, investor SEBESLAVCE s.r.o Blatnica, A.M. architects s.r.o. Bratislava, ing. arch. R. Baláži a ing. arch. Schultz.
- Urbanistická štúdia priestorovej regulácie polyfunkčnej centrálnej zóny obce Blatnica, obstarávateľ ÚL'UV, ARCH. EKO s.r.o., Ing. arch. M.Gáj, ing. arch. E. Faragóová, ing. arch. M. Dovidovič, 06/2004.
- Vodný plán Slovenska.
- Vodohospodárska mapa Slovenska.
- Protiovodňový plán obce Blatnica (predpokladaný rok spracovania 2011).
- Dokumentácia k rýchlostnej ceste R3 (na CD).
 - Rýchlostná cesta R3 Martin - Šášovské Podhradie, Amberg Engineering, stupeň Štúdia realizovateľnosti, 11/2015 (CD).
 - Rýchlostná cesta R3 Martin - Horná Štubňa, Ekojet, 08/2009" (výkres).
- Súpis pamiatok na Slovensku.
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – základné údaje (2011, KSŠV SR)
- Aktuálne štatistické údaje 2016 (KSŠV SR).
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku.
- Atlas krajiny SR (MŽP SR,SAŽP), 2002.
- Blatnica, monografia obce, Ing.I. Súkeníková, 2010.
- Program odpadového hospodárstva obce Blatnica do roku 2015, 045/2014, Brantner Fatra s.r.o., ing. Gustiňáková, 05/2014.
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Blatnica na roky 2015 - 2023, obecný úrad v Blatnici, Ing.I. Súkeníková a kol., schválený OU - MT - OSZP - 2014/006943 - OH.Vš., dňa 24.06.2014.
- Web stránka obce Blatnica.
- Informácie získané z internetových zdrojov:
 - http://www.podnemapy.sk/lpis_verejnost/viewer.htm
 - http://www.geology.sk/new/sk/sub/ms/zoz_apl
 - <http://www.enviroportal.sk/>
 - <http://www.sopsr.sk/web/>
 - <http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>
 - <http://maps.google.sk>
 - <http://www.sopsr.sk/webs/MokrSlov/>

- <http://geo.enviroportal.sk/vu/>
- <http://geo.enviroportal.sk/uev/>
- <http://www.pamiatky.sk/sk/page/ochrana-pamiatok>
- <http://charon.sazp.sk/SevesoPublic/Mapa.aspx>
- <http://www.hlukovamapa.sk/>
- <http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx>
- <http://lvu.nlc.sk/org/uvod/>
- <http://www.katasterportal.sk/kapor/>
- <http://www.statistics.sk/>

C.2 IDENTIFIKÁCIA POUŽITÝCH SKRATIEK V ÚPN-O BLATNICA

V súvislosti so spracovaním ÚPN-O Blatnica sú v rámci textovej časti používané skratky s nasledovným vysvetlením:

- ÚPN-O – územný plán obce
- KEP – krajinno ekologický plán
- ÚPN-VÚC ŽK – Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja
- KURS – koncepcia územného rozvoja Slovenska
- ÚPN-O Blatnica – územný plán obce Blatnica
- ÚPN-SÚ Blatnica – územný plán sídelného útvaru Blatnica
- UŠ – urbanistická štúdia
- RD – rodinný dom
- RRD – rekreačný rodinný dom
- IBV – individuálna bytová výstavba
- HBV – hromadná bytová výstavba
- ICHR – individuálna chatová rekreácia
- m.č. – miestna časť
- MÚSES – miestny územný systém ekologickej stability
- RÚSES – regionálny územný systém ekologickej stability
- GNÚSES – generel územného systému ekologickej stability
- CO – civilná ochrana
- NP VF – Národný park Veľká Fatra
- SKUEV – územia európskeho významu
- SKCHVÚ – chránené vtáčie územie
- RBc – regionálne biocentrum
- RBk – regionálny biokoridor
- Nrbk – nadregionálny biokoridor
- NATURA 2000 – európska sústava chránených území
- GL – genofondová lokalita
- MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- MO SR – Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
- SAŽP – Slovenská agentúra životného prostredia
- VÚPaOP – Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy
- HM š.p. – Hydromeliorácie štátny podnik
- KPÚ – Krajský pamiatkový úrad
- ÚHA – útvar hlavného architekta
- ZŠ – základná škola
- MŠ – materská škola
- ZUŠ – základná umelecká škola
- ZS – zdravotné stredisko
- OP – ochranné pásmo
- CR – cestovný ruch
- VOP – veterinárne ochranné pásmo
- PD – poľnohospodársky dvor
- HD – hovädzí dobytok
- VDJ – veterinárna dobytčia jednotka
- LUC – lesný užívateľský celok
- LPF – lesný pôdny fond
- PP – poľnohospodárska pôda

- TTP – trvalo trávnaté porasty
- LHP – lesný hospodársky plán
- PSOL – program starostlivosti o lesy
- R3 – rýchlostná cesta R3
- TEN-T – Trans-European Transport Network
- MAD – miestna autobusová doprava
- ČOV – čistiareň odpadových vôd
- SKV – skupinový vodovod
- SSC – Slovenská správa ciest
- MOK – miestna obslužná komunikácia
- SSE – Stredoslovenská energetika
- MVE – malá vodná elektrárňa
- SPP – D – Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia
- POH – program odpadového hospodárstva
- SZČ – schéma záväzných častí

D. DOKLADOVÁ ČASŤ

Dokladová časť v súvislosti so spracovaním územného plánu obce Blatnica je súčasťou elaborátu obstarávateľa. Okrem ďalších dokumentov sú súčasťou tohto elaborátu aj nasledovné dokumenty :

- Vyjadrenia dotknutých orgánov a organizácií k oznámeniu o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica, 08 – 09 / 2016.
- Výpis z uz. OZ v Blatnici č.27/2013, O prerokovaní a schválení Zadania pre vypracovanie UŠ Blatnica – Sebeslavce pre žiadateľa Eximium Group. s.r.o. Žilina.
- Stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických a fyzických osôb po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O Blatnica.
- Zadanie pre ÚPN-O Blatnica, vypracované 06/2017, dopracované (výsledné znenie) 12/2017 (ing. arch Viera Šottníková, OSO pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 253), schváleným v obecnom zastupiteľstve Blatnica č. uzn. 64/2017, zo dňa 11.12.2017.
- Pripomienky k Zadaniu pre ÚPN-O Blatnica, 06-09/2017.
- Vyhodnotenie pripomienok k Zadaniu pre ÚPN-O Blatnica, 08-09/2017.